

T.C. MARMARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
KAMU YÖNETİMİ ANABİLİM DALI
SİYASET VE SOSYAL BİLİMLER BİLİM DALI

**GENEL SEÇİMLER BAĞLAMINDA TÜRKİYE’DE İLÇE
TEMELLİ SEÇİM COĞRAFYALARI, 2011-2018**

DOKTORA TEZİ

ERMAN BAKIRCI

İstanbul, 2022

T.C. MARMARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
KAMU YÖNETİMİ ANABİLİM DALI
SİYASET VE SOSYAL BİLİMLER BİLİM DALI

GENEL SEÇİMLER BAĞLAMINDA TÜRKİYE’DE İLÇE TEMELLİ SEÇİM COĞRAFYALARI, 2011-2018

DOKTORA TEZİ

ERMAN BAKIRCI

Danışman: PROF. DR. ÖMER FARUK GENÇKAYA

İstanbul, 2022

GENEL BİLGİLER

Adı ve Soyadı: Erman Bakırcı
Anabilim Dalı: Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi
Programı: Siyaset ve Sosyal Bilimler
Tez Danışmanı: Prof. Dr. Ömer Faruk Gençkaya
Tez Türü ve Tarihi: Doktora
Anahtar Kelimeler: Seçim, Genel Seçim, Seçim Coğrafyası, Türkiye.

ÖZET

Seçim coğrafyası çalışmaları, siyasal coğrafya çalışmalarının bir alt kolu olarak tanımlanabilir. Türkiye’de seçim coğrafyası ile ilgili çalışmalar son yıllarda hız kazanmakla birlikte bu alanda yapılan çalışmalar oldukça sınırlıdır. Bu tez çalışması, 2011, 2015 ve 24 Haziran 2018 Milletvekili Genel Seçimleri sonuçlarının ilçe temelli olarak kümeleme analiziyle ilçe düzeyinde oy verme örüntüsünün coğrafi dağılımını ortaya koymayı amaçlamıştır. K-ortalamalar tekniği ile yapılan kümelemeler sonucunda ilçe temelli güçlü bir oy verme örüntüsünün olduğunu, bu örüntünün daha önce yapılan il temelli çalışmalara oldukça benzediğini göstermektedir. Ayrıca, 2017 İlçe Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırmaları (SEGE) çalışmasının verilerini kullanarak ortaya çıkan seçim coğrafyaları ile ilçelerin sosyo-ekonomik gelişmişlik seviyeleri arasındaki ilişki analiz edildi.

GENERAL KNOWLEDGE

Name and Surname: Erman BAKIRCI
Field : Political Science and Public Administration
Programme : Political and Social Sciences
Supervisor : Professor Ömer Faruk Gençkaya
Degree Awarded and Date : Ph.D.
Keywords : Election, General Elections, Electoral Geography, Turkey

ABSTRACT

Election geography studies can be defined as a sub-branch of political geography studies. Although studies on electoral geography in Turkey have gained momentum in recent years, studies in this area are limited. This thesis aimed to reveal the geographical distribution of the voting pattern at the district level with the district-based clustering analysis of the 2011, 2015 and 24 June 2018 Parliamentary General Elections. As a result of the clustering made with the k-means technique, it shows that there is a strong district-based voting pattern and this pattern is quite similar to the province-based studies done before. In addition, using the data of the 2017 District Socio-Economic Development Ranking Research (SEGE) study, the relationship between the electoral geographies and the socio-economic development levels of the districts was analyzed.

ÖNSÖZ

Seçim coğrafyaları çalışmaları Türkiye’de daha kısır bir literature sahip olmakla birlikte son yirmi yılda gittikçe çeşitli, daha farklı analiz yöntemleri ile zenginleşen bir alandır. Bu tez çalışması Türkiye’de seçim coğrafyası tartışmalarına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. Bu bağlamda 2011, 2015 ve 2018 Genel Milletvekili Seçimi sonuçlarını ilçe temelli olarak analiz etmekte ve ortaya çıkan ilçe temelli örüntüler ile ilçe temelli sosyo-ekonomik gelişmişlik seviyesi arasındaki ilişkiyi anlamdırmaya çalışmaktadır.

Kıymetli Hocam, Prof. Dr. Ömer Faruk Gençkaya’ya tüm bu süreç içerisindeki katkılarından ötürü teşekkür ederim. Kendisinin değerli katkıları, eleştirileri ve yönlendirmeleri olmasaydı bu çalışma tamamlanamazdı.

Tez izleme komitemde yer alarak değerli yorumlarını benimle paylaşan Prof. Dr. Erbay Arıkboğa ve Prof. Dr. Burak Samih Gülboy’a tüm yol göstericilikleri için, tez savunma jüri üyelerim Prof Dr. Bekir Berat Özipek ve Dr. Öğretim Görevlisi Muhammet E. Okutan’a da yapıcı eleştirileri için teşekkür ederim.

Doktoraya başladığım zaman en az benim kadar heyecanlanan sevgili büyüklerim Bekir Ağırır’a ve rahmetli Tarhan Erdem’e derin bir şükran borçluyum. Merak etmekle kurduğum ilişkiyi sizler sayesinde hep güçlü ve diri tutabildim.

Son olarak yolumu kaybettiğimde bana hep yolu göstermiş olan sevgili aileme ve değerli eşim Nazan Çapoğlu Bakırcı’ya tüm sabırları ve destekleri için teşekkür ederim.

Erman BAKIRCI

22 Ağustos 2022

İÇİNDEKİLER

Sayfa No.

TABLO

LİSTESİ.....	vi
GRAFİK LİSTESİ.....	viii
KISALTMALAR LİSTESİ.....	x
EKLER LİSTESİ.....	xii

GİRİŞ	1
-------------	---

BİRİNCİ BÖLÜM

SİYASİ COĞRAFYA VE SEÇİM COĞRAFYASI

1.1. Siyasi Coğrafyanın Tarihçesi	7
1.2. Seçim Coğrafyasının Tarihçesi	11
1.3. Seçim Coğrafyası Çalışmalarının Bugünü	13
1.4. Seçim Coğrafyası Çalışmalarının Ana Konuları	16
1.4.1. Oy Verme Çalışmaları.....	17
1.4.2. Seçim Sistemleri.....	17
1.4.3. Seçim Çevrelerinin Yeniden Belirlenmesi / Tasarlanması (Redistricting)	19
1.4.4. Mekânsal Analiz (Spatial Analysis).....	20
1.5. Türkiye’de Siyasi Coğrafya ve Seçim Coğrafyası Çalışmaları.....	21

İKİNCİ BÖLÜM

TÜRKİYE’DE SEÇMEN DAVRANIŞI ÇALIŞMALARI

2.1. 1960-1980 Arası Seçmen Davranışı Araştırmaları	30
2.2. 1980-2000 Arası Seçmen Davranışı Çalışmaları	39
2.3. 2000 Sonrası Seçmen Davranışı Çalışmaları	45

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TÜRKİYE’DE OY VERME ÖRÜNTÜLERİ: 2011-2018

3.1. Araştırmanın Amacı	53
3.2. Araştırmanın Kapsamı ve Sınırlılıkları	54
3.3. Araştırmanın Yöntemi ve Veri Analizi	55

3.3.1. Hiyeraşik Kümeleme Yöntemleri.....	56
3.3.2. Hiyeraşik Olmayan Kümeleme Yöntemleri.....	57
3.4. Alanda Yapılan Benzer Çalışmalar.....	57
3.5. K-3 Kümeleme Yöntemine Göre Türkiye’de Seçim Örüntüleri	59
3.6. K-4 Kümeleme Yöntemine Göre Türkiye’de Seçim Örüntüleri	66
3.7. K-5 Kümeleme Yöntemine Göre Türkiye’de Seçim Örüntüleri	72
3.8. K-6 Kümeleme Yöntemine Göre Türkiye’de Seçim Örüntüleri	80
3.9. K-7 Kümeleme Yöntemine Göre Türkiye’de Seçim Örüntüleri	86
3.10. Benzeş Kümeler	93
3.11. Kümelerin Süreklilikleri.....	95
3.12. Değerlendirme.....	100

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

OY VERME ÖRÜNTÜLERİ VE SOSYO-EKONOMİK GELİŞMİŞLİK İLİŞKİSİ

4.1. K-3 Kümelerinin SEGE Dağılımları	108
4.2. K-6 Kümelerinin SEGE Dağılımları	111
4.3. SEGE Skorlarının Düzenlenmesi-Kategorik Değişken.....	118
4.4. K-3 İçin Lojistik Regresyon Analizi	120
4.5. K-6 İçin Lojistik Regresyon Analizi	124

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	132
------------------------------------	------------

EKLER.....	139
-------------------	------------

KAYNAKÇA.....	299
----------------------	------------

TABLO LİSTESİ

Tablo 1. Muzaffer Sencer'in Çalışmasında Kullandığı Örneklem.....s.	38
Tablo 2. 2011 Seçimleri K-3 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Oy Dağılımı....s.	60
Tablo 3. 2015 Seçimleri K-3 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı.....s.	62
Tablo 4. 2018 Seçimleri K-3 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı.....s.	64
Tablo 5. 2011 Seçimleri K-4 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı.....s.	66
Tablo 6. 2015 Seçimleri K-4 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı.....s.	68
Tablo 7. 2018 Seçimleri K-4 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı.....s.	70
Tablo 8. 2011 Seçimleri K-5 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı.....s.	73
Tablo 9. 2015 Seçimleri K-5 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı.....s.	75
Tablo 10. 2018 Seçimleri K-5 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı.....s.	77
Tablo 11. 2018 Seçimleri K-6 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı.....s.	80
Tablo 12. 2015 Seçimleri K-6 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı.....s.	82
Tablo 13. 2018 Seçimleri K-6 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı.....s.	84
Tablo 14. 2011 Seçimleri K-7 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı.....s.	87
Tablo 15. 2015 Seçimleri K-7 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı.....s.	89
Tablo 16. 2018 Seçimleri K-7 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı.....s.	91
Tablo 17. 2018 K-3 ve K-6 Kümelemeye Göre Benzeş Kümeler (%).....s.	94
Tablo 18. 2015 K-3 ve K-6 Kümelemeye Göre Benzeş Kümeler (%).....s.	94
Tablo 19. 2011 K-3 ve K-6 Kümelemeye Göre Benzeş Kümeler (%).....s.	95

Tablo 20. K-3 ve K-6 Kümelemeye Göre Benzeş Kümelerin Dağılımı.....s.	98
Tablo 21. Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırmaları (SEGE) Metodolojisi.....s.	105
Tablo 22. 2017 SEGE Araştırmasına Göre Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Seviyesi En Yüksek 10 İlçe.....s.	106
Tablo 23. 2017 SEGE Araştırmasına Göre Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Seviyesi En Düşük 10 İlçe.....s.	107
Tablo 24. 2018 K-3 Kümelerinin SEGE Değerleri (2017).....s.	109
Tablo 25. 2018 K-3 Kümelerinin SEGE Değerleri.....s.	109
Tablo 26. 2018 K-6 Kümelerinin SEGE Değerleri (2017).....s.	112
Tablo 27. 2018 K-3 Kümelerinin SEGE Değerleri.....s.	114
Tablo AA SEGE Skorlarının Dağılımı.....s.	118
Tablo BB K-3 Kümeleri ve Çeyrek Dilimler Arasında İlçelerin Dağılımı.....s.	118
Tablo CC K-6 Kümeleri ve Çeyrek Dilimler Arasında İlçelerin Dağılımı.....s.	119
Tablo A K-3 1. Küme İçin Sınıflandırma Tablosu.....s.	120
Tablo B K-3 1. Küme İçin Lojistik Regresyon Analizi Sonuçları.....s.	120
Tablo C K-3 2. Küme İçin Sınıflandırma Tablosu.....s.	121
Tablo D K-3 2. Küme İçin Lojistik Regresyon Analizi Sonuçları.....s.	121
Tablo E K-3 3. Küme İçin Sınıflandırma Tablosu.....s.	122
Tablo F K-3 3. Küme İçin Lojistik Regresyon Analizi Sonuçları.....s.	123
Tablo G K-6 1. Küme İçin Sınıflandırma Tablosu.....s.	124

Tablo H K-6 1. Küme İçin Lojistik Regresyon Analizi Sonuçları.....s.	124
Tablo I K-6 2. Küme İçin Sınıflandırma Tablosu.....s.	125
Tablo J K-6 2. Küme İçin Lojistik Regresyon Analizi Sonuçları.....s.	125
Tablo K K-6 3. Küme İçin Sınıflandırma Tablosu.....s.	126
Tablo L K-6 3. Küme İçin Lojistik Regresyon Analizi Sonuçları.....s.	126
Tablo M K-6 4. Küme İçin Sınıflandırma Tablosu.....s.	127
Tablo N K-6 4. Küme İçin Lojistik Regresyon Analizi Sonuçları.....s.	127
Tablo O K-6 5. Küme İçin Sınıflandırma Tablosu.....s.	128
Tablo P K-6 5. Küme İçin Lojistik Regresyon Analizi Sonuçları.....s.	129
Tablo R K-6 6. Küme İçin Sınıflandırma Tablosu.....s.	129
Tablo S K-6 6. Küme İçin Lojistik Regresyon Analizi Sonuçları.....s.	130

GRAFİK LİSTESİ

Grafik 1. 2011 Seçimleri K-3 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Oy Dağılımı.....s.

61

Grafik 2. 2015 Seçimleri K-3 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı.....s.

63

Grafik 3. 2018 Seçimleri K-3 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı.....s.

65

Grafik 4. 2011 Seçimleri K-4 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı.....s.

67

Grafik 5. 2015 Seçimleri K-4 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı.....s.

69

Grafik 6. 2018 Seçimleri K-4 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı.....s.

71

Grafik 7. 2011 Seçimleri K-5 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı.....s.

74

Grafik 8. 2015 Seçimleri K-5 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı.....s.

76

Grafik 9. 2018 Seçimleri K-5 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı.....s.

78

Grafik 10.	2018 Seçimleri K-6 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı.....s.	81
Grafik 11.	2015 Seçimleri K-6 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı.....s.	83
Grafik 12.	2018 Seçimleri K-6 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı.....s.	85
Grafik 13.	2011 Seçimleri K-7 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı.....s.	88
Grafik 14.	2015 Seçimleri K-7 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı.....s.	90
Grafik 15.	2018 Seçimleri K-7 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı.....s.	92
Grafik 16.	2018 Seçimleri K-3 Kümeleme-Kümelerin Sürekliliği.....s.	96
Grafik 17.	2018 Seçimleri K-6 Kümeleme-Ayrı Kümelenme.....s.	97
Grafik 18.	K-3 ve K-6 Kümelemeye Göre Benzeş Kümelerin Dağılımı.....s.	99
Grafik 19.	İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Endeksine Göre Coğrafi Dağılımı.....s.	108

Grafik 20. SEGE Değerleri ve K-3 Kümelemeye Göre İlçelerin Dağılımı.....s.
111

Grafik 21. SEGE Değerleri ve K-6 Kümelemeye Göre İlçelerin Dağılımı.....s.
117

KISALTMALAR LİSTESİ

AK Parti: Adalet ve Kalkınma Partisi

ANAP: Anavatan Partisi

AP: Adalet Partisi

CBS: Coğrafi Bilgi Sistemi

CHP: Cumhuriyet Halk Partisi

DOK: Düşük Oy Kullanan

DP: Demokrat Parti

DYP: Doğru Yol Partisi

ESDA: Keşfedici Mekânsal Veri Analizi

GWR: Coğrafi Ağırlıklı Regresyon

HDP: Halkların Demokratik Partisi

HOV: Hiç Oy Vermeyen

LISA: Local Indicator of Spatial Association

MHP: Milliyetçi Hareket Partisi

MSP: Milli Selamet Partisi

RP: Refah Partisi

SEGE: Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırmaları

SP: Saadet Partisi

TİP: Türkiye İşçi Partisi

TOKİ: Toplu Konut İdaresi

TOV: Tüm Köy Aynı Partiye Oy Veren

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

TÜSES: Türkiye Sosyal Ekonomik Siyasal Araştırmalar Vakfı

EKLER LİSTESİ

EK 1: 2011 Genel Seçimi Oy Dağılımlarının İlçe Bazlı K-3 Kümeleme Analizi Sonucu.....	s. 138
EK 2: 2015 Genel Seçimi Oy Dağılımlarının İlçe Bazlı K-3 Kümeleme Analizi Sonucu.....	s. 150
EK 3: 2018 Genel Seçimi Oy Dağılımlarının İlçe Bazlı K-3 Kümeleme Analizi Sonucu.....	s. 161
EK 4: 2011 Genel Seçimi Oy Dağılımlarının İlçe Bazlı K-4 Kümeleme Analizi Sonucu.....	s. 173
EK 5: 2015 Genel Seçimi Oy Dağılımlarının İlçe Bazlı K-4 Kümeleme Analizi Sonucu.....	s. 182
EK 6: 2018 Genel Seçimi Oy Dağılımlarının İlçe Bazlı K-4 Kümeleme Analizi Sonucu.....	s. 191
EK 7: 2011 Genel Seçimi Oy Dağılımlarının İlçe Bazlı K-5 Kümeleme Analizi Sonucu.....	s. 200
EK 8: 2015 Genel Seçimi Oy Dağılımlarının İlçe Bazlı K-5 Kümeleme Analizi Sonucu.....	s. 210
EK 9: 2018 Genel Seçimi Oy Dağılımlarının İlçe Bazlı K-5 Kümeleme Analizi Sonucu.....	s. 220
EK 10: 2011 Genel Seçimi Oy Dağılımlarının İlçe Bazlı K-6 Kümeleme Analizi Sonucu.....	s. 231
EK 11: 2015 Genel Seçimi Oy Dağılımlarının İlçe Bazlı K-6 Kümeleme Analizi Sonucu.....	s. 244
EK 12: 2018 Genel Seçimi Oy Dağılımlarının İlçe Bazlı K-6 Kümeleme Analizi Sonucu.....	s. 255

EK 13: 2011 Genel Seçimi Oy Dağılımlarının İlçe Bazlı K-7 Kümeleme Analizi Sonucu.....	s. 266
EK 14: 2015 Genel Seçimi Oy Dağılımlarının İlçe Bazlı K-7 Kümeleme Analizi Sonucu.....	s. 277
EK 15: 2018 Genel Seçimi Oy Dağılımlarının İlçe Bazlı K-7 Kümeleme Analizi Sonucu.....	s. 289

GİRİŞ

Demokratik seçimler, 19. yüzyıldan bu yana en önemli toplumsal olgulardan biridir. Demokrasilerde yönetilen ile yöneten arasındaki ilişkinin meşruiyeti seçimler üzerinden sağlanır. Seçim vesilesiyle yönetecek kişiler, yönetilen kişilerin sürece dahil olmasıyla meşruiyet kazanırlar. Dolayısıyla “yönetilenlerin yönetecek kişileri belirleme sürecine seçim denir”.¹ İnsanların toplumsal olaylar karşısında verdikleri tepkiler ve bu olaylarla ilgili aldıkları tutumlar “davranış” olarak tanımlanmaktadır. Buradan hareketle, insanların karşılaştıkları siyasal olaylar sonucunda gösterdikleri tutumlar “siyasal davranış” olarak ifade edilmektedir.² Seçmen ise, yönetecek kişileri belirleme hakkına sahip, düzenlenen seçimlere katılma hakkı olan ve yönetecek kişilerin seçiminde söz sahibi olan bireylerdir. Seçmenlerin, seçimlere dair gösterdikleri tutumlar ve karar alma süreçleri de “seçmen davranış” olarak tanımlanır.³

Dolayısıyla seçmen, seçimler vasıtasıyla seçilecek olanı belirler. Bu bağlamda siyasal katılım biçimlerinden biri olan seçmen davranışı, bireyin siyasal sisteme yönelik düşünce, tutum ve davranışlarını temsil etmektedir. Siyasi iktidara liderlik edecek partiler ve adaylar gibi yürütme gücüne sahip olacak siyasi aktörlerin belirlenmesindeki rolü nedeniyle de oldukça önemli bir konuma sahiptir. Seçmen davranışı, yalnızca bireylerin kendilerini yönetecek siyasi aktörleri seçmelerine izin veren değil, aynı zamanda seçmenlerin hükümet operasyonlarını yöneten kamu politikalarının gelişimini doğrudan veya dolaylı olarak etkilemesine izin veren bir faaliyettir. Dolayısıyla bir siyasal davranış biçimi olarak seçmen davranışının ve seçmen tutumlarının doğru analizi, hükümet ve vatandaşlar arasındaki temel ilişkiyi tanımlamada önemli bir rol oynar.

Seçmen davranışı ile ilgili çalışmalar demokratik siyasal yapıların artmaya başlamasıyla birlikte yoğunluk kazanmıştır. Seçmenlerin oy tercihlerini neye göre belirlediklerini, dönemsel gelişmelerden ve söylemlerden nasıl etkilendiklerini saptamaya yönelik çalışmalar bu alanın temel odak noktasıdır. Siyasi partilerin ve demokratik yapıların neticesinde bu alana duyulan ihtiyaç, bu konunun bilimsel yöntemlerle ele alınması gerekliliğini de ortaya çıkarmıştır.⁴

Seçmen davranışı konusunda ortaya konan yaklaşımlar; “sosyolojik yaklaşım”, “rasyonel tercih”, “psikolojik yaklaşım”, “stratejik oy verme” ve “sezgisel oy verme” olarak beş ana başlık altında toplanabilir.

Sosyolojik yaklaşım, Lazarsfeld, Berelson ve Gaudet tarafından 1940 yılında Ohio ve Erie County’de yürüttükleri araştırma neticesinde ortaya atılmıştır. Bu yaklaşıma “Columbia ekolü” adı da verilir. Yaklaşımın kökeni, daha sonra Columbia Okulu’nu oluşturacak Lazarsfeld, Berelson ve Gaudet’in

¹ Öztekin, A. (2003), *Siyaset Bilimine Giriş*, Ankara: Siyasal Kitabevi, s. 151.

² Öztekin, 2003, s. 217.

³ Gülmen, Y. (1979), *Türk Seçmen Davranışı: 1960-1970*, İstanbul: İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Yayınları, s. 18.

⁴ Kalender, A. (2000), *Siyasal İletişim: Seçmenler ve İktisat Stratejileri*, İstanbul: Çizgi Kitabevi.

1944'te yayımlanan *Halkın Seçimi: Başkanlık Seçiminde Seçmenler Nasıl Karar Verir?* (*The People's Choice: How the Voter Makes Up His Mind in a Presidential Campaign*) adlı çalışmasına kadar uzanır.⁵

Bu kurama göre⁶ seçmenlerin davranışı seçmenin sosyal geçmişine, etnik kökenine, dinine, aile geleneklerine, kişiliğine ve belirli konulara karşı tutumuna göre belirlenir. Oy verme davranışını sosyolojik açıdan ele alan ve açıklamaya çalışan bu sosyolojik yaklaşım modeline göre, oy verme tercihi ile ait olunan sosyal grup arasında ciddi bir ilişki vardır.

Sosyolojik yaklaşımda bireyin belirli bir sosyal grubu, sosyal kimliği veya sınıf statüsü varsa oy tercihleri de bellidir. Bu nedenle, nüfusla ilgili demografik bilgiler de seçim sonuçlarının tahmin edilmesine oldukça yardımcı olur.⁷

Rasyonel tercih modeli, seçmenin kendi kişisel menfaatlerini belirlediğini ve bu menfaatleri gerçekleştirecek en doğru adaya ve partiye oy verdiğini ifade eder. Diğer yaklaşımlara göre bireyi önceler, hatta bireysel tercihleri merkeze alır. Seçmenlerin eğilimi, kendi çıkarlarına en uygun adayı ve partiyi değerlendirmek ve buna göre oy kullanmaktır. Bu yaklaşımda seçmenlerin amaç ve istekleri ön plandadır.⁸ Bir başka ifadeyle sosyal gruplar, sosyalleşme ve partiye hissedilen bağlılıktan ziyade bireysel menfaat ve isteklerin seçmen tercihinin belirlediğini iddia eder. Bu yaklaşıma “ekonomik tercih yaklaşımı” adı da verilir. Rasyonel tercih modeli, Anthony Downs'ın *An Economic Theory of Democracy* isimli çalışmasında ortaya koyduğu parti rekabeti ve oy kullanma kavramları temelinde geliştirilmiştir.⁹ Akılcı bir karar almanın yeterli bilginin toplanmasını gerektirdiği (oy vermenin zaman maliyeti üzerinde bir yüküdür), ancak bu bilgi nihai olarak oy verenler tarafından toplanmadığından oy vermenin ussal olmadığı eleştirisi de yapılmaktadır.¹⁰

Stratejik oy verme, klasik olarak bir seçmenin tercih etmediği bir kişinin seçimi kazanmasını önlemek için en çok istediği fakat kazanması mümkün olmayan aday yerine, daha az istediği fakat kazanma ihtimali daha yüksek adaya oy vermesi şeklinde tanımlanır.

Blais ve Degan'a¹¹ göre siyaset bilimi alanında stratejik oy çalışmaları Maurice Duverger'e ait *Political Parties*¹² adlı eserle başlar, ama Cox'un *Making Votes Count*¹³ adlı çalışmasıyla tam

⁵ Lazarsfeld, P.F., Berelson, B., Gaudet, H. (1944), *The People's Choice: How the Voter Makes Up His Mind in a Presidential Campaign*, New York: Columbia University Press.

⁶ Bernard Berelson vd. (1954), *Voting: A Study of Opinion Formation in a Presidential Campaign*, University of Chicago Press, Chicago.

⁷ Boiney, J., Paletz, D.L. (1991), “In Search of the Model Model: Political Science Versus Political Advertising Perspectives on Voter Decision Making”, F. Biocca içinde, *Television and Political Advertising*, Volume I: Psychological Processes, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates, s. 3-26.

⁸ Kalender, 2000, s. 50-51.

⁹ Scarbrough, E. (1984), *Political Ideology and Voting: An Exploratory Study*, New York: Oxford University Press, s. 3.

¹⁰ Samuel L. Popkin (1991), *The Reasoning Voter: Communication and Persuasion in Presidential Campaigns*, University of Chicago Press, Chicago.

¹¹ Blais, A., Degan, A. (2019), “The Study of Strategic Voting”, R.D. Congleton, B. Grofman, & S. Voigt içinde, *The Oxford Handbook of Public Choice*, Volume 1: 292-309, New York: Oxford University Press.

¹² Duverger, M. (1954), *Political Parties: Their Organization and Activity in the Modern State*, New York: John Wiley & Sons.

kimliğini kazanır. Duverger, seçim sistemlerinin seçmenler ve seçim sonuçları üzerinde mekanik ve psikolojik etkiye sahip olduğundan bahseder. Mekanik etki, en çok oyu alanın mecliste de en çok sandalyeyi alıyor olmasıdır. Psikolojik etki ise, bu mekanik etkinin seçmen üzerinde yarattığı psikolojik etkidir. Duverger'e göre seçmenler kazanma şansı olmayan bir adaya oy vererek oylarının boşa gitmesini istemezler ve o yüzden de en güçlü iki adaydan birine oy verme eğilimi gösterirler.¹⁴

Rasyonel modellerin eleştirisi, sezgisel (*heuristic*) model analizinin temelini oluşturur. Rasyonel bir modelin çalışması için seçmenlerin tam ve ucuz şekilde bilgiye ulaşabilmesi gerekmektedir ve rasyonel model bu varsayımla hareket eder. Ancak yasal veya dönemsel nedenlerle seçmenlerin aday veya parti hakkında tam bilgi alması her zaman mümkün olmamaktadır. Bu durumda seçmenler, bilgiye ulaşma konusunda sezgisel yeteneklerle konu hakkında işaretler arayarak sorunu çözmeye çalışırlar. Dolayısıyla rasyonel modelin fazla vurgulamadığı şekilde duygu ve sezgi gibi içe dönük duygular seçmenin oy tercihinde etkili olmaktadır.¹⁵ Dolayısıyla bu yaklaşıma göre seçmen, oy vermek için ihtiyaç duydukları bilgi miktarını sınırlar ve tercihlerini en son sezgilere dayandırır. Bu da seçmenlerin karar vermesini kolaylaştırmakta ve az sayıda değişkeni değerlendirerek oy tercihlerini kolayca belirlemelerine neden olmaktadır.¹⁶

1950'lerde Michigan Üniversitesi'nde kurulan Ulusal Seçim Araştırmaları Merkezi'ndeki bir grup araştırmacının yayımladığı ünlü *Amerikan Seçmeni*¹⁷ adlı eser ise "psikolojik model"i temelini oluşturur. Gruplardan ziyade bireylere odaklanan bu model, seçmenlerin erken yaşlardan itibaren aile ve çevre etkisi altında gerçekleşen siyasal sosyalleşme sürecinde edindiği siyasal ve ideolojik tutumların, ileriki yaşlarda o kişilerin parti tercihlerini güçlü bir şekilde etkilediğini ortaya koymaktadır.¹⁸

Michigan Üniversitesi'ndeki araştırmacılar tarafından kavramsallaştırıldığı için "Michigan ekolü" olarak da geçer. Ayrıca literatürde "sosyo-psikolojik yaklaşım" olarak da isimlendirilir. Bu yaklaşımın literatüre kazandırdığı en önemli kavram "parti kimliği" kavramıdır.

Harrop ve William ise bu modelin temel beş önermesini şu şekilde sıralar:

- Çoğu seçmen, partiye genel bir bağlılık hisseder ve bu bağlılık aileden miras alınır.
- Parti aidiyetinin temel işlevi, seçmenin siyasi bilgilerle başa çıkmasını ve hangi partiye oy vereceğini sağlamasıdır.

¹³ Cox, G.W. (1997), *Making Votes Count: Strategic Coordination in the World's Electoral Systems*, Cambridge: Cambridge University Press.

¹⁴ Stephenson, L.B., Aldrich, J.H., Blais, A. (2018), *The Many Faces of Strategic Voting: Tactical Behavior In Electoral Systems Around the World*, Ann Arbor: University of Michigan Press, s. 5.

¹⁵ Brady, H.E., Sniderman, P.M. (1985), "Attitude Attribution: A Group Basis for Political Reasoning", *American Political Science Review*, 79(4): 1061-1078.

¹⁶ Rosema, M. (2004), *The Sincere Vote: A Psychological Study of Voting*, Leiden: University of Leiden, s. 73-87.

¹⁷ Campbell, A., Converse, P., Miller, W., Stokes, D.E. (1960), *The American Voter*, Chicago: University of Chicago Press.

¹⁸ Damlapınar, Z., Balci, Ş. (2005), "Seçmenin Zihnindeki Aday İmajını Belirleyen Etkenler: 28 Mart 2004 Yerel Seçimleri Alan Araştırması", *Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Akademik Dergisi*, 4(1): 58-79.

- Parti aidiyeti (*identification*) zaman geçtikçe güçlenir. Yeniden düzenleme (*re-alignment*) dönemleri hariç yaşanan değişimler kişinin sosyal statüsündeki değişimlerden kaynaklanır.
- Parti aidiyeti olup da bir başka partinin kısa dönemli kampanyalarından etkilenecek o başka partiye oy veren seçmenler, partizanlıklarını yitirmez ve bir sonraki seçimde parti aidiyeti hissettikleri partiye oy verirler.
- Partizanlığın seçmenler içindeki dağılımı, normal oy süresi kuvvetlerinin bir partiyi desteklemediğini hesaplamak için bir temel sağlar. Oy kaymaları (*realignments*) normal oyu değiştirse de bunlar çok seyrek olarak ortaya çıkmaktadır.¹⁹

Dolayısıyla, seçmenin ikamet yeri (kent-kır) ya da ait olduğu ekonomik sınıf (kapitalist-işçi) gibi unsurlar oy verme davranışının en önemli belirleyicileridir. Özellikle, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra yaygınlaşan kitle iletişim araçlarının ve kampanyaların oy verme davranışını etkilediği yönündeki açıklamalar, kanaat önderleri aracılığıyla bilgi gönderilmesini içeren “iki aşamalı akış varsayımı” ile somutlaştırılmıştır.²⁰

İletişim araçlarının etkisi, kişilerarası ağların yardımıyla ve bir siyasi farkındalık yaratarak yaygınlaşmıştır.²¹ Toplumsal sermayeden ilk kez kültürel ve ekonomik sermayenin yanına çatışma ve yapısalcı sınıf kuramını ekleyen Bourdieu²² tarafından ileri sürülmüş; daha sonra Putnam,²³ özellikle Amerikan demokrasisinin bir analizinden türetilen ve güven etrafında örgütlenen kendi toplumsal sermaye kavramını geliştirmiştir. Putnam'a göre, toplumsal sermaye, bileşenlerinden biri olan oy verme davranışındaki etkileşimi oluşturan bilgidir.²⁴

Siyasal coğrafyanın en eski dalı olan seçim coğrafyası ise mekân, yer (alan) ve seçim süreçleri arasındaki etkileşimi eş zamanlı olarak seçim bilimi ve siyaset bilimi yönlerinden inceler.²⁵ Dolayısıyla seçim coğrafyası çalışmalarının ilk ve en büyük kümesi, mekânsal-analitik gelenek içerisinde üretilen çalışmalardır.

Öte yandan, seçim coğrafyası sadece bir bilim alt disiplini olarak değil, aynı zamanda 1812'de semender biçiminde bir seçim bölgesi ile iktidarını güvence altına almaya çalışan Vali Elbridge

¹⁹ Harrop, Miller, 1987, s. 133-134.

²⁰ Paul Lazarsfeld - Bernard Berelson vd. (1968), *The People's Choice: How the Voter Makes Up His Mind in a Presidential Campaign*, Columbia University Press, New York.

²¹ John P. Robinson, “Interpersonal Influence in Election Campaigns: Two Step-Flow Hypotheses”, *The Public Opinion Quarterly*, 1976, S. 40(3), s. 304-319.

²² Pierre Bourdieu, “The forms of capital”, *Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education*, Greenwood, New York, 1986, s. 241-261.

²³ Robert Putnam, “Bowling Alone: America's Declining Social Capital”, *Journal of Democracy*, 1995, S. 6(1), s. 65-78.

²⁴ Martti Siisäinen, “Two Concepts of Social Capital: Bourdieu vs. Putnam”, *International Journal of Contemporary Sociology*, 2003, S. 40(2), s. 183-204.

²⁵ Ron Johnston - Charles Pattie (2006), *Putting Voters in their Place: Geography and Elections in Great Britain*, Oxford: Oxford University Press; David Mayhew 2004), *Electoral Realignment: A critique of an American Genre*, New Haven: Yale University Press; Peter Muller - Michael Shin - Jan Nijman (2019), *Concepts and Regions in Geography 10th Edition*, Chichester: Wiley.

Gerry'den bu yana oyların sandalyelere çevrilmesini etkilemenin bir yöntemi olarak varlığını sürdürmektedir.²⁶

Bununla birlikte, bu alanda öncü çalışma, Fransız siyaset bilimci André Siegfried tarafından yapılmıştır. Siegfried, Kuzey Fransa'da, topografik yapıları farklı coğrafyalarda arazi sahipliği ve toplumsal tabakalaşma gibi unsurların etkisiyle oy verme davranışının değiştiğini ortaya koymuştur.²⁷ Birleşik Krallık'ta 1916'da yapılan parlamento seçiminin analizinde Krebheil,²⁸ insan davranışlarının yaşadıkları çevre tarafından etkilendiğini ve bu etkileşimin seçim sonuçları incelenerek ortaya çıkarılabileceğini ileri sürmüştür.

Böylece 1950'lerden 1970'lerin ortalarına değin, niceliksel devrimin kuramsal ve yöntembilimsel etkisiyle seçim coğrafyası çalışmalarında istatistiksel analiz yaygınlaşmaya başlamıştır.

Seçmenleri yerel bağlamlarından etkilenen karar vericiler olarak gören Kevin Cox, seçmenleri bir ağdaki siyasi bilgileri alan, işleyen ve ileten bağlantılar olarak kavramsallaştırıp²⁹ bireylerin, birlikte yaşadıkları kişilerin görüşlerinden (mahalle etkisi) ve çeşitli önyargılardan etkileneceğini savunmuştur. Bunlar, coğrafi uzaklık önyargısı (*geographical distance bias*), tanıdık çevresi önyargısı (*acquaintance circle bias*), güç alanı önyargısı (*force field bias*), karşılık verme önyargısı (*reciprocity bias*) ve ideolojik önyargı (*ideological bias*). Taylor, 1930'ların kapsayıcı kuramını kırarak, seçim çevresinin kendi etkilerini analiz ederek, oyların sandalyeye çevrilmesinde seçim çevrelerinin sınırlarının etkisini ortaya koymuştur.³⁰

Seçim coğrafyası çalışmalarında 1960 ve 1990 arasında oy verme davranışı, kişilerarası bilgi akışı ve oy verme davranışı, seçim sistemleri ve siyasi partiler konuları önem kazanırken; yapılan çalışmalar Cox'un "mahalle etkisi", toplumsal çatışmalar,³¹ dengesiz kalkınma³² ve mikro-toplumsal alan ya da toplumsal bağlama odaklanmıştır.³³

Kentleşme, göç ve toplumsal dönüşüm açısından dinamik bir yapıya sahip olan Türkiye'de seçmen davranışları birçok ülkede olduğu gibi farklı faktörlerden etkilenmektedir. Ulusal, bölgesel, il ve ilçe düzeyindeki analizlerde görülmektedir ki bazı seçim çevrelerinde oy kalıplarının devamlılık taşıdığı görülmektedir. Oy tercihlerinin mekânsal dağılımını mümkün olan en alt düzeyde haritalamak, oy verme davranışının analizini kolaşlaştıracaktır. Bu nedenle kümeleme yöntemi ile oy verme örüntülerinin haritalanması ve analiz edilmesi çok önemlidir.

²⁶ Kenneth Martis, "The Original Gerrymander", *Political Geography*, 2008, S. 27(1), s. 833-839.

²⁷ André Siegfried (1913), *Tableau politique de la France de l'ouest*, Paris: A. Colin.

²⁸ Edward Krebheil, "Geographic Influences in British elections", *Geographical Review*, 1916, S. 2(6), s. 419-432.

²⁹ Kevin Cox, "The Voting Decision in A Spatial Context", *Progress in Geography*, 1969, S. 1, s. 81-117.

³⁰ Peter J. Taylor, "Some Implications of Spatial Organization Of Elections", *Transactions of the Institute of British Geographers*, 1973, S. 60, s. 121-136.

³¹ Kevin Cox, "The Voting Decision in A Spatial Context", *Progress in Geography*, 1969, S. 1, s. 81-117.

³² Clark Archer, Peter Taylor (1981), *Section and Party: A Political Geography of American Presidential Elections, from Andrew Jackson to Ronald Reagan*, Chichester: Wiley.

³³ John Agnew (1990), "From Political Methodology to Geographical Social Theory? A Criticalreview of Electoral Geography", *Developments in Electoral Geography*, London: Routledge, s. 15-21.

Türkiye’de siyasi coğrafya ve seçim coğrafyaları literatürü ise önemli çalışmaları kapsamakla birlikte gerek nitelik gerekse nicelik açısından kısıtlıdır. Son yıllarda Türkiye’deki seçmen tercihlerinde coğrafyanın etkisini belirlemek amacıyla farklı yöntemleri ve küme sayılarını kullanan önemli kümeleme analizi çalışmaları yapılmıştır. Yapılan çalışmaların çoğu ya il düzeyindedir ya bir ili ele alarak o il içerisindeki ilçeler düzeyindedir ya da tek bir seçim verisini kullanmaktadır.

Bu nedenle bu çalışmada Türkiye’de 2011, 2015 ve 2018 Genel Milletvekiliği seçimleri sonuçları ilçe bazlı ele alınarak Türkiye’de oy verme örüntüsü olup olmadığını ortaya koymaya çalışılmıştır. Bu seçimlerin seçilmesinin temel sebebi, birden fazla seçim dönemini ele alarak örüntülerdeki sürerliliği de analiz edebilme amacıdır. Yerel seçimlerin dahil edilmemesinin nedeni ise yerel seçim dinamiklerinin genel seçim dinamiklerinden farklı olabileceği çekincesidir.

Kümeleme analizi yapıldıktan sonra ortaya çıkan örüntüler ile o örüntülere dahil olan ilçelerin sosyo-ekonomik gelişmişlik seviyelerini analiz ederek örüntüler ile sosyo-ekonomik gelişmişlik arasında bir ilişkinin olup olmadığını ortaya koymaya çalışılmıştır.

Buradan hareketle tasarlanmış olan bu doktora tezinin “Siyasi Coğrafya ve Seçim Coğrafyası” başlıklı birinci bölümünde alandaki temel yaklaşımlara ve kavramlara değinilmiştir. Siyasi coğrafya ve seçim coğrafyası literatürü tarihsel bir perspektifte ele alınmış ve bu alandaki güncel çalışmalar ortaya konulmuştur.

“Türkiye’de Seçmen Davranışı Çalışmaları” başlıklı bölümde Türkiye’yi konu alan seçmen davranışı çalışmaları incelenirken siyasi coğrafya ile ilgili çalışmalara ağırlık verilmiştir.

Üçüncü bölüm olan “Türkiye’de Oy Verme Örüntüleri” bölümünde ise 2011-2018 yılları arasında yapılan üç genel seçimin ilçe bazlı seçim sonuçları analiz edilmiş ve oy verme örüntüsü olup olmadığı tartışılmıştır.

Son bölümde ise bir önceki bölümde ortaya konan örüntü ile 2017 yılına ait ilçe bazlı sosyo-ekonomik gelişmişlik endeksi olan ve Türkiye Cumhuriyeti Sanayii ve Teknoloji Bakanlığı için Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan SEGE endeksi arasında ilişkisellik analizleri yapılmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

SİYASİ COĞRAFYA VE SEÇİM COĞRAFYASI

Seçim coğrafyası çalışmaları, siyasal coğrafya çalışmalarının bir alt kolu olarak tanımlanabilir. Modern beşeri coğrafya içerisinde bir alt disiplin olarak da kabul edilen siyasi coğrafya çalışmaları, 21. yüzyıldan itibaren yaygınlaşmış ve gelişmiştir. Bu çalışmalar, siyasal ortamda meydana gelen olayları sosyolojik bakış açısıyla ele alır, mekânsal düzlemde inceler ve sonuçlarını somut bir biçimde ortaya koyar.³⁴

1.1. Siyasi Coğrafyanın Tarihçesi

Bir bütün olarak dünya üzerine çalışma ve yazma disiplini olarak coğrafya, eski bir alandır, ama üniversitelerde profesyonelleşmesi görece daha sonra gerçekleşmiştir. 19. yüzyıl ortalarında sadece Almanya’da coğrafya kürsüleri (veya hocaları) bulunmaktaydı.³⁵ İngiltere, ABD ve Fransa’da coğrafya departmanları ancak 20. yüzyılın başlarında kuruldu; buna bağlı olarak ilgili alt disiplinlerin tanımı ve gelişmesi de gecikti.³⁶

Siyasi coğrafyanın tarihçesini ise ilk çağdan bugüne dek ele almak mümkündür. Herodot ve Aristagoras dönemleri esas alındığında yaklaşık 2500 yıl öncesine kadar gidilebilmektedir. Buna karşın, siyasi coğrafya kavramının bilimsel bir kimliğe bürünmesi 18. yüzyılın sonlarında başlar. Bu alandaki inceleme ve araştırmalar, coğrafya çalışmalarında önemli bir değişim yaratır. Bu değişim, tasvirî nitelikte olan coğrafyaya nedensellik ilkesini getirir.

Siyasi coğrafya, çeşitli siyasi kriterler ile mekân ilişkisini kurmaya çalışır. Sosyal coğrafya içerisinde bir alt disiplin olan siyasi coğrafya, 20. yüzyılın başlarından itibaren gelişmeye başlar. Günümüzde kullanılan “siyasi coğrafya” terimi, sosyal bilimlerdeki çoğu terminoloji gibi 19. yüzyıl sonları Almanya’ya tarihlenir. Tartışmaya açık olsa da bu terim ilk kez 1750 yılında Fransız düşünür Turgot tarafından yazıya geçirilir. Bu, Avrupa düşünsel tarihinde modern sosyal bilimlerin doğduğu ve insan iradesini şekillendiren temel güçlerin incelenmesinin, bu iradeyi merkeze alan siyaset bilimi fikrinin yerini aldığı dönemdir.³⁷

20. yüzyılda siyasi coğrafya çalışmalarının gelişimini Blacksell dört ana başlığa ayırmaktadır:

-1900’lü yılların başlarında jeopolitik ağırlıklı çalışmalar;

³⁴ Akengin, H. (2012), *Siyasi Coğrafya: İnsan ve Mekân Yönetimi*, Ankara: Pegem Akademi, s. 2-3.

³⁵ Sandner, G. (1994), “In Search of Identity: German Nationalism and Geography 1871-1910”, D.J. Hooson içinde, *Geography and National Identity*, Cambridge: Blackwell.

³⁶ Agnew, J.A. (2002), *Making Political Geography*, London: Arnold Hodder Headline Group.

³⁷ Agnew, 2002.

-1930'lu yıllarda, Birinci Dünya Savaşı sonrasında devletlerin coğrafyası, bölgeler ve fiziksel altyapılarıyla ilgili çalışmalar;

-1960'lı yıllardan sonra beşeri coğrafyanın politik coğrafyanın alt disiplini haline gelmesiyle birlikte halk, yönetim ve sosyal adalet konularının da siyasi coğrafya disiplini içerisinde tartışılması;

-1980 sonrasında ise küreselleşmeyle birlikte jeopolitiğin yeniden keşfi.³⁸

Akademik olarak coğrafyanın bir alt alanı olan siyasi coğrafya tarihinin izleri genelde Alman coğrafyacı Friedrich Ratzel'in 1885 tarihli "Afrika'nın Yeni Siyasi Haritası" makalesinde bulunmaktadır. Ratzel, siyasi coğrafya ile ilgili ilk kitabı olan *Politische Geographies*'i 1897 yılında yayımlamıştır.³⁹ Ratzel, devlet coğrafyasının, bir bütün olarak coğrafyanın merkezinde olduğunu savunur. Bu bakış açısında, siyasi coğrafya ayrı bir dünya değildir, fakat devlet olmayla tamamen ilişkili merkezî bir konumdadır. Örnek vermek gerekirse Ratzel'in yaklaşımı, bir devletin diğer devletlerle ilgili konumunun, bu devletlerin genişlemesini az veya çok hassas hale getirdiği fikrine dayanır. Bu nedenle Almanya gibi bir devlet, İngiltere'den daha savunmasızdır, çünkü her taraftan diğer devletlerle çevrelenmiştir. Ratzel'in ortaya koyduğu bir diğer bakış açısı da devleti organik bir yapı olarak ele alması ve organik devlet teorisini beşeri coğrafyaya uygulamasıdır. Bu bakış açısına göre devlet, insan yapısına benzer ve doğma, yaşlanma, ölüm gibi aşamalarından geçer.⁴⁰ Dolayısıyla da gelişmekte olan diğer canlılar gibi devletin de ihtiyaçları vardır ve bu ihtiyaçları yeni alanlara yayılarak karşılamak zorundadır. Friedrich Ratzel, "sosyal darwinizm"den beslenerek devletlerin en iyi kaynaklara, imkânlara, en önemli stratejik alanlara sahip olduğu müddetçe ayakta kalabileceğini ifade eder ve savunur. Zira devletler de türler gibi fiziki koşullara ayak uydurmadan devamlılıklarını sağlayamazlar. Bu bağlamda Ratzel, her devletin bir "yaşam alanı" (*lebensraum*) olduğunu savunur ve bunu kavramsallaştırır. Bu kavram daha sonrasında Alman Nasyonal Sosyalistler tarafından oldukça benimsenir. Alman Nasyonal Sosyalistler bu kavramı, Alman toplumunun hayatta kalabilmesi için toprak açısından genişlemesi, nüfusunu arttırması ve stratejik bölgeleri kontrol altına almasının gerekliliği olarak yorumlayacaktır.⁴¹ Dolayısıyla Ratzel'in ilk kez toplumlar ile toplumların yaşadığı alanlar arasındaki ilişkilerin dinamiğini sistematik olarak ele aldığını söyleyebiliriz. Ratzel'in bu teorisinde Charles Darwin'den ve Thomas Malthus'tan etkilendiği açıktır.

Ratzel'in fikirlerinden etkilenen İsveçli siyaset bilimci Rudolf Kjellen, 1899 yılında "jeopolitik" kavramını ilk kullanan kişidir. Kjellen, bu kavramla politika ile coğrafyanın iç içe geçtiği yeni bir bilimsel disiplini tanımlar.⁴² Kjellen, devleti, özelliklerini içinde bulunduğu çevreden alan coğrafi bir

³⁸ Blacksell, M. (2006), *Political Geography*, New York: Routledge Contemporary Human Geography Series, s. 4.

³⁹ Ratzel, F. (1897), *Politische Geographie*, Münih: R. Oldenbourg.

⁴⁰ Günel, K. (2002), *Coğrafyanın Siyasal Gücü*, İstanbul: Çantay Kitabevi.

⁴¹ Anaz, N. (1995), "Siyasi Coğrafyada Disipliner Gelişmeler ve Türkiye'de Siyasi Coğrafya Çalışmaları, L. Sunar içinde", *Sosyal Bilimlerde Yeni Eğilimler*, Ankara: Nobel, s. 20.

⁴² Tezkan, Y., Taşar, M. (2002), *Dünden Bugüne Jeopolitik Dünya ve Türkiye*, İstanbul: Ülke Kitapları, s. 14.

organizma ve mekânda beliren bir hayat şekli olarak görmüş, politikada amacın, bu canlı varlığın sürekli ve güçlü olmasını sağlamaya yönelmesi gerektiğini belirtmiştir.

Amerikalı Amiral Alfred Thayer Mahan, teorisini geliştirdiği “Deniz Gücünün Tarih Üzerine Etkisi (1660-1783)” (*The Influence of Sea Power Upon History*) adlı çalışmasını, 1890 yılında yayımlar. Amiral Mahan bu makalesinde, deniz hâkimiyetinin dünya hâkimiyetinin anahtarı olduğu görüşündedir; ona göre deniz yollarının kontrolüyle birlikte dünyada egemenlik sağlanabilir. Mahan, bir devletin büyüklüğünün, kıyılarının uzunluğu ve limanlarının kapasitesiyle ölçülebileceğini belirtmiş, uluslararası ilişkilerde kontrolün deniz egemenliğine bağlı olduğunu ileri sürmüştür.⁴³

İngiliz Sir Halford Mackinder ise arazi ve politik güç ilişkilerini açıklamak için “kara Hâkimiyet Teorisini” geliştirmiştir. Londra Üniversitesi’nde profesör olan İngiliz Jeopolitikçisi Mackinder, “Tarihin Coğrafi Mihveri” (*The Geographical Pivot of History*) adlı makalesini 1904’te; “Demokratik İdealler ve Gerçekler” (*Democratic Ideals and Reality*) adlı makalesini ise 1919’da yayımlar.⁴⁴ Mackinder’in Kara Hâkimiyet Teorisi, devletleri, kara ve deniz devletleri olarak sınıflandırır. Mackinder denizci milletlerin bir “deniz gücü”, karacı milletlerin de bir “kara gücü” oluşturduğunu ileri sürer. Ayrıca insanlık tarihinin başlangıcından Birinci Dünya Savaşı sonuna kadar devletler arasında yaşanan mücadelelerin “kara gücü” ile “deniz gücü” arasında olduğunu iddia eder. Kısaca Mackinder’in bu teorisine göre, “Kim Doğu Avrupa’ya hükmederse Merkez Bölge’ye hâkim olur; kim Merkez Bölge’ye hâkim olursa Dünya Adasına hükmeder; kim Dünya Adasına hükmederse Dünya’ya hakim olur.”⁴⁵ Amerikalı uluslararası ilişkiler profesörü Nicholas J. Spykman, Mackinder’in temel jeopolitik görüşlerinden yararlanmakla beraber onları farklı yorumlamış ve farklı sonuçlara ulaşmıştır. “Kenar Kuşak Teorisi” olarak adlandırılan teorisinde Mackinder’in Merkez Bölgesi’ne dayanan dünya hâkimiyeti görüşünü değiştirerek Dünya Adası’na (Avrupa, Asya ve Afrika) hâkim olabilmek için Merkez Bölgesi’ni çevreleyen kuşağa hâkim olmak gerektiğini ifade etmiştir.⁴⁶

Görüldüğü gibi siyasi coğrafya çalışmaları 1950’lere kadar büyük oranda jeopolitik çalışmalar ve devletler coğrafyasıyla tanınmıştır. Siyasi coğrafyanın yeniden itibarını kazanması, coğrafyacıların 1960’lardan sonra dünyayı ve özellikle de Amerika’yı etkisi altına alan önemli toplumsal olayları irdelemeye başlamasıyla gerçekleşmiştir.⁴⁷ 1960 yılı sonrasında, sınırlar ve devlet özellikleriyle ilgili tanımlayıcı bir metot kullanan siyasi coğrafya çalışmalarına olan ilgi yeniden artar ve bu alandaki çalışmalar çeşitlenir. Başlangıçta bu canlanmanın iki unsuru vardı. Birincisi; seçim verileri ve seçim bölgesine odaklanarak siyasi davranışa mekânın nasıl etki ettiğini keşfetmek. Bu konudaki çalışmalar

⁴³ İlhan, S. (1989), *Jeopolitik Duyarlılık*, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, s. 10-27.

⁴⁴ Mackinder, H.J. (1904), “The Geographical Pivot of History”, *The Geographical Journal*, 23(4): 421-437; Mackinder, H. J. (1919), “Democratic Ideals and Reality”, *Nature*, 103:423-424.

⁴⁵ Hee, R. (1998), “World Conquest: The Heartland Theory of Halford J. Mackinder”, *Journal of the Singapore Armed Forces*, 24(3).

⁴⁶ Cömert, S. (2000), *Jeopolitik, Jeostrateji ve Strateji*, İstanbul: Harp Akademileri Komutanlığı Yayınları, s. 82.

⁴⁷ Livingstone, D. (1992), *The Geographical Tradition: Episodes in the History of a Contested Enterprise*, Malden, MA: Blackwell Publishing Ltd, s. 42.

komşuluk etkisinden, oy verme geleneklerinin coğrafi bağlamda tanımlanmasına kadar çeşitlilik gösterir. İlginin artmasındaki bir diğer etken ise Avrupa devlet oluşumlarının tarihsel coğrafyasıdır.

1970'lerin başında, ABD'de Kevin R. Cox, David Reynolds ve Richard Morrill, Yeni Zelanda'da (daha sonra İngiltere'de) Ron Johnston, İngiltere'de Peter Taylor, Fransa'da Paul Claval, Norveç'te Stein Rokkan ve İngiltere'deki Oxford Üniversitesi'ne yerleşen Jean Gottmann gibi isimler, geçmişe mesafe koyarak “yeni” bir siyasi coğrafyanın temellerini atıyor ve ana akım sosyal bilimlerle siyasi coğrafyayı entegre eden çalışmalar yapıyordu. Bu yeni siyasi coğrafya, 1960'lı yıllarda İngilizce konuşan dünyada coğrafya alanını kasıp kavuran mekânsal analiz kavramının hemen ardından biçimlendi.⁴⁸ Bu alanın en önemli araştırmacılarından biri Jean Gottmann'dır. Jean Gottmann, 1961 yılında yayımladığı *Megalopolis* adlı kitabında, ulus devletler ile şehir ağları arasındaki dengenin tarihsel olarak kaymaya başladığını belirtir. Gottmann, Amerika Birleşik Devletleri'nin kuzeydoğusundaki Boston, New York, Philadelphia, Baltimore ve Washington'a kadar uzanan sanayileşmiş ve gelişmiş sahil bölgesini “megalopolis” olarak tanımlar. Megalopolisler çok merkezli, geniş alana yayılan şehirler zinciri olarak da tanımlanmaktadır.⁴⁹ Gottman'ın bu çalışmasıyla birlikte siyasi coğrafyanın çalışma alanı sadece devlet sınırları içinde kalmamaya başlar; dolayısıyla hem sınırlar değişir hem de araştırmaların öznesi sadece devlet olmaktan çıkar. Bu çalışmalarda esas çarpıcı olan, milli devletlere olan katı ilgiden uzaklaşıp devlet içinde sınırlar oluşturan coğrafyalara, siyasi coğrafyalara ve sosyal gruplar arasındaki fikir ayrılıklarının coğrafyalarına olan yönelimdir.

1970'lerin başında doğan, kentsel çatışma ve uyuşmazlıklar üzerine yapılan çalışmalar da bu alandaki bir diğer önemli akımdır. Bu akımın ana fikri, kentsel politikaların, genellikle kamusal fayda ve zararları kimin göreceğiyle ve bunun daha çok nerede yaşandığıyla temellenir.⁵⁰ Bunun nedeni, çoğu kamusal faydanın yerel alana belediye yönetimleri tarafından ulaştırılmasıdır. Hava kirliliği veya çevreye zararlı arazi kullanımları gibi kamusal zarar odaklarının, başka yerde yaşamayı ekonomik olarak karşılayamayan ve bu zararlı etkenleri uzaklaştırmak amacıyla yerel müzakerelere katılabilecek gücü olmayan kesimlerin yaşadığı bölgelerde konumlandırılmasıdır. Bu 1970'lerde, kamusal fayda ve zararların, farklı coğrafi ölçeklerde kentsel dağılımın incelenmesinden ortaya çıkan siyasi coğrafyaya refah yaklaşımı olarak gelişmiştir.⁵¹

Siyasi coğrafya çalışmaları, diplomatik tarihçilerle sosyologların da ilgisini büyük oranda çekmektedir. Bu isimlerden bazıları Stein Rokkan, Immanuel Wallerstein gibi sosyologlar ile Richard Merritt ve Jean Laponce gibi siyaset bilimcileridir. Bu isimler, merkez-çevre, bölge, mesafe ilişkileri gibi coğrafi kavramları kendi disiplinleri içinde yeniden tanımlamışlardır. Bu konuda Samuel P.

⁴⁸ Agnew, 2002.

⁴⁹ Gottmann, J. (1961), *Megalopolis: The Urbanized Northeastern Seaboard of the United States*, New York: The Twentieth Century Fund.

⁵⁰ Cox, Kevin R. (1969), “The Voting Decision in a Spatial Context”, *Progress in Geography*, 1: 81-117.

⁵¹ Agnew, 2002.

Huntington'ın 1996 yılında yayımladığı *Medeniyetler Çatışması*⁵² adlı çalışmasına da değinmek gerekmektedir. Huntington'a göre, 1648'de imzalanan ve modern uluslararası sistemin başlangıcı olarak kabul edilen Vestfalya Antlaşması'ndan sonra sırasıyla krallar, uluslar ve ideolojiler arasında mücadeleler meydana gelmiştir ve bu mücadeleler uluslararası politikanın uzun süre odak noktası olmuştur. Huntington bu noktada medeniyetlerin yeni mücadele alanı olduğunu, Soğuk Savaş sonrasındaki mücadelelerin medeniyetler mücadelesi olacağını ifade eder. Huntington, dünyayı Batı, Konfüçyüs, Japon, İslam, Hint, Slav-Ortodoks, Latin Amerika ve Afrika medeniyetleri olarak sekiz medeniyet bölgesine ayırır ve Batı'ya meydan okuyan medeniyetler olarak İslam ve Konfüçyüs medeniyetini görür.

Bahsi geçen çalışmalardan da görüldüğü üzere özetle siyasi coğrafya, toplumla mekân ilişkisini incelerken toplumların çevreleriyle olan etkileşimini ve çevreleri hakkında nasıl karar aldıklarını irdeler.

1.2. Seçim Coğrafyasının Tarihçesi

Seçim coğrafyası (*electoral geography*), kendi içinde bir dizi alt çalışma alanlarına da ayrılan, siyasi coğrafya çalışmalarının alt disiplinlerinden biridir. Bu disiplinin başlangıcında coğrafyacılar, siyaset bilimcilerle karşılaştırıldığında, siyasal sistemlerin mekânsal boyutlarını anlamak için daha çok emek harcamışlardır. Böylelikle siyasi coğrafya ve seçim coğrafyası alanının kurucuları büyük oranda coğrafyacılar olmuştur. Birçok siyasi coğrafyacı ve siyaset bilimi gibi ilgili disiplinlerdeki bazı araştırmacılar, alana yeni bakış açıları getirmeye, geleneksel pozitivizme karşı koymaya, kavramsal tartışmalara katılmaya çalışmışlardır. Prescott, seçim coğrafyasını, haritalar aracılığıyla seçimle ilgili olabilecek değişkenlerin sunulması olarak tanımlar. Analizlerinde de büyük oranda bölgesel sosyo-ekonomik değişkenleri kullanır.⁵³

Seçim coğrafyasının temelinde, alanın siyasi coğrafi farklılıklarının araştırılması ve nüfusun siyasi eğilim farklılıklarının analizi yer almaktadır. Bu farklılıkların oylama sonuçlarının karşılaştırmalı mekânsal analizle tespit edilmesi, seçim coğrafyasının esas metodudur.⁵⁴ Seçim verileri, çeşitli analizlerin yapılması için en temel veri kaynağıdır. Siyasi coğrafyacılar, seçim verilerinin mekânla ilişkisine odaklanırlar; dolayısıyla seçim verileriyle sosyolojik ekonomik veya etnik veriler üzerinden ilişki kurulup kurulamayacağına bakarlar.

Seçim coğrafyası çalışmaları, siyasi coğrafya çalışmalarının bir alt disiplini olarak İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra önemli oranda artmıştır. Savaştan sonraki çalışmalarda siyaset bilimciler ile coğrafyacılar hem ortak çalışmalar ortaya koymuşlar hem de farklı disiplinlerden araştırmacılarla disiplinler arası çalışmalar üretmişlerdir. Bu alanın ilk araştırmacılarından biri Andrea Siegfried'dir.

⁵² Huntington, S.P. (1997), *The Clash of Civilizations and the Remaking of World Order*, New York: Touchstone.

⁵³ Prescott, J.R. (1959), "The Function and Methods of Electoral Geography", *Annals of the Association of American Geographers*, 49(3): 296-304.

⁵⁴ Özözen Kahraman, S. (2007), *Seçimlerin Mekânsal Analizi*, Ankara: Gazi Kitabevi.

Siegfried, 1947 yılında, 1871'den 1940 yılına kadar Rhone nehrinin kıyısındaki Ardeche'de oluşan seçimleri haritalamıştır.⁵⁵ Siegfried çalışmasında oy dağılımları ile oy verenlerin topografyadaki dağılımlarını incelemiş ve oy verme davranışına topografyanın etkilerini anlamaya çalışmıştır. Prescott ve Rowley⁵⁶ ise Krebheil'in 1916 yılında Britanya parlamento seçimi analizini bu alanın ilk çalışması olarak görürler. Krebheil çalışmasında insan davranışlarının yaşadıkları çevre tarafından etkilendiğini ve bu etkileşimin seçim sonuçları incelenerek ortaya konabileceğini iddia eder. Bu bağlamda da 1885-1910 arasında Britanya'da düzenlenen parlamento seçimlerini inceler. İncelerken ana odağı da meslekler ile seçim sonuçları ilişkisidir. Bu çalışmaya göre sanayide çalışanlar ve verimsiz tarım arazilerinde yaşayanların liberallere; verimli tarımsal alanlarda yaşayanların ise muhafazakârlara oy verdiği tespitinde bulunur.⁵⁷ Aslında hem Siegfried hem de Krebheil benzer sorular sormakta ve benzer yöntemler kullanmaktadır. İkisi de, "Oyların mekânsal bir örüntüsü var mı?" ve, "Eğer varsa bu örüntüyü nasıl açıklayabiliriz?" sorularını sormaktadırlar. Krebheil oyların mekânsal bir örüntüsünün olduğunu ve bu örüntüyü oluşturan ana etkenin meslekler olduğunu iddia ederken Siegfried bu konuda coğrafyanın daha etkili olduğunu iddia etmektedir.⁵⁸

Susan Schulten, Scribner'in Amerika Birleşik Devletleri İstatistik Atlası'ndaki 1880 Başkanlık oyunun haritasının, ilk seçim coğrafyası çalışması olduğunu iddia etmektedir.⁵⁹

François Goguel, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonraki dönemde seçim coğrafyaları konusunda önemli eserler verir. Goguel çalışmalarında, Siegfried'dan ilham alan ve çalışma alanlarından biri kartografi olan bir siyaset bilimcidir. Goguel çalışma alanını "seçim sosyolojisi" olarak tanımlar. Seçim sosyolojisi; oy tercihinin cinsiyete, yaşa, etnik, dinî kimliğe ya da farklı demografik özelliklere göre nasıl değiştiğini, ekonomik koşulların seçmen üzerindeki etkilerini, seçim kampanyalarının seçmenleri yönlendirme etkisini, toplumların oy verme örüntülerini inceleyen sosyolojinin bir alt dalıdır.

André Siegfried'in 1913'te yayımlanan ve alanın öncül çalışmalarından olan *Tableau politique de la France de l'ouest sous la troisième république* (Political Table of Western France under the Third Republic)'nden beri seçim çalışmaları, çoğunlukla birincil verilerle eklenerek gelişti fakat aynı zamanda bulguların yakından okunmasıyla daha derin içgörülere katkıda da bulundu. Buna ek olarak, seçim coğrafyacıları art arda yeni bakış açıları getirdiler ve seçim coğrafyası alanında daha önce yapılan çalışmaları kavramsal açıdan zenginleştiren yeni metotlar geliştirdiler.

Dijital teknolojinin gelişmesiyle birlikte sistematik mekânsal analizler yapılacak imkânların ortaya çıkması, seçim coğrafyası çalışmalarında yeni bir dönemin açılmasına olanak sağladı. 1960'lardan sonra yeni siyasi coğrafyacılar Kevin Cox, Ron Johnston, Roger Kasperson, Richard Morrill ve Peter

⁵⁵ Siegfried, A. (1947), *Geographie Electorale de l'Ardeche*, Paris: Colin, s. 12.

⁵⁶ Rowley, G. (1970), "Elections and Population Changes", *Area*, 2(3): 13-18.

⁵⁷ Krebheil, E. (1916), "Geographic Influences in British Elections", *Geographical Review*, 2(6): 419-432.

⁵⁸ Forest, B. (2017), "Electoral Geography: From Mapping Votes to Representing Power", *Geography Compass*, 12(1): 1-17.

⁵⁹ Schulten, S. (2012), *Mapping the Nation: History and Cartography in Nineteenth-Century America*, Chicago: University of Chicago Press.

Taylor seçim coğrafyası çalışmalarını yeniden hareketlendirdiler. Coğrafyadaki sayısal devrimle birlikte 1970’lerde Rokkan,⁶⁰ Busteed,⁶¹ Taylor ve Gudgin⁶² bu alandaki çığır açıcı çalışmaları ortaya koydular.⁶³ Hatta Busteed yaptığı çalışmada coğrafya temelli analizinin, seçim çalışmalarına yepyeni ve açıklayıcılığı yüksek bir bakış açısı getirdiğini iddia etti.

Seçim coğrafyası sadece bir bilim alt disiplini olarak değil, aynı zamanda 1812’de semender biçiminde bir seçim bölgesi ile iktidarını güvence altına almaya çalışan Vali Elbridge Gerry’den bu yana oyların sandalyelere çevrilmesini etkilemenin bir yöntemi olarak varlığını sürdürmektedir.⁶⁴ Sonuç olarak seçim coğrafyasında en çok bilinen terim olan *gerrymandering*, seçim bölgelerinin bir parti ya da grubun lehine olacak biçimde çizilmesi, stratejik paylaşım seçim bölgelerinin sonuç odaklı sınırlandırılmasına atıfta bulunmak üzere oluşturulmuştur.

Öte yandan, seçim coğrafyası çalışmalarının önemli bir kısmının seçim sonuçlarının coğrafi dağılımlarıyla ve yıllara göre değişimiyle sınırlı kaldığını belirtmek gerekir. Bunun temel sebebi de seçim sonuçlarıyla ilişkilendirilebilecek veri setlerinin, sosyo-ekonomik verilerin bulunmamasıdır.

1.3. Seçim Coğrafyası Çalışmalarının Bugünü

Seçimler, yerel ve bölgesel farklılıkların sosyal hayata etkisini ölçmek ve varsayımlar üretmek için iyi bir bilgi sunmaktadır. Coğrafi olarak incelendiğinde seçimler, sadece kendi içinde sonlanmış bir şey gibi değil, geleneksel siyaset biliminin bireyselleşmiş seçmen veya milli homojenlik varsayımlarına girmeden, siyasetin sosyal dinamiklerinin kavranması için bir başlangıç olmuştur. Bu konuda Ron Johnston, Richard Morrill, Roger Kasperson ve Peter Taylor gibi akademisyenlerin sosyal etkileşim ve seçim sistemlerine odaklandıkları çalışmaları oldukça önemlidir.⁶⁵

Seçimlerin bir ülkedeki demokrasinin performansını değerlendirmek için önemli bir fırsat sağlaması ve geleneksel demokratik teoriyle bağlantısının olması, seçim incelemelerinin önemini arttırmaktadır. Buna ek olarak seçimler, vatandaşlara nihai gücü verir ve onları siyasi süreçlerle meşgul eder. Dolayısıyla seçim çalışmaları, modern siyasal araştırmaların önemli bir parçasını oluşturur.

Seçim coğrafyası, genellikle, teorik beceri eksikliği ve birincil verilerin bolca mevcut olması nedeniyle tamamen “deneysel” olarak ele alınmıştır. Bu disiplinin önemli araştırmacılarından olan Kevin Cox, bireylerin coğrafi konumlarını ve seçim coğrafyasındaki oy kullanma kararlarını ortaya çıkarmak için önemli çalışmalar yapmıştır. 1969’da yayımlanan *Progress in Geography* dergisindeki “The Voting decision in a Spatial Context” başlıklı makalesinde Cox, “mekânsal bağlam” olarak adlandırdığı

⁶⁰ Rokkan, S. (1970), *Citizens, Elections, Parties: Approaches to the Comparative Study of the Processes of Development*, Oslo: The ECPR Press.

⁶¹ Busteed, M.A. (1975), *Geography and Voting Behaviour*, London: Oxford University Press.

⁶² Taylor, P.J., Gudgin, G. (1976), “The Myth of Non-partisan Cartography”, *Urban Studies*, 31(1): 13-25.

⁶³ Taylor, P. J., Flint, C. (2000), *Political Geography: World-Economy, Nation-State and Locality*, London: Routledge, s. 237.

⁶⁴ Kenneth Martis, “The Original Gerrymander”, *Political Geography*, 2008, S. 27(1), s. 833-839.

⁶⁵ Agnew, 2002.

kavrama, bireylerin oy tercihleri üzerinden odaklanarak seçim çalışmalarına farklı bir coğrafi bakış açısı önermiştir.⁶⁶ Siyaset sosyologları tarafından şimdiye kadar yapılan çeşitli deneysel çalışmaların sonuçlarını bağlamsal etkiler ışığında özetlemiş, her seçmeni içinde bulunduğu mekânsal bağlamın tezahürü olarak yeniden okumaya çalışmıştır.

Bu alanın önemli akademisyenlerinden Ron Johnston, seçim coğrafyası çalışmalarının ayrı bir disiplin olarak ele alınması gerektiği fikrini dile getirirse de bu fikrinden kısa sürede vazgeçer. Johnston, oy tercihini açıklamak için, kişinin içinde bulunduğu nüfusun sosyal yapısının etkisini temel belirleyici olarak kabul eder. Bu noktada yerinde sosyalleşmenin (*socialization in place*) kavramsallaştırmasına gider. Johnston'a göre kişilerin oy vermesini belirleyen temel lokal unsurlar şunlardır:

-Çevresindeki siyasi konuşmaların etkisi,

-Yerel ortamında ekonomik kalkınmanın doğrudan görünür ve dolaylı etkileri,

-Yerel kampanyanın etkileri.⁶⁷

Taylor ve Johnston'ın *Seçim Coğrafyası* (Geography of Elections) adlı kitaplarındaki “Oy Vermedeki Coğrafi Etkiler” adlı bölüm, yalnızca ilgili yerel faktörlere değinir. Johnston bu çalışma dizisinde esas olarak İngiltere'ye odaklanmış, ulusal siyasi tercihlerin bölgesel / yerel izdüşümleri ve bunların ardışık seçimlerdeki ifadeleriyle ilgilenmiştir. Ayrıca bağlamsal etki değerlendirme tablosu altında, çeşitli etmen ölçümlerinin ortaya çıkardığı karmaşık sorunların üstesinden gelmek için farklı tekniklerle deneyler yapmıştır.⁶⁸

John Agnew, 1987 yılında yayımlanan, *Yer ve Siyaset* (Place and Politics) başlıklı kitabıyla bu alana önemli katkılarda bulunmuştur. Kitabında öncelikli olarak seçim politikalarıyla ilgilenmiş, aynı zamanda partiler ve kolektif eylemlere, sosyal iş bölümlerine de yer yer değinmiştir.⁶⁹ Agnew, coğrafi konfigürasyonun ve bağlamın şekillenmesinde en önemli süreçlerden biri olarak sosyal iş bölümünü görmektedir. Burada iş bölümüyle kastedilen, yeteneklerin, pazar imkânları ve diğer şartların coğrafi olarak eşitsiz bir şekilde dağıldığı konusudur. Bu hem küresel hem de ulusal ve bölgesel ölçekte dikkat çekici bir mekânsal olgu olarak dikkat çekmektedir. Bazı yerler küresel ve ulusal ekonominin merkezleriyken bazı yerler çeperde ya da bir başka ifadeyle periferide kalmaktadır. Bu tür ekonomik ve mekânsal ilişkiler sosyal ilişkileri şekillendirmekte ve yerel politikaları belirlemektedir. Ayrıca devletlerin topraksal (*territorial*) unsurlar oldukları dikkate alındığında, bir devletin meşruiyeti bir anlamda elde edilen zenginlik ve refahın mekânsal olarak adil paylaşımına bağlıdır.⁷⁰ Zenginlik ve refahın eşitsiz bölüşümü konularında özellikle bölgesel nitelikteki partiler, siyasal tansiyonun

⁶⁶ Cox, K.R., 1969.

⁶⁷ Johnston, R. (1980), “Electoral Geography and Political Geography”, *Australian Geographical Studies*, 18(1): 37-50.

⁶⁸ Taylor, P.J., Johnston, R. (1979), *Geography of Elections*, New York: Holmes & Meier Publishers.

⁶⁹ Agnew, J.A. (1987), *Place and Politics: The Geographical Mediation of State and Society*, Boston: Allen & Unwin, s. 229.

⁷⁰ Kaya, İ. (2008), “Coğrafi Bağlam, Siyasal Katılım ve Parti Tercihleri: 22 Temmuz 2007 Türkiye Genel Seçimlerine Coğrafi Bir Bakış”, *TÜCAUM V. Coğrafya Sempozyumu*, Ankara: Ankara Üniversitesi Türkiye Coğrafyası Araştırma ve Uygulama Merkezi, s. 199-212.

yükselmesine ve seçmenler arasında eşitsizlik duygusunun gelişmesine neden olmaktadır.⁷¹ Bölgesel ekonomik farklılıkların yanında, eğer bir kısım etnik, dinî ve sınıfsal farklılıklar da varsa bölgesel söylem daha önemli bir olgu haline gelmektedir. Bu tür farklılıklar yerel ve bölgesel politik hareket ve söylemlere yansımaktadır. Bu anlamda ülke sathında ulusal olarak yeknesak politika ve söylemlerden ziyade bölgesel ve yerel söylem ve vurgular görmek daha olağandır. Din, etnisite, sosyal sınıf ve cinsiyet gibi olgulara yüklenen anlamlar yerel, bölgesel ve ulusal düzlemlerde farklılıklar göstermekte ve farklı etkiler oluşturmaktadır.⁷² Agnew, insanların hepsinin şahsen sahip olduğu ve siyasi özelliklerin bireysel özelliklerin birikimine indirgenemeyen belirli mikro-sosyolojik ortamlarda gerçekleştiği bir coğrafi ve tarihî örgü önermektedir. Yerler kesinlikle ayrı yerler değildir. Kimlikleri öncelikle, ulusal bölgelerden bağımsız olarak ilişkilendikleri diğer yerlerin etkisiyle şekillenmektedir. Politik katılımlar ilk olarak “yer”lerde kurulmakta ve daha sonra muhtemelen daha büyük kümeler halinde toplanmaktadır (örneğin, hareketler ve partiler yoluyla). Ancak genel hareketler ve partiler sırayla yerlerin niteliğini de önemli ölçüde etkileyebilir. Agnew’in görüşüne göre içeriğe dayalı bir analiz, daha büyük çevrelerde yerlerin katıştırmasını ve sonuçta ortaya çıkan farklı ölçeklerin birbirlerini nasıl etkilediğini ön planlamalıdır.⁷³

Peter Taylor 1980’lerden itibaren, Batı demokrasileri dışındaki özgür seçimleri incelemenin öneminin altını çizmiştir. Taylor’a göre, Batı demokrasileri dışındaki ülkelerde sosyo-ekonomik koşullar son derece farklıdır, bu sebeple bu ülkelerle ilgili çalışma yapmanın önemine işaret etmiştir. Osei-Kwame ve Taylor, Hindistan ve Gana’dan gelen bulguları kullanarak iktidar partilerinin seçim vaatlerini yerine getirme konusundaki kapasite yetersizliğine ve muhalefet partilerinin ütöpik dileklerle seçmen karşısına çıkmalarının etkisiyle daha büyük bir seçmen oynaklığı (*volatility*) yaşandığına değinmiştir.⁷⁴ Dolayısıyla bu ülkelerde peşi sıra yapılan seçimlerde bir önceki seçim sonucuyla kıyaslanamayacak farklılıklarda oy verme örüntülerinin oluştuğunu göstermiştir.

Seçim coğrafyacılarının ikinci bir ilgisi, kısa ve uzun vadeli süreçte seçim değişiminin dinamiği üzerine olmuştur. Siegfried, Üçüncü Cumhuriyet’in ilk zamanlarında Fransa’daki seçim tercihlerinin istikrarı konusunu vurguladığı gibi, popülist partilerin geçici saldırılarına ve bu saldırıların belirgin olduğu yerlere de dikkat çekmiştir. Taylor, çeper ülkelerde oy verme davranışındaki aşırı değişkenliği örnek gösterir. Bu değişkenlik, Avrupa’da kurulan liberal demokratik sistemlerdeki ulusal seçimlerde yaşanan oynaklığın 1990’lardan itibaren artması nedeniyle gölgede kalmıştır.

Ron Johnston’ın yanı sıra John O’Loughlin de seçim coğrafyasında mekânsal istatistiklerin tanıtılması ve kullanılmasında kilit bir figür olmuştur. O’Loughlin, sosyolojik, politik ve ekonomik faktörlerin

⁷¹ Brustein, W. (1996), “Mapping Politics: How Mode of Production Counts in Electoral Geography”, *Political Geography*, 15(2): 153-158.

⁷² Agnew, 2002.

⁷³ Agnew, 2002.

⁷⁴ Osei-Kwame, P., Taylor, P.J. (1984), “A Politics of Failure: The Political Geography of Ghanaian Elections, 1954- 1979”, *Annals of the Association of American Geographers*, 74(4): 574-589.

mekânsal olarak farklılaşmış bileşimsel etkilerinin yanında, başlı başına bağlamsal etkilerin sistematik bir analizinin yapılması gerektiğini ifade etmiştir.⁷⁵

O'Loughlin'e göre, siyasi coğrafyacıların, toplu verilerin mekânsal analizi, anket verilerinin toplanması, istatistiksel sonuçların görsel ve erişilebilir biçimlere dönüştürülmesi ve uygun metodolojilerin belirli araştırma sorularıyla eşleştirilmesi konusunda daha fazla eğitim ve uzmanlık geliştirmesi gerekmektedir. Aksi halde siyasi coğrafyanın küçük bir disiplinde marjinalleşeceğinden ve sosyal bilimden dışlanacağından korkmaktadır.⁷⁶

Regresyon analizinde bugün, sistematik olarak ele alınan konumda Coğrafi Ağırlıklı Regresyon (GWR) ve Keşfedici Mekânsal Veri Analizi (ESDA) kullanılmaktadır. Araştırmacıların, kişisel özelliklerin etkileri üzerine aynı anda farklı seviyelerdeki ölçülebilir etkileri ayırt etmelerini sağlayan çok düzeyli modellemeye de ilgi duyulur.⁷⁷ Bu durumda bağlamsal etkileşim, analizin bir parçasıdır ve artık bir kategori değildir.

Sonuç olarak seçim coğrafyası çalışmalarında son yıllarda yaşanan çeşitliliğin temel olarak üç nedeni var denilebilir:

- 1) Konuların çeşitlendirilmesi: Neredeyse sadece ulusal seçimlerin sonuçlarına yönelik çalışmalardan, yerel seçimlere, referanduma ve seçim kurumuna bir bütün olarak daha fazla ilgi gösterilmesi,
- 2) Politik ekonomiyi ve post-yapısalcılığı içeren teorik perspektiflerin, çoğunlukla mekânsal analizle paralel olarak çeşitlendirilmesi,
- 3) Artan teknik ve yöntemsel karmaşıklıkla birlikte yöntem çeşitliliği: CBS, mekânsal istatistikler ve karma yöntemlerin varlığı.

1.4. Seçim Coğrafyası Çalışmalarının Ana Konuları

Son yirmi yılda seçim coğrafyası başlığı altında yapılan çalışmalar dört ana kategoriye ayrılabilir. Bu kategorileri detaylandırmadan önce, seçim coğrafyası çalışmalarının sadece ulusal düzeyde değil, ulusal ve uluslar üstü düzeyde de yapılabildiğini vurgulamak gerekmektedir. Uluslar üstü çalışmalara Laponce'un 2004 yılındaki çalışması örnek verilebilir. Laponce bu çalışmasında sınır anlaşmazlığı yaşanan bölgelerde bu anlaşmazlığı çözmek için yapılan referandumları incelemiştir.⁷⁸ Ulusal boyuttaki çalışmalar için ise, Michael Shin'in İtalya'da Sol Demokrat Parti'nin ülke genelindeki oylarını incelediği makalesi örnek gösterilebilir. Shin, seçim sonuçları üzerinden yaptığı analizinde, sol oyların yüksek olduğu bir bölgenin varlığını tanımlar ve İtalya'da bir Kırmızı Bölge'nin (*La zona*

⁷⁵ Mair, P. (2006), "Polity-Scepticism, Party Failings, and the Challenge to European Democracy", *Uhlenbeck Lecture 24*, Wassenaar: Netherlands Institute of Advanced Studies.

⁷⁶ O'Loughlin, J. (2003), "Spatial Analysis in Political Geography", J. Agnew, K. Mitchell, & G. Toal içinde, *A Companion to Political Geography*, Oxford: Blackwell, s. 30-46.

⁷⁷ Jones, K. (1991), "Specifying and Estimating Multi-Level Models for Geographical Research", *Transactions of the Institute of British Geographers*, 16(2): 148-159.

⁷⁸ Laponce, J.A. (2004), "Turning Votes into Territories: Boundary Referendums in Theory and Practice", *Political Geography*, 23(2): 169-183.

rosa) varlığından bahseder.⁷⁹ Sadece bir seçim bölgesindeki oy verme davranışlarını inceleyen çalışmalar da mevcuttur.⁸⁰

1.4.1. Oy Verme Çalışmaları

Oy çalışmaları muhtemelen seçim coğrafyasının en tanınan şeklidir ve en fazla çalışma hacmini içeren kategoridir. Belli bir seçim veya seçimlerde halkoyunun karmaşıklığını ortadan kaldırmak, 1950 ve öncesinden beri seçim coğrafyacıları için yaygın bir uygulama olmuştur. Bu çalışmalar, bir aday için verilen oylar, bir parti için verilen oylar, referandum ya da yoklama yasama oylarına odaklanmıştır. Genel olarak oy çalışmaları, seçim sonuçlarıyla ilişkili kompozisyonsal faktörlerin (ırk veya gelir gibi) mekânsal dağılımını⁸¹ veya yer temelli bağlamsal⁸² ve bunların oy kullanma davranışlarıyla ilişkilerini incelemiştir. Ayrıca, seçim coğrafyası gibi oy çalışmaları da çeşitli konuları kapsamıştır. Örneğin, devletler içindeki bölgesel kutuplaşmaları vurgulayan veya artan milliyetçiliğe ve bunların oylarla olan ilişkilerine odaklanan çalışmalar yapılmıştır.⁸³ Diğer çalışmalar, kentsel ve kırsal seçmenler veya merkez şehir ve banliyö seçmenleri arasındaki farkı vurgulamıştır.⁸⁴ Bunlara ek olarak Kohfeld ve Sprague, St Louise’de yapılan seçimlerde etnisite ile katılım arasındaki ilişkileri incelemişlerdir.⁸⁵ O’Loughlin, Shin, ve Talbot ise 1993 ve 1995 yılında Rusya’da yapılan parlamento seçimlerinin sonuçlarını, sosyo-ekonomik değişkenler üzerinden regresyon modelleri üreterek incelemiş ve ekonomik faktörler ile oy verme davranışı arasında kuvvetli bir ilişki olduğunu iddia etmişlerdir.⁸⁶

Yukarıda zikredilen çalışmaların dışında ırk / etnik köken, cinsiyet ve cinsel yönelim gibi kimlikle ilgili konuların oy verme davranışına olan etkilerine dair araştırmalar da yapılmıştır.⁸⁷ Denilebilir ki seçmen davranışı çalışmaları farklı şekillerde birçok farklı konuyu kapsamaktadır, ancak hepsi belirli bir oy ya da oy serisinin analizini önermiştir.

1.4.2. Seçim Sistemleri

Seçim sistemi, oy verenlerin oylarının güvenliğinden kimlerin oy vereceğine ve oy sayımının nasıl olacağına kadar bütüncül bir sistemdir. Seçim sistemi araştırmalarının temel tartışma alanlarından biri,

⁷⁹ Shin, M. (2001), “The Politicization of Place in Italy”, *Political Geography*, 20(3): 331-352.

⁸⁰ Chapman, T., Leib, J.I., Webster, G. (2007), “Race, the Creative Class, and Political Geographies of Same Sex Marriage in Georgia”, *Southeastern Geographer*, 47(1): 27-54.

⁸¹ Clem, R.S., Craumer, P.R. (1995), “A Rayon-Level Analysis of the Russian Election and Constitutional Plebiscite of December 1993”, *Post-Soviet Geography*, 36(8): 459-475.

⁸² Agnew, 1996; Shin, 2001.

⁸³ Agnew, J.A. (1995), “The Rhetoric of Regionalism: The Northern League in Italian Politics, 1983-94”, *Transactions of the Institute of British Geographers*, s. 156-172; Giordano, B. (1999), “A Place Called Padania?: The Lega Nord and the Political Representation of Northern Italy”, *European Urban and Regional Studies*, 6(3): 215-230.

⁸⁴ Hodge, D.C., Staeheli, L.A. (1992), “Social-Relations and Geographic Patterns of Urban Electoral-Behavior”, *Urban Geography*, 13(4): 307-333; Ley, D. (1994), “Gentrification and the Politics of the New Middle Class”, *Environment and Planning*, 12(1): 53-74.

⁸⁵ Kohfeld, C.W., Sprague, J. (2002), “Race, Space, and Turnout”, *Political Geography*, 21(2): 175-193.

⁸⁶ O’Loughlin, J., Shin, M., & Talbot, P. (1996), “Political Geographies and Cleavages in the Russian Parliamentary Elections”, *Post-Soviet Geography and Economics*, 37(6): 355-385.

⁸⁷ Brown, M., Knoop, L., Morrill, R. (2005), “The Culture Wars and Urban Electoral Politics: Sexuality, Race, and Class in Tacoma, Washington”, *Political Geography*, 24(3): 267-291.

verilen oyların ne şekilde ve hangi oranda temsiliyete dönüştüğünü tartışmaktır. Örneğin Arrington ve Ingalls hangi oy verme sisteminin en yüksek temsil kalitesini sağladığını belirlemek amacıyla çeşitli sistemleri karşılaştıran çalışmalar yapmışlardır.⁸⁸ Bazı araştırmacılar ise biraz farklı bir yaklaşımda bulunmuşlar, kullanılan oy oranı ile verilen koltuk oranı arasındaki sapmayı değerlendirmişlerdir.⁸⁹ Johnston bu konuyu İngiltere'deki muhafazakârlardan İşçi Partisi'ne "sapma değişimine" (*shifting bias*) dikkat ederek araştırmıştır. Bu yüzden temsiliyetin etkinliği, seçim sistemleriyle ilgili araştırmaların bir kolu olmuştur.

Konu hakkındaki bir diğer araştırma alanı, seçim sistemleri ve meşruiyet meselesidir. Seçim sistemi, kabul görebilmesi ve sonucunun uygulanabilmesi için seçmenler nezdinde meşru ve yasal olmalıdır.⁹⁰ Bu konudaki başlıca incelemelerden biri, İsrail'de seçim sistemlerinin değiştirilmesi konusunda kamuoyu tartışmalarını ele alan çalışmalardır.⁹¹ Yine 2000 yılındaki Amerika Başkanlık seçimleri ve seçim sonrasında meydana gelen meşruiyet tartışmaları, sadece seçim sistemine değil, oyların nasıl sayıldığına, hangi oyların neden sayılmadığına da odaklanmıştır. Örneğin Warf, 2000 ve 2014 yıllarında geçersiz / sayılmayan (*residual*) oyları irdelemiştir.⁹² 2000 yılındaki seçimde 1.9 milyon; 2004 yılındaki seçimde ise 2.3 milyon oyun geçersiz olduğunu ifade eden Warf, üç temel soru üzerinden geçersiz oyları incelemiştir.

- 1) Oylama teknolojisi, bir siyasi parti veya adaya, diğer siyasi parti ya da aday karşısında bir avantaj / ayrıcalık üretiyor mu?
- 2) Oylama teknolojisi, bir etnik gruba, bir başka etnik gruba göre avantaj üretiyor mu?
- 3) Oylama teknolojisi, kırsal alanlara göre kentsel alanları destekliyor mu / avantaj sağlıyor mu?

Makalesinde, bu üç soruya cevaben ulusal düzeyde bir ayrıcalık / eğilim oluşmadığını, fakat yerel düzeyde bu üç sorunun oluşturabileceği eğilimlerin takip edilmesi ve incelenmesi gerektiğini ifade etmiştir.

Leib ve Dittmer ise, 2000 yılındaki seçimde Florida eyaletindeki geçersiz oyları, oy pusulalarının optik tarama aşamasındaki problemlerine odaklanarak incelemiştir.⁹³ Seçimde, 6,138,765 kullanılan oyun 175,655 adeti geçersiz olarak kabul edilmişti. Bu 175,655 oyun 110 bine yakını birden fazla aday işaretlendiği için (*over vote*), kalanları ise hiç aday işaretlenmediği için (*under vote*) geçersiz sayılmıştı. Leib ve Dittmer buradan hareketle oy tarama teknolojisinin hata üretebileceğini belirtip bir

⁸⁸ Arrington, T.S., Ingalls, G.L. (1998), "The Limited Vote Alternative to Affirmative Districting", *Political Geography*, 17(6): 701-728.

⁸⁹ Johnston, R., Rallings, C., Thrasher, M. (2002), "Electoral Success, Electoral Bias, and Labour Hegemony: Electoral System Effects in English Metropolitan Boroughs", *Environment and Planning*, 34(7): 1303-1317.

⁹⁰ Arrington, T.S., Ingalls, G.L. (1998), "The Limited Vote Alternative to Affirmative Districting", *Political Geography*, 17(6): 701-728.

⁹¹ Waterman, S., Zefadia, E. (1992), "Political-Geography in Practice II: Israeli Electoral Reforms in Action", *Political Geography*, 11(6): 563-578.

⁹² Warf, B. (2006), "Voting Technologies and Residual Ballots in the 2000 and 2004 Presidential Elections", *Political Geography*, 25(5): 530-565.

⁹³ Leib, J.I., Dittmer, J. (2002), "Florida's Residual Votes, Voting Technology, and the 2000 Election", *Political Geography*, 21(1): 91-98.

reform önerisi oluşturdular. Önerilerine göre oy veren kişinin oyunu saymadan önce, oy tarama makineleri her bir kişiye oyunun “geçerli” ya da “geçersiz” kabul edileceğini söylerse gerçekten “geçersiz oy vermek isteyenler” ile “bir hata sonucu geçersiz oy kullananlar” birbirinden ayrılabilir.

1.4.3. Seçim Çevrelerinin Yeniden Belirlenmesi / Tasarlanması (*Redistricting*)

Seçim sistemleri ve oylama üzerine yapılan çalışmaların önemli bir kısmı da yeniden bölgelere ayırma ile yakından ilgilidir. “Yasama organına üyelerin seçilmesi amacıyla seçim bölgesi sınırlarının çizilmesi süreci” olarak tanımlanabilecek “Seçim Çevrelerinin Yeniden Belirlenmesi / Tasarlanması” (*Redistricting*), Carl Sauer’ın ilk çalışmalarına kadar geriye gider ve seçim coğrafyası araştırmalarının temelini oluşturur.

Seçim çevrelerinin yeniden belirlenmesi / tasarlanması konusunda literatürde Amerika Birleşik Devletleri’nde yapılan çalışmalar önemli yer tutsa da sürece genel bakış bu ülkedeki çalışmalarla sınırlı değildir. Birleşik Krallık⁹⁴ ve Hindistan’da⁹⁵ seçim çevrelerinin yeniden belirlenmesi süreci hakkında geniş değerlendirmeler yayımlanmıştır. Singh makalesinde, 1919 yılından itibaren Hindistan’daki seçimleri ve seçim bölgelerinin sınırlarının nasıl belirlendiğini, hangi dönemlerde ne tür değişiklikler yapıldığını ele almıştır. Singh’e göre seçim bölgelerinin belirlenmesi demokratik seçimlerin ve meşru sonuçların temelidir, zira seçim sonucunda seçilen temsilciler sadece insanları değil, aynı zamanda ilgili bölge kesimlerini de temsil ederler.

ABD’de bu tür çalışmalar, seçim çevrelerinin partizanca yeniden belirlenmesinin etkisinin incelenmesi, etnik azınlıkların daha etkili temsil edilmesinde seçim çevrelerinin yeniden belirlenmesinin önemi, daha adil ve etkili yeniden belirlenme planlarının yapılması konularında şekillenir. Mahkemelerin son yirmi yılda bu konudaki rolü göz önüne alındığında bu çalışmaların bir kısmı, mahkeme kararlarının ve içtihat hukukunun, mekânın politik-coğrafi bölünmesi üzerindeki etkisini incelemektedir.⁹⁶

Bahsi geçen çalışmalardan bir kısmı; içtihat hukukunda belirlenen emsallere genel bir bakış ve yakın tarihli mahkeme kararlarının seçim çevrelerinin yeniden belirlenmesi sürecini düzenleme, uygulama ve değerlendirmenin mevcut yollarını nasıl etkilediğini açıklamıştır.⁹⁷ ABD merkezli diğer çalışmalar; yeniden belirlenme işleminin “stratejik taksimat” (*gerrymandering*)⁹⁸ ve uyumsuzluk gibi özellikli boyutlarını incelemiştir. Bu noktada “stratejik taksimat” (*gerrymandering*) kavramına da dikkat çekmek gerekiyor. Özü itibarıyla *gerrymandering*, bir partinin avantajlarına göre seçim çevrelerinin

⁹⁴ Johnston, R. (1992), “Political-Geography of Contemporary Events XIII: Redistricting in England Revisited”, *Political Geography*, 11(6): 579-587.

⁹⁵ Singh, C.P. (2000), “A Century of Constituency Delimitation in India”, *Political Geography*, 19(4): 517-532.

⁹⁶ Webster, G.R. (1997), “The Potential Impact of Recent Supreme Court Decisions on the Use of Race and Ethnicity in the Redistricting Process”, *Cities*, 14(1): 13-19.

⁹⁷ Forest, B. (1996), “Regionalism in Election District Jurisprudence”, *Urban Geography*, 17(7): 572-578; Leib, J.I. (1998), “Communities of Interest and Minority Districting after Miller v. Johnson”, *Political Geography*, 17(6): 683-699.

⁹⁸ Lennertz, J.E. (2000), “Back in Their Proper Place: Racial Gerrymandering in Georgia”, *Political Geography*, 19(2): 163-188.

sınırlarının belirlenmesidir. Bu manipölasyonun adı ABD'nin Massachusetts Eyaleti valisinin soyadından gelmektedir. Vali Elbrich Gerry, 1812 yılı yerel yönetim seçiminde Federalistlere karşı Cumhuriyetçilerin lehine seçim çevrelerinin yeniden belirlenmesini onaylamış, ortaya tuhaf bir seçim çevresi şekli çıkmıştır. Çizilen haritaya göre Boston'un banliyöleri yarı daire şeklinde kenti kuşatmıştır. Bu seçimde Federalistler sayısal çoğunluğu elde etmelerine rağmen, 40 seçim çevresinden 49'unu Cumhuriyetçiler almıştır. *Gerrymandering*, ABD'de siyah nüfusa karşı beyazlara ayrıcalık tanımak için de sıklıkla kullanılmıştır.⁹⁹

Seçim çevrelerinin yeniden belirlenmesi sorunları, siyasi coğrafyacılar ve siyaset bilimciler kadar, CBS uzmanlarının, istatistikçilerin, Adalet Bakanlığı uzmanlarının ve sosyal teorisyenlerin de ilgisini çeker. Bu tür çalışmalar, seçim çevrelerinin yeniden belirlenmesine ilişkin yasal standartları karşılamak için sayısal, veri bazlı uygulamaların kullanımını ve seçim manipölasyonunu saptamak için Bayesian istatistiklerinin kullanılmasını içermektedir.¹⁰⁰ Öte yandan oy haklarının oluşturulması veya korunmasında olumlu etkileri değerlendirilen yeniden bölgelendirme incelemeleri olduğu gibi, uygulamaya eleştirel bakış açısı sunan çalışmalar da bulunmaktadır. Örneğin Gerald R. Webster, 1991 yılında Amerika'da yapılan seçim çevrelerinin yeniden belirlenmesi çalışmalarının Alabama eyaletinin temsiliyetine etkilerini incelemiş ve yapılan çalışmanın temsiliyeti olumlu etkilediğini ifade etmiştir.¹⁰¹ Benzer bir şekilde, ilgili toplulukları tartışan araştırmalarda post-yapısalcı melezlik ve çokluk fikirleri ortaya çıkmıştır.¹⁰² Bu nedenle, seçim çevrelerinin yeniden belirlenmesi çalışmaları seçim coğrafyasının içindeki ve dışındaki bir yazar ağı tarafından üretilmiştir.

1.4.4. Mekânsal Analiz (*Spatial Analysis*)

Mekânsal düşünmek, seçim coğrafyası çalışmalarının temellerinden biridir. Bu yüzden oy verme davranışının mekânsal olarak incelenmesi seçim coğrafyasının odağındadır. Dolayısıyla seçim coğrafyası çalışmalarının ilk ve en büyük kümesi, mekânsal-analitik gelenek içerisinde üretilen çalışmalardır. Bu çalışmalar, sayıya dökülebilen verileri baz alır ve farklı istatistiksel modeller kullanarak birtakım kavramsallaştırmalara ve çıkarımlara ulaşmaya çalışır. Bu nedenle, seçim coğrafyası alanında mekânsal analizler yapan araştırmacıların çalışmalarının çok büyük bir kısmını sayısal çalışmalar oluşturmaktadır. Özellikle de 1970'lerden sonra bu tip çalışmalar bu araştırma alanını domine etmiştir.

1970'ler aynı zamanda seçim coğrafyası çalışmalarının arttığı bir dönemdir. Çalışma sayılarındaki yükselişin, politik coğrafyanın yeniden ortaya çıkmasına yol açan, insan coğrafyasındaki mekânsal analitik yöntemlerin parlak dönemiyle kesişmesi şaşırtıcı değildir. Seçimler, bu gelenek kapsamında

⁹⁹ Özözen Kahraman, 2007.

¹⁰⁰ Altman, M. (2002), "A Bayesian Approach to Detecting Electoral Manipulation", *Political Geography*, 21(1): 39-48.

¹⁰¹ Webster, G.R. (1993), "Congressional redistricting and African-American representation in the 1990s: An Example from Alabama", *Political Geography*, 12(6): 549-564.

¹⁰² Leib, 1998.

coğrafyacılar, karmaşık istatistiksel tekniklerle haritalanabilen, manipüle edilebilecek ve analiz edilebilecek çok büyük miktarlarda sayısal veri (örneğin oylar) sağlayan “doğal” bir çalışma alanı sağlamıştır.

1990’den bu yana seçim coğrafyası, arkadaş, sosyal çevre ve komşu etkileri de dahil olmak üzere siyasi tartışmanın yol açtığı bilgi kanallarının analizlerini içererek mekânsal-analitik bir bakış açısıyla da çalışılmıştır. Kramer, New York’un 62. Senato Bölgesi’ni baz aldığı çalışmasında, “tanıdık-komşu” etkisini, coğrafi olarak da birbirinden ayrı bölgelerde incelemiştir.¹⁰³

Bu noktada CBS alanındaki gelişmenin de altını çizmek gerekir. CBS, uzamsal verileri yakalamak, depolamak, dönüştürmek, analiz etmek ve görüntülemek için tasarlanmış bir teknoloji olarak tanımlanır. CBS teknolojisini kullanarak oy verme davranışı örüntülerini inceleyen çalışmalar da mevcuttur.¹⁰⁴

Bunun yanında seçmenleri mekânsal-analitik şemsiye altında ayıran çeşitli siyasal ayrışma hatlarıyla ilgili araştırmalar da yapılmıştır. Örneğin Hodge ve Stahaeli, King County’deki seçimleri inceledikleri makalelerinde kentsel alanda iki tip seçmen davranışı tanımlamışlardır. İlki partizan, ikincisi ise konu odaklı oy verme davranışdır.¹⁰⁵ Ayrıca, seçim sonuçlarını tanımlamak için istatistiksel yöntemleri kullanan bir dizi çalışma mevcuttur. Bazıları, bunları belirli seçimlere veya seçim gruplarına bağlı olarak mekâna göre değişen demografik eğilimler olarak listelemektedir.¹⁰⁶

Özetlemek gerekirse seçim coğrafyası, toplumun siyasi eğilimlerinin ve politik tercihlerinin mekânsal olarak analiz edildiği bir alandır ve siyasi coğrafyanın alt dallarından biridir. Bununla birlikte seçim coğrafyası insanların davranışlarının ve tutumlarının bir sonucu olduğu için davranışsal coğrafyanın da araştırma konularındandır. Fakat Türkiye’de bu alanda yeterince literatür bulunmamaktadır.¹⁰⁷

1.5. Türkiye’de Siyasi Coğrafya ve Seçim Coğrafyası Çalışmaları

Türkiye’de seçim coğrafyası oldukça sınırlı ama gelişen bir araştırma alanıdır. Türkiye seçim coğrafyası çalışmalarını kullandıkları seçim verisine göre üç ana gruba ayırabiliriz. Bunlar illerin seçim sonucunu ele alan çalışmalar; ilçelerin seçim sonucunu ele alan çalışmalar; bazı metropol illerin mahalle bazlı seçim sonuçlarını ele alan çalışmalardır.

¹⁰³ Kramer, D.C. (1990), “Those People Across the Water Just Don’t Know Our Problems: An Analysis of Friends and Neighbours Voting in A Geographically-Split Legislative District”, *Political Geography Quarterly*, 9(2): 189-196.

¹⁰⁴ Sui, D.Z., Hugill, P.J. (2002), “A GIS-Based Spatial Analysis on Neighborhood Effects and Voter Turn-Out: A Case Study in College Station, Texas”, *Political Geography*, 21(29): 159-173.

¹⁰⁵ Hodge, D.C., Staeheli, L.A. (1992), “Social-Relations and Geographic Patterns of Urban Electoral-Behavior”, *Urban Geography*, 13(4): 307-333.

¹⁰⁶ Archer, C.J. (2002), “The Geography of an Interminable Election: Bush v. Gore, 2000”, *Political Geography*, 21(1): 71-77; Clem, R.S., Craumer, P.R. (1995), “The Geography of the Russian 1995 Parliamentary Election: Continuity, Change, and Correlates”, *Post-Soviet Geography*, 36(10): 587-616.

¹⁰⁷ Özözen Kahraman, 2007.

Nermin Abadan Unat ve Ahmet N. Yücekök, Türkiye’de seçim coğrafyası alanında ilk sayılabilecek çalışmalarını 1966 yılında yayımlamışlardır.¹⁰⁸ 1961-1965 seçimlerinde nüfusu 100.000’i aşan İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa, Eskişehir, Adana, Gaziantep, Konya ve Kayseri illerinde, halkın gelir seviyesini esas alarak mahalle bazlı üç tabaka tanımlamışlardır. Bu tabakaları her ili, her tabakadan 2 ila 4 mahalleyle temsil etmiştir. Çalışmada İstanbul’da üst geliri temsilen Şişli ve Teşvikiye; orta tabakayı temsilen Levent ve Acıbadem; alt tabakayı temsilen de Zeytinburnu ve Döğmeciler mahalleleri alınmıştır. Ardından da 1961 ve 1965 seçimlerinde, her ilde üç tabakadaki seçime katılım ve parti tercihini analiz etmişlerdir. Araştırmaya göre, Adalet Partisi alt tabaka tarafından desteklenirken seçime en yüksek katılımı orta tabaka göstermiştir. Adalet Partisi ve Millet Partisi alt; CHP ile TİP üst tabakalardan daha yüksek oy almıştır.¹⁰⁹

Benzer dönemde yapılan çalışmalardan biri de Tuncer Bulutay’a aittir. “Türk Toplumsal Hayatında İktisadi ve Siyasal Gelişmeler” başlıklı makalesinde 1965’ten 1969’a Adalet Partisi’nin oylarının arttığı yerlerde tarımsal üretimin Türkiye ortalamasının üzerinde olduğunu ortaya koyar. Ayrıca, 1965’ten itibaren Türkiye toplumunun kapitalistleştiğini, bunun sonucu olarak da Türkiye toplumunun Batı ülkelerinin toplumsal yapılarına benzemeye başladığını ifade eder. Bu gelişmelerin CHP’yi ve Adalet Partisi’ni etkilediğini; Adalet Partisi’nin ABD’deki cumhuriyetçi, İngiltere’deki muhafazakâr, Batı Almanya’daki Hristiyan demokrat partilerine; CHP’nin ise ABD’nin demokrat, İngiltere’nin işçi ve Batı Almanya’nın sosyal demokrat partilerine benzeme yoluna girdiği tespitini yapar.¹¹⁰

İlhan Tekeli ve Raşit Gökçeli’nin “1973 ve 1975 Seçimleri Seçim Coğrafyası Üzerine Bir Deneme” isimli çalışmaları alanın Türkiye’deki öncü çalışmalardandır. Bu çalışmada Ankara’nın 259 mahallesi 34 bölgeye ayrılmış, böylelikle konutsal yerleşim ile oy tercihi üzerine bir analiz yapmışlardır. 1973 ile 1975 seçimlerini kıyasladıkları çalışmada sosyal demokrat oyların kent merkezlerinde daha yüksek olduğu tespitini yaparak kentleşme ile oy verme davranışı arasında bir ilişki olduğunu vurgulamışlardır.¹¹¹

Bu alandaki çalışmalardan bir diğeri de İbrahimov ve Özözen’e aittir. İl bazlı seçim sonuçları üzerinden yaptıkları analizde 1991 ve 1995 seçimlerinde oluşan parti sıralamalarındaki farklılıkları incelemişlerdir. Ayrıca oy dağılımlarını 7 bölge üzerinden bölgesel olarak da inceleyen İbrahimov ve Özözen, bölgeler arası eşitsizlikler olduğu gibi bölge içi eşitsizliklerin de olduğunu ve bunun seçmen tercihlerini etkilediğini belirtmişlerdir.¹¹²

¹⁰⁸ Abadan, N., Yücekök, A. (1966), “1961-1965 Seçimlerinde Büyük Şehirlerin Oy Verme Davranışlarıyla İlgili Bazı Yorumlar”, *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, s. 103-117.

¹⁰⁹ Abadan, Yücekök, 1966.

¹¹⁰ Bulutay, T. (1970), “Türk Toplumsal Hayatında İktisadi ve Siyasal Gelişmeler”, *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 25(3): 79-119.

¹¹¹ Tekeli, İ., Gökçeli, R. (1977), *1973 ve 1975 Seçimleri Seçim Coğrafyası Üzerine Bir Deneme*, İstanbul: Milliyet Yayın Limited Şirketi Yayınları, s. 134-135.

¹¹² İbrahimov, A., Özözen Kahraman, S. (1999), “Türkiye’de 1995 Seçim Sonuçlarının Sosyo Demografik Göstergeleri”, *Ege Coğrafya Dergisi*, 10: 39-52.

Oya Çitçi, *Yerel Seçimler Coğrafyası 1963-1999* adlı kitabında, siyasi partilerin seçim coğrafyalarının tanımlanması amacıyla yerel seçimlerdeki oy dağılımı ile üç değişken daha kullanmıştır.

1) Bölge (7 coğrafi bölge baz alınmıştır);

2) Yerleşme türü (1980 öncesi için il merkezi, ilçe merkezi, belde, 1983 sonrası için büyükşehirler, büyükşehir ilçeleri; 1994 sonrasında ise de büyükşehir alt kademe belediyeleri de eklenir);

3) Nüfus değişkeni (2.000 ve altı, 2.001-5.000, 5.001-10.000, 10.001-20.000, 20.001-50.000, 50.001-100.000, 100.001-250.000, 250.001-500.000, 500.001 – 1.000.000 ve 1.000.001 ve üstü).¹¹³

Çitçi'nin çalışması, yerel seçim sonuçlarını kullanması ve geniş bir dönemi ele almasıyla önemli bir farklılık taşır. Fakat çalışma farklı istatistik analizlerini kullanmaz, oy verme pratiklerindeki değişimi güncel siyasetteki değişimlerle anlamlandırmaya çalışır. Yerel seçim sonuçlarının, bölge, yerleşim türü ve nüfus değişkenleri bağlamında tekil olmasa da sağ ve sol partiler yönünden, “kimlik” siyasetinin zorlayıcı etkisine karşın, özellikle yerleşim yeri ve nüfus grupları bağlamından bir seçim coğrafyasından söz edilebileceği belirtilmektedir.

Ali Çarkoğlu, 1999 genel seçimlerini analiz ettiği makalesinde il bazlı seçim sonuçlarına kümeleme analizi uygular ve Türkiye’de 7 seçim coğrafyası bulunduğunu ifade eder. Buna ek olarak da 1999 seçimlerinde batıdaki illerin merkez solu sağ partilere göre daha yüksek oranda tercih ettiğini ortaya koyar.¹¹⁴ Çarkoğlu, 2002 genel seçim sonuçlarını il bazlı olarak analiz ettiği makalesinde ise geçmiş yıllardaki örüntülere benzer altı küme sayısına ulaşır. Bu kümelerin ise üç ana grupta toplanabileceğini belirtir: İlk ana küme, Trakya’nın ve Ege’nin neredeyse tamamıyla Karadeniz’in kıyı illeridir. Bu bölgelerde CHP oyları yüksektir. İkinci ana küme, büyük oranda Güneydoğu Anadolu ve Doğu Anadolu bölgelerini kapsayan, Kürt partilerine destek veren illerdir. Üçüncü küme ise bu bölgelerin dışında kalan ve merkez sağ partilerin oylarının yüksek olduğu kümedir.¹¹⁵ Ali Çarkoğlu, Haziran ve Kasım 2015 seçimlerindeki oy değişimini analiz ettiği makalesinde de illeri oy tercihlerine göre kümeleme analizine tabi tutmuştur ve analizini 6 küme üzerinden yapmıştır.¹¹⁶

Kaya ise, 2007 Genel Seçim sonuçlarını bölge bazlı analiz etmiştir. Çalışmada kullanılan bölge kavramı TÜİK’in tanımladığı bölgelerdir. Bu bölgeler Türkiye’nin coğrafi bölgelerine benzemekle birlikte, coğrafi bölgelerden daha küçük fakat bölümlerden daha büyük ve sınırları farklı olan 12 bölgeden oluşmaktadır. Analizinde seçim sonuçlarının yanında, seçime katılım, kentli nüfus oranı gibi değişkenleri de kullanmıştır. Analizin sonucunda Türkiye’de bölgesel olarak oy dağılımını kuzey-güney ve doğu-batı olarak ele alınabileceğini ifade etmiştir.

¹¹³ Çitçi, O. (2005), *Yerel Seçimler Coğrafyası 1963-1999*, Ankara: Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü.

¹¹⁴ Çarkoğlu, A. (2000), “The Geography of the April 1999 Turkish Elections”, *Turkish Studies*, 1(1): 149-171

¹¹⁵ Çarkoğlu, A. (2002), “The Rise of the New Generation Pro-Islamists in Turkey: The Justice and Development Party Phenomenon in the November 2002 Elections in Turkey”, *South European Society and Politics*, 7(3): 123-156.

¹¹⁶ Çarkoğlu, A. (2015), “Riding the Electoral Roller Coaster in Turkey: How to Read the Results of the June and November 2015 Elections?”, *Global Turkey in Europe*, s. 1-8.

İlhan Kaya'ya göre AK Parti Türkiye'nin bütün bölgelerinde önemli bir başarı elde ederken CHP, MHP ve bağımsızlar daha bölgesel başarılar göstermiştir. Bu anlamda CHP ekonomik olarak güçlü pozisyonda bulunan merkezden daha büyük destek bulurken AK Parti ihtiyaç duyduğu desteği daha çok çevreden almıştır. Çevre, AK Parti ile merkezde daha fazla yer edinme ve varlığını gösterme çabasıdır. Dolayısıyla CHP ve AK Parti'nin başarılarının temelinde bölgesel farklılıklar önemli bir rol oynamaktadır.¹¹⁷

Secor, 2001 tarihinde yayımlanan makalesinde Türkiye'deki siyasi rekabet alanını il bazlı olarak haritalamaya çalışmıştır. Ona göre Türkiye'de siyasi partiler arasında 4 ana söylemsel düzlemde rekabet vardır: Batılı-Doğulu; seküler-İslamcı; çoğulcu-çoğulculuk karşıtı; serbest piyasacı-devletçi.¹¹⁸

West, Türkiye'deki seçim coğrafyası çalışmalarının öncülerinden biridir. 2005 tarihli makalesinde 1999 ve 2002 seçim sonuçlarını il bazlı olarak incelemiştir. West'in analizi, il bazlı seçim sonuçlarını "k-ortalamlar" kümeleme yöntemiyle analiz edip bir örüntü bulmayı hedeflemiştir. Bu doğrultuda en açıklayıcı "k-ortalamlar" kümelemenin 3'lü ve ardından da 7'li olduğunu ifade etmiştir. West bu kümeleri tespit ettikten sonra Secor'a da referans vererek Türkiye'deki seçim coğrafyalarının ekonomik kalkınma ve kültürel kimlik üzerinden şekillendiğini söyler.¹¹⁹

Ali T. Akarca ve Cem Başlevent ise 1999-2009 yılları arasında Türkiye'de yapılan seçimlerin sonuçlarını il bazlı olarak incelemiştir. İnceledikleri beş seçimin üçü genel (1999, 2002 ve 2007) ikisi ise yerel (2004 ve 2009) seçimdir. Akarca ve Başlevent, her bir seçim sonucuna "k-ortalamlar" kümeleme analizini uygulamıştır. Çalışmaları sonucunda 3'lü ve 5'li kümelemenin Türkiye'deki siyasi tercihlerin coğrafi dağılımına dair açıklayıcı bir örüntü sunduğunu iddia etmişlerdir. Ardından da bu kümelerin sosyo-ekonomik farklılıklarını işaret ederek oy dağılımındaki bölgesel farklılıkların temelinde bu farklılıkların olabileceğini söylemişlerdir.¹²⁰

Arda Can Kumbaracıbaşı ise, farklı yıllara göre CHP'ye olan birikimli düzey (*aggregate level*) desteğin coğrafi dağılımlarını incelemiş, bu doğrultuda 1954-1995 ve 1999-2011 yıllarında CHP'nin aldığı il bazlı oyları analiz etmiştir. Kumbaracıbaşı'nın önemli tespitlerinden biri, CHP'nin geleneksel oy tabanı denilebilecek, uzun yıllardır benzer oranda oy aldığı illere dair örüntünün 1973'ten itibaren başlamış olduğudur.¹²¹ Bu tespite ek olarak 2002-2007 yılları için Kırşehir, Siirt, Tunceli, Bartın ve Ardahan'ın; 2007-2011 yılları için ise Tunceli ve Ardahan'ın coğrafi devamlılığı bozduğunu ifade eder. Kumbaracıbaşı'na göre bu dönemde seçim coğrafyasında en farklı davranan il Tunceli'dir ve bu

¹¹⁷ Kaya, İ., 2008.

¹¹⁸ Secor, A. J. (2001), "Ideologies in Crisis: Political Cleavages and Electoral Politics in Turkey in the 1990s", *Political Geography*, 20(5): 539-560.

¹¹⁹ West, W.J. (2005), "Regional Cleavages in Turkish Politics: An Electoral Geography of the 1999 and 2002 National Elections", *Political Geography*, 24(4): 499-523.

¹²⁰ Akarca, A.T., Başlevent, C. (2011), "Persistence in Regional Voting Patterns in Turkey During a Period of Major Political Realignment", *European Urban and Regional Studies*, s. 184-202.

¹²¹ Kumbaracıbaşı, A.C. (2014), "Cumhuriyet Halk Partisi Oylarının Birikimli Düzey Analizi ve Türkiye'de Merkez Solun Seçim Coğrafyasının İncelemesi", *Amme İdaresi Dergisi*, 47(4): 59-92.

farklılaşmayı CHP’de yaşanan lider değişimine ve yeni liderin Tuncelili olmasına bağlar. Bunun yanında, Tunceli’nin Türkiye’deki en büyük Alevi nüfusuna sahip olduğunu ve bu durumun merkez solda önemli bir seçim kalesi haline gelmesine neden olmuş olabileceğini ifade eder.¹²²

İlçe bazlı analizlere Işık ve Pınarcıoğlu’nun araştırması da örnek olarak verilebilir. Oğuz Işık ve Melih Pınarcıoğlu, AK Parti’nin 2002 seçimlerinde aldığı oyu ilçe bazlı olarak kümelemiş, AK Parti’nin bölgesel dağılımının beş kümede açıklanabildiğini ifade etmişlerdir. Bu çalışmada birçok coğrafi olguda olduğu gibi seçimsel verilerin de mekânsal bağlılık içinde kümелendiği belirtilmiştir. Örneğin, 2002 seçimleri ve AK Parti için ilçe düzeyinde yaptıkları araştırmada Türkiye’de merkez partiler birbiriyle komşu alanlarda görülürken milliyetçi sağın diğer sağ eğilimlerle komşuluk içinde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Hatta 1961 seçimlerinde Adalet Partisi’nin oy dağılımının 2002 seçimlerinde merkez sağ oylarının dağılımıyla benzeştiğini de ifade etmişlerdir.¹²³

Türkiye ile ilgili seçim coğrafyası çalışmalarından biri de Kaya, Toroğlu ve Adıgüzel tarafından yapılmıştır. Bu üç isim, 2011 yılı seçim sonuçlarını il ve ilçe bazında inceleyip sonuçlar üzerinde LISA (*Local Indicator of Spatial Association*) analizi uygulamışlardır. Bu alanın önemli isimlerinden olan Luc Anselin’e göre LISA analizi, her bir değişkenin çevresindeki değerlerle ilişkisini inceleyen ve mekânsal olarak kümelenme yapılmasına olanak tanıyan bir analiz yöntemidir.¹²⁴ Kaya, Toroğlu ve Adıgüzel, AK Parti’nin oylarının Orta Karadeniz ve İç Anadolu’da; CHP’nin oylarının ise Trakya, Güney Marmara, Ege kıyısındaki ilçelerde “yüksek- yüksek” derecede kümелendiğini ifade etmektedir.¹²⁵ Partilerin oy oranlarına göre standart sapma elipslerini ve ağırlık merkezlerini de ortaya koymuşlardır. Çalışmanın en önemli yanlarından biri, Türkiye’de mekânsal istatistik teknikleri ile seçim sonuçlarının incelenebileceğine dair önemli bir örnek olmasıdır.

Sinan Zeyneloğlu, 1999-2002 genel seçimlerinde İstanbul’daki oy dağılımını mahalle bazlı incelemiştir. Analiz birimi olarak İstanbul’daki 622 mahalleyi alan Zeyneloğlu, sosyo-ekonomik değişken olarak yıl cinsinden eğitimde geçirilen süreyi ve mahalle bazında asgari arsa ve arazi metrekare fiyatlarını kullanmıştır. Bu doğrultuda temel bulgusu, AK Parti’nin -en azından İstanbul ölçeğinde- bir gecekondü partisi görüntüsü çizdiği; CHP’nin ise hemen hemen sadece üst tabakadan oy alarak “halk partisi” olma vasfını yitirdiğidir.¹²⁶

İstanbul üzerine yapılan çalışmalardan bir diğeri de Murat Cemal Yalçıntan ile Adem Erdem Erbaş’ın¹²⁷ çalışmasıdır. Bu çalışmada 1984 ile 1999 yılları arasında yapılan yerel seçimlerde İstanbul’da yaşanan oy tercih değişimini, kentleşme ve gecekondü yerleşimleri üzerinden açıklamaya

¹²² Kumbaracıbaşı, 2014.

¹²³ Işık, O., Pınarcıoğlu, M. (2006), “Bölgesel Siyasi Tercihler ve AKP”, *Toplum ve Bilim*, s. 66-86.

¹²⁴ Anselin, L. (1995), “Local Indicators of Spatial Association-LISA”, *Geographical Analysis*, 27(2): 93-115.

¹²⁵ Kaya, Ö., Toroğlu, E., Adıgüzel, F. (2015), “2011 Genel Seçimlerinde Partilerin Aldığı Oy Oranlarının İlçeler Ölçeğinde Mekânsal Analizi”, *Coğrafya Dergisi*, 31: 1-13.

¹²⁶ Zeyneloğlu, S. (2006), “İstanbul’un Seçim Coğrafyası: 1999-2002”, *Toplum ve Bilim*, 107: 292-305.

¹²⁷ Yalçıntan, M.C., Erbaş, A.E. (2003), “Impacts of ‘Gecekondü’ on the Electoral Geography of Istanbul”, *International Labor and Working-Class History*, 64: 91-111.

çalışmışlardır. Makalede İstanbul'daki oy tercihi ile artan gecekondü sayısını tespit ettikten sonra kenti idari gelişim ve coğrafi açıdan beşe bölerler:

1) Eski Kent: 1968 yerel seçimlerinde de oy verilmiş, tarihsel olarak merkez ve birbiriyle bütünleşmiş ilçeleri içerir.

2) Ayrık (*separated*) Kent: 1986 yerel seçimlerinde var olan, oy verilmiş ama o dönem için kentsel alana entegre olmamış ilçeler.

3) Yama (*patch*) Kent: İstanbul'un geleneksel köyleri olan fakat alınan yoğun göçle ilçeye dönüşen yerler. Bu bölgelerin büyümesi neredeyse tamamen gecekondü tipi yerleşimlerle gerçekleşmiştir. Tüm bu ilçeler ilk kez 1989 yerel seçimlerine katılmıştır.

4) Bağlantı (*tie*) Kent: İlk kez 1994 yılında yerel seçimlere katılan, ayrık kentler ile eski kentin entegrasyonu ile oluşan ilçeler.

5) Kırsal (*rural*) kentler: Henüz ilçe olmayan ama ilçe olma potansiyeli taşıyan, göç almaya devam eden kentsel bölgeler.

Yalçın ve Erbaş, bu alt bölgelerdeki oy dağılımını inceleyerek 1994 yerel seçimlerinde eski kent olarak tanımladıkları bölgelerde Refah Partisi'nin oyunun yüzde 19,7; yama kent olarak tanımladıkları yoğun göç alan ve gecekondü yerleşimi yüksek bölgelerde yüzde 33,9'a ulaştığını görürler. Sonuç olarak da İstanbul'da nüfus artış hızının azalması ve yerleşim alanlarının daha kentli hale gelmesiyle sosyal demokrat ya da liberal oyların azalabileceğini ifade ederler.¹²⁸

Tüysüz ve Gülmez,¹²⁹ 2012 yılında yapılan 6360 sayılı kanunla yapılan değişikliklerle gerçekleşen yerel seçim sınırlarına ilişkin düzenlemenin seçim davranışı ile seçmen profili arasındaki ilişkiyi ele alan "sivil gönüllülük modeli kullanılmış"; seçim sınırlarına ilişkin düzenlemenin siyasal iktidarın hâkimiyet alanını genişleterek, mekânın araçsallaştırıldığını göstermesi yönünden önemlidir.

Gülgün Tosun ve Tanju Tosun ise İzmir'de 3 Kasım 2002 ile 22 Temmuz 2007 seçimlerinin karşılaştırmalı analizini yaptıkları makalelerinde, o dönem için İzmir kentsel alanında kalan 461 mahallenin oy tercihi dağılımını, Zeyneloğlu'nun çalışmasındaki gibi mahallelerdeki arazi metrekare fiyatlarının medyan değeriyle analiz etmişlerdir. Çalışmalarında arazi metrekare fiyatı arttıkça CHP oylarının; azaldıkça da AK Parti oylarının arttığını tespit etmişlerdir.¹³⁰

Özen ve Kalkan ise 2002 ve 2015 yılları arasında yapılan genel seçimleri mekânsal modelleri kullanarak analiz etmişlerdir. İl olarak 2002'den beri etkin parti sayısının azaldığını tespit ederek seçmen tercihiyle coğrafi konsolidasyonun arttığını görürler. Ayrıca, AK Parti'nin oy dağılımının

¹²⁸ Yalçın, M.C., Erbaş, A.E., 2003.

¹²⁹ Tüysüz S., Gülmez R. (2019), "Instrumentalisation of Gerrymandering in Recentralization in Turkey: The Case Of Ankara", *International Journal of Geography and Geography Education*, 40: 139-150.

¹³⁰ Tosun, G.E., Tosun, T. (2008), "Voter Preferences in İzmir from the November 3, 2002 to the July 22, 2007 Elections: Has the Election Map Altered?", *Turkish Studies*, 9(2): 247-295.

diğer partilere göre coğrafi olarak daha heterojen olduğunu ve 2002-2015 yılları arasında AK Parti'nin coğrafi cazibesini arttıran tek büyük parti olduğunu da ifade ederler.¹³¹

Şekercioğlu ve Arıkan, 2007 genel seçimlerini, il bazında kümeleme yaparak incelemişlerdir. İncelemeleri sonucunda altı kümeye ulaşan Şekercioğlu ve Arıkan, bu altı kümenin üç ana kümede toplanabileceği sonucuna varmışlardır. Bu üç ana kümeyi merkez solun güçlü olduğu küme; İslamcı/milliyetçi partilerin domine ettiği küme; Kürt yanlısı partilerin ya da adayların olduğu küme olarak ifade etmişlerdir.¹³²

Türkiye'deki oy verme davranışındaki devamlılıkları ve kırılmaları anlamak üzere Tosun, Aydoğan-Ünal ve Erdoğan-Tosun,¹³³ 1983-2018 seçim sonuçlarına bakarak Türkiye'deki öteki bölgelere göre daha üst düzeyde sosyo-ekonomik statü ve laik değerlere sahip batı kıyı illerinde mekânsal farklılaşmanın altında yatan siyasi ve sosyolojik unsurları incelemiştir. Yakın zamanlara değin merkez sağ ve sol arasında dengeli bir oy dağılımının olduğu bu bölgelerde, kimlik (İslamcı ve Kürt) siyasetine bir tepki olarak merkez sola doğru artan eğilim yanında, merkez sağın Ak Parti'ye ve daha az olarak CHP'ye ve MHP'ye yöneldiği ileri sürülmektedir.

Kaya-Odabaşoğlu,¹³⁴ Türkiye'de seçim çevresinin sınırlarının yeniden belirlenerek (*gerrymandering*) bir parti ya da gruba seçimde daha fazla oy kazandırmayı amaçlayan ve birçok nedenden kaynaklanan -yanaşmacı ilişkiler, seçmeni cezalandırma, seçmeni hareket geçirme gibi- uygulamanın seçim coğrafyasını etkilemekle birlikte, nispi temsil nedeniyle uzun dönemli sonuç getirmediğini tartışmaktadır.

Bu bölümde son olarak Hasan Kirmanoğlu ve Murat Güvenç'in hazırladığı *Türkiye Seçim Atlası 1950-2009* başlıklı çalışmaya yer vermek gerekiyor. Kirmanoğlu ve Güvenç, 1950- 2009 yılları arasında yapılan tüm seçim sonuçlarını, özgün bir analiz yöntemi kullanarak analiz etmekte ve siyasi tercih profillerini her bir seçim için ayrı ayrı olmak üzere iller bazında aldıkları oyları kümelemektedirler. Böylelikle her bir seçimdeki seçmen tercihi örüntülerini, her bir seçim için ayrı ayrı olmak üzere gruplandırmaktadırlar.¹³⁵ Kirmanoğlu ve Güvenç'in çalışması, 1950-2009 yılları arasındaki tüm seçimleri kapsamı ve özgün bir kümeleme yöntemi kullanmasıyla diğer çalışmalardan ayrışır. Bunun yanında, örüntülerin oluşma nedenleri ya da örüntülerdeki değişimler üzerine analiz yapmayı tercih etmezler. Ayrıca kullandıkları analiz yöntemi ardışık seçimlerde bile farklı sayılarda kümelerin ortaya

¹³¹ Özen, İ.C., Kalkan, K.O. (2017), "Spatial Analysis of Contemporary Turkish Elections: A Comprehensive Approach", *Turkish Studies*, 18(2): 358-377.

¹³² Şekercioğlu, E., Arıkan, G. (2008), "Trends in Party System Indicators for the July 2007 Turkish Elections", *Turkish Studies*, 9(2): 213-231.

¹³³ Tosun T., Tosun E. vd., (2021), "The Dynamics Of Change and Differentiation in Voter Preferences in The Western Coastal Provinces Of Turkey Since The 1980s", *Turkey's Electoral Geography Trends, Behaviors, and Identities*, London: Routledge.

¹³⁴ Kaya Odabaşoğlu G., (2021), "Gerrymandering in Turkish elections since 1950 (re)setting the rules of the game?", *Turkey's Electoral Geography Trends, Behaviors, and Identities*, London: Routledge.

¹³⁵ Güvenç, M., Kirmanoğlu, H. (2009), *Türkiye Seçim Atlası 1950-2009: Türkiye Siyasetinde Süreklilik ve Değişim*, İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

ıkışına neden olur. Örneğin 2007 seçimleri için 9; 2002 seçimleri için 10 adet küme bulurlar fakat bu farklılaşmalar üzerine analizde bulunmazlar.

Görüldüğü zere Türkiye’de seçim coğrafyası araştırmaları literatürü kısıtlı da olsa bu alanda yapılan çeşitli çalışmalar mevcuttur. Çalışmaların önemli bir bölümü il düzeyinde, yine büyük bir kısmı da tek seçim üzerinden yapılan analizleri kapsamaktadır.

İKİNCİ BÖLÜM

TÜRKİYE'DE SEÇMEN DAVRANIŞI ÇALIŞMALARI

Türkiye'deki çok partili ilk seçim, açık oy, gizli sayım ilkesine bağlı olarak düzenlenen 1946 Türkiye Genel Milletvekilliği seçimidir. 1950 Türkiye Genel Milletvekilliği seçimlerinden itibaren ise gizli oy, açık sayım ilkesiyle seçimler düzenlenmiştir.

Türkiye'de seçmen davranışı çalışmaları literatürü, 1960'lardan itibaren oluşmaya başlamış bir alandır. Bu literatürü yirmişer yıllık periyotlara ayırarak incelemek mümkündür. 1960-1980 arasındaki çalışmalar, büyük oranda, seçim sonuçlarının Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından derlenen birtakım veriler üzerinden analiz edilmesini ve farklı demografik, sosyo-ekonomik değişkenler ile oy verme tercihi arasında ilişki bulunmasını amaçlamaktadır. Bu çalışmalar ilk olarak kır-kent gibi temel değişkenler üzerinden seçmen davranışını anlamaya çalışmıştır. Bu dönem içerisinde üretilen çalışmalar siyasi katılım ile seçmen davranışını sıklıkla bir arada incelemiştir. Nermin Abadan Unat¹³⁶ ve Deniz Baykal'ın¹³⁷ çalışmaları buna örnek gösterilebilir. 1980'e yaklaşıldığında birçok farklı değişkeni bir araya getiren, daha karmaşık çalışmalar da üretilmiştir. Bu konuda Yüksel Gülmen¹³⁸ ve Ergun Özbudun'un¹³⁹ çalışmaları ileriki bölümde detaylıca incelenecektir. Bu dönemde kendi ampirik verisini toplayan tek çalışma; Muzaffer Sencer'in *Türkiye'de Sınıfsal Yapı ve Siyasal Davranışlar* başlıklı, İstanbul'un metropoliten bölgelerinde 491 kişiyle görüşerek kendi verisini topladığı ve ardından analiz ettiği çalışmasıdır. 1980-2000 yıllarındaki seçmen davranışı araştırmalarını ise üç kümeye ayırmak mümkündür:

1) Seçim sonuçlarını bölgesel parametrelere göre analiz eden çalışmalar: Özbudun, E. (1980), "Turkey", J.M. Landau, E. Özbudun, & F. Tachau içinde, *Electoral Politics in the Middle East: Issues, Votes and Elites*, Routledge, s. 107-143; Özler, Ş. (2000), "Politics of the Gecekondu in Turkey: The Political Choices of Urban Squatters in National Elections", *Turkish Studies* 1(2): 39-58; Çarkoğlu, A. (1997), "Macro-Economic Determinants of Electoral Support for Incumbents in Turkey, 1950-1995", *New Perspectives on Turkey*, 17: 75-96.

2) Geçmiş seçim sonuçlarını farklı parametrelerle inceleyerek bir tahminleme metodu geliştirmeyi amaçlayan çalışmalar: Çakmak, C. (1985), "Türkiye'de 1950'li Yıllardaki Genel Seçimler Üzerine Bir

¹³⁶ Abadan, N., Yücekök, A. (1966), "1961-1965 Seçimlerinde Büyük Şehirlerin Oy Verme Davranışlarıyla İlgili Bazı Yorumlar", *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 103-117.

¹³⁷ Baykal, D. (1970), *Siyasal Katılma: Bir Davranış İncelemesi*, Ankara: Sevinç Matbaası.

¹³⁸ Gülmen, Y. (1979), *Türk Seçmen Davranışı: 1960-1970*, İstanbul: İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Yayınları.

¹³⁹ Özbudun, E. (1977), "1973 Türk Seçimleri Üzerinde Bir İnceleme", E. Özbudun, O. Araslı, T. Karamustafaoğlu, & E. Onar içinde, *Prof. Dr. Bülent Nuri Esen'e Armağan*, Ankara: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınlar, s. 265-312.

Deneme”, *ODTÜ Gelişme Dergisi*, s. 245-283; Özcan, Y.Z. (1998), “Siyasi Parti Tercihlerini Belirleyen Etmenler: İstanbul Örneği”, *Toplum ve Bilim*, 76: 195.

3) Saha araştırmaları verileriyle Türkiye’de seçmen davranışını anlama amacı taşıyan çalışmalar: Kalaycıoğlu, E. (1999), “The Shaping of Party Preferences in Turkey: Coping with the Post-Cold War Era”, *New Perspectives on Turkey*, 20: 47-76; Esmer, Y. (1995), “Parties and the Electorate: A Comparative Analysis of Voter Profiles of Turkish Political Parties”, Ç. Balım, E. Kalaycıoğlu, C. Karataş, G. Winrow, & F. Yasamee içinde, *Turkey: Political, Social and Economic Challenges in the 1990s*, Leiden: E.J. Brill, s. 74-89; Çaha, Ö., Toprak, M., & Dalmış, İ. (1996), “Siyasal Parti Üyelerinde Siyasal Katılım Düzeyi: Kırıkkale Örneği”, *Yeni Türkiye Dergisi*, 2(9): 205-247.

Saha araştırmalarını kullanarak seçmen davranışını anlamlandırmaya uğraşan çalışmalar için Dünya Değerler Araştırması önemli bir kaynak teşkil etmektedir. Bu dönemdeki çalışmalarda Dünya Değerler Araştırması dışında Türkiye toplumunun tamamını temsil eden araştırma sayısı son derece azdır.

1990’ların ikinci yarısından itibaren önce Refah Partisi’nin, ardından da AK Parti’nin yükselişi, dindarlığın seçmen davranışı üzerine etkilerini inceleyen çalışmaların artmasına neden olmuştur. 2000’ler sonrasında yapılan çalışmalarda bu temadaki çalışmaların önemli bir ağırlığı bulunmaktadır. 2000’lerden sonraki çalışmalarda gördüğümüz bir diğer eğilim de bu alanda artan yüksek lisans ve doktora çalışmalarıdır. Bu çalışmaların önemli bir kısmı, kendi araştırma sahasını gerçekleştirmiştir; araştırma sahaları büyük oranda bir il ile sınırlı kalmaktadır ve örneklemeleri de kısıtlıdır. Bir il ile sınırlı da kalsa, örnekleme dar da olsa bu tür çalışmalar anket verisi üzerinden yapılan analizlerin artmasına sebep olmuştur.

2000’ler sonrasında kendi araştırma sahasını yapmayan fakat saha araştırmaları yapan şirketlerin verileri de kullanılmaya başlanmıştır. Bunun yanında, elbette temsiliyet sıkıntıları olsa da sosyal medya verileri de seçmen davranışı çalışan araştırmacılar için bir kaynak haline gelmiştir. Ayrıca verilerin ve veri işleme imkânlarının artması, seçmen davranışı çalışmalarının kullandıkları verileri ve temaları da arttırmıştır. Örneğin haber kanalı tercihi ile seçmen davranışını inceleyen ya da TOKİ’nin yatırımlarıyla AK Parti’nin yerel seçim başarıları arasında bir ilişkinin olup olmadığını analiz eden çalışmalar bu dönemde görülmeye başlanmıştır.

2.1. 1960-1980 Arası Seçmen Davranışı Araştırmaları

Nermin Abadan Unat’ın *Anayasa Hukuku ve Siyasi Bilimler Açısından 1965 Seçimlerinin Tahlili* isimli çalışması, Türkiye’de seçmen davranışı çalışmaları literatüründeki öncü çalışmalardandır. Bu kapsamlı çalışmada Unat, önce siyasi partileri ve anayasayı hukuki açıdan incelemiş, 20. yüzyıldan sonra siyasi partilerin birer anayasa kurumu haline geldiklerini ifade etmiştir. Ardından, farklı ülkelerdeki siyasi partilerin hukuki statülerini, Türkiye’deki Siyasal Partiler Kanunu’nu ve seçim

sistemini incelemiştir. Unat, Türkiye’deki Siyasi Partiler Kanunu’nu uzun uzun ele alır, çünkü Unat’a göre uzunluk, hacim ve kapsadığı konular bakımından o güne dek dünyada eşi olmayan Türk Siyasi Partiler Kanunu 1965 seçimlerini etkilemiştir.¹⁴⁰ Unat, seçimlerin tahlilini yapmadan önce 1965 seçimlerine gidilen siyasi iklimi, seçimlere giren her bir siyasi partinin seçim bildirisini, seçim hedeflerini analiz etmiştir. Ona göre, herhangi bir ülkede yapılan genel seçimlerde, seçmenlerin oy verme davranışını etkileyen belli başlı faktörler şu dört esas etrafında toplanabilir:

- 1) Seçmenler, bir partiyle özdeşleşme halinde (*party identification*).
- 2) Siyasi partilerin ulusal meseleleri ele alış biçimine bakarak bir tercihte bulunma.
- 3) Adayların kişisel niteliklerine öncelik vererek oy kullanma.
- 4) Ait olunan sosyal grubun standartlarını benimseme.¹⁴¹

Yaptığı analiz neticesinde ise Türkiye’de seçmenlerin büyük bir bölümünün belli bir partiyle örtüşme yaşadığı sonucuna varır. Unat’a göre seçmen kitleleri çoğunluğunun siyasi parti programları, seçim kampanyasının başında halkoyuna sunulan esaslarla, seçim bölgelerinde gösterilen adayların kişilikleriyle fazlasıyla ilgilenmeyip kendi görüş ve kanaatlerine uygun buldukları partiyi eleştirmeksizin benimsedikleri anlaşılmaktadır.¹⁴² Unat, seçime katılan bütün partilerin olağanüstü şiddetli bir ideolojik savaş atmosferi içerisinde hizmet amaçlarını belirttiklerini, bu ideolojik çatışmanın ve dinî duyguların farklı şekilde değerlendirilmesinin Türk toplumu içerisinde bir kutuplaşma yarattığı tespitini de yapmıştır. Ayrıca Nermin Abadan-Unat bu çalışmasında 1950-1965 yılları arasında yapılan seçimlerde, seçime katılımın azaldığını tespit etmiş, bunun sebebi olarak da verilen oyların etkisini hemen göstermemesi, seçmenlerin siyasi partilere yeterli ölçüde güvenmemesi, seçmenin siyasi ilgisizliği ve ideolojik çatışmaların yarattığı kararsızlık olarak açıklamıştır.¹⁴³ Ona göre, 1965 seçim sonuçları siyasi yelpazede belirli bir sağ-sol ayrımını ortaya çıkarmıştır.¹⁴⁴

“Türkiye’de Siyasi Coğrafya ve Seçim Coğrafyası” bölümünde detaylıca değinilen Nermin Abadan Unat ile Ahmet Yücekök’ün “1961-1965 Seçimlerinde Büyük Şehirlerin Oy Verme Davranışlarıyla İlgili Bazı Yorumlar” başlıklı makaleleri yine bu başlık altında değerlendirilebilir. Unat ve Yücekök bu çalışmalarında, farklı gelir gruplarının oy verme davranışlarını, 1961 ve 1965 seçimlerinin karşılaştırılması yoluyla inceler. Bu çalışmanın istatistiki verileri kullanması nedeniyle diğer çalışmalardan farklılaştığını da belirtmek gerekir.

Bahri Savcı, “1965 Milletvekilleri Seçimi Üzerine Bir Analiz” başlıklı makalesinde 1965 Milletvekilleri seçimini analiz etmeden önce, 1950’den 1965’e uzanan dönemin siyasal analizini yapar ve o da Nermin Abadan Unat gibi siyasal kutuplaşmadan bahseder. Bu tespitin ardından 1965

¹⁴⁰ Abadan-Unat, N. (1966), *Anayasa Hukuku ve Siyasi Bilimler Açısından 1965 Seçimlerinin Tahlili*, Ankara: Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi, s. 66.

¹⁴¹ Abadan-Unat, 1966, s. 385.

¹⁴² Abadan-Unat, 1966, s. 385-386.

¹⁴³ Abadan-Unat, 1966, s. 364-365.

¹⁴⁴ Abadan-Unat, 1966, s. 375.

seçimlerinin tam bir analizini yapmanın mümkün olmadığını belirterek seçim öncesindeki faktörlere göre yaptıkları öngörüler ile seçim sonuçlarının birbirini tutmadığını ifade eder. Buna rnek olarak da Türkiye İi Partisi’nin Zonguldak gibi ii-yoğun bir kentte beklenen oyu alamamasını ve İzmir’in varıl ve yoksul ilçelerinin Adalet Partisi’ne oy vermek konusunda birbirinden farklılaşmamasını örnek vermiştir.¹⁴⁵ Savcı, tam bir yorum, tam bir seçim analizi yapamıyor oluşunu ise seçmenlerin cinsiyet, yaşı, eğitim, meslek durumu, din, mezhep, entelektüel açıdan dünya görüşleri gibi faktörlerin bilinmiyor oluşuyla açıklar.¹⁴⁶ Ardından seçim sonucunu yorumlarken 1965 seçiminin esas kazananının mecliste on dört sandalye kazanan TİP olduğunu, fakat yine de TİP’in beklenen oyu alamadığını söyler. Bunun temel sebebi olarak ise Türkiye’nin ilkel tarımsal toplum yapısına sahip olmasını gösterir.¹⁴⁷

Bahri Savcı’nın bu alandaki bir diğer çalışması ise “1966 Kısmi Senato Seçimleri Tahlili” başıllı makalesidir. Savcı bu çalışmasında ilk olarak Senato seçimlerine katılımın düşük olmasının nedenlerini ortaya koymaya çalışır. Zira 1965 seçimlerine katılım yüzde 71 civarında gerçekleşmişken Senato seçimlerine katılım sadece yüzde 56’da kalmıştır. Ona göre bu durumun iki temel sebebi vardır: İlki, seçmenlerin seçimlerin ardından beklediklerini bulamamaları nedeniyle ülkede yaşanan siyasal ktmserliktir; ikincisi, bu seçimin iktidar değiştirecek bir seçim olmamasıdır.¹⁴⁸

Tuncer Bulutay ve Nuri Yıldırım’ın 1969’da yayımladığı “Türk Seçmenlerin Oy Verme Eğilimlerinde İktisadi Sebeplerin zerinde Bir Deneme” başıllı makaleleri de Türkiye’de seçmen davranışı literatürünün önemli çalışmalarındandır. Bu makalelerinde 1961, 1965 ve 1969 seçimlerinin oy oranlarını, parti söylemlerini analiz ettikten sonra, ekonomik nedenlerin oy verme davranışını etkileyen asıl faktör olduğunu ifade ederler.¹⁴⁹

Deniz Baykal’ın 1970 yılında yayımlanan *Siyasal Katılma: Bir Davranış İncelemesi* adlı kitabı bireyin siyasal hayata katılmasıyla ilgili örüntüleri tespit etmeyi hedefler. Bu amaç doğrultusunda Amerika’daki 1948 ve 1952 Başkanlık seçimlerinde oy veren grupları gelir seviyelerine göre, yine Amerika’da 1944 Başkanlık seçiminde oy verenleri ise eğitim ve gelire göre inceler. Ardından Türkiye’deki 1965 Genel Seçim sonuçlarını, illerin gelişmişlik seviyelerine, yerleşme biçimine, nüfus büyüklüklerine göre değerlendirir.

Cenap Nuhurat’ın “Türkiye Köylerinde Olağandışı Oy Verme” başıllı makalesi, bir köy halkının hiç oy vermemesi, seçime çok düşük oranda katılması ya da bütün köyün tek bir partiye oy vermesi gibi durumları inceler. Buradan hareketle de bu tür köylerin sayılarını tespit etmeyi ve bu durumun birkaç seçim boyunca devam edip etmediğini tespit eder.¹⁵⁰ Nuhurat alışmasında, 1961 Milletvekili ve

¹⁴⁵ Savcı, B. (1965) , “1965 Milletvekilleri Seçimi zerinde Bir Analiz”, *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 20(4): 177-218.

¹⁴⁶ Savcı, 1965, s. 184.

¹⁴⁷ Savcı, 1965, s. 205-214.

¹⁴⁸ Savcı, 1966, s. 163.

¹⁴⁹ Bulutay, T., Yıldırım, N. (1969), “Türk Seçmenlerin Oy Verme Eğilimlerinde İktisadi Sebeplerin zerinde Bir Deneme”, *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 23(4): 7-39.

¹⁵⁰ Nuhurat, C. (1971), “Türkiye Köylerinde Olağandışı Oy Verme”, *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 26(1): 219-244.

Senato, 1964 Kısmi Senato, 1965 Milletvekili, 1966 Kısmi Senato, 1968 Kısmi Senato, 1969 Milletvekili seçimlerini ele alır. Türkiye’deki köyleri oy verme durumundaki olağandışılığa göre HOV (hiç oy vermeyen), DOK (düşük oy kullanan) ve TOV (tüm köy aynı partiye oy veren) başlıklarında sınıflandırır. İlk olarak 1961-1969 yılları arasında hiç oy vermeyen köyler ile düşük oy kullanan köylerin sayılarının arttığını belirtir. Örneğin, hiç oy vermeyen köyler 1961 yılında üçken 1969 yılında elli altı; düşük oy kullanan köyler ise 1961’de beşken 1969’da iki yüz on beşe çıkmıştır.¹⁵¹ Nuhurat’ın bulgusuna göre, tüm köy aynı partiye oy veren köylerin sayısı da diğerleri kadar olmasa da artmıştır. Fakat tüm köy aynı partiye oy veren köylerin diğer iki tip olağandışı oy veren köylere göre demografik olarak farklı olduğunu vurgular. Nuhurat’a göre TOV köylerde yaşayan seçmenler HOV ve DOK köylerde yaşayanlara göre daha yüksek oranda topraksızdır, şehirle olan bağları daha zayıftır, eğitim durumu daha geridir ve daha az nüfusludur.¹⁵² Dolayısıyla, feodal siyasal baskının ve kontrolün Güney Doğu ve Doğu Anadolu bölgelerindeki yüksekliğinden ötürü TOV köylerin oluşmuş olabileceğini, HOV ve DOK köylerin oluşmasının sebebinin ise siyasal memnuniyetsizlik ve umutsuzluk olabileceğini ifade eder.¹⁵³

Ergun Özbudun, “1973 Türk Seçimleri Üzerinde Bir İnceleme” başlıklı makalesinde, 1973 seçim sonuçlarını sosyo-ekonomik modernleşme, siyasal atılma ve siyasal kurumlaşma kavramları üzerinden analiz eder. Sosyo-ekonomik modernleşme göstergeleri olarak her il için şehirleşme, imalat sanayisindeki erkek nüfus yüzdesi, lokasyon katsayısı, sosyal sigortalıların toplam nüfusa oranı, kişi başına düşen katma değer, okur yazarlık oranı, radyo alıcısı sayısının toplam nüfusa oranı, tüm derneklerin toplam nüfusa oranı, dinsel derneklerin toplam nüfusa oranı, dinsel olmayan derneklerin toplam nüfusa oranı, modern dernekler, aile başına tarımsal hasıla, dekar başına tarımsal hasıla, tarımsal hasılda tahılın oranı, gini toplanma oranı, topraksız aileler oranı ve mülksüzleşme oranı gibi on altı ölçüt belirlemiştir.¹⁵⁴ Bu ölçütler ışığında 1973 seçimlerini analiz ettikten sonra ilk olarak sosyo-ekonomik seviye azaldıkça seçime katılımın arttığı bulgusuna ulaşır. Bu durumu, az gelişmiş bölgelerde mobilize katılma duygusunun yüksekliğiyle açıklar. Özbudun’un analizine göre sosyo-ekonomik gelişmişlik seviyesi arttıkça CHP’nin oyu artmaktadır. Bazı az gelişmiş nitelikli doğu-orta bölgelerde CHP’nin oyunun yüksek oluşunu ise Alevi seçmenlerin varlığına bağlar.¹⁵⁵ Özbudun büyükşehir analizlerini ise farklı çalışmaları da referans alarak mahalle boyutuna indirir. İstanbul, Ankara ve İzmir içerisindeki mahalleleri “gecekondu”, “alt-orta sınıf”, “orta sınıf” ve “üst-orta sınıf” olarak kategorileştirerek yaptığı analizde, yine sosyo-ekonomik gelişmişlik arttıkça CHP’nin oyunun arttığını, azaldıkça da Adalet Partisi’nin oylarının arttığını tespit eder.¹⁵⁶

¹⁵¹ Nuhurat, 1971, s. 224.

¹⁵² Nuhurat, 1971, s. 235.

¹⁵³ Nuhurat, 1971, s. 236.

¹⁵⁴ Özbudun, E. (1977), “1973 Türk Seçimleri Üzerinde Bir İnceleme”, E. Özbudun, O. Araslı, T. Karamustafaoğlu, & E. Onar içinde, *Prof. Dr. Bülent Nuri Esen’e Armağan*, Ankara: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, s. 265-312.

¹⁵⁵ Özbudun, 1977, s. 277.

¹⁵⁶ Özbudun, 1977, s. 288-291.

Özbudun, 1976 tarihli çalışmasında Frey'in 1966 yılında Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile Amerika Birleşik Devletleri Uluslararası Kalkınma Ajansı sponsorluğunda gerçekleştirdiği çalışmasında¹⁵⁷ kullandığı gibi Türkiye'yi 9 bölgeye ayırır ve bu bölgelerdeki oy dağılımını inceleyerek bölgesel oy verme örüntüsünün olup olmadığını analiz eder.¹⁵⁸ Bu bölgeler ve iller şöyledir:

1. **Kuzey-orta:** Ankara, Bilecik, Bolu, Çankırı, Çorum, Eskişehir, Kırşehir, Kütahya, Nevşehir, Uşak ve Yozgat.
2. **Ege:** Aydın, Balıkesir, Burdur, Çanakkale, Denizli, Isparta, İzmir, Manisa, Muğla.
3. **Marmara:** Sakarya, Bursa, Edirne, İstanbul, Kırklareli, Kocaeli, Tekirdağ.
4. **Akdeniz:** Adana, Antalya, Gaziantep, Hatay, İçel ve Kahramanmaraş.
5. **Kuzeydoğu:** Ağrı, Artvin, Erzincan, Erzurum, Kars.
6. **Güneydoğu:** Bingöl, Bitlis, Diyarbakır, Hakkâri, Mardin, Muş, Siirt, Urfa, Van.
7. **Karadeniz:** Giresun, Gümüşhane, Kastamonu, Ordu, Rize, Samsun, Sinop, Trabzon, Zonguldak.
8. **Doğu-orta:** Adıyaman, Amasya, Elazığ, Malatya, Sivas, Tokat, Tunceli.
9. **Güney-orta:** Afyon, Kayseri, Konya ve Niğde.¹⁵⁹

Özbudun, 1950'lerin bölgesel oy verme örüntüsü ile 1960'ların oy verme örüntüsünün farklı olduğunu ifade eder. Ayrıca Özbudun'un çalışmasına göre CHP ile Adalet Partisi'nin bölgesel olarak güçlü oldukları yerler değişmektedir. CHP daha modern bölgelerdeki oylarını arttırırken daha az modern bölgelerde oyu azalmaktadır ve tam tersi de AP için geçerlidir. Özbudun bu durumu merkez-çevre çatışmasının azalması ve Türkiye siyasetinde yeni bir fonksiyonel bölünmenin / mevzilenmenin oluşması olarak yorumlar.¹⁶⁰

Ergun Özbudun, Tachau ile kaleme aldıkları makalelerinde de benzer bir izlek üzerinden 1973 seçimini inceler. Makalede 1969 yılındaki seçimleri bir sapma olarak değerlendirmenin doğru olmadığı, daha ziyade yaşananların bir yeniden düzenleme (*re-alignment*) olduğu ifade edilir. Bunun temel sebebinin de Türkiye toplumunda yaşanan sosyo-ekonomik değişim ve bunun yarattığı artan sosyo-ekonomik farklılıklar olduğu iddia edilir.¹⁶¹ Dolayısıyla Özbudun'un çalışmaları, farklı değişkenler üzerinden Türkiye'deki sosyo-ekonomik dönüşümün siyasal katılıma ve oy tercihine etkilerini incelemesi açısından diğer çalışmalardan farklılaşır.

¹⁵⁷ Frey, F.W. (1966), *Regional Variations in Rural Turkey*, Massachusetts: Center for International Studies, Massachusetts Institute of Technology.

¹⁵⁸ Özbudun, 1976, s. 104-110.

¹⁵⁹ Özbudun, 1976, s. 98.

¹⁶⁰ Özbudun, 1976, s. 117.

¹⁶¹ Özbudun, E., Tachau, F. (1975), "Social Change and Electoral Behavior in Turkey: Toward a 'Critical Realignment?'", *International Journal of Middle East Studies*, 6(4): 460-480.

Yüksel Gülmen 1979 yılında yayımlanan, 1974 yılında savunduğu doktora tezi olan *Türk Seçmen Davranışı 1960-1970* isimli kitabında sosyo-ekonomik değişkenler ile seçmen davranışı ilişkisini incelemeyi amaçlar. Bu çalışmada 1961, 1965 ve 1969 Milletvekili seçimleri sonuçlarını il düzeyinde inceler ve ekonomik değişkenlerin etkisini araştırır. Bu kapsamda bir saha araştırması gerçekleştirmemiş, fakat Devlet İstatistik Enstitüsü'nün kullandığı il bazlı birçok veriyi kullanmıştır. Kullandığı veriler şöyledir:

- 1) Nüfus,
- 2) Nüfus yoğunluğu,
- 3) Kent nüfusu yüzdesi,
- 4) Köy nüfusu yüzdesi,
- 5) Tarımsal nüfus yüzdesi,
- 6) Tarımda yeni şirketlerin oranı,
- 7) Traktör başına tarımsal nüfus,
- 8) Sınai nüfus yüzdesi,
- 9) Sanayide yeni şirketlerin oranı,
- 10) Büyük sınai şirketler,
- 11) Ticari nüfus yüzdesi,
- 12) Ticarete yeni şirketlerin oranı,
- 13) Büyük ticari şirketlerin oranı,
- 14) Madenle ilgili nüfus yüzdesi,
- 15) Madenle ilgili yeni şirketlerin oranı,
- 16) İnşaatla ilgili nüfus yüzdesi,
- 17) İnşaatla ilgili yeni şirketlerin oranı,
- 18) Ulaşım ile ilgili nüfus yüzdesi,
- 19) Ulaşım ile ilgili yeni şirketlerin oranı,
- 20) Ulaşım ile ilgili büyük şirketlerin oranı,
- 21) Hizmetle ilgili nüfus yüzdesi,
- 22) Hizmetle ilgili yeni şirketlerin oranı,
- 23) Hizmetle ilgili büyük şirketlerin oranı,

- 24) Matbaa başına nüfus,
- 25) Radyo başına nüfus,
- 26) Otomobil başına nüfus,
- 27) Motorlu taşıt başına nüfus,
- 28) İş talebi oranı,
- 29) İş arzı oranı,
- 30) Kapatılan şirketlerin oranı,
- 31) Fiyat endeksi,
- 32) İşçi oranı.¹⁶²

Bu değişkenleri belirledikten sonra, her bir değişken ile siyasi partilerin oy oranları arasındaki ilişkiyi ve çalıştığı üç seçim arasında bu ilişkideki değişimi inceler. Sonuç olarak Gülmen, sosyo-ekonomik yapı ile seçmen tercihleri arasında ilişki vardır, fakat kuvvetli değildir, yargısına ulaşır.¹⁶³ Gülmen, bu yargısını iki gerekçeye bağlar. Bunlardan ilki, teorik olarak varsayıldığı gibi seçmenin kendi tercihini kendisinin oluşturmamış olabileceğidir. Gülmen seçmenlerin etkilenebileceği kişiler olarak ailenin yanında muhtar, imam ve toprak ağası gibi kişilerden de bahseder. Dolayısıyla sosyo-ekonomik yapı, Türkiye’de sanayileşmiş Batı toplumlarındaki kadar etkili olmayabilir. İkinci ise rasyonel tercih yaklaşımına referans vererek yine Batı toplumlarına kıyasla haber alma kaynaklarının azlığı, bilgiye ve habere erişimin zorluğu ve düşük eğitim düzeyinin sosyo-ekonomik yapı ile seçmen tercihi arasındaki ilişkiyi zayıflatmış olabileceğidir.¹⁶⁴

Şimdiye kadar seçim sonuçları ile kamu tarafından toplanan farklı demografik verileri kullanarak yapılan çalışmalar incelenmiştir. Muzaffer Sencer’in 1974 yılında yayımlanan *Türkiye’de Sınıfsal Yapı ve Siyasal Davranışlar* kitabı ise kendi kurguladığı ampirik bir kamuoyu araştırmasına dayandığı için, o güne kadar yapılan seçmen davranışı çalışmalarından farklılaşır. 1969 seçimlerinden önce yaptığı ampirik çalışmada Sencer, öncelikle ampirik çalışmaların öneminin altını çizerek:

“Türkiye’de siyasal bilimler, özellikle de sosyolojinin yarım yüzyıla yakın bir gecikmeden sonra çağdaş düzeyi izlemek üzere henüz yeni yeni giriştiği ve birkaç örnekten ileri gitmeyen bu tür uygulamalı alan araştırmaları, bu bilimleri, masa başı uğraşısı, bir spekülasyon, bir sosyal felsefe olmaktan kurtaracak ilk adımlardır. Sosyal bilimlerin fildişi kulesinden çıkarak pratik alanda büyük rol oynayan fonksiyonel bir özellik kazanması, kaynağını, bu alan araştırmalarıyla elde edilen verilerin değerlendirilmesinde bulmaktadır. Ülkemizde akademik kurumlar ve resmî kuruluşların alan çalışmalarına kapanmış olması yüzünden, bu tür araştırmaların -ihtiyaç duyulduğunda- basın-yayın

¹⁶² Gülmen, 1979, s. 80.

¹⁶³ Gülmen, 1979, s. 209.

¹⁶⁴ Gülmen, 1979, s. 208-212.

organlarınca yürütülmesi zorunlu olmaktadır. Bu durum, adı geçen organlara, alan çalışması ve kamuoyu yoklamalarında, özellikle yöntemlerin kullanılması, verilerin değerlendirilmesi, sonuçların çözümlenmesi sırasında çok ciddi olmak gibi bir sorumluluk yüklemektedir.”¹⁶⁵

Sencer bu ifadeleriyle Türkiye’de basın-yayın organlarınca yapılan kamuoyu araştırmalarının metodolojik sorunlarının akademinin bu alana ilgi göstermemesiyle ilişkili olduğunu ifade eder. Muzaffer Sencer çalışmasında, araştırma alanı olarak Türkiye genelini değil, İstanbul metropoliten kesimini ele alır. İstanbul ilinin merkezle bütünleşmemiş ve daha çok kırsal yerleşme özelliği taşıyan Çatalca, Silivri, Şile ve Yalova ilçeleri dışındaki Adalar, Bakırköy, Beşiktaş, Beykoz, Beyoğlu, Eminönü, Eyüp, Fatih, Gaziosmanpaşa, Kadıköy, Kartal, Sarıyer, Şişli, Üsküdar ve Zeytinburnu ilçelerini araştırma kapsamına dahil eder.¹⁶⁶ Sencer bu 15 ilçede çeşitli siyasi partilerin ilçe örgütlerinden sandık seçmen listelerini edinmiş, ilçelerin seçmen sayılarına göre orantılı olacak şekilde örnekleme yapmıştır. Örneklemede 1/2000 oranını kullanmıştır.¹⁶⁷ Yani her bir ilçenin örneklemedeki ağırlığını her bir ilçenin seçmen sayısının 2000’de 1’ini alarak hazırlamıştır.

¹⁶⁵ Sencer, M. (1974), *Türkiye’de Sınıfsal Yapı ve Seçmen Davranışları*, İstanbul: May Yayınları, s. 28-29.

¹⁶⁶ Sencer, 1974, s. 38-39.

¹⁶⁷ Sencer, 1974, s. 45-46.

Tablo 1. Muzaffer Sencer'in Çalışmasında Kullandığı Örneklem

İlçenin Adı	Seçmen Sayısı (1969)	Örnek Sayısı (1/2000)
Adalar	7385	4
Bakırköy	108521	46
Beşiktaş	58875	29
Beykoz	33211	12
Beyoğlu	98745	51
Eminönü	59212	28
Eyüp	58898	43
Fatih	177734	98
Gaziosmanpaşa	44581	12
Kadıköy	103955	51
Kartal	57217	30
Sarıyer	28354	13
Şişli	139204	70
Üsküdar	74681	37
Zeytinburnu	45184	24
Toplam	1095757	548

(Sencer, 1974, s. 46)

Örneklem listesini hazırladıktan sonra, görüşmecilere yönelteceği soruları da siyasal ilgi, siyasal katılma isteği, siyasal seçme ve değerlendirme, siyasal katılma sıklığı, sosyal kategorilerin siyasal bağlılıklarıyla ilgili değerlendirmeler, siyasal ve sosyal dernek üyeliği, siyasal etkileşim, siyasal haberleşme ve kaynakları, siyasal ve sosyal sorunların değerlendirilmesi, siyasal rejim anlayış ve değerlendirilmesi, siyasal parti imajı ve siyasal bilgililik ve demografik sorular başlıkları altında toplamıştır.¹⁶⁸ Saha araştırmasında planladığı 548 görüşmenin çeşitli nedenlerle 419'unu gerçekleştirebilmiştir.¹⁶⁹ Araştırması ardından oluşan verileri, görüşme formunu hazırlarken ürettiği alt başlıklar üzerinden incelemiştir.

Sencer, görüşülenlerin kendi ideolojik sınıf değerlendirmeleri ile sınıfsal tercihleri arasında anlamlı bir ilişki tespit eder. Dolayısıyla da cinsiyet ve yaşa göre siyasal tercih kategorileri arasında beliren farklılıkların doğrudan bu değişkenlerden değil, söz konusu tercih kategorileri arasında sosyo-ekonomik statü ayrımından doğduğu sonucuna varır. Buradan da siyasal tercih kategorilerinin, eğilim halinde de olsa sosyal temellere göre çözümlenebileceğini ifade eder.¹⁷⁰ Yaptığı araştırmada Adalet Partisi seçmenlerinin CHP seçmenlerine göre daha düşük eğitilmiş, daha düşük gelir sahibi, daha yüksek oranda gecekonduda yaşayan, daha yüksek oranda işçi, esnaf, tüccar olduğunu tespit eder.¹⁷¹ Muzaffer Sencer'in bu çalışması 419 kişiyle yapılmış olsa da Türkiye'de seçmen davranışı eğilimlerini belirlemek üzere akademik düzeyde kendi alan araştırmasını içeren ilk çalışmadır.

¹⁶⁸ Sencer, 1974, s. 49-50.

¹⁶⁹ Sencer, 1974, s. 56.

¹⁷⁰ Sencer, 1974, s. 276.

¹⁷¹ Sencer, 1974, s. 277.

2.2. 1980-2000 Arası Seçmen Davranışı Çalışmaları

1980 sonrası seçmen davranışı konusundaki akademik çalışmalarda 12 Eylül Darbesi'nin etkisini görmek mümkündür. 1983 seçim sonuçları ile önceki seçim sonuçlarını kıyaslayan çalışmaların yanında, parti sistemleri¹⁷² ve İslam'ın Türkiye siyasetindeki artan etkileri¹⁷³ gibi konular üzerine de çalışmalar yapılmıştır.

Genel olarak 2000'li yıllara yaklaşıldıkça saha araştırmalarının sayısı artmaktaysa da seçmen davranışı konusunda yapılan ilk çalışmalarda daha fazla, daha kapsamlı, temsiliyeti daha yüksek saha araştırmaları yapmanın gerekliliği vurgulanmıştır. Dünya Değerler Araştırması verileri, bu alanda önemli bir boşluğu kapatmaya çalışmıştır. Ayrıca bilgisayar teknolojisinin ucuzlaması ve yaygınlaşmasıyla birlikte daha detaylı analizleri daha kısa sürede üretecek bilgisayarların ve bilgisayar programlarının olması, istatistiki analizlerin artmasına sebep olmuştur.

Cem Çakmak'ın 1985 yılında yayımlanan “Türkiye’de 1950’li Yıllardaki Genel Seçimler Üzerine Bir Deneme” başlıklı makalesinde, 1950’li yıllardaki Genel Seçim sonuçlarına bakarak toplumsal ekonomik değişim ile siyasal hayat arasındaki bağlantıyı açıklamayı amaçlar. Seçim sonuçlarını, bölgelerin gelişmişlik düzeyini yansıtan toplumsal ekonomik değişkenler arasındaki ilişkiyi araştırır ve 1960 yılında bir seçim yapılsaydı sonucun ne olabileceğine dair istatistiki bir tahminleme yapar. Çakmak modelinde şu parametreleri kullanır:

(Y1) = 1957 seçimleri DP oy oranları,

(Y2) = 1957 seçimleri DP oy oranları (çarpı) seçime katılım oranları,

(X1) = 1956 yılı hububat (tahıl) değeri (TL) toplamı (bölü) toplam tarımsal ürün değeri,

(X2) = 1960 yılı kırsal nüfus (bölü) toplam nüfus,

(X3) = 1956 yılı toplam tarımsal ürün değeri artış oranı,

(X4) = 1954 yılı DP oy oranları,

(X5) = 1956-1954 döneminde toplam tarımsal ürün değeri artış oranı,

(X7) = 1956-1952 döneminde toplam tarımsal ürün değeri artış oranı.¹⁷⁴

Bu parametreler üzerinden yaptığı analizde, eğer 1960 yılında bir seçim yapılsaydı DP'nin önemli oy kaybına uğrayacağı tespitinde bulunur.¹⁷⁵ Çakmak'ın bu çalışması bir tahminleme modeli ürettiği için diğer çalışmalardan ayrışır.

¹⁷² Turan, İ. (1988), “Political Parties and the Party System in Post-1983 Turkey”, M. Heper, & A. Evin içinde, *State, Democracy and the Military: Turkey in the 1980s*, New York: Walter de Gruyter, s. 63-77.

¹⁷³ Toprak, B. (1988), “The State, Politics and Religion in Turkey”, M. Heper, & A. Evin içinde, *State, Democracy and the Military: Turkey in the 1980s*, New York: Walter de Gruyter, s. 119-135.

¹⁷⁴ Çakmak, C. (1985), “Türkiye’de 1950’li Yıllardaki Genel Seçimler Üzerine Bir Deneme”, *ODTÜ Gelişme Dergisi*, s. 245-283.

¹⁷⁵ Çakmak, 1985, s. 277.

Ergun Özbudun 1980 tarihli çalışmasında,¹⁷⁶ 1965, 1969 ve 1973 seçimlerinin sonuçlarını, partilerin oy oranlarına göre yerleşim birimlerinin nüfus büyüklükleri üzerinden incelemiştir. Nüfusu 10.000'in altındaki yerleşim birimlerini "kır", 10.000'in üzerindeki yerleri ise "kent" olarak sınıflandıran Özbudun'un çalışmasına göre CHP kentlerde açık ara öndedir ve CHP'nin kentlerdeki oyu kırlardaki oyunun çok üzerindedir. Oysaki Adalet Partisi'nin kırlardaki ve kentlerdeki oyları birbirine çok yakındır. 1965, 1969 ve 1973 seçimlerini incelediğinde ise CHP'nin oylarının kentlerde daha yüksek oranda arttığını tespit etmiştir.¹⁷⁷ Aynı çalışmasında Özbudun, 1973 seçim sonuçlarını yerleşim yer büyüklüğüne göre 10-25 bin, 26-50 bin, 51-100 bin, 101-500 bin ve 500 bin üzeri kategorilerine ayırarak da incelemiştir. Bu kategoriler üzerinden analiz yaptığında iki temel sonuca ulaşmıştır: CHP'nin Türkiye genelindeki oy oranı yüzde 41,6 iken nüfusu 500 binin üzerindeki yerleşim birimlerindeki oy oranı yüzde 49,1'e ulaşmaktadır. Adalet Partisi ise nüfusu 51-100 bin büyüklüğündeki kentlerden en yüksek oy oranını alabilmektedir.¹⁷⁸

Özbudun bu çalışmasında bir analiz daha yapmıştır. 1965, 1969 ve 1973 seçimlerindeki oy dağılımlarını, üç büyük kenti "gecekondu" ve "diğer semtler" olarak -Ankara ve İzmir için "gecekondu", "alt-orta sınıf", "orta sınıf", üst sınıf" olmak üzere- gruplayıp incelemiştir. Özbudun'un analizine göre CHP'nin gecekondularından aldığı oy oranı, üç seçimde de Türkiye genelinden aldığı oyun altında kalmaktadır, fakat bu fark, 1973 seçimlerinde oldukça azalmıştır. Zira 1973 seçimlerinde CHP'nin her üç büyük ilin gecekondularından aldığı oy da artmıştır.¹⁷⁹

Çavdar ise 1973 Genel Milletvekilliği seçimi sonuçlarını analiz ettiği çalışmasında, Devlet Planlama Teşkilatı'nın bulgularına dayanarak Türkiye'deki illeri üç gelişmişlik grubuna ayırır ve o gruplara göre oy oranları üzerinden analiz yapar. İlleri, gelişmişlik kümeleri dışında bir de nüfus büyüklüklerine göre gruplar. Nüfusu 100 binden fazla olan illerde CHP'nin oyunun diğer illere göre daha yüksek olduğunu tespit eder. Ayrıca nüfusu 100 binin üzerindeki illeri de gelişmişliklerine göre yeniden gruplandığında, gelişmişlik seviyesi arttıkça CHP'nin oyunun arttığını da ortaya koyar. MSP ise en yüksek oy oranına nüfusu 50 bin-100 bin arasında olan az gelişmiş illerde ulaşır. Çavdar bu bulguyu orta büyüklükteki az gelişmiş illerde MSP'nin Adalet Partisi'nin yerini almaya başladığı şeklinde yorumlar.¹⁸⁰

Üstün Ergüder 1981 yılında yayımlanan çalışmasında Türkiye'de tarım fiyat destek politikalarının belirlenmesinde siyasal yapının etkisini inceler. Bu çalışma hem konusu hem de veri analizinde kullandığı değişkenlerin çeşitliliği bakımından önceki çalışmalardan ayrılır. Bu doğrultuda iki tip değişken üzerinden analizler yapar. İlk değişken grubu, 1950-1973 arası siyasi partilerin il bazlı oy yüzdeleri ve seçime katılma oranlarıdır. İkinci değişken grubu 1965-1970 yıllarına ait her il düzeyinde

¹⁷⁶ Özbudun, E. (1980), "Turkey", J.M. Landau, E. Özbudun, & F. Tachau içinde, *Electoral Politics in the Middle East: Issues, Votes and Elites*, Routledge, s. 107-143.

¹⁷⁷ Özbudun, 1980, s. 114.

¹⁷⁸ Özbudun, 1980, s. 116-118.

¹⁷⁹ Özbudun, 1980, s. 121-124.

¹⁸⁰ Çavdar, T. (1974), "Seçim Sonuçlarının Getirdiği Ön Bulgular", *Özgür İnsan*, s. 75-79.

yayımlanmış sosyo-ekonomik verilerdir. Bu verilerin kaynağı ise Devlet Planlama Teşkilatı'dır.¹⁸¹ Ergüder sosyo-ekonomik değişkenler grubunda şunları ele alır:

- 1) Ticaret, banka, gayrimenkul faaliyet kollarında çalışanların 15 yaşından yukarı toplam il nüfusuna oranı,
- 2) İldeki doktor sayısının toplam il nüfusuna oranı,
- 3) İnşaat sektöründe çalışanların 15 yaşından yukarı toplam il nüfusuna oranı,
- 4) Nüfusu 10 binden fazla olan yerlerin toplam il nüfusuna oranı,
- 5) İldeki toplam banka hesabı sayısının il nüfusuna oranı,
- 6) İlde imalat sanayisinde çalışanların 15 yaşından yukarı toplam il nüfusuna oranı,
- 7) Aydınlatmada kullanılan elektriğin il nüfusuna oranı,
- 8) Okunan gazete sayısının toplam il nüfusuna oranı,
- 9) Ticari kredilerin toplam il nüfusuna oranı,
- 10) 10 binden az nüfuslu yerlerde ticaret, banka, gayrimenkul faaliyet kollarında çalışanların 15 yaşından yukarı toplam il nüfusuna oranı,
- 11) Lise, üniversite, meslek yüksekokulu mezunlarının toplam il nüfusuna oranı,
- 12) Nüfus artış hızı,
- 13) Toplam nüfusun konut olarak kullanılan yer sayısına oranı,
- 14) Okula gitmiş nüfusun toplam il nüfusuna oranı,
- 15) Köylerde okuryazar kadın yüzdesi,
- 16) Bir taşıta düşen nüfus,
- 17) İl nüfusunun toplam radyo alıcısına oranı,
- 18) Ana dili Türkçe olanların il nüfusuna oranı,
- 19) 7-11 yaş nüfusun ilkokul öğretmeni sayısına oranı,
- 20) Tarım, ormancılık, balıkçılık ve avcılık ile uğraşanların toplam il nüfusuna oranı.¹⁸²

Ergüder bu verileri faktör analizine tabi tutarak siyasal katılım bağlamında iki faktör tespit eder. Bunlardan ilki “endüstrileşme-ticaret” faktörüdür. Bu faktör aslında şimdiye kadarki pek çok çalışmada da vurgulanan ekonomik kalkınmanın siyasi tercihe etkisini göstermektedir. Fakat Ergüder ikinci olarak “kırsal kalkınma” faktörünü tespit eder. Ardından da bu faktörlerle 1965-70 arasındaki

¹⁸¹ Ergüder, Ü. (1981), *Türkiye’de Tarım Destek Siyaseti ve Siyaset*, İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi İdari Bilimler Fakültesi, s. 47.

¹⁸² Ergüder, 1981, s. 50-52.

seçimlerde seçme katılma oranı, Adalet Partisi oyu ve CHP oyu arasında bir regresyon analizi yapar, araştırmasını üç ana sonuç yorumuyla tamamlar. Ergüder'in çalışmasına göre;

- 1969 seçimleri ile Adalet Partisi ve CHP desteğinde modernleşme boyutları arasında benzerlik görölmeye başlanmıştır ve bu benzerlik 1973 seçimlerinde daha da artmıştır.
- Modernleşme boyutları açısından partiler arası yarışma artmış, bu da siyasal katılımın artmasına neden olmuştur.
- Parti tercihlerinde bir değişim olmaktadır ve kritik seçimlere doğru gidilmektedir.¹⁸³

Binnaz Toprak, İslam'ın siyasal bir güç, bir akım olarak Türk siyasal hayatının bir parçası olduğunu ama seferber edebilmek ya da oy potansiyelini arttırabilmek için kitleleri harekete getirme konusunda tek başına yeterli olmadığını ifade eder.¹⁸⁴

Binnaz Toprak'ın bu çalışmasından yedi yıl sonra, 1995 Genel seçimlerinde Refah Partisi yüzde 21,4 oy alarak seçimi birinci sırada tamamlar. Bu seçim, o güne kadar yapılan seçimler içerisinde en yoğun şekilde analiz edilen, anlamlandırılmaya çalışılan seçim olmuştur denilebilir.

Ersin Kalaycıoğlu'nun 1994 yılında yayımlanan makalesinde,¹⁸⁵ Ekim 1990'da 1030 kişiyle gerçekleştirdiği saha sonuçlarını analiz eder. Bu çalışma o döneme kadar gerçekleştirilen az sayıdaki saha araştırmasına dayanan Türkiye'deki seçmen davranışı araştırmalarından birisidir. Kalaycıoğlu çalışmasında kişilerin yaşadığı yer, cinsiyet, eğitim seviyesi, sosyo-ekonomik statü ile parti tercihi arasındaki ilişkiyi inceler. Kalaycıoğlu'na göre cinsiyet, parti tercihini etkilemektedir ve 1990'larla birlikte kadınlar Türkiye siyasetinde daha aktif hale gelmiştir. Ayrıca eğitim de parti tercihini etkileyen faktörlerden biridir, fakat sosyo-ekonomik statü ile parti tercihi arasında anlamlı bir ilişki yoktur. Kalaycıoğlu'na göre din, parti tercihini belirleyen ana faktördür.¹⁸⁶

Ali Çarkoğlu 1995 Genel Seçimlerini analiz ettiği makalesinde 1983-1995 arasında yapılan genel ve yerel seçimlerde partilerin aldığı oyları, partilerin siyasi çizgisine göre "merkez sağ", "merkez sol", "milliyetçi", "İslamcı" olarak kümeler ve 1983'ten 1995'e merkez sağın ve merkez solun oyları azalırken İslamcı ve milliyetçi partilerin oylarının arttığını ortaya koyar.¹⁸⁷ Çarkoğlu 1997 tarihli makalesinde ise 1950-1995 yılları arasındaki 21 seçimi kapsayan bir çalışma yapar. "İşsizlik haddi", "kişi başına düşen gayri safi milli hasıla", "tüketici fiyatları endeksindeki değişim" gibi makro ekonomik göstergelerle siyasi partilere olan desteği inceler ve ekonomik faktörlerin oy verme davranışını etkilediğini ifade eder.¹⁸⁸

¹⁸³ Ergüder, 1981, s. 106.

¹⁸⁴ Toprak, 1988.

¹⁸⁵ Kalaycıoğlu, E. (1994), "Elections and Party Preferences in Turkey: Changes and Continuities in the 1990s.", *Comparative Political Studies*, 27(3): 402-424.

¹⁸⁶ Kalaycıoğlu, E. (1994), "Elections and Party Preferences in Turkey: Changes and Continuities in the 1990s.", *Comparative Political Studies*, 27(3): 402-424.

¹⁸⁷ Çarkoğlu, A. (1997), "The Turkish General Election of 24 December 1995", *Electoral Studies*, 16(1): 88-89.

¹⁸⁸ Çarkoğlu, 1997, s. 91.

İlgü Özler, Refah Partisi'nin 1995 Genel seçimlerindeki oy artışını, gecekonducular üzerinden inceler. Özler'e göre önemli ölçüde orantısız şekilde artan kentsel gecekondu mahalleleri bu seçimde önemli rol oynamıştır. Fakat bu artışı sadece İslami ideolojinin kitleselleşmesi üzerinden okumaz, bunun yerine Şerif Mardin referansı ile "merkez çevre" üzerinden anlamlandırır. Özler'e göre eski oy verme davranışına tutarlı bir hareketle, kentsel gecekonducular, geleneksel olarak çıkarlarını koruyan ve ihtiyaçlarını daha iyi tanıyan, karşılayabileceğini düşündükleri partilere oy vermektedirler.¹⁸⁹

Ali Çarkoğlu 1995 Genel seçimleri üzerine yazdığı makalede, seçim sonuçlarının çok farklı şekillerde yorumlandığını fakat sağlıklı bir yorumlama için bilimsel araştırma programları üretilerek Türkiye'de seçmen davranışı üzerine çalışmalar yapmak ihtiyacını ortaya koyar.¹⁹⁰ Dolayısıyla 1995 seçimlerini yorumlarken elde yeterli ampirik, bilimsel kaynak ve çalışma yoktur.

Ömer Çaha, Metin Toprak ve İbrahim Dalmış'ın 1996 tarihli çalışması da 1980-2000 arası dönemde yapılan önemli çalışmalardandır. Araştırmacılar çalışmalarında seçim verisi kullanmamış, saha araştırması yapmışlardır. Fakat saha araştırmalarını ülke ya da il temsiliyeti üzerinden değil, Kırıkkale il merkezinde ve son seçime katılan altı partinin üyesi olan 40'ar, toplamda da 240 kişiyle gerçekleştirmişlerdir. Araştırmanın temel bulgularından biri, ANAP, RP ve CHP üyelerinin azımsanmayacak bir kısmının daha önce MHP'yi desteklediklerini tespit etmeleridir. Bir başka ifadeyle diğer bütün partilere üye kazandıran MHP iken diğer partilerden en az üyeye sahip parti de MHP'dir. Bu durumu, yine ellerindeki veriye dayanarak genç yaşlarda MHP'li olduğunu ama ileriki yaşlarda bu tercihten sapıldığını göstererek açıklamışlardır.¹⁹¹

Yusuf Ziya Özcan 1998 tarihli makalesinde, Korkut Boratav'ın "The Political Economy of Structural Adjustment: The Turkish Case" (1993) başlıklı çalışmada kullandığı verileri birtakım yeni analizlere tabi tutmuştur. Bu veriler, 1990 yılında İstanbul'un iki semtindeki tesadüfi örneklem yöntemiyle yüz yüze anket uygulaması tekniğiyle toplanmıştır.¹⁹² Özcan verileri, kişilerin temel demografileri üzerinden incelediği gibi kendilerini sağ-sol ekseninde nerede gördükleri ve siyasi tutumları üzerinden de inceler. Siyasi tutumları da liberal ekonomiyle ilgili tutumlar, refah devletiyle ilgili tutumlar, din ve kadınla ilgili tutumlar olarak üç ayrı eksenle ele alır ve bu eksenlerle uyumlu üç ayrı ölçek üzerinden analiz yapar. Özcan'a göre dindarlık, 1989 Genel seçimlerinde İstanbul seçmenin sağ-sol tercihini belirlemesi konusunda önemli bir değişkendir. Dindarlığın seçmen davranışı üzerindeki etkisi, bu alanda çalışanlar tarafından sonraki dönemde daha sık olarak tartışılacaktır. Özcan, bu analizden de bir tahminleme modeli oluşturmaya çalışır ve modelini 1987 Genel seçimi, 1989 Belediye seçimi, 1991 Genel seçimi sonuçları üzerinden sınar. Elindeki verilerin

¹⁸⁹ Özler, Ş. (2000), "Politics of the Gecekondu in Turkey: The Political Choices of Urban Squatters in National Elections", *Turkish Studies*, 1(2): 39-58.

¹⁹⁰ Çarkoğlu, A. (1998), "The Electoral Message of the December 1995 General Election in Turkey: Implications and Prospects for the April 1999 Elections", *Insight Turkey*, s. 121-134.

¹⁹¹ Çaha, Ö., Toprak, M., Dalmış, İ. (1996), "Siyasal Parti Üyelerinde Siyasal Katılım Düzeyi: Kırıkkale Örneği", *Yeni Türkiye Dergisi*, 2(9): 224.

¹⁹² Özcan, Y.Z. (1998), "Siyasi Parti Tercihlerini Belirleyen Etmenler: İstanbul Örneği", *Toplum ve Bilim*, 76: 196.

yetersiz olduğunu, ürettiği modellerin ulusal ölçekteki araştırmalarla test edilmesi gerektiğini belirten Özcan, analizleri sonucunda her üç seçimde de geçerli olabilecek, anlamlı bir tahminleme modeli önerememiştir. Farklı modeller, farklı değişkenler, farklı seçimlerde etkili olmuştur.¹⁹³

Ersin Kalaycıoğlu 1999 yılındaki makalesinde 1995 seçimleri sonrasında yapılan Dünya Değerler Araştırması verilerini kullanır. Kalaycıoğlu bu çalışmasında parti tercihini şu belirleyiciler üzerinden inceler:

X1 = Kentleşme (kır-kent ayrımı),

X2 = Cinsiyet,

X3 = Etnisite,

X4 = Resmî Öğrenim,

X5 = Toplumsal Sınıf,

X6 = Merkez-Çevre Değer Yönelimi,

X7 = İktisadi Tatmin/Ekonomiden Memnuniyet.¹⁹⁴

Kalaycıoğlu bu analizlerinde seçmenlerin kendilerini sağ-sol skalasında nereye koyduğunu incelemiş ve toplumun kendini daha yüksek oranda en sağda tanımladığını tespit etmiştir. Kalaycıoğlu'na göre şovenizm ve yabancı düşmanlığı toplumda yaygınlaşmaktadır, aşırı sağ ile ortanın solu arasındaki kutuplaşma derinleşmektedir. Bu kayma sosyo-ekonomik sebeplerden değil, kültürel ve ideolojik sebeplerden kaynaklanmaktadır. Soğuk Savaş sonrasında Türkiye'nin etrafındaki ülkelerin yeniden çizilen sınırları ve PKK ile yaşanan çatışmaların bu kaymanın sebebi olabileceğini ifade eder.¹⁹⁵ Etnisite ve dindarlığın oy tercihinde belirleyici bölünmeler, kümelenmeler oluşturduğunu ifade eden Kalaycıoğlu; Alevi-Sünni, seküler-dindar ayrımlarının da önemli bir parti tercihi değişkeni olduğunu ortaya koyar. Ayrıca kır-kent, toplumsal sınıf, ekonomiden memnuniyet gibi değişkenlerin kişilerin parti tercihlerindeki farklılığı yeterince açıklayamadığını iddia eder.¹⁹⁶

Yılmaz Esmer, 1995 tarihli çalışmasında 1990-1994 yılları arasında düzenlenen, benzer araştırma yöntemlerini kullanan üç saha araştırmasının verisini kullanır. Bu verilerin ilki, Ersin Kalaycıoğlu'nun da makalesinde kullandığı Dünya Değerler Araştırması verileridir. Diğer iki çalışma ise İstanbul'daki metropolitan bölgeyi temsil eden iki adet çalışmadır.¹⁹⁷ Oy tercihlerini “merkez sağ oylar”, “merkez sol oylar” ve “dindar oylar” olarak gruplayan Esmer'in ilk bulgusu eğitim seviyesi ile oy tercihi

¹⁹³ Özcan Y. Z., 1998, s. 208-209.

¹⁹⁴ Kalaycıoğlu, E. (1999), “The Shaping of Party Preferences in Turkey: Coping with the Post-Cold War Era”, *New Perspectives on Turkey*, 20: 56.

¹⁹⁵ Kalaycıoğlu, 1999, s. 71-72.

¹⁹⁶ Kalaycıoğlu, 1999, s. 73-75.

¹⁹⁷ Esmer, Y. (1995), “Parties and the Electorate: A Comparative Analysis of Voter Profiles of Turkish Political Parties”, Ç. Balım, E. Kalaycıoğlu, C. Karataş, G. Winrow, & F. Yasamee içinde, *Turkey: Political, Social and Economic Challenges in the 1990s*, Leiden: E.J. Brill, s. 77.

arasındaki ilişkidir. Eğitim arttıkça merkez sol oylar artmakta, dindar oylar ise azalmaktadır.¹⁹⁸ Yılmaz Esmer analizinde eğitim değişkeninin yanında kişilerin kendilerini sağ-sol skalasında nerede gördükleri, devletçilik değerleri ve cinsiyet değişkenini de kullanmıştır. Esmer'e göre en belirleyici değişkenler, kişilerin kendilerini sağ-sol skalasında nerede gördükleri ve dindarlık seviyeleridir.¹⁹⁹

2.3. 2000 Sonrası Seçmen Davranışı Çalışmaları

2000 sonrası süreçte global araştırmaların verileri kullanıldığı kadar, temsiliyeti bir il ile ya da sahası dar bir örnekleme de yapılırsa kendi araştırmasını yapan çalışmalar da sıklıkla görülmeye başlanmıştır. Veri işleme tekniklerinin kolaylaşması 2000 sonrası çalışmaların hem sayıca artmasına hem de farklı verilerin kullanılabilmesine olanak sağlamıştır.

Çarkoğlu ve Avcı, 1999 seçimlerinde oy dağılımına dayalı oy verme davranışı üzerine yaptıkları bir çalışmada, merkez-çevre bölünmesinin ve bakış açısının bugün hâlâ geçerli olduğunu iddia etmektedirler.²⁰⁰ Çarkoğlu ve Avcı'ya göre illerin oy tercihleri ile kalkınma durumları arasında da bir ilişki mevcuttur.

Bekaroğlu ve Kaya Odabaşoğlu,²⁰¹ önce Çarkoğlu ve Avcı'nın (2002) kümelemesinden yola çıkarak, seçmen davranışında zaman boyutlu belli bir eğilim gösteren dört (Erzurum, Eskişehir, Gaziantep ve Van) ve istisna üç şehirdeki (olasılıkla Tunceli öncelikle olmak üzere) oy verme eğilimlerini 1950-2018 Milletvekili Genel seçim sonuçlarına göre irdelenmektedir. Daha sonra, parti ve seçim sistemleri ile sosyo-ekonomik gelişmeler ve benzeri değişkenleri de gözeterek seçmen davranışlarındaki eğilimler iki dönemde (merkez: 1950-1977 ve merkezkaç ve bölgecilik: 1983-1998) değerlendirilmiştir.

Özge Kemahlıoğlu 2015 tarihli çalışmasında 2015 Haziran'ında yapılan Genel Milletvekili seçimlerinin oy dağılımını inceler. Kemahlıoğlu çalışmasında 2012'den Haziran 2015'e kadar yapılan genel seçimlerdeki AK Parti'nin oylarını analiz etmiş ve 2015 seçimlerinin sonucunda AK Parti'nin oylarının önceki seçimlere göre azalmasını partinin oylarındaki hakimiyetin azalması olarak yorumlamıştır. Aynı çalışmasında Haziran 2015 Genel Milletvekili seçimi sonuçlarını, il bazlı olarak analiz ederek kümelemiş ve siyasi rekabet açısından altı küme olduğunu ifade etmiştir. Bu kümeler şöyledir:

- AK Parti dominant,
- CHP dominant,
- HDP dominant,

¹⁹⁸ Esmer, 1995, s. 79-83.

¹⁹⁹ Esmer, 1995, s. 88-89.

²⁰⁰ Çarkoğlu, A., Avcı, G. (2002), "An Analysis of the Electorate from a Geographical Perspective", S. Sayarı, & Y. Esmer içinde, *Politics, Parties and Elections in Turkey*, Boulder London: Lynn Rienner, s. 115-136.

²⁰¹ Bekaroğlu E., Kaya Odabaşoğlu G. (2021), "Introduction to Turkey's electoral Geography An Overview Since 1950", *Turkey's Electoral Geography Trends, Behaviors, and Identities*, London: Routledge, London.

- AK Parti-CHP rekabeti,
- AK Parti-HDP rekabeti,
- AK Parti-MHP rekabeti.²⁰²

Ali T. Akarca ve Cem Başlevent ise 1999-2009 yılları arasında Türkiye’de yapılan seçimlerin sonuçlarını il bazlı değerlendirmişlerdir. İnceledikleri beş seçimin üçü genel (1999, 2002 ve 2007), ikisi ise yerel (2004 ve 2009) seçimdir. Akarca ve Başlevent, her bir seçim sonucuna “k-ortalamalar” kümeleme analizini uygulamışlardır. Çalışmaları sonucunda de 3’lü ve 5’li kümelemenin Türkiye’deki siyasi tercihlerin coğrafi dağılımına dair açıklayıcı bir örüntü sunduğunu iddia etmişlerdir. Ardından da bu kümelerin sosyo-ekonomik farklılıklarını işaret ederek oy dağılımındaki bölgesel farklılıkların temelinde sosyo-ekonomik farklılıkların olabileceğini iddia etmişlerdir.²⁰³

Bu dönemde yapılan çalışmalarda sıradaki seçimi tahminleyen modeller de yer almaktadır. Örneğin Ali Akarca Mart 2019 tarihinde yapılacak yerel seçimlerdeki AK Parti oyunu, Ocak 2019 tarihli makalesinde tahminlemeye çalışmıştır. Modelde anket verisini değil, 1950-2007 yılları arasında yapılan meclis ve yerel idareler seçimleri verisini kullanmıştır. Model hem ekonomik şartları hem de iktidar olmanın getirdiği avantajları ve dezavantajları ele almaktadır. Sonuç olarak Akarca, 2009 yerel seçimlerinde AK Parti’nin oylarının yaklaşık 6 puan azalacağını ama yüzde 40 civarında oy alacağını tahminlemiştir. 2009 yerel seçimlerinde AK Parti oyların yüzde 41’ini almış, oyları da önceki seçime göre yüzde 4’e yakın azalmıştır. Akarca aynı çalışmayı ve modellemeyi 2011 Genel Milletvekili seçimi öncesinde de tekrarlamış ve AK Parti’nin yüzde 41,4 ile yüzde 47,0 arasında oy alacağını tahminlemiştir. AK Parti bu seçimde, Akarcalı’nın belirttiği aralığın üzerinde, yüzde 49,8 oranında oy almıştır.²⁰⁴

Kumbaracıbaşı, 2016 tarihli çalışmasında 1950-2011 arasında yapılan seçimlerdeki il bazlı oy dağılımlarını farklı regresyon modelleri üzerinden inceler ve 1970’ten bugüne Türkiye seçim coğrafyasında bazı örüntülerin olduğunu ifade eder. Kumbaracıbaşı’na göre 1970’ten bugüne merkez sağ partilerin, milliyetçi sağ partilerin ve İslamcı partilerin seçimdeki “kaleleri” ile AK Parti’nin kaleleri büyük oranda örtüşmektedir.²⁰⁵

2000 yılından itibaren yapılan çalışmalarda anket verisi kullanımının arttığını da görüyoruz. Örneğin Yılmaz Esmer 1999 seçimlerinin ardından yapılan bir saha araştırmasının verisini kullanarak eğitim seviyesi ve sol eğilim arasında tutarlı bir pozitif bir ilişki olduğunu ortaya koymaktadır. Yılmaz, kişilerin kendilerini sol-sağ skalasında nerede gördüklerinin sosyo-ekonomik faktörlerden daha çok

²⁰² Kemahloğlu, Ö. (2015), “Winds of Change? The June 2015 Parliamentary Election in Turkey”, *South European Society and Politics*, 20(4): 445-464.

²⁰³ Akarca, A.T., Başlevent, C. (2011), “Persistence in Regional Voting Patterns in Turkey During a Period of Major Political Realignment”, *European Urban and Regional Studies*, s. 184-202.

²⁰⁴ Akarca, A.T. (2009), “A Prediction for AKP’s Nationwide Vote Share in the 29 March 2009 Turkish Local Elections”, *İktisat İşletme ve Finans*, 24(276): 7-22.

²⁰⁵ Kumbaracıbaşı, A.C. (2016), “An Aggregate Analysis of the AKP Vote and Electoral Continuities in the Turkish Party System”, *Turkish Studies*, 17(2): 223-250.

belirleyici olduğunu ifade eder. Türkiye’de sağ ve sol arasında seçim yaparken seçmenlerin laik veya İslamcı olması en önemli farklılaştırıcı unsurdur. Bu, sosyal sınıf, etnik yapı, İslami mezhepler ve eğilimlerle pekiştirilmektedir.²⁰⁶

Cem Başlevent, Hasan Kirmanoğlu ve Burhan Şenatalar çalışmalarında TÜSES için 2002 yılında yapılan bir saha araştırmasının verisini kullanmışlardır.²⁰⁷ Bu çalışmada AK Parti’ye oy veren seçmenlerin sosyo-demografik durumlarını inceleyerek gençlerin, erkeklerin, Türkiye’nin Avrupa Birliği’ne üye olmasına karşı olanların, idam cezasının kaldırılmasını istemeyenlerin AK Parti’ye oy verme konusunda daha yüksek eğilime sahip olduklarını ortaya koymuşlardır.

Çarkoğlu 2012 tarihli çalışmasında 2002, 2007 ve 2011 Genel seçimleri öncesinde gerçekleştirilmiş üç saha araştırması verisini inceleyerek 2002, 2007 ve 2011 seçimlerinde seçmenin oy tercihindeki değişimleri anlamlandırmaya çalışır.²⁰⁸ Çarkoğlu’na göre 2007 seçimlerinde seçmenler 2002 yılına göre daha az ideolojik, daha çok ekonomik saiklerle hareket etmiştir. 2011 seçimlerinde ise ekonomik oy verme saikleri yeniden azalmıştır.

Sitembölükbaşı ise Isparta özelinde gerçekleştirdiği üç araştırma verisini karşılaştırarak siyasal partilerin sosyo-ekonomik tabanlarını tespit etmeye çalışmıştır. 2002 seçimlerinden önce yapılan anket verisini 1995 ve 1999 yıllarında yaptığı diğer anket verileriyle birlikte analiz etmiştir. Bu çalışma, bir ili temsiliyeti üzerinden seçmen davranışını irdelemeye çalışan ilk çalışmalardandır. Sitembölükbaşı çalışmasında gelir düzeyinden ziyade eğitim seviyesinde siyasal partilerin tabanları arasında daha güçlü bir tutarlılık vardır. Eğitim seviyesi yükseldikçe CHP’nin, ANAP’ın ve DSP’nin oyu artmakta, AK Parti, Refah / Fazilet / Saadet ve DYP’nin oyu azalmaktadır. ANAP işçilerden daha çok oy alırken CHP memurlardan, AK Parti ev kadınlarından daha çok oy almaktadır.²⁰⁹

Çinko’ya göre demokratik sistemlerde seçmen davranışının belirlenmesinde ekonomik etkenlerin yanı sıra sosyal, ideolojik ve psikolojik faktörler de oldukça önemlidir. Fakat Çinko, ekonomik sorunlar ağırlaştıkça iktisadi faktörlerin seçmen davranışında daha belirleyici olduğunu iddia eder.²¹⁰

Çarkoğlu Türkiye’deki seçmen kümelerinin profillerini belirlemeyi amaçladığı çalışmasında 2007 Genel Milletvekili seçimi öncesinde ve sonrasında yapılan iki saha araştırması verisini kullanır. Çarkoğlu’nun araştırmasına göre gençler, AK Parti’ye oy vermeye daha yatkındır. Kadınlar CHP’ye oy vermeye yatkınken AK Parti MHP’ye göre kadınlar tarafından daha çok tercih edilmektedir. Düşük

²⁰⁶ Esmer, Y. (2002), “At The Ballot Box: Determinants of Voting Behavior in Turkey”, Y. Esmer, & S. Sayarı içinde, *Politics, Parties and Elections in Turkey*, Colorado: Lynn Rienner, s. 91-114.

²⁰⁷ Başlevent, C., Kirmanoğlu, H., Şenatalar, B. (2005), “Empirical Investigation of Party Preferences and Economic Voting in Turkey”, *European Journal of Political Research*, 44(4): 547-562.

²⁰⁸ Çarkoğlu, A. (2012), “Economic Evaluations vs. Ideology: Diagnosing the Sources of Electoral Change in Turkey”, *Electoral Studies*, 31(3): 513-521.

²⁰⁹ Sitembölükbaşı, Ş. (2004), “1995 ve 1999 Yıllarıyla Karşılaştırmalı Olarak 3 Kasım 2002 Seçimlerinde Siyasal Partilerin Sosyoekonomik Tabanları: Isparta Örnekolayı”, *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 9(1): 95.

²¹⁰ Çinko, L. (2006), “Seçmen Davranışları İle Ekonomik Performans Arasındaki İlişkilerin Teorik Temelleri ve Türkiye Üzerine Genel Bir Değerlendirme”, *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 61(1): 103-116.

eğitim seviyesine sahip kişiler AK Parti'ye, yüksek eğitim seviyesine sahip kişiler ise CHP'ye oy verme eğilimindedir. CHP'nin AK Parti'ye göre önemli ve anlamlı tercih edilme avantajı sağladığı toplumsal küme ise Alevilerdir.²¹¹

2000'lerden itibaren bir ildeki seçmen davranışına odaklanan çok sayıda araştırma ve yüksek lisans tezi de yapılmıştır. Bu çalışmalar bir il sınırları içerisinde yapılsalar da büyük bir kısmı rastlantısal örneklem yöntemini kullanmıştır ve bu araştırmaların il temsiliyet problemleri de vardır.

İl bazlı bir diğer çalışma ise Kocaeli il sınırları içinde ikamet eden, İl Seçim Kurulu seçmen listelerinde kayıtlı olan, 3 Kasım 2002 seçimlerinde oy kullanmış seçmenlerle yapılmıştır. Bu çalışma, “Seçmenlerin hangi partiye oy vereceklerine karar verme sürecinde de ailelerinden etkilenme dereceleri, demografik özelliklere bağlı mıdır?” sorusuna cevap aramaktadır. Çalışma aile kurumunun bir şekilde oy tercihinin etkisinin olduğunu ama seçmenlerin oy verme davranışında ailelerinden etkilenme düzeyleri cinsiyetlerine, yaş gruplarına, eğitim düzeylerine, çalışma durumlarına, medeni durumlarına, anne-babayla birlikte yaşayıp yaşamama durumlarına göre farklılık gösterdiğini ortaya koymaktadır.²¹²

Polat, Denizli'yi baz alarak dinin seçmen davranışı üzerindeki etkisini incelediği makalesinde bir saha çalışması gerçekleştirir. Basit tesadüfi örneklem yöntemini kullanan Polat, Denizli ilindeki tüm mahalleleri, seçmen sayısına oranla yaptığı araştırmada temsil etmeye çalışır. Çalışmasında din ve devlet arasındaki ilişkiyi çeşitli bağlamlarda ele alır ve seçmenlerin dinî yaşamının sosyal ve politik olguları belirlemedeki önemini göstermeye çalışır. Çalışmadaki en önemli bulgularından biri, bireylerin kendi dindarlık durumlarında herhangi bir değişiklik olduğunu düşünmüyor olmalarına rağmen, toplumda dinî yaşamışın gün geçtikçe arttığını düşünüyor oluşlarıdır.²¹³ Polat'a göre seçmenin oy tercihinin din değil, ekonomik ve sosyal konular daha yüksek derecede etki etmektedir. Din, laiklik gibi değişkenlerin toplumsal hayata ve siyasi konulara bakış açısına bir miktar etkisi bulunmaktadır ama sistemin işlemesi için en önemli mekanizmalardan biri olan seçimler üzerinde önemli bir etkisi olmadığını ifade eder.²¹⁴

Dinin seçmen tercihinin olan etkisini anlamaya çalışan bir diğer çalışma ise Gencer'e aittir. Gencer dinin seçmen tercihinin olan etkisini Çorum ilinde, farklı mahallelerde yaşayan rastgele seçilmiş 455 denek üzerinde yaptığı çalışma üzerinden inceler. Bu çalışmada görüştüğü kişilerin namaz kılma, zekât verme, hacca gitmeye dair fikirleri ile oy vereceği siyasi parti ya da kişinin dindarlık söyleminin, dinî özgürlüklere bakışının ilişkisini inceler. Çalışmasının sonunda oy verecek kişilerin namaz, oruç gibi dinin ibadet boyutları ile adayların dindarlık seviyeleri, parti ya da adayın dinî söylemi, partinin

²¹¹ Çarkoğlu, A. (2008), “Ideology or Economic Pragmatism?: Profiling Turkish Voters in 2007”, *Turkish Politics*, 9(2): 317-344.

²¹² Aydın, K., Özbek, V. (2004), “Ailenin Seçmen Davranışları Üzerindeki Etkisi”, *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, s. 144-167.

²¹³ Polat, F. (2009), *Dinin Türk Seçmen Davranışı Üzerindeki Etkisi: Denizli İli Örneği*, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Antalya: Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, s. 277.

²¹⁴ Polat, 2009, s. 279.

programında dine ve dinî özgürlüklere verilen referans gibi konularda istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğunu ortaya koyar.²¹⁵

Turan ve Temizel ise üç temel hipotez üzerinden Niğde ilinde bir saha araştırması yapıp dinin seçmen tercihinin etkisini anlamlandırmaya çalışırlar. Bu hipotezler şöyledir:

- Seçmenlerin dinî tutumları ile siyasi kimlikleri arasında önemli bir ilişki vardır.
- Seçmenlerin dinî tutumları onların farklı siyasi olaylar karşısında farklı konum almalarına neden olabilmektedir.
- Seçmenlerin dinî tutumlarındaki farklılıklar parti seçimlerinde de farklılıklara yol açmaktadır.

Araştırmalarının sonucunda dindarlığın etkisinin sınırlı kaldığını, seçmenlerin oy verecekleri partiyi belirlerken dinî tutumlarından ziyade parti programını, kadrosunu dikkate aldıklarını ifade ederler.²¹⁶

Mahir Özhan'ın doktora tezi ise Güneydoğu Bölgesi'ndeki seçmenlere odaklanır. Tezin amacı Güneydoğu Anadolu bölgesinde seçmen davranışları üzerinde etkili olan faktörleri incelemek ve faktörlerinin etkisini belirlemektir. Diğer çalışmalardan farkı, bir bölge temsiliyeti gözetmesi ve araştırmanın temel hipotezleridir. Özhan seçmen davranışı konusunu neden bir bölge ve Güneydoğu Anadolu bölgesi üzerinden çalıştığını iki gerekçeyle açıklar: Birincisi, farklı kültür düzeyi, farklı mezhepler ve farklı etnik yapıların hayat bulduğu ve zorunlu göç olgusunun en fazla gerçekleştiği bir coğrafik bölge olması. İkincisi, Türkiye'de gerçekleşen son üç genel seçimde, Güneydoğu Anadolu bölgesinde iki partili bir yapının ortaya çıkmış olması ve özellikle 7 Haziran 2015 Milletvekiliği genel seçimlerinde bu bölgede kullanılan oylar sonucu 13 yıllık tek başına süren siyasal iktidarın son bulması.²¹⁷ Çalışma hem derin görüşmeleri hem de anket verilerini kapsamaktadır. Anket verisi olarak Güneydoğu Anadolu bölgesinde, bölgeyi temsil etmesi açısından 4 il, 12 mahallede saha araştırması yapılmış ve toplam 3578 kişiyle görüşülmüştür. Özhan araştırmasında 5 hipotezi test eder:

“1. HDP'nin seçimlerde başarılı olmasının nedeni etnik temelli siyasettir.

2. Anadil kullanımı seçmen tercihinde etkilidir.

3. Mezhepler (Hanefi-Şafii, Alevi-Sünni), bölge seçmenin tercihi üzerinde etkilidir.

4. Zorunlu göçün sebeplerinden biri güvenlik politikaları ve terör olaylarıdır. Dolayısıyla güvenlik politikaları ve terör olayları seçmen tercihleri üzerinde etkilidir.

5. Aşiretler seçmen tercihi üzerinde etkilidir.”²¹⁸

²¹⁵ Gencer, N. (2015), Dindarlığın İbadet Boyutunun Seçmen Tercihi Üzerindeki Etkisi-Çorum Örneği, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çorum: Hitit Üniversitesi, s. 160.

²¹⁶ Turan, E., Temizel, M. (2015), “Din ve Siyaset İlişkisi Bağlamında Oy Verme Davranışı: Niğde Bölgesinde Bir Araştırma”, *Kastamonu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 7(1): 98.

²¹⁷ Özhan, M. (2018), Türkiye'de Seçmen Davranışları: Güneydoğu Anadolu İncelemesi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Ana Bilim Dalı, s. 73.

²¹⁸ Özhan, 2018, s. 79.

Araştırmasının sonucunda ilk hipotezin verilerle desteklendiğini ortaya koymuştur. Araştırma verilerine göre Kürt seçmenin daha fazla miktarda HDP'yi tercih ederken Türk ve Arap seçmenler AK Parti'yi daha yoğun oranda tercih etmektedir. İkinci hipotezi test ederken de Kürtçe ana diline sahip seçmenlerin HDP'yi; Türkçe ve Arapça ana diline sahip seçmenlerin ise AK Parti'yi daha yoğun tercih ettiğini ortaya koymuştur. Dolayısıyla ikinci hipotezi de verilerle desteklenmektedir. Özhan, üçüncü hipotezin de verilerle desteklendiğini ifade eder. Bulgularına göre Hanefi mezhebinden olanlar AK Parti'yi; Şafi mezhebinden olanlar ise ağırlıklı olarak HDP'yi desteklemektedir. Dördüncü hipotezle ilgili olarak köyleri güvenlik politikalarıyla boşaltılan seçmenlerin ağırlıklı olarak HDP'yi desteklediğini gözlemler. Beşinci hipotez ise veriler ile desteklenmemiştir. Bölgede seçmenlerin aşiretleriyle olan bağının azaldığını tespit etmiştir.²¹⁹

Bir başka çalışma ise eğitim düzeyinin seçmen davranışı üzerindeki etkisini Antalya'da gerçekleştirdiği 500 kişilik, tesadüfi örneklemeyle dayanan bir saha araştırmasıyla anlamlandırmaya çalışır.²²⁰ Bu çalışmanın temsiliyeti ve kapsamı düşük olsa da eğitim seviyesi yüksek olanların siyasal yaşama daha fazla katıldığı, eğitim seviyesi arttıkça kişilerin ülkedeki sorunları daha detaylı ve daha çeşitli ifade etmeye başladığı gibi sonuçlara ulaşır.²²¹

İl bazlı çalışmalar içerisinde Çınar ve Penbecioğlu 2009 ve 2014 İzmir Yerel Seçim sonuçlarını kentsel dönüşüm projeleri bağlamında ele almıştır. Çalışmalarında kentsel dönüşüm alanı ilan edilen mahallelerde 2009-2014 arasında CHP'nin oyunun azaldığını, AK Parti'nin oyunun ise arttığını tespit etmişlerdir.²²²

Bu dönemde araştırma verisi olarak araştırma firmalarının sağladığı verileri kullanan çalışmalar da üretilmiştir. Bunlardan biri, Türkiye'de seçmenlerin işçi hakları, sosyal yardımlar, vergiler konusundaki kanaatlerinin ayrışıp ayrışmadığını anlamaya çalışır.²²³ Türkiye temsiliyetli araştırma verisi üzerinden yaptıkları analizlerde, Türkiye geneline göre CHP seçmenlerinin işçilerin grev hakkına, AK Parti seçmenlerinin ise sosyal hakların yaygınlaştırılmasına daha yakın olduklarını tespit ederler. Ayrıca, yabancı yatırıma en çok MHP ve CHP seçmenleri karşı çıkarken HDP seçmenlerinin en az karşı çıkan seçmen kümesi olduğunu ifade ederler. Buradan hareketle Türkiye'de insanların

²¹⁹ Özhan, 2018, s. 196.

²²⁰ Gümüş, B. (2006), Eğitim Düzeyinin Seçmen Davranışındaki Rolü ve Antalya Örnek Olayı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Ana Bilim Dalı.

²²¹ İl bazlı olarak farklı çalışmalar da mevcuttur: Eriş, E. (2009), Seçmenlerin Etik Kimlikleri ve Etik İnançları ile Siyasal Tercihleri Arasındaki İlişki: 22 Temmuz 2007 Genel Seçimleri Niğde Örneği, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Niğde: Niğde Üniversitesi; Ergül, N. (2017), Kadın Seçmenlerin Oy Verme Davranışları Üzerinde Etnisite Etkisi: Sivas İli Örneği, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Trabzon: Avrasya Üniversitesi; Duran, H., & Ögütçü, A.O. (2005), "Siyasal Katılmayı Etkileyen Faktörler Üzerine Bir Araştırma: Tavşanlı-Kütahya Örneği", *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 13: 131-152; Özdamar, H. (2019), Seçmenlerin Oy Verme Davranışına Etki Eden Faktörler: Mamak İlçesi Örneği, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Atılım Üniversitesi; Üçer, P. (2015), Seçmen Davranışı Üzerine Bir İnceleme: Muğla'da Genel Seçimler, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Muğla: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi.

²²² Çınar, A.K., Penbecioğlu, M., "Kentsel Dönüşüm ve Yerel Siyasetin Değişen Dinamikleri: 2009 ve 2014 İzmir Yerel Seçim Sonuçları Bağlamında Bir Araştırma", *Planlama*, 2018, s. 56-75.

²²³ Yagci, A.H., Harma, M., Tekgüç, H. (2020), "Who Wants Left-Wing Policies? Economic Preferences and Political Cleavages in Turkey", *Mediterranean Politics*, s. 1-26.

kendilerini solda ya da sağda konumlayabildiklerini fakat bu konumlamanın ekonomi politikaları değerlendirmeleriyle uyumsuz olduğunu ortaya koyarlar.

Bir araştırma şirketinin 2012-2016 yılları arasında aylık olarak gerçekleştirdiği 54 aylık araştırmadan oluşan toplam 149,746 kişilik bir örneklem büyüklüğüne sahip saha araştırmasına dayanan veriler, Suriyeli göçünün Türkiye’deki seçmenler üzerindeki oy verme davranışına etkisini anlamaya çalışır.²²⁴ Çalışma AK Parti seçmenlerinin Suriyeli göçünden rahatsız olmalarına rağmen bu yoğun göçten Erdoğan’ı ve AK Parti iktidarını sorumlu tutmadıklarını, CHP’nin Suriyeli göçünden rahatsız olanları kendisine oy vermeye ikna edemediğini ve dolayısıyla Suriyeli göçünün Türkiye’deki seçmenler üzerinde etkisi olsa da oy verme davranışına olan etkisinin sınırlı olduğunu ortaya koyar.

Yağcı ve Oyvatt, ekonominin oy verme davranışı üzerindeki etkisini ölçen araştırmalara farklı bir bakış açısıyla yaklaşırlar. Araştırmalarının odağına kişilerin ekonominin gidişatına dair olan izlenimlerini nereden edindikleri sorusunu koyarlar ve haberleri hangi televizyon kanalından izledikleriyle bir ilişkisinin olup olmadığına bakarlar. Çalışmaya ekonomik gidişattan memnuniyetsiz kişilerin bile önemli kısmının Erdoğan’ın yerine başkası iktidar olsaydı ekonomik durumun daha kötü olacağını düşündüğü tespitiyle başlarlar. Bu kişilerin hükümete yakın olarak tanımlanabilecek haber kanallarını Türkiye geneline göre daha sık izlediğini tespit ederler.²²⁵ Benzer şekilde, gelir büyümesi yaşayan kişiler içerisinde iktidara yakın televizyon kanallarından haberleri izleyenlerin ekonomik algılarının çok daha olumlu olduğunu ortaya koyarlar. Buradan hareketle haberleri izledikleri televizyon kanallarının kişilerin ekonomik algılarını etkilediği sonucuna varırlar. Fakat bu etki, gerçeklikten kopuş şeklinde değil, mevcut ekonomi algısı üzerine ilave bir etki şeklindedir.

Bir diğer çalışma ise AK Parti’nin yerel seçimlerdeki başarısını, Toplu Konut İdaresi (TOKİ)’nin yaptığı konutların coğrafi dağılımı üzerinden inceler.²²⁶ Analizlerine göre, TOKİ’nin yatırım yaptığı ilçelerde yerel seçimleri iktidar partisinin kazanma ihtimali büyük ölçüde arttırmıştır.

Son dönemlerde artan sosyal medya kullanımı, sosyal medya verilerine ulaşmanın ya da sosyal medya üzerinden bir araştırma gerçekleştirmenin olanaklılığı ve düşük maliyeti, bu mecrada yapılan çalışmaların da artmasına sebep olmuştur. Elbette bu çalışmalar Türkiye temsiliyeti içermedikleri için Türkiye’de seçmen davranışına dair genellemeler yapamamaktadırlar. Örneğin Tehci ve Yıldız 2020 tarihli çalışmalarında, 540 sosyal medya kullanıcısıyla yaptıkları araştırmanın verisini kullanmışlardır. Araştırma neticesinde seçmen sadakatinin ağızdan ağıza iletişimden doğrudan etkilendiğini tespit etmişlerdir.²²⁷

²²⁴ Altındağ, O., Kaushal, N. (2020), “Do Refugees Impact Voting Behavior in The Host Country? Evidence From Syrian Refugee Infows to Turkey”, *Public Choice*, 186: 149-178.

²²⁵ Yağcı, A.H., Oyvatt, C. (2020), “Partisanship, Media and the Objective Economy: Sources of Individual-Level Economic Assessments”, *Electoral Studies*, 66.

²²⁶ Marschall, M., Aydoğan, A., Bulut, A. (2016), “Does Housing Create Votes? Explaining the Electoral Success of the AKP in Turkey”, *Electoral Studies*, 42: 201-212.

²²⁷ Tehci, A., Yıldız, S. (2020), “Siyasal Pazarlama Sürecinde Sosyal Medya ve Elektronik Ağızdan Ağıza İletişime Yönelik Yapısal Bir Model Önerisi”, *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 15(1): 95-118.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TÜRKİYE’DE OY VERME ÖRÜNTÜLERİ: 2011-2018

Bu bölümde tezin ilk hipotezi olan, “Türkiye’de ilçe düzeyinde oy verme örüntüleri mevcuttur,” bağlamında araştırmanın amacı, kapsamı, kullanılan veri ve analizler hakkında bilgi verilecektir.

Tezin bu bölüme kadar kısmında seçmen davranışı ve siyasi coğrafya literatürünü ele aldım. Ardından da Türkiye’de bu bağlamda değerlendirilebilecek çalışmaların geniş bir çerçevesini sundum. Görülebileceği gibi Türkiye’de bu bağlamda yapılan çalışmaların birtakım eksiklikleri bulunmaktadır. Örneğin Türkiye verisi üzerinden analizler yapanlar ya da seçim verisini Türkiye çapında değerlendirerek inceleyenler oldukça azdır. Bunun yanında Türkiye’de seçim verilerini ilçe bazlı olarak değerlendiren çalışmalar daha da azdır. Bu açıdan literatürde derin bir boşluk bulunmaktadır. Bir diğer konu, seçim verisi üzerine çalışanların da genelde tek bir seçim verisi üzerine analizlerini yapmış olmalarıdır. Bu çalışma, 2011, 2015 ve 2018 olmak üzere üç Genel Milletvekiliği seçimi sonuçlarını analiz etmesi ve bu analizi ilçe bazlı gerçekleştirmesi açısından Türkiye’deki seçim coğrafyası literatürü içindeki bir eksikliği kapatmayı amaçlamaktadır.

3.1. Araştırmanın Amacı

Seçmen davranışı konusunda temel teoriler olmakla birlikte bu teorilerin açıklayıcılıkları, ilgili analizin zamanına ve kapsamına göre değişmektedir. Ayrıca günümüzde verilere erişim de veri işleme olanakları da artmış olmasına rağmen, seçmen davranışı konusunda tekil bir açıklamadan ziyade çok boyutlu açıklamalara ve anlamlandırmalara gidilmektedir.

Türkiye’de siyasi coğrafya ve seçim coğrafyaları literatürü ise önemli çalışmaları kapsamakla birlikte gerek nitelik gerekse nicelik açısından kısıtlıdır. Yapılan çalışmaların çoğu ya il düzeyindedir ya bir ili ele alarak o il içerisindeki ilçeler düzeyindedir ya da tek bir seçim verisini kullanmaktadır. Bu araştırmada Türkiye’de 2011, 2015 ve 2018 Genel Milletvekiliği seçimleri sonuçlarını ilçe bazlı ele alarak Türkiye’de oy verme örüntüsü olup olmadığını ortaya koymaya çalışacağım. Bu noktada ilk tartışma oy verme örüntüsünün olup olmadığıken ikinci tartışma, bu alanda yapılan diğer çalışmalarla bu çalışmanın ortaklıklarını ve farklılıklarını vurgulamaktır.

İlçe bazlı analiz yapmam sayesinde oy verme örüntüsünden ayrışılan ilçeler de ortaya konmaya çalışılacaktır. Ayrık ilçeden kasıt Tüysüz, Gülmez ve Mutlu’nun tanımladığı gibi “anamlı

kümelenmelerin olduğu bölgelere komşu olup ancak komşularından farklı düşünen²²⁸ ilçelerdir. Bu çalışmalarında 2018 yılında gerçekleştirilen milletvekili genel seçimleri sonuçlarını ilçe bazlı analize tabi tutan Tüysüz, Gülmez ve Mutlu bir takım ayrık ilçelerin varlığını ortaya koyarlar ve bu ilçelerin komşu ilçelere göre demografik ya da ekonomik açıdan değil, sadece eğitim seviyesinde farklılaştığı analizini yaparlar.

3.2. Araştırmanın Kapsamı ve Sınırlılıkları

Araştırma 2011, 2015 ve 2018 Genel Milletvekilli sonuçlarını ilçe bazlı olarak ele almaktadır. 2015 yılında hem 7 Haziran'da hem de 1 Kasım'da Genel Seçim yapılmıştır. Bu konuda bir tercih yapmak gerektiği için 7 Haziran 2015 Seçimi sonuçları kullanılmıştır. Detayları sonraki bölümde açıklanacağı gibi her bir seçim için “k-ortalamlar” kümeleme analizi uygulanmıştır, farklı kümeleme analizlerinin sonuçları analiz edilmiştir. Kümeleme analizinde her bir seçim, kendi içinde kümelenmiştir. Bir başka ifade ile K-3 kümeleme yöntemi hem 2011 hem 2015 hem de 2018 seçimleri sonuçlarına göre ayrı ayrı uygulanmıştır. Bunun temel sebebi, verinin çözünürlüğünü arttırmaktır ve seçim bazlı örüntü değişikliklerine daha duyarlı bir analiz ortaya koyabilmektir. Ayrıca, üç seçim verisi birleştirilerek bir analiz yapılsaydı her seçimdeki ilçe sayısı farklı olduğu için sınırları değişen tüm ilçeleri dışarıda bırakmak gerekecekti. Zira 2011 Genel Milletvekilliği seçimi sonuçları 957 ilçeyi, 2015 Genel Milletvekilliği seçimi sonuçları 970 ilçeyi, 2018 Genel Milletvekilliği seçimi sonuçları ise 972 ilçeyi kapsamaktadır. Her bir seçimi kendi içinde kümeleyerek tüm ilçeleri analize dahil ettim.

Bağımsız adaylar dahil aşağıdaki partiler veriye dahil edilmiştir:

2011 Genel Seçimi: AK Parti, CHP, MHP, SP.

2015 Genel Seçimi: AK Parti, CHP, MHP, HDP, SP.

2018 Genel Seçimi: AK Parti, CHP, MHP, HDP, İYİ Parti, SP.

Ortaya çıkan kümelerin coğrafi örüntülerini anlayabilmek için haritalandırma çalışması gerçekleştirdim. Haritalandırma çalışmasında verilerimi JSON dosyaları ve R kütüphanesinin sunduğu paketlerle bir araya getirerek kullandım. Öncelikle, TÜİK'in Coğrafi İstatistik Portalı'nda kullandığı ilçe sınırlarının bilgisini GeoJSON dosya formatına dönüştürerek Türkiye haritaları için altlık oluşturdum. Kümeleme analiziyle elde ettiğim verileri R programlama dilinin kullanıldığı Entegre Geliştirme Ortamı (*Integrated Development Environment*, IDE) olan RStudio'da *leaflet* paketini kullanarak haritalandırdım. Türkiye haritası için oluşturduğum altlığı kullanarak R içerisinde

²²⁸ Tuysuz, S., Gülmez, R., & Mutlu, K. (2020). “Seçimlerde Komşusundan Ayrıklaşan ilçeler ve Ayrıklaşmayı Sağlayan Dinamikler”. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 99–115.

etkileşimli haritalar sunan *leaflet* paketiyle her seçim ve her kümeleme analizi için ayrı haritalar oluşturdum.

Bu noktada verinin dört temel kısıt bulunmaktadır. İlki HDP bağlamındadır. 2012 tarihinde kurulan HDP 2011 seçimlerinde yoktur. Ayrıca benzer siyasi gelenekten olan partiler de seçime girmemiştir ve bu siyasi gelenek 2012 seçiminde bağımsız adaylarla meclise girmeyi denemişlerdir. Bu sorunu aşabilmek için 2011 yılındaki seçimde bağımsız adayların aldığı oylar HDP hanesine yazılmıştır. Dolayısıyla 2011 seçim verilerinin kümeleme analizlerinde HDP'ye ya da o siyasal çizgiye oy vermeyen kişilerin oylarının da HDP'ye oy vermiş sayılması veride bir temsiliyet problemi yaratmaktadır. Yine de 2018 seçimlerinde bağımsız adayların oyunun 75 bin olduğu ve bağımsızların oyunun seçim coğrafyası açısından bir asimetri yaratmadığı düşünüldüğünde, bu temsiliyet sorunu göz ardı edilebilir bir sorundur.

İkincisi, 2018 Genel seçimlerindeki İYİ Parti'dir. 2017 yılında kurulan İYİ Parti, doğal olarak sadece 2018 verilerinde mevcuttur. 2012 seçimlerinde yüzde 10'a yakın oy alan İYİ Parti'yi yok sayamayacağımız için analiz dışı bırakmadım. Buna karşın 2018 seçim coğrafyası, İYİ Parti'nin varlığına rağmen diğer seçimlerin coğrafyalarında çok da farklılaşmamıştır.

Üçüncü k olarak K-ortalamar tekniğinde kullanılan kümelerin sayısı öne sürülebilir. K-ortalamar tekniğinde araştırmacı hangi sayıda küme kullanacağına kendisi karar vermektedir. Dolayısıyla bu tekniğin kullanıldığı her analizde bu kısıt oluşmaktadır. Bu kısıtı aşabilmek için çalışmada, önceki çalışmalarda kullanılan kümeleme sayıları kapsanmaya çalışılmış ve bu doğrultuda K-3, K-4, K-5, K-6 ve K-7 kümeleme teknikleri kullanılmıştır.

Son olarak bu çalışmada kullanılan analiz birimi ilçelerdir. Her ne kadar il temelli çalışmalara göre daha yüksek çözünürlüklü veri sunsa da ilçelerde yaşanan temel değişimler ya da göç gibi nüfus hareketleri tezin kapsamı dışındadır.

3.3. Araştırmanın Yöntemi ve Veri Analizi

İlk olarak ilçe bazlı seçim sonuçları temizlenmiş ve SPSS programına uygun hale getirilmiştir. Ardından SPSS'e uygun hale getirilen oy dağılımları kümeleme analizine tabi tutulmuştur.

Kümeleme analizi son dönemlerde yaygın olarak kullanılan çok değişkenli istatistiksel yöntemlerden biridir. Kümeleme analizi psikoloji, sosyoloji gibi sosyal bilim alanlarında kullanılmakla birlikte pazarlama ya da tıp gibi farklı alanlarda da sıklıkla kullanılmaktadır. Kümeleme analizi, birbirleriyle ilişkileri bilinmeyen birimleri ya da değişkenleri, birbiriyle benzer alt gruplara ayırmaya yarayan çok

değişkenli analiz tekniklerinden biridir. Bir başka ifadeyle gruplanmamış verileri benzerliklerine göre kümeleme işlemidir.²²⁹

Bu yöntem, çok boyutlu uzayda büyük ve karmaşık verileri özetlemek ve anlamlandırmak konusunda sıklıkla başvurulan bir araştırma yöntemidir. Bu analiz yöntemi, farklı konulardaki çeşitli sorunları çözmek için kullanılmaktadır. İlk olarak doğru analiz grubunu ya da gruplarını bulmaya yardımcı olur. Kümeleme analizi psikoloji, sosyoloji gibi sosyal bilim alanlarında kullanılmakla birlikte pazarlama ya da tıp gibi farklı alanlarda da sıklıkla kullanılmaktadır. Bu yöntem, analize sokulan birimlerin temel özellikleri dikkate alınarak gruplandırıldığı ve kümelenmiş bilgilerin sunulduğu birçok çalışmada yaygın olarak kullanılmaktadır. Dolayısıyla kümeleme analizi, bir çalışmada incelenen birimleri benzerliklerine göre belirli gruplara ayırarak sınıflandırma ve birimlerin ortak özelliklerini ortaya çıkarma yöntemidir.²³⁰

Bir başka ifadeyle kümeleme analizi, aynı küme içerisinde ya da ana küme içerisinde bulunan değişkenlerin benzerliklerine ya da farklılıklarına göre alt kümelere ayrılmasıdır. Eğer kümeleme analizi başarılı olursa geometrik bir çizim üzerinde kümeler birbirine uzak, kümelerin içerisindeki nesneler ise birbirine oldukça yakın olacaktır.²³¹ Dolayısıyla bu analizin amacı, elde edilen kümelerin kendi içlerinde homojen, kendi aralarında ise heterojen bir yapıda olmalarıdır. Dolayısıyla kümeleme analizi yöntemi sonucunda aynı grupta kümelenen veriler birbirine benzerken, ayrı kümelerde bulunan veriler birbirinden farklıdır.

Kümeleme yöntemleri iki ayrı teknikte yapılır: Hiyerarşik kümelemeler, hiyerarşik olmayan kümelemeler.

3.3.1. Hiyerarşik Kümeleme Yöntemleri

Hiyerarşik kümeleme, birimleri farklı aşamalarda bir arada gruplayarak kümeleri sıralı olarak belirlemek ve bu kümelere girecek birimlerin hangi benzerlik ya da yakınlık düzeyinde o kümeye ait olduğunu belirlemek için kullanılan bir yöntemidir. Bu kümeleme yöntemleri küçük örneklemeler (tipik olarak $n < 250$) için daha fazla uygundur.²³²

Hiyerarşik kümeleme, verideki gözlemlerin birbirlerine olan uzaklık değerlerini kullanarak ayrıştırma yapar. Başlangıçta kümeler ana küme olarak ele alınır ve sonra aşamalı olarak alt kümelere ayrılır veya alt kümelere ayırma işlemi ayrı ayrı kümeler üzerinden yapılır. Başlıca hiyerarşik kümeleme yöntemlerinin şunlardır:

²²⁹ Çakmak Z., Uzgören N., Keçek G. (2015), “Kümeleme Analizi Teknikleri ile İllerin Kültürel Yapılarına Göre Sınıflandırılması ve Değişimlerinin İncelenmesi”, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Haziran, 12.

²³⁰ Kaufman, L., Rousseeuw, P.J. (1990), *Finding groups in data: An introduction to cluster analysis*, New York: John Wiley and Sons.

²³¹ Hair, J.F., Anderson, R.E., Tatham, R.L., Black, W.C. (1995), *Multivariate Data Analysis with Readings*, New Jersey: Prentice-Hall.

²³² Hair, J.F., Anderson, R.E., Tatham, R.L., Black, W.C., 1995.

- Tek Bağlantı Yöntemi
- Tam Bağlantı Yöntemi
- Ortalama Bağlantı Yöntemi
- Küresel Ortalama (Centroid) Yöntemi
- Ortanca (Medyan) Bağlantı Yöntemi
- Ward Yöntemi²³³

3.3.2. Hiyerarşik Olmayan Kümeleme Yöntemleri

Analizin başlangıcında küme sayısı hakkında ön bilgi ve karar varsa ya da küme sayısı araştırmacı tarafından analiz öncesinde belirlenmişse hiyerarşik yöntemler yerine hiyerarşik olmayan yöntemler kullanılır.²³⁴ Bu yöntemde istenen küme sayısı k olmak üzere, ilk olarak küme ortalamaları belirlenir. Daha sonra her birim, ortalama k değerine yakınlığına veya uzaklığına göre kümeler dahil edilir. Dolayısıyla birbirine yakın değerlere sahip olan birimler aynı kümelerde toplanırlar.

K-ortalamlar tekniği, hiyerarşik olmayan kümeleme yöntemlerinden en çok kullanılanıdır ve bu çalışmada da bu yöntem uygulanmıştır. Bu teknikte herhangi bir hiyerarşik işleyiş bulunmaz ve şu üç adımda kümeler oluşturulur:

1. Adım: Birimler K adet kümeye ayrılır.
2. Adım: Birimler, mesafe olarak kendilerine en yakın kümeye atanır.
3. Adım: Hiç atama yapılamayınca kadar tekrarlanır.

K-ortalamlar yönteminin yanında şu hiyerarşik olmayan kümeleme yöntemleri de mevcuttur:

- Metoid parçalama yöntemi,
- Yığma / yığılma yöntemi,
- Bulanık (fuzzy) kümeleme yöntemi.

3.4. Alanda Yapılan Benzer Çalışmalar

Karpat ve Yılmaz, illerde gerçekleşen kazaları meydana geliş şekline (çarptırma devrilme vb.) ve kazanın gerçekleştiği yolun fiziki durumuna (aydınlatma, trafik ışığı vb.) göre kümeleyerek benzer kaza özelliklerine sahip illeri tespit etmeye çalışmışlardır. Türkiye illerinin çarpışmalar ve yayaya

²³³ Sarıman G. (2014), “Veri Madenciliğinde Kümeleme Teknikleri Üzerine Bir Çalışma: K-Means ve K-Medoids Kümeleme Algoritmalarının Karşılaştırılması”, *Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, Temmuz, 15(3): 192-202.

²³⁴ Anderberg, M.R. (1973), *Cluster Analysis for Applications*, New York: Academic Press, s. 554.

çarpma konusunda yedi, park halindeki araca çarpma konusunda sekiz gruba ayrıldığını ortaya koymuşlardır.²³⁵

Atalay ve Tortum, 1997-2006 yıllarında Türkiye’de gerçekleşen şehirlerin dışındaki trafik kazalarının verilerini kullanarak her şehir için ölüm ve yaralanma oranlarını hesaplamışlardır. Ardından da “kaza sayısına göre ölüm oranı” ve “kaza sayısına göre yaralı” oranı verileri üzerinden k-ortalamlar tekniğini kullanarak ölüm ve yaralanma oranları ile illerin nüfus yoğunlukları arasındaki ilişkiyi incelemişlerdir.²³⁶

Turanlı, Özden ve Türedi, Avrupa Birliği’nin 25 üye ve 4 aday üye ülkesinin 2004 yılı için ekonomilerini etkiyebilecek olan gayri safi milli hasıla, enflasyon, işsizlik, internet kullanım yüzdesi, ömür boyu öğrenim indeksi, ithalat / ihracat oranlarını ele alıp bu ülkeleri k-ortalamlar tekniğini kullanarak analiz etmişlerdir.²³⁷

Koç çalışmasında, kümeleme analizi yöntemleri kullanarak 22 sosyo-ekonomik değişkenle Türkiye’deki illeri 15 kümeye ayırmıştır.²³⁸

Başka bir çalışmada ise 47 ülkeye ait 37 sosyo-ekonomik değişken yardımıyla benzer sosyo-ekonomik yapıları gösteren ülke kümelerinin belirlenmesine; Türkiye’nin hangi ülke veya ülkelere daha çok benzediğinin ortaya çıkarılmasına çalışılmıştır. 47 ülkenin sosyo-ekonomik değişkenlerinden oluşan veri, 3, 5, 7 ve 10 kümeye ayrılarak test edilmiştir. Araştırmacılar en anlamlı kümelemenin 5’li kümeleme sonucunda ortaya çıktığına karar vermişlerdir. Yapılan bu çalışmada, sosyo-ekonomik benzerlikler bakımından Türkiye’nin 2 numaralı kümede Orta Doğu ve Orta Asya ülkeleriyle bir grup oluşturduğu ifade edilmiştir.²³⁹ Sandal, Karabulut ve Gürbüz bir başka çalışmalarında ise Koç’un yaptığı gibi Türkiye’deki illerin sosyo-ekonomik benzerlikler örüntülerini tespit etmeye çalışmıştır. Türkiye’nin 81 iline ait 54 sosyo-ekonomik değişkeni kümelerken 7’li, 10’lu ve 15’li kümelemeleri denemişlerdir.²⁴⁰

Kümeleme analizi Türkiye’de seçmen davranışı konusunda da sıklıkla kullanılan bir yöntem olmuştur. Bu alandaki temel çalışmalardan biri Ali Çarkoğlu’na aittir. Tezin önceki bölümlerinde de yer verildiği üzere Çarkoğlu 1999 Genel seçimleri sonuçlarını il bazlı olarak kümelemiş, kümeleme analiziyle 7 kümede toplamıştır. Buradaki en temel bulgusu, seçimin en çok oyu alan partisi olan

²³⁵ Karpat, G., Yılmaz, V. (2002), Türkiye’deki Trafik Kazaları Oluş Şekillerinin, Kazanın Olduğu Yerdeki Trafik, Aydınlatma ve Yol Durumuna Göre İller Bazında İncelenmesi, Ankara.

²³⁶ Atalay, A., Tortum, A. (2010), “Türkiye’deki İllerin 1997-2006 Yılları Arası Trafik Kazalarına Göre Kümeleme Analizi”, *Pamukkale Üniversitesi Mühendislik Bilimleri Dergisi*, s. 335-343.

²³⁷ Turanlı, M., Özden, Ü., Türedi, S. (2006), “Avrupa Birliği’ne Aday ve Üye Ülkelerin Ekonomik Benzerliklerinin Kümeleme Analiziyle İncelenmesi”, *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, s. 95-108.

²³⁸ Koç, S. (2001), “Türkiye’de İllerin Sosyo-Ekonomik Özelliklere Göre Sınıflandırılması”, 5. *Ulusal Ekonometri ve İstatistik Sempozyumu*, Adana.

²³⁹ Sandal, E.K., Karabulut, M., Gürbüz, M. (2005), “Sosyo-Ekonomik Kriterler Bakımından Türkiye’nin Konumu ve Avrupa Birliği”, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, s. 1-14.

²⁴⁰ Karabulut, M., Gürbüz, M., Sandal, E. (2004), “Hiyerarşik Kluster (Küme)Tekniği Kullanılarak Türkiye’de İllerin Sosyo-Ekonomik Benzerliklerinin Analizi”, *Coğrafi Bilimler Dergisi*, s. 65-78.

Demokratik Sol Parti'nin yedi kümeden birinde dominant olduğunu, o kümenin de coğrafi olarak Marmara ve Ege Bölgesi sahillerindeki illeri kapsadığını analiz etmesidir.²⁴¹

West, 1999 ve 2002 seçim sonuçlarını il bazlı olarak incelemiştir. “K- ortalamalar” kümeleme yöntemini kullanan West, il bazlı en açıklayıcı “K-ortalamalar” kümelemesinin 3'lü ve ardından da 7'li olduğunu ifade eder. Ortaya çıkan kümeleri yorumlarken Türkiye'deki seçim coğrafyalarının oluşumunda iki temel akstan bahseder. Bu iki temel aks, ekonomik kalkınma ve kültürel kimliktir.²⁴²

Akarca ve Başlevent, seçim sonuçlarını “K-ortalamalar” kümeleme yöntemiyle analiz etmişlerdir. West'in önerdiği gibi 3'lü kümelemenin Türkiye'deki siyasi tercihlerin coğrafi dağılımına dair daha açıklayıcı bir örüntü sunduklarını söylemişlerdir.²⁴³

Şekercioğlu ve Arıkan, 2007 Genel seçim sonuçlarını, il bazlı olarak kümeleme analiziyle incelerler. Çalışmalarına göre il bazlı olarak 2007 Genel seçim sonuçları kümelendiğinde altı küme ortaya çıkmaktadır. Fakat bu kümelerin üç ana kümeyi / bölgeyi işaret ettiğini ifade ederler. İlk bölge, merkez sol oyların dominant olduğu bölgedir ve buldukları altı kümeden sadece iki numaralı kümeyi bu üst bölgede değerlendirirler. İkinci bölge ise pro-İslamcı / milliyetçi oyların dominant olduğu, ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci kümenin dahil olduğu bölgedir. Üçüncü bölge ise pro-Kürt oyların dominant olduğu bölgedir ve bu bölge de tek kümeden oluşmaktadır.²⁴⁴

Çarkoğlu, 2009 Yerel seçim sonuçlarını kümeleyerek incelediği makalesinde Şekercioğlu ve Arıkan gibi altı kümeye ulaşır. Fakat o da bu altı kümeyi üç bölge üzerinden yorumlar. Çarkoğlu'na göre gelişmiş Batı ve kıyı iller bir bölge; Doğu ve Güneydoğu bölgelerindeki Kürt seçmen desteğine sahip iller bir bölge; bu iki bölgenin dışında kalan AK Parti'nin ve MHP'nin güçlü olduğu iller ayrı bir bölgedir.²⁴⁵

3.5. K-3 Kümeleme Yöntemine Göre Türkiye'de Seçim Örüntüleri

İlçe bazlı oy dağılımı verilerini K-3 kümeleme yöntemine göre kümeleme analizine tabi tuttuğumuzda, ortaya çıkan üç kümenin oy dağılımı ortalamaları ve her bir kümeye ait ilçelerin dağılımı aşağıdaki şekildedir.

²⁴¹ Çarkoğlu, A. (2000), “The Geography of the April 1999 Turkish Elections”, *Turkish Studies*, 1(1): 159.

²⁴² West, W.J. (2005), “Regional Cleavages in Turkish Politics: An Electoral Geography of the 1999 and 2002 National Elections”, *Political Geography*, 24(4): 499-523.

²⁴³ Akarca, A.T., Başlevent, C. (2011), “Persistence in Regional Voting Patterns in Turkey During a Period of Major Political Realignment”, *European Urban and Regional Studies*, s. 184-202.

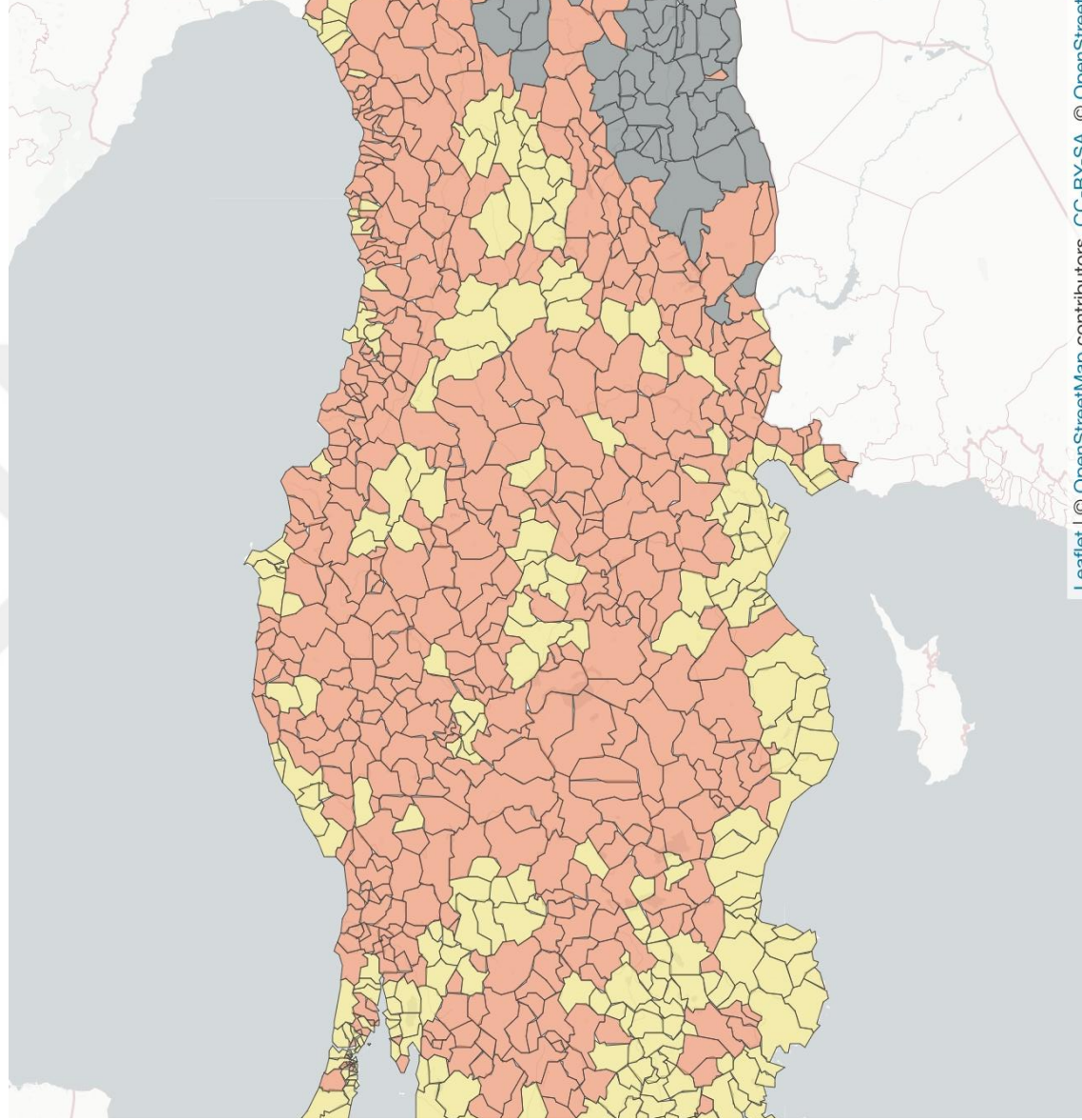
²⁴⁴ Şekercioğlu, E., Arıkan, G. (2008), “Trends in Party System Indicators for the July 2007 Turkish Elections”, *Turkish Studies*, 9(2): 213-231.

²⁴⁵ Çarkoğlu, A. (2009), “The March 2009 local elections in Turkey: A signal for takers or the inevitable beginning of the end for AKP?”, *South European Society and Politics*, s. 295-316.

Tablo 2. 2011 Seçimleri K-3 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Oy Dağılımı

	1. Küme	2. Küme	3. Küme	Türkiye geneli (%)
AK Parti	33	64	40	49,8
CHP	3	14	38	25,9
MHP	3	14	16	13,1
HDP/Bağımsız	57	2	3	6,6

Grafik 1. 2011 Seçimleri K-3 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Oy Dağılımı

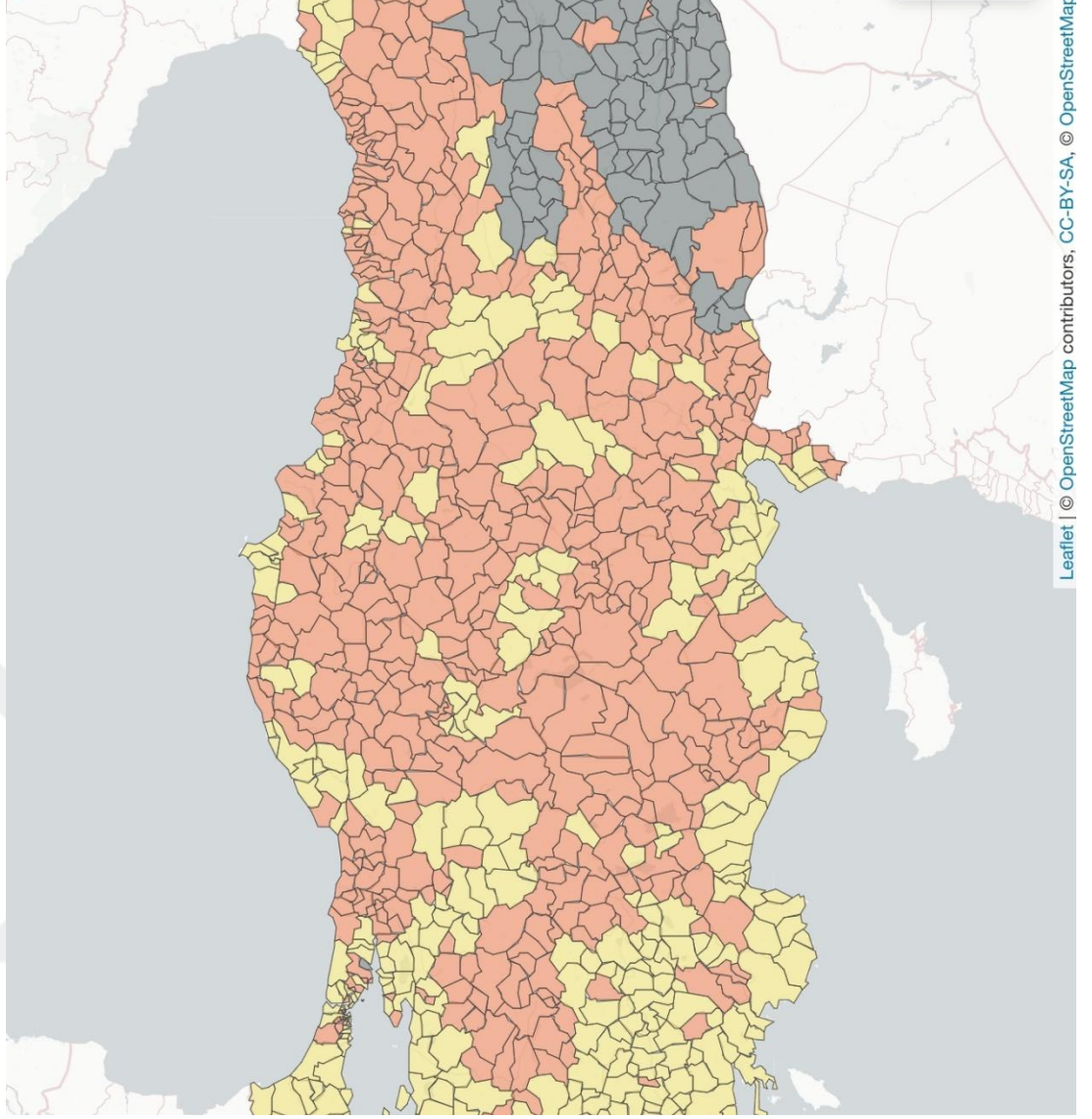
Tablo 3. 2015 Seçimleri K-3 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı

	1. Küme	2. Küme	3. Küme	Türkiye geneli (%)
AK Parti	19	58	34	40,9

CHP	4	14	37	25,0
MHP	3	20	19	16,3
HDP	71	4	6	13,1

Grafik 2. 2015 Seçimleri K-3 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı

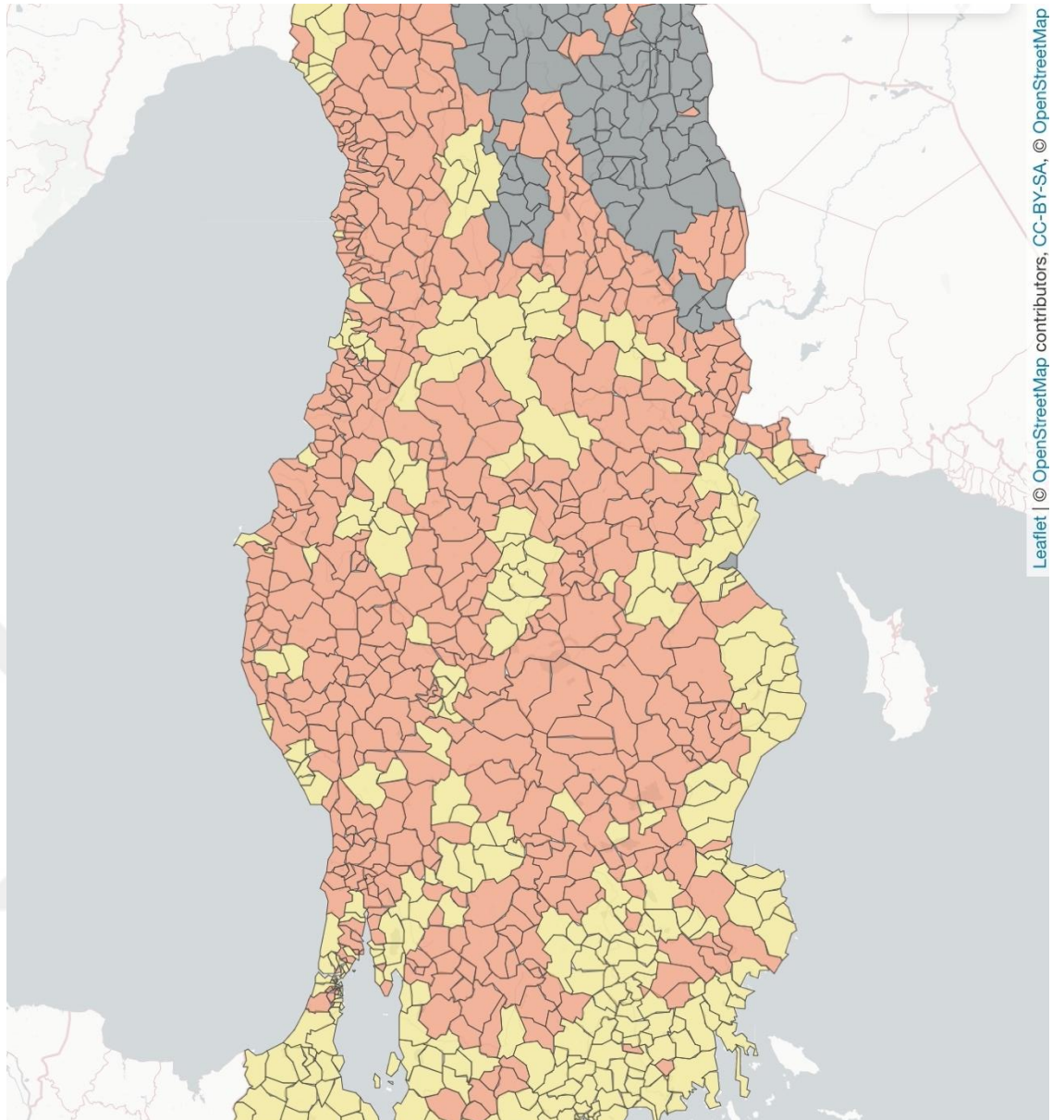

Tablo 4. 2018 Seçimleri K-3 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı

	1. Küme	2. Küme	3. Küme	Türkiye geneli (%)
AK Parti	27	57	36	42,5
CHP	5	13	34	22,6
MHP	4	15	10	11,1
HDP	58	3	6	11,7
İYİ Parti	2	9	13	9,9

Grafik 3. 2018 Seçimleri K-3 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı

Tabloda 2011 yılı seçimindeki analize göre ortaya çıkan 1. kümede AK Parti'nin oy oranı ortalaması yüzde 33, fakat bu kümedeki AK Parti'nin oy oranı yüzde 8-yüzde 57 aralığında değişiyor. HDP'nin oyu da yine bu kümede yüzde 30-yüzde 90 arasında değişiyor. Dolayısıyla K-3 kümeleme analiziyle ortaya çıkan kümeler doğal olarak birbirlerinden farklılar ama küme içi benzerlikler çok da homojen değildir. Bu üç kümedeki oy dağılımı yorumladığımızda;

1. KÜME: HDP / Bağımsız oyların dominant, AK Parti'nin Türkiye ortalamasına göre daha az oy almasına rağmen ikinci parti olduğu bir kümedir. Bu kümede HDP / Bağımsız ve AK Parti'nin oylarının oranlarının toplamı yüzde 90 civarındadır. MHP ve CHP bu kümede Türkiye ortalamasının altında kalmaktadır. Bu kümenin coğrafi dağılımı son derece homojendir. Bu kümeye ait ilçelerin tamamına yakını Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesi içerisinde. Bu dağılımı 2018 seçiminde Mersin-Akdeniz, 2015 seçiminde Kocaeli-Dilovası bozmaktadır. Bu iki ilçe dışındaki bu kümeye ait diğer tüm ilçeler Şanlıurfa'nın doğusundadır.

2. KÜME: AK Parti oylarının Türkiye ortalamasının üzerine çıktığı, AK Parti ve MHP oylarının toplamının yüzde 75'in üzerinde olduğu bir kümedir. HDP / Bağımsızlar ve CHP bu kümede Türkiye ortalamasının altında kalmaktadır. Coğrafi olarak bakıldığında İç Anadolu'da ve Karadeniz'in iç kesimlerinde oldukça baskındır. Buna karşın İstanbul, Kocaeli ve Ankara gibi nüfusu yüksek kentlerde de yaygındır. 3. kümenin baskın olduğu Güneydoğu ve Doğu Anadolu bölgelerinde Bitlis, Siirt ve Şanlıurfa'nın bazı ilçeleri 2. kümeye dahildir. Dolayısıyla 3. kümenin baskın olduğu coğrafyada varlık gösteren yegâne kümedir.

3. KÜME: CHP oylarının Türkiye ortalamasının yaklaşık olarak yüzde 10'dan daha fazla oranda daha yüksek olduğu bir kümedir. Yine de bu kümede AK Parti ya az farkla birinci ya da az farkla ikinci partidir. Akdeniz, Ege ve Marmara kıyılarında baskındır. Karadeniz sahilinde diğer sahillerdeki kadar baskın değilse de Karadeniz bölgesinin sahilde olmayan ilçelerine kıyasla, sahildeki ilçelerde daha güçlüdür. Kars-Ardahan-Artvin ve Tunceli-Erzincan civarındaki ilçeler dışında Sivas'ın doğusunda bu kümeye ait başka bir ilçe bulunmamaktadır.

3.6. K-4 Kümeleme Yöntemine Göre Türkiye'de Seçim Örüntüleri

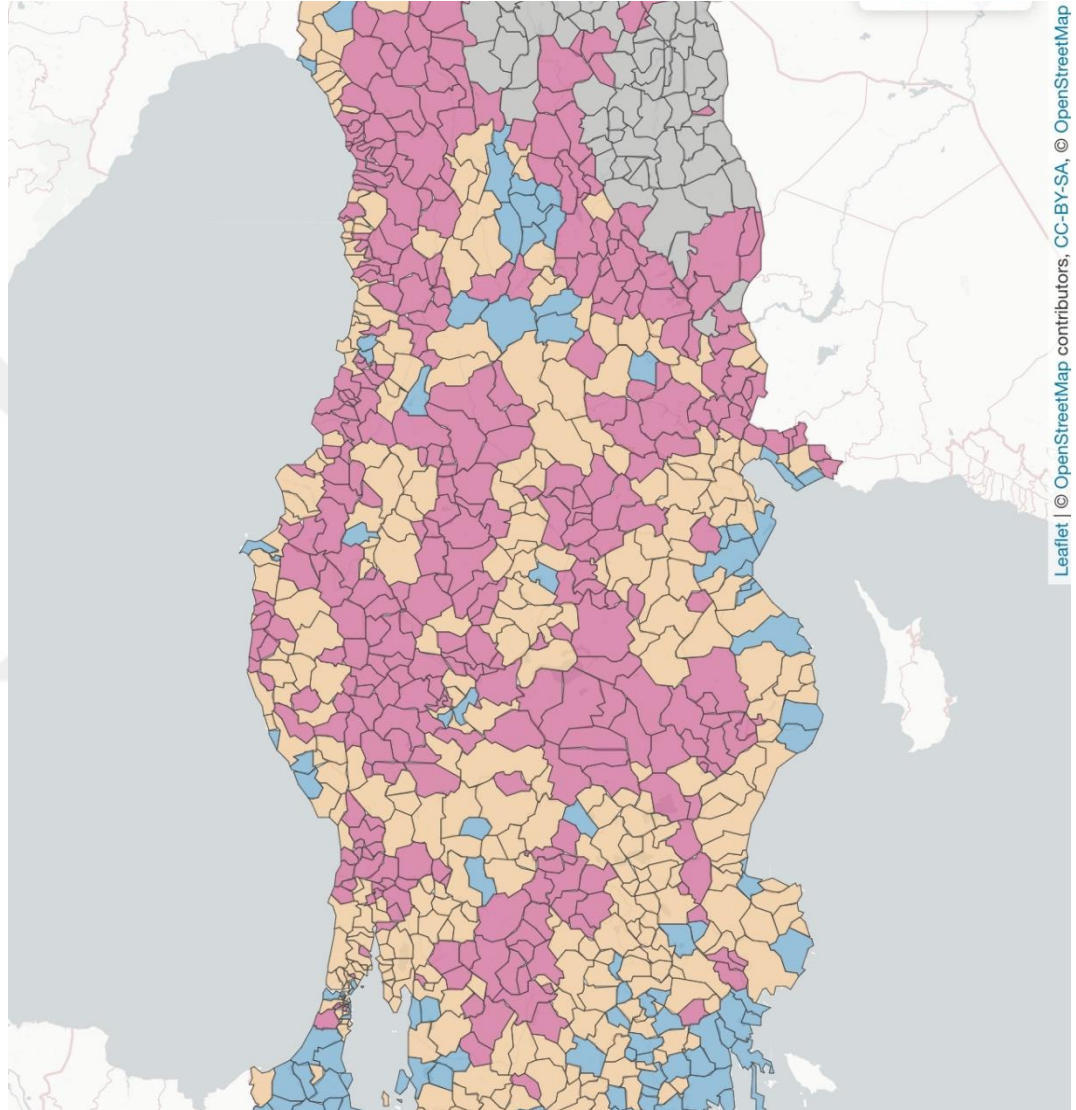
İlçe bazlı oy dağılımı verilerini K-4 kümeleme yöntemine göre kümeleme analizine tabi tuttuğumuzda ortaya çıkan dört kümenin oy dağılımı ortalamaları aşağıdaki şekildedir:

Tablo 5. 2011 Seçimleri K-4 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı

	1. Küme	2. Küme	3. Küme	4. Küme	Türkiye geneli (%)
AK Parti	68	33	32	50	49,8
CHP	11	3	48	26	25,9

MHP	13	3	13	17	13,1
HDP / Bağımsız	2	57	3	2	6,6

Grafik 4. 2011 Seçimleri K-4 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı

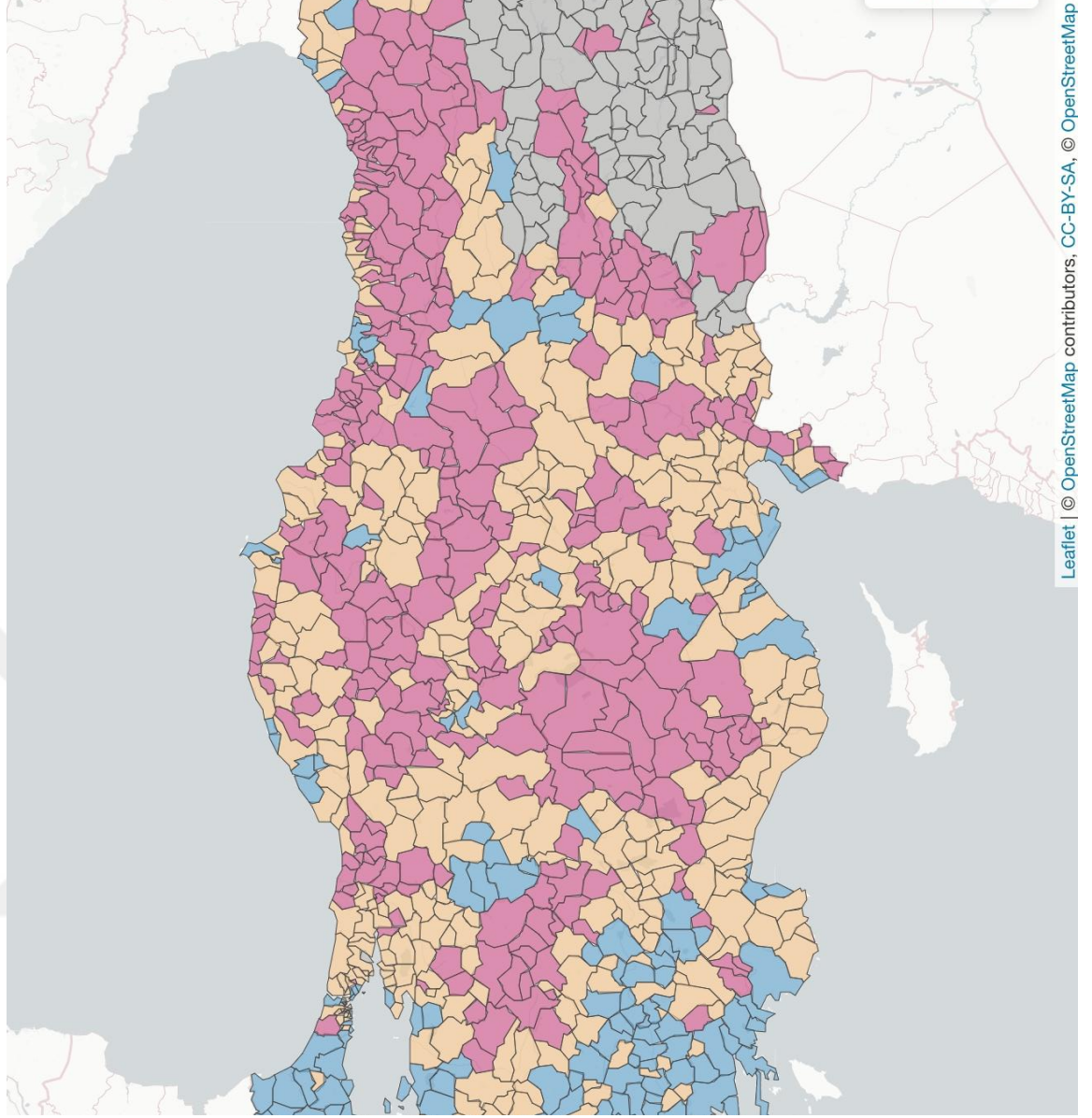

Tablo 6. 2015 Seçimleri K-4 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı

	1. Küme	2. Küme	3. Küme	4. Küme	Türkiye geneli (%)
AK Parti	63	19	29	45	40,9
CHP	11	3	45	24	25,0
MHP	18	4	16	22	16,3
HDP	4	71	6	4	13,1

Grafik 5. 2015 Seçimleri K-4 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı

Tablo 7. 2018 Seçimleri K-4 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı

	1. Küme	2. Küme	3. Küme	4. Küme	Türkiye geneli (%)
AK Parti	61	28	29	45	42,5
CHP	10	4	42	23	22,6
MHP	16	4	7	14	11,1
HDP	3	58	9	4	11,7

İYİ Parti

8

2

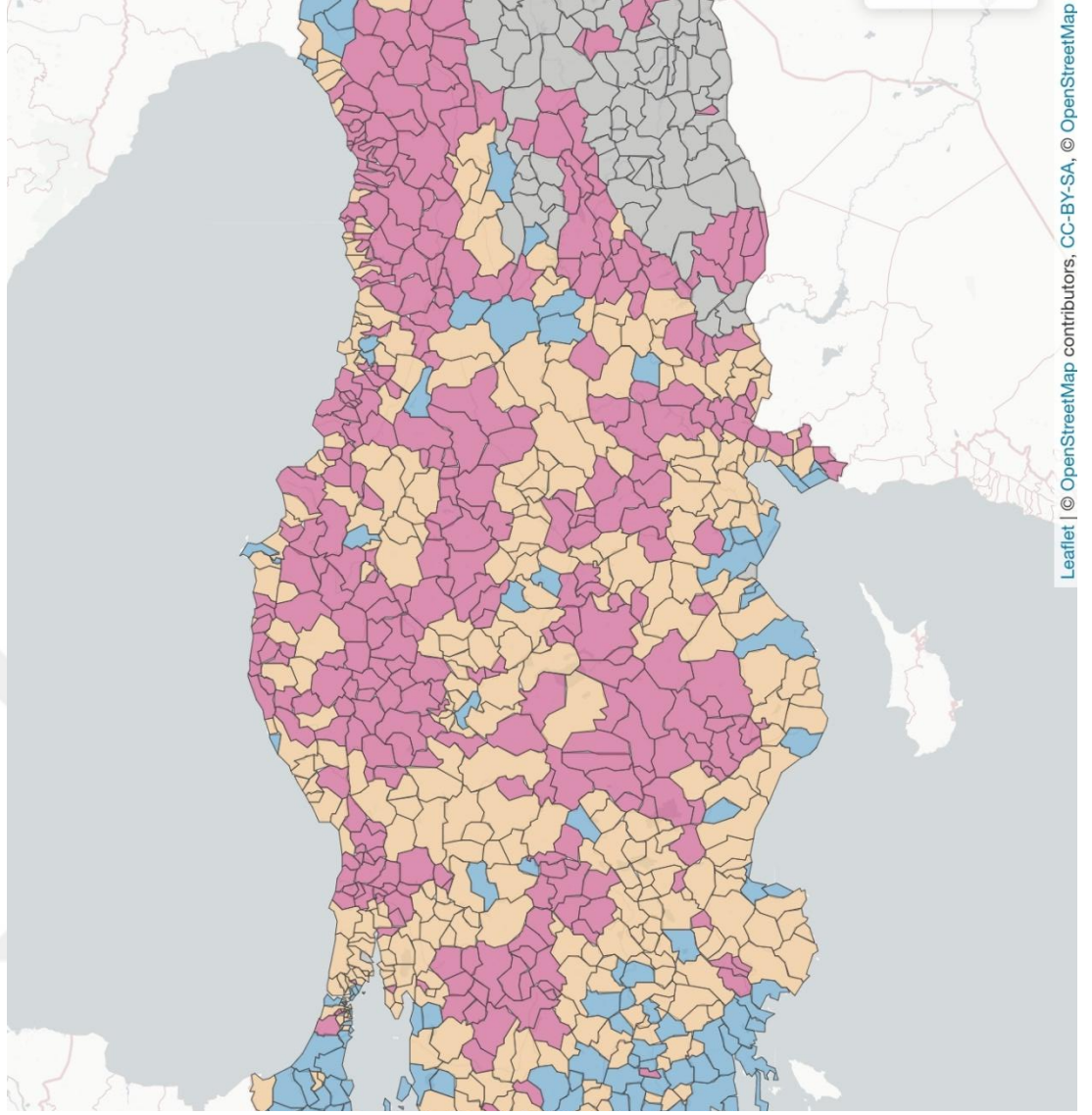
13

12

9,9

Grafik 6. 2018 Seçimleri K-4 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı

Bu dört kümedeki oy dağılımı yorumladığımızda;

1. KÜME: AK Parti oylarının Türkiye ortalamasının üzerine çıktığı, AK Parti ve MHP oylarının toplamının yüzde 80'in üzerinde olduğu bir kümedir. HDP / Bağımsızlar ve CHP bu kümede Türkiye ortalamasının altında kalmaktadır. K-3 kümelemedeki 2. kümeye oldukça benzemektedir. Kütahya, Afyonkarahisar, Düzce, Sakarya, Konya, Karaman Çankırı, Çorum, Yozgat, Sivas, Gümüşhane, Bayburt, Trabzon, Rize, Erzurum, Kayseri, Kahramanmaraş, Gaziantep, Urfa illerine ait ve civarına ait içlerde yaygındır. Haritalara bakıldığında bu yaygınlığının yanında 2. kümenin etrafını sarmış ve hatta 2. kümenin hâkim olduğu coğrafyada da varlık gösterebilmiş bir kümedir.

2. KÜME: HDP / Bağımsız oyların dominant, AK Parti'nin Türkiye ortalamasına göre daha az oy almasına rağmen ikinci parti olduğu bir kümedir. Bu kümede HDP / Bağımsız ve AK Parti'nin oylarının oranlarının toplamı yüzde 90 civarındadır. MHP ve CHP bu kümede Türkiye ortalamasının altında kalmaktadır. K-3 kümelemedeki 1. kümeye oldukça benzemektedir. Coğrafi dağılımı da K-3 kümeleme analizindeki 1. kümeye benzemektedir. 2011 Genel seçimlerinde Şanlıurfa'nın doğusunda bu kümeye dahil hiçbir ilçe bulunmamaktadır. 2015'te Kocaeli-Dilovası, 2018'de Kocaeli-Dilovası ve Mersin-Akdeniz ilçeleri bu kümeye dahildir. Bu kümenin en yaygın olduğu seçim, Haziran 2015 Genel seçimidir. Haritalardan da açıkça görüldüğü üzere bu küme yaygınlaştıkça batıya doğru değil, Kuzeydoğu Anadolu bölgesine doğru yaygınlaşmıştır. Nitekim 2015 verisinin analizine göre Kars'ın ve Ardahan'ın ilçelerinin bir kısmı 2. kümeye dahildir.

3. KÜME: CHP oylarının Türkiye ortalamasının üzerinde olduğu bir kümedir. K-3 kümelemedeki 3. kümeye benzer ama K-3'teki 3. kümeye göre K-4'teki 3. kümede CHP oyları daha yüksektir. Coğrafi olarak K-3 kümeleme analizindeki 3. kümeye göre kıyılara daha da sıkışmış durumdadır. K-3 kümelemedeki 3. küme iç Ege'de, Karadeniz ve Akdeniz sahillerinde daha baskınken bu küme büyük oranda Ege kıyılarında ve Trakya'da yaygındır. Ardahan'ın ve Artvin'in bazı ilçeleri bu kümeye ait olmakla birlikte bu ilçeler dışında bu kümeye ait olan en doğudaki ilçe Tunceli Pülümür'dür. Ayrıca batıdan doğuya Eskişehir-Sivas; kuzeyden güneye de Antalya-Mersin-Sinop arasında kalan bölgede bu kümeye ait ilçeler oldukça azdır. 2018 verilerine göre bu bölgede bu kümeye ait ilçeler; Ankara Çankaya, Amasya-Gümüşhacıköy, Kırşehir-Boztepe, Nevşehir-Hacıbektaş, Konya-Ereğli, Tokat-Almus'tur. 2011 ve 2015'te de bu örüntü genel olarak korunmaktadır.

4. KÜME: HDP'nin Türkiye ortalamasının altında, diğer partilerin ise Türkiye ortalamasına benzer ama biraz daha yüksek oy aldığı kümedir. Dolayısıyla K-4 kümeleme bize HDP'nin Türkiye ortalamasının altında olduğu, diğer partilerin ise Türkiye ortalamasına benzer ama biraz daha yüksek olduğu bir küme veriyor. K-3 kümelemede böyle bir küme yoktu. Ayrıca K-3 kümelemede CHP'nin güçlü olduğu bir küme vardı fakat oradaki oy ortalaması yüzde 35'ler civarındaydı. K-4 ise bize CHP'nin oy oranının yüzde 45 civarında olduğu bir küme üretti. Coğrafi olarak incelediğimizde CHP'nin güçlü olduğu üçüncü kümeye ait ilçeler, ardından 4. kümeye ait ilçeler, ardından da AK Parti'nin dominant olduğu 1. kümeye ait ilçeler gelmektedir. Özellikle de Ege ve Akdeniz kıyılarından itibaren degrade edilmiş AK Parti ve CHP oyunu görmekteyiz. Tunceli-Pülümür de bu coğrafi dağılıma örnek verilebilir.

3.7. K-5 Kümeleme Yöntemine Göre Türkiye'de Seçim Örüntüleri

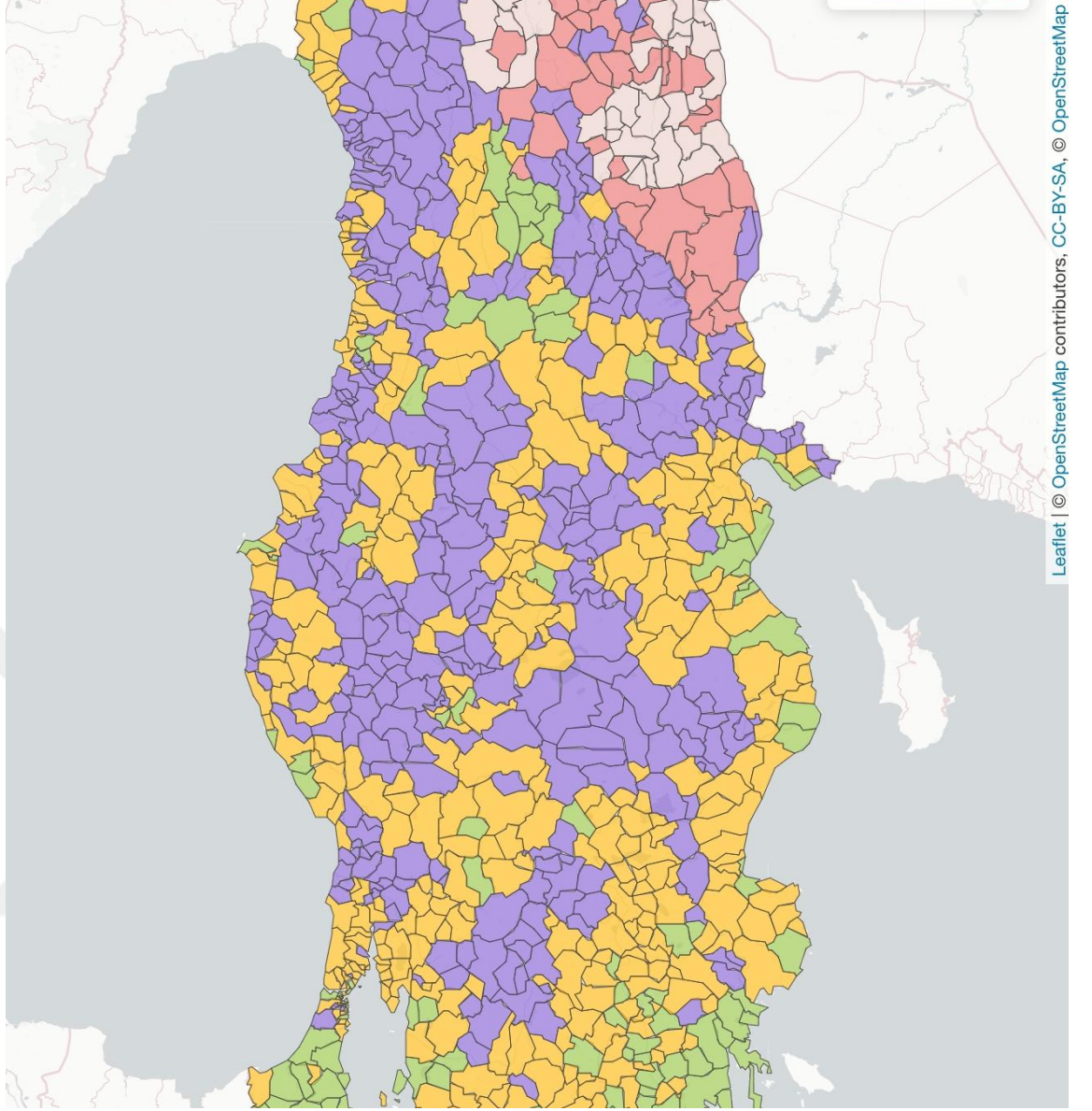
İlçe bazlı oy dağılımı verilerini K-5 kümeleme yöntemine göre kümeleme analizine tabi tuttuğumuzda, ortaya çıkan beş kümenin oy dağılımı ortalamaları aşağıdaki şekildedir:

Tablo 8. 2011 Seçimleri K-5 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı

	1. Küme	2. Küme	3. Küme	4. Küme	5. Küme	Türkiye geneli (%)
AK Parti	69	48	24	32	50	49,8
CHP	11	5	3	48	26	25,9
MHP	13	5	1	13	17	13,1
HDP / Bağımsız	1	38	69	3	1	6,6

Grafik 7. 2011 Seçimleri K-5 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı

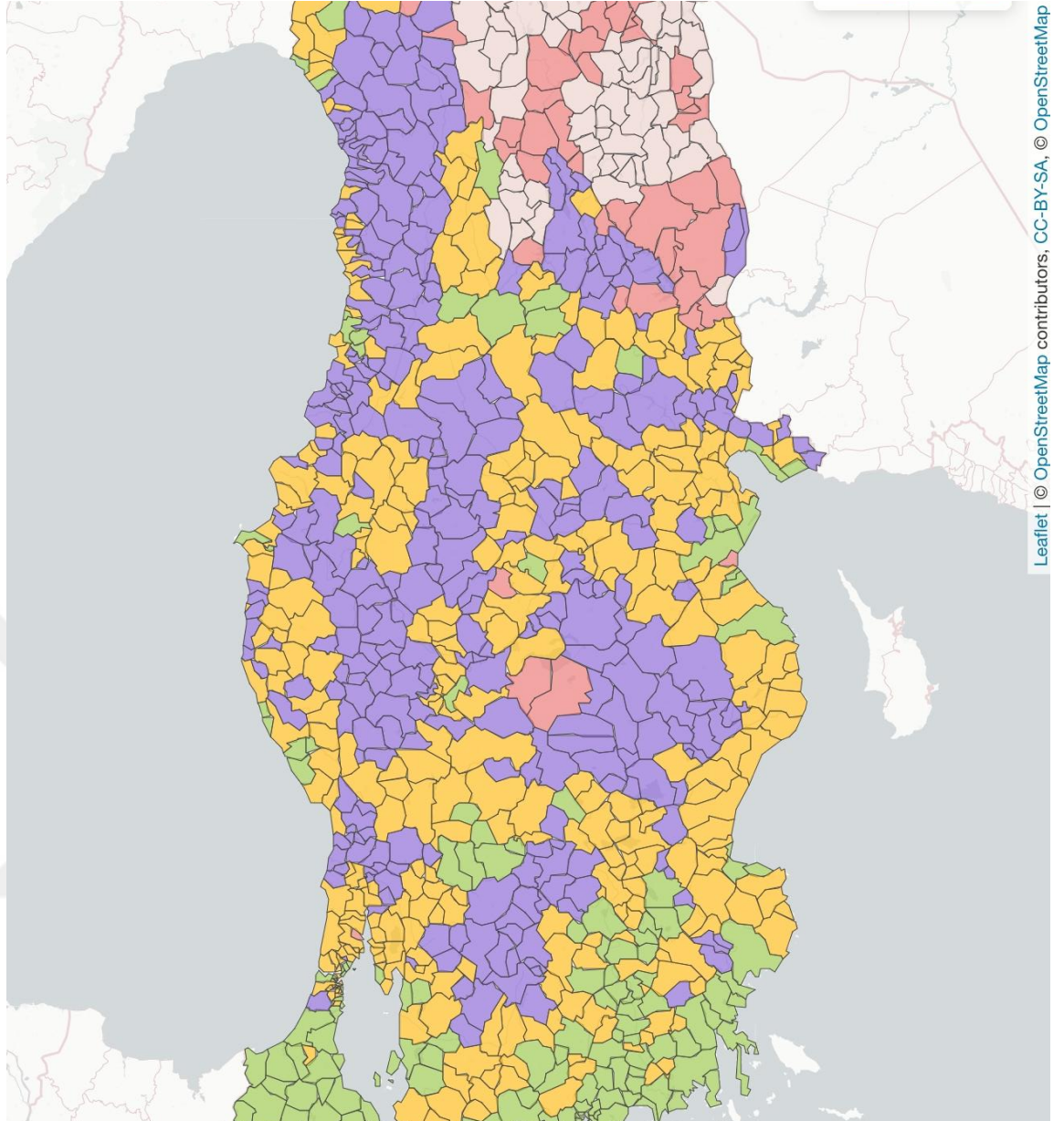

Tablo 9. 2015 Seçimleri K-5 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı

	1. Küme	2. Küme	3. Küme	4. Küme	5. Küme	Türkiye geneli (%)
AK Parti	63	42	13	28	45	40,9
CHP	11	5	3	45	25	25,0
MHP	19	5	3	16	22	16,3
HDP	2	43	78	6	4	13,1

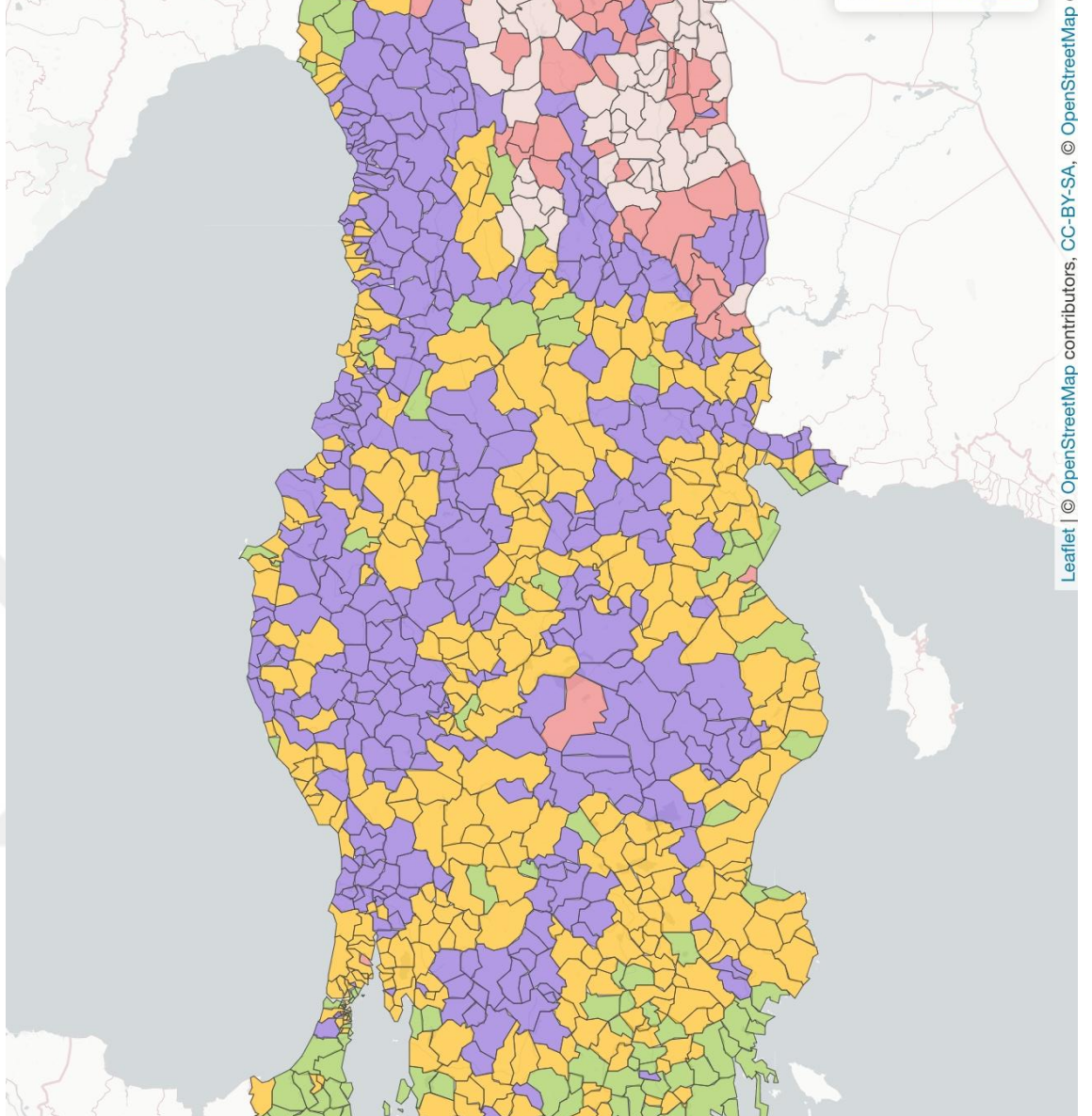
Grafik 8. 2015 Seçimleri K-5 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı

Tablo 10. 2018 Seçimleri K-5 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı

	1. Küme	2. Küme	3. Küme	4. Küme	5. Küme	Türkiye geneli (%)
AK Parti	61	41	18	29	45	42,5
CHP	10	5	4	42	23	22,6
MHP	16	6	3	7	14	11,1
HDP	2	41	70	9	4	11,7
İYİ Parti	8	3	2	13	12	9,9

Grafik 9. 2018 Seçimleri K-5 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı

1. KÜME: AK Parti'nin dominant olduğu, AK Parti ve MHP oylarının toplamının yüzde 80'in üzerine çıktığı bir kümedir. Bu kümede HDP'nin oy oranı yüzde 1-2'ler seviyesindeyken CHP yüzde 10 civarında oy oranına sahiptir. Coğrafi olarak epey yaygın bir kümedir. Buna karşın Ege ve Akdeniz kıyılarında ve Trakya'da bu kümeye dahil ilçeler ya hiç yok ya da çok azdır. Bu kümeye dahil ilçeler Kütahya-Afyonkarahisar, Konya-Karaman, Sakarya-Bolu-Düzce, Ankara-Çankırı-Çorum-Yozgat-Sivas, Tokat-Gümüşhane-Bayburt-Erzurum ve Trabzon-Rize civarında oldukça yoğundur. Hatay'ın kıyılara uzak ilçelerinden Kahramanmaraş'a kadar uzanan bir aksta da yine oldukça yoğun olarak bu kümeye ait ilçeleri tespit ediyoruz.

2. KÜME: AK Parti ile HDP rekabetinin yaşandığı bir kümedir. Bu kümede AK Parti, Türkiye ortalamasına yakın bir oy alırken HDP Türkiye ortalamasının çok üzerinde oy alıyor. Bu iki partinin oy oranlarının toplamı, her üç seçimde de yüzde 80'in üzerinde. Diğer siyasi partilerin oy oranları yüzde 5-6'nın altında kalıyor. Şimdiye kadar bütüncül, tek bir kümenin hâkim olduğu bir örüntü gözlemlediğimiz Güneydoğu ve Doğu Anadolu bölgelerinin K-5 analizinde kendi içerisinde kümelere ayrıldığını görüyoruz. 2. küme, HDP'nin dominant olduğu 3. kümenin batı ve kuzey ilçelerle arasında bir örüntü ortaya koyuyor. Bunun dışında Bitlis, Bingöl, Muş ve Siirt de 3. kümenin hâkim olduğu coğrafyada 2. kümeye ait olan ilçelerin yoğun olarak bulunduğu ilçeleri kapsıyor. Ayrıca 2015 ve 2018 seçimlerinde Kocaeli-Dilovası, Konya-Cihanbeyli, Konya-Kulu, Kırşehir-Boztepe, Mersin-Akdeniz gibi ilçeler de yine bu kümede bulunuyor. Mersin-Akdeniz ve Konya-Dilovası dışında HDP'nin oylarının yüksek olduğu bir kümeyi, diğer analizlerde Şanlıurfa'nın batısında tespit etmiyorduk.

3. KÜME: HDP'nin dominant olduğu kümedir. Bu kümede HDP ortalama yüzde 69-yüzde 78 arasında oy alır. HDP dışında yüzde 10'un üzerinde oy alan tek parti AK Parti'dir. Doğu ve Güneydoğu bölgesindeki ilçelerin ağırlıklı olarak bir kümede olduğunu görüyorduk. K-5 analizinde ise bu bölgede iki küme görüyoruz. O iki küme içerisinde ise HDP oylarının daha baskın fakat Türkiye'nin Güneydoğu Anadolu bölgesine köşesine daha da sıkışmış bir örüntü görüyoruz. 2011 seçim verisinin K-5 analizinde 2015 ve 2018 analizlerine göre bu kümeye ait ilçe sayısı daha da az. 2015 ve 2018 seçim sonuçlarında bu kümenin en batıda yer alan ilçeleri Tunceli-Ovacık, Tunceli-Pertek ve Diyarbakır-Ergani; en kuzeyde ise Kars-Digor'dur. Digor'un dışında bu kümeye dahil olan ve en kuzeyde bulunan diğer ilçeler Erzurum ve Ağrı'ya aittir. Dolayısıyla coğrafi olarak hem batıda hem de kuzeydeki temsiliyet önceki HDP ağırlıklı kümelerle göre azalmış durumdadır.

4. KÜME: CHP'nin güçlü olduğu kümedir. CHP bu kümede ortalama yüzde 42-yüzde 48 arasında oy alır. AK Parti bu kümede Türkiye ortalamasının altındadır, fakat oy oranı yüzde 30 bandında seyreder. 2018 seçiminde İYİ Parti'nin en yüksek oyu aldığı kümedir. Türkiye'nin batısında ya kıyılarda ya da kıyılara yakın ilçeler daha yoğun olarak bu kümeye dahillerdir. Seçime göre değişmekle birlikte bu coğrafya dışında Sivas-Tunceli, Artvin-Kars-Ardahan, Eskişehir, Mersin ve bazı kıyı illerinin merkez ilçelerinde bu kümeye dahil olan ilçelere rastlarız.

5. KÜME: HDP'nin Türkiye ortalamasının altında, diğer partilerin ise Türkiye ortalamasına benzer ama biraz daha yüksek oy aldığı kümedir. Coğrafi dağılımı da K-4 kümeleme analizindeki 4. kümeye benzer. Bu kümeye ait ilçeler ağırlıklı olarak CHP'nin güçlü olduğu 2. küme ile AK Parti'nin dominant olduğu 1. küme arasında yer alır. Antalya, İç Ege, Adana-Osmaniye-Niğde, Amasya-Çorum civarında yaygınlardır. Karadeniz bölgesinde bulunan birçok ilçe de bu kümeye dahildir. Bu kümenin Karadeniz'deki yoğunluğu biraz daha kıyılara odaklanmış durumda. Buna ek olarak, İstanbul'dan Malatya'ya kadar kuzey batı-güneydoğu ekseninde bir hatta da bu küme oldukça yoğundur. Bir başka ifadeyle İstanbul'dan Malatya'ya çapraz bir çizgide bu kümeye ait kümelerin yoğunluğu artmaktadır.

K-5 kümeleme bize AK Parti ve HDP rekabetinin olduğu bir küme daha verir. K-5 analizinde 2. küme olarak tespit ettiğim bu küme K-3 ve K-4 küme analizlerinde ortaya çıkmıyordu. Diğer kümeler ise elbette farklılıklar taşımakla birlikte K-4'teki kümelere benziyorlar.

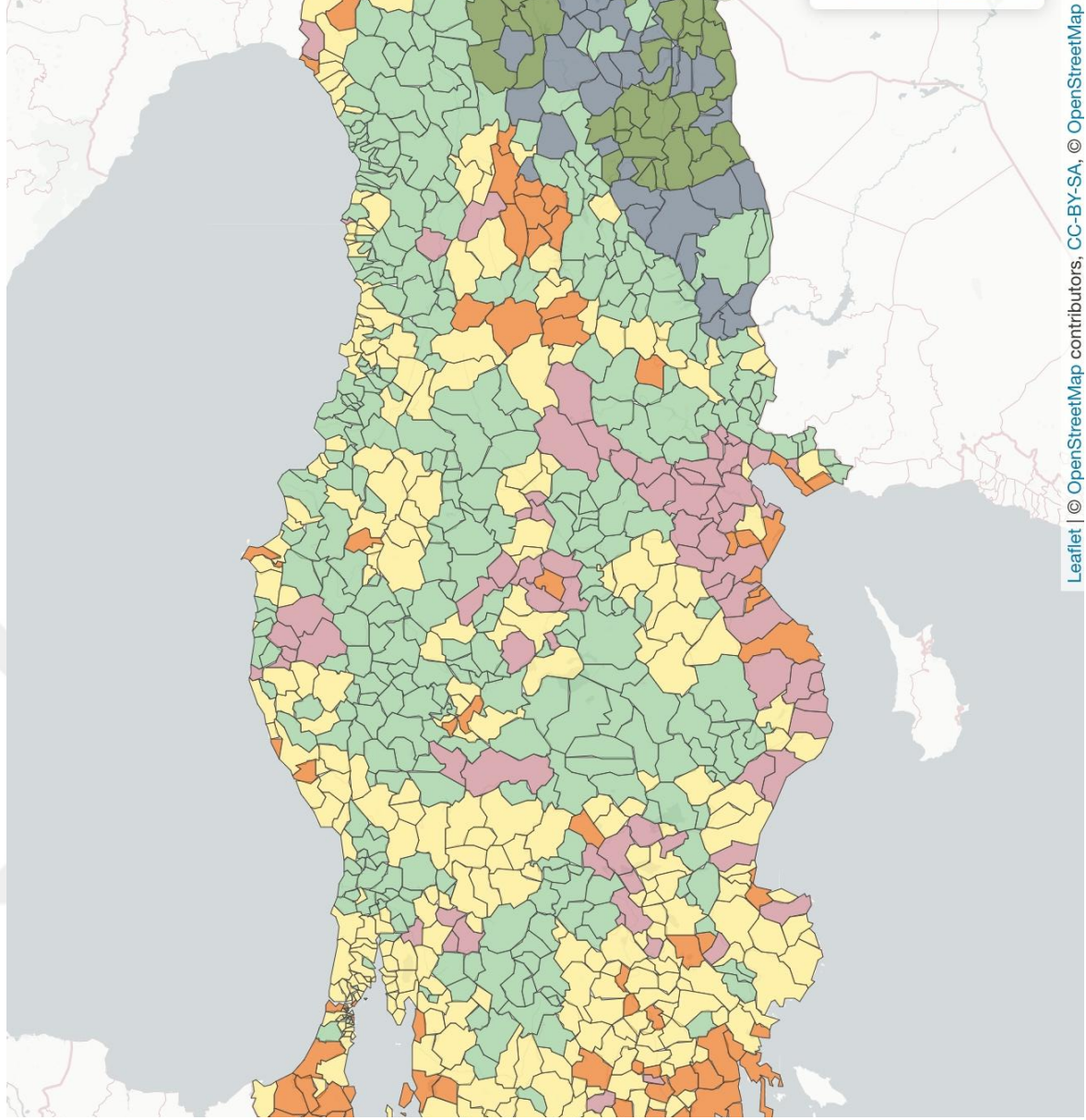
3.8. K-6 Kümeleme Yöntemine Göre Türkiye’de Seçim Örüntüleri

İlçe bazlı oy dağılımı verilerini K-6 kümeleme yöntemine göre kümeleme analizine tabi tuttuğumuzda ortaya çıkan altı kümenin oy dağılımı ortalamaları aşağıdaki şekildedir;

Tablo 11. 2018 Seçimleri K-6 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı

	1. Küme	2. Küme	3. Küme	4. Küme	5. Küme	6. Küme	Türkiye geneli (%)
AK Parti	24	69	49	30	50	45	49,8
CHP	3	11	5	50	29	18	25,9
MHP	1	13	3	13	14	30	13,1
HDP / Bağımsız	69	1	38	3	1	2	6,6

Grafik 10. 2018 Seçimleri K-6 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı

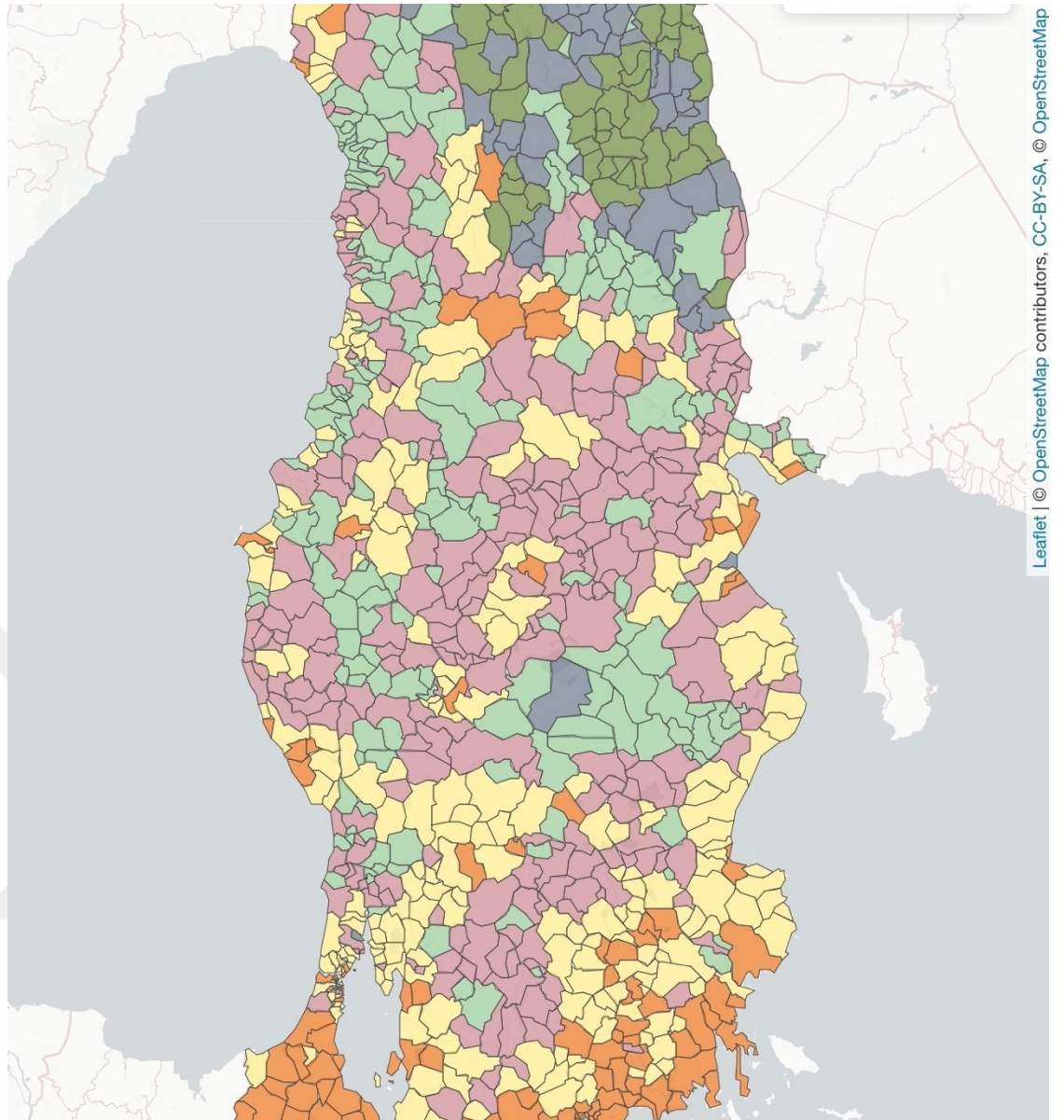

Tablo 12. 2015 Seçimleri K-6 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı

	1. Küme	2. Küme	3. Küme	4. Küme	5. Küme	6. Küme	Türkiye geneli (%)
AK Parti	11	67	33	26	41	52	40,9
CHP	2	10	5	48	30	16	25,0
MHP	2	15	6	15	20	25	16,3
HDP	83	4	52	7	5	2	13,1

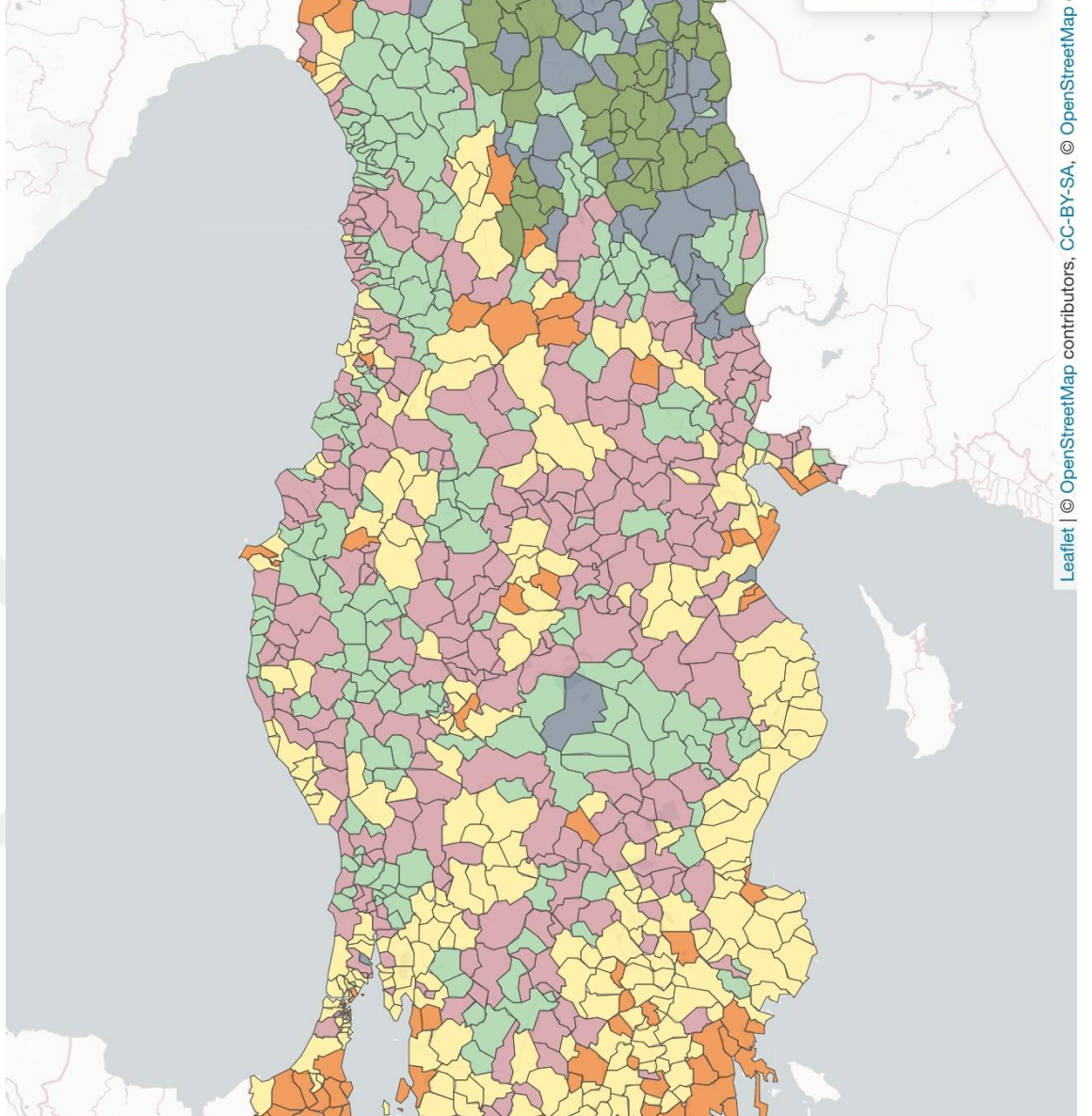
Grafik 11. 2015 Seçimleri K-6 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı

Tablo 13. 2018 Seçimleri K-6 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı

	1. Küme	2. Küme	3. Küme	4. Küme	5. Küme	6. Küme	Türkiye geneli (%)
AK Parti	18	66	40	26	42	53	42,5
CHP	4	8	6	44	27	16	22,6
MHP	2	15	6	6	12	17	11,1
HDP	70	3	42	10	4	2	11,7
İYİ Parti	2	7	3	12	13	11	9,9

Grafik 12. 2018 Seçimleri K-6 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı

1.KÜME: HDP dominant bir kümedir. AK Parti'nin tüm kümeler içinde en düşük oyu aldığı fakat yine de oyunun yüzde 11 ile yüzde 24 arasında bulunduğu bir kümedir. K-5 kümeleme analizindeki 2 numaralı kümeye benzer. Şanlıurfa-Suruç ve Tunceli-Ovacık ilçelerinin batısında bu kümeye ait bir ilçe bulunmaz.

2. KÜME: AK Parti'nin en dominant olduğu kümedir. AK Parti oyunun ortalaması yüzde 66 ile yüzde 69 aralığındadır. AK Parti dışında en çok oyu alan parti MHP'dir. Bu kümedeki AK Parti ve MHP oyunun toplamı yüzde 80'in üzerindedir. Marmara, Ege ve Akdeniz kıyılarında bu kümeye ait

herhangi bir ilçe yoktur. İstanbul-Sultanbeyli ile Balıkesir-Kepsut bu kümedeki en batıda olan ilçelerdir. İç Anadolu, Kuzey Doğu Karadeniz’de oldukça baskın.

3. KÜME: HDP ve AK Parti rekabetinin olduğu, diğer partilerin oy oranının yüzde 5-yüzde 6 seviyelerinde kaldığı bir kümedir. Bu kümedeki AK Parti ve HDP oylarının toplamı yüzde 82 ile yüzde 89 aralığındadır. 2018 Genel seçimlerinde Kocaeli-Dilovası, Mersin-Akdeniz ve Konya-Cihanbeyli ilçeleri bu kümeye dahildir. Bu üç küme dışındaki tüm ilçeler Şanlıurfa-Halfeti’nin doğusunda bulunur.

4. KÜME: CHP’nin güçlü olduğu kümedir. CHP’nin bu kümede oyların ortalaması yüzde 44-yüzde 50 bandında seyreder. Türkiye ortalamasının epey altında bir oy oranı olsa da bu kümedeki ikinci parti AK Parti’dir. Türkiye’nin batısında, kıyılarda ya da kıyılara yakın yerlerde kalan ilçeler daha yoğun olarak bu kümeye dahillerdir. Akdeniz ve Karadeniz’de bazı ilçeler bu kümeye aitse de bu coğrafyalarda baksın bir görüntü çizmez. Sivas, Tunceli, Artvin illerinin bazı ilçeleri de bu kümeye dahildir. Ayrıca İç Anadolu’da Amasya-Gümüşhacıköy, Kırşehir-Boztepe, Nevşehir-Hacıbektaş ilçeleri de K-6 kümeleme analizinde yine bu küme içerisinde kalır.

5.KÜME: HDP’nin Türkiye ortalamasının altında, diğer partilerin ise Türkiye ortalamasına benzer ama biraz daha yüksek oy aldığı kümedir. İYİ Parti en yüksek oy oranına bu kümede erişir. Akdeniz, İç Ege ve İstanbul’da bu kümeye ait ilçelerin baskın olduğunu görülür. Kars, Ardahan, Artvin ve Rize’nin bazı ilçeleri de bu kümeye dahildir. Bu ilçeler dışında bu kümeye ait en doğudaki ilçe Erzincan-Tercan’dır.

6. KÜME: HDP’nin yüzde 2, CHP’nin ise Türkiye ortalamasının altında, yüzde 16 ile yüzde 18 bandında oy aldığı bir kümedir. Bu kümede AK Parti ve MHP oylarının toplamı yüzde 70 ile yüzde 75 bandındadır. Batıda Çanakkale-Yenice’den doğuda Ardahan-Posof’a kadar geniş bir coğrafyada; Ege, Trakya, Batı Akdeniz, Güneydoğu ve Doğu Anadolu bölgeleri haricinde; özellikle de İç Anadolu’da oldukça baskın bir örüntüye sahiptir.

K-5 kümeleme analizine göre temel fark AK Parti ve MHP’nin oylarının toplamının yüzde 70’in üzerinde olduğu bir küme daha vermesidir. Fakat bu kümenin bir farkı vardır; MHP oyları Türkiye ortalamasının epey üzerindedir. Örneğin bu kümede 2011 Genel seçiminde yüzde 30, 2015 Genel seçiminde ise yüzde 25’tir.

3.9. K-7 Kümeleme Yöntemine Göre Türkiye’de Seçim Örüntüleri

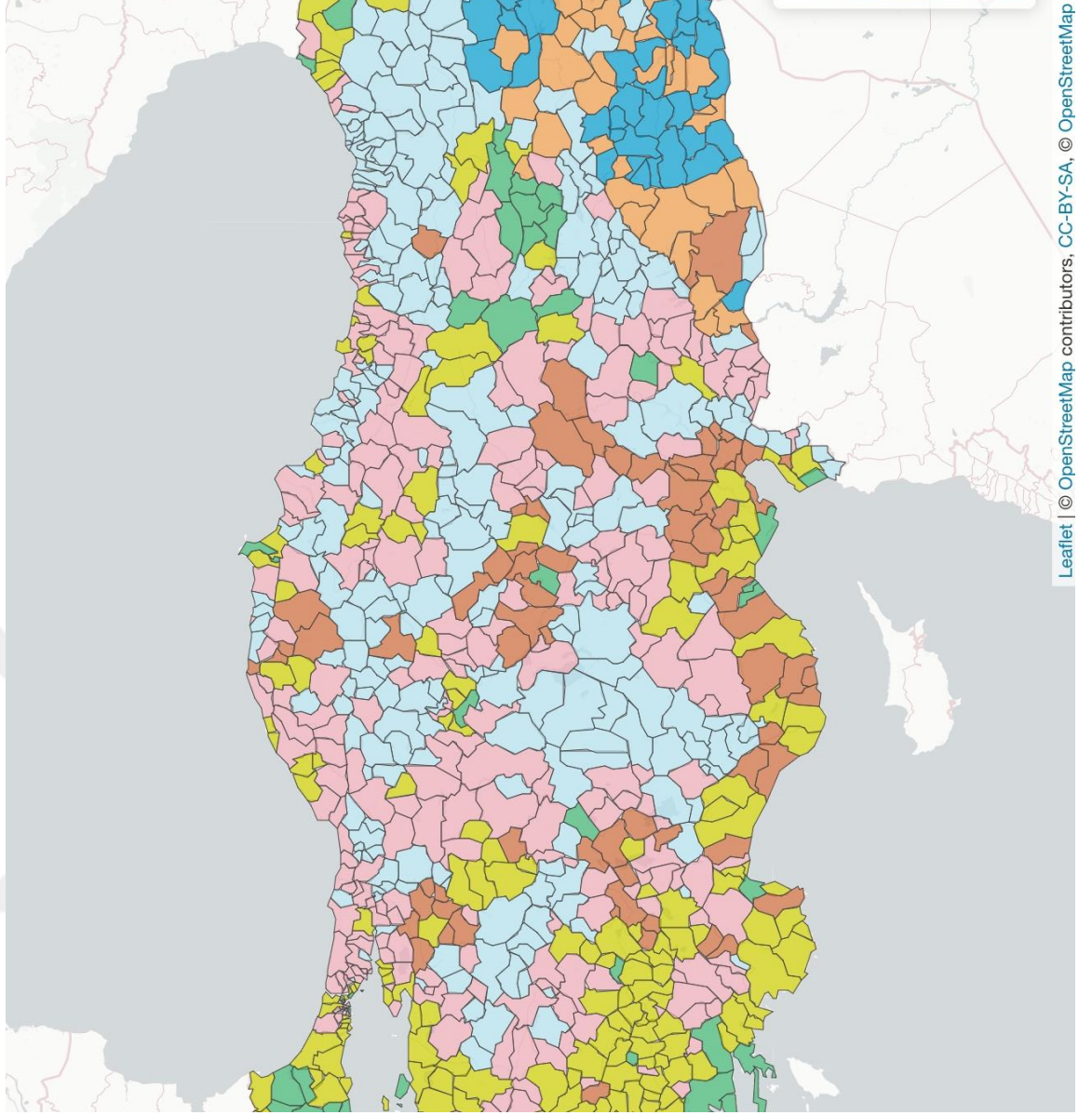
İlçe bazlı oy dağılımı verilerini K-7 kümeleme yöntemine göre kümeleme analizine tabi tuttuğumuzda ortaya çıkan yedi kümenin oy dağılımı ortalamaları aşağıdaki şekildedir:

Tablo 14. 2011 Seçimleri K-7 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı

	1. Küme	2. Küme	3. Küme	4. Küme	5. Küme	6. Küme	7. Küme	Türkiye geneli (%)
AK Parti	71	25	42	49	57	45	26	49,8
CHP	9	3	37	5	22	19	56	25,9
MHP	12	1	15	4	15	28	11	13,1
HDP / Bağımsız	1	68	2	37	1	2	4	6,6

Grafik 13. 2011 Seçimleri K-7 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı

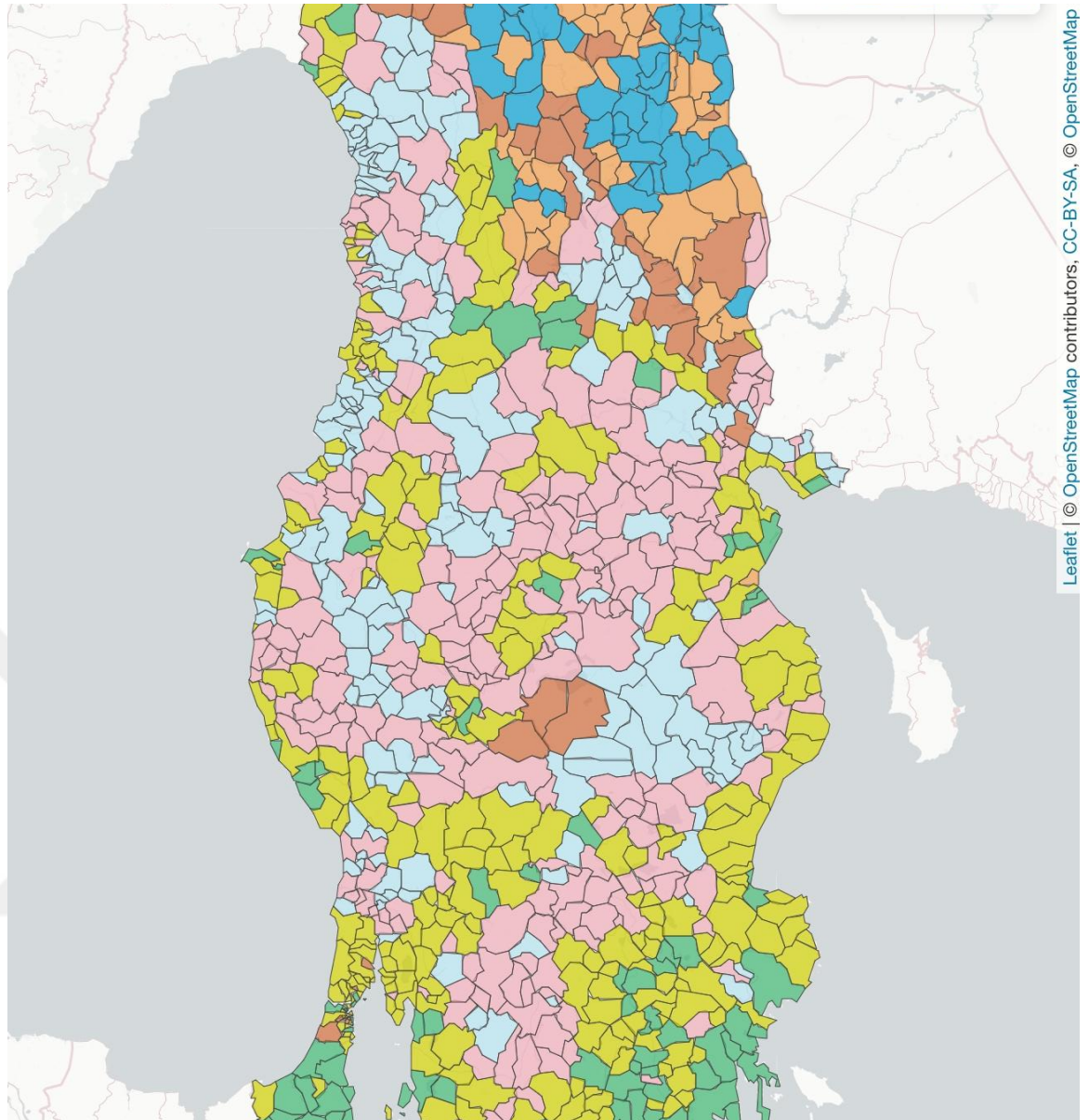

Tablo 15. 2015 Seçimleri K-7 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı

	1. Küme	2. Küme	3. Küme	4. Küme	5. Küme	6. Küme	7. Küme	Türkiye geneli (%)
AK Parti	68	10	41	27	52	54	26	40,9
CHP	10	1	30	5	16	8	48	25,0
MHP	16	2	20	5	26	7	15	16,3
HDP	2	85	5	58	2	27	7	13,1

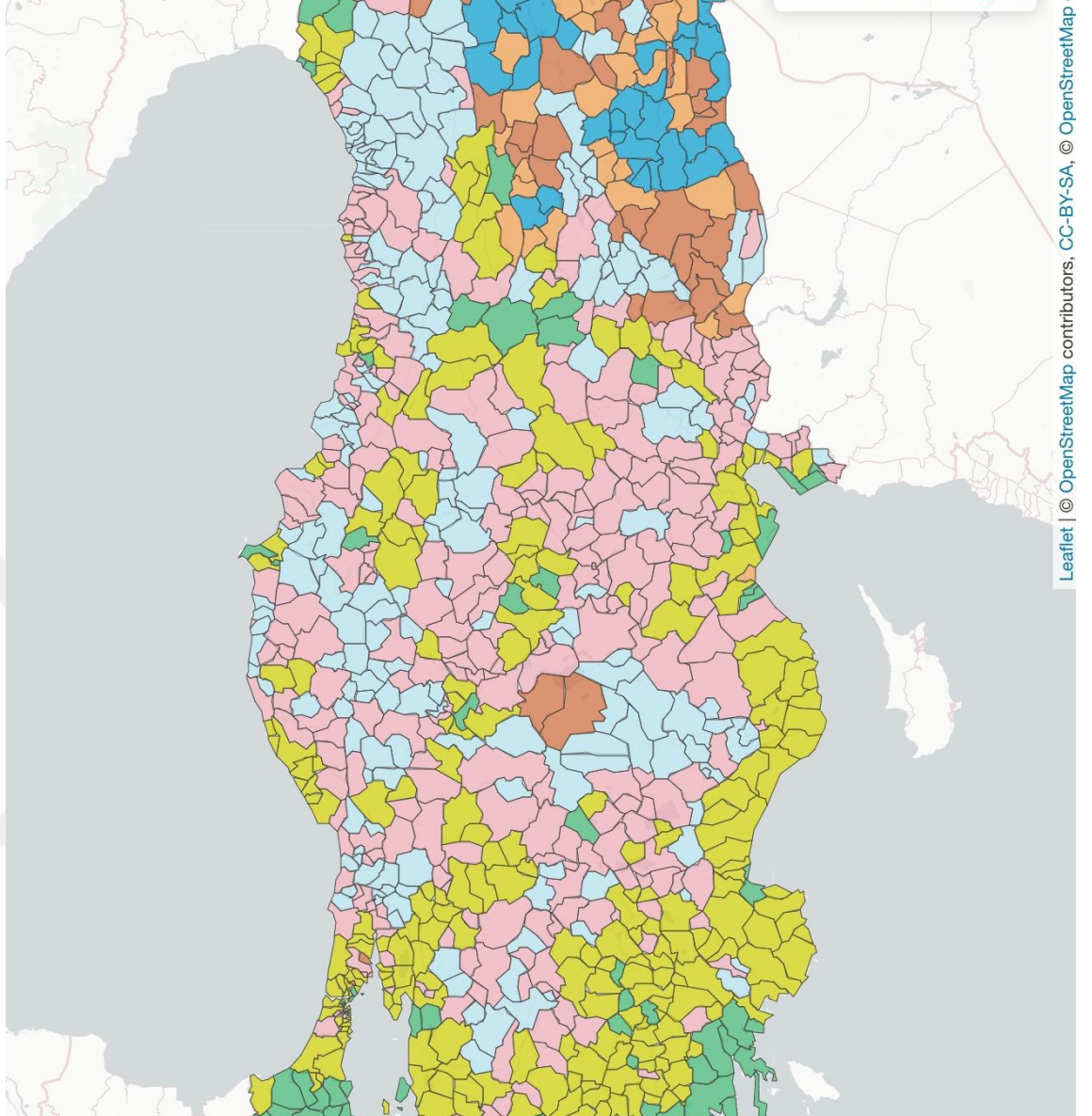
Grafik 14. 2015 Seçimleri K-7 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı

Tablo 16. 2018 Seçimleri K-7 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı

	1. Küme	2. Küme	3. Küme	4. Küme	5. Küme	6. Küme	7. Küme	Türkiye geneli (%)
AK Parti	66	17	41	29	52	49	26	42,5
CHP	8	3	28	7	16	6	45	22,6
MHP	15	2	12	6	17	6	6	11,1
HDP	2	74	5	52	2	32	9	11,7
İYİ Parti	7	1	13	3	11	3	12	9,9

Grafik 15. 2018 Seçimleri K-7 Kümeleme Yöntemine Göre İlçelerin Dağılımı

1. KÜME: AK Parti dominant kümedir. AK Parti'den sonra en çok oy alan ikinci parti MHP'dir. Bu iki partinin oy oranlarının toplamı yüzde 80'in üzerindedir. Bu kümede HDP yüzde 2, CHP ise yüzde 10 bandında oy alabiliyor.

2. KÜME: HDP dominant kümedir. HDP bu kümede yüzde 68 ile yüzde 85 oranında oy ortalamasına sahiptir. HDP dışında bu kümede varlık gösteren tek parti AK Parti'dir. AK Parti'nin en düşük oy aldığı küme olmasına rağmen bu kümedeki oy ortalaması yüzde 10 ile yüzde 25 aralığında değişir.

Kuzeyde Kars-Digor; batıda Diyarbakır-Kayapınar arasına sıkışmış, bölgesel baskınlığı yüksek fakat Türkiye geneline yaygınlığı düşük bir küme.

3. KÜME: HDP'nin Türkiye ortalamasının altında, diğer partilerinse Türkiye ortalamasına benzer ama biraz daha yüksek oy aldığı kümedir. İYİ Parti bu kümede en yüksek oy oranı ortalamasına ulaşır. Akdeniz'de, İç Ege'de ve Marmara'da baskın bir örüntü sergiler. Kars, Ardahan, Artvin, Eskişehir, Ankara, Kırşehir gibi illerin bazı ilçeleri de bu kümeye dahildir.

4. KÜME: HDP ve AK Parti rekabetinin olduğu, diğer partilerin oy oranının yüzde 6-yüzde 7 seviyelerinde kaldığı bir kümedir. Bu kümedeki AK Parti ve HDP oylarının toplamı yüzde 87 ile yüzde 87 aralığındadır. Bir diğer Güneydoğu ve Doğu Anadolu bölgelerine sıkışmış kümedir. Coğrafi dağılımı 2. kümeyle oldukça benzerdir.

5. KÜME: 6. kümeyle beraber 2015 ve 2018 kümelerinde bulunmakla birlikte 2011 seçiminde tam olarak bulunamayan iki kümeden biridir.

6. KÜME: 5. kümeyle beraber 2015 ve 2018 kümelerinde bulunmakla birlikte 2011 seçiminde tam olarak bulunamayan iki kümeden diğeridir.

7. KÜME: CHP'nin en güçlü olduğu kümedir. CHP'nin oy ortalaması bu kümede yüzde 45 ile yüzde 56 arasında değişir. AK Parti Türkiye ortalamasının altındadır ama oy oranı yüzde 26'dır. Artvin, Sivas, Tunceli, Adana, Mersin ve Hatay'ın bazı ilçeleri dışında tüm analizlerde gördüğümüz, İç Anadolu'da ayıksı bir örüntü gösteren Amasya-Gümüşhacıköy, Nevşehir-Hacıbektaş gibi Trakya ve Ege kıyılarına sıkışmış bir örüntü sergiler.

Şimdiye kadar yaptığımız analizlerde her bir kümeye benzeyen kümeleri diğer seçimde de bulabiliyorduk. Fakat K-7 kümeleme analizi uygulayınca ortaya çıkan kümelerde bazı farklılıklar ortaya çıkıyor. Örneğin 2015 ve 2018 Genel seçimlerinde HDP'nin Türkiye ortalamasının üzerinde oy aldığı üçüncü bir küme varken 2011 Genel seçimlerinde bu küme ortaya çıkmıyor.

3.10. Benzeş Kümeler

K-3 kümeleme analiziyle elde ettiğimiz kümelerin K-6 kümeleme analizinde hangi kümelere dağıldıklarını yüzdesel olarak gösteren aşağıdaki tabloları incelediğimizde, K-3 kümeleme analizinde ortaya çıkan her bir kümenin K-6 kümeleme analizinde iki adet kümeye dağıldığını görüyoruz. Örneğin HDP'nin güçlü olduğu K-3 kümelemenin 1. kümesini 100 kabul ettiğimizde, 2018 seçim sonuçlarına göre bu 100'ün 99'u K-6 kümelemede 1. ve 3. kümeye dağılıyor. AK Parti'nin güçlü olduğu 2. kümenin yüzde 91'i K-6 kümeleme analizinde 2. ve 6. kümeye; CHP'nin güçlü olduğu 3. kümenin ise yüzde 99'u 4. ve 5. kümeye dağılıyor.

Tablo 17. 2018 K-3 ve K-6 Kümelemeye Göre Benzeş Kümeler (%)

K-3 / K-6							
Kümeleme	1. Küme	2. Küme	3. Küme	4. Küme	5. Küme	6. Küme	Toplam
1. Küme	65	0	34	1	0	0	100
2. Küme	8	51	0	2	0	39	100
3. Küme	0	0	1	46	53	0	100

2015 seçimindeki oy dağılımına baktığımızda da K-3 kümelemedeki 1. kümeyi 100 kabul ettiğimizde bu 100'ün 91'inin K-6 kümelemedeki 1. ve 3. kümeye dağıldığını görüyoruz. K-3 kümelemedeki 2. kümenin yüzde 99'u K-6 kümelemedeki 2. ve 6. kümeye dağılırken K-3 kümelemedeki 3. kümenin yüzde 98'i de 4. ve 5. kümeye dağılıyor.

Tablo 18. 2015 K-3 ve K-6 Kümelemeye Göre Benzeş Kümeler (%)

K-3 / K-6							
Kümeleme	1. Küme	2. Küme	3. Küme	4. Küme	5. Küme	6. Küme	Toplam
1. Küme	53	0	38	0	8	2	100
2. Küme	0	57	0	1	0	42	100
3. Küme	1	0	0	38	60	1	100

2011 seçimindeki oy dağılımı da benzer bir sonuç üretiyor. 2011 seçimlerini K-3 kümeleme yöntemiyle kümelediğimizde ortaya çıkan 1. kümenin, aynı seçim sonuçlarını K-6 kümeleme analizine tabi tuttuğumuzda ortaya çıkan kümelere dağılımında K-3 kümelemedeki 1. kümenin yüzde 98'inin K-6 kümelemedeki 1. ve 3. kümeye dağıldığını görüyoruz.

K-3 kümelemedeki 2. kümenin yüzde 90'ı K-6 kümelemede 2. ve 5. kümeye; K-3 kümelemedeki 3. kümenin ise yine yüzde 90'ı 4. ve 5. kümeye dağılıyor.

Tablo 19. 2011 K-3 ve K-6 Kümelemeye Göre Benzeş Kümeler (%)

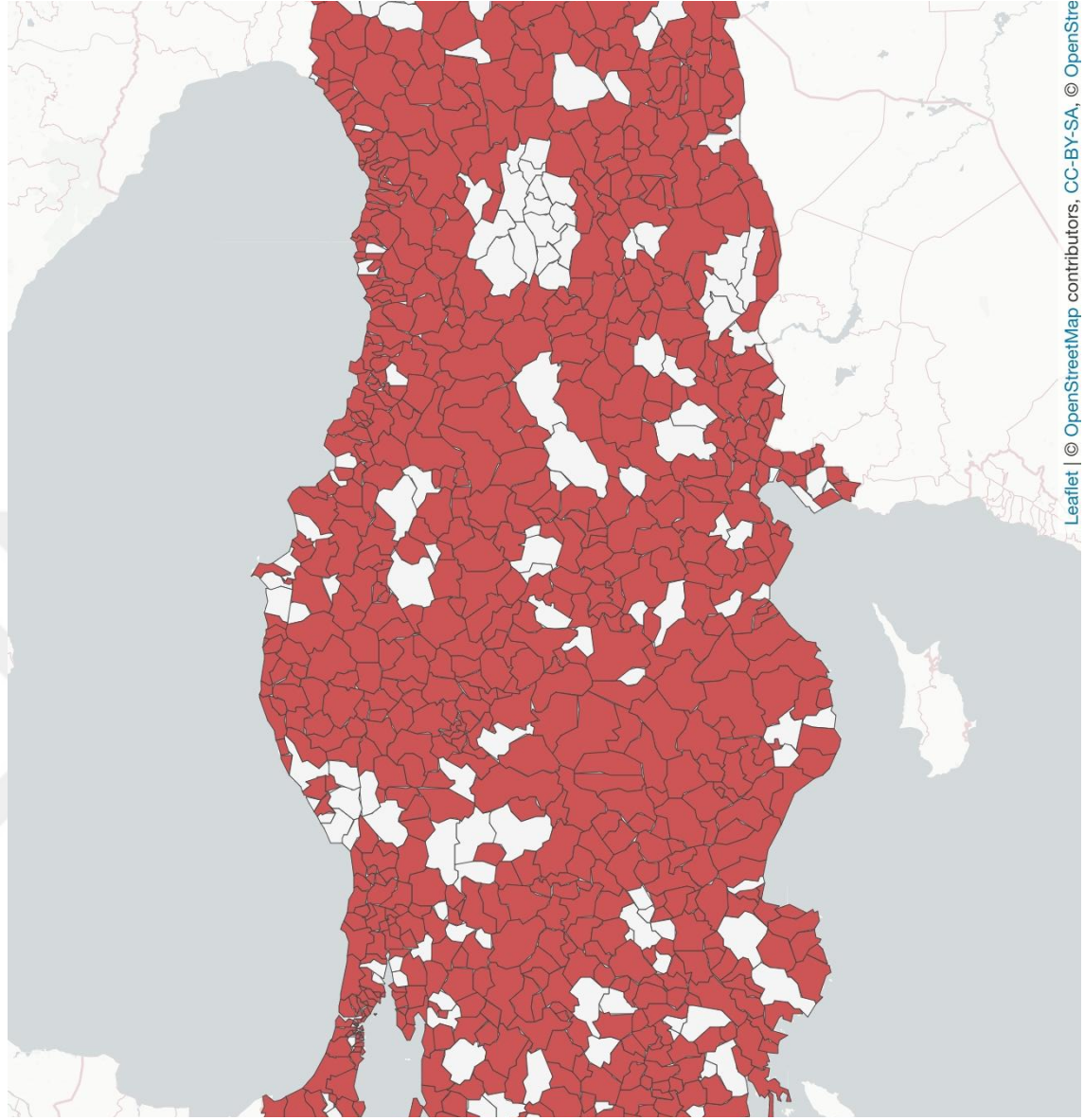
K-3 / K-6 Kümeleme	1. Küme	2. Küme	3. Küme	4. Küme	5. Küme	6. Küme	Toplam
1. Küme	55	0	43	0	0	2	100
2. Küme	0	67	3	0	23	8	100
3. Küme	0	0	1	35	55	10	100

Kümelerin bu dağılımları da gösteriyor ki K-Ortalama değeri olarak 3 yerine 6 alarak yaptığımız analiz neticesinde ortaya çıkan kümeler, K-3 kümeleme analizinde ortaya çıkan kümelerin benzeş alt kümeleridir.

3.11. Kümelerin Süreklilikleri

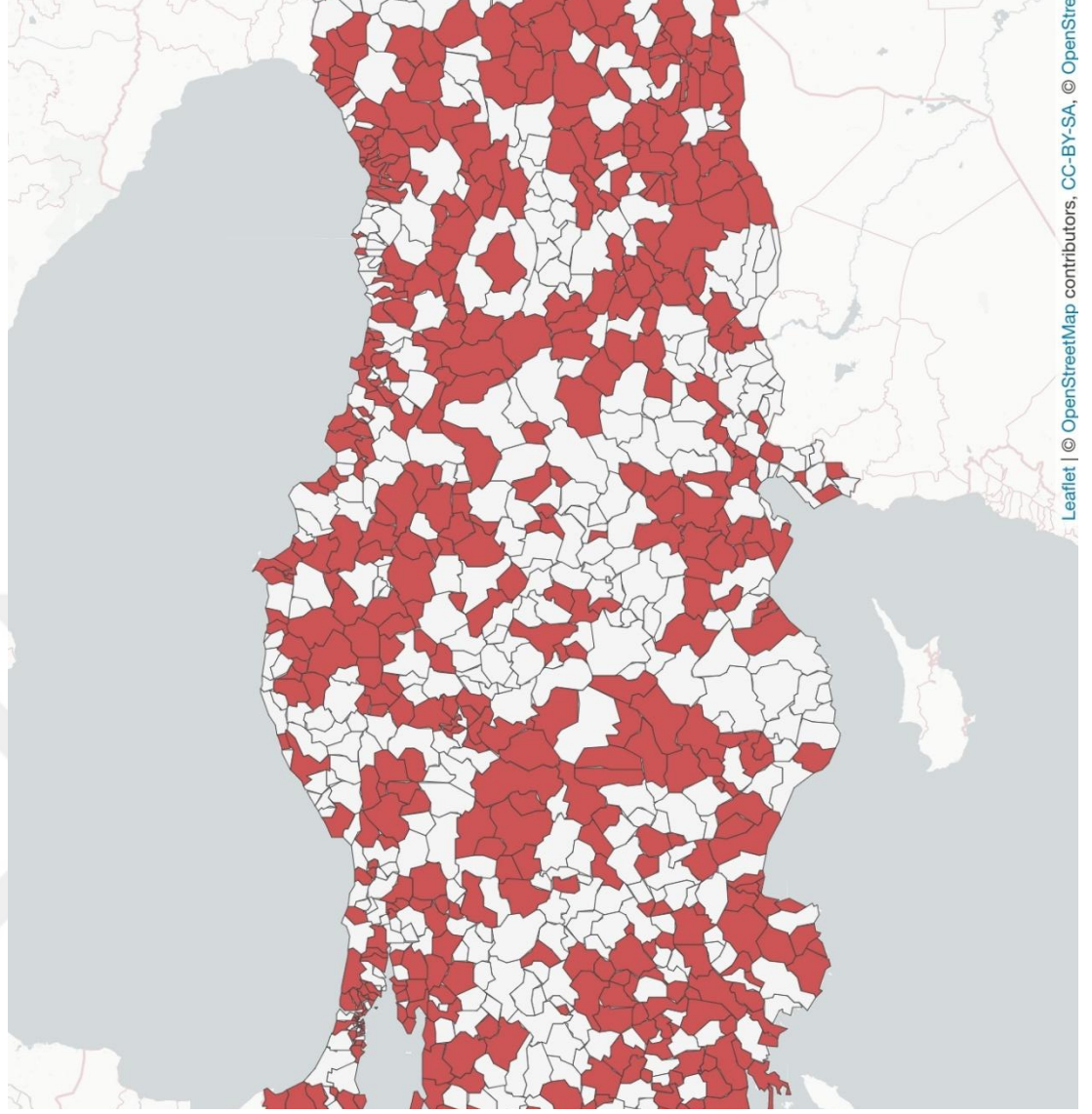
İlçelerin, kümeleme analizlerine göre hangi kümelere dağıldığını incelediğimizde de bir süreklilik olduğunu görüyoruz. Örnek vermek gerekirse, 2011, 2015 ve 2018 Genel seçimlerinde bulunan 946 ilçeyi analiz ettiğimizde bu ilçelerin 824'ünün bu üç seçimde de K-3 kümeleme analizine göre aynı kümeye düştüğünü, hiçbir ilçenin üç seçimde de ayrı kümeye düşmediğini görüyoruz. Dolayısıyla oy verme örüntüsü değişmediği gibi, analiz edilen üç seçimde ilçe bazlı seçim sonuçları da pek değişmemiştir diyebiliriz.

Grafik 16. 2018 Seçimleri K-3 Kümeleme – Kümelerin Sürekliliği

K-6 kümeleme analizinde ise yine 946 ilçenin 533'ü oy verme dağılımı bakımından hep aynı kümeye düşüyor. Sadece 7 küme K-6 kümeleme analizinde üç farklı seçimde de ayrı kümelere düşüyor.

Grafik 17. 2018 Seçimleri K-6 Kümeleme – Ayrı Kümelenme

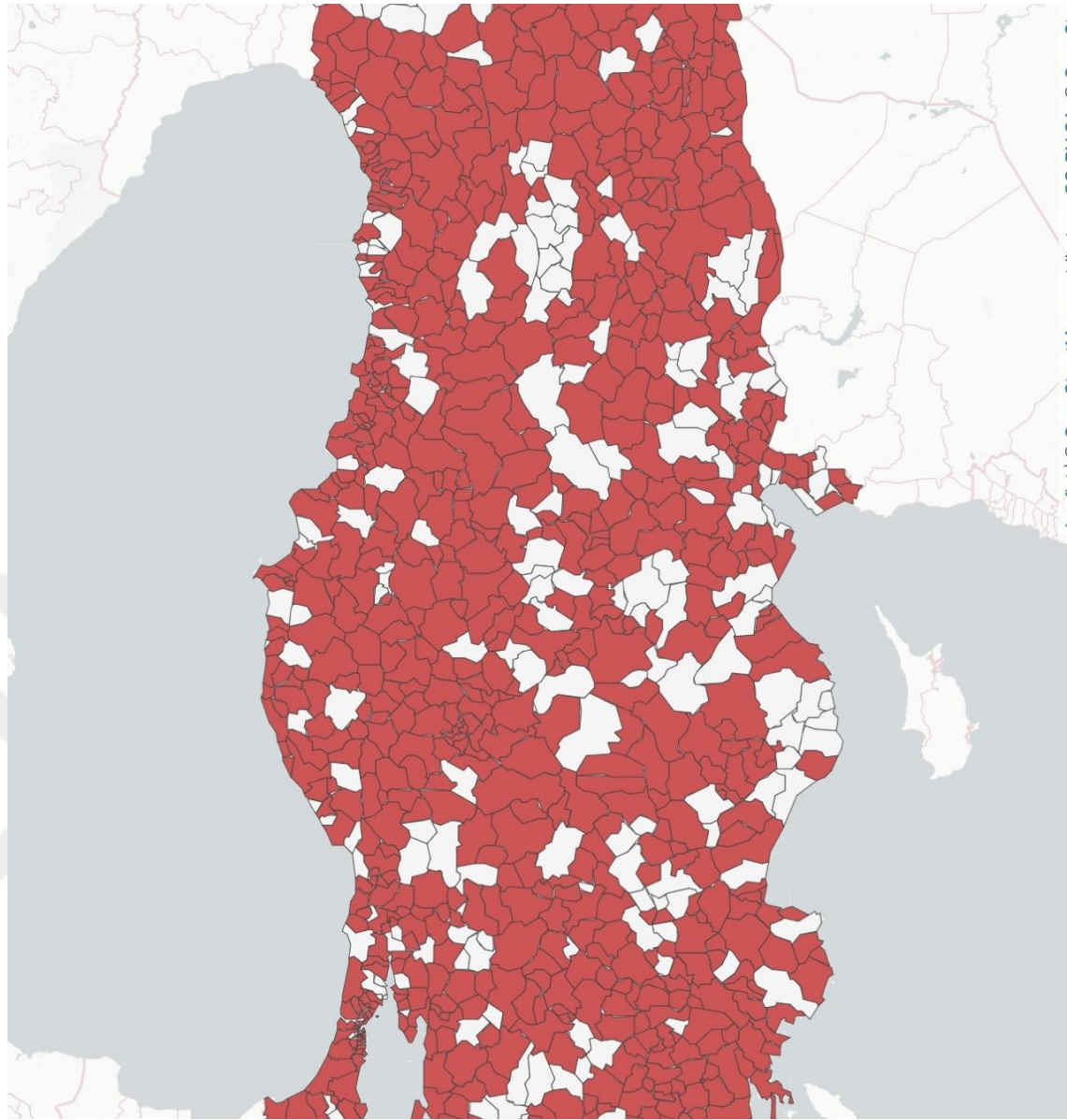
Bir önceki bölümde bahsedilen benzeş kümeleri aşağıdaki şekilde gruplayarak incelediğimizde bu sefer 946 ilçenin 777'sinin üç genel seçimdeki oy verme dağılımına göre aynı ya da benzeş kümelere dağıldığını görüyoruz:

Tablo 20. K-3 ve K-6 Kümelemeye Göre Benzeş Kümelerin Dağılımı

K-3 Kümeleme	K-6 Kümelemedeki Benzeş Kümeleri	
K-3 1. Küme	1. Küme	3. Küme
K-3 2. Küme	2. Küme	6. Küme
K-3 3. Küme	4. Küme	5. Küme

Grafik 18. K-3 ve K-6 Kümelemeye Göre Benzeş kümelerin Dağılımı

3.12. Değerlendirme

K-Ortalamlar kümeleme analiziyle üç seçimi kendi içinde tek tek analiz ettim. Her analizi her bir seçim için ayrı ayrı yaptığımdan ortaya çıkan kümeleri diğer seçimde bulamama gibi bir risk vardı. Sonuçta 972, 970 ve 957 değişkeni olan ilçe oy dağılım verisini, yaklaşık olarak 10 yıl içinde düzenlenmiş 2011, 2015 ve 2018 Genel seçimlerinde ortaya çıkan sonuçları analiz ettim.

Zaman da konjonktür de ülkenin içinde bulunduğu durum da seçime katılan partiler de ama az ama çok değişim göstermişti. Fakat K-7 kümeleme analizine kadar yaptığım K-3, K-4, K-5 ve K-6 analizlerinde her bir kümeyi diğer seçimlerde de bulabildim.

İlk olarak 2011, 2015 ve 2018 Genel seçimlerinin ilçe bazlı verilerini ayrı ayrı kümeleyerek analiz ettiğimizde K-3, K-4, K-5 ve K-6 kümeleme analizlerinin kıyaslanabilir, benzer kümeler ürettiğini tespit ettim. Dolayısıyla ilçe bazlı analizlerde K-Ortalama değeri 6'nın üzerine çıktıkça farklı seçimlerde benzer kümeler bulunamıyor. Bu durum önceki çalışmaların bir kısmıyla örtüşüyor. Çarkoğlu 1999 Genel seçimleri sonuçlarını kümeleme analizine tabi tuttuğu makalesinde 7 küme;²⁴⁶ 2002 Genel seçimlerini analiz ettiği çalışmasında ise 6 küme²⁴⁷ olduğunu ifade ediyordu. Şekercioğlu ve Arıkan²⁴⁸ 2007 Genel seçimlerini analiz ederek 6 küme; 1999 ve 2009 yılları arasında yapılan beş yerel ve genel seçime ait il düzeyinde verileri kümeleme analiziyle inceleyen çalışmalarıyla Akarca ve Başlevent²⁴⁹ üçlü ve beşli kümelemenin en açıklayıcı kümeleme analizi olduğunu; West²⁵⁰ ise 1999 ve 2002 Genel seçimleri sonuçlarını il bazlı olarak kümeleme analizine tabi tutarak üçlü ve yedili kümelemenin açıklayıcılığını vurgulamıştır.

Bu çalışma ise 2011, 2015 ve 2018 Genel seçimlerini ilçe bazlı seçim sonuçları üzerinden kümeleme analizine tabi tuttuğumuzda, K-Ortalamlar değerini 6'dan fazla aldıkça benzeş ya da türdeş kümelerin bulunamamaya başladığını, dolayısıyla bu seçimler için K-3, K-4, K-5 ve K-6 kümeleme analizlerinin kullanılabileceğin, fakat K-Ortalama değerini 7 ve üzeri alarak kümeleme analizinin uygulanamayacağını ortaya koymuştur.

Elbette bu bulgu önceki çalışmaların bir doğrulanması ya da yanlışlanması değildir, zira bahsedilen çalışmalarda il bazlı veri kullanılmıştır ve kullandıkları seçim verileri çoğunlukla farklıdır. Fakat il bazlı da uygulansa geçmiş seçimler, yerel seçimler de dahil edilse bulunan küme sayıları ve örüntüler benzeşmektedir.

²⁴⁶ Çarkoğlu, A. (2000), "The Geography of the April 1999 Turkish Elections", *Turkish Studies*, 1(1): 149-171.

²⁴⁷ Çarkoğlu, A. (2002), "The Rise of the New Generation Pro-Islamists in Turkey: The Justice and Development Party Phenomenon in the November 2002 Elections in Turkey", *South European Society and Politics*, 7(3): 123-156.

²⁴⁸ Şekercioğlu, E., Arıkan, G. (2008), "Trends in Party System Indicators for the July 2007 Turkish Elections", *Turkish Studies*, 9(2): 213-231.

²⁴⁹ Akarca, A.T., Başlevent, C. (2011), "Persistence in Regional Voting Patterns in Turkey During a Period of Major Political Realignment", *European Urban and Regional Studies*, s. 184-202.

²⁵⁰ West, W.J. (2005), "Regional Cleavages in Turkish Politics: An Electoral Geography of the 1999 and 2002 National Elections", *Political Geography*, 24(4): 499-523.

K-Ortalamlar tekniğinde “ortalama” değer ne kadar artarsa ortaya çıkan kümelerin birbirlerine benzerlikleri artar. Bu analizde de K değeri arttıkça küme içi benzerlik değerlerinin arttığını görüyoruz. Örneğin 2011 Genel seçim sonuçlarına göre, K-3 analizinde CHP’nin en yüksek oy aldığı kümedeki ortalaması yüzde 38’dir. Fakat bu kümeler içinde CHP’nin oyu yüzde 9-yüzde 93 aralığında değişmektedir. Dolayısıyla oy dağılımını birbirine en çok benzeyen 3 kümeye ayırınca CHP’nin oy dağılımı için çok da homojen olmayan bir küme elde ediyoruz. Oysaki 2011 Genel seçim sonuçlarına göre, K-6 analizini uyguladığımızda CHP’nin en yüksek oy aldığı kümedeki oyu yüzde 50 oluyor. Fakat bu küme içindeki ilçelerdeki CHP’nin oy dağılımı yüzde 30 ile yüzde 93 aralığında değişiyor. Dolayısıyla küme sayısını arttırmak daha homojen kümelerle ulaşmamıza sebep oluyor. Zira bölümün başında da belirttiğim üzere, kümeleme analizi yaparken kümeler içerisindeki oy dağılımı farkının en az, kümeler arasındaki oy dağılımı farkının ise en çok olmasını sağlıyoruz. K-Ortalamlar değerini ne kadar yüksek alırsak kümeler içerisindeki oy farkı daha az, kümeler arasındaki oy dağılımı farkı daha çok kümelerle ulaşılıyor.

İlçe bazlı oy dağılımında K-7 kümeleme analizinin, farklı seçimlerde birbiriyle benzeşmeyen kümeler ürettiği için uygulanamaz olduğunu ifade etmiştik. Dolayısıyla K-6 kümeleme analizi 2011, 2015, 2018 Genel seçim sonuçlarını ilçe bazlı kümeleme analizine tabi tuttuğumuzda bize çözünürlüğü yüksek, birbirine benzeş, küme içi farkların daha az, kümeler arası farkların daha yüksek olduğu bir analiz sonucu üretiyor. Buna karşın, K-3 kümeleme analizi sonucunda ulaşılan kümeler, benzer il bazlı kümeleme analizleriyle ortaya çıkan kümelerle oldukça ortak. Neredeyse tüm K-3 kümeleme analizleri;

- Oy dağılımı olarak HDP’nin güçlü olduğu, rekabetin sadece HDP ile AK Parti arasında gerçekleştiği, coğrafi olarak Güneydoğu ve Doğu Anadolu bölgelerine sıkışmış bir küme;
- Oy dağılımı olarak CHP’nin güçlü olduğu, coğrafi olarak batıya ve kıyılarda etkin bir diğer küme;
- AK Parti’nin güçlü olduğu, ikinci partinin genellikle MHP olduğu batı kıyıları ile Güneydoğu ve Doğu Anadolu bölgelerinin bir kısmı hariç ülkenin geneline yayılan bir başka küme

ortaya koyuyor. Bu örüntü önceki bölümde bahsedilen tüm çalışmalarda da benzer şekilde ortaya çıkıyor. Dolayısıyla 1999’dan 2018’e ister il bazlı ister ilçe bazlı, ister genel seçim ister yerel seçim sonuçları üzerinden kümeleme analizi yaptığımızda bu üç temel küme ve örüntüyle karşılaşılıyor.

Ayrıca bu çalışma 2011, 2015 ve 2018 Genel seçimleri kümelendiğinde ortaya çıkan örüntülerin birbirleriyle oldukça benzer olduğunu da ortaya koymaktadır. Dolayısıyla Türkiye’de seçmenlerin eğilimleri ilçe bazlı analizlerde bile 2011’den önce pek de değişmemiştir. Bu bulgu da önceki il bazlı çalışmalarla paraleldir. Bir başka ifadeyle, Türkiye’de 2011, 2015 ve 2018 Genel seçimlerinin sonuçlarını ilçe bazlı kümeleme analizine tabi tuttuğumuzda güçlü bir coğrafi örüntü görmekteyiz. Bu örüntü üç seçim içerisinde elbette siyasi partilerin aldıkları oylardaki artışlara ya da azalmalara da

bağlı olarak küçük değişimler dışında devam da etmiştir. Haliyle Türkiye’de oy verme davranışı ile coğrafi dağılım arasında güçlü bir ilişki bulunmaktadır ve bu oy verme örüntüleri son üç genel seçimde benzer dağılımlar göstermektedir.

K-3 kümeleme analizinin ortaya koyduğu örüntü, oy verme davranışı ve coğrafi dağılım konusundaki en temel ayrımı göstermektedir. Zira siyasi tercihlerin coğrafi dağılımını inceleyen bazı çalışmalar da bunu vurgulamıştır. Örneğin Türkiye’de altı küme olduğunu belirten Çarkoğlu da bu altı kümenin üç temel örüntüye işaret ettiğini ifade etmiştir. Çarkoğlu’na göre birinci örüntü, Türkiye’nin doğu ve güneydoğu kesimlerinde yaygın ve etnik Kürt partilere büyük destek veren iller; ikinci örüntü, Trakya ve Ege illerinin tamamında yaygın olmak üzere Doğu Karadeniz’den Doğu Akdeniz’e kadar uzanan kıyı illeri; üçüncü örüntü ise, bu iki bölge arasında bulunan çok sayıda ili içermektedir.²⁵¹

Ünal’ın çalışması da üç küme ortaya koymuştur ve analiz sonucunda ulaştığı kümelerin coğrafi dağılımı hem Çarkoğlu’nun çalışması hem de bu çalışmayla benzerdir. Ünal’ın çalışmasına göre ilk kümenin coğrafi dağılımı Türkiye’nin doğu ve güneydoğusunda yer alan illerle sınırlıdır. İkinci küme coğrafi dağılım bakımından çoğunlukla Marmara, Ege ve Akdeniz bölgelerindeki illerden oluşmaktadır. Üçüncü küme ise coğrafi dağılım bakımından geniş bir alan oluşturur ve büyük çoğunlukla Kuzey ve Orta Anadolu’da yer alan iller bu kümeye dahildir.²⁵²

K-3 kümeleme analizini ilçe bazlı olarak uyguladığımızda da benzer coğrafi dağılımı görüyoruz. Örneğin K-3 kümeleme analizindeki HDP dominant 1. küme; K-6 kümeleme analizinde 1. ve 3. küme olarak karşımıza çıkıyor. Benzerlikler esas alındığında 3’e değil de 6’ya göre ilçeler dağıtıldığında K-3 kümeleme analizinin tek küme verdiği coğrafyada, K-6 analizi “HDP’nin daha dominant” olduğu ve “HDP-AK Parti rekabetinin olduğu” iki küme tespit ediyor. Benzer şekilde K-3 kümeleme analizi CHP’nin Türkiye ortalamasının üzerinde oy aldığı ve coğrafi olarak batıda ve kıyılarda dağılımı daha güçlü olan 3. küme; K-6 kümeleme analizinde CHP’nin daha da güçlü olduğu, daha da kıyılara sıkışmış bir küme ile CHP’nin Türkiye ortalamasının üzerinde oy aldığı ama birinci partinin AK Parti olduğu bir ikinci küme ortaya çıkartıyor. Buradan hareketle K-4, K-5 ve K-6 kümeleme analizleri sonucunda elde edilen kümelerin anlamlı, oy verme örüntülerindeki farklılıklara daha duyarlı olduğunu, fakat ortaya çıkan kümelerin K-3 kümeleme analizi sonucunda elde ettiğimiz kümelerin benzeş alt kümeleri olduğu sonucunu ortaya koyuyor.

Ayrıca bu çalışmada diğer çalışmalardan farklı olarak il değil ilçe düzeyinde, tek değil üç seçim de çalışılrsa aslında önceki çalışmaların ortaya koyduğu örüntünün oldukça bir benzeri ortaya çıkıyor. Dolayısıyla farklı çalışmalar aslında Türkiye’de benzer bir seçim coğrafyası örüntüsünü ortaya koyuyor. Bu benzerliği biraz daha anlayabilmek adına sonraki bölümde, 2018 Genel seçimleri sonucunun kümeleme analizi neticesinde ortaya çıkan kümeleri ile Kalkınma Ajansları Genel

²⁵¹ Çarkoğlu, A. (2002), “The Rise of the New Generation Pro-Islamists in Turkey: The Justice and Development Party Phenomenon in the November 2002 Elections in Turkey”, *South European Society and Politics*, 7(3): 123-156.

²⁵² Aydoğan Ünal, B. (2020), “Türkiye’deki Seçmen Tercihlerinin Coğrafi Kümeleme Analizi: 24 Haziran 2018 Seçimleri”, *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, s. 21-32.

Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen 2017 İlçe Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırmaları (SEGE) çalışmasının verilerini lojistik regresyon analizine tabi tutacağım.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

OY VERME ÖRÜNTÜLERİ VE SOSYO-EKONOMİK GELİŞMİŞLİK İLİŞKİSİ

Bu bölüme kadar oy verme davranışını belirleyen temel etkileri, Türkiye’de bu konuda yapılan çalışmaları ele aldım. Ardından Türkiye’de bir oy verme örüntüsü olup olmadığını 2011, 2015 ve 2018 Genel seçimlerinin ilçe bazlı sonuçlarını kümeleme analizine tabi tutarak inceledim, K-3 ve K-6 kümeleme analizlerinin oy verme örüntüsünü en anlamlı şekilde ortaya koyduğunu iddia ettim. Bu bölümde ise, bu örüntülerin neden oluşmuş olabileceğine dair yine veri bazlı bir analiz yapacağım.

Tezin giriş bölümünde belirtildiği üzere seçmenlerin oy verme kararı oldukça karmaşık bir süreçtir. Tam da bu yüzden, seçmen davranışı konusunda temel teoriler olmakla birlikte bu alanda pek çok teori bulunmaktadır. Bu tez kapsamında ilçe bazlı seçim sonuçlarını analiz ettiğim için bu sonuçları yine ilçe bazlı başka bir veriyle ilişkilendirerek analiz etmeyi amaçladım. İlçe bazlı veriler içerisinde 32 değişken kullanılarak Türkiye Cumhuriyeti Sanayii ve Teknoloji Bakanlığı için Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen 2017 İlçe Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırmaları (SEGE) çalışmasının verilerini kullandım. Bu çalışma, metodolojisi ve araştırmayı gerçekleştiren kurum değişse de Türkiye’nin ilçe bazlı en önemli çalışmalardan biridir; en güncel araştırma ise 2017 SEGE araştırmalarıdır. Bu araştırmalar 1966 yılından beri il ve ilçe düzeylerinde gerçekleştirilmektedir:

İlçe SEGE Çalışmaları:

- 1966
- 1981
- 1985
- 1996
- 2004
- 2017

İl SEGE Çalışmaları:

- 1969
- 1972
- 1980
- 1985
- 1991
- 1996
- 2003
- 2011
- 2017

Her bir SEGE araştırmasının metodolojisi farklılıklar gösterse de SEGE-2017 aşağıdaki tabloda gösterilen 32 değişken üzerinden ilçe bazlı sosyo-ekonomik gelişmişlik endeksi skorları oluşturmuştur.

Tablo 21. Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırmaları (SEGE) Metodolojisi

		Veri Kaynağı	Yılı	Birimi
Demografik Değişkenler				
1	Nüfusun Türkiye İçindeki Payı	TÜİK	2014	Binde
2	Genel Doğurganlık Hızı	TÜİK	2014	Binde
3	Net Göç Hızı	TÜİK	2014	Binde
4	Ortalama Hane Büyüklüğü	TÜİK	2014	Kişi
İstihdam Değişkenleri				
1	Çalışma Çağındaki Nüfusun İlçe Nüfusuna Oranı	TÜİK	2014	Yüzde
2	İmalat Sanayii İstihdamının Türkiye İçindeki Payı	SGK	2014	Binde
3	Hizmet Sektörü İstihdamının Türkiye İçindeki Payı	SGK	2014	Binde
4	Aktif Çalışan Kadın Sigortalı Oranı	SGK	2014	Yüzde
5	Primi Devlet Tarafından Ödenen Nüfusun İlçe Nüfusuna Oranı	SGK	2014	Yüzde
Eğitim Değişkenleri				
1	Okuryazar Kadın Oranı	TÜİK	2014	Yüzde
2	İlköğretimde Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı	MEB	2014	Kişi
3	Okul Öncesi Okullaşma Oranı	MEB	2014	Yüzde
4	Ortaöğretim Okullaşma Oranı	MEB	2014	Yüzde
5	Yüksekokul veya Fakülte Mezunu Nüfusun 22+ Nüfusa Oranı	TÜİK	2014	Yüzde
Sağlık Değişkenleri				
1	Yüz Bin Kişiye Düşen Hastane Yatak Sayısı	SB	2014	Adet
2	Yüz Bin Kişiye Düşen Hekim Sayısı	SB	2014	Kişi
3	Yüz Bin Kişiye Düşen Diş Hekimi Sayısı	SB	2014	Kişi

4	Kişi Başı Aile Hekimliği Müracaat Sayısı	SB	2014	Adet
Rekabetçilik Değişkenleri				
1	Kişi Başı Tarımsal Üretim Değeri	TÜİK	2014	TL
2	Turizm Yatırım-İşletme ve Belediye Belgeli Yatak Sayısının Türkiye İçindeki Payı	KTB	2014	Binde
3	Teşvik Belgeli Yatırım Tutarının Türkiye İçindeki Payı	STB	2014	Binde
4	OSB’lerde Üretim Yapılan Parsellerin Türkiye İçindeki Payı	STB	2014	Binde
5	Sanayi Elektrik Tüketiminin Türkiye İçindeki Payı	TEDAŞ	2014	Binde
Mali Değişkenler				
1	On Bin Kişiye Düşen Banka Şube Sayısı	TBB	2014	Adet
2	Kişi Başı Banka Mevduatı Tutarı	TBB	2014	Bin TL
3	Kişi Başı Banka Kredisi Tutarı	TBB	2014	Bin TL
4	Kişi Başı Belediye Geliri	İB	2014	TL
5	Kişi Başı Belediye Gideri	İB	2014	TL
Yaşam Kalitesi Değişkenleri²⁵³				
1	Kişi Başı Mesken Elektrik Tüketimi	TEDAŞ	2014	MWh
2	Kişi Başı Sosyal Yardım Miktarı	AÇSHB	2014	TL
3	Sinema Salonu Mevcudiyeti	KTB	2014	Var/Yok
4	Kişi Başı Sabit Genişbant İnternet Abone Sayısı	BTK	2014	Adet

Endeks değerlerine göre altı gelişmişlik kademesi belirlenmiştir. Buna göre, en gelişmiş birinci kademedeki 56 ilçe, ikinci kademedeki 173 ilçe, üçüncü kademedeki 229 ilçe, dördüncü kademedeki 205 ilçe, beşinci kademedeki 197 ilçe ve altıncı kademedeki 110 ilçe bulunmaktadır.

2017 SEGE araştırmasına göre sosyo-ekonomik gelişmişlik seviyesi en yüksek 10 ilçe şu şekildedir:

Tablo 22. 2017 SEGE Araştırmasına Göre Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Seviyesi En Yüksek 10 İlçe

²⁵³ <https://www.sanayi.gov.tr/assets/pdf/birimler/2017-ilce-sege.pdf>

Sıra	İl Adı	İlçe Adı	Skor
1	İstanbul	Şişli	7,730
2	İstanbul	Beşiktaş	6,365
3	Ankara	Çankaya	5,658
4	İstanbul	Kadıköy	4,678
5	İstanbul	Bakırköy	4,457
6	İzmir	Konak	3,582
7	Ankara	Altındağ	3,564
8	İstanbul	Fatih	3,501
9	Bursa	Nilüfer	3,349
10	Gaziantep	Şehitkamil	2,924

2017 SEGE araştırmasına göre sosyo-ekonomik gelişmişlik seviyesi en düşük 10 ilçe ise şu ilçelerdir:

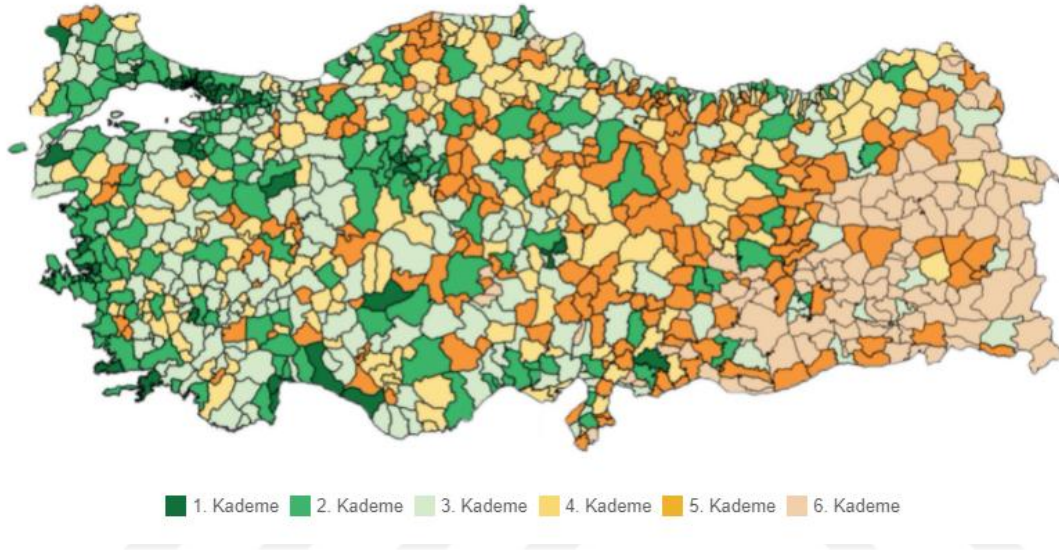
Tablo 23. 2017 SEGE Araştırmasına Göre Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Seviyesi En Düşük 10 İlçe

Sıra	İl Adı	İlçe Adı	Skor
961	Bingöl	Karlıova	-1,552
962	Erzurum	Karayazı	-1,555
963	Ağrı	Tutak	-1,604
964	Diyarbakır	Çınar	-1,608
965	Ağrı	Hamur	-1,624
966	Bitlis	Mutki	-1,722
967	Muş	Korkut	-1,724
968	Siirt	Pervari	-1,732
969	Adıyaman	Gerger	-1,736
970	Şanlıurfa	Harran	-1,741

Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü hazırladığı raporda, ilçelerin sosyo-ekonomik gelişmişlik endeksine göre coğrafi dağılımını aşağıdaki haritayla göstermiştir:²⁵⁴

²⁵⁴ <https://www.sanayi.gov.tr/merkez-birimi/b94224510b7b/sege/ilce-sege-raporlari>

Grafik 19. İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Endeksine Göre Coğrafi Dağılımı

Görüldüğü üzere Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde 1. ve 2. kademedeki gelişmişlik kategorisinde bulunan neredeyse hiçbir ilçe yokken bu ilçeler ülkenin batı ve sahil kesimlerinde daha yoğundur. Detaylı analizlere girmeden önce bile bu harita ile K-3 kümeleme haritasının birbirine epeyce benzediği söylenebilir.

4.1. K-3 Kümelerinin SEGE Dağılımları

2018 Genel seçimlerinin ilçe bazlı sonuçlarını K-3 kümeleme analizine tabi tuttuğumda ortaya çıkan üç kümenin temel özellikleri şöyleydi:

1. KÜME: HDP / Bağımsız oyların dominant, AK Parti'nin Türkiye ortalamasına göre daha az oy almasına rağmen ikinci parti olduğu, Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerine sıkışmış bir küme.
2. KÜME: AK Parti oylarının Türkiye ortalamasının üzerine çıktığı, AK Parti ve MHP oylarının toplamının yüzde 75'in üzerinde olduğu, ülke geneline dağılmakla birlikte batı ilçelerinde, sahil ilçelerinde ve Güneydoğu ve Doğu Anadolu bölgelerinde daha az oranda temsil edilen bir küme.
3. KÜME: CHP oylarının Türkiye ortalamasının yaklaşık olarak yüzde 10'dan daha fazla oranda yüksek olduğu, batıya ve sahil ilçelerine sıkışmış bir küme.

Bu kümelere ait ilçelerin sosyo-ekonomik gelişmişlik endeksi (SEGE) ortalamaları analiz edildiğinde Türkiye ortalaması -0,0014 iken 1. kümeye ait ilçelerin SEGE ortalamasının Türkiye ortalamasının çok altında olarak -0,9217; 2. kümeye ait ilçelerin SEGE ortalamasının Türkiye ortalamasının altında ama 1. kümeye göre ortalama daha yakın olarak -0,1617; 3. kümeye ait ilçelerin ise Türkiye ortalamasının epeyce üzerinde 0,5388 SEGE değerine sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 24. 2018 K-3 Kümelerinin SEGE Değerleri (2017)

	Ortalama	Ortanca Değer
1. KÜME	-0,9217	-1,103
2. KÜME	-0,1617	-0,318
3. KÜME	0,5388	0,288
Türkiye Geneli	-0,0014	-0,196

Dolayısıyla sosyo-ekonomik gelişmişlik seviyesi yüksek ilçelerde CHP'nin oyunun yüksek olduğu kümenin daha fazla; sosyo-ekonomik gelişmişlik seviyesi düşük ilçelerde ise HDP oylarının yüksek olduğu kümenin daha fazla oranda temsil edildiğini görülmektedir. Buna karşılık her bir kümenin en yüksek ve en düşük SEGE değerine sahip 10 ilçesi aşağıdaki gibidir. Tablo incelendiğinde her kümede sosyo-ekonomik gelişmişlik seviyesi SEGE-2017 araştırmasına göre Türkiye ortalamasının altında olan ilçeler olduğu da görülmektedir. Fakat kümeler arasındaki esas fark, sosyo-ekonomik gelişmişlik seviyesi yüksek olan ilçelerin temsiliyetinde ortaya çıkmaktadır. 1. kümede SEGE değeri en yüksek olan 10 ilçenin 2'si Türkiye ortalamasının altında SEGE değerine sahip ilçelerken Türkiye'nin sosyo-ekonomik gelişmişlik seviyesi en yüksek 10 ilçesinden 2'si 2. kümede; 8'i ise 3. kümede bulunmaktadır.

Tablo 25. 2018 K-3 Kümelerinin SEGE Değerleri

K-3 1. KÜME		K-3 2. KÜME		K-3 3. KÜME	
İl-İlçe	SEGE	İl-İlçe	SEGE	İl-İlçe	SEGE
En düşük değerler		En düşük değerler		En düşük değerler	
Ağrı Hamur	-1,62	Şanlıurfa Harran	-1,74	Mersin Mut	-1,72
Ağrı Tutak	-1,6	Adıyaman Gerger	-1,74	Yalova Çınarcık	-1,61
Erzurum Karayazı	-1,56	Siirt Pervari	-1,73	Zonguldak Kozlu	-1,29
Bingöl Karlıova	-1,55	Antalya Korkuteli	-1,72	Ardahan Damal	-1,19
Erzurum Karaçoban	-1,54	Kilis Polateli	-1,55	Osmaniye Sumbas	-1,15
Van Bahçesaray	-1,54	Şanlıurfa Akçakale	-1,53	İstanbul Çatalca	-1,14
Erzurum Tekman	-1,53	Kilis Musabey	-1,51	Eskişehir Han	-1,09
Diyarbakır Hani	-1,53	Erzurum Köprüköy	-1,48	Kars Arpaçay	-1,05
Bitlis Hizan	-1,52	Adıyaman Sincik	-1,45	Yalova Çiftlikköy	-1,04
Ağrı Diyadin	-1,52	Muş Hasköy	-1,43	Denizli Sarayköy	-0,98

En yüksek değerler		En yüksek değerler		En yüksek değerler	
Mardin Artuklu	-0,05	Kayseri Melikgazi	2	İzmir Balçova	2,78
Batman Merkez	-0,01	İstanbul Bağcılar	2,01	Ankara Yenimahalle	2,85
Diyarbakır Kayapınar	0,17	Osmaniye Bahçe	2,04	Bursa Nilüfer	3,35
Muş Korkut	0,24	Konya Selçuklu	2,11	İstanbul Fatih	3,5
Batman Kozluk	0,25	Bursa Orhangazi	2,3	İzmir Konak	3,58
Van İpekyolu	0,28	İstanbul Ümraniye	2,66	İstanbul Bakırköy	4,46
Diyarbakır Çınar	0,47	İstanbul Başakşehir	2,67	İstanbul Kadıköy	4,68
Mersin Akdeniz	1,05	Kocaeli Gebze	2,72	Ankara Çankaya	5,66
Tunceli Merkez	1,08	Gaziantep Şehitkamil	2,92	İstanbul Beşiktaş	6,37
Diyarbakır Yenişehir	1,21	Ankara Altındağ	3,56	İstanbul Şişli	7,73

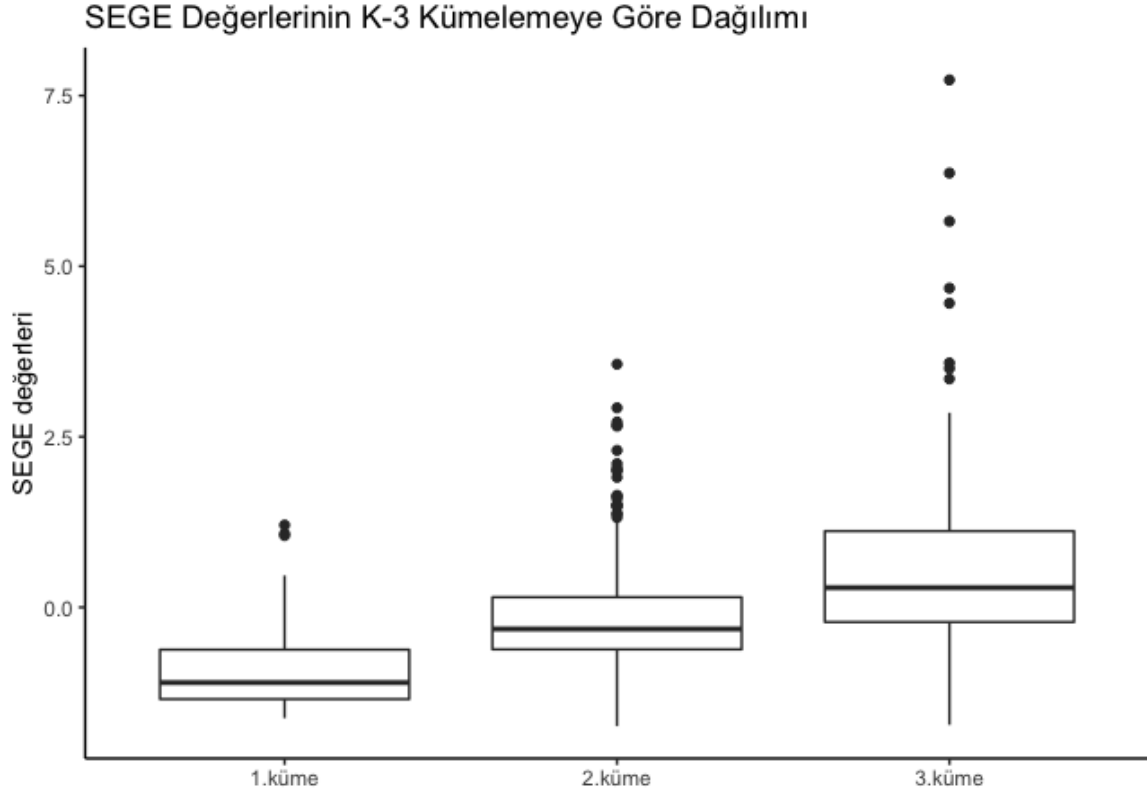
Bu kümeler dahil ilçelerin SEGE değerlerinin ortanca değerini de analiz etmek gerekmektedir. Ortanca değer, bir dağılımda tüm sayıları sırayla dizdiğimizde ortada kalan değeri ifade etmektedir. Ortanca değer, verilerin dağılımının normalden uzak olması, sağa ya da sola çarpık olması durumunda kullanılır. Çünkü böyle durumlarda ortalama uç değerlerden etkilenirken ortanca etkilenmez.

Kümelerin ortanca değerlerini incelediğimizde öncelikle Türkiye'nin ortalama SEGE değeri -0,0014 iken ortanca değerinin -0,196 olduğunu görüyoruz. Dolayısıyla SEGE değeri yüksek ilçelerin ortalamayı daha fazla etkilediği söylenebilir. Zira kullandığımız SEGE-2017 endeksinde en düşük SEGE değerinin -1,71; en yüksek SEGE değerinin 7,73 olduğu bir ölçümde bu da beklenir bir sonuçtur. Dağılım tek yöndeki bu çalışmada SEGE değeri yüksek yönünde aşırı olduğu için ortanca değer ile ortalama değer arasında kayda değer farklar oluşmaktadır. Tam da bu sebeplerle ortanca değer analizi üzeri ortalama değer analizinden daha anlamlı bir sonuç vermektedir.

Kümeler göre incelediğimizde ortalama SEGE değeri -0,9217 olan 1. kümenin ortanca değeri -1,103; ortalama SEGE değeri -0,1617 olan 2. kümenin ortanca değeri -0,318; ortalama SEGE değeri 0,5388 olan 3. kümenin ortanca değeri 0,288 olduğunu görüyoruz.

Grafik 1'de SEGE değerlerine göre ilçelerin K-3 kümeleme analizinde yer aldıkları kümeler göre ayrıştırılarak gösteren kutu grafiği (*boxplot*) yer almaktadır. Kutu grafiği, kümelerin SEGE değerlerine göre minimum değer, ilk çeyrek, ortanca değer, üçüncü çeyrek ve maksimum değer özellikleri üzerinden incelenebilmesini sağlamaktadır. Kutuların içerisindeki çizgiler her bir kümenin ortanca değerini göstermektedir. Buna göre kümelerin ortanca değer çizgisi diğer kümelerin kutularının sınırları dışında kalmaktadır. Bu durum sayesinde her üç kümenin SEGE değerleri açısından birbirinden farklı olduğu yorumu yapılabilir. İkinci olarak kutunun uzunluğu o kutu içerisindeki SEGE değerlerinin dağılımıyla ilgilidir. Buna göre de 1. küme ve 2. küme kutuları daha dar, yani bu kümelerdeki ilçelerin SEGE değerlerinin daha az dağıldığını, 3. kümenin kutusunun ise daha geniş olması sebebiyle ilçelerin SEGE değerlerine daha fazla dağıldığını söylemek mümkündür. Son olarak

kutuların dışında kalan noktalar aykırı değerleri, yani SEGE değerleri bulundukları kümelerle göre daha aykırı olan ilçeleri göstermektedir. Buna göre de 1. kümenin içerisinde çok daha az aykırı değere sahip ilçe bulunurken 2. kümede çok daha fazla sayıda aykırı değere sahip ilçe bulunduğu yorumu yapılabilmektedir.

Grafik 20 SEGE Değerleri ve K-3 Kümelemeye Göre İlçelerin Dağılımı

4.2. K-6 Kümelerinin SEGE Dağılımları

2018 Genel seçimlerinin ilçe bazlı sonuçlarını K-3 kümeleme analizine tabi tuttuğumuzda ortaya çıkan üç kümenin temel özellikleri şöyledi:

1. KÜME: HDP dominant; AK Parti'nin tüm kümeler içinde en düşük oyu aldığı fakat yine de oyunun yüzde 11 ile yüzde 24 arasında bulunduğu bir kümedir. Şanlıurfa-Suruç ve Tunceli-Ovacık ilçelerinin batısında bu kümeye ait bir ilçe bulunmuyor.

2. KÜME: AK Parti'nin en dominant olduğu kümedir. AK Parti oyunun ortalaması yüzde 66 ile yüzde 69 aralığındadır. AK Parti dışında en çok oyu alan parti MHP'dir. Bu kümedeki AK Parti ve MHP oyunun toplamı yüzde 80'in üzerindedir. Marmara, Ege ve Akdeniz kıyılarında bu kümeye ait herhangi bir ilçe yoktur. İstanbul-Sultanbeyli ile Balıkesir-Kepsut bu küme içindeki en batıda olan ilçelerdir. İç Anadolu, Kuzey Doğu Karadeniz'de oldukça baskındır.

3. KÜME: HDP ve AK Parti rekabetinin olduğu, diğer partilerin oy oranının yüzde 5-yüzde 6 seviyelerinde kaldığı bir kümedir. Bu kümedeki AK Parti ve HDP oylarının toplamı yüzde 82 ile yüzde 89 aralığında bulunmaktadır.

4. KÜME: CHP'nin güçlü olduğu kümedir. CHP'nin bu kümede oylarının ortalaması yüzde 44 ile yüzde 50 bandındadır. Türkiye ortalamasının epey altında bir oy oranı olsa da bu kümedeki ikinci parti AK Parti'dir. Ağırlıklı olarak Türkiye'nin batısında ya kıyılarda ya da kıyılara yakın ilçelerde daha yoğundur.

5. KÜME: HDP'nin Türkiye ortalamasının altında, diğer partilerinse Türkiye ortalamasına benzer ama biraz daha yüksek oy aldığı kümedir. İYİ Parti en yüksek oy oranına bu kümede erişmektedir. Akdeniz, İç Ege ve İstanbul'da bu kümeye ait ilçelerin baskın olduğu görülmektedir. Kars, Ardahan, Artvin ve Rize'nin bazı ilçeleri de kümeye dahil olmakla birlikte bu ilçeler dışında bu kümeye ait en doğudaki ilçe Erzincan-Tercan'dır.

6. KÜME: Bu kümede AK Parti ve MHP oylarının toplamı yüzde 70 ile yüzde 75 bandındadır. Batıda Çanakkale-Yenice'den doğuda Ardahan-Posof'a kadar geniş bir coğrafyada; Ege, Trakya, Batı Akdeniz, Güneydoğu ve Doğu Anadolu bölgeleri haricinde, özellikle de İç Anadolu'da oldukça baskın bir örüntüye sahiptir.

Bu kümelere ait ilçelerin sosyo-ekonomik gelişmişlik endeksi (SEGE) ortalamaları incelendiğinde Türkiye ortalaması -0,0014 iken en düşük SEGE değerine -0,9449 ile 1. küme ve -0,8076 ile 3. kümenin sahip olduğu; en yüksek SEGE değerine ise 0,8933 ile 4. küme ve 0,3549 ile 5. kümenin sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 26. 2018 K-6 Kümelerinin SEGE Değerleri (2017)

	Ortalaması	Ortanca Değer
1. KÜME	-0,9449	-1,1885
2. KÜME	-0,4284	-0,4690
3. KÜME	-0,8076	-1,0190
4. KÜME	0,8933	0,7640
5. KÜME	0,3549	0,1150
6. KÜME	-0,0248	-0,2060
Türkiye Geneli	-0,0014	-0,196

Bu kümelere ait ilçelerin sosyo-ekonomik gelişmişlik endeksi (SEGE) ortanca değerleri incelendiğinde Türkiye ortanca değeri -0,196 iken 1. kümeye ait ilçelerin SEGE ortanca değeri Türkiye ortanca değerinin çok altında olarak -1,1885; 2. kümeye ait ilçelerin SEGE ortanca değerinin -0,4690; 3. kümeye ait ilçelerin SEGE ortanca değerinin -1,0190; 4. kümeye ait ilçelerin SEGE ortanca değerinin

0,7640; 5. kümeye ait ilçelerin SEGE ortanca değerinin 0.1150; 6. kümeye ait ilçelerin SEGE ortanca değerinin ise -0.2060 olduğu görülmektedir.

Önceki bölümde ele aldığımız benzeş kümeler üzerinden incelendiğinde ise HDP'nin oy oranının Türkiye ortalamasının üzerinde olduğu 1. ve 3. kümelerin en düşük SEGE ortanca değerine, CHP oylarının Türkiye ortalamasının üzerinde olduğu 4. ve 5. kümelerin en yüksek SEGE ortanca değerine sahip olduğu görülmektedir.

K-6 kümeleme ile ortaya çıkan 4. ve 5. kümelerin K-3 kümelemedeki 3. kümeye benzeş olduğunu önceki bölümlerde ifade etmiştim. K-3 kümelemedeki 3. kümenin SEGE ortanca değeri 0,53 iken K-6 kümelemede ortaya çıkan ve bu kümeye benzeş olan iki kümenin SEGE ortanca değerleri 0,7640 ve 0,1150'dir. Bu iki analiz, K-Ortalama değerini arttırdıkça ortaya çıkan kümelerin kendi içlerinde daha benzer, diğer kümelerle daha farklı kümeler ortaya koyduğunun bir diğer ifadesidir.

Hem SEGE ortalamaları hem de SEGE ortanca değerleri gösteriyor ki CHP'nin daha yüksek oy aldığı ilçelerin SEGE değeri ortalaması ve SEGE ortanca değeri, diğer kümelere göre daha yüksek; HDP'nin daha yüksek oy aldığı kümelerin SEGE değeri ortalaması ve ortanca değeri ise diğer kümelere göre daha düşüktür. Buna karşın K-6 kümeleme analizi sonucunda ortaya çıkan kümeler biraz daha homojen kümelerdir. Örneğin CHP'nin oy dağılımının yüksek olduğu ilçelerin bazılarının Türkiye genelinin çok üzerinde SEGE ortanca değerine ve SEGE değeri ortalamasına sahip olduğunu fakat bazı ilçelerin ise, Türkiye genelinden daha yüksek SEGE değerine sahip olmalarına rağmen diğer küme kadar yüksek SEGE değerine sahip olmadığını göstermektedir.

Benzer durum K-3 kümelemede AK Parti'nin dominant olduğu 2. küme için de söylenebilir. K-6 kümeleme analizi sonucunda ortaya çıkan 2. ve 6. kümenin K-3 kümelemedeki 2. kümeye benzeş olduğunu ifade etmiştik. SEGE değeri ortalamalarına ve SEGE ortanca değerlerine baktığımızda da bu iki benzeş kümeden biri Türkiye ortalamasına yakın bir SEGE değeri ortalamasına ve ortanca değerine sahipken diğer kümenin Türkiye ortalamasının altında bir ortalama değere sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 27. 2018 K-3 Kümelerinin SEGE Değerleri

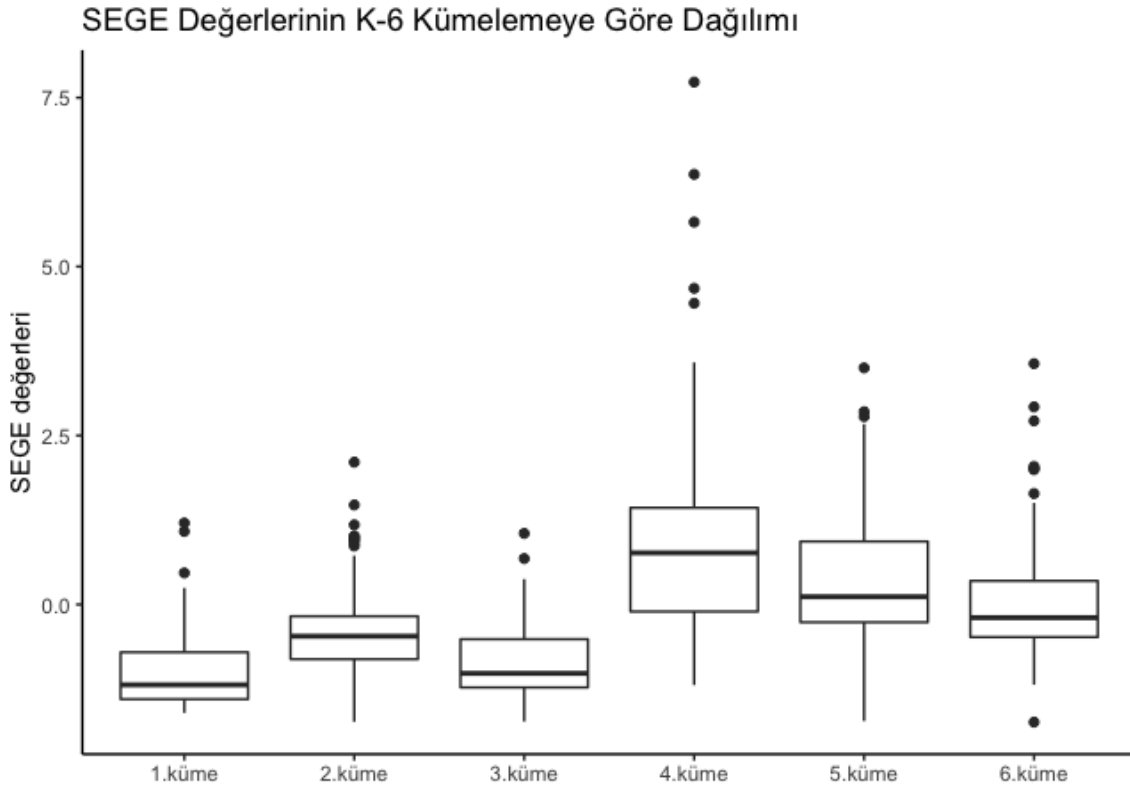
K-6 1. KÜME		K-6 2. KÜME		K-6 3. KÜME		K-6 4. KÜME		K-3 5. KÜME		K-3 6. KÜME	
İl-İlçe	SEGE	İl-İlçe	SEGE	İl-İlçe	SEGE	İl-İlçe	SEGE	İl-İlçe	SEGE	İl-İlçe	SEGE
En düşük değerler		En düşük değerler		En düşük değerler		En düşük değerler		En düşük değerler		En düşük değerler	
TUTAK AĞRI	-1,6	GERGER ADİYAMAN	-1,74	PERVARI SİİRT	-1,73	MUT MERSİN	-1,72	DAMAL ARDAHAN	-1,19	HARRAN ŞANLIURFA	-1,74
KARAYAZI ERZURUM	-1,56	POLATELİ KİLİS	-1,55	HAMUR AĞRI	-1,62	KORKUTELİ ANTALY	-1,72	SARAYKÖY DENİZL	-0,98	ŞENKAYA ERZURUM	-1,19
KARLIOVA BİNGÖL	-1,55	AKÇAKALE ŞANLIU	-1,53	BAHÇESARAY VAN	-1,54	ÇINARCIK YALOVA	-1,61	ARGUVAN MALATYA	-0,95	TUT ADİYAMAN	-1,15
KARAÇOBAN ERZURU	-1,54	MUSABEYLİ KİLİ	-1,51	HANİ DİYARBAKIR	-1,53	KOZLU ZONGULDAK	-1,29	HANAK ARDAHAN	-0,73	ALTUNHİSAR NİĞ	-1,02
TEKMAN ERZURUM	-1,53	KÖPRÜKÖY ERZUR	-1,48	HİZAN BİTLİS	-1,52	SUMBAS OSMANİYE	-1,15	GÜRGENTEPE ORDU	-0,71	GÜLAĞAÇ AKSARA	-1,02
DİYADİN AĞRI	-1,52	SİNCİK ADİYAMAN	-1,45	SAVUR MARDİN	-1,42	ÇATALCA İSTANBU	-1,14	KOÇAZ KIRKLAREL	-0,67	KULUNCAK MALATYA	-0,98
DERİK MARDİN	-1,51	HASKÖY MUŞ	-1,43	SASON BATMAN	-1,41	HAN ESKİŞEHİR	-1,09	BOZTEPE KIRŞEHİ	-0,66	ARABAN GAZİANTEP	-0,97
HAZRO DİYARBAKIR	-1,51	SARAYKENT YOZGAT	-1,42	EĞİL DİYARBAKIR	-1,37	ARPAÇAY KARS	-1,05	NURHAK KAHRAMANMA	-0,65	ÇAĞLAYAN CERİT	-0,97
BAŞKALE VAN	-1,5	ŞİRVAN SİİRT	-1,37	GÜRPINAR VAN	-1,34	ÇİFTLİKKÖY YA	-1,04	PÜLÜMÜR TUNCEL	-0,56	EKİNOZÜ KAHRAM	-0,95
ÇALDIRAN VAN	-1,49	ADAKLI BİNGÖL	-1,35	GÜROYMAK BİTLİ	-1,31	ÇILDIR ARDAHAN	-0,97	HEKİMHAN MALATYA	-0,56	AKKUŞ ORDU	-0,95

En yüksek değerler		En yüksek değerler		En yüksek değerler		En yüksek değerler		En yüksek değerler			
SARAY VAN	-0,2	BATTALGAZİ MALAT	0,72	CİHANBEYLİ KONY	-0,1	BÜYÜKÇEKMECE İ	2,28	BORNOVA İZMİR-2	2,55	GAZİOSMANPAŞA İ	1,38
BAĞLAR DİYARBAK	-0,12	MERAM KONYA	0,87	MERKEZ BİTLİS	-0,1	OSMANGAZİ BURSA-	2,3	MURATPAŞA ANTALY	2,69	ADAPAZARI SAKARYA	1,49
MERKEZ HAKKARİ	-0,1	SARAYDÜZÜ SİNO	0,91	ARTUKLU MARDİN	-0,05	ATAŞEHİR İSTAN	2,4	BALÇOVA İZMİR-	2,78	ORTAHİSAR TRABZO	1,5
MERKEZ BATMAN	-0,01	DULKADİROĞLU KA	0,96	MERKEZ BİNGÖL	0,02	ÜSKÜDAR İSTANB	2,57	NİLÜFER BURSA-1	3,35	MERKEZ ISPARTA	1,64
KAYAPINAR DİYARB	0,17	ARİFİYE SAKARYA	0,97	MERKEZ ARDAHAN	0,1	BEYOĞLU İSTANBU	2,6	KONAK İZMİR-1	3,58	MELİKGAZİ KAYSE	2
KORKUT MUŞ	0,24	İNEGÖL BURSA-2	1	İPEKYOLU VAN	0,28	ÜMRANIYE İSTAN	2,66	BAKIRKÖY İSTANB	4,46	BAĞCILAR İSTANB	2,01
KOZLUK BATMAN	0,25	ÇATALPINAR ORDU	1,02	DİLOVASI KOCAELİ	0,36	BAŞAKŞEHİR İS	2,67	KADIKÖY İSTANBU	4,68	BAHÇE OSMANIYE	2,04
ÇINAR DİYARBAKİ	0,47	MERKEZ RİZE	1,18	MERKEZ KARS	0,38	TUZLA İSTANBUL-1	2,78	ÇANKAYA ANKARA-1	5,66	GEBZE KOCAELİ	2,72
MERKEZ TUNCELİ	1,08	YAKUTİYE ERZURUM	1,47	KARAKÖPRÜ ŞANL	0,68	YENİMAHALLE ANKA	2,85	BEŞİKTAŞ İSTA	6,37	ŞEHİTKAMİL GAZ	2,92
YENİŞEHİR DİY	1,21	SELÇUKLU KONYA	2,11	AKDENİZ MERSİN	1,05	FATİH İSTANBUL-	3,5	ŞİŞLİ İSTANB	7,73	ALTINDAĞ ANKARA-	3,56

Grafik 21’de K-3 kümeleme analizi için yapılan kutu grafiğinin (*boxplot*) bu kez K-6 kümeleme analizi için tekrarlandığı SEGE değerlerine göre ilçelerin yer aldıkları kümelere göre ayrıştırılarak gösterildiği grafik yer almaktadır. Bu grafik sayesinde K-6 kümeleme analizindeki kümeler SEGE değerlerine göre minimum değer, ilk çeyrek, ortanca değer, üçüncü çeyrek ve maksimum değer üzerinden incelenebilmektedir. İlk olarak kutuların içerisindeki her bir kümenin ortanca değerini gösteren çizgiler sayesinde kümelerin birbirlerine benzerliklerine ve farklılıklarına ilişkin çıkarım yapılabilmektedir. Buna göre kümelerin ortanca değer çizgisi diğer kümelerin kutularının sınırları dışında kalan kümeler için ilçelerin SEGE değerleri dağılımının birbirinden farklı olduğu yorumu yapılabilir. Buna göre 1. küme ve 3. kümenin ortanca değer çizgileri birbirine oldukça yakındır ve bu kümelerin kutuları da birbirine denk gelmektedir. 1. küme ve 3. küme, özellikle 5. küme ve 6. kümeden oldukça farklıdır. Diğer yandan 1. küme ve 3. kümenin birbirlerine olan benzerlikleri 5. küme ve 6. küme arasında da görülmektedir.

İkinci olarak Grafik 21’de kutuların uzunluklarına baktığımızda 4. kümenin en geniş küme olduğu ve bu yüzden de bu kümede bulunan ilçelerin SEGE değerlerinin daha fazla dağıldığı söylenebilir. Tersini olarak ise 1. küme, 2. küme ve 3. küme kutularının daha dar olduğu, bu yüzden bu kümede bulunan ilçelerin SEGE değerlerinin daha az dağıldığı da net olarak görülmektedir.

Son olarak Grafik 21’de kutuların dışında kalan noktalara bakarak aykırı değerleri görmeye çalıştığımızda 1. küme, 3. küme ve 5. kümede kutunun dışında kalan noktaların az olduğu, yani aykırı değerlerin daha az olduğu görülmektedir. Ancak 2. küme, 4. küme ve 6. kümede aykırı değerlerin görece daha fazla olduğu, bunlardan 4. kümede bulunan aykırı değerlerin kümenin genel dağılımından daha uzağa gittiği yorumu yapılabilmektedir.

Grafik 11 SEGE Değerleri ve K-6 Kümelemeye Göre İlçelerin Dağılımı

Bu analizler göstermektedir ki gerek K-3 gerekse K-6 kümeleme analizleri sonucunda ortaya çıkan kümeler ile SEGE değerleri arasında bir ilişki vardır. Fakat bu ilişki bir kesinlik ilişkisi değildir. Zira Türkiye ortalamasının altında SEGE değerine sahip olan kümeler içerisinde SEGE değeri Türkiye ortalamasının üzerinde olan ilçeler mevcuttur.

4.3. SEGE Skorlarının Düzenlenmesi-Kategorik Değişken

İlçelere ait SEGE skorları içeren değişken lojistik regresyon analizinde kategorik değişkene çevrilerek kullanıldı. Kategorik değişken, ilçelerin SEGE skoruna göre küçükten büyüğe sıralanarak dört eşit parçaya bölünmesiyle oluşturuldu. Bu işlem öncesinde ilk yüzde 25'in hangi skorda bittiği, ikinci yüzde 25'in yani ortanca değer (medyan) hangi skorda bittiği ve üçüncü yüzde 25'in hangi skorda bittiği not edilerek 1. çeyreklik, 2. çeyreklik, 3. çeyreklik ve 4. çeyreklik değerleri bu skorlara göre belirlendi.

Tablo AA SEGE skorlarının minimum değerini, yüzde 25'lik değerini, yüzde 50'lik değerini (medyan, ortanca değer) yüzde 75'lik değerini ve maksimum değerini göstermektedir. Buradan anlaşılabileceği üzere ilçeler SEGE skorlarına göre dört eşit parçaya bölünürken 1. çeyreklik kategorisi SEGE skoru - 0,62 ve altında olan (1. çeyreklik: SEGE $\leq$ -0,6162) ilçeleri; 2. çeyreklik kategorisi SEGE skoru -

0,62'nin üzerinde ve -0,20 ve altında olan ilçeleri (2. çeyreklik: SEGE > -,6163 ve SEGE <= -,1950); 3. çeyreklik kategorisi SEGE skoru -0,20'nin üzerinde ve 0,46 ve altında olan ilçeleri (3. çeyreklik: SEGE > -,1950 ve SEGE <= ,4623); 4. çeyreklik kategorisi ise SEGE skoru 0,46 ve üzerinde olan ilçeleri (4. çeyreklik: SEGE >= ,4623) içermektedir.

Tablo AA SEGE Skorlarının Dağılımı

	Minimum değer	İlk %25 (Q1)	%50 (Q2, medyan)	%75 (Q3)	Maksimum değer
SEGE skoru	-1,74	-0,62	-0,20	0,46	7,73

İlçelerin SEGE skorlarına göre dizilmesinin ardından oluşturulan kategorilerden ilki olan 1. çeyreklik, SEGE skorlarının en düşük olduğu ilçeleri kapsamaktadır. Buna göre 1. çeyreklik kategorisinde 243 ilçe yer almaktadır. 2. çeyreklik kategorisinde 246 ilçe yer alırken 3. çeyreklik kategorisinde 239 ilçe yer almaktadır. SEGE skorlarının en yüksek olduğu ilçeleri kapsayan 4. çeyreklikte ise 242 ilçe bulunmaktadır.

K-3 kümeleme analizinden elde edilen kümeler ile SEGE skorlarından elde edilen çeyreklikler ilişkisine bakıldığında bazı kümelerin bazı çeyrekliklerde daha yoğun olduğu görülmektedir. Örneğin 1. çeyreklikte yer alan ilçelerin 82'si 1. kümede, 131'i de 2. kümede bulunmaktadır. Toplam 109 ilçenin 1. kümede bulunduğu hesaba katıldığında bu ilçelerin büyük çoğunluğunun 1. çeyreklikte yer aldığı görülmektedir. Benzer durum 4. çeyreklik ve 3. küme arasında da karşımıza çıkmaktadır. 3. kümede 340 ilçe bulunurken bunların 150'si 4. çeyreklikte yer almaktadır. 4. çeyreklikte yer alan 242 ilçenin 150'sinin 3. kümede bulunması 4. çeyreklik ile 3. küme arasındaki ilişkinin de bir göstergesidir. Diğer yandan 2. çeyreklikte bulunan 246 ilçenin 169'u da aynı zamanda 2. kümede; 3. çeyreklikte bulunan 239 ilçenin 133'ü de 2. kümede yer almaktadır.

Tablo BB K-3 Kümeleri ve Çeyrek Dilimler Arasında İlçelerin Dağılımı

	1. küme	2. küme	3. küme	Toplam
1. çeyreklik	82	131	30	243
2. çeyreklik	13	169	64	246
3. çeyreklik	10	133	96	239
4. çeyreklik	4	88	150	242
Toplam	109	521	340	970

K-6 kümeleme analizinden elde edilen kümeler ile SEGE skorlarından elde edilen çeyrekliklerin ilişkisi incelendiğinde birbirine yakın olan kümeler ile çeyreklikler arasında bir ilişki bulunmaktadır. K-6 kümeleme analizine göre 1. kümede yer alan 58 ilçenin 45'i ve 3. kümede yer alan 61 ilçenin

42'si 1. çeyreklikte yer almaktadır. 4. kümede yer alan 117 ilçenin 68'inin 4. çeyreklikte bulunduğu, 5. kümede bulunan 261 ilçenin de 84'ünün 3. çeyreklik ve 96'sının 4. çeyreklikte bulunduğu görülmektedir. Dolayısıyla 1. çeyreklikte yer alan ilçeler ile K-6 kümeleme analizine göre 1. küme veya 3. kümede yer alan ilçelerin ortak olma durumuna benzer bir durum 4. çeyreklikte yer alan ilçeler ile K-6 kümeleme analizine göre 4. küme veya 5. kümede yer alan ilçeler arasında da bulunmaktadır.

Tablo CC K-6 Kümeleri ve Çeyrek Dilimler Arasında İlçelerin Dağılımı

	1. küme	2. küme	3. küme	4. küme	5. küme	6. küme	Toplam
1. çeyreklik	45	78	42	8	25	45	243
2. çeyreklik	4	71	8	18	56	89	246
3. çeyreklik	6	41	9	23	84	76	239
4. çeyreklik	3	15	2	68	96	58	242
Toplam	58	205	61	117	261	268	970

4.4. K-3 İçin Lojistik Regresyon Analizi

Bu başlıkta, ilçe SEGE değerlerinden elde edilen dört çeyreklik kategoriler ile K-Ortalamalar kümeleme analizi sonucunda elde edilen kümelerin lojistik regresyon analizi yapılacaktır. Bu analiz ile SEGE değerlerine göre bulunduğu çeyreklik kategorileri üzerinden bir ilçenin K-3 kümeleme analizinde 1. küme, 2. küme veya 3. kümede olma ihtimali ile olmama ihtimali arasındaki ilişkiyi ortaya koymaya çalıştım.

Regresyon analizi, değişkenler arası ilişkileri incelemek için en çok kullanılan yöntemlerden biridir. Bu analiz yöntemi, bir tane bağımlı değişken ile bir veya daha fazla bağımsız değişkenlerin birbiriyle olan bağlantısının fonksiyonel şeklini belirlemek ve bağımlı değişkenin belirli bir dönem ya da ortam içerisindeki durumunu tahmin etmek için kullanılır. (Işığışık, 2003, s. 55). Bağımlı değişkenin kategorik olduğu durumlarda uygulanan regresyon analizine ise “lojistik regresyon analizi” denilmektedir.

Bu çalışmadaki lojistik regresyon analizinde SEGE skorlarına göre ilçelerin küçükten büyüğe sıralanıp dört eşit parçaya bölünmesi ile elde edilen dört çeyreklik kategorilerinin içeren kategorik değişken bağımsız değişken olarak kullanılırken, k-ortalamalar kümeleme analizinden elde edilen kümeler de bağımlı değişken olarak kullanılmıştır. K-3 kümeleme analizine göre ilçelerin yer aldığı kümeler dikkate alınarak ikili (*binary*) şekilde kodlanmıştır ve her bir küme, ayrı ayrı lojistik regresyon analizinde kullanılmıştır. K-3 kümeleme analizinde 1. küme, 2. küme ve 3. küme ayrı ayrı “1” olarak ve birinden o kümenin dışında kalanlar “0” olarak kodlanmıştır. Lojistik regresyon analizinde 970 ilçe

analize dahil edilmiştir. Bunun sebebi analizde bağımsız değişken olarak kullanılan SEGE skorunun Aksaray-Sultanhanı ve Artvin-Kemalpaşa ilçeleri için bulunmamasıdır.

Tablo A, K-3 kümeleme analizine göre ilçelerin 1. kümede yer alıp almama durumları için yapılan lojistik regresyon analizi sonucunda elde edilen sınıflandırmayı göstermektedir. Bağımsız değişkenlerin modele eklenmesiyle diğer kümelerde yer alan 861 ilçenin tamamı doğru sınıflandırılırken doğrulama yüzdesi yüzde 100'dür 1. kümede yer alan 109 ilçenin ise tamamı yanlış sınıflandırılmıştır ve doğrulama yüzdesi yüzde 0'dır. Kesim değeri 0,5 olarak belirlenmiştir, yani modelin doğrulama yüzdesinin yüzde 50'den büyük olması gerekmektedir. Bu modelde K-3 kümeleme analizine göre ilçelerin 1. kümede yer alıp almama durumları yüzde 88,8 doğru sınıflandırılmıştır.

Tablo A K-3 1. Küme İçin Sınıflandırma Tablosu*

Gözlenen		Tahmin		Doğrulama Yüzdesi (%)
		K-3 1.küme	1. küme (1)	
Ölçek Puanları	Diğerleri (0)	861	0	100,0
Sonuçları	1. küme (1)	109	0	0,0
Genel Yüzde (%)				88,8

(*) Kesim değeri 0,5 olarak belirlenmiştir

Tablo B, ilçelerin SEGE skorlarına göre dört eşit parçaya bölünmesiyle elde edilen çeyrekliklerin kategorik bağımsız değişken olarak kullanıldığı ve ilçelerin K-3 kümeleme analizinde 1. kümede yer alıp almama durumlarının bağımlı değişken olarak kullanıldığı tek değişkenli basit lojistik regresyon analizi sonuçlarını göstermektedir. Bağımlı değişken iki sonuçlu olduğu için ikili lojistik regresyon analizi uygulanmıştır. Tabloda bağımsız değişkenin katsayıları, bu katsayılar a ait standart hatalar (S.E.), Wald istatistikleri, serbestlik dereceleri, p değerleri ve Odds oranları (Exp(B)) gösterilmektedir.

Tablo B incelendiğinde SEGE skorlarının oluşturulan çeyreklik değişkeninin her kategorisi anlamlı çıkmasa da 1 kategorisinin anlamlı çıktığı ve dolayısıyla bu değişkenin anlamlı olduğu kabul edilmektedir. SEGE skorlarından oluşturulan çeyrekliklerin SEGE'ye göre en yüksek çeyrekliği yani 4. çeyreklik, referans kategorisi olarak seçilmiştir. Buna göre 1. çeyreklikte yani SEGE skoruna göre en düşük çeyreklikte yer alan ilçelerin referans kategorisi olan 4. çeyreklikte yer alan ilçelere göre K-3 kümeleme analizinde 1. kümede yer alma oranı 30,304 kat daha fazladır. 2. çeyreklikte ve 3. çeyreklikte yer alan ilçelerin de referans kategorisi olan 4. çeyreklikte yer alan ilçelere göre K-3 kümeleme analizinde 1. kümede yer alma oranı sırasıyla 3,320 ve 2,598 kat daha fazladır. Ancak 3. çeyreklik kategorisinin anlamlı olmadığı da ($p > 0,05$) görülmektedir.

Tablo B K-3 1. Küme İçin Lojistik Regresyon Analizi Sonuçları

	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)	Exp(B) için 95% güven aralığı	
							Alt	Üst
4. çeyreklik (ref)			112,414	3	0,000			
1. çeyreklik	3,411	0,522	42,687	1	0,000	30,304*	10,891	84,321
2. çeyreklik	1,200	0,579	4,292	1	0,038	3,320*	1,067	10,329
3. çeyreklik	0,955	0,599	2,543	1	0,111	2,598	0,803	8,402
Constant	-4,086	0,504	65,677	1	0,000	0,017*		

(*): $p < 0,05$

Tablo C’de K-3 kümeleme analizine göre ilçelerin 2. kümede yer alıp almama durumları için yapılan lojistik regresyon analizi sonucunda elde edilen sınıflandırma tablosu yer almaktadır. Bağımsız değişkenlerin modele eklenmesi ile diğer kümelerde yer alan 449 ilçenin 154’ü doğru sınıflandırılırken doğrulama yüzdesi yüzde 34,3’tür. 2. kümede yer alan 521 ilçenin ise 433’ü doğru sınıflandırılırken doğrulama yüzdesi yüzde 83,1’dir. Kesim değeri 0,5 olarak belirlenmiştir, yani modelin doğrulama yüzdesinin yüzde 50’den büyük olması gerekmektedir. Bu modelde K-3 kümeleme analizine göre ilçelerin 2. kümede yer alıp almama durumları ise yüzde 60,5 doğru sınıflandırılmıştır.

Tablo C K-3 2. Küme İçin Sınıflandırma Tablosu*

Gözlenen		Tahmin		
		K-3 2.küme		Doğrulama Yüzdesi (%)
		Diğerleri (0)	2.küme (1)	
Ölçek Puanları	Diğerleri (0)	154	295	34,3
Sonuçları	2.küme (1)	88	433	83,1
Genel Yüzde (%)				60,5

(*) Kesim değeri 0,5 olarak belirlenmiştir

Tablo D’de SEGE skorlarının oluşturulan çeyreklik değişkeninin anlamlı olduğu ($p < 0,05$) görülmektedir. Çeyrekliklerin SEGE’ye göre en yüksek çeyrekliği yani 4. çeyreklik referans kategorisidir. Buna göre 1. çeyreklikte yani SEGE skoruna göre en düşük çeyreklikte yer alan ilçelerin referans kategorisi olan 4. çeyreklikte yer alan ilçelere göre K-3 kümeleme analizinde 2. kümede yer alma oranı 2,047 kat daha fazlayken 2. çeyreklikte yer alan ilçelerin de referans kategorisi olan 4. çeyreklikte yer alan ilçelere göre K-3 kümeleme analizinde 2. kümede yer alma oranı 3,841 kat ve 3. çeyreklikte yer alan ilçelerin de referans kategorisi olan 4. çeyreklikte yer alan ilçelere göre K-3 kümeleme analizinde 2. kümede yer alma oranı 2,196 kat daha fazladır.

Tablo D K-3 2. Küme İçin Lojistik Regresyon Analizi Sonuçları

	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)	Exp(B) için 95% güven aralığı	
							Alt	Üst
4. çeyreklik (ref)			49,948	3	0,000			
1. çeyreklik	0,716	0,186	14,908	1	0,000	2,047*	1,423	2,944
2. çeyreklik	1,346	0,192	49,262	1	0,000	3,841*	2,638	5,593
3. çeyreklik	0,787	0,187	17,771	1	0,000	2,196*	1,523	3,165
Constant	-0,560	0,134	17,538	1	0,000	0,571*		

(*): $p < 0,05$

Tablo E, K-3 kümeleme analizine göre ilçelerin 3. kümede yer alıp almama durumları için yapılan lojistik regresyon analizi sonucundan elde edilen sınıflandırmayı göstermektedir. Bu sınıflandırma tablosuna göre bağımsız değişkenlerin modele eklenmesiyle diğer kümelerde yer alan 630 ilçenin 538'i doğru sınıflandırılırken 92'si yanlış sınıflandırılmıştır ve doğrulama yüzdesi yüzde 85,4'tür. 3. kümede yer alan 340 ilçenin 150'si doğru sınıflandırılırken 190'ı yanlış sınıflandırılmıştır ve doğrulama yüzdesi yüzde 44,1'dir. Kesim değeri 0,5 olarak belirlenmiştir, yani modelin doğrulama yüzdesinin yüzde 50'den büyük olması gerekmektedir. Bu modelde K-3 kümeleme analizine göre ilçelerin 3. kümede yer alıp almama durumları yüzde 70,9 doğru sınıflandırılmıştır.

Tablo E K-3 3. Küme İçin Sınıflandırma Tablosu*

Gözlenen		Tahmin		Doğrulama Yüzdesi (%)
		K-3 3.küme		
		Diğerleri (0)	3.küme (1)	
Ölçek Puanları	Diğerleri (0)	538	92	85,4
Sonuçları	3.küme (1)	190	150	44,1
Genel Yüzde (%)				70,9

(*) Kesim değeri 0,5 olarak belirlenmiştir

Tablo F incelendiğinde ise SEGE skorlarından oluşturulan çeyreklik değişkeninin anlamlı olduğu ($p < 0,05$) görülmektedir. Bu çeyrekliklerin SEGE'ye göre en yüksek çeyrekliği yani 4. çeyreklik, referans kategorisi olarak seçilmiştir. Buna göre 1. çeyreklikte yani SEGE skoruna göre en düşük çeyreklikte yer alan ilçelerin referans kategorisi olan 4. çeyreklikte yer alan ilçelere göre K-3 kümeleme analizinde 3. kümede yer alma oranı 0,086 kat daha azdır. 2. çeyreklikte ve 3. çeyreklikte yer alan ilçelerin de referans kategorisi olan 4. çeyreklikte yer alan ilçelere göre K-3 kümeleme analizinde 3. kümede yer alma oranı da sırasıyla 0,216 ve 0,412 kat daha azdır.

Tablo F K-3 3. Küme İçin Lojistik Regresyon Analizi Sonuçları

	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)	Exp(B) için 95% güven aralığı	
							Alt	Üst
4. çeyreklik (ref)			126,462	3	0,000			
1. çeyreklik	-2,449	0,236	107,934	1	0,000	0,086*	0,054	0,137
2. çeyreklik	-1,534	0,197	60,872	1	0,000	0,216*	0,147	0,317
3. çeyreklik	-0,887	0,187	22,531	1	0,000	0,412*	0,285	0,594
Constant	0,489	0,132	13,627	1	0,000	1,630*		

(*): $p < 0,05$

K-3 kümeleme analizi sonucu elde edilen kümeler ve SEGE değerlerine göre ilçelerin 4 eşit parçaya bölünmesi sonucu elde edilen çeyrekliklerle yapılan lojistik regresyon analizleri göstermektedir ki, K-3 kümeleme analizi sonucu ortaya çıkan kümeler ile SEGE değerleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. Diğer bir deyişle SEGE skorları ile ilçelerin her bir kümede bulunup bulunmama olasılıklarını açıklamaya çalıştığımızda SEGE skorlarının 1. küme, 2. küme ve 3. küme üzerinde anlamlı etkisinin olduğu gözlemlenmektedir. Buna göre, SEGE skorlarına, en düşük çeyreklikte yer alan ilçelerin K-3 kümeleme analizinde 1. kümede yer alma olasılığı daha yüksekken 2. çeyreklik için de aynısı geçerlidir. Benzer durum bu kez 2. kümede yer alma olasılığı için 1. çeyreklik, 2. çeyreklik ve 3. çeyreklikte yer alan ilçeler için de geçerlidir. Diğer yandan SEGE skorlarına göre en yüksek çeyreklik olan 4. çeyreklikte yer alan ilçelere kıyasla 1. çeyreklik, 2. çeyreklik ve 3. çeyreklikte yer alan ilçelerin daha düşük olasılıkla 3. kümede yer alması beklenmektedir.

4.5. K-6 İçin Lojistik Regresyon Analizi

Bir önceki bölümde ilçe SEGE değerlerinden elde edilen dört çeyreklik kategoriler ile K-Ortalamalar kümeleme analizi sonucunda elde edilen kümelerin lojistik regresyon analizinin devamını; SEGE değerlerine göre bulunduğu çeyreklik kategorileri üzerinden bir ilçenin bu sefer K-6 kümeleme analizinde 1. küme, 2. küme, 3. küme, 4. küme, 5. küme veya 6. kümede olma ihtimali ile olmama ihtimali arasındaki ilişkiyi ortaya koymaya çalıştım.

K-3 kümeleme analizinden elde edilen kümeler ve SEGE skorlarından elde edilen 4 eşit parçaya bölünmüş çeyreklikler arasında yapılan tek değişkenli basit lojistik regresyon analizi K-6 kümeleme

analizinde elde edilen altı küme için de uygulanmıştır. Bu sefer, K-6 kümeleme analizinden elde edilen altı küme ikili (*binary*) şekilde kodlanarak her bir küme ayrı ayrı lojistik regresyon analizinde bağımlı değişken olarak kullanılmıştır. K-6 kümeleme analizinde 1. küme, 2. küme, 3. küme, 4. küme, 5. küme ve 6. küme ayrı ayrı “1” olarak kodlanmış ve birinden o kümenin dışında kalanlar “0” olarak kodlanmıştır. SEGE skorlarına göre ilçelerin 4 parçaya bölünmesiyle elde edilen değişkenler ise bağımsız değişken olarak kullanılmış ve SEGE skorlarına göre en yüksek olan 4. çeyreklik referans kategorisi seçilmiştir. Lojistik regresyon analizine 970 ilçe analize dahil edilmiştir.

Tablo G, K-6 kümeleme analizine göre ilçelerin 1. kümede yer alıp almama durumları için yapılan lojistik regresyon analizi sonucunda elde edilen sınıflandırmayı göstermektedir. Bağımsız değişkenlerin modele eklenmesiyle diğer kümelerde yer alan 912 ilçenin tamamı doğru sınıflandırılırken doğrulama yüzdesinin yüzde 100; 1. kümede yer alan 58 ilçenin ise tamamı yanlış sınıflandırılırken doğrulama yüzdesinin yüzde 0 olduğu görülmektedir. Tabloda kesim değeri 0,5 olarak belirlenmiştir, yani modelin doğrulama yüzdesinin yüzde 50’den büyük olması gerekmektedir. Bu modelde K-6 kümeleme analizine göre ilçelerin 1. kümede yer alıp almama durumları yüzde 94 doğru sınıflandırılmıştır.

Tablo G K-6 1. Küme İçin Sınıflandırma Tablosu

Gözlenen		Tahmin		
		K-6 1.küme	Doğrulama Yüzdesi (%)	
		Diğerleri (0)	1.küme (1)	
Ölçek Puanları	Diğerleri (0)	912	0	100,0
Sonuçları	1.küme (1)	58	0	0,0
Genel Yüzdesi (%)				94,0

(*) Kesim değeri 0,5 olarak belirlenmiştir

Tablo H’de ilçelerin SEGE skorlarına göre oluşturulan çeyreklikleri içeren değişkenin anlamlı olduğu ($p < 0,05$) görülmektedir. Buna göre 1. çeyreklikte yani SEGE skoruna göre en düşük çeyreklikte yer alan ilçelerin referans kategorisi olan 4. çeyreklikteki ilçelere göre K-6 kümeleme analizinde 1. kümede yer alma oranı 18,106 kat daha fazladır. 2. çeyreklikte yer alan ilçelerin de referans kategorisi olan 4. çeyreklikte yer alan ilçelere göre K-6 kümeleme analizinde 1. kümede yer alma oranı 1,317 kat; 3. çeyreklikte yer alan ilçelerin referans kategorisi olan 4. çeyreklikte yer alan ilçelere göre K-6 kümeleme analizinde 1. kümede yer alma oranı 2,052 kat daha fazla olmasına rağmen her iki kategorinin de anlamlı olmadığı ($p > 0,05$) görülmektedir.

Tablo H K-6 1. Küme İçin Lojistik Regresyon Analizi Sonuçları

B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)	Exp(B) için 95% güven aralığı
---	------	------	----	------	--------	----------------------------------

							Alt	Üst
4. çeyreklik (ref)		59,375	3	0,000				
1. çeyreklik	2,896	0,604	22,995	1	0,000	18,106*	5,543	59,147
2. çeyreklik	0,275	0,769	0,128	1	0,721	1,317	0,292	5,946
3. çeyreklik	0,719	0,713	1,015	1	0,314	2,052	0,507	8,299
Constant	-4,378	0,581	56,784	1	0,000	0,013*		

(*): $p < 0,05$

Tablo I’da K-6 kümeleme analizine göre ilçelerin 2. kümede yer alıp almama durumları için yapılan lojistik regresyon analizi sonucunda elde edilen sınıflandırma tablosu yer almaktadır. Bağımsız değişkenlerin modele eklenmesiyle diğer kümelerde yer alan 765 ilçenin tamamı doğru sınıflandırılırken doğrulama yüzdesi yüzde 34,3’tür. 2. kümede yer alan 205 ilçenin ise tamamı yanlış tahmin edilmektedir. Dolayısıyla doğrulama yüzdesi yüzde 0’dır. Kesim değeri 0,5 olarak belirlenen modelin doğrulama yüzdesinin yüzde 50’den büyük olması gerekmektedir. Bu modelde K-6 kümeleme analizine göre ilçelerin 2. kümede yer alıp almama durumları yüzde 78,9 doğru sınıflandırılmaktadır.

Tablo I K-6 2. Küme İçin Sınıflandırma Tablosu

Gözlenen		Tahmin		
		K-3 2.küme		Doğrulama Yüzdesi (%)
		Diğerleri (0)	2.küme (1)	
Ölçek Puanları	Diğerleri (0)	765	0	100,0
Sonuçları	2.küme (1)	205	0	0,0
Genel Yüzdesi (%)				78,9

(*) Kesim değeri 0,5 olarak belirlenmiştir

Tablo J’de SEGE skorlarına göre ilçelerin sıralanmasıyla oluşturulan çeyreklik değişkeninin anlamlı olduğu ($p < 0,05$) görülmektedir. SEGE’ye göre en yüksek çeyreklik olan 4. çeyreklik referans kategorisi olarak alındığında bu çeyreklikte yer alan ilçelere K-6 kümeleme analizinde 2. kümede yer alma oranı 7,154 kat; 2. çeyreklikte yer alan ilçelerin 4. çeyreklikte yer alan ilçelere göre K-6 kümeleme analizinde 2. kümede yer alma oranı 6,140 kat; 3.çeyreklikte yer alan ilçelerin de referans kategorisi olan 4. çeyreklikte yer alan ilçelere göre K-6 kümeleme analizinde 2. küme’de yer alma oranı 3,134 kat daha fazladır.

Tablo J K-6 2. Küme İçin Lojistik Regresyon Analizi Sonuçları

B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)	Exp(B) için 95% güven aralığı
---	------	------	----	------	--------	-------------------------------

							Alt	Üst
4. çeyreklik (ref)		52,233	3	0,000				
1. çeyreklik	1,968	0,300	43,041	1	0,000	7,154*	3,974	12,878
2. çeyreklik	1,815	0,301	36,244	1	0,000	6,140*	3,401	11,085
3. çeyreklik	1,142	0,317	12,980	1	0,000	3,134*	1,683	5,833
Constant	-2,717	0,267	103,860	1	0,000	0,066*		

(*): $p < 0,05$

Tablo K, K-6 kümeleme analizine göre ilçelerin 3. kümede yer alıp almama durumları için yapılan lojistik regresyon analizi sonucundan elde edilen sınıflandırmayı göstermektedir. Bu sınıflandırma tablosuna göre bağımsız değişkenlerin modele eklenmesiyle diğer kümelerde yer alan 909 ilçenin tamamı doğru sınıflandırılırken doğrulama yüzdesi yüzde 100 olarak görülmektedir. 3. kümede yer alan 61 ilçenin ise tamamı yanlış sınıflandırılırken doğrulama yüzdesi yüzde 0'dır. Kesim değeri 0,5 olarak belirlenen bu modelin doğrulama yüzdesinin yüzde 50'den büyük olması gerekmektedir. Bu modelde K-6 kümeleme analizine göre ilçelerin 3. kümede yer alıp almama durumları yüzde 93,7 doğru sınıflandırılmaktadır.

Tablo K K-6 3. Küme İçin Sınıflandırma Tablosu

Gözlenen		Tahmin		Doğrulama Yüzdesi (%)
		K-6 3.küme		
		Diğerleri (0)	3.küme (1)	
Ölçek Puanları	Diğerleri (0)	909	0	100,0
Sonuçları	3.küme (1)	61	0	0,0
Genel Yüzdesi (%)				93,7

(*) Kesim değeri 0,5 olarak belirlenmiştir

Tablo L incelendiğinde SEGE skorlarına göre sıralanan ilçelerin oluşturduğu çeyrekliklerin yer aldığı değişken ile K-6 kümeleme analizine göre ilçelerin 3. kümede yer alıp almama durumu arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu ($p < 0,05$) görülmektedir. 1. çeyreklikte yani SEGE skoruna göre en düşük çeyreklikte yer alan ilçelerin referans kategorisi olan 4. çeyreklikte yer alan ilçelere göre K-6 kümeleme analizinde 3. kümede yer alma oranı 25,075 kat daha fazladır. 2. çeyreklikte yer alan ilçelerin de 4. çeyreklikte yer alan ilçelere göre 3. kümede yer alma durumu 4,034 kat daha fazla olmasına rağmen bu kategori üzerinde anlamlı bir ilişki görülmemektedir ($p > 0,05$). 3. çeyreklikte yer alan ilçelerin ise referans kategorisi olan 4. çeyreklikte yer alan ilçelere göre K-6 kümeleme analizinde 3. kümede yer alma oranı 4,696 kat daha fazladır.

Tablo L K-6 3. Küme İçin Lojistik Regresyon Analizi Sonuçları

	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)	Exp(B) için 95% güven aralığı	
							Alt	Üst
4. çeyreklik (ref)			47,622	3	0,000			
1. çeyreklik	3,222	0,730	19,477	1	0,000	25,075*	5,996	104,868
2. çeyreklik	1,395	0,796	3,071	1	0,080	4,034	0,848	19,192
3. çeyreklik	1,547	0,787	3,861	1	0,049	4,696*	1,004	21,965
Constant	-4,787	0,710	45,461	1	0,000	0,008*		

(*): $p < 0,05$

Tablo M’de K-3 kümeleme analizine göre ilçelerin 4. kümede yer alıp almama durumları için yapılan lojistik regresyon analizi sonucunda elde edilen sınıflandırma tablosu yer almaktadır. Bağımsız değişkenlerin modele eklenmesiyle diğer kümelerde yer alan 853 ilçenin tamamının doğru sınıflandırıldığı ve doğrulama yüzdesinin bu sayede yüzde 100’dür, 4. kümede yer alan 117 ilçenin ise tamamı yanlış sınıflandırılmaktadır. Kesim değeri 0,5 olarak belirlenen modelin doğrulama yüzdesinin de yüzde 50’den büyük olması gerekmektedir. Bu modelde K-6 kümeleme analizine göre ilçelerin 4. kümede yer alıp almama durumları ise yüzde 87,9 doğru sınıflandırılmaktadır.

Tablo M K-6 4. Küme İçin Sınıflandırma Tablosu

Gözlenen		Tahmin		Doğrulama Yüzdesi (%)
		K-6 4.küme		
		Diğerleri (0)	4.küme (1)	
Ölçek Puanları	Diğerleri (0)	853	0	100,0
Sonuçları	4.küme (1)	117	0	0,0
Genel Yüzdesi (%)				87,9

(*) Kesim değeri 0,5 olarak belirlenmiştir

Tablo N’de ilçelerin SEGE skorlarına göre dizilerek oluşturulan dört çeyrekliği kapsayan değişkeninin her kategorisinin anlamlı olduğu ($p < 0,05$) görülmektedir. Buna göre 1. çeyreklikte yani SEGE skoruna göre en düşük çeyreklikte yer alan ilçelerin referans kategorisi olan 4. çeyreklikte yer alan ilçelere göre K-6 kümeleme analizinde 4. kümede yer alma oranı 0,087 kat daha azken 2 çeyreklikte yer alan ilçelerin de referans kategorisi olan 4. çeyreklikte yer alan ilçelere göre K-6 kümeleme analizinde 4. kümede yer alma oranı 0,202 kat ve 3. çeyreklikte yer alan ilçelerin de referans kategorisi olan 4. çeyreklikte yer alan ilçelere göre K-6 kümeleme analizinde 4. kümede yer alma oranı 0,272 kat daha azdır.

Tablo N K-6 4. Küme İçin Lojistik Regresyon Analizi Sonuçları

	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)	Exp(B) için 95% güven aralığı	
							Alt	Üst
4. çeyreklik (ref)			67,901	3	0,000			
1. çeyreklik	-2,441	0,387	39,787	1	0,000	0,087*	0,041	0,186
2. çeyreklik	-1,599	0,284	31,820	1	0,000	0,202*	0,116	0,352
3. çeyreklik	-1,300	0,262	24,659	1	0,000	0,272*	0,163	0,455
Constant	-0,940	0,143	43,160	1	0,000	0,391*		

(*): $p < 0,05$

Tablo O, K-6 kümeleme analizine göre ilçelerin 5. kümede yer alıp almama durumları için yapılan lojistik regresyon analizi sonucundan elde edilen sınıflandırmayı göstermektedir. Bu sınıflandırma tablosuna göre bağımsız değişkenlerin modele eklenmesiyle diğer kümelerde yer alan 709 ilçenin tamamı doğru sınıflandırılırken 3. kümede yer alan 261 ilçenin ise tamamı yanlış sınıflandırılmıştır. Kesim değeri 0,5 olarak belirlenen modelin doğrulama yüzdesinin de yüzde 50'den büyük olması gerekmektedir. Bu modelde K-6 kümeleme analizine göre ilçelerin 5. kümede yer alıp almama durumları yüzde 73,1 doğru sınıflandırılmaktadır.

Tablo O K-6 5. Küme İçin Sınıflandırma Tablosu

Gözlenen		Tahmin		
		K-6 5.küme		Doğrulama Yüzdesi (%)
		Diğerleri (0)	5.küme (1)	
Ölçek Puanları	Diğerleri (0)	709	0	100,0
Sonuçları	5.küme (1)	261	0	0,0
Genel Yüzdesi (%)				73,1

(*) Kesim değeri 0,5 olarak belirlenmiştir

Tablo P incelendiğinde ise SEGE skorlarına göre dizilen ilçelerin oluşturduğu çeyreklik değişkeninin bir kategorisi dışında anlamlı olduğu ($p < 0,05$) görülmektedir. 1. çeyreklikte yani SEGE skoruna göre en düşük çeyreklikte yer alan ilçelerin referans kategorisi ve aynı zamanda SEGE skoruna göre en yüksek çeyreklikte yer alan ilçelere göre K-6 kümeleme analizinde 5. kümede yer alma oranı 0,174 kat daha azdır. 2. çeyreklikte yer alan ilçelerin de referans kategorisi olan 4. çeyreklikte yer alan ilçelere göre K-6 kümeleme analizinde 5. kümede yer alma oranı da 0,448 kat daha azdır. 3. çeyreklikte yer alan ilçelerin K-6 kümeleme analizine göre 5. kümede yer alıp almama durumu arasında ise anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır ($p > 0,05$).

Tablo P K-6 5. Küme İçin Lojistik Regresyon Analizi Sonuçları

	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)	Exp(B) için 95% güven aralığı	
							Alt	Üst
4. çeyreklik (ref)			58,277	3	0,000			
1. çeyreklik	-1,746	0,249	49,307	1	0,000	0,174*	0,107	0,284
2. çeyreklik	-0,802	0,201	15,943	1	0,000	0,448*	0,302	0,665
3. çeyreklik	-0,193	0,189	1,049	1	0,306	0,824	0,569	1,193
Constant	-0,419	0,131	10,181	1	0,001	0,658*		

(*) : $p < 0,05$

Tablo R, K-6 kümeleme analizine göre ilçelerin 6. kümede yer alıp almama durumları için yapılan lojistik regresyon analizi sonucunda elde edilen sınıflandırmayı göstermektedir. Bağımsız değişkenlerin modele eklenmesiyle diğer kümelerde yer alan 702 ilçenin tamamı doğru sınıflandırılmaktadır ve doğrulama yüzdesi yüzde 100'dür. 6. kümede yer alan 268 ilçenin ise tamamı yanlış sınıflandırılmaktadır ve doğrulama yüzdesi yüzde 0'dır. Kesim değeri 0,5 olarak belirlenen bu modelin doğrulama yüzdesinin yüzde 50'den büyük olması gerekmektedir. K-6 kümeleme analizine göre ilçelerin 6. kümede yer alıp almama durumları yüzde 72,4 doğru sınıflandırılmaktadır.

Tablo R K-6 6. Küme İçin Sınıflandırma Tablosu

Gözlenen		Tahmin		Doğrulama Yüzdesi (%)
		K-6 6.küme Diğerleri (0)	6.küme (1)	
Ölçek Puanları	Diğerleri (0)	702	0	100,0
Sonuçları	6.küme (1)	268	0	0,0
Genel Yüzdesi (%)				72,4

(*) Kesim değeri 0,5 olarak belirlenmiştir

Tablo S'de ilçelerin SEGE skorlarına göre oluşturulan çeyreklikleri içeren değişkenin anlamlı olduğu ($p < 0,05$) görülmektedir. Ancak 1. çeyreklikte ve 4. çeyreklikte yer alan ilçeler ile K-6 kümeleme analizine göre 6. kümede yer alıp almama arasında anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır ($p > 0,05$).

Diğer yandan 2. çeyreklikte yer alan ilçelerin referans kategorisi olan 4. çeyreklikte yer alan ilçelere göre K-6 kümeleme analizinde 6. kümede yer alma oranı 1,798 kat daha fazladır.

Tablo S K-6 6.Küme İçin Lojistik Regresyon Analizi Sonuçları

	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)	Exp(B) için 95% güven aralığı	
							Alt	Üst
4. çeyreklik (ref)			22,280	3	0,000			
1. çeyreklik	-0,327	0,223	2,142	1	0,143	0,721	0,465	1,117
2. çeyreklik	0,587	0,201	8,551	1	0,003	1,798*	1,214	2,665
3. çeyreklik	0,391	0,205	3,652	1	0,056	1,479	0,990	2,210
Constant	-1,154	0,151	58,778	1	0,000	0,315*		

(*): $p < 0,05$

K-6 kümeleme analizi ve SEGE değerleri üzerinden yapılan lojistik regresyon analizleri 6. kümenin bağımlı değişken olarak kullanıldığı lojistik regresyon analizi dışında SEGE skorlarının 1. küme, 2. küme, 3. küme 4. küme ve 5. küme üzerinde anlamlı etkisinin olduğu gözlemlenmektedir. SEGE değerlerinin yükseldikçe ilçelerin 4. kümede ve 5. kümede olma durumunun yükseldiği görülmektedir. İlçelerin SEGE değerleri ile 2. kümede olup olmama durumu daha zayıf tahmin edilmektedir.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Oy verme davranışını etkileyen mekâna özgü unsurları çözümlemeyi amaçlayan seçim coğrafyası ile seçim sonuçlarını bireysel düzeyde inceleyen seçmen davranışı kuramları arasında yakın bir ilişki bulunmaktadır. Özellikle, bireyin çok türden etkilere açık olduğu metropol gibi alanlarda toplumsal etkiler ve günlük etkileşimler seçim coğrafyası ile seçmen davranışı çalışmalarını birbirine yakınlaştırmaktadır.²⁵⁵ Türkiye’de seçmen davranışına yönelik çalışmalar kadar olmasa da seçmen coğrafyası çalışmaları artmaktadır.

Yakın dönemde yapılan seçimlerde az çok değişmekle, farklı nedenlerden kaynaklansa da bazı seçim çevrelerinde belli oy kalıplarının süreklilik taşıdığı görülmektedir. Ülke düzeyinde, bölge, il ve ilçe temelli analizlerde bu kalıplaşma daha belirgin bir görünüm vermektedir. Oy verme kalıbının mekânsal dağılımının olanaklı en alt düzeyde haritalandırılması oy verme davranışı analizlerine yardımcı olacaktır. Bu nedenle, kümelenendirme yöntemiyle oy verme kalıplarının haritalandırılması ve analizi önem taşımaktadır.

Buna karşın mevcut çalışmaların neredeyse tamamı il bazlı ya da tek seçimi analiz eden çalışmalardır. Bu çalışma kapsamında bahsedilen ve çalışmanın araştırma problemine benzer araştırma problemlerine cevap arayan çalışmaların analiz değişkenleri illerdi. Bir başka ifadeyle önceki çalışmalar, il bazlı oy dağılımları üzerine analizler yapmışlardı. Dolayısıyla o çalışmalarda 81 değişken üzerinden küme analizleri uygulanmaktadır.

Bu çalışmanın diğer çalışmalardan temel farklarından biri, değişken olarak ilçe bazlı oy dağılımları kullanılması oldu. Dolayısıyla 2018 Genel seçimi için 972; 2015 Genel seçimi için 970; 2011 Genel seçimi için 954 ilçenin oy dağılımı verisi analiz edildi. Değişken sayısındaki 10 kattan fazla farka rağmen analiz sonucu önceki çalışmalarla hem ortaklıklar hem de farklılıklar ortaya çıkardı. Buradan hareketle şunu ortaya koymak gerekmektedir. İl bazlı çalışmalar bütüncül bir tabloyu ortaya koymakta başarıyla illeri bir bütün olarak aldıkları için ilçe bazlı farkları gözden kaçırmaktadırlar. Örneğin tüm bu çalışma boyunca göze çarpan Mersin-Akdeniz, Amasya-Gümüşhacıköy, Kırşehir-Boztepe, Nevşehir-Hacıbektaş, Şanlıurfa-Harran, Ardahan-Posof, Aydın-Köşk, Konya-Cihanbeyli gibi çevre ilçelerden farklı oy verme eğiliminde olan, çevresinden farklı oy verme örüntüsüne sahip ilçeleri tespit edemiyorlar. Örüntü dışındaki ilçeler, il bazlı analiz yapılırken etrafındaki örüntü daha baskın olduğu için görülmüyorlar.

²⁵⁵ Tamás Kovalcsik - Ntombifuthi Precious Nzimande, “Theories of the voting behaviour in the context of electoral and urban geography”, *Belvedere Meridionale* 2019, S. 31(4), s. 207-220.

Bu kapsamda Türkiye’de yapılan iki çalışma mevcut. Bunlardan ilki Özözen Kahraman ile Gültay’ın²⁵⁶ çalışmasıdır. Araştırmalarında 2007-2015 İlçe bazlı seçim sonuçlarını analiz ederek her ilçeye ait oy oranları dört siyasi parti (AK Parti, CHP, MHP, HDP) kategorisinde standart Z puanlarına dönüştürülmüş, dönüştürülmüş veride ortalamadan $\pm 2,5$ standart sapma uzaklıkta kalan ilçeler de sıradışı oylama gösteren ilçeler olarak tanımlanmıştır. Bu konudaki diğer çalışmada ise 2018 Genel Milletvekiliği seçimleri sonuçları ilçe bazlı olarak analiz edilirken Anselin Lokal Moran’s I istatistiği (LISA) kullanılmıştır.²⁵⁷ Bu çalışmada önceki çalışmalardan farklı bir istatistikî analiz yöntemi ve 2011, 2015, 2018 seçimleri sonuçları birlikte analiz edilmiştir. Ortaya çıkan örüntü dışı ya da ayrık ilçeler bahsedilen çalışmalarla benzerlik göstermekle birlikte farklılıklar da ortaya koymaktadır.

Tez kapsamında analiz edilen ilçe bazlı 2011, 2015 ve 2018 Genel Milletvekiliği seçimi sonuçları öncelikli olarak güçlü bir oy verme örüntüsünü işaret etmektedir. Bu örüntü, her üç seçimi tek tek analiz ettiğimizde bile yüksek oranda devamlılık arz etmektedir.

2011, 2015 ve 2018 Genel Milletvekiliği seçimi bulunan 946 ilçeyi ele aldığımızda bu ilçelerin 824’ünün bu üç seçimde de K-3 kümeleme analizine göre aynı kümeye düştüğünü, hiçbir ilçenin üç seçimde de ayrı kümeye düşmediğini görmekteyiz.

K-3 kümeleme yöntemini uygulayınca ortaya şu özelliklerde üç küme ortaya çıkmaktadır:

- HDP / Bağımsız oyların dominant, AK Parti’nin Türkiye ortalamasının üzerinde olduğu, HDP / Bağımsızlar ve AK Parti’nin oy toplamının yüzde 90 civarında olduğu, Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde bulunan ilçeleri kapsayan bir küme.
- AK Parti oylarının Türkiye ortalamasının üzerine çıktığı, AK Parti ve MHP oylarının toplamının yüzde 75’in üzerinde olduğu bir küme. İç Anadolu’da ve Karadeniz’in iç kesimlerinde oldukça baskındır. Buna karşın İstanbul, Kocaeli ve Ankara gibi nüfusu yüksek kentlerde de yaygındır. Ayrıca HDP / Bağımsız oyların dominant olduğu bölgede varlık gösterebilen diğer küme.
- CHP oylarının Türkiye ortalamasının yaklaşık olarak yüzde 10’dan daha fazla oranda yüksek olduğu bir küme. Yine de bu kümede AK Parti ya az farkla birinci ya da az farkla ikinci partidir. Akdeniz, Ege ve Marmara kıyılarında baskındır. Karadeniz sahilinde diğer sahillerdeki kadar baskın değilse de Karadeniz bölgesinin sahilde olmayan ilçelerine kıyasla sahildeki ilçelerde daha güçlüdür.

²⁵⁶ Özözen-Kahraman, S., Gültay, B. (2019), Türkiye’de Parti Tercihlerinde Sıradışı İlçelerin Belirlenmesi (2007-2015), *Amme İdaresi Dergisi*, 52(3), 95-122.

²⁵⁷ Tuysuz, S., Gülmez, R., & Mutlu, K. (2020), “Seçimlerde Komşusundan Ayrıklaşan ilçeler ve Ayrıklaşmayı Sağlayan Dinamikler”. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, s. 99-115.

Dolayısıyla K-3 kümeleme analizi Türkiye’de güçlü bir oy verme örüntüsüne işaret etmektedir. Tez, K-Ortalamlar değerini arttırıp her bir seçimi kendi içinde kümeleme analizine tabi tutunca kullanılabilecek en yüksek K değerinin 6 olduğunu da ortaya koymaktadır.

K-6 kümeleme analizi sonucunda ortaya çıkan kümelerin K-3 kümeleme analizinde tespit edilen her bir kümenin benzeş birer alt kümesi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bir başka ifadeyle K-3 kümeleme analizi neticesinde oy tercihi bakımından birbirinden oldukça farklı üç kümeye ulaşırken K-6 kümeleme analizinde bu üç farklı oy verme örüntüsü devam etmiş fakat her bir örüntü kendi içerisinde ikiye ayrılmıştır. Bu da kümeler arasında K-3 kümelemeye göre degrade kümelerin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Aslında bu durum da 2011, 2015 ve 2018 Genel Milletvekilliği seçimlerinde çok güçlü bir siyasi coğrafi örüntünün varlığına işaret etmektedir.

Ali Çarkoğlu²⁵⁸ 1999 Genel seçimlerini analizinde il bazlı 7 seçim coğrafyası olduğunu, yine Çarkoğlu²⁵⁹ 2002 Genel seçimlerini analiz ettiği makalesinde il bazlı 6 seçim coğrafyası olduğunu, West²⁶⁰ 1999-2002 seçimlerini il bazlı incelediği çalışmasında 3’lü ya da 7’li seçim coğrafyasının olduğunu, Akarca ve Başlevent²⁶¹ 1999, 2002 ve 2007 Genel seçimleri ile 2004 ve 2009 Genel seçimlerini analiz ettikleri çalışmalarında 3’lü ya da 5’li seçim coğrafyası olduğunu ifade ettikleri düşünüldüğünde bu çalışma diğer çalışmalarla farklı bir sonuca ulaşmıştır. Bunun temel sebebi incelenen seçimler olabileceği gibi analizin ilçe temelli yapılmış olması da olabilir.

Türkiye’de hem coğrafi hem de nüfus olarak büyük bir ülkede, il bazlı analizler ilçe ölçeğindeki farklılıkların görülmemesine neden olmaktadır. Ayrıkse ilçeler tam olarak neden analizlerin ilçe bazlı yapılmasının gerektiğini göstermektedir. Ayrıca ilçe bazlı analizlerde Hatay ve Kars gibi illere bağlı ilçelerde birden farklı örüntü görülmekteyken analiz il bazlı yapılmış olsaydı örüntü tek olacaktı. Dolayısıyla daha düşük veri çözünürlüğüne sahip il bazlı kümeleme çalışmaları, ilçe bazlı farklılıkları gösterememektedir.

İlçe temelli analizlerin gösterdiği gibi aynı ile bağlı ilçelerin çoğu oy verme örüntüsü bakımından bir ya da birden fazla kümeye düşmektedir. Bu çalışmada ortaya çıkan sonuçlara göre, Mersin-Akdeniz, Kocaeli-Dilovası, Konya-Cihanbeyli, Amasya-Gümüşhacıköy, Kırşehir-Boztepe, Nevşehir-Hacıbektaş, Mardin-Yeşilli, Artvin-Hopa, Artvin-Kemalpaşa gibi oy verme örüntüsünün dışında kalan ve genel oy verme örüntüsü içerisinde ayrıkse bir yere sahip ilçeler bulunmaktadır. Benzer bir biçimde, Özözen-Kahraman ve Gültay’ın 2019’da yayımladıkları ilçe düzeyinde 2007 ve sonrasında yapılan

²⁵⁸ Çarkoğlu, A. (2000), “The Geography of the April 1999 Turkish Elections”, *Turkish Studies*, 1(1): 149-171

²⁵⁹ Çarkoğlu, A. (2002), “The Rise of the New Generation Pro-Islamists in Turkey: The Justice and Development Party Phenomenon in the November 2002 Elections in Turkey”, *South European Society and Politics*, 7(3): 123-156.

²⁶⁰ West, W.J. (2005), “Regional Cleavages in Turkish Politics: An Electoral Geography of the 1999 and 2002 National Elections”, *Political Geography*, 24(4): 499-523.

²⁶¹ Akarca, A.T., Başlevent, C. (2011), “Persistence in Regional Voting Patterns in Turkey During a Period of Major Political Realignment”, *European Urban and Regional Studies*, s. 184-202.

dört genel seçim sonuçlarına göre sıra dışı oy verme (aşırı destek) çalışmasında tespit edilen ilçeler ile Tüysüz, Gülmez, Kaya'nın 2020'de yayımladıkları ve 2018 Genel seçimleri sonuçlarına göre komşu ancak istatistiksel olarak ayrıksı ilçeler benzeşmektedir.

Ardından bu örüntüyle ilçelerin sosyo-ekonomik gelişmişlik seviyeleri arasında anlamlı bir ilişkinin var olup olmadığı test edilmiştir. Bu testte Türkiye Cumhuriyeti Sanayii ve Teknoloji Bakanlığı için Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen 2017 İlçe Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırmaları (SEGE) araştırmasının verileri kullanılmıştır. SEGE değerlerinin K-3 kümelemeye göre ilçelerin dağılımına *boxplot* grafiği üzerinden bakıldığında dört şey söylemek mümkündür: Bunlardan ilki, 3. kümeye ait kutunun diğer kümelerle ait kutulardan daha yüksek olması sebebiyle 3. kümedeki ilçelerin büyük çoğunluğunun SEGE değerlerinin diğer kümelerde yer alan ilçelerin SEGE değerlerinden daha yüksek olduğudur. İkincisi, kümelerin ortanca değerini gösteren kutu içerisindeki ortanca değer çizgisi, kümelerin SEGE değerlerindeki ayrışmayı göstermektedir. Buna göre her bir kümeye ait kutunun içerisindeki ortanca değer çizgisi diğer kümelerin kutularının dışında kalarak kümelerin içerisindeki ilçelerin SEGE değerlerinin dağılımındaki belirgin ayrışmayı göstermektedir. Üçüncüsü, kutusu daha uzun olan 3. kümede ilçelerin SEGE değerleri birbirlerine daha uzak dağılırken kutuları daha dar olan 1. küme ve 2. kümedeki ilçelerin SEGE değerleri birbirlerine daha yakın dağılmaktadır. Son olarak kutuların dışında kalan ve aykırı değerleri gösteren noktalar 3. kümede ayrı değerlerin daha yüksek SEGE değerine sahip olduğunu, 2. kümede de ayrı değerlerin sayısının fazla olduğunu göstermektedir.

SEGE değerlerinin K-3 kümelemeye göre ilçelerin dağılımına *boxplot* grafiği üzerinden bakıldığında ise ilk olarak 4. küme ve 5. kümeye ait kutuların diğer kümelerle ait kutulardan daha yüksekte olması sebebiyle bu kümelerdeki ilçelerin çoğunun SEGE değerlerinin, diğer kümelerdeki ilçelerin SEGE değerlerinden daha yüksek olduğunu söylemek mümkündür. İkinci olarak ise kutuların içerisinde yer alan ve o kutulara ait kümelerin ortanca değerini gösteren ortanca değer çizgileri incelendiğinde 4. küme ve 5. kümeye ait kutuların içerisindeki ortanca değer çizgisinin 1. küme, 2. küme ve 3. kümeye ait kutuların alanın dışında kaldığı için 4. küme ve 5. kümedeki ilçelerin SEGE değerlerinin 1. küme, 2. küme ve 3. kümedeki ilçelerin SEGE değerlerinden belirgin bir şekilde ayrıştığı ancak 6. kümedeki ilçelerin SEGE değerlerine de yakın olduğunu söylemek mümkündür. Üçüncü olarak ise 4. küme ve 5. kümeye ait kutuların daha geniş olması ve diğer kalan kümelerle ait kutuların daha dar olması bize 4. küme ve 5. kümedeki ilçelerin SEGE değerlerinin daha geniş bir alana dağıldığı ve dolayısıyla birbirine daha uzak olduğu, ancak diğer kalan kümelerdeki ilçelerin SEGE değerlerinin daha dar alana dağıldığı ve birbirine daha yakın değerlere sahip olduğu yorumu yapılabilir.

İlçelere ait SEGE skorları küçükten büyüğe sıralanıp dört eşit parçaya bölünerek çeyreklikler elde edilmiştir. Buna göre SEGE skorlarının en düşük olduğu ilçeler 1. çeyreklikte yer alırken SEGE

skorunun en yüksek olduğu ilçeler 4. çeyreklikte yer almaktadır. Ardından bu dört çeyreklik sayesinde elde edilen kategorik değişkenler üzerinden K-3 kümeleme analizinden elde edilen 3 küme ve K-6 kümeleme analizinden elde edilen 6 kümenin nasıl dağıldığına bakılmıştır. K-3 kümeleme analizine göre 1. kümede yer alan ilçelerin büyük çoğunluğunun de 1. çeyreklikte yer aldığı, 3. kümede bulunan ilçelerin de yine çoğunluğunun 4. çeyreklikte yer aldığı görülmüştür. Benzer şekilde K-6 kümeleme analizine göre 1. küme veya 3. kümede yer alan ilçelerin 1. çeyreklikte yer aldığı, 4. küme veya 5. kümede yer alan ilçelerin 4. çeyreklikte yer aldığı karşımıza çıkmaktadır.

İlçelerin SEGE skorlarına göre küçükten büyüğe sıralanarak dört eşit parçaya bölünmesiyle elde edilen çeyrek dilimler, yani kategorik değişkenlerin bağımsız değişken ve K-3 kümeleme analizinden elde edilen her bir kümenin ayrı ayrı bağımlı değişken olarak kullandığı lojistik regresyon analizleri yapılmıştır. Bu analizin yapılmasının temel amacı kümeler ile çeyrek dilimler arasındaki ilişkiye her bir çeyrek dilimin ne sıklıkta, hangi kümede yer aldığını görebilmektir. Her bir doğrulama yüzdesi yüzde 50'den büyük olan ve her bir lojistik regresyon analizinin referans kategorisi 4. çeyreklik seçilen analizlerin sonucundaki Odds oranlarına bakıldığında 1. çeyreklikte yer alan ilçelerin daha yüksek ihtimalle (4. çeyrekliğe kıyasla) K-3 kümeleme analizinde 1. kümede yer aldığını; 2. çeyreklik veya 3. çeyreklikte yer alan ilçelerin ise görece daha yüksek ihtimalle (4. çeyrekliğe kıyasla) K-3 kümeleme analizine göre 2. kümede yer aldığını; yine 1. çeyreklikte yer alan ilçelerin çok daha düşük ihtimalle (4. çeyrekliğe kıyasla) 3. kümede yer aldığını söylemek mümkündür. Bir başka ifadeyle SEGE skorlarının kategorik değişkenlere dönüştürülmesiyle elde edilen çeyrekliklerin K-3 kümeleme analizinden elde edilen 1. küme, 2. küme ve 3. küme üzerinde anlamlı etkisinin olduğu görülürken; SEGE skorları düştükçe 1. kümede yer alma olasılıkları yükselirken SEGE skorları yükseldikçe 3. kümede yer alma durumlarının da yükseldiği söylenebilir. İkinci olarak ilçelerin SEGE skorlarına göre küçükten büyüğe sıralanarak dört eşit parçaya bölünmesiyle elde edilen çeyrek dilimler yani kategorik değişkenlerin bağımsız değişken ve K-6 kümeleme analizinden elde edilen her bir kümenin ayrı ayrı bağımlı değişken olarak kullandığı lojistik regresyon analizlerinde de her bir analizin doğrulama yüzdesi yüzde 50'nin üzerinde çıktı ve her bir analizde yine referans kategorisi 4. çeyreklik olarak seçildi. Bu kapsamda analizlerden elde edilen Odds oranları incelendiğinde 1. çeyreklikte yer alan ilçelerin çok daha yüksek ihtimalle (4. çeyrekliğe kıyasla) K-6 kümeleme analizine göre 1. kümede veya 3. kümede yer aldığını; yine 1. çeyreklikte yer alan ilçelerin çok daha düşük ihtimalle (4. çeyrekliğe kıyasla) 4. kümede veya 5. kümede yer aldığını söylemek mümkündür.

Sonuç olarak, SEGE skorlarının kategorik değişkenlere dönüştürülmesiyle elde edilen çeyrekliklerin K-6 kümeleme analizinden elde edilen 1. küme, 2. küme, 3. küme, 4. küme ve 5. küme üzerinde anlamlı etkisinin olduğu görülürken SEGE değerleri yükseldikçe ilçelerin 4. küme veya 5. kümede

olma durumunun da yükseldiği, SEGE değerleri düştükçe de ilçelerin 1. küme veya 3. kümede olma durumunun yükseldiği söylenebilir. Tüm bu analizler 2011, 2015 ve 2018 Genel Milletvekilliği seçimleri sonuçlarının Türkiye’de güçlü bir seçim coğrafyası örüntüsüne işaret ettiğini ortaya koymaktadır.

İlçelerin oy sonuçlarının K-ortalamlar analiziyle kümelenmesi sonucu elde edilen kümeler ile ilçelerin sosyo-ekonomik gelişmişlik seviyelerini gösteren SEGE skorlarını lojistik regresyon analizine tabi tuttuğumuzda ilçelerin sosyo-ekonomik gelişmişlikleri ile oy örüntüleri arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmekle birlikte, sosyo-ekonomik gelişmişlik skorları, bu oy verme örüntüsünün tümünü açıklayamamaktadır.

Bu üç seçim bağlamında ilçelerin oy tercihleri ile sosyo-ekonomik gelişmişlikleri arasında bir ilişki vardır ama bu kesinlik ilişkisi değildir. Bir başka ifade ile sosyo-ekonomik gelişmişlik seviyesi oy örüntüsünü tam olarak açıklayamamaktadır.

Aşağıdaki tabloda da özetlendiği üzere ayrıksı ilçeler olan Konya-Cihanbeyli, Amasya-Gümüşhacıköy, Mardin-Yeşilli ile bu ilçelerin komşu ilçelerinin SEGE skorları arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Dolayısıyla ayrıksı ilçelerin ayrıksı oy örüntüsüne sahip olmasının nedeni SEGE endeksi ile açıklanamamaktadır.

İl	İlçe	SEGE	İl	İlçe	SEGE	İl	İlçe	SEGE
Konya	Cihanbeyli	-0,10	Amasya	Gümüşhacıköy	-0,16	Mardin	Yeşilli	-1,29
Aksaray	Eskil	-0,63	Amasya	Hamamözü	-0,67	Mardin	Artuklu	-0,05
Konya	Yunak	-0,54	Çorum	Osmancık	-0,27	Mardin	Ömerli	-1,17
Konya	Altınekin	-0,51	Samsun	Vezirköprü	-0,35	Mardin	Savur	-1,42
Ankara	Haymana	-0,42	Amasya	Merzifon	0,66			
Konya	Sarayönü	-0,20	Çorum	Merkez	0,97			
Konya	Kulu	-0,15						
Ankara	Şereflikoçhisar	0,31						

Gelecekte bu konuda yapılacak çalışmaların farklı tür ve nitelikteki ilçe bazlı veriler ile oy verme örüntüsünü açıklamaya çalışması gerekmektedir. Bu konuda ilçe bazlı verilerin niteliğinin ve niceliğinin artması alandaki araştırmaların niteliğini de yükseltecektir. Ayrıca ayrıştıran ilçelere

odaklanan nitel ve nicel çalışmalara ihtiyaç olduğu ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda g verileri ile seçim coğrafiyası örüntülerindeki değişimler incelenebilir.

EKLER

EK.1: 2011 Genel Seçimi Oy Dağılımlarının İlçe Bazlı K-3 Kümeleme Analizi Sonucu

K-3 - 2011		
1.Küme	2.Küme	3.Küme
Ağrı Diyadin	Adana Aladağ	Adana Ceyhan
Ağrı Doğubayazıt	Adana Feke	Adana Çukurova
Ağrı Patnos	Adana Karaisalı	Adana İmamoğlu
Ağrı Taşlıçay	Adana Kozan	Adana Karataş
Ağrı Tutak	Adana Pozantı	Adana Sarıçam
Batman Batman Merkez	Adana Saimbeyli	Adana Seyhan
Batman Beşiri	Adana Tufanbeyli	Adana Yumurtalık
Batman Gercüş	Adıyaman Adıyaman Merkez	Adana Yüreğir
Batman Hasankeyf	Adıyaman Besni	Afyon Başmakçı
Batman Kozluk	Adıyaman Çelikhan	Afyon Dazkırı
Bingöl Karlıova	Adıyaman Gerger	Afyon Evciler
Bitlis Adilcevaz	Adıyaman Gölbaşı	Afyon Kızılören
Bitlis Ahlat	Adıyaman Kahta	Afyon Sultandağı
Bitlis Bitlis Merkez	Adıyaman Samsat	Aksaray Ortaköy
Bitlis Güroymak	Adıyaman Sincik	Amasya Amasya Merkez
Bitlis Hizan	Adıyaman Tut	Amasya Gümüşhacıköy
Bitlis Tatvan	Afyon Afyon Merkez	Amasya Merzifon
Diyarbakır Bağlar	Afyon Bayat	Ankara Çankaya
Diyarbakır Bismil	Afyon Bolvadin	Ankara Elmadağ
Diyarbakır Çınar	Afyon Çay	Ankara Etimesgut
Diyarbakır Dicle	Afyon Çobanlar	Ankara Mamak
Diyarbakır Eğil	Afyon Dinar	Ankara Yenimahalle
Diyarbakır Ergani	Afyon Emirdağ	Antalya Akseki
Diyarbakır Hani	Afyon Hocalar	Antalya Aksu/Antalya
Diyarbakır Hazro	Afyon İhsaniye	Antalya Alanya
Diyarbakır Kayapınar	Afyon İscehisar	Antalya Döşemealtı
Diyarbakır Kocaköy	Afyon Sandıklı	Antalya Elmalı
Diyarbakır Kulp	Afyon Sincanlı	Antalya Finike
Diyarbakır Lice	Afyon Şuhut	Antalya Gazipaşa
Diyarbakır Silvan	Ağrı Ağrı Merkez	Antalya İbradı
Diyarbakır Sur	Ağrı Eleşkirt	Antalya Kale
Diyarbakır Yenişehir	Ağrı Hamur	Antalya Kaş
Erzurum Hınıs	Aksaray Ağaçoören	Antalya Kemer
Erzurum Karaçoban	Aksaray Aksaray Merkez	Antalya Kepez
Erzurum Karayazı	Aksaray Eskil	Antalya Konyaaltı
Erzurum Tekman	Aksaray Gülağaç	Antalya Korkuteli
Hakkari Çukurca	Aksaray Güzelyurt	Antalya Kumluca
Hakkari Hakkari Merkez	Aksaray Sarıyahşi	Antalya Manavgat
Hakkari Şemdinli	Amasya Göynücek	Antalya Muratpaşa

Hakkari Yüksekova	Amasya Hamamözü	Antalya Serik
Iğdır Iğdır Merkez	Amasya Suluova	Ardahan Ardahan Merkez
Iğdır Karakoyunlu	Amasya Taşova	Ardahan Çıldır
Iğdır Tuzluca	Ankara Akyurt	Ardahan Damal
Kars Digor	Ankara Altındağ	Ardahan Hanak
Mardin Dargeçit	Ankara Ayaş	Artvin Ardanuç
Mardin Derik	Ankara Balâ	Artvin Arhavi
Mardin Kızıltepe	Ankara Beypazarı	Artvin Artvin Merkez
Mardin Mazıdağı	Ankara Çamlıdere	Artvin Hopa
Mardin Midyat	Ankara Çubuk	Artvin Murgul
Mardin Nusaybin	Ankara Evren	Artvin Şavşat
Mardin Ömerli	Ankara Gölbaşı	Aydın Bozdoğan
Mardin Savur	Ankara Güdül	Aydın Buharkent
Muş Bulanık	Ankara Haymana	Aydın Çine
Muş Korkut	Ankara Kalecik	Aydın Didim (Yenihisar)
Muş Malazgirt	Ankara Kazan	Aydın Efeler
Muş Varto	Ankara Keçiören	Aydın Germencik
Siirt Baykan	Ankara Kızılcahamam	Aydın İncirliova
Siirt Eruh	Ankara Nallıhan	Aydın Karacasu
Siirt Kurtalan	Ankara Polatlı	Aydın Koçarlı
Siirt Siirt Merkez	Ankara Pursaklar	Aydın Kuşadası
Şanlıurfa Ceylanpınar	Ankara Sincan	Aydın Kuyucak
Şanlıurfa Halfeti	Ankara Şereflikoçhisar	Aydın Nazilli
Şanlıurfa Hilvan	Antalya Gündoğmuş	Aydın Söke
Şanlıurfa Siverek	Ardahan Göle	Aydın Sultanhisar
Şanlıurfa Suruç	Ardahan Posof	Aydın Yenipazar
Şanlıurfa Viranşehir	Artvin Borçka	Balıkesir Ayvalık
Şırnak Beytüşşebap	Artvin Yusufeli	Balıkesir Balya
Şırnak Cizre	Aydın Karpuzlu	Balıkesir Bandırma
Şırnak Güçlükonak	Aydın Köşk	Balıkesir Burhaniye
Şırnak İdil	Balıkesir Bigadiç	Balıkesir Edremit
Şırnak Silopi	Balıkesir Dursunbey	Balıkesir Erdek
Şırnak Şırnak Merkez	Balıkesir Havran	Balıkesir Gömeç
Şırnak Uludere	Balıkesir İvrindi	Balıkesir Gönen
Van Başkale	Balıkesir Kepsut	Balıkesir Manyas
Van Çaldıran	Balıkesir Savaştepe	Balıkesir Marmara
Van Çatak	Bartın Ulus	Balıkesir Sındırgı
Van Edremit	Batman Sason	Balıkesir Susurluk
Van Erciş	Bayburt Aydıntepe	Bartın Amasra
Van Gürpınar	Bayburt Bayburt Merkez	Bartın Bartın Merkez
Van Muradiye	Bayburt Demirözü	Bartın Kurucasıle
Van Özalp	Bilecik Osmaneli	Bilecik Bilecik Merkez
Van Saray	Bilecik Pazaryeri	Bilecik Bozüyük
	Bingöl Adaklı	Bilecik Gölpaşarı
	Bingöl Bingöl Merkez	Bilecik İnhisar
	Bingöl Genç	Bilecik Söğüt

Bingöl Solhan	Bilecik Yenipazar
Bitlis Mutki	Bingöl Kiğı
Bolu Bolu Merkez	Bingöl Yayladere
Bolu Dörtdivan	Bingöl Yedisu
Bolu Gerede	Bolu Kıbrısık
Bolu Göynük	Bolu Mengen
Bolu Mudurnu	Burdur Burdur Merkez
Bolu Seben	Burdur Çavdır
Bolu Yeniçağa	Burdur Karamanlı
Burdur Ağlasun	Burdur Tefenni
Burdur Altınyayla	Burdur Yeşilova
Burdur Bucak	Bursa Gemlik
Burdur Çeltikçi	Bursa İznik
Burdur Gölhisar	Bursa Karacabey
Burdur Kemer	Bursa Mudanya
Bursa Büyükorhan	Bursa Mustafa Kemal Paşa
Bursa Gürsu	Bursa Nilüfer
Bursa Harmancık	Bursa Orhangazi
Bursa İnegöl	Bursa Yenişehir
Bursa Keles	Çanakkale Ayvacık
Bursa Kestel	Çanakkale Bayramiç
Bursa Orhaneli	Çanakkale Biga
Bursa Osmangazi	Çanakkale Bozcaada
Bursa Yıldırım	Çanakkale Çan
Çanakkale Yenice	Çanakkale Çanakkale Merkez
Çankırı Atkaracalar	Çanakkale Eceabat
Çankırı Bayramören	Çanakkale Ezine
Çankırı Çankırı Merkez	Çanakkale Gelibolu
Çankırı Çerkeş	Çanakkale Gökçeada (İmroz)
Çankırı Eldivan	Çanakkale Lapseki
Çankırı Ilgaz	Çorum Mecitözü
Çankırı Kızılırmak	Denizli Akköy
Çankırı Korgun	Denizli Babadağ
Çankırı Kurşunlu	Denizli Baklan
Çankırı Orta	Denizli Bekilli
Çankırı Şabanözü	Denizli Beyağaç
Çankırı Yapraklı	Denizli Bozkurt
Çorum Alaca	Denizli Buldan
Çorum Bayat	Denizli Çal
Çorum Boğazkale	Denizli Çardak
Çorum Çorum Merkez	Denizli Çivril
Çorum Dodurga	Denizli Güney
Çorum İskilip	Denizli Honaz
Çorum Kargı	Denizli Sarayköy
Çorum Laçın	Denizli Serinhisar
Çorum Oğuzlar	Edirne Edirne Merkez

Çorum Ortaköy	Edirne Enez
Çorum Osmancık	Edirne Havsa
Çorum Sungurlu	Edirne İpsala
Çorum Uğurludağ	Edirne Keşan
Denizli Acıpayam	Edirne Lalapaşa
Denizli Çameli	Edirne Meriç
Denizli Kale	Edirne Süloğlu
Denizli Tavas	Edirne Uzunköprü
Diyarbakır Çermik	Erzincan Çayırılı
Diyarbakır Çüngüş	Erzincan Kemah
Düzce Akçakoca	Erzincan Tercan
Düzce Cumayeri	Erzincan Üzümlü
Düzce Çilimli	Erzurum Şenkaya
Düzce Düzce Merkez	Eskişehir Alpu
Düzce Gölyaka	Eskişehir Beylikova
Düzce Gümüşova	Eskişehir Çifteler
Düzce Kaynaşlı	Eskişehir Han
Düzce Yığılca	Eskişehir Mahmudiye
Elazığ Ağın	Eskişehir Odunpazarı
Elazığ Alacakaya	Eskişehir Seyitgazi
Elazığ Arıcak	Eskişehir Tepebaşı
Elazığ Baskil	Gaziantep Karkamış
Elazığ Elazığ Merkez	Giresun Giresun Merkez
Elazığ Karakoçan	Giresun Görele
Elazığ Keban	Hatay Dört Yol
Elazığ Kovancılar	Hatay Erzin
Elazığ Maden	Hatay İskenderun
Elazığ Palu	Hatay Samandağ
Elazığ Sivrice	Isparta Aksu
Erzincan Erzincan Merkez	Isparta Gelendost
Erzincan İliç	Isparta Gönen
Erzincan Kemaliye	Isparta Keçiözü
Erzincan Otlukbeli	Isparta Senirkent
Erzincan Refahiye	Isparta Uluborlu
Erzurum Aşkale	Isparta Yenişarbademli
Erzurum Çat	İstanbul Adalar
Erzurum Horasan	İstanbul Ataşehir
Erzurum Ilıca	İstanbul Avcılar
Erzurum İspir	İstanbul Bahçelievler
Erzurum Köprüköy	İstanbul Bakırköy
Erzurum Narman	İstanbul Başakşehir
Erzurum Oltu	İstanbul Beşiktaş
Erzurum Olur	İstanbul Beykoz
Erzurum Palandöken	İstanbul Beylikdüzü
Erzurum Pasinler	İstanbul Beyoğlu
Erzurum Pazaryolu	İstanbul Büyükçekmece

Erzurum Tortum
Erzurum Uzundere
Erzurum Yakutiye
Eskişehir Günyüzü
Eskişehir İnönü
Eskişehir Mihalgazi
Eskişehir Mihalıççık
Eskişehir Sarıcakaya
Eskişehir Sivrihisar
Gaziantep Araban
Gaziantep İslahiye
Gaziantep Nizip
Gaziantep Nurdağı
Gaziantep Oğuzeli
Gaziantep Şahinbey
Gaziantep Şehitkamil
Gaziantep Yavuzeli
Giresun Alucra
Giresun Bulancak
Giresun Çamoluk
Giresun Çanakçı
Giresun Dereli
Giresun Doğankent
Giresun Espiye
Giresun Eynesil
Giresun Güce
Giresun Keşap
Giresun Piraziz
Giresun Şebinkarahisar
Giresun Tirebolu
Giresun Yağlıdere
Gümüşhane Gümüşhane Merkez
Gümüşhane Kelkit
Gümüşhane Köse
Gümüşhane Kürtün
Gümüşhane Şiran
Gümüşhane Torul
Hatay Altınözü
Hatay Belen
Hatay Hassa
Hatay Kırıkhan
Hatay Kumlu
Hatay Reyhanlı
Hatay Yayladağı
Iğdır Aralık
Isparta Atabey

İstanbul Çatalca
İstanbul Çekmeköy
İstanbul Esenyurt
İstanbul Eyüp
İstanbul Fatih
İstanbul Kadıköy
İstanbul Kartal
İstanbul Küçükçekmece
İstanbul Maltepe
İstanbul Sancaktepe
İstanbul Sarıyer
İstanbul Silivri
İstanbul Şile
İstanbul Şişli
İstanbul Tuzla
İstanbul Üsküdar
İzmir Aliağa
İzmir Balçova
İzmir Bayındır
İzmir Bayraklı
İzmir Bergama
İzmir Beydağ
İzmir Bornova
İzmir Buca
İzmir Çeşme
İzmir Çiğli
İzmir Dikili
İzmir Foça
İzmir Gaziemir
İzmir Güzelbahçe
İzmir Karabağlar
İzmir Karaburun
İzmir Karşıyaka
İzmir Kemalpaşa
İzmir Kınık
İzmir Kiraz
İzmir Konak
İzmir Menderes
İzmir Menemen
İzmir Narlıdere
İzmir Ödemiş
İzmir Seferihisar
İzmir Selçuk
İzmir Tire
İzmir Torbalı
İzmir Urla

Isparta Eğirdir	Kahramanmaraş Nurhak
Isparta Isparta Merkez	Kahramanmaraş Pazarcık
Isparta Sütçüler	Karaman Ermenek
Isparta Şarkikaraağaç	Karaman Sarıveliler
Isparta Yalvaç	Kars Akyaka
İstanbul Arnavutköy	Kars Arpaçay
İstanbul Bağcılar	Kars Kars Merkez
İstanbul Bayrampaşa	Kars Susuz
İstanbul Esenler	Kastamonu Azdavay
İstanbul Gaziosmanpaşa	Kastamonu Daday
İstanbul Güngören	Kastamonu Hanönü
İstanbul Kağıthane	Kayseri Sarız
İstanbul Pendik	Kırıkkale Sulakyurt
İstanbul Sultanbeyli	Kırklareli Babaeski
İstanbul Sultangazi	Kırklareli Demirköy
İstanbul Ümraniye	Kırklareli Kırklareli Merkez
İstanbul Zeytinburnu	Kırklareli Kofçaz
Kahramanmaraş Afşin	Kırklareli Lüleburgaz
Kahramanmaraş Andırın	Kırklareli Pehlivan köy
Kahramanmaraş Çağlıancerit	Kırklareli Pınarhisar
Kahramanmaraş Ekinözü	Kırklareli Vize
Kahramanmaraş Elbistan	Kırşehir Boztepe
Kahramanmaraş Göksun	Kırşehir Kaman
Kahramanmaraş Türkoğlu	Kırşehir Kırşehir Merkez
Karabük Eflâni	Kilis Elbeyli
Karabük Eskipazar	Kocaeli Derince
Karabük Karabük Merkez	Kocaeli Gölcük
Karabük Ovacık	Kocaeli İzmit
Karabük Safranbolu	Kocaeli Karamürsel
Karabük Yenice	Kocaeli Körfez
Karaman Ayrancı	Konya Ereğli
Karaman Başyayla	Malatya Akçadağ
Karaman Karaman Merkez	Malatya Arapgir
Karaman Kâzımkarabekir	Malatya Arguvan
Kars Kağızman	Malatya Doğanşehir
Kars Sarıkamış	Malatya Hekimhan
Kars Selim	Manisa Akhisar
Kastamonu Abana	Manisa Alaşehir
Kastamonu Ağlı	Manisa Gölarmara
Kastamonu Araç	Manisa Salihli
Kastamonu Bozkurt	Manisa Sarıgöl
Kastamonu Cide	Manisa Saruhanlı
Kastamonu Çatalzeytin	Manisa Soma
Kastamonu Devrekâni	Manisa Turgutlu
Kastamonu Doğanıurt	Mersin Akdeniz
Kastamonu İhsangazi	Mersin Anamur

Kastamonu İnebolu	Mersin Aydıncık
Kastamonu Kastamonu Merkez	Mersin Bozyazı
Kastamonu Küre	Mersin Çamlıyayla
Kastamonu Pınarbaşı	Mersin Gülnar
Kastamonu Seydiler	Mersin Mezitli
Kastamonu Şenpazar	Mersin Mut
Kastamonu Taşköprü	Mersin Silifke
Kastamonu Tosya	Mersin Tarsus
Kayseri Akkışla	Mersin Toroslar
Kayseri Bünyan	Mersin Yenişehir/Mersin
Kayseri Develi	Muğla Bodrum
Kayseri Felahiye	Muğla Dalaman
Kayseri Hacılar	Muğla Datça
Kayseri İncesu	Muğla Fethiye
Kayseri Kocasinan	Muğla Köyceğiz
Kayseri Melikgazi	Muğla Marmaris
Kayseri Özvatan	Muğla Milas
Kayseri Pınarbaşı	Muğla Ortaca
Kayseri Sarıoğlu	Muğla Ula
Kayseri Talas	Muğla Yatağan
Kayseri Tomarza	Nevşehir Avanos
Kayseri Yahyalı	Nevşehir Hacıbektaş
Kayseri Yeşilhisar	Nevşehir Kozaklı
Kırıkkale Bahşili	Niğde Ulukışla
Kırıkkale Balışeyh	Ordu Altınordu
Kırıkkale Çelebi	Ordu Gülyalı
Kırıkkale Delice	Ordu Gürgentepe
Kırıkkale Karakeçili	Ordu Perşembe
Kırıkkale Keskin	Ordu Ulubey
Kırıkkale Kırıkkale Merkez	Osmaniye Düziçi
Kırıkkale Yahşihan	Osmaniye Sumbas
Kırşehir Akçakent	Osmaniye Toprakkale
Kırşehir Akpınar	Rize Fındıklı
Kırşehir Çiçekdağı	Rize Hemşin
Kırşehir Mucur	Samsun Atakum
Kilis Kilis Merkez	Sinop Ayancık
Kilis Musabeyli	Sinop Erfelek
Kilis Polateli	Sinop Gerze
Kocaeli Başiskele	Sinop Sinop Merkez
Kocaeli Çayırova	Sivas Divriği
Kocaeli Darıca	Sivas Gemerek
Kocaeli Dilovası	Sivas Hafik
Kocaeli Gebze	Sivas İmranlı
Kocaeli Kandıra	Sivas Zara
Kocaeli Kartepe	Tekirdağ Çerkezköy
Konya Ahırılı	Tekirdağ Çorlu

Konya Akören	Tekirdağ Hayrabolu
Konya Akşehir	Tekirdağ Malkara
Konya Altınekin	Tekirdağ Marmaraereğlisi
Konya Beyşehir	Tekirdağ Muratlı
Konya Bozkır	Tekirdağ Saray
Konya Cihanbeyli	Tekirdağ Şarköy
Konya Çeltik	Tokat Almus
Konya Çumra	Tokat Turhal
Konya Derbent	Tokat Zile
Konya Derebucak	Trabzon Beşikdüzü
Konya Doğanhisar	Trabzon Tonya
Konya Emirgazi	Tunceli Çemişgezek
Konya Güneysınır	Tunceli Hozat
Konya Hadım	Tunceli Mazgirt
Konya Halkapınar	Tunceli Nazımiye
Konya Hüyük	Tunceli Ovacık
Konya Ilgın	Tunceli Pertek
Konya Kadınhanı	Tunceli Pülümür
Konya Karapınar	Tunceli Tunceli Merkez
Konya Karatay	Uşak Banaz
Konya Kulu	Uşak Eşme
Konya Meram	Uşak Karahallı
Konya Sarayönü	Uşak Sivash
Konya Selçuklu	Yalova Altınova
Konya Seydişehir	Yalova Çınarcık
Konya Taşkent	Yalova Çiftlikköy
Konya Tuzlukçu	Yalova Yalova Merkez
Konya Yalıhüyük	Yozgat Boğazlıyan
Konya Yunak	Yozgat Çandır
Kütahya Altıntaş	Yozgat Yenifakılı
Kütahya Aslanapa	Zonguldak Çaycuma
Kütahya Çavdarhisar	Zonguldak Ereğli
Kütahya Domaniç	Zonguldak Gökçebey
Kütahya Dumlupınar	Zonguldak Zonguldak Merkez
Kütahya Emet	
Kütahya Gediz	
Kütahya Hisarcık	
Kütahya Kütahya Merkez	
Kütahya Pazarlar	
Kütahya Simav	
Kütahya Şaphane	
Kütahya Tavşanlı	
Malatya Battalgazi	
Malatya Darende	
Malatya Doğanıol	
Malatya Kale	

Malatya Kuluncak
Malatya Pütürge
Malatya Yazıhan
Malatya Yeşilyurt
Manisa Ahmetli
Manisa Demirci
Manisa Gördes
Manisa Kırkağaç
Manisa Köprübaşı
Manisa Kula
Manisa Selendi
Mardin Yeşilli
Mersin Erdemli
Muğla Kavaklıdere
Muş Hasköy
Muş Muş Merkez
Nevşehir Acıgöl
Nevşehir Derinkuyu
Nevşehir Gülşehir
Nevşehir Nevşehir Merkez
Nevşehir Ürgüp
Niğde Altunhisar
Niğde Bor
Niğde Çamardı
Niğde Çiftlik
Niğde Niğde Merkez
Ordu Akkuş
Ordu Aybastı
Ordu Çamaş
Ordu Çatalpınar
Ordu Çaybaşı
Ordu Fatsa
Ordu Gököy
Ordu İkizce
Ordu Kabadüz
Ordu Kabataş
Ordu Korgan
Ordu Kumru
Ordu Mesudiye
Ordu Ünye
Osmaniye Bahçe
Osmaniye Hasanbeyli
Osmaniye Kadirli
Osmaniye Osmaniye Merkez
Rize Ardeşen
Rize Çamlıhemşin

Rize ayeli
Rize Derepazarı
Rize Güneysu
Rize İkizdere
Rize İyidere
Rize Kalkandere
Rize Pazar
Rize Rize Merkez
Sakarya Adapazarı
Sakarya Akyazı
Sakarya Arifiye
Sakarya Erenler
Sakarya Ferizli
Sakarya Geyve
Sakarya Hendek
Sakarya Karapürçek
Sakarya Karasu
Sakarya Kaynarca
Sakarya Kocaali
Sakarya Pamukova
Sakarya Sapanca
Sakarya Serdivan
Sakarya Söğütli
Sakarya Taraklı
Samsun Alaçam
Samsun Asarcık
Samsun Ayvacık
Samsun Bafra
Samsun Canik
Samsun arşamba
Samsun Havza
Samsun İlkadım
Samsun Kavak
Samsun Ladik
Samsun Ondokuzmayıs
Samsun Salıpazarı
Samsun Tekkeköy
Samsun Terme
Samsun Vezirköprü
Samsun Yakakent
Siirt Aydınlar
Siirt Pervari
Siirt Şirvan
Sinop Boyabat
Sinop Dikmen
Sinop Durağan

Sinop Saraydüzü
Sinop Türkeli
Sivas Akıncılar
Sivas Altınyayla
Sivas Doğanşar
Sivas Gölova
Sivas Gürün
Sivas Kangal
Sivas Koyulhisar
Sivas Sivas Merkez
Sivas Suşehri
Sivas Şarkışla
Sivas Ulaş
Sivas Yıldızeli
Şanlıurfa Akçakale
Şanlıurfa Birecik
Şanlıurfa Bozova
Şanlıurfa Harran
Tokat Artova
Tokat Başçiftlik
Tokat Erbaa
Tokat Niksar
Tokat Pazar
Tokat Reşadiye
Tokat Sulusaray
Tokat Tokat Merkez
Tokat Yeşilyurt
Trabzon Akçaabat
Trabzon Araklı
Trabzon Arsin
Trabzon Çarşıbaşı
Trabzon Çaykara
Trabzon Dernekpazarı
Trabzon Düzköy
Trabzon Hayrat
Trabzon Köprübaşı
Trabzon Maçka
Trabzon Of
Trabzon Ortahisar
Trabzon Sürmene
Trabzon Şalpazarı
Trabzon Vakfikebir
Trabzon Yomra
Uşak Ulubey
Uşak Uşak Merkez
Van Bahçesaray

Van Gevaş
Yalova Armutlu
Yalova Termal
Yozgat Akdağmadeni
Yozgat Aydıncık
Yozgat Çayıralan
Yozgat Çekerek
Yozgat Kadişehri
Yozgat Saraykent
Yozgat Sarıkaya
Yozgat Sorgun
Yozgat şefaati
Yozgat Yerköy
Yozgat Yozgat Merkez
Zonguldak Alaplı
Zonguldak Devrek

EK.2: 2015 Genel Seçimi Oy Dağılımlarının İlçe Bazlı K-3 Kümeleme Analizi Sonucu

K-3 - 2015		
1.Küme	2.Küme	3.Küme
Ağrı Ağrı Merkez	Adana Aladağ	Adana Ceyhan
Ağrı Diyadin	Adana Feke	Adana Çukurova
Ağrı Doğubayazıt	Adana İmamoğlu	Adana Karataş
Ağrı Eleşkirt	Adana Karaisalı	Adana Seyhan
Ağrı Hamur	Adana Kozan	Adana Tufanbeyli
Ağrı Patnos	Adana Pozantı	Adana Yumurtalık
Ağrı Taşlıçay	Adana Saimbeyli	Adana Yüreğir
Ağrı Tutak	Adana Sarıçam	Afyon Başmakçı
Ardahan Ardahan Merkez	Adıyaman Adıyaman Merkez	Afyon Dazkırı
Ardahan Göle	Adıyaman Besni	Afyon Evciler
Batman Batman Merkez	Adıyaman Çelikhan	Afyon Sultandağı
Batman Beşiri	Adıyaman Gerger	Amasya Gümüşhacıköy
Batman Gercüş	Adıyaman Gölbaşı	Amasya Merzifon
Batman Hasankeyf	Adıyaman Kahta	Ankara Çankaya
Batman Kozluk	Adıyaman Samsat	Ankara Elmadağ
Batman Sason	Adıyaman Sincik	Ankara Etimesgut
Bingöl Adaklı	Adıyaman Tut	Ankara Gölbaşı
Bingöl Karlıova	Afyon Afyon Merkez	Ankara Mamak
Bingöl Kiğı	Afyon Bayat	Ankara Nallıhan
Bingöl Yayladere	Afyon Bolvadin	Ankara Yenimahalle
Bingöl Yedisu	Afyon Çay	Antalya Akseki
Bitlis Adilcevaz	Afyon Çobanlar	Antalya Aksu/Antalya
Bitlis Ahlat	Afyon Dinar	Antalya Alanya
Bitlis Bitlis Merkez	Afyon Emirdağ	Antalya Döşemealtı
Bitlis Güroymak	Afyon Hocalar	Antalya Elmalı
Bitlis Hizan	Afyon İhsaniye	Antalya Finike
Bitlis Tatvan	Afyon İscehisar	Antalya Gazipaşa
Diyarbakır Bağlar	Afyon Kızıllören	Antalya İbradı
Diyarbakır Bismil	Afyon Sandıklı	Antalya Kale
Diyarbakır Çermik	Afyon Sincanlı	Antalya Kaş
Diyarbakır Çınar	Afyon Şuhut	Antalya Kemer
Diyarbakır Çüngüş	Aksaray Ağaçoören	Antalya Kepez
Diyarbakır Dicle	Aksaray Aksaray Merkez	Antalya Konyaaltı
Diyarbakır Eğil	Aksaray Eskil	Antalya Kumluca
Diyarbakır Ergani	Aksaray Gülağaç	Antalya Manavgat
Diyarbakır Hani	Aksaray Güzelyurt	Antalya Muratpaşa
Diyarbakır Hazro	Aksaray Ortaköy	Antalya Serik
Diyarbakır Kayapınar	Aksaray Sarıyahşi	Ardahan Çıldır
Diyarbakır Kocaköy	Amasya Amasya Merkez	Ardahan Damal
Diyarbakır Kulp	Amasya Göynücek	Ardahan Hanak
Diyarbakır Lice	Amasya Hamamözü	Artvin Ardanuç
Diyarbakır Silvan	Amasya Suluova	Artvin Arhavi

Diyarbakır Sur	Amasya Taşova	Artvin Artvin Merkez
Diyarbakır Yenişehir/Diyarbakır	Ankara Akyurt	Artvin Hopa
Elazığ Karakoçan	Ankara Altındağ	Artvin Murgul
Erzurum Hınıs	Ankara Ayaş	Artvin Şavşat
Erzurum Karaçoban	Ankara Balâ	Aydın Bozdoğan
Erzurum Karayazı	Ankara Beypazarı	Aydın Buharkent
Erzurum Köprüköy	Ankara Çamlıdere	Aydın Çine
Erzurum Tekman	Ankara Çubuk	Aydın Didim (Yenihisar)
Hakkari Çukurca	Ankara Evren	Aydın Efeler
Hakkari Hakkari Merkez	Ankara Güdül	Aydın Germencik
Hakkari Şemdinli	Ankara Haymana	Aydın İncirliova
Hakkari Yüksekova	Ankara Kalecik	Aydın Karacasu
Iğdır Aralık	Ankara Kazan	Aydın Karpuzlu
Iğdır Iğdır Merkez	Ankara Keçiören	Aydın Koçarlı
Iğdır Karakoyunlu	Ankara Kızılcahamam	Aydın Kuşadası
Iğdır Tuzluca	Ankara Polatlı	Aydın Kuyucak
Kars Digor	Ankara Pursaklar	Aydın Nazilli
Kars Kağızman	Ankara Sincan	Aydın Söke
Kars Selim	Ankara Şereflikoçhisar	Aydın Sultanhisar
Kars Susuz	Antalya Gündoğmuş	Aydın Yenipazar
Kocaeli Dilovası	Antalya Korkuteli	Balıkesir Altıeylül
Mardin Artuklu	Ardahan Posof	Balıkesir Ayvalık
Mardin Dargeçit	Artvin Borçka	Balıkesir Balya
Mardin Derik	Artvin Yusufeli	Balıkesir Bandırma
Mardin Kızıltepe	Aydın Köşk	Balıkesir Burhaniye
Mardin Mazıdağı	Balıkesir Bigadiç	Balıkesir Edremit
Mardin Midyat	Balıkesir Dursunbey	Balıkesir Erdek
Mardin Nusaybin	Balıkesir Havran	Balıkesir Gömeç
Mardin Ömerli	Balıkesir İvrindi	Balıkesir Gönen
Mardin Savur	Balıkesir Kepsut	Balıkesir Karesi
Muş Bulanık	Balıkesir Savaştepe	Balıkesir Manyas
Muş Korkut	Balıkesir Sındırgı	Balıkesir Marmara
Muş Malazgirt	Bartın Ulus	Balıkesir Susurluk
Muş Muş Merkez	Bayburt Aydıntepe	Bartın Amasra
Muş Varto	Bayburt Bayburt Merkez	Bartın Bartın Merkez
Siirt Baykan	Bayburt Demirözü	Bartın Kurucasıle
Siirt Eruh	Bilecik Pazaryeri	Bilecik Bilecik Merkez
Siirt Kurtalan	Bilecik Yenipazar	Bilecik Bozüyük
Siirt Pervari	Bingöl Bingöl Merkez	Bilecik Gölpazarı
Siirt Siirt Merkez	Bingöl Genç	Bilecik İnhisar
Siirt Şirvan	Bingöl Solhan	Bilecik Osmaneli
Şanlıurfa Birecik	Bitlis Mutki	Bilecik Söğüt
Şanlıurfa Bozova	Bolu Dörtdivan	Bolu Bolu Merkez
Şanlıurfa Ceylanpınar	Bolu Gerede	Bolu Kırbrıscık
Şanlıurfa Halfeti	Bolu Göynük	Bolu Mengen
Şanlıurfa Hilvan	Bolu Mudurnu	Burdur Burdur Merkez

Şanlıurfa Siverek
Şanlıurfa Suruç
Şanlıurfa Viranşehir
Şırnak Beytüşşebap
Şırnak Cizre
Şırnak Güçlükonak
Şırnak İdil
Şırnak Silopi
Şırnak Şırnak Merkez
Şırnak Uludere
Tunceli Hozat
Tunceli Mazgirt
Tunceli Nazımiye
Tunceli Ovacık
Tunceli Pertek
Tunceli Pülümür
Tunceli Tunceli Merkez
Van Bahçesaray
Van Başkale
Van Çaldıran
Van Çatak
Van Edremit
Van Erciş
Van Gevaş
Van Gürpınar
Van İpekyolu
Van Muradiye
Van Özalp
Van Saray
Van Tuşba

Bolu Seben
Bolu Yeniçağa
Burdur Ağlasun
Burdur Altınyayla
Burdur Bucak
Burdur Çeltikçi
Burdur Gölhisar
Burdur Kemer
Bursa Büyükorhan
Bursa Gürsu
Bursa Harmancık
Bursa İnegöl
Bursa Keles
Bursa Orhaneli
Bursa Yıldırım
Çanakkale Yenice
Çankırı Atkaracalar
Çankırı Bayramören
Çankırı Çankırı Merkez
Çankırı Çerkeş
Çankırı Eldivan
Çankırı Ilgaz
Çankırı Kızılırmak
Çankırı Korgun
Çankırı Kurşunlu
Çankırı Orta
Çankırı Şabanözü
Çankırı Yapraklı
Çorum Alaca
Çorum Bayat
Çorum Boğazkale
Çorum Çorum Merkez
Çorum Dodurga
Çorum İskilip
Çorum Kargı
Çorum Laçın
Çorum Oğuzlar
Çorum Osmancık
Çorum Sungurlu
Çorum Uğurludağ
Denizli Acıpayam
Denizli Çameli
Denizli Kale
Düzce Akçakoca
Düzce Cumayeri
Düzce Çilimli

Burdur Çavdır
Burdur Karamanlı
Burdur Tefenni
Burdur Yeşilova
Bursa Gemlik
Bursa İznik
Bursa Karacabey
Bursa Kestel
Bursa Mudanya
Bursa Mustafa Kemal Paşa
Bursa Nilüfer
Bursa Orhangazi
Bursa Osmangazi
Bursa Yenişehir
Çanakkale Ayyvacık
Çanakkale Bayramiç
Çanakkale Biga
Çanakkale Bozcaada
Çanakkale Çan
Çanakkale Çanakkale Merkez
Çanakkale Eceabat
Çanakkale Ezine
Çanakkale Gelibolu
Çanakkale Gökçeada (İmroz)
Çanakkale Lapseki
Çorum Mecitözü
Çorum Ortaköy
Denizli Akköy
Denizli Babadağ
Denizli Baklan
Denizli Bekilli
Denizli Beyağaç
Denizli Bozkurt
Denizli Buldan
Denizli Çal
Denizli Çardak
Denizli Çivril
Denizli Güney
Denizli Honaz
Denizli Merkezefendi
Denizli Sarayköy
Denizli Serinhisar
Denizli Tavas
Edirne Edirne Merkez
Edirne Enez
Edirne Havsa

Düzce Düzce Merkez	Edirne İpsala
Düzce Gölyaka	Edirne Keşan
Düzce Gümüşova	Edirne Lalapaşa
Düzce Kaynaşlı	Edirne Meriç
Düzce Yığılca	Edirne Süloğlu
Elazığ Ağın	Edirne Uzunköprü
Elazığ Alacakaya	Erzincan Kemah
Elazığ Arıcak	Erzincan Tercan
Elazığ Baskil	Erzincan Üzümlü
Elazığ Elazığ Merkez	Eskişehir Beylikova
Elazığ Keban	Eskişehir Çifteler
Elazığ Kovancılar	Eskişehir Han
Elazığ Maden	Eskişehir İnönü
Elazığ Palu	Eskişehir Mahmudiye
Elazığ Sivrice	Eskişehir Mihalıççık
Erzincan Çayırlı	Eskişehir Odunpazarı
Erzincan Erzincan Merkez	Eskişehir Seyitgazi
Erzincan İliç	Eskişehir Sivrihisar
Erzincan Kemaliye	Eskişehir Tepebaşı
Erzincan Otlukbeli	Gaziantep Karkamış
Erzincan Refahiye	Giresun Giresun Merkez
Erzurum Aşkale	Hatay Antakya
Erzurum Çat	Hatay Arsuz
Erzurum Horasan	Hatay Defne
Erzurum Ilıca	Hatay Dört Yol
Erzurum İspir	Hatay Erzin
Erzurum Narman	Hatay İskenderun
Erzurum Oltu	Hatay Payas
Erzurum Olur	Hatay Samandağ
Erzurum Palandöken	Isparta Aksu
Erzurum Pasinler	Isparta Gelendost
Erzurum Pazaryolu	Isparta Gönen
Erzurum Şenkaya	Isparta Keçiborlu
Erzurum Tortum	Isparta Uluborlu
Erzurum Uzundere	Isparta Yenişarbademli
Erzurum Yakutiye	İstanbul Adalar
Eskişehir Alpu	İstanbul Ataşehir
Eskişehir Günyüzü	İstanbul Avcılar
Eskişehir Mihalgazi	İstanbul Bahçelievler
Eskişehir Sarıcakaya	İstanbul Bakırköy
Gaziantep Araban	İstanbul Bayrampaşa
Gaziantep İslahiye	İstanbul Beşiktaş
Gaziantep Nizip	İstanbul Beykoz
Gaziantep Nurdağı	İstanbul Beylikdüzü
Gaziantep Oğuzeli	İstanbul Beyoğlu
Gaziantep Şahinbey	İstanbul Büyükçekmece

Gaziantep Şehitkamil	İstanbul Çatalca
Gaziantep Yavuzeli	İstanbul Çekmeköy
Giresun Alucra	İstanbul Esenyurt
Giresun Bulancak	İstanbul Eyüp
Giresun Çamoluk	İstanbul Fatih
Giresun Çanakçı	İstanbul Kadıköy
Giresun Dereli	İstanbul Kartal
Giresun Doğankent	İstanbul Küçükçekmece
Giresun Espiye	İstanbul Maltepe
Giresun Eynesil	İstanbul Sancaktepe
Giresun Görele	İstanbul Sarıyer
Giresun Güce	İstanbul Silivri
Giresun Keşap	İstanbul Şile
Giresun Piraziz	İstanbul Şişli
Giresun Şebinkarahisar	İstanbul Tuzla
Giresun Tirebolu	İstanbul Üsküdar
Giresun Yağlıdere	İstanbul Zeytinburnu
Gümüşhane Gümüşhane Merkez	İzmir Aliağa
Gümüşhane Kelkit	İzmir Balçova
Gümüşhane Köse	İzmir Bayındır
Gümüşhane Kürtün	İzmir Bayraklı
Gümüşhane Şiran	İzmir Bergama
Gümüşhane Torul	İzmir Beydağ
Hatay Altınözü	İzmir Bornova
Hatay Belen	İzmir Buca
Hatay Hassa	İzmir Çeşme
Hatay Kırıkhan	İzmir Çiğli
Hatay Kumlu	İzmir Dikili
Hatay Reyhanlı	İzmir Foça
Hatay Yayladağı	İzmir Gaziemir
Isparta Atabey	İzmir Güzelbahçe
Isparta Eğirdir	İzmir Karabağlar
Isparta Isparta Merkez	İzmir Karaburun
Isparta Senirkent	İzmir Karşıyaka
Isparta Sütçüler	İzmir Kemalpaşa
Isparta Şarkikaraağaç	İzmir Kınık
Isparta Yalvaç	İzmir Kiraz
İstanbul Arnavutköy	İzmir Konak
İstanbul Bağcılar	İzmir Menderes
İstanbul Başakşehir	İzmir Menemen
İstanbul Esenler	İzmir Narlıdere
İstanbul Gaziosmanpaşa	İzmir Ödemiş
İstanbul Güngören	İzmir Seferihisar
İstanbul Kağıthane	İzmir Selçuk
İstanbul Pendik	İzmir Tire
İstanbul Sultanbeyli	İzmir Torbalı

İstanbul Sultangazi	İzmir Urla
İstanbul Ümraniye	Kahramanmaraş Nurhak
Kahramanmaraş Afşin	Kahramanmaraş Pazarcık
Kahramanmaraş Andırın	Karabük Yenice
Kahramanmaraş Çağlıyancerit	Kars Akyaka
Kahramanmaraş Dulkadiroğlu	Kars Arpaçay
Kahramanmaraş Ekinözü	Kars Kars Merkez
Kahramanmaraş Elbistan	Kastamonu Azdavay
Kahramanmaraş Göksun	Kastamonu Daday
Kahramanmaraş Onikişubat	Kastamonu Hanönü
Kahramanmaraş Türkoğlu	Kayseri Akkışla
Karabük Eflâni	Kayseri Pınarbaşı
Karabük Eskipazar	Kayseri Sarız
Karabük Karabük Merkez	Kırıkkale Sulakyurt
Karabük Ovacık	Kırklareli Babaeski
Karabük Safranbolu	Kırklareli Demirköy
Karaman Ayrancı	Kırklareli Kırklareli Merkez
Karaman Başyayla	Kırklareli Kofçaz
Karaman Ermenek	Kırklareli Lüleburgaz
Karaman Karaman Merkez	Kırklareli Pehlivan köy
Karaman Kâzımkarabekir	Kırklareli Pınarhisar
Karaman Sarıveliler	Kırklareli Vize
Kars Sarıkamış	Kırşehir Boztepe
Kastamonu Abana	Kırşehir Kaman
Kastamonu Ağlı	Kırşehir Kırşehir Merkez
Kastamonu Araç	Kocaeli Derince
Kastamonu Bozkurt	Kocaeli Gölcük
Kastamonu Cide	Kocaeli İzmit
Kastamonu Çatalzeytin	Kocaeli Karamürsel
Kastamonu Devrekâni	Kocaeli Körfez
Kastamonu Doğanyurt	Konya Ereğli
Kastamonu İhsangazi	Malatya Akçadağ
Kastamonu İnebolu	Malatya Arapgir
Kastamonu Kastamonu Merkez	Malatya Arguvan
Kastamonu Küre	Malatya Hekimhan
Kastamonu Pınarbaşı	Manisa Ahmetli
Kastamonu Seydiler	Manisa Akhisar
Kastamonu Şenpazar	Manisa Alaşehir
Kastamonu Taşköprü	Manisa Gölarmara
Kastamonu Tosya	Manisa Kula
Kayseri Bünyan	Manisa Salihli
Kayseri Develi	Manisa Sarıgöl
Kayseri Felahiye	Manisa Saruhanlı
Kayseri Hacılar	Manisa Soma
Kayseri İncesu	Manisa Şehzadeler
Kayseri Kocasinan	Manisa Turgutlu

Kayseri Melikgazi	Manisa Yunusemre
Kayseri Özvatan	Mersin Akdeniz
Kayseri Sarioğlan	Mersin Anamur
Kayseri Talas	Mersin Aydıncık
Kayseri Tomarza	Mersin Gülnar
Kayseri Yahyalı	Mersin Mezitli
Kayseri Yeşilhisar	Mersin Mut
Kırıkkale Bahşili	Mersin Silifke
Kırıkkale Balışeyh	Mersin Tarsus
Kırıkkale Çelebi	Mersin Toroslar
Kırıkkale Delice	Mersin Yenişehir/Mersin
Kırıkkale Karakeçili	Muğla Bodrum
Kırıkkale Keskin	Muğla Dalaman
Kırıkkale Kırıkkale Merkez	Muğla Datça
Kırıkkale Yahşihan	Muğla Fethiye
Kırşehir Akçakent	Muğla Kavaklıdere
Kırşehir Akpınar	Muğla Köyceğiz
Kırşehir Çiçekdağı	Muğla Marmaris
Kırşehir Mucur	Muğla Menteşe
Kilis Elbeyli	Muğla Milas
Kilis Kilis Merkez	Muğla Ortaca
Kilis Musabeyli	Muğla Seydikemer
Kilis Polateli	Muğla Ula
Kocaeli Başiskele	Muğla Yatağan
Kocaeli Çayırova	Nevşehir Avanos
Kocaeli Darıca	Nevşehir Hacıbektaş
Kocaeli Gebze	Nevşehir Kozaklı
Kocaeli Kandıra	Niğde Ulukışla
Kocaeli Kartepe	Ordu Altınordu
Konya Ahırılı	Ordu Gökçöy
Konya Akören	Ordu Gülyalı
Konya Akşehir	Ordu Gürgentepe
Konya Altınekin	Ordu Perşembe
Konya Beyşehir	Ordu Ulubey
Konya Bozkır	Osmaniye Düziçi
Konya Cihanbeyli	Osmaniye Sumbas
Konya Çeltik	Rize Fındıklı
Konya Çumra	Samsun Alaçam
Konya Derbent	Samsun Atakum
Konya Derebucak	Samsun İlkadım
Konya Doğanhisar	Samsun Tekkeköy
Konya Emirgazi	Sinop Ayancık
Konya Güneysınır	Sinop Erfelek
Konya Hadım	Sinop Gerze
Konya Halkapınar	Sinop Sinop Merkez
Konya Hüyük	Sivas Divriği

Konya Ilgın	Sivas Gemerek
Konya Kadınhanı	Sivas Hafik
Konya Karapınar	Sivas İmranlı
Konya Karatay	Sivas Zara
Konya Kulu	Tekirdağ Çerkezköy
Konya Meram	Tekirdağ Çorlu
Konya Sarayönü	Tekirdağ Ergene
Konya Selçuklu	Tekirdağ Hayrabolu
Konya Seydişehir	Tekirdağ Kapaklı
Konya Taşkent	Tekirdağ Malkara
Konya Tuzlukçu	Tekirdağ Marmaraereğlisi
Konya Yalıhüyük	Tekirdağ Muratlı
Konya Yunak	Tekirdağ Saray
Kütahya Altıntaş	Tekirdağ Süleymanpaşa
Kütahya Aslanapa	Tekirdağ Şarköy
Kütahya Çavdarhisar	Tokat Almus
Kütahya Domaniç	Tokat Zile
Kütahya Dumlupınar	Trabzon Beşikdüzü
Kütahya Emet	Trabzon Tonya
Kütahya Gediz	Tunceli Çemişgezek
Kütahya Hisarcık	Uşak Banaz
Kütahya Kütahya Merkez	Uşak Eşme
Kütahya Pazarlar	Uşak Karahallı
Kütahya Simav	Uşak Sivaslı
Kütahya Şaphane	Uşak Uşak Merkez
Kütahya Tavşanlı	Yalova Altınova
Malatya Battalgazi	Yalova Çınarcık
Malatya Darende	Yalova Çiftlikköy
Malatya Doğanşehir	Yalova Yalova Merkez
Malatya Doğanyol	Zonguldak Alaplı
Malatya Kale	Zonguldak Çaycuma
Malatya Kuluncak	Zonguldak Devrek
Malatya Pütürge	Zonguldak Gökçebey
Malatya Yazıhan	Zonguldak Kilimli
Malatya Yeşilyurt	Zonguldak Kozlu
Manisa Demirci	Zonguldak Zonguldak Merkez
Manisa Gördes	
Manisa Kırkağaç	
Manisa Köprübaşı	
Manisa Selendi	
Mardin Yeşilli	
Mersin Bozyazı	
Mersin Çamlıyayla	
Mersin Erdemli	
Muş Hasköy	
Nevşehir Acıgöl	

Nevşehir Derinkuyu
Nevşehir Gülşehir
Nevşehir Nevşehir Merkez
Nevşehir Ürgüp
Niğde Altunhisar
Niğde Bor
Niğde Çamardı
Niğde Çiftlik
Niğde Niğde Merkez
Ordu Akkuş
Ordu Aybastı
Ordu Çamaş
Ordu Çatalpınar
Ordu Çaybaşı
Ordu Fatsa
Ordu İkizce
Ordu Kabadüz
Ordu Kabataş
Ordu Korgan
Ordu Kumru
Ordu Mesudiye
Ordu Ünye
Osmaniye Bahçe
Osmaniye Hasanbeyli
Osmaniye Kadirli
Osmaniye Osmaniye Merkez
Osmaniye Toprakkale
Rize Ardeşen
Rize Çamlıhemşin
Rize Çayeli
Rize Der pazarı
Rize Güneysu
Rize Hemşin
Rize İkizdere
Rize İyidere
Rize Kalkandere
Rize Pazar
Rize Rize Merkez
Sakarya Adapazarı
Sakarya Akyazı
Sakarya Arifiye
Sakarya Erenler
Sakarya Ferizli
Sakarya Geyve
Sakarya Hendek
Sakarya Karapürçek

Sakarya Karasu
Sakarya Kaynarca
Sakarya Kocaali
Sakarya Pamukova
Sakarya Sapanca
Sakarya Serdivan
Sakarya Söğütü
Sakarya Taraklı
Samsun Asarcık
Samsun Ayvacık
Samsun Bafra
Samsun Canik
Samsun Çarşamba
Samsun Havza
Samsun Kavak
Samsun Ladik
Samsun Ondokuzmayıs
Samsun Salıpazarı
Samsun Terme
Samsun Vezirköprü
Samsun Yakakent
Siirt Aydınlar
Sinop Boyabat
Sinop Dikmen
Sinop Durağan
Sinop Saraydüzü
Sinop Türkeli
Sivas Akıncılar
Sivas Altınyayla
Sivas Doğanşar
Sivas Gölova
Sivas Gürün
Sivas Kangal
Sivas Koyulhisar
Sivas Sivas Merkez
Sivas Suşehri
Sivas Şarkışla
Sivas Ulaş
Sivas Yıldızeli
Şanlıurfa Akçakale
Şanlıurfa Eyyübiye
Şanlıurfa Haliliye
Şanlıurfa Harran
Şanlıurfa Karaköprü
Tokat Artova
Tokat Başçiftlik

Tokat Erbaa
Tokat Niksar
Tokat Pazar
Tokat Reşadiye
Tokat Sulusaray
Tokat Tokat Merkez
Tokat Turhal
Tokat Yeşilyurt
Trabzon Akçaabat
Trabzon Araklı
Trabzon Arsin
Trabzon Çarşıbaşı
Trabzon Çaykara
Trabzon Dernekpazarı
Trabzon Düzköy
Trabzon Hayrat
Trabzon Köprübaşı
Trabzon Maçka
Trabzon Of
Trabzon Ortahisar
Trabzon Sürmene
Trabzon Şalpazarı
Trabzon Vakfikebir
Trabzon Yomra
Uşak Ulubey
Yalova Armutlu
Yalova Termal
Yozgat Akdağmadeni
Yozgat Aydıncık
Yozgat Boğazlıyan
Yozgat Çandır
Yozgat Çayıralan
Yozgat Çekerek
Yozgat Kadişehri
Yozgat Saraykent
Yozgat Sarıkaya
Yozgat Sorgun
Yozgat Şefaati
Yozgat Yenifakılı
Yozgat Yerköy
Yozgat Yozgat Merkez
Zonguldak Ereğli

EK.3. 2018 Genel Seçimi Oy Dağılımlarının İlçe Bazlı K-3 Kümeleme Analizi Sonucu

K-3 - 2018		
1.Küme	2.Küme	3.Küme
Ağrı Ağrı Merkez	Adana Aladağ	Adana Ceyhan
Ağrı Diyadin	Adana Feke	Adana Çukurova
Ağrı Doğubayazıt	Adana İmamoğlu	Adana Karataş
Ağrı Eleşkirt	Adana Karaisalı	Adana Seyhan
Ağrı Hamur	Adana Kozan	Adana Yumurtalık
Ağrı Patnos	Adana Pozantı	Adana Yüreğir
Ağrı Taşlıçay	Adana Saimbeyli	Adıyaman Gölbaşı
Ağrı Tutak	Adana Sarıçam	Afyon Başmakçı
Batman Batman Merkez	Adana Tufanbeyli	Afyon Dinar
Batman Beşiri	Adıyaman Adıyaman Merkez	Afyon Evciler
Batman Gercüş	Adıyaman Besni	Afyon Sultandağı
Batman Hasankeyf	Adıyaman Çelikhhan	Amasya Amasya Merkez
Batman Kozluk	Adıyaman Gerger	Amasya Gümüşhacıköy
Batman Sason	Adıyaman Kahta	Amasya Merzifon
Bingöl Karlıova	Adıyaman Samsat	Ankara Ayaş
Bingöl Kiğı	Adıyaman Sincik	Ankara Çankaya
Bingöl Yayladere	Adıyaman Tut	Ankara Elmadağ
Bingöl Yedisu	Afyon Afyon Merkez	Ankara Etimesgut
Bitlis Adilcevaz	Afyon Bayat	Ankara Mamak
Bitlis Ahlat	Afyon Bolvadin	Ankara Yenimahalle
Bitlis Bitlis Merkez	Afyon Çay	Antalya Akseki
Bitlis Güroymak	Afyon Çobanlar	Antalya Alanya
Bitlis Hizan	Afyon Dazkırı	Antalya Döşemealtı
Bitlis Tatvan	Afyon Emirdağ	Antalya Elmalı
Diyarbakır Bağlar	Afyon Hocalar	Antalya Finike
Diyarbakır Bismil	Afyon İhsaniye	Antalya Gazipaşa
Diyarbakır Çermik	Afyon İncehisar	Antalya İbradı
Diyarbakır Çınar	Afyon Kızılören	Antalya Kale
Diyarbakır Dicle	Afyon Sandıklı	Antalya Kaş
Diyarbakır Eğil	Afyon Sincanlı	Antalya Kemer
Diyarbakır Ergani	Afyon Şuhut	Antalya Kepez
Diyarbakır Hani	Aksaray Ağaçoören	Antalya Konyaaltı
Diyarbakır Hazro	Aksaray Aksaray Merkez	Antalya Kumluca
Diyarbakır Kayapınar	Aksaray Eski	Antalya Manavgat
Diyarbakır Kocaköy	Aksaray Gülağaç	Antalya Muratpaşa
Diyarbakır Kulp	Aksaray Güzeyurt	Antalya Serik
Diyarbakır Lice	Aksaray Ortaköy	Ardahan Ardahan Merkez
Diyarbakır Silvan	Aksaray Sarıyahşi	Ardahan Çıldır
Diyarbakır Sur	Aksaray Sultanhanı	Ardahan Damal
Diyarbakır Yenişehir/Diyarbakır	Amasya Göynücek	Ardahan Hanak
Elazığ Karakoçan	Amasya Hamamözü	Artvin Ardanuç
Erzurum Hınıs	Amasya Suluova	Artvin Arhavi

Erzurum Karaçoban	Amasya Taşova	Artvin Artvin Merkez
Erzurum Karayazı	Ankara Akyurt	Artvin Hopa
Erzurum Tekman	Ankara Altındağ	Artvin Kemalpaşa
Hakkari Çukurca	Ankara Balâ	Artvin Murgul
Hakkari Hakkari Merkez	Ankara Beypazarı	Artvin Şavşat
Hakkari Şemdinli	Ankara Çamlıdere	Aydın Bozdoğan
Hakkari Yüksekova	Ankara Çubuk	Aydın Buharkent
Iğdır Aralık	Ankara Evren	Aydın Çine
Iğdır Iğdır Merkez	Ankara Gölbaşı	Aydın Didim (Yenihisar)
Iğdır Karakoyunlu	Ankara Güdül	Aydın Efeler
Iğdır Tuzluca	Ankara Haymana	Aydın Germencik
Kars Digor	Ankara Kalecik	Aydın İncirliova
Kars Kağızman	Ankara Kazan	Aydın Karacasu
Kars Susuz	Ankara Keçiören	Aydın Koçarlı
Mardin Artuklu	Ankara Kızılcahamam	Aydın Kuşadası
Mardin Dargeçit	Ankara Nallıhan	Aydın Kuyucak
Mardin Derik	Ankara Polatlı	Aydın Nazilli
Mardin Kızıltepe	Ankara Pursaklar	Aydın Söke
Mardin Mazıdağı	Ankara Sincan	Aydın Sultanhisar
Mardin Midyat	Ankara Şereflikoçhisar	Aydın Yenipazar
Mardin Nusaybin	Antalya Aksu/Antalya	Balıkesir Altıeylül
Mardin Ömerli	Antalya Gündoğmuş	Balıkesir Ayvalık
Mardin Savur	Antalya Korkuteli	Balıkesir Balya
Mersin Akdeniz	Ardahan Göle	Balıkesir Bandırma
Muş Bulanık	Ardahan Posof	Balıkesir Burhaniye
Muş Korkut	Artvin Borçka	Balıkesir Edremit
Muş Malazgirt	Artvin Yusufeli	Balıkesir Erdek
Muş Muş Merkez	Aydın Karpuzlu	Balıkesir Gömeç
Muş Varto	Aydın Köşk	Balıkesir Gönen
Siirt Baykan	Balıkesir Bigadiç	Balıkesir Karesi
Siirt Eruh	Balıkesir Dursunbey	Balıkesir Manyas
Siirt Kurtalan	Balıkesir Havran	Balıkesir Marmara
Siirt Siirt Merkez	Balıkesir İvrindi	Balıkesir Sındırgı
Şanlıurfa Birecik	Balıkesir Kepsut	Balıkesir Susurluk
Şanlıurfa Bozova	Balıkesir Savaştepe	Bartın Amasra
Şanlıurfa Ceylanpınar	Bartın Bartın Merkez	Bartın Kurucasıle
Şanlıurfa Halfeti	Bartın Ulus	Bilecik Bilecik Merkez
Şanlıurfa Hilvan	Bayburt Aydıntepe	Bilecik Bozüyük
Şanlıurfa Siverek	Bayburt Bayburt Merkez	Bilecik Gölpaazarı
Şanlıurfa Suruç	Bayburt Demirözü	Bilecik İnhisar
Şanlıurfa Viranşehir	Bilecik Pazaryeri	Bilecik Osmaneli
Şırnak Beytüşşebap	Bilecik Söğüt	Bolu Bolu Merkez
Şırnak Cizre	Bilecik Yenipazar	Bolu Kıbrısçık
Şırnak Güçlülkonak	Bingöl Adaklı	Burdur Burdur Merkez
Şırnak İdil	Bingöl Bingöl Merkez	Burdur Çavdır
Şırnak Silopi	Bingöl Genç	Burdur Karamanlı

Şırnak Şırnak Merkez	Bingöl Solhan	Burdur Tefenni
Şırnak Uludere	Bitlis Mutki	Burdur Yeşilova
Tunceli Hozat	Bolu Dörtdivan	Bursa Gemlik
Tunceli Mazgirt	Bolu Gerede	Bursa İznik
Tunceli Nazımiye	Bolu Göynük	Bursa Karacabey
Tunceli Ovacık	Bolu Mengen	Bursa Mudanya
Tunceli Pertek	Bolu Mudurnu	Bursa Nilüfer
Tunceli Tunceli Merkez	Bolu Seben	Bursa Orhangazi
Van Bahçesaray	Bolu Yeniçağa	Bursa Yenişehir
Van Başkale	Burdur Ağlasun	Çanakkale Ayvacık
Van Çaldıran	Burdur Altınyayla	Çanakkale Bayramiç
Van Çatak	Burdur Bucak	Çanakkale Biga
Van Edremit	Burdur Çeltikçi	Çanakkale Bozcaada
Van Erciş	Burdur Gölhisar	Çanakkale Çan
Van Gevaş	Burdur Kemer	Çanakkale Çanakkale Merkez
Van Gürpınar	Bursa Büyükşehir	Çanakkale Eceabat
Van İpekyolu	Bursa Gürsu	Çanakkale Ezine
Van Muradiye	Bursa Harmancık	Çanakkale Gelibolu
Van Özalp	Bursa İnegöl	Çanakkale Gökçeada (İmroz)
Van Saray	Bursa Keles	Çanakkale Lapseki
Van Tuşba	Bursa Kestel	Çorum Çorum Merkez
	Bursa Mustafa Kemal Paşa	Çorum Mecitözü
	Bursa Orhaneli	Çorum Ortaköy
	Bursa Osmangazi	Denizli Akköy
	Bursa Yıldırım	Denizli Baklan
	Çanakkale Yenice	Denizli Bekilli
	Çankırı Atkaracalar	Denizli Beyağaç
	Çankırı Bayramören	Denizli Bozkurt
	Çankırı Çankırı Merkez	Denizli Buldan
	Çankırı Çerkeş	Denizli Çal
	Çankırı Eldivan	Denizli Çardak
	Çankırı Ilgaz	Denizli Çivril
	Çankırı Kızılırmak	Denizli Güney
	Çankırı Korgun	Denizli Honaz
	Çankırı Kurşunlu	Denizli Merkezefendi
	Çankırı Orta	Denizli Sarayköy
	Çankırı Şabanözü	Denizli Serinhisar
	Çankırı Yapraklı	Edirne Edirne Merkez
	Çorum Alaca	Edirne Enez
	Çorum Bayat	Edirne Havsa
	Çorum Boğazkale	Edirne İpsala
	Çorum Dodurga	Edirne Keşan
	Çorum İskilip	Edirne Lalapaşa
	Çorum Kargı	Edirne Meriç
	Çorum Laçın	Edirne Süloğlu
	Çorum Oğuzlar	Edirne Uzunköprü

Çorum Osmancık	Erzincan Çayırılı
Çorum Sungurlu	Erzincan Erzincan Merkez
Çorum Uğurludağ	Erzincan Tercan
Denizli Acıpayam	Erzincan Üzümlü
Denizli Babadağ	Eskişehir Beylikova
Denizli Çameli	Eskişehir Çifteler
Denizli Kale	Eskişehir Han
Denizli Tavas	Eskişehir Mahmudiye
Diyarbakır Çüngüş	Eskişehir Mihallıççık
Düzce Akçakoca	Eskişehir Odunpazarı
Düzce Cumayeri	Eskişehir Seyitgazi
Düzce Çilimli	Eskişehir Tepebaşı
Düzce Düzce Merkez	Giresun Giresun Merkez
Düzce Gölyaka	Hatay Antakya
Düzce Gümüşova	Hatay Arsuz
Düzce Kaynaşlı	Hatay Defne
Düzce Yığılca	Hatay Dört Yol
Elazığ Ağın	Hatay Erzin
Elazığ Alacakaya	Hatay İskenderun
Elazığ Arıcak	Hatay Samandağ
Elazığ Baskil	Isparta Aksu
Elazığ Elazığ Merkez	Isparta Gelendost
Elazığ Keban	Isparta Gönen
Elazığ Kovancılar	Isparta Yenişarbademli
Elazığ Maden	İstanbul Adalar
Elazığ Palu	İstanbul Ataşehir
Elazığ Sivrice	İstanbul Avcılar
Erzincan İliç	İstanbul Bahçelievler
Erzincan Kemah	İstanbul Bakırköy
Erzincan Kemaliye	İstanbul Bayrampaşa
Erzincan Otlukbeli	İstanbul Beşiktaş
Erzincan Refahiye	İstanbul Beykoz
Erzurum Aşkale	İstanbul Beylikdüzü
Erzurum Çat	İstanbul Beyoğlu
Erzurum Horasan	İstanbul Büyükçekmece
Erzurum Ilıca	İstanbul Çatalca
Erzurum İspir	İstanbul Çekmeköy
Erzurum Köprüköy	İstanbul Esenyurt
Erzurum Narman	İstanbul Eyüp
Erzurum Oltu	İstanbul Fatih
Erzurum Olur	İstanbul Kadıköy
Erzurum Palandöken	İstanbul Kağıthane
Erzurum Pasinler	İstanbul Kartal
Erzurum Pazaryolu	İstanbul Küçükçekmece
Erzurum Şenkaya	İstanbul Maltepe
Erzurum Tortum	İstanbul Sancaktepe

Erzurum Uzundere	İstanbul Sarıyer
Erzurum Yakutiye	İstanbul Silivri
Eskişehir Alpu	İstanbul Şile
Eskişehir Günyüzü	İstanbul Şişli
Eskişehir İnönü	İstanbul Tuzla
Eskişehir Mihalgazi	İstanbul Üsküdar
Eskişehir Sarıcakaya	İstanbul Zeytinburnu
Eskişehir Sivrihisar	İzmir Aliağa
Gaziantep Araban	İzmir Balçova
Gaziantep İslahiye	İzmir Bayındır
Gaziantep Karkamış	İzmir Bayraklı
Gaziantep Nizip	İzmir Bergama
Gaziantep Nurdağı	İzmir Beydağ
Gaziantep Oğuzeli	İzmir Bornova
Gaziantep Şahinbey	İzmir Buca
Gaziantep Şehitkamil	İzmir Çeşme
Gaziantep Yavuzeli	İzmir Çiğli
Giresun Alucra	İzmir Dikili
Giresun Bulancak	İzmir Foça
Giresun Çamoluk	İzmir Gaziemir
Giresun Çanakçı	İzmir Güzelbahçe
Giresun Dereli	İzmir Karabağlar
Giresun Doğankent	İzmir Karaburun
Giresun Espiye	İzmir Karşıyaka
Giresun Eynesil	İzmir Kemalpaşa
Giresun Görele	İzmir Kınık
Giresun Güce	İzmir Kiraz
Giresun Keşap	İzmir Konak
Giresun Piraziz	İzmir Menderes
Giresun Şebinkarahisar	İzmir Menemen
Giresun Tirebolu	İzmir Narlıdere
Giresun Yağlıdere	İzmir Ödemiş
Gümüşhane Gümüşhane Merkez	İzmir Seferihisar
Gümüşhane Kelkit	İzmir Selçuk
Gümüşhane Köse	İzmir Tire
Gümüşhane Kürtün	İzmir Torbalı
Gümüşhane Şiran	İzmir Urla
Gümüşhane Torul	Kahramanmaraş Nurhak
Hatay Altınözü	Kahramanmaraş Pazarcık
Hatay Belen	Karaman Ermenek
Hatay Hassa	Karaman Sarıveliler
Hatay Kırıkhan	Kars Akyaka
Hatay Kumlu	Kars Arpaçay
Hatay Payas	Kars Kars Merkez
Hatay Reyhanlı	Kastamonu Azdavay
Hatay Yayladağı	Kastamonu Daday

Isparta Atabey	Kayseri Akkışla
Isparta Eğirdir	Kayseri Pınarbaşı
Isparta Isparta Merkez	Kayseri Sarız
Isparta Keçiborlu	Kırıkkale Sulakyurt
Isparta Senirkent	Kırklareli Babaeski
Isparta Sütçüler	Kırklareli Demirköy
Isparta Şarkikaraağaç	Kırklareli Kırklareli Merkez
Isparta Uluborlu	Kırklareli Kofçaz
Isparta Yalvaç	Kırklareli Lüleburgaz
İstanbul Arnavutköy	Kırklareli Pehlivan köy
İstanbul Bağcılar	Kırklareli Pınarhisar
İstanbul Başakşehir	Kırklareli Vize
İstanbul Esenler	Kırşehir Boztepe
İstanbul Gaziosmanpaşa	Kırşehir Kaman
İstanbul Güngören	Kırşehir Kırşehir Merkez
İstanbul Pendik	Kırşehir Mucur
İstanbul Sultanbeyli	Kocaeli Derince
İstanbul Sultangazi	Kocaeli İzmit
İstanbul Ümraniye	Konya Ereğli
Kahramanmaraş Afşin	Malatya Akçadağ
Kahramanmaraş Andırın	Malatya Arapgir
Kahramanmaraş Çağlıancerit	Malatya Arguvan
Kahramanmaraş Dulkadiroğlu	Malatya Doğanşehir
Kahramanmaraş Ekinözü	Malatya Hekimhan
Kahramanmaraş Elbistan	Manisa Ahmetli
Kahramanmaraş Göksun	Manisa Akhisar
Kahramanmaraş Onikişubat	Manisa Alaşehir
Kahramanmaraş Türkoğlu	Manisa Göl marmara
Karabük Eflânî	Manisa Salihli
Karabük Eskipazar	Manisa Sarıgöl
Karabük Karabük Merkez	Manisa Saruhanlı
Karabük Ovacık	Manisa Şehzadeler
Karabük Safranbolu	Manisa Turgutlu
Karabük Yenice	Manisa Yunus emre
Karaman Ayrancı	Mersin Anamur
Karaman Başyayla	Mersin Aydıncık
Karaman Karaman Merkez	Mersin Bozyazı
Karaman Kâzım karabekir	Mersin Çamlıyayla
Kars Sarıkamış	Mersin Gülnar
Kars Selim	Mersin Mezitli
Kastamonu Abana	Mersin Mut
Kastamonu Ağlı	Mersin Silifke
Kastamonu Araç	Mersin Tarsus
Kastamonu Bozkurt	Mersin Toroslar
Kastamonu Cide	Mersin Yenişehir/Mersin
Kastamonu Çatalzeytin	Muğla Bodrum

Kastamonu Devrekâni	Muğla Dalaman
Kastamonu Doğanyurt	Muğla Datça
Kastamonu Hanönü	Muğla Fethiye
Kastamonu İhsangazi	Muğla Kavaklıdere
Kastamonu İnebolu	Muğla Köyceğiz
Kastamonu Kastamonu Merkez	Muğla Marmaris
Kastamonu Küre	Muğla Menteşe
Kastamonu Pınarbaşı	Muğla Milas
Kastamonu Seydiler	Muğla Ortaca
Kastamonu Şenpazar	Muğla Ula
Kastamonu Taşköprü	Muğla Yatağan
Kastamonu Tosya	Nevşehir Avanos
Kayseri Bünyan	Nevşehir Hacıbektaş
Kayseri Develi	Nevşehir Kozaklı
Kayseri Felahiye	Niğde Bor
Kayseri Hacılar	Niğde Çiftlik
Kayseri İncesu	Niğde Ulukışla
Kayseri Kocasinan	Ordu Altınordu
Kayseri Melikgazi	Ordu Gökçöy
Kayseri Özvatan	Ordu Gülyalı
Kayseri Sarioğlan	Ordu Gürgentepe
Kayseri Talas	Ordu Perşembe
Kayseri Tomarza	Ordu Ulubey
Kayseri Yahyalı	Osmaniye Düziçi
Kayseri Yeşilhisar	Osmaniye Sumbas
Kırıkkale Bahşili	Osmaniye Toprakkale
Kırıkkale Balışeyh	Rize Fındıklı
Kırıkkale Çelebi	Samsun Atakum
Kırıkkale Delice	Sinop Saraydüzü
Kırıkkale Karakeçili	Sinop Sinop Merkez
Kırıkkale Keskin	Sivas Divriği
Kırıkkale Kırıkkale Merkez	Sivas Gemerek
Kırıkkale Yahşihan	Sivas Hafik
Kırşehir Akçakent	Sivas İmranlı
Kırşehir Akpınar	Sivas Kangal
Kırşehir Çiçekdağı	Sivas Zara
Kilis Elbeyli	Tekirdağ Çerkezköy
Kilis Kilis Merkez	Tekirdağ Çorlu
Kilis Musabeyli	Tekirdağ Ergene
Kilis Polateli	Tekirdağ Hayrabolu
Kocaeli Başiskele	Tekirdağ Kapaklı
Kocaeli Çayırova	Tekirdağ Malkara
Kocaeli Darıca	Tekirdağ Marmaraereğlisi
Kocaeli Dilovası	Tekirdağ Muratlı
Kocaeli Gebze	Tekirdağ Saray
Kocaeli Gölcük	Tekirdağ Süleymanpaşa

Kocaeli Kandıra	Tekirdağ Şarköy
Kocaeli Karamürsel	Tokat Almus
Kocaeli Kartepe	Tokat Turhal
Kocaeli Körfez	Tokat Zile
Konya Ahırlı	Trabzon Beşikdüzü
Konya Akören	Tunceli Pülümür
Konya Akşehir	Uşak Banaz
Konya Altınekin	Uşak Eşme
Konya Beyşehir	Uşak Karahallı
Konya Bozkır	Uşak Sivaslı
Konya Cihanbeyli	Uşak Ulubey
Konya Çeltik	Uşak Uşak Merkez
Konya Çumra	Yalova Altınova
Konya Derbent	Yalova Çınarcık
Konya Derebucak	Yalova Çiftlikköy
Konya Doğanhisar	Yalova Yalova Merkez
Konya Emirgazi	Yozgat Boğazlıyan
Konya Güneysınır	Yozgat Yenifakılı
Konya Hadım	Zonguldak Çaycuma
Konya Halkapınar	Zonguldak Ereğli
Konya Hüyük	Zonguldak Gökçebey
Konya Ilgın	Zonguldak Kilimli
Konya Kadınhanı	Zonguldak Kozlu
Konya Karapınar	Zonguldak Zonguldak Merkez
Konya Karatay	
Konya Kulu	
Konya Meram	
Konya Sarayönü	
Konya Selçuklu	
Konya Seydişehir	
Konya Taşkent	
Konya Tuzlukçu	
Konya Yalılıyük	
Konya Yunak	
Kütahya Altıntaş	
Kütahya Aslanapa	
Kütahya Çavdarhisar	
Kütahya Domaniç	
Kütahya Dumlupınar	
Kütahya Emet	
Kütahya Gediz	
Kütahya Hisarcık	
Kütahya Kütahya Merkez	
Kütahya Pazarlar	
Kütahya Simav	
Kütahya Şaphane	

Kütahya Tavşanlı
Malatya Battalgazi
Malatya Darende
Malatya Doğanyol
Malatya Kale
Malatya Kuluncak
Malatya Pütürge
Malatya Yazıhan
Malatya Yeşilyurt
Manisa Demirci
Manisa Gördes
Manisa Kırkağaç
Manisa Köprübaşı
Manisa Kula
Manisa Selendi
Manisa Soma
Mardin Yeşilli
Mersin Erdemli
Muğla Seydikemer
Muş Hasköy
Nevşehir Acıgöl
Nevşehir Derinkuyu
Nevşehir Gülşehir
Nevşehir Nevşehir Merkez
Nevşehir Ürgüp
Niğde Altunhisar
Niğde Çamardı
Niğde Niğde Merkez
Ordu Akkuş
Ordu Aybastı
Ordu Çamaş
Ordu Çatalpınar
Ordu Çaybaşı
Ordu Fatsa
Ordu İkizce
Ordu Kabadüz
Ordu Kabataş
Ordu Korgan
Ordu Kumru
Ordu Mesudiye
Ordu Ünye
Osmaniye Bahçe
Osmaniye Hasanbeyli
Osmaniye Kadirli
Osmaniye Osmaniye Merkez
Rize Ardeşen

Rize amlıhemşin
Rize ayeli
Rize Derapazarı
Rize Güneysu
Rize Hemşin
Rize İkizdere
Rize İyidere
Rize Kalkandere
Rize Pazar
Rize Rize Merkez
Sakarya Adapazarı
Sakarya Akyazı
Sakarya Arifiye
Sakarya Erenler
Sakarya Ferizli
Sakarya Geyve
Sakarya Hendek
Sakarya Karapürçek
Sakarya Karasu
Sakarya Kaynarca
Sakarya Kocaali
Sakarya Pamukova
Sakarya Sapanca
Sakarya Serdivan
Sakarya Söğütli
Sakarya Taraklı
Samsun Alaçam
Samsun Asarcık
Samsun Ayvacık
Samsun Bafra
Samsun Canik
Samsun arşamba
Samsun Havza
Samsun İlkadım
Samsun Kavak
Samsun Ladik
Samsun Ondokuzmayıs
Samsun Salıpazarı
Samsun Tekkeköy
Samsun Terme
Samsun Vezirköprü
Samsun Yakakent
Siirt Aydınlar
Siirt Pervari
Siirt Şirvan
Sinop Ayancık

Sinop Boyabat
Sinop Dikmen
Sinop Durağan
Sinop Erfelek
Sinop Gerze
Sinop Türkeli
Sivas Akıncılar
Sivas Altınyayla
Sivas Doğanşar
Sivas Gölova
Sivas Gürün
Sivas Koyulhisar
Sivas Sivas Merkez
Sivas Suşehri
Sivas Şarkışla
Sivas Ulaş
Sivas Yıldızeli
Şanlıurfa Akçakale
Şanlıurfa Eyyübiye
Şanlıurfa Haliliye
Şanlıurfa Harran
Şanlıurfa Karaköprü
Tokat Artova
Tokat Başçiftlik
Tokat Erbaa
Tokat Niksar
Tokat Pazar
Tokat Reşadiye
Tokat Sulusaray
Tokat Tokat Merkez
Tokat Yeşilyurt
Trabzon Akçaabat
Trabzon Araklı
Trabzon Arsin
Trabzon Çarşıbaşı
Trabzon Çaykara
Trabzon Dernekpazarı
Trabzon Düzköy
Trabzon Hayrat
Trabzon Köprübaşı
Trabzon Maçka
Trabzon Of
Trabzon Ortahisar
Trabzon Sürmene
Trabzon Şalpazarı
Trabzon Tonya

Trabzon Vakfıkebir
Trabzon Yomra
Tunceli Çemişgezek
Yalova Armutlu
Yalova Termal
Yozgat Akdağmadeni
Yozgat Aydıncık
Yozgat Çandır
Yozgat Çayıralan
Yozgat Çekerek
Yozgat Kadişehri
Yozgat Saraykent
Yozgat Sarıkaya
Yozgat Sorgun
Yozgat Şefaati
Yozgat Yerköy
Yozgat Yozgat Merkez
Zonguldak Alaplı
Zonguldak Devrek

EK.4. 2011 Genel Seçimi Oy Dağılımlarının İlçe Bazlı K-4 Kümeleme Analizi Sonucu

K4-2011			
1.Küme	2.Küme	3.Küme	4.Küme
Adana Karaisalı	Ağrı Diyadin	Adana Çukurova	Adana Aladağ
Adana Saimbeyli	Ağrı Doğubayazıt	Adana Karataş	Adana Ceyhan
Adıyaman Adıyaman Merkez	Ağrı Patnos	Adana Seyhan	Adana Feke
Adıyaman Besni	Ağrı Taşlıçay	Afyon Sultandağı	Adana İmamoğlu
Adıyaman Çelikhan	Ağrı Tutak	Amasya Gümüşhacıköy	Adana Kozan
Adıyaman Gerger	Batman Batman Merkez	Ankara Çankaya	Adana Pozantı
Adıyaman Kahta	Batman Beşiri	Ankara Yenimahalle	Adana Sarıçam
Adıyaman Samsat	Batman Gercüş	Antalya Gazipaşa	Adana Tufanbeyli
Adıyaman Sincik	Batman Hasankeyf	Antalya Kaş	Adana Yumurtalık
Afyon Afyon Merkez	Batman Kozluk	Antalya Konyaaltı	Adana Yüreğir
Afyon Bayat	Bingöl Karlıova	Antalya Muratpaşa	Adıyaman Gölbaşı
Afyon Bolvadin	Bitlis Adilcevaz	Ardahan Çıldır	Adıyaman Tut
Afyon Çobanlar	Bitlis Ahlat	Ardahan Damal	Afyon Başmakçı
Afyon Hocalar	Bitlis Bitlis Merkez	Ardahan Hanak	Afyon Çay
Afyon İhsaniye	Bitlis Güroymak	Artvin Ardanuç	Afyon Dazkırı
Afyon İscehisar	Bitlis Hizan	Artvin Hopa	Afyon Dinar
Afyon Sandıklı	Bitlis Tatvan	Aydın Çine	Afyon Emirdağ
Afyon Sincanlı	Diyarbakır Bağlar	Aydın Didim	Afyon Evciler
Afyon Şuhut	Diyarbakır Bismil	Aydın Efeler	Afyon Kızılören
Ağrı Ağrı Merkez	Diyarbakır Çınar	Aydın Germencik	Aksaray Ortaköy
Ağrı Eleşkirt	Diyarbakır Dicle	Aydın İncirliova	Aksaray Sarıyahşi
Ağrı Hamur	Diyarbakır Eğil	Aydın Karacasu	Amasya Amasya Merkez
Aksaray Ağaören	Diyarbakır Ergani	Aydın Kuşadası	Amasya Göynücek
Aksaray Aksaray Merkez	Diyarbakır Hani	Aydın Nazilli	Amasya Hamamözü
Aksaray Eski	Diyarbakır Hazro	Aydın Söke	Amasya Merzifon
Aksaray Gülağaç	Diyarbakır Kayapınar	Aydın Sultanhisar	Amasya Taşova
Aksaray Güzeyurt	Diyarbakır Kocaköy	Balıkesir Ayvalık	Ankara Ayaş
Amasya Suluova	Diyarbakır Kulp	Balıkesir Bandırma	Ankara Elmadağ
Ankara Akyurt	Diyarbakır Lice	Balıkesir Burhaniye	Ankara Etimesgut
Ankara Altındağ	Diyarbakır Silvan	Balıkesir Edremit	Ankara Gölbaşı
Ankara Balâ	Diyarbakır Sur	Balıkesir Erdek	Ankara Keçiören
Ankara Beypazarı	Diyarbakır Yenişehir	Balıkesir Gömeç	Ankara Mamak
Ankara Çamlıdere	Erzurum Hınıs	Balıkesir Manyas	Ankara Nallıhan
Ankara Çubuk	Erzurum Karaçoban	Balıkesir Susurluk	Ankara Polatlı
Ankara Evren	Erzurum Karayazı	Bartın Amasra	Ankara Şereflikoçhisar
Ankara Gündül	Erzurum Tekman	Bingöl Yedisu	Antalya Akseki
Ankara Haymana	Hakkari Çukurca	Burdur Karamanlı	Antalya Aksu/Antalya
Ankara Kalecik	Hakkari Hakkari Merkez	Burdur Yeşilova	Antalya Alanya

Ankara Kazan	Hakkari Şemdinli	Bursa Mudanya	Antalya Döşemealtı
Ankara Kızılcahamam	Hakkari Yüksekova	Bursa Nilüfer	Antalya Elmalı
Ankara Pursaklar	Iğdır Iğdır Merkez	Çanakkale Ayvacık	Antalya Finike
Ankara Sincan	Iğdır Karakoyunlu	Çanakkale Bayramiç	Antalya
Ardahan Posof	Iğdır Tuzluca	Çanakkale Bozcaada	Gündoğmuş
Artvin Yusufeli	Kars Digor	Çanakkale Merkez	Antalya İbradı
Balıkesir Dursunbey	Mardin Dargeçit	Çanakkale Eceabat	Antalya Kale
Balıkesir Kepsut	Mardin Derik	Çanakkale Ezine	Antalya Kemer
Bartın Ulus	Mardin Kızıltepe	Çanakkale Gelibolu	Antalya Kepez
Batman Sason	Mardin Mazıdağı	Denizli Bekilli	Antalya Korkuteli
Bayburt Aydıntepe	Mardin Midyat	Denizli Güney	Antalya Kumluca
Bayburt Bayburt Merkez	Mardin Nusaybin	Denizli Sarayköy	Antalya Manavgat
Bayburt Demirözü	Mardin Ömerli	Edirne Edirne Merkez	Antalya Serik
Bingöl Adaklı	Mardin Savur	Edirne Enez	Ardahan Ardahan Merkez
Bingöl Bingöl Merkez	Muş Bulanık	Edirne Havsa	Ardahan Göle
Bingöl Genç	Muş Korkut	Edirne İpsala	Artvin Arhavi
Bingöl Solhan	Muş Malazgirt	Edirne Keşan	Artvin Artvin Merkez
Bitlis Mutki	Muş Varto	Edirne Lalapaşa	Artvin Borçka
Bolu Dörtdivan	Siirt Baykan	Edirne Meriç	Artvin Murgul
Bolu Gerede	Siirt Eruh	Edirne Süloğlu	Artvin Şavşat
Bolu Göynük	Siirt Kurtalan	Edirne Uzunköprü	Aydın Bozdoğan
Bolu Yeniçağa	Siirt Siirt Merkez	Eskişehir Beylikova	Aydın Buharkent
Burdur Altınyayla	Şanlıurfa Ceylanpınar	Eskişehir Odunpazarı	Aydın Karpuzlu
Burdur Bucak	Şanlıurfa Halfeti	Hatay İskenderun	Aydın Koçarlı
Burdur Çeltikçi	Şanlıurfa Hilvan	Hatay Samandağ	Aydın Köşk
Burdur Gölhisar	Şanlıurfa Siverek	İstanbul Adalar	Aydın Kuyucak
Burdur Kemer	Şanlıurfa Suruç	İstanbul Avcılar	Aydın Yenipazar
Bursa Büyükşehir	Şanlıurfa Viranşehir	İstanbul Bakırköy	Balıkesir Balya
Bursa Gürsu	Şırnak Beytüşşebap	İstanbul Beşiktaş	Balıkesir Bigadiç
Bursa İnegöl	Şırnak Cizre	İstanbul Çatalca	Balıkesir Gönen
Bursa Keles	Şırnak Güçlükönak	İstanbul Kadıköy	Balıkesir Havran
Çankırı Atkaracalar	Şırnak İdil	İstanbul Maltepe	Balıkesir İvrindi
Çankırı Bayramören	Şırnak Silopi	İstanbul Sarıyer	Balıkesir Marmara
Çankırı Çankırı Merkez	Şırnak Şırnak Merkez	İstanbul Silivri	Balıkesir Savaştepe
Çankırı Çerkeş	Şırnak Uludere	İstanbul Şişli	Balıkesir Sındırgı
Çankırı Eldivan	Van Başkale	İzmir Aliğa	Bartın Bartın Merkez
Çankırı Ilgaz	Van Çaldıran	İzmir Balçova	Bartın Kurucaşile
Çankırı Kızılırmak	Van Çatak	İzmir Bayındır	Bilecik Bilecik Merkez
Çankırı Korgun	Van Edremit	İzmir Bayraklı	Bilecik Bozüyük
Çankırı Kurşunlu	Van Erciş	İzmir Bergama	Bilecik Gölpaazarı
Çankırı Orta	Van Gürpınar	İzmir Beydağ	Bilecik İnhisar
Çankırı Şabanözü	Van Muradiye	İzmir Bornova	Bilecik Osmaneli
			Bilecik Pazaryeri

Çankırı Yapraklı	Van Özalp	İzmir Buca	Bilecik Söğüt
Çorum Alaca	Van Saray	İzmir Çeşme	Bilecik Yenipazar
Çorum Bayat		İzmir Çiğli	Bingöl Kiğı
Çorum Boğazkale		İzmir Dikili	Bingöl Yayladere
Çorum İskilip		İzmir Foça	Bolu Bolu Merkez
Çorum Kargı		İzmir Gaziemir	Bolu Kıbrıscık
Çorum Oğuzlar		İzmir Güzelbahçe	Bolu Mengen
Çorum Ortaköy		İzmir Karabağlar	Bolu Mudurnu
Çorum Osmancık		İzmir Karaburun	Bolu Seben
Çorum Sungurlu		İzmir Karşıyaka	Burdur Ağlasun
			Burdur Burdur Merkez
Çorum Uğurludağ		İzmir Kınık	Burdur Çavdır
Denizli Çameli		İzmir Konak	Burdur Tefenni
Denizli Kale		İzmir Menderes	Bursa Gemlik
Diyarbakır Çermik		İzmir Menemen	Bursa Harmancık
Diyarbakır Çüngüş		İzmir Narlıdere	Bursa İznik
Düzce Cumayeri		İzmir Seferihisar	Bursa Karacabey
Düzce Çilimli		İzmir Selçuk	Bursa Kestel
Düzce Düzce Merkez		İzmir Torbalı	Bursa Mustafa Kemal Paşa
			Bursa Orhaneli
Düzce Gölyaka		İzmir Urla	Bursa Orhangazi
Düzce Gümüşova		Kahramanmaraş Nurhak	Bursa Osmangazi
Düzce Kaynaşlı		Kars Akyaka	
Düzce Yığılca		Kırklareli Babaeski	Bursa Yenişehir
		Kırklareli Kırklareli Merkez	Bursa Yıldırım
Elazığ Alacakaya		Kırklareli Kofçaz	Çanakkale Biga
Elazığ Arıcak		Kırklareli Lüleburgaz	Çanakkale Çan
Elazığ Baskil		Kırklareli Pehlivan köy	Çanakkale Gökçeada
Elazığ Elazığ Merkez			Çanakkale Lapseki
		Kırklareli Pınarhisar	Çanakkale Yenice
Elazığ Karakoçan		Kırklareli Vize	Çorum Çorum Merkez
Elazığ Keban		Malatya Arguvan	Çorum Dodurga
Elazığ Kovancılar			Çorum Laçın
		Malatya Hekimhan	Çorum Mecitözü
Elazığ Palu		Manisa Salihli	Denizli Acıpayam
Elazığ Sivrice		Manisa Sarıgöl	Denizli Akköy
Erzincan İliç		Mersin Akdeniz	Denizli Babadağ
Erzincan Kemaliye		Mersin Anamur	Denizli Baklan
Erzincan Otlukbeli		Mersin Mezitli	Denizli Beyağaç
Erzurum Aşkale		Mersin Silifke	Denizli Bozkurt
Erzurum Çat		Mersin Tarsus	Denizli Buldan
Erzurum Horasan		Mersin Yenişehir/Mersin	Denizli Çal
Erzurum Ilıca		Muğla Bodrum	Denizli Çardak
Erzurum İspir		Muğla Dalaman	Denizli Çivril
Erzurum Köprüköy		Muğla Datça	
Erzurum Narman		Muğla Köyceğiz	
Erzurum Oltu		Muğla Marmaris	
Erzurum Olur			

Erzurum Palandöken
Erzurum Pasinler
Erzurum Pazaryolu
Erzurum Tortum
Erzurum Uzundere
Erzurum Yakutiye
Eskişehir Günyüzü

Eskişehir Mihalgazi
Eskişehir Sarıcakaya
Gaziantep Araban
Gaziantep İslahiye
Gaziantep Nizip
Gaziantep Nurdağı

Gaziantep Şahinbey
Gaziantep Şehitkamil
Giresun Alucra
Giresun Çamoluk

Giresun Çanakçı

Giresun Dereli
Giresun Doğankent
Giresun Espiye
Giresun Güce

Giresun Şebinkarahisar
Giresun Yağlıdere
Gümüşhane Gümüşhane
Merkez
Gümüşhane Kelkit

Gümüşhane Köse

Gümüşhane Kürtün
Gümüşhane Torul
Hatay Altınözü
Hatay Hassa
Hatay Kırıkhan
Hatay Kumlu
Hatay Reyhanlı
Hatay Yayladağı
Isparta Sütçüler
İstanbul Arnavutköy
İstanbul Bağcılar
İstanbul Esenler
İstanbul Sultanbeyli
İstanbul Sultangazi

Muğla Milas
Muğla Ortaca
Muğla Ula
Muğla Yatağan
Nevşehir Hacıbektaş
Ordu Gürgentepe
Ordu Ulubey

Sinop Sinop Merkez
Sivas Divriği
Sivas İmranlı
Tekirdağ Çorlu
Tekirdağ Hayrabolu
Tekirdağ Malkara
Tekirdağ
Marmaraeğlisi
Tekirdağ Muratlı
Tekirdağ Saray
Tekirdağ Şarköy

Tokat Almus

Tunceli Hozat
Tunceli Mazgirt
Tunceli Nazımiye
Tunceli Ovacık

Tunceli Pertek
Tunceli Pülümür

Tunceli Tunceli Merkez
Zonguldak Çaycuma
Zonguldak Zonguldak
Merkez

Denizli Honaz
Denizli Serinhisar
Denizli Tavas
Düzce Akçakoca
Elazığ Ağın
Elazığ Maden
Erzincan Çayırlı
Erzincan Erzincan
Merkez
Erzincan Kemah
Erzincan Refahiye
Erzincan Tercan
Erzincan Üzümlü
Erzurum Şenkaya

Eskişehir Alpu
Eskişehir Çifteler
Eskişehir Han
Eskişehir İnönü
Eskişehir
Mahmudiye
Eskişehir
Mihalıççık
Eskişehir Seyitgazi
Eskişehir Sivrihisar
Eskişehir Tepebaşı
Gaziantep
Karkamış
Gaziantep Oğuzeli

Gaziantep Yavuzeli
Giresun Bulancak
Giresun Eynesil
Giresun Giresun
Merkez
Giresun Görele
Giresun Keşap
Giresun Piraziz
Giresun Tirebolu
Gümüşhane Şiran
Hatay Belen
Hatay Dört Yol
Hatay Erzincan
İğdır Aralık
Isparta Aksu
Isparta Atabey
Isparta Eğirdir
Isparta Gelendost

Kahramanmaraş Afşin

Kahramanmaraş Andırın
Kahramanmaraş
Çağlıancerit
Kahramanmaraş
Ekinözü

Kahramanmaraş Göksun
Kahramanmaraş
Türkoğlu
Karabük Eflâni

Karabük Eskipazar
Karabük Karabük
Merkez

Karabük Ovacık
Karaman Başyayla
Karaman Karaman
Merkez
Karaman
Kâzımkarabekir
Kars Kağızman
Kars Sarıkamış

Kars Selim
Kastamonu Bozkurt
Kastamonu Çatalzeytin
Kastamonu Devrekâni
Kastamonu Doğanyurt

Kastamonu İhsangazi
Kastamonu İnebolu
Kastamonu Küre
Kastamonu Şenpazar

Kastamonu Tosya
Kayseri Bünyan
Kayseri Develi
Kayseri Hacılar
Kayseri İncesu
Kayseri Kocasinan
Kayseri Melikgazi

Kayseri Özvatan
Kayseri Talas
Kayseri Tomarza
Kayseri Yahyalı
Kayseri Yeşilhisar
Kırıkkale Bahşili

Isparta Gönen
Isparta Isparta
Merkez

Isparta Keçiborlu

Isparta Senirkent
Isparta
Şarkikaraağaç

Isparta Uluborlu
Isparta Yalvaç
Isparta
Yenişarbademli

İstanbul Ataşehir
İstanbul
Bahçelievler
İstanbul Başakşehir
İstanbul
Bayrampaşa

İstanbul Beykoz
İstanbul Beylikdüzü
İstanbul Beyoğlu
İstanbul
Büyükçekmece
İstanbul Çekmeköy
İstanbul Esenyurt
İstanbul Eyüp
İstanbul Fatih
İstanbul
Gaziosmanpaşa
İstanbul Güngören
İstanbul Kağıthane
İstanbul Kartal
İstanbul
Küçükçekmece
İstanbul Pendik
İstanbul Sancaktepe
İstanbul Şile
İstanbul Tuzla
İstanbul Ümraniye
İstanbul Üsküdar
İstanbul
Zeytinburnu
İzmir Kemalpaşa
İzmir Kiraz
İzmir Ödemiş
İzmir Tire
Kahramanmaraş

Kırıkkale Balıseyh

Kırıkkale Çelebi

Kırıkkale Karakeçili

Kırıkkale Keskin

Kırıkkale Kırıkkale
Merkez

Kırıkkale Yahşihan

Kırşehir Akçakent

Kırşehir Çiçekdağı

Kilis Kilis Merkez

Kilis Musabeyli

Kilis Polateli

Kocaeli Başiskele

Kocaeli Dilovası

Konya Ahırılı

Konya Akören

Konya Altınekin

Konya Beyşehir

Konya Bozkır

Konya Cihanbeyli

Konya Çumra

Konya Derebucak

Konya Güneysınır

Konya Hadım

Konya Halkapınar

Konya Ilgın

Konya Kadınhanı

Konya Karatay

Konya Kulu

Konya Meram

Konya Sarayönü

Konya Selçuklu

Konya Taşkent

Konya Yalılıyük

Konya Yunak

Kütahya Altıntaş

Kütahya Aslanapa

Kütahya Çavdarhisar

Kütahya Domaniç

Elbistan

Kahramanmaraş

Pazarcık

Karabük

Safranbolu

Karabük Yenice

Karaman Ayrancı

Karaman Ermenek

Karaman

Sarıveliler

Kars Arpaçay

Kars Kars Merkez

Kars Susuz

Kastamonu Abana

Kastamonu Ağlı

Kastamonu Araç

Kastamonu

Azdavay

Kastamonu Cide

Kastamonu Daday

Kastamonu Hanönü

Kastamonu

Kastamonu Merkez

Kastamonu

Pınarbaşı

Kastamonu

Seydiler

Kastamonu

Taşköprü

Kayseri Akkışla

Kayseri Felahiye

Kayseri Pınarbaşı

Kayseri Sarıoğlan

Kayseri Sarız

Kırıkkale Delice

Kırıkkale Sulakyurt

Kırklareli

Demirköy

Kırşehir Akpınar

Kırşehir Boztepe

Kırşehir Kaman

Kırşehir Kırşehir

Merkez

Kırşehir Mucur

Kilis Elbeyli

Kocaeli Çayırova

Kocaeli Darıca

Kocaeli Derince

Kocaeli Gebze

Kütahya Emet
Kütahya Gediz
Kütahya Hisarcık
Kütahya Kütahya
Merkez
Kütahya Pazarlar
Kütahya Simav
Kütahya Tavşanlı
Malatya Battalgazi
Malatya Darende
Malatya Doğanşol
Malatya Kale
Malatya Pütürge
Malatya Yeşilyurt
Manisa Demirci
Manisa Kırkağaç
Mardin Yeşilli

Muş Hasköy
Muş Muş Merkez
Nevşehir Acıgöl
Nevşehir Gölşehir
Nevşehir Nevşehir
Merkez
Nevşehir Ürgüp
Niğde Altınhisar
Ordu Akkuş
Ordu Aybastı
Ordu Çamaş

Ordu Çatalpınar
Ordu Çaybaşı
Ordu İkizce
Ordu Kabadüz
Ordu Kabataş
Ordu Korgan
Ordu Kumru
Ordu Ünye
Osmaniye Bahçe
Rize Çamlıhemşin
Rize Çayeli
Rize Derapazarı
Rize Güneysu
Rize İkizdere
Rize İyidere
Rize Kalkandere
Rize Rize Merkez

Kocaeli Gölçük
Kocaeli İzmit
Kocaeli Kandıra

Kocaeli Karamürsel
Kocaeli Kartepe
Kocaeli Körfez
Konya Akşehir
Konya Çeltik
Konya Derbent
Konya Doğanhisar
Konya Emirgazi
Konya Ereğli
Konya Hüyük
Konya Karapınar
Konya Seydişehir
Konya Tuzlukçu
Kütahya
Dumlupınar
Kütahya Şaphane
Malatya Akçadağ
Malatya Arapgir
Malatya
Doğanşehir
Malatya Kuluncak
Malatya Yazihan
Manisa Ahmetli
Manisa Akhisar
Manisa Alaşehir
Manisa
Gölmarmara
Manisa Gördes
Manisa Köprübaşı
Manisa Kula
Manisa Saruhanlı
Manisa Selendi
Manisa Soma
Manisa Turgutlu
Mersin Aydıncık
Mersin Bozyazı
Mersin Çamlıyayla
Mersin Erdemli
Mersin Gölınar
Mersin Mut
Mersin Toroslar
Muğla Fethiye
Muğla Kavaklıdere

Sakarya Akyazı

Sakarya Arifiye

Sakarya Erenler

Sakarya Ferizli

Sakarya Geyve

Sakarya Hendek

Sakarya Karapürçek

Sakarya Karasu

Sakarya Kaynarca

Sakarya Kocaali

Sakarya Pamukova

Sakarya Serdivan

Sakarya Taraklı

Samsun Asarcık

Samsun Ayvacık

Samsun Canik

Samsun Çarşamba

Samsun Havza

Samsun Kavak

Samsun Ladik

Samsun Ondokuzmayıs

Samsun Salıpazarı

Samsun Terme

Samsun Vezirköprü

Siirt Aydınlar

Siirt Pervari

Siirt Şirvan

Sinop Boyabat

Sinop Dikmen

Sinop Durağan

Sinop Saraydüzü

Sinop Türkeli

Sivas Akıncılar

Sivas Altınyayla

Sivas Doğanşar

Sivas Gölova

Sivas Koyulhisar

Sivas Sivas Merkez

Sivas Suşehri

Sivas Şarkışla

Sivas Ulaş

Sivas Yıldızeli

Nevşehir Avanos

Nevşehir

Derinkuyu

Nevşehir Kozaklı

Niğde Bor

Niğde Çamardı

Niğde Çiftlik

Niğde Niğde

Merkez

Niğde Ulukışla

Ordu Altınordu

Ordu Fatsa

Ordu Gökçöy

Ordu Gülyalı

Ordu Mesudiye

Ordu Perşembe

Osmaniye Düziçi

Osmaniye

Hasanbeyli

Osmaniye Kadirli

Osmaniye

Osmaniye Merkez

Osmaniye Sumbas

Osmaniye

Toprakkale

Rize Ardeşen

Rize Fındıklı

Rize Hemşin

Rize Pazar

Sakarya Adapazarı

Sakarya Sapanca

Sakarya Söğüt

Samsun Alaçam

Samsun Atakum

Samsun Bafra

Samsun İlkadım

Samsun Tekkeköy

Samsun Yakakent

Sinop Ayancık

Sinop Erfelek

Sinop Gerze

Sivas Gemerek

Sivas Gürün

Sivas Hafik

Sivas Kangal

Sivas Zara

Tekirdağ

Çerkezköy

Şanlıurfa Akçakale
Şanlıurfa Birecik
Şanlıurfa Bozova
Şanlıurfa Harran
Tokat Artova
Tokat Erbaa
Tokat Pazar
Tokat Sulusaray
Tokat Tokat Merkez
Tokat Yeşilyurt
Trabzon Akçaabat

Trabzon Araklı
Trabzon Arsin
Trabzon Çarşıbaşı
Trabzon Çaykara
Trabzon Dernekpazarı
Trabzon Hayrat
Trabzon Köprübaşı
Trabzon Of
Trabzon Sürmene
Trabzon Şalpazarı
Trabzon Yomra
Van Bahçesaray

Van Gevaş
Yozgat Akdağmadeni
Yozgat Aydıncık
Yozgat Çekerek
Yozgat Kadişehri
Yozgat Saraykent
Yozgat Sarıkaya
Yozgat Sorgun
Yozgat Yerköy
Yozgat Yozgat Merkez

Tokat Başçiftlik
Tokat Niksar
Tokat Reşadiye
Tokat Turhal
Tokat Zile
Trabzon Beşikdüzü
Trabzon Düzköy
Trabzon Maçka
Trabzon Ortahisar
Trabzon Tonya
Trabzon Vakfıkebir
Tunceli
Çemişgezek
Uşak Banaz
Uşak Eşme
Uşak Karahallı
Uşak Sivaslı
Uşak Ulubey
Uşak Uşak Merkez
Yalova Altınova
Yalova Armutlu
Yalova Çınarcık
Yalova Çiftlikköy
Yalova Termal
Yalova Yalova
Merkez
Yozgat Boğazlıyan
Yozgat Çandır
Yozgat Çayıralan
Yozgat Şefaati
Yozgat Yenifakılı
Zonguldak Alaplı
Zonguldak Devrek
Zonguldak Ereğli
Zonguldak
Gökçebey

EK.5. 2015 Genel Seçimi Oy Dağılımlarının İlçe Bazlı K-4 Kümeleme Analizi Sonucu

K4-2015			
1.Küme	2.Küme	3.Küme	4.Küme
Adana Karaisalı	Ağrı Ağrı Merkez	Adana Çukurova	Adana Aladağ
Adıyaman Adıyaman Merkez	Ağrı Diyadin	Adana Karataş	Adana Ceyhan
Adıyaman Çelikhan	Ağrı Doğubayazıt	Adana Seyhan	Adana Feke
Adıyaman Gerger	Ağrı Eleşkirt	Afyon Sultandağı	Adana İmamoğlu
Adıyaman Kahta	Ağrı Hamur	Amasya	Adana Kozan
Adıyaman Samsat	Ağrı Patnos	Gümüşhacıköy	Adana Pozantı
Adıyaman Sincik	Ağrı Taşlıçay	Ankara Çankaya	Adana Saimbeyli
Adıyaman Tut	Ağrı Tutak	Ankara Yenimahalle	Adana Sarıçam
Afyon Afyon Merkez	Ardahan Ardahan Merkez	Antalya Konyaaltı	Adana Tufanbeyli
Afyon Bolvadin	Ardahan Göle	Antalya Muratpaşa	Adana Yumurtalık
Afyon Hocalar	Batman Batman Merkez	Ardahan Çıldır	Adana Yüreğir
Afyon İhsaniye	Batman Beşiri	Ardahan Damal	Adıyaman Besni
Afyon İncehisar	Batman Gercüş	Ardahan Hanak	Adıyaman Gölbaşı
Afyon Sincanlı	Batman Hasankeyf	Artvin Ardanuç	Afyon Başmakçı
Afyon Şuhut	Batman Kozluk	Artvin Hopa	Afyon Bayat
Aksaray Ağaçören	Batman Sason	Aydın Bozdoğan	Afyon Çay
Aksaray Aksaray Merkez	Bingöl Adaklı	Aydın Buharkent	Afyon Çobanlar
Aksaray Eskil	Bingöl Karlıova	Aydın Çine	Afyon Dazkırı
Aksaray Gülağaç	Bingöl Kiğı	Aydın Didim (Yenişehir)	Afyon Dinar
Aksaray Güzeyurt	Bingöl Yayladere	Aydın Efeler	Afyon Emirdağ
Aksaray Ortaköy	Bingöl Yedisu	Aydın Germencik	Afyon Evciler
Aksaray Sarıyahşi	Bitlis Adilcevaz	Aydın İncirliova	Afyon Kızılören
Amasya Suluova	Bitlis Ahlat	Aydın Karacasu	Afyon Sandıklı
Ankara Akyurt	Bitlis Bitlis Merkez	Aydın Kuşadası	Amasya Amasya Merkez
Ankara Balâ	Bitlis Güroymak	Aydın Kuyucak	Amasya Göynücek
Ankara Çamlıdere	Bitlis Hizan	Aydın Nazilli	Amasya Hamamözü
Ankara Çubuk	Bitlis Tatvan	Aydın Söke	Amasya Merzifon
Ankara Evren	Diyarbakır Bağlar	Aydın Sultanhisar	Amasya Taşova
Ankara Gündül	Diyarbakır Bismil	Balıkesir Ayvalık	Ankara Altındağ
Ankara Haymana	Diyarbakır Çermik	Balıkesir Bandırma	Ankara Ayaş
Ankara Kalecik	Diyarbakır Çınar	Balıkesir Burhaniye	Ankara Beypazarı
Ankara Kazan	Diyarbakır Çüngüş	Balıkesir Edremit	Ankara Elmadağ
Ankara Kızılcahamam	Diyarbakır Dicle	Balıkesir Erdek	Ankara Etimesgut
Ankara Pursaklar	Diyarbakır Eğil	Balıkesir Gömeç	Ankara Gölbaşı
Ankara Sincan	Diyarbakır Ergani	Balıkesir Gönen	Ankara Keçiören
Artvin Yusufeli	Diyarbakır Hani	Balıkesir Manyas	Ankara Mamak

Balıkesir Dursunbey	Diyarbakır Hazro	Balıkesir Marmara	Ankara Nallıhan
Balıkesir Kepsut	Diyarbakır Kayapınar	Balıkesir Susurluk	Ankara Polatlı
Bartın Ulus	Diyarbakır Kocaköy	Bartın Amasra	Ankara Şereflikoçhisar
Bayburt Aydıntepe	Diyarbakır Kulp	Bartın Kurucasıle	Antalya Akseki
Bayburt Bayburt Merkez	Diyarbakır Lice	Burdur Burdur Merkez	Antalya Aksu/Antalya
Bayburt Demirözü	Diyarbakır Silvan	Burdur Karamanlı	Antalya Alanya
Bingöl Bingöl Merkez	Diyarbakır Sur	Burdur Yeşilova	Antalya Döşemealtı
Bingöl Genç	Diyarbakır Yenişehir/Diyarbakır	Bursa Mudanya	Antalya Elmalı
Bingöl Solhan	Elazığ Karakoçan	Bursa Nilüfer	Antalya Finike
Bitlis Mutki	Erzurum Hınıs	Çanakkale Ayvacık	Antalya Gazipaşa
Bolu Dörtdivan	Erzurum Karaçoban	Çanakkale Bayramiç	Antalya Gündoğmuş
Bolu Gerede	Erzurum Karayazı	Çanakkale Bozcaada	Antalya İbradı
Bolu Göynük	Erzurum Köprüköy	Çanakkale Merkez	Antalya Kale
Bolu Yeniçağa	Erzurum Tekman	Çanakkale Eceabat	Antalya Kaş
Burdur Ağlasun	Hakkari Çukurca	Çanakkale Ezine	Antalya Kepez
Burdur Altınyayla	Hakkari Hakkari Merkez	Çanakkale Gelibolu	Antalya Korkuteli
Burdur Çeltikçi	Hakkari Şemdinli	Denizli Bekilli	Antalya Kumluca
Burdur Gölhisar	Hakkari Yüksekova	Denizli Bozkurt	Antalya Manavgat
Burdur Kemer	Iğdır Aralık	Denizli Buldan	Antalya Serik
Bursa Büyükşehir	Iğdır Iğdır Merkez	Denizli Çal	Ardahan Posof
Bursa Gürsu	Iğdır Karakoyunlu	Denizli Çardak	Artvin Arhavi
Bursa İnegöl	Iğdır Tuzluca	Denizli Çivril	Artvin Artvin Merkez
Bursa Keles	Kars Digor	Denizli Güney	Artvin Borçka
Çankırı Atkaracalar	Kars Kağızman	Denizli Honaz	Artvin Murgul
Çankırı Bayramören	Kars Kars Merkez	Denizli Merkezefendi	Artvin Şavşat
Çankırı Çankırı Merkez	Kars Selim	Denizli Sarayköy	Aydın Karpuzlu
Çankırı Eldivan	Kars Susuz	Edirne Edirne Merkez	Aydın Koçarlı
Çankırı Ilgaz	Kocaeli Dilovası	Edirne Enez	Aydın Köşk
Çankırı Kızılırmak	Mardin Artuklu	Edirne Havsa	Aydın Yenipazar
Çankırı Korgun	Mardin Dargeçit	Edirne İpsala	Balıkesir Altıeylül
Çankırı Kurşunlu	Mardin Derik	Edirne Keşan	Balıkesir Balya
Çankırı Orta	Mardin Kızıltepe	Edirne Lalapaşa	Balıkesir Bigadiç
Çankırı Yapraklı	Mardin Mazıdağı	Edirne Meriç	Balıkesir Havran
Çorum Alaca	Mardin Midyat	Edirne Süloğlu	Balıkesir İvrindi
Çorum Bayat	Mardin Nusaybin	Edirne Uzunköprü	Balıkesir Karesi
Çorum Boğazkale	Mardin Ömerli	Eskişehir Beylikova	Balıkesir Savaştepe
Çorum İskilip	Mardin Savur	Eskişehir Han	Balıkesir Sındırgı
Çorum Kargı	Muş Bulanık	Eskişehir Mahmudiye	Bartın Bartın Merkez
Çorum Oğuzlar	Muş Korkut	Eskişehir Odunpazarı	Bilecik Bilecik Merkez
Çorum Osmancık	Muş Malazgirt	Eskişehir Seyitgazi	Bilecik Bozüyük
Çorum Sungurlu	Muş Muş Merkez	Eskişehir Tepebaşı	Bilecik Gölpazarı
Çorum Uğurludağ	Muş Varto	Hatay Arsuz	Bilecik İnhisar
Denizli Çameli	Siirt Baykan	Hatay Defne	Bilecik Osmaneli

Denizli Kale	Siirt Eruh	Hatay İskenderun	Bilecik Pazaryeri
Düzce Cumayeri	Siirt Kurtalan	Hatay Samandağ	Bilecik Söğüt
Düzce Çilimli	Siirt Pervari	İstanbul Adalar	Bilecik Yenipazar
Düzce Düzce Merkez	Siirt Siirt Merkez	İstanbul Ataşehir	Bolu Bolu Merkez
Düzce Gölyaka	Siirt Şirvan	İstanbul Avcılar	Bolu Kırıbriscık
Düzce Gümüşova	Şanlıurfa Birecik	İstanbul Bakırköy	Bolu Mengen
Düzce Kaynaşlı	Şanlıurfa Bozova	İstanbul Beşiktaş	Bolu Mudurnu
Düzce Yığılca	Şanlıurfa Ceylanpınar	İstanbul Beylikdüzü	Bolu Seben
Elazığ Alacakaya	Şanlıurfa Halfeti	İstanbul	Burdur Bucak
Elazığ Arıcak	Şanlıurfa Hilvan	Büyükçekmece	Burdur Çavdır
Elazığ Baskil	Şanlıurfa Siverek	İstanbul Çatalca	Burdur Tefenni
Elazığ Elazığ Merkez	Şanlıurfa Suruç	İstanbul Kadıköy	Bursa Gemlik
Elazığ Keban	Şanlıurfa Viranşehir	İstanbul Kartal	Bursa Harmancık
Elazığ Kovancılar	Şırnak Beytüşşebap	İstanbul Maltepe	Bursa İznik
Elazığ Palu	Şırnak Cizre	İstanbul Sarıyer	Bursa Karacabey
Elazığ Sivrice	Şırnak Güçlükonak	İstanbul Silivri	Bursa Kestel
Erzincan Kemaliye	Şırnak İdil	İstanbul Şişli	Bursa Mustafa Kemal Paşa
Erzurum Aşkale	Şırnak İdil	İzmir Aliğa	Bursa Orhaneli
Erzurum Çat	Şırnak Silopi	İzmir Balçova	Bursa Orhangazi
Erzurum Horasan	Şırnak Şırnak Merkez	İzmir Bayındır	Bursa Osmangazi
Erzurum Ilıca	Şırnak Uludere	İzmir Bayraklı	Bursa Yenişehir
Erzurum Ilıca	Tunceli Hozat	İzmir Bergama	Bursa Yıldırım
Erzurum İspir	Tunceli Mazgirt	İzmir Beydağ	Çanakkale Biga
Erzurum Narman	Tunceli Nazımiye	İzmir Bornova	Çanakkale Çan
Erzurum Oltu	Tunceli Ovacık	İzmir Buca	Çanakkale Gökçeada (İmroz)
Erzurum Olur	Tunceli Pertek	İzmir Çeşme	Çanakkale Lapseki
Erzurum Palandöken	Tunceli Tunceli Merkez	İzmir Çiğli	Çanakkale Yenice
Erzurum Pasinler	Van Bahçesaray	İzmir Dikili	Çankırı Çerkeş
Erzurum Pazaryolu	Van Başkale	İzmir Foça	Çankırı Şabanözü
Erzurum Tortum	Van Çaldıran	İzmir Gaziemir	Çorum Çorum Merkez
Erzurum Uzundere	Van Çatak	İzmir Güzelbahçe	Çorum Dodurga
Erzurum Yakutiye	Van Edremit	İzmir Karabağlar	Çorum Laçın
Eskişehir Günyüzü	Van Erciş	İzmir Karaburun	Çorum Mecitözü
Eskişehir Sarıcakaya	Van Gevaş	İzmir Karşıyaka	Çorum Ortaköy
Gaziantep İslahiye	Van Gürpınar	İzmir Kemalpaşa	Denizli Acıpayam
Gaziantep Nurdağı	Van İpekyolu	İzmir Kınık	Denizli Akköy
Gaziantep Yavuzeli	Van Muradiye	İzmir Konak	Denizli Babadağ
Giresun Alucra	Van Özalp	İzmir Menderes	Denizli Baklan
Giresun Bulancak	Van Saray	İzmir Menemen	Denizli Beyağaç
Giresun Çamoluk	Van Tuşba	İzmir Narlıdere	Denizli Serinhisar
Giresun Çanakçı		İzmir Ödemiş	Denizli Tavas
Giresun Dereli		İzmir Seferihisar	Düzce Akçakoca
Giresun Doğanlı		İzmir Selçuk	Elazığ Ağın
Giresun Güce		İzmir Tire	Elazığ Maden
Giresun Şebinkarahisar		İzmir Torbalı	

Giresun Yağlıdere
Gümüşhane Gümüşhane
Merkez

Gümüşhane Kelkit
Gümüşhane Köse

Gümüşhane Kürtün

Gümüşhane Şiran

Gümüşhane Torul

Hatay Altınözü

Hatay Hassa

Hatay Kırıkhan

Hatay Reyhanlı

Hatay Yayladağı

Isparta Sütçüler

İstanbul Arnavutköy

İstanbul Esenler

İstanbul Sultanbeyli

Kahramanmaraş Afşin

Kahramanmaraş

Dulkadiroğlu

Kahramanmaraş

Ekinözü

Kahramanmaraş

Göksun

Kahramanmaraş

Onikişubat

Kahramanmaraş

Türkoğlu

Karabük Eflâni

Karabük Eskipazar

Karabük Ovacık

Karaman Başyayla

Karaman Karaman

Merkez

Kastamonu Ağlı

Kastamonu Bozkurt

Kastamonu Çatalzeytin

Kastamonu Doğanyurt

Kastamonu İhsangazi

Kastamonu İnebolu

Kastamonu Şenpazar

Kastamonu Tosya

Kayseri Develi

Kayseri Hacılar

Kayseri İncesu

Kayseri Melikgazi

Kayseri Tomarza

İzmir Urla

Kahramanmaraş

Nurhak

Kırklareli Babaeski

Kırklareli Demirköy

Kırklareli Kırklareli

Merkez

Kırklareli Kofçaz

Kırklareli Lüleburgaz

Kırklareli Pehlivanköy

Kırklareli Pınarhisar

Kırklareli Vize

Konya Ereğli

Malatya Arguvan

Malatya Hekimhan

Manisa Akhisar

Manisa Alaşehir

Manisa Gölarmara

Manisa Salihli

Manisa Sarıgöl

Manisa Saruhanlı

Mersin Akdeniz

Mersin Mezitli

Mersin Silifke

Mersin Tarsus

Mersin

Yenişehir/Mersin

Muğla Bodrum

Muğla Dalaman

Muğla Datça

Muğla Fethiye

Muğla Köyceğiz

Muğla Marmaris

Muğla Menteşe

Muğla Milas

Muğla Ortaca

Muğla Ula

Muğla Yatağan

Nevşehir Hacıbektaş

Ordu Altınordu

Ordu Gülyalı

Ordu Gürgentepe

Ordu Ulubey

Erzincan Çayırılı

Erzincan Erzincan
Merkez

Erzincan İliç

Erzincan Kemah

Erzincan Otlukbeli

Erzincan Refahiye

Erzincan Tercan

Erzincan Üzümlü

Erzurum Şenkaya

Eskişehir Alpu

Eskişehir Çifteler

Eskişehir İnönü

Eskişehir Mihalgazi

Eskişehir Mihaliççık

Eskişehir Sivrihisar

Gaziantep Araban

Gaziantep Karkamış

Gaziantep Nizip

Gaziantep Oğuzeli

Gaziantep Şahinbey

Gaziantep Şehitkamil

Giresun Espiye

Giresun Eynesil

Giresun Giresun
Merkez

Giresun Görele

Giresun Keşap

Giresun Piraziz

Giresun Tirebolu

Hatay Antakya

Hatay Belen

Hatay Dörtiyol

Hatay Erzincan

Hatay Kumlu

Hatay Payas

Isparta Aksu

Isparta Atabey

Isparta Eğirdir

Isparta Gelendost

Isparta Gönen

Isparta Isparta Merkez

Kayseri Yahyalı
Kırıkkale Bahşili
Kırıkkale Çelebi
Kırıkkale Karakeçili
Kırıkkale Keskin
Kırşehir Akçakent
Kırşehir Çiçekdağı
Kilis Musabeyli
Kilis Polateli

Kocaeli Başiskele
Konya Ahırlı
Konya Akören

Konya Altınekin
Konya Beyşehir
Konya Bozkır
Konya Cihanbeyli

Konya Çeltik
Konya Çumra
Konya Derbent

Konya Derebucak
Konya Doğanhisar
Konya Emirgazi

Konya Güneysınır
Konya Hadım
Konya Halkapınar
Konya Hüyük
Konya Ilgın
Konya Kadınhanı
Konya Karapınar

Konya Karatay

Konya Kulu

Konya Meram

Konya Sarayönü

Konya Selçuklu
Konya Taşkent
Konya Yalılıyük
Konya Yunak
Kütahya Altıntaş

Kütahya Aslanapa

Rize Fındıklı
Sinop Sinop Merkez
Sivas Divriği
Sivas İmranlı
Tekirdağ Çorlu
Tekirdağ Ergene
Tekirdağ Hayrabolu
Tekirdağ Kapaklı
Tekirdağ Malkara
Tekirdağ
Marmaraereğlisi
Tekirdağ Muratlı
Tekirdağ Saray
Tekirdağ
Süleymanpaşa
Tekirdağ Şarköy
Tokat Almus
Tunceli Pülümür

Uşak Eşme
Uşak Sivaslı
Yalova Çınarcık

Zonguldak Çaycuma
Zonguldak Gökçebey
Zonguldak Kilimli
Zonguldak Zonguldak
Merkez

Isparta Keçiborlu
Isparta Senirkent
Isparta Şarkikaraağaç
Isparta Uluborlu
Isparta Yalvaç
Isparta Yenişarbademli
İstanbul Bağcılar
İstanbul Bahçelievler
İstanbul Başakşehir

İstanbul Bayrampaşa
İstanbul Beykoz
İstanbul Beyoğlu

İstanbul Çekmeköy
İstanbul Esenyurt
İstanbul Eyüp
İstanbul Fatih
İstanbul

Gaziosmanpaşa
İstanbul Güngören
İstanbul Kağıthane
İstanbul

Küçükçekmece
İstanbul Pendik
İstanbul Sancaktepe

İstanbul Sultangazi
İstanbul Şile
İstanbul Tuzla
İstanbul Ümraniye
İstanbul Üsküdar
İstanbul Zeytinburnu

İzmir Kiraz
Kahramanmaraş
Andırın
Kahramanmaraş
Çağlıancerit
Kahramanmaraş
Elbistan
Kahramanmaraş
Pazarcık
Karabük Karabük
Merkez

Karabük Safranbolu
Karabük Yenice
Karaman Ayrancı
Karaman Ermenek
Karaman
Kâzımkarabekir

Kütahya Çavdarhisar
Kütahya Dumlupınar
Kütahya Emet
Kütahya Gediz
Kütahya Hisarcık
Kütahya Kütahya
Merkez
Kütahya Pazarlar
Kütahya Simav
Kütahya Tavşanlı
Malatya Battalgazi
Malatya Darende

Malatya Doğanyol
Malatya Kale
Malatya Pütürge
Malatya Yeşilyurt
Manisa Demirci
Mardin Yeşilli
Muş Hasköy
Nevşehir Acıgöl
Nevşehir Nevşehir
Merkez
Niğde Altunhisar
Niğde Çamardı
Ordu Akkuş
Ordu Aybastı
Ordu Çamaş
Ordu Çatalpınar
Ordu Çaybaşı
Ordu İkizce

Ordu Kabadüz
Ordu Kabataş
Ordu Korgan
Ordu Kumru
Ordu Mesudiye
Ordu Ünye

Rize Ardeşen
Rize Çamlıhemşin
Rize Çayeli
Rize Der pazarı
Rize Güneysu
Rize İkizdere
Rize İyidere
Rize Kalkandere
Rize Rize Merkez

Karaman Sarıveliler
Kars Akyaka
Kars Arpaçay
Kars Sarıkamış
Kastamonu Abana

Kastamonu Araç
Kastamonu Azdavay
Kastamonu Cide
Kastamonu Daday
Kastamonu Devrekâni
Kastamonu Hanönü
Kastamonu Kastamonu
Merkez
Kastamonu Küre
Kastamonu Pınarbaşı
Kastamonu Seydiler
Kastamonu Taşköprü
Kayseri Akkışla
Kayseri Bünyan
Kayseri Felahiye

Kayseri Kocasinan
Kayseri Özvatan
Kayseri Pınarbaşı
Kayseri Sarıoğlu
Kayseri Sarız
Kayseri Talas
Kayseri Yeşilhisar
Kırıkkale Balıseyh
Kırıkkale Delice
Kırıkkale Kırıkkale
Merkez
Kırıkkale Sulakyurt
Kırıkkale Yahşihan
Kırşehir Akpınar
Kırşehir Boztepe
Kırşehir Kaman
Kırşehir Kırşehir
Merkez
Kırşehir Mucur
Kilis Elbeyli
Kilis Kilis Merkez
Kocaeli Çayırova
Kocaeli Darıca
Kocaeli Derince
Kocaeli Gebze
Kocaeli Gölcük

Sakarya Akyazı
Sakarya Arifiye
Sakarya Erenler
Sakarya Ferizli
Sakarya Hendek
Sakarya Karapürçek
Sakarya Karasu
Sakarya Kaynarca
Sakarya Kocaali
Sakarya Pamukova
Sakarya Taraklı
Samsun Asarcık
Samsun Ayvacık
Samsun Canik
Samsun Çarşamba
Samsun Kavak
Samsun Ondokuzmayıs
Samsun Salıpazarı
Samsun Terme
Samsun Vezirköprü
Siirt Aydınlar
Sinop Boyabat
Sinop Dikmen
Sinop Durağan
Sinop Saraydüzü
Sinop Türkeli
Sivas Akıncılar
Sivas Altınyayla
Sivas Doğanşar
Sivas Gölova
Sivas Koyulhisar
Sivas Sivas Merkez
Sivas Suşehri
Sivas Şarkışla
Sivas Ulaş
Sivas Yıldızeli
Şanlıurfa Akçakale
Şanlıurfa Eyyübiye
Şanlıurfa Haliliye
Şanlıurfa Harran
Şanlıurfa Karaköprü
Tokat Artova
Tokat Başçiftlik
Tokat Erbaa
Tokat Pazar
Tokat Reşadiye

Kocaeli İzmit
Kocaeli Kandıra
Kocaeli Karamürsel
Kocaeli Kartepe
Kocaeli Körfez
Konya Akşehir
Konya Seydişehir
Konya Tuzlukçu
Kütahya Domaniç
Kütahya Şaphane
Malatya Akçadağ
Malatya Arapgir
Malatya Doğanşehir
Malatya Kuluncak
Malatya Yazıhan
Manisa Ahmetli
Manisa Gördes
Manisa Kırkağaç
Manisa Köprübaşı
Manisa Kula
Manisa Selendi
Manisa Soma
Manisa Şehzadeler
Manisa Turgutlu
Manisa Yunusemre
Mersin Anamur
Mersin Aydıncık
Mersin Bozyazı
Mersin Çamlıyayla
Mersin Erdemli
Mersin Gülnar
Mersin Mut
Mersin Toroslar
Muğla Kavaklıdere
Muğla Seydikemer
Nevşehir Avanos
Nevşehir Derinkuyu
Nevşehir Gülşehir
Nevşehir Kozaklı
Nevşehir Ürgüp
Niğde Bor
Niğde Çiftlik
Niğde Niğde Merkez
Niğde Ulukışla
Ordu Fatsa
Ordu Gököy

Tokat Sulusaray
Tokat Tokat Merkez
Tokat Yeşilyurt
Trabzon Akçaabat
Trabzon Araklı

Trabzon Arsin
Trabzon Çarşıbaşı
Trabzon Çaykara
Trabzon Dernekpazarı
Trabzon Hayrat
Trabzon Köprübaşı
Trabzon Maçka
Trabzon Of
Trabzon Sürmene
Trabzon Şalpazarı
Trabzon Vakfıkebir
Trabzon Yomra
Yozgat Akdağmadeni
Yozgat Aydıncık
Yozgat Çekerek
Yozgat Kadişehri
Yozgat Saraykent
Yozgat Sarıkaya
Yozgat Sorgun
Yozgat Yenifakılı
Yozgat Yozgat Merkez

Ordu Perşembe
Osmaniye Bahçe
Osmaniye Düziçi
Osmaniye Hasanbeyli
Osmaniye Kadirli
Osmaniye Osmaniye Merkez
Osmaniye Sumbas
Osmaniye Toprakkale
Rize Hemşin
Rize Pazar
Sakarya Adapazarı
Sakarya Geyve
Sakarya Sapanca
Sakarya Serdivan
Sakarya Söğütli
Samsun Alaçam
Samsun Atakum
Samsun Bafra
Samsun Havza
Samsun İlkadım
Samsun Ladik
Samsun Tekkeköy
Samsun Yakakent
Sinop Ayancık
Sinop Erfelek
Sinop Gerze
Sivas Gemerek
Sivas Gürün
Sivas Hafik
Sivas Kangal
Sivas Zara
Tekirdağ Çerkezköy
Tokat Niksar
Tokat Turhal
Tokat Zile
Trabzon Beşikdüzü
Trabzon Düzköy
Trabzon Ortahisar
Trabzon Tonya
Tunceli Çemişgezek
Uşak Banaz
Uşak Karahallı
Uşak Ulubey
Uşak Uşak Merkez
Yalova Altınova

Yalova Armutlu
Yalova Çiftlikköy
Yalova Termal
Yalova Yalova Merkez
Yozgat Boğazlıyan
Yozgat Çandır
Yozgat ayıralan
Yozgat Şeaaatli
Yozgat Yerköy
Zonguldak Alaplı
Zonguldak Devrek
Zonguldak Ereğli
Zonguldak Kozlu

EK.6. 2018 Genel Seçimi Oy Dağılımlarının İlçe Bazlı K-4 Kümeleme Analizi Sonucu

K4-2018			
1.Küme	2.Küme	3.Küme	4.Küme
Adana Feke	Ağrı Ağrı Merkez	Adana Çukurova	Adana Aladağ
Adana Karaisalı	Ağrı Diyadin	Adana Karataş	Adana Ceyhan
Adana Saimbeyli	Ağrı Doğubayazıt	Adana Seyhan	Adana İmamoğlu
Adıyaman Besni	Ağrı Eleşkirt	Afyon Sultandağı	Adana Kozan
Adıyaman Çelikhan	Ağrı Hamur	Amasya	Adana Pozantı
Adıyaman Gerger	Ağrı Patnos	Gümüşhacıköy	Adana Sarıçam
Adıyaman Kahta	Ağrı Taşlıçay	Ankara Çankaya	Adana Tufanbeyli
Adıyaman Samsat	Ağrı Tutak	Antalya Gazipaşa	Adana Yumurtalık
Adıyaman Sincik	Batman Merkez	Antalya İbradı	Adana Yüreğir
Afyon Afyon Merkez	Batman Beşiri	Antalya Konyaaltı	Adıyaman Adıyaman Merkez
Afyon Bayat	Batman Gercüş	Antalya Muratpaşa	Adıyaman Gölbaşı
Afyon Bolvadin	Batman Hasankeyf	Ardahan Ardahan Merkez	Adıyaman Tut
Afyon Çobanlar	Batman Kozluk	Ardahan Damal	Afyon Başmakçı
Afyon Hocalar	Batman Sason	Ardahan Hanak	Afyon Çay
Afyon İhsaniye	Bingöl Karlıova	Artvin Ardanuç	Afyon Dazkırı
Afyon İscehisar	Bingöl Kiğı	Artvin Artvin Merkez	Afyon Dinar
Afyon Sandıklı	Bingöl Yayladere	Artvin Hopa	Afyon Emirdağ
Afyon Sincanlı	Bingöl Yedisu	Artvin Kemalpaşa	Afyon Evciler
Afyon Şuhut	Bitlis Adilcevaz	Artvin Şavşat	Afyon Kızılören
Aksaray Ağaören	Bitlis Ahlat	Aydın Çine	Aksaray Gülağaç
Aksaray Aksaray Merkez	Bitlis Bitlis Merkez	Aydın Didim (Yenihisar)	Amasya Amasya Merkez
Aksaray Eski	Bitlis Güroymak	Aydın Efeler	Amasya Göynücek
Aksaray Güzelyurt	Bitlis Hizan	Aydın Germencik	Amasya Hamamözü
Aksaray Ortaköy	Bitlis Tatvan	Aydın Karacasu	Amasya Merzifon
Aksaray Sarıyahşi	Diyarbakır Bağlar	Aydın Kuşadası	Amasya Taşova
Aksaray Sultanhanı	Diyarbakır Bismil	Aydın Nazilli	Ankara Altındağ
Amasya Suluova	Diyarbakır Çermik	Aydın Söke	Ankara Ayaş
Ankara Akyurt	Diyarbakır Çınar	Aydın Sultanhisar	Ankara Balâ
Ankara Çamlıdere	Diyarbakır Dicle	Balıkesir Ayvalık	Ankara Beypazarı
Ankara Çubuk	Diyarbakır Eğil	Balıkesir Bandırma	Ankara Elmadağ
Ankara Gündül	Diyarbakır Ergani	Balıkesir Burhaniye	Ankara Etimesgut
Ankara Haymana	Diyarbakır Hani	Balıkesir Edremit	Ankara Evren
Ankara Kalecik	Diyarbakır Hazro	Balıkesir Erdek	Ankara Gölbaşı
Ankara Kazan	Diyarbakır Kayapınar	Balıkesir Gömeç	Ankara Keçiören
Ankara Kızılcahamam	Diyarbakır Kocaköy	Balıkesir Manyas	Ankara Mamak
Ankara Pursaklar	Diyarbakır Kulp	Balıkesir Marmara	Ankara Nallıhan
Ankara Sincan	Diyarbakır Lice	Bartın Amasra	Ankara Polatlı
Ardahan Posof	Diyarbakır Silvan	Burdur Yeşilova	Ankara Şereflikoçhisar

Artvin Yusufeli	Diyarbakır Sur	Bursa Mudanya	Ankara Yenimahalle
Aydın Köşk	Diyarbakır	Bursa Nilüfer	Antalya Akseki
Balıkesir Dursunbey	Yenişehir/Diyarbakır	Çanakkale Ayvacık	Antalya Aksu/Antalya
Balıkesir Havran	Elazığ Karakoçan	Çanakkale Bayramiç	Antalya Alanya
Balıkesir İvrindi	Erzurum Hınıs	Çanakkale Bozcaada	Antalya Döşemealtı
Balıkesir Kepsut	Erzurum Karaçoban	Çanakkale Merkez	Antalya Elmalı
Bartın Ulus	Erzurum Karayazı	Çanakkale Eceabat	Antalya Finike
Bayburt Aydıntepe	Erzurum Tekman	Çanakkale Ezine	Antalya Gündoğmuş
Bayburt Merkez	Hakkari Çukurca	Çanakkale Gelibolu	Antalya Kale
Bayburt Merkez	Hakkari Merkez	Çanakkale Gökçeada (İmroz)	Antalya Kaş
Bayburt Demirözü	Hakkari Şemdinli	Denizli Bekeilli	Antalya Kepez
Bingöl Adaklı	Hakkari Yüksekova	Denizli Çal	Antalya Korkuteli
Bingöl Bingöl Merkez	Iğdır Aralık	Denizli Güney	Antalya Kumluca
Bingöl Genç	Iğdır Iğdır Merkez	Denizli Sarayköy	Antalya Manavgat
Bingöl Solhan	Iğdır Karakoyunlu	Edirne Edirne Merkez	Antalya Serik
Bitlis Mutki	Iğdır Tuzluca	Edirne Enez	Ardahan Çıldır
Bolu Dörtdivan	Kars Digor	Edirne Havsa	Ardahan Göle
Bolu Gerede	Kars Kağızman	Edirne İpsala	Artvin Arhavi
Bolu Göynük	Kars Susuz	Edirne Keşan	Artvin Borçka
Bolu Yeniçağa	Kocaeli Dilovası	Edirne Lalapaşa	Artvin Murgul
Burdur Ağlasun	Mardin Artuklu	Edirne Meriç	Aydın Bozdoğan
Burdur Altınyayla	Mardin Dargeçit	Edirne Süloğlu	Aydın Buharkent
Burdur Gölhisar	Mardin Derik	Edirne Uzunköprü	Aydın İncirliova
Burdur Kemer	Mardin Kızıltepe	Eskişehir Han	Aydın Karpuzlu
Bursa Büyükorhan	Mardin Mazıdağı	Eskişehir Odunpazarı	Aydın Koçarlı
Bursa Gürsu	Mardin Midyat	Hatay Arsuz	Aydın Kuyucak
Bursa Harmancık	Mardin Nusaybin	Hatay Defne	Aydın Yenipazar
Bursa İnegöl	Mardin Ömerli	Hatay Samandağ	Balıkesir Altıeylül
Bursa Keles	Mardin Savur	İstanbul Adalar	Balıkesir Balya
Bursa Orhaneli	Mersin Akdeniz	İstanbul Ataşehir	Balıkesir Bigadiç
Çankırı Atkaracalar	Muş Bulanık	İstanbul Avcılar	Balıkesir Gönen
Çankırı Bayramören	Muş Korkut	İstanbul Bakırköy	Balıkesir Karesi
Çankırı Çankırı Merkez	Muş Malazgirt	İstanbul Beşiktaş	Balıkesir Savaştepe
Çankırı Çerkeş	Muş Muş Merkez	İstanbul Beylikdüzü	Balıkesir Sındırgı
Çankırı Eldivan	Muş Varto	İstanbul	Balıkesir Susurluk
Çankırı Ilgaz	Siirt Baykan	Büyükçekmece	Bartın Bartın Merkez
Çankırı Kızılırmak	Siirt Eruh	İstanbul Çatalca	Bartın Kurucaville
Çankırı Korgun	Siirt Kurtalan	İstanbul Kadıköy	Bilecik Bilecik Merkez
Çankırı Kurşunlu	Siirt Siirt Merkez	İstanbul Kartal	Bilecik Bozüyük
Çankırı Orta	Şanlıurfa Birecik	İstanbul Maltepe	Bilecik Gölpazarı
Çankırı Şabanözü	Şanlıurfa Bozova	İstanbul Sarıyer	Bilecik İnhisar
Çankırı Yapraklı	Şanlıurfa Ceylanpınar	İstanbul Silivri	Bilecik Osmaneli
Çorum Alaca	Şanlıurfa Halfeti	İzmir Şişli	Bilecik Pazaryeri
Çorum Bayat	Şanlıurfa Hilvan		

Çorum Boğazkale	Şanlıurfa Siverek	İzmir Balçova	Bilecik Söğüt
Çorum İskilip	Şanlıurfa Suruç	İzmir Bayındır	Bilecik Yenipazar
Çorum Kargı	Şanlıurfa Viranşehir	İzmir Bayraklı	Bolu Bolu Merkez
Çorum Laçın	Şırnak Beytüşşebap	İzmir Bergama	Bolu Kırıbrıcık
Çorum Oğuzlar	Şırnak Cizre	İzmir Beydağ	Bolu Mengen
Çorum Osmancık	Şırnak Güçlükonak	İzmir Bornova	Bolu Mudurnu
Çorum Sungurlu	Şırnak İdil	İzmir Buca	Bolu Seben
Çorum Uğurludağ	Şırnak Silopi	İzmir Çeşme	Burdur Bucak
Denizli Çameli	Şırnak Şırnak Merkez	İzmir Çiğli	Burdur Burdur Merkez
Düzce Cumayeri	Şırnak Uludere	İzmir Dikili	Burdur Çavdır
Düzce Çilimli	Tunceli Mazgirt	İzmir Foça	Burdur Çeltikçi
Düzce Düzce Merkez	Tunceli Nazımiye	İzmir Gaziemir	Burdur Karamanlı
Düzce Gölyaka	Tunceli Ovacık	İzmir Güzelbahçe	Burdur Tefenni
Düzce Gümüşova	Tunceli Pertek	İzmir Karabağlar	Bursa Gemlik
Düzce Kaynaşlı	Tunceli Tunceli Merkez	İzmir Karaburun	Bursa İznik
Düzce Yığılca	Van Bahçesaray	İzmir Karşıyaka	Bursa Karacabey
Elazığ Alacakaya	Van Başkale	İzmir Kınık	Bursa Kestel
Elazığ Arıcak	Van Çaldıran	İzmir Konak	Bursa Mustafa Kemal Paşa
Elazığ Baskil	Van Çatak	İzmir Menderes	Bursa Orhangazi
Elazığ Elazığ Merkez	Van Edremit	İzmir Menemen	Bursa Osmangazi
Elazığ Keban	Van Erciş	İzmir Narlıdere	Bursa Yenişehir
Elazığ Kovancılar	Van Gevaş	İzmir Ödemiş	Bursa Yıldırım
Elazığ Maden	Van Gürpınar	İzmir Seferihisar	Çanakkale Biga
Elazığ Palu	Van İpekyolu	İzmir Selçuk	Çanakkale Çan
Elazığ Sivrice	Van Muradiye	İzmir Tire	Çanakkale Lapseki
Erzincan İliç	Van Özalp	İzmir Torbalı	Çanakkale Yenice
Erzincan Kemaliye	Van Saray	İzmir Urla	Çorum Çorum Merkez
Erzincan Otlukbeli	Van Tuşba	Kahramanmaraş	Çorum Dodurga
Erzincan Refahiye		Nurhak	Çorum Mecitözü
Erzurum Aşkale		Kırklareli Babaeski	Çorum Ortaköy
Erzurum Çat		Kırklareli Kırklareli Merkez	Denizli Acıpayam
Erzurum Horasan		Kırklareli Kofçaz	Denizli Akköy
Erzurum Ilıca		Kırklareli Lüleburgaz	Denizli Babadağ
Erzurum İspir		Kırklareli Pehlivanköy	Denizli Baklan
Erzurum Köprüköy		Kırklareli Pınarhisar	Denizli Beyağaç
Erzurum Narman		Kırklareli Vize	Denizli Bozkurt
Erzurum Oltu		Kırşehir Boztepe	Denizli Buldan
Erzurum Olur		Malatya Arguvan	Denizli Çardak
Erzurum Palandöken		Malatya Hekimhan	Denizli Çivril
Erzurum Pasinler		Manisa Akhisar	Denizli Honaz
Erzurum Pazaryolu		Manisa Gölarmara	Denizli Kale
Erzurum Tortum		Manisa Salihli	Denizli Merkezefendi
Erzurum Uzundere		Manisa Sarıgöl	Denizli Serinhisar
		Manisa Saruhanlı	

Erzurum Yakutiye
Eskişehir Günyüzü
Eskişehir Mihalgazi

Eskişehir Sarıcakaya
Gaziantep Araban

Gaziantep İslahiye
Gaziantep Nizip
Gaziantep Nurdağı
Gaziantep Yavuzeli
Giresun Alucra
Giresun Çamoluk
Giresun Çanakçı
Giresun Dereli
Giresun Doğan kent
Giresun Güce
Giresun Keşap
Giresun Şebinkarahisar
Giresun Yağlıdere
Gümüşhane Gümüşhane
Merkez
Gümüşhane Kelkit
Gümüşhane Köse
Gümüşhane Kürtün
Gümüşhane Şiran
Gümüşhane Torul
Hatay Altınözü

Hatay Hassa

Hatay Kırıkhan
Hatay Reyhanlı

Hatay Yayladağı
Isparta Sütçüler
İstanbul Arnavutköy
İstanbul Esenler
İstanbul Sultanbeyli
İstanbul Sultangazi
Kahramanmaraş Afşin
Kahramanmaraş
Dulkadiroğlu
Kahramanmaraş
Ekinözü
Kahramanmaraş Göksun
Kahramanmaraş
Onikişubat
Kahramanmaraş

Mersin Mezitli
Mersin Silifke
Mersin Tarsus
Mersin
Yenişehir/Mersin
Muğla Bodrum

Muğla Dalaman
Muğla Datça
Muğla Fethiye
Muğla Köyceğiz
Muğla Marmaris
Muğla Menteşe
Muğla Milas
Muğla Ortaca
Muğla Ula
Muğla Yatağan
Nevşehir Hacıbektaş
Ordu Gürgentepe
Ordu Ulubey

Sinop Sinop Merkez
Sivas Divriği
Sivas İmranlı
Tekirdağ Çorlu
Tekirdağ Ergene
Tekirdağ Hayrabolu
Tekirdağ Malkara
Tekirdağ
Marmaraeğlisi

Tekirdağ Muratlı
Tekirdağ Saray
Tekirdağ
Süleymanpaşa
Tekirdağ Şarköy
Tokat Almus
Tunceli Hozat
Tunceli Pülümür
Uşak Eşme

Denizli Tavas
Diyarbakır Çüngüş
Düzce Akçakoca

Elazığ Ağın
Erzincan Çayırılı
Erzincan Erzincan
Merkez

Erzincan Kemah
Erzincan Tercan
Erzincan Üzümlü
Erzurum Şenkaya
Eskişehir Alpu
Eskişehir Beylikova
Eskişehir Çifteler
Eskişehir İnönü
Eskişehir Mahmudiye
Eskişehir Mihalıççık
Eskişehir Seyitgazi
Eskişehir Sivrihisar

Eskişehir Tepebaşı
Gaziantep Karkamış
Gaziantep Oğuzeli
Gaziantep Şahinbey
Gaziantep Şehitkamil
Giresun Bulancak
Giresun Espiye

Giresun Eynesil
Giresun Giresun
Merkez

Giresun Görele

Giresun Piraziz
Giresun Tirebolu
Hatay Antakya
Hatay Belen
Hatay Dört Yol
Hatay Erzin
Hatay İskenderun

Hatay Kumlu

Hatay Payas
Isparta Aksu

Isparta Atabey
Isparta Eğirdir

Türkoğlu
Karabük Eflâni
Karabük Eskipazar
Karabük Karabük
Merkez
Karabük Ovacık
Karaman Başyayla
Karaman Karaman
Merkez
Karaman
Kâzımkarabekir
Kars Sarıkamış
Kars Selim
Kastamonu Ağlı
Kastamonu Araç
Kastamonu Bozkurt
Kastamonu Cide
Kastamonu Çatalzeytin
Kastamonu Doğanyurt
Kastamonu İhsangazi
Kastamonu İnebolu
Kastamonu Küre
Kastamonu Pınarbaşı

Kastamonu Seydiler
Kastamonu Şenpazar
Kastamonu Taşköprü

Kastamonu Tosya
Kayseri Develi
Kayseri Hacılar
Kayseri İncesu
Kayseri Kocasinan
Kayseri Melikgazi
Kayseri Tomarza
Kayseri Yahyalı
Kırıkkale Bahşili
Kırıkkale Çelebi

Kırıkkale Karakeçili

Kırşehir Akçakent

Kırşehir Çiçekdağı

Kilis Musabeyli
Kilis Polateli
Kocaeli Başiskele
Konya Ahırlı

Isparta Gelendost
Isparta Gönen

Isparta Isparta Merkez
Isparta Keçiborlu
Isparta Senirkent

Isparta Şarkıkaraağaç

Isparta Uluborlu
Isparta Yalvaç
Isparta Yenişarbademli
İstanbul Bağcılar
İstanbul Bahçelievler
İstanbul Başakşehir
İstanbul Bayrampaşa
İstanbul Beykoz
İstanbul Beyoğlu
İstanbul Çekmeköy
İstanbul Esenyurt
İstanbul Eyüp
İstanbul Fatih
İstanbul
Gaziosmanpaşa
İstanbul Güngören
İstanbul Kağıthane
İstanbul
Küçükçekmece
İstanbul Pendik
İstanbul Sancaktepe
İstanbul Şile
İstanbul Tuzla
İstanbul Ümraniye
İstanbul Üsküdar
İstanbul Zeytinburnu
İzmir Kemalpaşa
İzmir Kiraz
Kahramanmaraş
Andırın
Kahramanmaraş
Çağlıancerit
Kahramanmaraş
Elbistan
Kahramanmaraş
Pazarcık
Karabük Safranbolu
Karabük Yenice
Karaman Ayrancı

Konya Akören
Konya Altınekin
Konya Beyşehir
Konya Bozkır
Konya Çeltik
Konya Çumra
Konya Derbent
Konya Derebucak
Konya Doğanhisar
Konya Güneysınır

Konya Hadım
Konya Halkapınar
Konya Hüyük
Konya Ilgın
Konya Kadınhanı
Konya Karapınar
Konya Karatay
Konya Kulu
Konya Meram
Konya Sarayönü
Konya Selçuklu
Konya Taşkent
Konya Yalıhüyük

Konya Yunak
Kütahya Altıntaş
Kütahya Aslanapa
Kütahya Çavdarhisar
Kütahya Domaniç
Kütahya Emet

Kütahya Gediz
Kütahya Hisarcık
Kütahya Pazarlar
Kütahya Simav
Kütahya Şaphane
Kütahya Tavşanlı
Malatya Battalgazi
Malatya Darende
Malatya Doğanıyol
Malatya Kale
Malatya Pütürge
Manisa Demirci
Manisa Kırkağaç
Mardin Yeşilli
Muş Hasköy

Karaman Ermenek
Karaman Sarıveliler
Kars Akyaka
Kars Arpaçay
Kars Kars Merkez
Kastamonu Abana
Kastamonu Azdavay
Kastamonu Daday
Kastamonu Devrekâni
Kastamonu Hanönü
Kastamonu Kastamonu
Merkez
Kayseri Akkışla
Kayseri Bünyan
Kayseri Felahiye
Kayseri Özvatan
Kayseri Pınarbaşı
Kayseri Sarioğlan
Kayseri Sarız
Kayseri Talas
Kayseri Yeşilhisar
Kırıkkale Balışeyh
Kırıkkale Delice
Kırıkkale Keskin
Kırıkkale Kırıkkale
Merkez
Kırıkkale Sulakyurt
Kırıkkale Yahşihan
Kırklareli Demirköy
Kırşehir Akpınar
Kırşehir Kaman
Kırşehir Kırşehir
Merkez
Kırşehir Mucur
Kilis Elbeyli
Kilis Kilis Merkez
Kocaeli Çayırova
Kocaeli Darıca
Kocaeli Derince
Kocaeli Gebze
Kocaeli Gölcük
Kocaeli İzmit
Kocaeli Kandıra
Kocaeli Karamürsel
Kocaeli Kartepe
Kocaeli Körfez
Konya Akşehir

Nevşehir Acıgöl
Nevşehir Gülşehir
Nevşehir Nevşehir
Merkez
Niğde Altunhisar
Niğde Çamardı
Ordu Akkuş

Ordu Aybastı
Ordu Çatalpınar
Ordu Çaybaşı
Ordu İkizce
Ordu Kabadüz
Ordu Kabataş
Ordu Korgan
Ordu Kumru
Ordu Ünye
Osmaniye Bahçe
Rize Ardeşen
Rize Çamlıhemşin
Rize Çayeli
Rize Derepazarı
Rize Güneysu
Rize Hemşin
Rize İkizdere
Rize İyidere
Rize Kalkandere
Rize Rize Merkez
Sakarya Adapazarı
Sakarya Akyazı
Sakarya Arifiye
Sakarya Erenler
Sakarya Ferizli
Sakarya Geyve
Sakarya Hendek
Sakarya Karapürçek
Sakarya Karasu
Sakarya Kaynarca
Sakarya Kocaali
Sakarya Pamukova
Sakarya Söğütlü
Sakarya Taraklı
Samsun Asarcık
Samsun Ayvacık
Samsun Bafra
Samsun Canik
Samsun Çarşamba

Konya Cihanbeyli
Konya Emirgazi

Konya Ereğli
Konya Seydişehir
Konya Tuzlukçu
Kütahya Dumlupınar
Kütahya Kütahya
Merkez
Malatya Akçadağ
Malatya Arapgir
Malatya Doğanşehir
Malatya Kuluncak
Malatya Yazıhan
Malatya Yeşilyurt
Manisa Ahmetli
Manisa Alaşehir
Manisa Gördes
Manisa Köprübaşı
Manisa Kula
Manisa Selendi
Manisa Soma
Manisa Şehzadeler
Manisa Turgutlu
Manisa Yunusemre
Mersin Anamur
Mersin Aydıncık
Mersin Bozyazı
Mersin Çamlıyayla
Mersin Erdemli
Mersin Gülnar
Mersin Mut
Mersin Toroslar
Muğla Kavaklıdere
Muğla Seydikemer
Nevşehir Avanos
Nevşehir Derinkuyu
Nevşehir Kozaklı
Nevşehir Ürgüp
Niğde Bor
Niğde Çiftlik
Niğde Niğde Merkez
Niğde Ulukışla
Ordu Altınordu
Ordu Çamaş
Ordu Fatsa
Ordu Gököy

Samsun Kavak
Samsun Ladik
Samsun Ondokuzmayıs
Samsun Salıpazarı
Samsun Terme
Samsun Vezirköprü

Siirt Aydınlar
Siirt Pervari
Siirt Şirvan
Sinop Boyabat
Sinop Dikmen
Sinop Durağan
Sinop Saraydüzü
Sinop Türkeli
Sivas Akıncılar
Sivas Altınyayla
Sivas Doğanşar
Sivas Gölova
Sivas Koyulhisar
Sivas Sivas Merkez
Sivas Suşehri
Sivas Şarkışla
Sivas Yıldızeli
Şanlıurfa Akçakale
Şanlıurfa Eyyübiye
Şanlıurfa Haliliye
Şanlıurfa Harran
Şanlıurfa Karaköprü
Tokat Artova
Tokat Başçiftlik
Tokat Erbaa
Tokat Pazar
Tokat Sulusaray
Tokat Tokat Merkez
Tokat Yeşilyurt
Trabzon Akçaabat
Trabzon Araklı
Trabzon Arsin
Trabzon Çarşıbaşı
Trabzon Çaykara
Trabzon Dernekpazarı
Trabzon Hayrat
Trabzon Köprübaşı
Trabzon Maçka
Trabzon Of

Ordu Gülyalı
Ordu Mesudiye
Ordu Perşembe
Osmaniye Düziçi
Osmaniye Hasanbeyli
Osmaniye Kadirli
Osmaniye Osmaniye Merkez
Osmaniye Sumbas
Osmaniye Toprakkale
Rize Fındıklı
Rize Pazar
Sakarya Sapanca
Sakarya Serdivan
Samsun Alaçam
Samsun Atakum
Samsun Havza
Samsun İlkadım
Samsun Tekkeköy
Samsun Yakakent
Sinop Ayancık
Sinop Erfelek
Sinop Gerze
Sivas Gemerek
Sivas Gürün
Sivas Hafik
Sivas Kangal
Sivas Ulaş
Sivas Zara
Tekirdağ Çerkezköy
Tekirdağ Kapaklı
Tokat Niksar
Tokat Reşadiye
Tokat Turhal
Tokat Zile
Trabzon Beşikdüzü
Trabzon Düzköy
Trabzon Ortahisar
Trabzon Tonya
Tunceli Çemişgezek
Uşak Banaz
Uşak Karahallı
Uşak Sivaslı
Uşak Ulubey
Uşak Uşak Merkez
Yalova Altınova

Trabzon Sürmene
Trabzon Şalpazarı
Trabzon Vakfıkebir
Trabzon Yomra
Yalova Termal
Yozgat Akdağmadeni
Yozgat Aydıncık
Yozgat Çekerek
Yozgat Kadişehri
Yozgat Saraykent
Yozgat Sarıkaya
Yozgat Sorgun
Yozgat Yerköy
Yozgat Yozgat Merkez
Zonguldak Devrek

Yalova Armutlu
Yalova Çınarcık
Yalova Çiftlikköy
Yalova Yalova Merkez
Yozgat Boğazlıyan
Yozgat Çandır
Yozgat Çayıralan
Yozgat Şefaati
Yozgat Yenifakılı
Zonguldak Alaplı
Zonguldak Çaycuma
Zonguldak Ereğli
Zonguldak Gökçebey
Zonguldak Kilimli
Zonguldak Kozlu
Zonguldak Zonguldak
Merkez

EK.7. 2011 Genel Seçimi Oy Dağılımlarının İlçe Bazlı K-5 Kümeleme Analizi Sonucu

K5-2011				
1.Küme	2.Küme	3.Küme	4.Küme	5.Küme
Adana Karaisalı	Ağrı Merkez	Ağrı Doğubayazıt Batman Batman	Adana Çukurova	Adana Aladağ
Adana Saimbeyli	Ağrı Diyaradin	Merkez	Adana Karataş	Adana Ceyhan
Adıyaman Merkez	Ağrı Hamur	Bitlis Hizan	Adana Seyhan	Adana Feke
Adıyaman Besni	Ağrı Patnos	Diyarbakır Bağlar	Afyon Sultandağı Amasya	Adana İmamoğlu
Adıyaman Çelikhan	Ağrı Taşlıçay	Diyarbakır Bismil	Gümüşhacıköy	Adana Kozan
Adıyaman Gerger	Ağrı Tutak Batman	Diyarbakır Çınar	Ankara Çankaya Ankara	Adana Pozantı
Adıyaman Kahta	Beşiri Batman	Diyarbakır Dicle	Yenimahalle	Adana Sarıçam
Adıyaman Samsat	Gercüş Batman	Diyarbakır Hazro Diyarbakır	Antalya Gazipaşa	Adana Tufanbeyli
Adıyaman Sincik	Hasankeyf	Kayapınar	Antalya Kaş	Adana Yumurtalık
Afyon Afyon Merkez	Batman Kozluk Batman	Diyarbakır Kocaköy	Antalya Konyaaltı	Adana Yüreğir
Afyon Bayat	Sason Bingöl Bingöl	Diyarbakır Lice	Antalya Muratpaşa	Adıyaman Gölbaşı
Afyon Bolvadin	Merkez Bingöl	Diyarbakır Silvan	Ardahan Çıldır	Adıyaman Tut
Afyon Çobanlar	Karlıova	Diyarbakır Sur Diyarbakır	Ardahan Damal	Afyon Başmakçı
Afyon Hocalar	Bingöl Yayladere	Yenişehir/Diyarbakır	Ardahan Hanak	Afyon Çay
Afyon İhsaniye	Bitlis	Erzurum	Artvin Ardanuç	Afyon Dazkırı
Afyon İscehisar	Adilcevaz	Karaçoban	Artvin Hopa	Afyon Dinar
Afyon Sandıklı	Bitlis Ahlat Bitlis	Erzurum Karayazı	Aydın Çine	Afyon Emirdağ
Afyon Sincanlı	Merkez Bitlis	Erzurum Tekman	Aydın Didim (Yenişehir)	Afyon Evciler
Afyon Şuhut	Güroymak	Hakkari Çukurca Hakkari Hakkari	Aydın Efeler	Afyon Kızılören
Ağrı Eleşkirt	Bitlis Tatvan Diyarbakır	Merkez	Aydın Germencik	Aksaray Ortaköy
Aksaray Ağaören	Çermik Diyarbakır	Hakkari Şemdinli	Aydın Incirlioğlu	Aksaray Sarıyahşi
Aksaray Aksaray Merkez	Eğil Diyarbakır	Hakkari Yüksekova	Aydın Karacasu	Amasya Amasya
Aksaray Eski	Ergani Diyarbakır	Kars Digor		Merkez
Aksaray Gülağaç	Hani Diyarbakır	Mardin Dargeçit	Aydın Kuşadası	Amasya Göynücek
Aksaray Güzelyurt	Kulp Erzurum	Mardin Derik	Aydın Nazilli	Amasya Hamamözü
	Hınıs	Mardin Kızıltepe	Aydın Söke	Amasya Merzifon

Amasya Suluova	Iğdır Aralık	Mardin Mazıdağı	Aydın Sultanhisar	Amasya Taşova
Ankara Akyurt	Iğdır Merkez	Mardin Nusaybin	Balıkesir Ayvalık	Ankara Ayaş
Ankara Altındağ	Iğdır Karakoyunlu	Mardin Ömerli	Balıkesir Bandırma	Ankara Elmadağ
Ankara Balâ	Iğdır Tuzluca	Mardin Savur	Balıkesir Burhaniye	Ankara Etimesgut
Ankara Beypazarı	Kars Kağızman	Muş Bulanık	Balıkesir Edremit	Ankara Gölbaşı
Ankara Çamlıdere	Kars Susuz	Muş Malazgirt	Balıkesir Erdek	Ankara Keçiören
Ankara Çubuk	Mardin Midyat	Muş Varto	Balıkesir Gömeç	Ankara Mamak
Ankara Evren	Mardin Yeşilli	Siirt Eruh	Balıkesir Manyas	Ankara Nallıhan
Ankara Güdül	Muş Korkut	Siirt Kurtalan	Balıkesir Susurluk	Ankara Polatlı
Ankara Haymana	Muş Merkez	Şırnak Beytüşşebap	Bartın Amasra	Ankara Şereflikoçhisar
Ankara Kalecik	Siirt Baykan	Şırnak Cizre	Bingöl Yedisu	Antalya Akseki
Ankara Kazan	Siirt Pervari	Şırnak Güçlükönak	Burdur Karamanlı	Antalya Aksu/Antalya
Ankara Kızılcahamam	Siirt Merkez	Şırnak İdil	Burdur Yeşilova	Antalya Alanya
Ankara Pursaklar	Şanlıurfa Birecik	Şırnak Silopi	Bursa Mudanya	Antalya Döşemealtı
Ankara Sincan	Şanlıurfa Bozova	Şırnak Merkez	Bursa Nilüfer	Antalya Elmalı
Ardahan Posof	Şanlıurfa Ceylanpınar	Şırnak Uludere	Çanakkale Ayvacık	Antalya Finike
Artvin Yusufeli	Şanlıurfa Halfeti	Van Başkale	Çanakkale Bayramiç	Antalya Gündoğmuş
Balıkesir Dursunbey	Şanlıurfa Hilvan	Van Çaldıran	Çanakkale Bozcaada	Antalya İbradı
Balıkesir Kepsut	Şanlıurfa Siverek	Van Çatak	Çanakkale Merkez	Antalya Kale
Bartın Ulus	Şanlıurfa Suruç	Van Özalp	Çanakkale Eceabat	Antalya Kemer
Bayburt Aydıntepe	Şanlıurfa Viranşehir	Van Saray	Çanakkale Ezine	Antalya Kepez
Bayburt Merkez	Van Bahçesaray		Çanakkale Gelibolu	Antalya Korkuteli
Bayburt Demirözü	Van Edremit		Denizli Bekeilli	Antalya Kumluca
Bingöl Adaklı	Van Erciş		Denizli Güney	Antalya Manavgat
Bingöl Genç	Van Gevaş		Denizli Sarayköy	Antalya Serik
Bingöl Solhan	Van Gürpınar		Edirne Merkez	Ardahan Merkez
Bitlis Mutki	Van Muradiye		Edirne Enez	Ardahan Göle
Bolu Dörtdivan			Edirne Havsa	Artvin Arhavi
Bolu Gerede			Edirne İpsala	Artvin Merkez
Bolu Göynük			Edirne Keşan	Artvin Borçka
Bolu Yeniçağa			Edirne Lalapaşa	Artvin Murgul
Burdur Altınyayla			Edirne Meriç	Artvin Şavşat

Burdur Bucak	Edirne Süloğlu	Aydın Bozdoğan
Burdur Çeltikçi	Edirne Uzunköprü	Aydın Buharkent
Burdur Gölhisar	Eskişehir	
Burdur Kemer	Beylikova	Aydın Karpuzlu
Bursa Büyükorhan	Eskişehir	
Bursa Gürsu	Odunpazarı	Aydın Koçarlı
Bursa İnegöl	Hatay İskenderun	Aydın Köşk
Bursa Keles	Hatay Samandağ	Aydın Kuyucak
Çankırı Atkaracalar	İstanbul Adalar	Aydın Yenipazar
Çankırı Bayramören	İstanbul Avcılar	Balıkesir Balya
Çankırı Çankırı	İstanbul Bakırköy	Balıkesir Bigadiç
Merkez	İstanbul Beşiktaş	Balıkesir Gönen
Çankırı Çerkeş	İstanbul Çatalca	Balıkesir Havran
Çankırı Eldivan	İstanbul Kadıköy	Balıkesir İvrindi
Çankırı Ilgaz	İstanbul Maltepe	Balıkesir Marmara
Çankırı Kızılırmak	İstanbul Sarıyer	Balıkesir Savaştepe
Çankırı Korgun	İstanbul Silivri	Balıkesir Sındırgı
Çankırı Kurşunlu	İstanbul Şişli	Bartın Bartın
Çankırı Orta	İzmir Aliağa	Merkez
Çankırı Şabanözü	İzmir Balçova	Bartın Kurucasıle
Çankırı Yapraklı	İzmir Bayındır	Bilecik Bilecik
Çorum Alaca	İzmir Bayraklı	Merkez
Çorum Bayat	İzmir Bergama	Bilecik Bozüyük
Çorum Boğazkale	İzmir Beydağ	Bilecik Gölpazarı
Çorum İskilip	İzmir Bornova	Bilecik İnhisar
Çorum Kargı	İzmir Buca	Bilecik Osmaneli
Çorum Oğuzlar	İzmir Çeşme	Bilecik Pazaryeri
Çorum Ortaköy	İzmir Çiğli	Bilecik Söğüt
Çorum Osmancık	İzmir Dikili	Bilecik Yenipazar
Çorum Sungurlu	İzmir Foça	Bingöl Kiğı
Çorum Uğurludağ	İzmir Gaziemir	Bolu Bolu Merkez
Denizli Çameli	İzmir Güzelbahçe	Bolu Kıbrısık
Denizli Kale	İzmir Karabağlar	Bolu Mengen
Diyarbakır Çüngüş	İzmir Karaburun	Bolu Mudurnu
Düzce Cumayeri	İzmir Karşıyaka	Bolu Seben
Düzce Çilimli	İzmir Kınık	Burdur Ağlasun
Düzce Düzce	İzmir Konak	Burdur Burdur
Merkez		Merkez
Düzce Gölyaka		Burdur Çavdır
Düzce Gümüşova		Burdur Tefenni
Düzce Kaynaşlı		
Düzce Yığılca		
Elazığ Alacakaya		
	İzmir Menderes	Bursa Gemlik
	İzmir Menemen	Bursa Harmancık
	İzmir Narlıdere	Bursa İznik
	İzmir Seferihisar	Bursa Karacabey
	İzmir Selçuk	Bursa Kestel
		Bursa Mustafa
	İzmir Torbalı	Kemal Paşa

Elazığ Arıcak	İzmir Urla	Bursa Orhaneli
Elazığ Baskil	Kahramanmaraş	Bursa Orhangazi
Elazığ Merkez	Nurhak	
Elazığ Karakoçan	Kars Akyaka	Bursa Osmangazi
Elazığ Keban	Kırklareli	Bursa Yenişehir
Elazığ Kovancılar	Babaeski	Bursa Yıldırım
Elazığ Palu	Kırklareli Merkez	Çanakkale Biga
Elazığ Sivrice	Kırklareli Kofçaz	Çanakkale Çan
Erzincan İliç	Kırklareli	Çanakkale
Erzincan Kemaliye	Lüleburgaz	Gökçeada (İmroz)
Erzincan Otlukbeli	Kırklareli	Çanakkale Lapseki
Erzurum Aşkale	Pınarhisar	Çanakkale Yenice
Erzurum Çat	Kırklareli Vize	Çorum Çorum
Erzurum Horasan	Malatya Arguvan	Merkez
Erzurum Ilıca	Malatya	
Erzurum İspir	Hekimhan	Çorum Dodurga
Erzurum Köprüköy	Manisa Salihli	Çorum Laçın
Erzurum Narman	Manisa Sarıgöl	Çorum Mecitözü
Erzurum Oltu	Mersin Akdeniz	Denizli Acıpayam
Erzurum Olur	Mersin Anamur	Denizli Akköy
Erzurum Palandöken	Mersin Mezitli	Denizli Babadağ
Erzurum Pasinler	Mersin Silifke	Denizli Baklan
Erzurum Pazaryolu	Mersin Tarsus	Denizli Beyağaç
Erzurum Tortum	Mersin	
Erzurum Uzundere	Yenişehir/Mersin	Denizli Bozkurt
Erzurum Yakutiye	Muğla Bodrum	Denizli Buldan
Eskişehir Günyüzü	Muğla Dalaman	Denizli Çal
Eskişehir Mihalgazi	Muğla Datça	Denizli Çardak
Eskişehir	Muğla Köyceğiz	Denizli Çivril
Sarıcakaya	Muğla Marmaris	Denizli Honaz
Gaziantep Araban	Muğla Milas	Denizli Serinhisar
Gaziantep İslahiye	Muğla Ortaca	Denizli Tavas
Gaziantep Nizip	Muğla Ula	Düzce Akçakoca
Gaziantep Nurdağı	Muğla Yatağan	Elazığ Ağın
Gaziantep Şahinbey	Nevşehir	Elazığ Maden
Gaziantep Şehitkamil	Hacıbektaş	Erzincan Çayırlı
Giresun Alucra	Ordu Gürgentepe	Erzincan Erzincan
	Ordu Ulubey	Merkez
	Sinop Sinop	
	Merkez	Erzincan Kemah
	Sivas Divriği	Erzincan Refahiye
	Sivas İmranlı	Erzincan Tercan
	Tekirdağ Çorlu	Erzincan Üzümlü

Giresun Çamoluk	Tekirdağ	Erzurum Şenkaya
Giresun Çanakçı	Hayrabolu	Eskişehir Alpu
Giresun Dereli	Tekirdağ Malkara	Eskişehir Çifteler
Giresun Doğankent	Tekirdağ	Eskişehir Han
Giresun Espiye	Marmaraereğlisi	Eskişehir İnönü
Giresun Güce	Tekirdağ Muratlı	Eskişehir
Giresun	Tekirdağ Saray	Mahmudiye
Şebinkarahisar	Tekirdağ Şarköy	Eskişehir
Giresun Yağlıdere	Tokat Almus	Mihalıççık
Gümüşhane	Tunceli Hozat	Eskişehir Seyitgazi
Gümüşhane Merkez	Tunceli Mazgirt	Eskişehir Sivrihisar
Gümüşhane Kelkit	Tunceli Nazımiye	Eskişehir Tepebaşı
Gümüşhane Köse	Tunceli Ovacık	Gaziantep
Gümüşhane Kürtün	Tunceli Pertek	Karkamış
Gümüşhane Torul	Tunceli Pülümür	Gaziantep Oğuzeli
Hatay Altınözü	Tunceli Tunceli	Gaziantep Yavuzeli
Hatay Hassa	Merkez	Giresun Bulancak
Hatay Kırıkhan	Zonguldak	Giresun Eynesil
Hatay Kumlu	Çaycuma	Giresun Giresun
Hatay Reyhanlı	Zonguldak	Merkez
Hatay Yayladağı	Zonguldak Merkez	Giresun Görele
Isparta Sütçüler		Giresun Keşap
İstanbul Arnavutköy		Giresun Piraziz
İstanbul Bağcılar		Giresun Tirebolu
İstanbul Esenler		Gümüşhane Şiran
İstanbul Sultanbeyli		Hatay Belen
İstanbul Sultangazi		Hatay Dört Yol
Kahramanmaraş		Hatay Erzincan
Afşin		Isparta Aksu
Kahramanmaraş		Isparta Atabey
Andırın		Isparta Eğirdir
Kahramanmaraş		Isparta Gelendost
Çağlıyancerit		Isparta Gönen
Kahramanmaraş		Isparta Isparta
Ekinözü		Merkez
Kahramanmaraş		Isparta Keçiborlu
Göksun		Isparta Senirkent
Kahramanmaraş		Isparta
Türkoğlu		Şarkikaraağaç
Karabük Eflâni		Isparta Uluborlu
Karabük Eskipazar		Isparta Yalvaç
Karabük Karabük		
Merkez		
Karabük Ovacık		

Karaman Başıayla
Karaman Karaman
Merkez
Karaman
Kâzımkarabekir
Kars Sarıkamış

Kars Selim
Kastamonu Bozkurt
Kastamonu
Çatalzeytin
Kastamonu
Devrekânî
Kastamonu
Doğanyurt
Kastamonu
İhsangazi
Kastamonu İnebolu
Kastamonu Küre
Kastamonu
Şenpazar

Kastamonu Tosya
Kayseri Bünyan
Kayseri Develi
Kayseri Hacılar

Kayseri İncesu
Kayseri Kocasinan
Kayseri Melikgazi
Kayseri Özvatan
Kayseri Talas
Kayseri Tomarza
Kayseri Yahyalı

Kayseri Yeşilhisar
Kırıkkale Bahşili
Kırıkkale Balıseyh
Kırıkkale Çelebi
Kırıkkale Karakeçili

Kırıkkale Keskin
Kırıkkale Kırıkkale
Merkez

Kırıkkale Yahşihan
Kırşehir Akçakent
Kırşehir Çiçekdağı
Kilis Kilis Merkez
Kilis Musabeyli

Isparta
Yenişarbademli

İstanbul Ataşehir
İstanbul
Bahçelievler
İstanbul Başakşehir
İstanbul
Bayrampaşa
İstanbul Beykoz

İstanbul Beylikdüzü

İstanbul Beyoğlu
İstanbul
Büyükkçekmece

İstanbul Çekmeköy
İstanbul Esenyurt
İstanbul Eyüp

İstanbul Fatih
İstanbul
Gaziosmanpaşa
İstanbul Güngören
İstanbul Kağıthane
İstanbul Kartal
İstanbul
Küçükçekmece
İstanbul Pendik
İstanbul Sancaktepe
İstanbul Şile
İstanbul Tuzla
İstanbul Ümraniye
İstanbul Üsküdar
İstanbul
Zeytinburnu

İzmir Kemalpaşa
İzmir Kiraz
İzmir Ödemiş
İzmir Tire
Kahramanmaraş
Elbistan
Kahramanmaraş
Pazarcık
Karabük
Safranbolu
Karabük Yenice
Karaman Ayrancı
Karaman Ermenek
Karaman

Kilis Polateli
Kocaeli Başiskele
Kocaeli Dilovası
Konya Ahırlı
Konya Akören

Konya Altınekin
Konya Beyşehir
Konya Bozkır

Konya Cihanbeyli

Konya Çumra

Konya Derebucak

Konya Güneysınır

Konya Hadım
Konya Halkapınar
Konya Ilgın
Konya Kadınhanı
Konya Karatay
Konya Kulu
Konya Meram
Konya Sarayönü

Konya Selçuklu
Konya Taşkent
Konya Yalıhüyük
Konya Yunak

Kütahya Altıntaş
Kütahya Aslanapa
Kütahya
Çavdarhisar
Kütahya Domaniç
Kütahya Emet
Kütahya Gediz
Kütahya Hisarcık
Kütahya Kütahya
Merkez
Kütahya Pazarlar
Kütahya Simav

Kütahya Tavşanlı
Malatya Battalgazi
Malatya Darende
Malatya Doğanıyol

Sarıveliler
Kars Arpaçay
Kars Kars Merkez
Kastamonu Abana
Kastamonu Ağlı
Kastamonu Araç
Kastamonu
Azdavay
Kastamonu Cide
Kastamonu Daday
Kastamonu
Hanönü
Kastamonu
Kastamonu Merkez
Kastamonu
Pınarbaşı
Kastamonu
Seydiler
Kastamonu
Taşköprü
Kayseri Akkışla
Kayseri Felahiye
Kayseri Pınarbaşı
Kayseri Sarioğlu
Kayseri Sarız
Kırıkkale Delice
Kırıkkale Sulakyurt
Kırklareli
Demirköy
Kırşehir Akpınar
Kırşehir Boztepe
Kırşehir Kaman
Kırşehir Kırşehir
Merkez
Kırşehir Mucur

Kilis Elbeyli
Kocaeli Çayırova
Kocaeli Darıca
Kocaeli Derince
Kocaeli Gebze

Kocaeli Gölcük
Kocaeli İzmit
Kocaeli Kandıra
Kocaeli
Karamürsel
Kocaeli Kartepe
Kocaeli Körfez
Konya Akşehir

Malatya Kale
Malatya Pütürge
Malatya Yeşilyurt
Manisa Demirci
Manisa Kırkağaç
Muş Hasköy
Nevşehir Acıgöl
Nevşehir Gülşehir
Nevşehir Nevşehir
Merkez

Nevşehir Ürgüp
Niğde Altınhisar
Ordu Akkuş
Ordu Aybastı

Ordu Çamaş
Ordu Çatalpınar
Ordu Çaybaşı
Ordu İkizce
Ordu Kabadüz
Ordu Kabataş

Ordu Korgan
Ordu Kumru
Ordu Ünye
Osmaniye Bahçe
Rize Çamlıhemşin
Rize Çayeli
Rize Der pazarı
Rize Güneysu
Rize İkizdere
Rize İyidere
Rize Kalkandere
Rize Rize Merkez
Sakarya Akyazı
Sakarya Arifiye
Sakarya Erenler
Sakarya Ferizli
Sakarya Geyve
Sakarya Hendek

Sakarya Karapürçek
Sakarya Karasu
Sakarya Kaynarca
Sakarya Kocaali
Sakarya Pamukova
Sakarya Serdivan

Konya Çeltik
Konya Derbent
Konya Doğanhisar
Konya Emirgazi
Konya Ereğli
Konya Hüyük
Konya Karapınar
Konya Seydişehir

Konya Tuzlukçu
Kütahya
Dumlupınar
Kütahya Şaphane
Malatya Akçadağ
Malatya Arapgir
Malatya
Doğanşehir
Malatya Kuluncak
Malatya Yazihan
Manisa Ahmetli
Manisa Akhisar
Manisa Alaşehir
Manisa
Gölmarmara
Manisa Gördes
Manisa Köprübaşı
Manisa Kula
Manisa Saruhanlı
Manisa Selendi
Manisa Soma
Manisa Turgutlu
Mersin Aydıncık
Mersin Bozyazı
Mersin Çamlıyayla
Mersin Erdemli
Mersin Gülnar
Mersin Mut
Mersin Toroslar
Muğla Fethiye
Muğla Kavaklıdere
Nevşehir Avanos
Nevşehir
Derinkuyu
Nevşehir Kozaklı
Niğde Bor
Niğde Çamardı
Niğde Çiftlik
Niğde Niğde

Sakarya Taraklı
Samsun Asarcık
Samsun Ayvacık
Samsun Canik
Samsun arşamba
Samsun Havza
Samsun Kavak
Samsun Ladik
Samsun
Ondokuzmayıs
Samsun Salıpazarı

Samsun Terme
Samsun Vezirköprü

Siirt Aydınlar
Siirt Şirvan
Sinop Boyabat
Sinop Dikmen
Sinop Durağan
Sinop Saraydüzü
Sinop Türkeli
Sivas Akıncılar
Sivas Altınyayla
Sivas Doğanşar
Sivas Gölova
Sivas Koyulhisar
Sivas Sivas Merkez
Sivas Suşehri
Sivas Şarkışla
Sivas Ulaş
Sivas Yıldızeli
Şanlıurfa Akçakale
Şanlıurfa Harran
Tokat Artova
Tokat Erbaa
Tokat Pazar

Tokat Sulusaray
Tokat Tokat
Merkez
Tokat Yeşilyurt
Trabzon Akçaabat
Trabzon Araklı
Trabzon Arsin
Trabzon Çarşıbaşı
Trabzon aykara

Merkez
Niğde Ulukışla
Ordu Altınordu
Ordu Fatsa
Ordu Gökky
Ordu Gülyalı
Ordu Mesudiye
Ordu Perşembe
Osmaniye Düziçi
Osmaniye
Hasanbeyli
Osmaniye Kadirli
Osmaniye
Osmaniye Merkez
Osmaniye Sumbas
Osmaniye
Toprakkale
Rize Ardeşen
Rize Fındıklı
Rize Hemşin
Rize Pazar
Sakarya Adapazarı
Sakarya Sapanca
Sakarya Söğütü
Samsun Alaçam
Samsun Atakum
Samsun Bafra
Samsun İlkadım
Samsun Tekkeköy
Samsun Yakakent
Sinop Ayancık
Sinop Erfelek
Sinop Gerze
Sivas Gemerek
Sivas Gürün
Sivas Hafik
Sivas Kangal
Sivas Zara
Tekirdağ
erkezköy

Tokat Başçiftlik
Tokat Niksar
Tokat Reşadiye
Tokat Turhal
Tokat Zile
Trabzon Beşikdüzü
Trabzon Düzköy

Trabzon
Dernekpazarı
Trabzon Hayrat
Trabzon Köprübaşı
Trabzon Of

Trabzon Sürmene
Trabzon Şalpazarı
Trabzon Yomra
Yozgat
Akdağmadeni
Yozgat Aydıncık
Yozgat Çekerek
Yozgat Kadişehri
Yozgat Saraykent
Yozgat Sarıkaya
Yozgat Sorgun
Yozgat Yerköy
Yozgat Yozgat
Merkez

Trabzon Maçka
Trabzon Ortahisar
Trabzon Tonya
Trabzon Vakıfkebir
Tunceli
Çemişgezek
Uşak Banaz
Uşak Eşme

Uşak Karahallı
Uşak Sivaslı
Uşak Ulubey
Uşak Uşak Merkez
Yalova Altınova
Yalova Armutlu
Yalova Çınarcık
Yalova Çiftlikköy

Yalova Termal
Yalova Yalova
Merkez
Yozgat Boğazlıyan
Yozgat Çandır
Yozgat Çayıralan
Yozgat Şefaati
Yozgat Yenifakılı
Zonguldak Alaplı
Zonguldak Devrek
Zonguldak Ereğli
Zonguldak
Gökçebey

EK.8. 2015 Genel Seçimi Oy Dağılımlarının İlçe Bazlı K-5 Kümeleme Analizi Sonucu

K5-2015				
1. Küme	2. Küme	3. Küme	4. Küme	5. Küme
Adana Karaisalı	Adıyaman Adıyaman Merkez	Ağrı Diyardin	Adana Çukurova	Adana Aladağ
Adıyaman Gerger	Adıyaman Çelikhan	Ağrı Doğubayazıt	Adana Karataş	Adana Ceyhan
Adıyaman Kahta	Ağrı Merkez	Ağrı Eleşkirt	Adana Seyhan	Adana Feke
Adıyaman Samsat	Ardahan Merkez	Ağrı Hamur	Afyon Sultandağı	Adana İmamoğlu
Adıyaman Sincik	Ardahan Göle	Ağrı Patnos	Amasya Gümüşhacıköy	Adana Kozan
Adıyaman Tut	Batman Sason	Ağrı Taşlıçay	Ankara Çankaya	Adana Pozantı
Afyon Merkez	Afyon Bingöl Adaklı	Ağrı Tutak	Antalya Kemer	Adana Saimbeyli
Afyon Bolvadin	Bingöl Merkez	Batman Merkez	Antalya Konyaaltı	Adana Sarıçam
Afyon Çobanlar	Bingöl Genç	Batman Beşiri	Antalya	Adana Tufanbeyli
Afyon Hocalar	Bingöl Kiğı	Batman Gercüş	Muratpaşa	Adana Yumurtalık
Afyon İhsaniye	Bingöl Solhan	Batman Hasankeyf	Ardahan Çıldır	Adana Yüreğir
Afyon İscehisar	Bitlis Merkez	Batman Kozluk	Ardahan Damal	Adana Besni
Afyon Sandıklı	Bitlis Hizan	Bingöl Karlıova	Ardahan Hanak	Adıyaman Besni
Afyon Sincanlı	Bitlis Mutki	Bingöl Yayladere	Artvin Ardanuç	Adıyaman Gölbaşı
Afyon Şuhut	Diyarbakır Çermik	Bingöl Yedisu	Artvin Hopa	Afyon Başmakçı
Aksaray Ağaören	Diyarbakır Çüngüş	Bitlis Adilcevaz	Aydın Buharkent	Afyon Bayat
Aksaray Aksaray	Elazığ Arıcak	Bitlis Ahlat	Aydın Çine	Afyon Çay
Aksaray Merkez	Elazığ	Bitlis Güroymak	Aydın Didim	Afyon Dazkırı
Aksaray Eski	Karakoçan	Bitlis Tatvan	(Yenişehir)	Afyon Dinar
Aksaray Gülağaç	Erzurum Çat	Diyarbakır Bağlar	Aydın Efeler	Afyon Emirdağ
Aksaray Güzelyurt	Erzurum Köprüköy	Diyarbakır Bismil	Aydın Germencik	Afyon Evciler
Aksaray Ortaköy	Kars Merkez	Diyarbakır Çınar	Aydın İncirliova	Afyon Kızılören
Aksaray Sarıyahşi	Kars Sarıkamış	Diyarbakır Dicle	Aydın Karacasu	Amasya Amasya
Amasya Suluova	Kars Selim	Diyarbakır Eğil	Aydın Kuşadası	Merkez
Ankara Akyurt	Kars Susuz	Diyarbakır Ergani	Aydın Kuyucak	Amasya
Ankara Balâ	Kırşehir Boztepe	Diyarbakır Hani	Aydın Nazilli	Göynücek
Ankara Çamlıdere	Kocaeli Dilovası	Diyarbakır Hazro	Aydın Söke	Amasya
Ankara Çubuk	Konya Cihanbeyli	Diyarbakır	Aydın Sultanhisar	Hamamözü
Ankara Evren	Konya Kulu		Balıkesir Ayvalık	Amasya Merzifon
			Balıkesir	Amasya Taşova
				Ankara Altındağ
				Ankara Ayaş

Ankara Güdül	Mardin Artuklu	Kayapınar	Bandırma	
Ankara Haymana	Mardin Midyat	Diyarbakır	Balıkesir	Ankara Beypazarı
Ankara Kalecik	Mardin Ömerli	Kocaköy	Burhaniye	Ankara Elmadağ
Ankara Kazan	Mardin Yeşilli	Diyarbakır Kulp	Balıkesir Edremit	Ankara Etimesgut
Ankara		Diyarbakır Lice	Balıkesir Erdek	Ankara Gölbaşı
Kızılcahamam	Mersin Akdeniz	Diyarbakır Silvan	Balıkesir Gömeç	Ankara Keçiören
Ankara Pursaklar	Muş Hasköy	Diyarbakır Sur	Balıkesir Gönen	
Ankara Sincan	Muş Muş	Diyarbakır	Balıkesir Manyas	Ankara Mamak
Artvin Yusufeli	Muş Merkez	Yenişehir/Diyarbakır	Balıkesir	Ankara Nallıhan
Balıkesir	Siirt Aydınlar	Erzurum Hınıs	Marmara	Ankara Polatlı
Dursunbey	Siirt Pervari	Erzurum	Balıkesir	Ankara
Balıkesir Kepsut	Siirt Siirt Merkez	Karaçoban	Susurluk	şereflikoçhisar
Bartın Ulus	Siirt şirvan	Erzurum Karayazı	Bartın Amasra	Ankara
Bayburt Aydıntepe	şanlıurfa Birecik	Erzurum Tekman	Bartın Kurucaşile	Yenimahalle
Bayburt Bayburt	şanlıurfa Bozova	Hakkari Çukurca	Burdur Burdur	Antalya Akseki
Merkez	şanlıurfa	Hakkari Hakkari	Merkez	Antalya
Bayburt Demirözü	Ceylanpınar	Merkez	Burdur	Aksu/Antalya
Bolu Dörtdivan	şanlıurfa	Hakkari şemdinli	Karamanlı	Antalya Alanya
Bolu Gerede	şanlıurfa	Hakkari	Burdur Yeşilova	Antalya
Bolu Göynük	Ceylanpınar	Yüksekova	Bursa Mudanya	Döşemealtı
Bolu Yeniçağa	şanlıurfa	İğdır Aralık	Bursa Nilüfer	Antalya Elmalı
Burdur Ağlasun	Eyyübiye	İğdır İğdır Merkez	Çanakkale	Antalya Finike
Burdur Altınyayla	şanlıurfa Halfeti	İğdır İğdır Merkez	Ayvacic	Antalya Gazipaşa
Burdur Çeltikçi	şanlıurfa Haliliye	İğdır Karakoyunlu	Çanakkale	Antalya
Burdur Gölhisar	şanlıurfa Hilvan	İğdır Tuzluca	Bayramic	Gündoğmuş
Burdur Kemer	şanlıurfa	Kars Digor	Çanakkale	Antalya İbradı
Bursa Büyükorhan	Karaköprü	Kars Kağızman	Merkez	Antalya Kale
Bursa Gürsu	şanlıurfa Siverek	Mardin Dargeçit	Çanakkale	Antalya Kaş
Bursa İnegöl	şanlıurfa	Mardin Derik	Çanakkale	Antalya Kepez
Bursa Keles	Viranşehir	Mardin Kızıltepe	Gelibolu	Antalya Korkuteli
Çankırı	Tunceli	Mardin Mazıdağı	Denizli Bekilli	Antalya Kumluca
Atkaracalar	Çemişgezek	Mardin Nusaybin	Denizli Bozkurt	Antalya Manavgat
Çankırı	Van Gevaş	Mardin Savur	Denizli Buldan	Antalya Serik
Bayramören		Muş Bulanık	Denizli Çal	Ardahan Posof
		Muş Korkut	Denizli Çardak	
		Muş Malazgirt	Denizli Çivril	Artvin Arhavi
			Denizli Güney	Artvin Artvin
				Merkez

Çankırı Merkez	Çankırı	Muş Varto	Denizli Honaz Denizli	Artvin Borçka
Çankırı Çerkeş		Siirt Baykan	Merkezefendi	Artvin Murgul
Çankırı Eldivan		Siirt Eruh	Denizli Sarayköy Edirne Edirne	Artvin Şavşat
Çankırı Ilgaz		Siirt Kurtalan	Merkez	Aydın Bozdoğan
Çankırı Kızılırmak		Şanlıurfa Suruç Şırnak	Edirne Enez	Aydın Karpuzlu
Çankırı Korgun		Beytüşşebap	Edirne Havsa	Aydın Koçarlı
Çankırı Kurşunlu		Şırnak Cizre Şırnak	Edirne İpsala	Aydın Köşk
Çankırı Orta		Güçlükonak	Edirne Keşan	Aydın Yenipazar
Çankırı Şabanözü		Şırnak İdil	Edirne Lalapaşa	Balıkesir Altıeylül
Çankırı Yapraklı		Şırnak Silopi Şırnak Şırnak	Edirne Meriç	Balıkesir Balya
Çorum Alaca		Merkez	Edirne Süloğlu Edirne	Balıkesir Bigadiç
Çorum Bayat		Şırnak Uludere	Uzunköprü Eskişehir	Balıkesir Havran
Çorum Boğazkale		Tunceli Hozat	Beylikova	Balıkesir İvrindi
Çorum İskilip		Tunceli Mazgirt	Eskişehir Han Eskişehir	Balıkesir Karesi Balıkesir
Çorum Kargı		Tunceli Nazımiye	Mahmudiye Eskişehir	Savaştepe
Çorum Oğuzlar		Tunceli Ovacık	Odunpazarı Eskişehir	Balıkesir Sındırgı Bartın Bartın
Çorum Osmancık		Tunceli Pertek Tunceli Tunceli	Seyitgazi Eskişehir Tepebaşı	Merkez Bilecik Bilecik
Çorum Sungurlu		Merkez		Merkez
Çorum Uğurludağ		Van Bahçesaray	Hatay Arsuz	Bilecik Bozüyük
Denizli Çameli		Van Başkale	Hatay Defne	Bilecik Gölpazarı
Denizli Kale		Van Çaldıran	Hatay İskenderun	Bilecik İnhisar
Düzce Cumayeri		Van Çatak	Hatay Samandağ	Bilecik Osmaneli
Düzce Çilimli		Van Edremit	İstanbul Adalar	Bilecik Pazaryeri
Düzce Merkez	Düzce	Van Erciş	İstanbul Ataşehir	Bilecik Söğüt
Düzce Gölyaka		Van Gürpınar	İstanbul Avcılar	Bilecik Yenipazar
Düzce Gümüşova		Van İpekyolu	İstanbul Bakırköy	Bolu Bolu Merkez
Düzce Kaynaşlı		Van Muradiye	İstanbul Beşiktaş İstanbul	Bolu Kıbrısık
Düzce Yığılca		Van Özalp	Beylikdüzü İstanbul	Bolu Mengen
Elazığ Alacakaya		Van Saray	İstanbul Büyükçekmece	Bolu Mudurnu
Elazığ Baskil		Van Tuşba	İstanbul Çatalca	Bolu Seben
Elazığ Merkez	Elazığ		İstanbul Kadıköy	Burdur Bucak
Elazığ Keban			İstanbul Kartal	Burdur Çavdır
Elazığ Kovancılar			İstanbul Maltepe	Burdur Tefenni
Elazığ Palu			İstanbul Sarıyer	Bursa Gemlik
Elazığ Sivrice			İstanbul Silivri	Bursa Harmancık

Erzincan Kemaliye
Erzincan Otlukbeli
Erzurum Aşkale

Erzurum Horasan
Erzurum Ilıca
Erzurum İspir
Erzurum Narman
Erzurum Oltu
Erzurum Olur
Erzurum
Palandöken
Erzurum Pasinler

Erzurum Pazaryolu

Erzurum Tortum
Erzurum Uzundere

Erzurum Yakutiye
Eskişehir Günyüzü
Eskişehir
Sarıcakaya
Gaziantep İslahiye
Gaziantep Nurdağı
Gaziantep
Yavuzeli

Giresun Alucra
Giresun Bulancak
Giresun Çamoluk
Giresun Çanakçı
Giresun Dereli
Giresun Doğankent
Giresun Güce
Giresun
Şebinkarahisar
Giresun Yağlıdere
Gümüşhane
Gümüşhane
Merkez

Gümüşhane Kelkit

Gümüşhane Köse
Gümüşhane
Kürtün

Gümüşhane Şiran
Gümüşhane Torul

Hatay Altınözü

İstanbul Şişli
İzmir Aliağa
İzmir Balçova

İzmir Bayındır
İzmir Bayraklı
İzmir Bergama
İzmir Beydağ
İzmir Bornova
İzmir Buca

İzmir Çeşme
İzmir Çiğli

İzmir Dikili

İzmir Foça

İzmir Gaziemir

İzmir Güzelbahçe
İzmir Karabağlar

İzmir Karaburun
İzmir Karşıyaka
İzmir Kemalpaşa

İzmir Kınık
İzmir Konak
İzmir Menderes
İzmir Menemen
İzmir Narlıdere
İzmir Ödemiş
İzmir Seferihisar
İzmir Selçuk

İzmir Tire
İzmir Torbalı

İzmir Urla
Kahramanmaraş
Nurhak
Kırklareli
Babaeski
Kırklareli
Demirköy
Kırklareli
Kırklareli Merkez
Kırklareli Kofçaz
Kırklareli
Lüleburgaz

Bursa İznik
Bursa Karacabey
Bursa Kestel
Bursa Mustafa
Kemal Paşa
Bursa Orhaneli
Bursa Orhangazi
Bursa Osmangazi
Bursa Yenişehir
Bursa Yıldırım

Çanakkale Biga
Çanakkale Çan
Çanakkale
Gökçeada (İmroz)
Çanakkale
Lapseki
Çanakkale Yenice
Çorum Çorum
Merkez
Çorum Dodurga

Çorum Laçın
Çorum Mecitözü
Çorum Ortaköy

Denizli Acıpayam
Denizli Akköy
Denizli Babadağ
Denizli Baklan
Denizli Beyağaç
Denizli Serinhisar
Denizli Tavas
Düzce Akçakoca

Elazığ Ağın
Elazığ Maden

Erzincan Çayırılı
Erzincan Erzincan
Merkez

Erzincan İliç

Erzincan Kemah

Erzincan Refahiye

Erzincan Tercan

Erzincan Üzümlü

Hatay Hassa	Kırklareli	Erzurum Şenkaya
Hatay Kırıkhan	Pehlivanköy	
Hatay Reyhanlı	Kırklareli	
Hatay Yayladağı	Pınarhisar	Eskişehir Alpu
	Kırklareli Vize	Eskişehir Çifteler
Isparta Sütçüler	Malatya Arguvan	Eskişehir İnönü
İstanbul	Malatya	Eskişehir
Arnavutköy	Hekimhan	Mihalgazi
		Eskişehir
İstanbul Esenler	Manisa Akhisar	Mihalıççık
İstanbul	Manisa	Eskişehir
Sultanbeyli	Gölmarmara	Sivrihisar
Kahramanmaraş		
Afşin	Manisa Salihli	Gaziantep Araban
Kahramanmaraş		Gaziantep
Çağlıyancerit	Manisa Sarıgöl	Karkamış
Kahramanmaraş		
Dulkadiroğlu	Manisa Saruhanlı	Gaziantep Nizip
Kahramanmaraş		
Ekinözü	Mersin Mezitli	Gaziantep Oğuzeli
Kahramanmaraş		Gaziantep
Göksun	Mersin Silifke	Şahinbey
Kahramanmaraş		Gaziantep
Onikişubat	Mersin Tarsus	Şhitkamil
Kahramanmaraş	Mersin	
Türkoğlu	Yenişehir/Mersin	Giresun Espiye
Karabük Eflâni	Muğla Bodrum	Giresun Eynesil
Karabük Eskipazar		Giresun Giresun
Karabük Ovacık	Muğla Dalaman	Merkez
Karaman Başyayla	Muğla Datça	Giresun Görele
Karaman Karaman	Muğla Fethiye	Giresun Keşap
Merkez	Muğla Köyceğiz	Giresun Piraziz
Karaman		
Kâzımkarabekir	Muğla Marmaris	Giresun Tirebolu
Kastamonu Ağlı		
Kastamonu	Muğla Menteşe	Hatay Antakya
Bozkurt	Muğla Milas	Hatay Belen
Kastamonu		
Çatalzeytin	Muğla Ortaca	Hatay Dört Yol
Kastamonu		
Doğanyurt	Muğla Ula	Hatay Erzin
Kastamonu		
İhsangazi	Muğla Yatağan	Hatay Kumlu
Kastamonu	Nevşehir	
İnebolu	Hacıbektaş	Hatay Payas
Kastamonu		
Şenpazar	Ordu Altınordu	Isparta Aksu
Kastamonu Tosya		
Kayseri Develi	Ordu Gülyalı	Isparta Atabey
Kayseri Hacılar	Ordu Gürgentepe	Isparta Eğirdir
	Ordu Ulubey	Isparta Gelendost
	Rize Fındıklı	Isparta Gönen

Kayseri İncesu	Sinop Merkez	Sinop Merkez	Isparta Merkez
Kayseri Kocasinan	Sivas Divriği		Isparta Keçiborlu
Kayseri Melikgazi	Sivas İmranlı		Isparta Senirkent
Kayseri Tomarza	Tekirdağ Çorlu		Isparta
Kayseri Yahyalı	Tekirdağ Ergene		Şarkikaraağaç
Kırıkkale Bahşili	Tekirdağ		Isparta Uluborlu
Kırıkkale Çelebi	Hayrabolu		Isparta Yalvaç
Kırıkkale	Tekirdağ Malkara		Isparta
Karakeçili	Tekirdağ		Yenişarbademli
Kırıkkale Keskin	Marmaraeğlisi		İstanbul Bağcılar
Kırşehir Akçakent	Tekirdağ Muratlı		İstanbul
Kırşehir Çiçekdağı	Tekirdağ Saray		Bahçelievler
Kilis Musabeyli	Tekirdağ		İstanbul
Kilis Polateli	Süleymanpaşa		Başakşehir
Kocaeli Başiskele	Tekirdağ Şarköy		İstanbul Beykoz
Konya Ahırlı	Tunceli Pülümür		İstanbul Beyoğlu
Konya Akören	Uşak Eşme		İstanbul Çekmeköy
Konya Altınekin	Uşak Sivaslı		İstanbul Esenyurt
Konya Beyşehir	Yalova Çınarcık		İstanbul Eyüp
Konya Bozkır	Zonguldak		
	Çaycuma		İstanbul Fatih
	Zonguldak		İstanbul
	Gökçebey		Gaziosmanpaşa
	Zonguldak Kilimli		İstanbul Güngören
	Zonguldak		
Konya Çeltik	Zonguldak		İstanbul
	Merkez		Kağıthane
Konya Çumra			İstanbul
Konya Derbent			Küçükçekmece
Konya Derebucak			İstanbul Pendik
Konya Doğanhisar			İstanbul
Konya Emirgazi			Sancaktepe
Konya Güneysınır			İstanbul Sultangazi
Konya Hadım			İstanbul Şile
Konya Halkapınar			İstanbul Tuzla
Konya Hüyük			İstanbul Ümraniye
Konya Ilgın			İstanbul Üsküdar
Konya Kadınhanı			İstanbul
Konya Karapınar			Zeytinburnu
Konya Karatay			İzmir Kiraz
Konya Meram			Kahramanmaraş
			Andırın
			Kahramanmaraş
			Elbistan
			Kahramanmaraş
			Pazarcık
			Karabük
			Karabük

Konya Sarayönü
Konya Selçuklu
Konya Taşkent
Konya Yalılıyük

Konya Yunak
Kütahya Altıntaş
Kütahya Aslanapa
Kütahya
Çavdarhisar
Kütahya Domaniç
Kütahya
Dumlupınar
Kütahya Emet
Kütahya Gediz

Kütahya Hisarcık
Kütahya Kütahya
Merkez

Kütahya Pazarlar
Kütahya Simav

Kütahya Şaphane

Kütahya Tavşanlı

Malatya Battalgazi
Malatya Darende
Malatya Doğanyol
Malatya Kale
Malatya Pütürge
Malatya Yeşilyurt
Manisa Demirci
Nevşehir Acıgöl
Nevşehir Nevşehir
Merkez

Niğde Altunhisar
Niğde Çamardı
Ordu Akkuş

Ordu Aybastı

Ordu Çamaş

Ordu Çatalpınar
Ordu Çaybaşı
Ordu İkizce

Merkez
Karabük
Safranbolu
Karabük Yenice
Karaman Ayrancı
Karaman Ermenek
Karaman
Sarıveliler
Kars Akyaka
Kars Arpaçay

Kastamonu Abana
Kastamonu Araç
Kastamonu
Azdavay
Kastamonu Cide
Kastamonu Daday
Kastamonu
Devrekâni
Kastamonu
Hanönü
Kastamonu
Kastamonu
Merkez

Kastamonu Küre
Kastamonu
Pınarbaşı
Kastamonu
Seydiler
Kastamonu
Taşköprü
Kayseri Akkışla
Kayseri Bünyan
Kayseri Felahiye
Kayseri Özvatan
Kayseri Pınarbaşı
Kayseri Sarıoğlan
Kayseri Sarız

Kayseri Talas
Kayseri Yeşilhisar
Kırıkkale Balışeyh
Kırıkkale Delice
Kırıkkale Kırıkkale
Merkez
Kırıkkale
Sulakyurt
Kırıkkale
Yahşihan
Kırşehir Akpınar
Kırşehir Kaman

Ordu Kabadüz
Ordu Kabataş
Ordu Korgan
Ordu Kumru
Ordu Mesudiye
Ordu Ünye
Osmaniye Bahçe
Rize Ardeşen
Rize Çamlıhemşin
Rize Çayeli
Rize Der pazarı

Rize Güneysu
Rize İkizdere
Rize İyidere
Rize Kalkandere
Rize Rize Merkez
Sakarya Akyazı
Sakarya Arifiye
Sakarya Erenler
Sakarya Ferizli

Sakarya Geyve
Sakarya Hendek
Sakarya
Karapürçek
Sakarya Karasu
Sakarya Kaynarca
Sakarya Kocaali
Sakarya Pamukova
Sakarya Taraklı
Samsun Asarcık
Samsun Ayvacık
Samsun Canik
Samsun Çarşamba
Samsun Kavak
Samsun
Ondokuzmayıs
Samsun Salıpazarı
Samsun Terme
Samsun
Vezirköprü

Sinop Boyabat
Sinop Dikmen
Sinop Durağan
Sinop Saraydüzü

Kırşehir Kırşehir
Merkez

Kırşehir Mucur
Kilis Elbeyli
Kilis Kilis Merkez
Kocaeli Çayırova
Kocaeli Darıca
Kocaeli Derince
Kocaeli Gebze
Kocaeli Gölcük
Kocaeli İzmit
Kocaeli Kandıra
Kocaeli
Karamürsel
Kocaeli Kartepe
Kocaeli Körfez
Konya Akşehir
Konya Ereğli
Konya Seydişehir
Konya Tuzlukçu
Malatya Akçadağ
Malatya Arapgir
Malatya
Doğ anşehir
Malatya Kuluncak

Malatya Yazılıhan
Manisa Ahmetli
Manisa Alaşehir
Manisa Gördes
Manisa Kırkağaç
Manisa Köprübaşı
Manisa Kula
Manisa Selendi
Manisa Soma
Manisa Şehzadeler
Manisa Turgutlu

Manisa Yunusemre
Mersin Anamur
Mersin Aydıncık

Mersin Bozyazı
Mersin
Çamlıyayla
Mersin Erdemli
Mersin Gülnar
Mersin Mut

Sinop Türkeli

Sivas Akıncılar

Sivas Altınyayla

Sivas Doğanşar

Sivas Gölova

Sivas Gürün

Sivas Koyulhisar

Sivas Sivas

Merkez

Sivas Suşehri

Sivas Şarkışla

Sivas Ulaş

Sivas Yıldızeli

Şanlıurfa Akçakale

Şanlıurfa Harran

Tokat Artova

Tokat Başçiftlik

Tokat Erbaa

Tokat Pazar

Tokat Reşadiye

Tokat Sulusaray

Tokat Tokat

Merkez

Tokat Yeşilyurt

Trabzon Akçaabat

Trabzon Araklı

Trabzon Arsin

Trabzon Çarşıbaşı

Trabzon Çaykara

Trabzon

Dernekpazarı

Trabzon Hayrat

Trabzon Köprübaşı

Trabzon Maçka

Trabzon Of

Trabzon Sürmene

Trabzon Şalpaazarı

Trabzon

Vakfikebir

Trabzon Yomra

Yozgat

Akdağmadeni

Yozgat Aydıncık

Yozgat Çekerek

Mersin Toroslar

Muğla

Kavaklıdere

Muğla Seydikemer

Nevşehir Avanos

Nevşehir

Derinkuyu

Nevşehir Gülşehir

Nevşehir Kozaklı

Nevşehir Ürgüp

Niğde Bor

Niğde Çiftlik

Niğde Niğde

Merkez

Niğde Ulukışla

Ordu Fatsa

Ordu Gököy

Ordu Perşembe

Osmaniye Düziçi

Osmaniye

Hasanbeyli

Osmaniye Kadirli

Osmaniye

Osmaniye Merkez

Osmaniye Sumbas

Osmaniye

Toprakkale

Rize Hemşin

Rize Pazar

Sakarya Adapazarı

Sakarya Sapanca

Sakarya Serdivan

Sakarya Söğütü

Samsun Alaçam

Samsun Atakum

Samsun Bafra

Samsun Havza

Samsun İlkadım

Samsun

Ladik

Samsun Tekkeköy

Samsun Yakakent

Sinop Ayancık

Sinop Erfelek

Sinop Gerze

Sivas Gemerek

Yozgat Kadışehri
Yozgat Saraykent
Yozgat Sarıkaya

Yozgat Sorgun
Yozgat Yenifakılı
Yozgat Yerköy
Yozgat Yozgat
Merkez

Sivas Hafik
Sivas Kangal
Sivas Zara
Tekirdağ
Çerkezköy
Tekirdağ Kapaklı
Tokat Almus

Tokat Niksar
Tokat Turhal
Tokat Zile
Trabzon
Beşikdüzü
Trabzon Düzköy
Trabzon Ortahisar
Trabzon Tonya
Uşak Banaz
Uşak Karahallı
Uşak Ulubey
Uşak Uşak
Merkez
Yalova Altınova
Yalova Armutlu
Yalova Çiftlikköy
Yalova Termal
Yalova Yalova
Merkez
Yozgat
Boğazlıyan
Yozgat Çandır
Yozgat Çayıralan
Yozgat Şefaati
Zonguldak Alaplı
Zonguldak Devrek
Zonguldak Ereğli
Zonguldak Kozlu

EK.9. 2018 Genel Seçimi Oy Dağılımlarının İlçe Bazlı K-5 Kümeleme Analizi Sonucu

K5-2018				
1.Küme	2.Küme	3.Küme	4.Küme	5.Küme
Adana Feke	Ağrı Merkez	Ağrı	Adana Çukurova	Adana Aladağ
Adana Karaisalı	Ağrı Eleşkirt	Ağrı Doğubayazıt	Adana Karataş	Adana Ceyhan
Adana Saimbeyli	Ağrı Hamur	Ağrı Patnos	Adana Seyhan	Adana İmamoğlu
Adıyaman Besni	Ardahan Merkez	Ağrı Taşlıçay	Afyon Sultandağı	Adana Kozan
Adıyaman Çelikhan	Ardahan Göle	Ağrı Tutak	Amasya	Adana Pozantı
Adıyaman Gerger	Batman Gercüş	Batman	Gümüşhacıköy	Adana Sarıçam
Adıyaman Kahta	Hasankeyf	Merkez	Ankara Çankaya	Adana Sarıçam
Adıyaman Samsat	Batman Sason	Batman Beşiri	Antalya Gazipaşa	Adana Tufanbeyli
Adıyaman Sincik	Bingöl Adaklı	Batman Kozluk	Antalya İbradı	Adana Yumurtalık
Afyon Merkez	Bingöl Bingöl	Bingöl Karlıova	Antalya Kemer	Adana Yüreğir
Afyon Bayat	Bingöl Kiğı	Bingöl Yayladere	Antalya Konyaaltı	Adıyaman Merkez
Afyon Bolvadin	Bingöl Yedisu	Diyarbakır Bağlar	Antalya	Adıyaman Merkez
Afyon Çobanlar	Adilcevaz	Diyarbakır Bismil	Muratpaşa	Adıyaman Gölbaşı
Afyon Hocalar	Bitlis Ahlat	Diyarbakır Çınar	Ardahan Damal	Adıyaman Tut
Afyon İhsaniye	Bitlis Bitlis	Diyarbakır Dicle	Ardahan Hanak	Afyon Başmakçı
Afyon İncehisar	Merkez	Diyarbakır Ergani	Artvin Artvin	Afyon Çay
Afyon Sandıklı	Bitlis	Diyarbakır Hazro	Merkez	Afyon Dazkırı
Afyon Sincanlı	Güroymak	Diyarbakır Kayapınar	Artvin Hopa	Afyon Dinar
Afyon Şuhut	Bitlis Hizan	Diyarbakır Kocaköy	Artvin Kemalpaşa	Afyon Emirdağ
Aksaray Ağaçören	Bitlis Tatvan	Diyarbakır Kulp	Artvin Şavşat	Afyon Evciler
Aksaray Aksaray	Çermik	Diyarbakır Lice	Aydın Çine	Afyon Kızılören
Aksaray Merkez	Diyarbakır	Diyarbakır Lince	Aydın Didim	Aksaray Gülağaç
Aksaray Eski	Çüngüş	Diyarbakır Silvan	(Yenişehir)	Amasya Amasya
Aksaray Güzelyurt	Diyarbakır Eğin	Diyarbakır Sur	Aydın Efeler	Merkez
Aksaray Ortaköy	Diyarbakır Hani	Diyarbakır Yenisehir/Diyarbakır	Aydın Germencik	Amasya Göynücek
Aksaray Sarıyahşi	Elazığ	Erzurum	Aydın Karacasu	Amasya Hamamözü
Aksaray Sultanhanı	Karakoçan	Karacöban	Aydın Kuşadası	Amasya Merzifon
Amasya Suluova	Erzurum Hınıs	Erzurum Karayazı	Aydın Nazilli	Amasya Taşova
	Hakkari	Erzurum Tekman	Aydın Söke	Ankara Ayaş
	Şemdinli	Hakkari Çukurca	Aydın Sultanhisar	Ankara Balâ

Ankara Akyurt	Iğdır Karakoyunlu	Hakkari Merkez Hakkari	Hakkari	Balıkesir Ayvalık Balıkesir	Ankara Beypazarı
Ankara Altındağ	Iğdır Tuzluca	Yüksekova		Bandırma Balıkesir	Ankara Elmadağ
Ankara Çamlıdere	Kars Kağızman Kars Kars	Kars Dığor		Burhaniye	Ankara Etimesgut
Ankara Çubuk	Merkez	Mardin Dargeçit		Balıkesir Edremit	Ankara Evren
Ankara Gündül	Kars Sarıkamış	Mardin Derik		Balıkesir Erdek	Ankara Gölbaşı
Ankara Haymana	Kars Selim	Mardin Kızıltepe		Balıkesir Gömeç	Ankara Keçiören
Ankara Kalecik	Kars Susuz	Mardin Mazıdağı		Balıkesir Manyas Balıkesir	Ankara Mamak
Ankara Kazan	Dilovası	Mardin Nusaybin		Marmara	Ankara Nallıhan
Ankara Kızılcahamam	Konya Cihanbeyli	Muş Bulanık		Bartın Amasra	Ankara Polatlı
Ankara Pursaklar	Mardin Artuklu	Muş Korkut		Burdur Yeşilova	Ankara Şereflikoçhisar
Ankara Sincan	Mardin Midyat	Muş Malazgirt		Bursa Mudanya	Ankara Yenimahalle
Ardahan Posof	Mardin Ömerli	Muş Varto		Bursa Nilüfer	Antalya Akseki
Artvin Yusufeli	Mardin Savur	Siirt Eruh		Çanakkale Ayvacık Çanakkale	Antalya Aksu/Antalya
Aydın Köşk	Mersin Akdeniz	Siirt Kurtalan		Bayramiç	Antalya Alanya
Balıkesir	Muş Muş	Şanlıurfa Suruç		Çanakkale Bozcaada Çanakkale	Antalya Döşemealtı
Dursunbey	Merkez	Şırnak Beytüşşebap		Çanakkale Merkez Çanakkale	Antalya Elmalı
Balıkesir Havran	Siirt Baykan	Şırnak Cizre		Eceabat	Antalya Finike
Balıkesir İvrindi	Siirt Pervari Siirt Siirt	Şırnak Güçlükönak		Çanakkale Ezine Çanakkale	Antalya Gündoğmuş
Balıkesir Kepsut	Merkez Şanlıurfa	Şırnak İdil		Gelibolu Çanakkale	Antalya Kale
Bartın Ulus	Birecik Şanlıurfa	Şırnak Silopi		Gökçeada (İmroz)	Antalya Kaş
Bayburt Aydıntepe	Bozova	Şırnak Şırnak	Şırnak	Denizli Bekilli	Antalya Kepez
Bayburt Bayburt	Şanlıurfa	Merkez			
Merkez	Ceylanpınar Şanlıurfa				
Bayburt Demirözü	Halfeti Şanlıurfa	Şırnak Uludere		Denizli Çal	Antalya Korkuteli
Bingöl Genç	Hilvan Şanlıurfa	Tunceli Mazgirt		Denizli Güney	Antalya Kumluca
Bingöl Solhan	Karaköprü Şanlıurfa	Tunceli Nazımiye		Denizli Sarayköy Edirne Edirne	Antalya Manavgat
Bitlis Mutki	Siverek Şanlıurfa	Tunceli Ovacık		Merkez	Antalya Serik
Bolu Dörtdivan	Viranşehir Van	Tunceli Pertek Tunceli Tunceli		Edirne Enez	Ardahan Çıldır
Bolu Gerede	Bahçeşaray	Merkez		Edirne Havsa	Artvin Arhavi
Bolu Göynük	Van Edremit	Van Başkale		Edirne İpsala	Artvin Borçka
Bolu Mudurnu	Van Erciş	Van Çaldıran		Edirne Keşan	Artvin Murgul
Bolu Yeniçağa	Van Gevaş	Van Çatak		Edirne Lalapaşa	Aydın Bozdoğan

Burdur Ağlasun	Van Gürpınar	Van Muradiye	Edirne Meriç	Aydın Buharkent
Burdur Altınyayla	Van İpekyolu	Van Özalp	Edirne Süloğlu	Aydın İncirlioğlu
Burdur Çeltikçi	Van Tuşba	Van Saray	Edirne	Aydın Karpuzlu
Burdur Gölhisar			Uzunköprü	Aydın Koçarlı
Burdur Kemer			Eskişehir Han	
Bursa Büyükorhan			Eskişehir	Aydın Kuyucak
Bursa Gürsu			Odunpazarı	Aydın Yenipazar
Bursa Harmancık			Hatay Arsuz	Balıkesir Altıeylül
Bursa İnegöl			Hatay Defne	Balıkesir Balya
Bursa Keles			Hatay Samandağ	Balıkesir Bigadiç
Bursa Orhaneli			İstanbul Adalar	Balıkesir Gönen
			İstanbul Ataşehir	Balıkesir Karesi
			İstanbul Avcılar	Balıkesir
			İstanbul Bakırköy	Savaştepe
Çankırı Atkaracalar				
Çankırı			İstanbul Beşiktaş	Balıkesir Sındırgı
Bayramören			İstanbul	
Çankırı Çankırı	Çankırı		Beylikdüzü	Balıkesir Susurluk
Merkez			İstanbul	Bartın Bartın
			Büyükçekmece	Merkez
Çankırı Çerkeş			İstanbul Çatalca	Bartın Kurucasıle
Çankırı Eldivan				Bilecik Bilecik
			İstanbul Kadıköy	Merkez
Çankırı Ilgaz			İstanbul Kartal	Bilecik Bozüyük
Çankırı Kızılırmak			İstanbul Maltepe	Bilecik Gölpazarı
Çankırı Korgun			İstanbul Sarıyer	Bilecik İnhisar
Çankırı Kurşunlu			İstanbul Silivri	Bilecik Osmaneli
Çankırı Orta			İstanbul Şişli	Bilecik Pazaryeri
Çankırı Şabanözü			İzmir Aliağa	Bilecik Söğüt
Çankırı Yapraklı			İzmir Balçova	Bilecik Yenipazar
Çorum Alaca			İzmir Bayındır	Bolu Bolu Merkez
Çorum Bayat			İzmir Bayraklı	Bolu Kıbrısık
Çorum Boğazkale			İzmir Bergama	Bolu Mengen
Çorum İskilip			İzmir Beydağ	Bolu Seben
Çorum Kargı			İzmir Bornova	Burdur Bucak
Çorum Laçın				Burdur Burdur
			İzmir Buca	Merkez
Çorum Oğuzlar			İzmir Çeşme	Burdur Çavdır
Çorum Osmancık			İzmir Çiğli	Burdur Karamanlı
Çorum Sungurlu			İzmir Dikili	Burdur Tefenni
Çorum Uğurludağ			İzmir Foça	Bursa Gemlik
Denizli Çameli			İzmir Gaziemir	Bursa İznik
Düzce Cumayeri			İzmir Güzelbahçe	Bursa Karacabey
Düzce Çilimli				
Düzce Düzce			İzmir Karabağlar	Bursa Kestel
Merkez				Bursa Mustafa
			İzmir Karaburun	Kemal Paşa
Düzce Gölyaka			İzmir Karşıyaka	Bursa Orhangazi
Düzce Gümüşova				

Düzce Kaynaşlı	İzmir Kınık	Bursa Osmangazi
Düzce Yığılca	İzmir Konak	Bursa Yenişehir
Elazığ Alacakaya	İzmir Menderes	Bursa Yıldırım
Elazığ Arıcak	İzmir Menemen	Çanakkale Biga
Elazığ Baskil	İzmir Narlıdere	Çanakkale Çan
Elazığ Merkez	İzmir Ödemiş	Çanakkale Lapseki
Elazığ Keban	İzmir Seferihisar	Çanakkale Yenice
		Çorum Çorum
Elazığ Kovancılar	İzmir Selçuk	Merkez
Elazığ Maden	İzmir Tire	Çorum Dodurga
Elazığ Palu	İzmir Torbalı	Çorum Mecitözü
Elazığ Sivrice	İzmir Urla	Çorum Ortaköy
	Kahramanmaraş	
Erzincan İliç	Nurhak	Denizli Acıpayam
	Kırklareli	
Erzincan Kemaliye	Babaeski	Denizli Akköy
	Kırklareli	
Erzincan Otlukbeli	Kırklareli Merkez	Denizli Babadağ
Erzincan Refahiye	Kırklareli Kofçaz	Denizli Baklan
	Kırklareli	
Erzurum Aşkale	Lüleburgaz	Denizli Beyağaç
	Kırklareli	
Erzurum Çat	Pehlivan köy	Denizli Bozkurt
	Kırklareli	
Erzurum Horasan	Pınarhisar	Denizli Buldan
Erzurum Ilıca	Kırklareli Vize	Denizli Çardak
Erzurum İspir	Kırşehir Boztepe	Denizli Çivril
Erzurum Köprüköy	Malatya Arguvan	Denizli Honaz
	Malatya	
Erzurum Narman	Hekimhan	Denizli Kale
		Denizli
Erzurum Oltu	Manisa Akhisar	Merkezefendi
	Manisa	
Erzurum Olur	Gölmarmara	Denizli Serinhisar
Erzurum Palandöken		
Erzurum Pasinler	Manisa Salihli	Denizli Tavas
Erzurum Pazaryolu	Manisa Sarıgöl	Düzce Akçakoca
Erzurum Tortum	Manisa Saruhanlı	Elazığ Ağın
	Mersin Mezitli	Erzincan Çayırılı
		Erzincan Erzincan
Erzurum Uzundere	Mersin Silifke	Merkez
Erzurum Yakutiye	Mersin Tarsus	Erzincan Kemah
	Mersin	
Eskişehir Günyüzü	Yenişehir/Mersin	Erzincan Tercan
Eskişehir Mihalgazi	Muğla Bodrum	Erzincan Üzümlü
Eskişehir		
Sarıcakaya	Muğla Dalaman	Erzurum Şenkaya
Gaziantep Araban	Muğla Datça	Eskişehir Alpu
		Eskişehir
Gaziantep İslahiye	Muğla Fethiye	Beylikova

Gaziantep Nizip	Muğla Köyceğiz	Eskişehir Çifteler
Gaziantep Nurdağı	Muğla Marmaris	Eskişehir İnönü
		Eskişehir
Gaziantep Yavuzeli	Muğla Menteşe	Mahmudiye
		Eskişehir
Giresun Alucra	Muğla Milas	Mihalıççık
Giresun Çamoluk	Muğla Ortaca	Eskişehir Seyitgazi
		Eskişehir
Giresun Çanakçı	Muğla Ula	Sivrihisar
Giresun Dereli	Muğla Yatağan	Eskişehir Tepebaşı
	Nevşehir	Gaziantep
Giresun Doğankent	Hacıbektaş	Karkamış
Giresun Güce	Ordu Gürgentepe	Gaziantep Oğuzeli
		Gaziantep
Giresun Keşap	Ordu Ulubey	Şahinbey
Giresun	Sinop	Gaziantep
Şebinkarahisar	Merkez	Şehitkamil
Giresun Yağlıdere	Sivas Divriği	Giresun Bulancak
Gümüşhane		
Gümüşhane		
Merkez		
Gümüşhane Kelkit		
Gümüşhane Köse	Sivas İmranlı	Giresun Espiye
	Tekirdağ Çorlu	Giresun Eynesil
Gümüşhane Kürtün		Giresun Giresun
Gümüşhane Şiran	Tekirdağ Ergene	Merkez
	Tekirdağ	
	Hayrabolu	Giresun Görele
Gümüşhane Torul	Tekirdağ Malkara	Giresun Piraziz
Hatay Altınözü	Tekirdağ	
Hatay Hassa	Marmaraereğlisi	Giresun Tirebolu
	Tekirdağ Muratlı	Hatay Antakya
Hatay Kırıkhan	Tekirdağ Saray	Hatay Belen
Hatay Kumlu	Tekirdağ	
Hatay Reyhanlı	Süleymanpaşa	Hatay Dörtöyl
Hatay Yayladağı	Tekirdağ Şarköy	Hatay Erzin
Isparta Sütçüler	Tokat Almus	Hatay İskenderun
İstanbul Arnavutköy	Tunceli Hozat	Hatay Payas
İstanbul Esenler	Tunceli Pülümür	Isparta Aksu
İstanbul Sultanbeyli	Uşak Eşme	Isparta Atabey
İstanbul Sultangazi		Isparta Eğirdir
Kahramanmaraş		Isparta Gelendost
Afşin		Isparta Gönen
Kahramanmaraş		Isparta Isparta
Dulkadiroğlu		Merkez
Kahramanmaraş		
Ekinözü		Isparta Keçiborlu
Kahramanmaraş		
Göksun		Isparta Senirkent
Kahramanmaraş		Isparta
Onikişubat		Şarkikaraağaç
		Isparta Uluborlu

Kahramanmaraş
Türkoğlu

Karabük Eflâni
Karabük Eskipazar
Karabük Karabük
Merkez
Karabük Ovacık

Karaman Başyayla
Karaman Karaman
Merkez
Karaman
Kâzımkarabekir
Kastamonu Ağlı
Kastamonu Araç
Kastamonu Bozkurt
Kastamonu Cide
Kastamonu
Çatalzeytin
Kastamonu
Doğanyurt
Kastamonu
İhsangazi

Kastamonu İnebolu
Kastamonu Küre
Kastamonu
Pınarbaşı
Kastamonu
Seydiler
Kastamonu
Şenpazar
Kastamonu
Taşköprü
Kastamonu Tosya

Kayseri Develi
Kayseri Hacılar
Kayseri İncesu

Kayseri Kocasinan

Kayseri Melikgazi

Kayseri Tomarza

Kayseri Yahyalı

Kırıkkale Bahşili
Kırıkkale Çelebi
Kırıkkale
Karakeçili

Isparta Yalvaç
Isparta
Yenişarbademli
İstanbul Bağcılar
İstanbul
Bahçelievler
İstanbul Başakşehir
İstanbul
Bayrampaşa

İstanbul Beykoz

İstanbul Beyoğlu
İstanbul Çekmeköy
İstanbul Esenyurt
İstanbul Eyüp
İstanbul Fatih
İstanbul
Gaziosmanpaşa

İstanbul Güngören

İstanbul Kağıthane
İstanbul
Küçükçekmece
İstanbul Pendik
İstanbul
Sancaktepe

İstanbul Şile

İstanbul Tuzla

İstanbul Ümraniye
İstanbul Üsküdar
İstanbul

Zeytinburnu
İzmir Kemalpaşa
İzmir Kiraz
Kahramanmaraş
Andırın

Kahramanmaraş
Çağlıancerit
Kahramanmaraş
Elbistan
Kahramanmaraş
Pazarcık
Karabük
Safranbolu
Karabük Yenice

Karaman Ayrancı

Kırşehir Akçakent

Kırşehir Çiçekdağı

Kilis Musabeyli

Kilis Polateli

Kocaeli Başiskele

Kocaeli Kartepe

Konya Ahırılı

Konya Akören

Konya Altınekin

Konya Beyşehir

Konya Bozkır

Konya Çeltik

Konya Çumra

Konya Derbent

Konya Derebucak

Konya Doğanhisar

Konya Güneysınır

Konya Hadım

Konya Halkapınar

Konya Hüyük

Konya Ilgın

Konya Kadınhanı

Konya Karapınar

Konya Karatay

Konya Kulu

Konya Meram

Konya Sarayönü

Konya Selçuklu

Konya Taşkent

Konya Yalıhüyük

Konya Yunak

Kütahya Altıntaş

Kütahya Aslanapa

Kütahya

Çavdarhisar

Kütahya Domaniç

Kütahya Emet

Kütahya Gediz

Kütahya Hisarcık

Karaman Ermenek

Karaman

Sarıveliler

Kars Akyaka

Kars Arpaçay

Kastamonu Abana

Kastamonu

Azdavay

Kastamonu Daday

Kastamonu

Devrekâni

Kastamonu

Hanönü

Kastamonu

Kastamonu

Merkez

Kayseri Akkışla

Kayseri Bünyan

Kayseri Felahiye

Kayseri Özvatan

Kayseri Pınarbaşı

Kayseri Sarıoğlu

Kayseri Sarız

Kayseri Talas

Kayseri Yeşilhisar

Kırıkkale Balışeyh

Kırıkkale Delice

Kırıkkale Keskin

Kırıkkale Kırıkkale

Merkez

Kırıkkale

Sulakyurt

Kırıkkale

Yahşihan

Kırklareli

Demirköy

Kırşehir Akpınar

Kırşehir Kaman

Kırşehir Kırşehir

Merkez

Kırşehir Mucur

Kilis Elbeyli

Kilis Kilis Merkez

Kocaeli Çayırova

Kocaeli Darıca

Kocaeli Derince

Kocaeli Gebze

Kocaeli Gölcük

Kocaeli İzmit

Kütahya Pazarlar

Kütahya Simav

Kütahya Şaphane

Kütahya Tavşanlı

Malatya Battalgazi

Malatya Darende

Malatya Doğanyol

Malatya Kale

Malatya Pütürge

Manisa Demirci

Manisa Kırkağaç

Mardin Yeşilli

Muş Hasköy

Nevşehir Acıgöl

Nevşehir Gülşehir

Nevşehir Nevşehir

Merkez

Niğde Altınhisar

Niğde Çamardı

Ordu Akkuş

Ordu Aybastı

Ordu Çatalpınar

Ordu Çaybaşı

Ordu İkizce

Ordu Kabadüz

Ordu Kabataş

Ordu Korgan

Ordu Kumru

Ordu Mesudiye

Ordu Ünye

Osmaniye Bahçe

Rize Ardeşen

Rize Çamlıhemşin

Rize Çayeli

Rize Der pazarı

Rize Güneysu

Rize Hemşin

Rize İkizdere

Rize İyidere

Rize Kalkandere

Rize Rize Merkez

Sakarya Adapazarı

Sakarya Akyazı

Kocaeli Kandıra

Kocaeli

Karamürsel

Kocaeli Körfez

Konya Akşehir

Konya Emirgazi

Konya Ereğli

Konya Seydişehir

Konya Tuzlukçu

Kütahya

Dumlupınar

Kütahya Kütahya

Merkez

Malatya Akçadağ

Malatya Arapgir

Malatya

Doğanşehir

Malatya Kuluncak

Malatya Yazihan

Malatya Yeşilyurt

Manisa Ahmetli

Manisa Alaşehir

Manisa Gördes

Manisa Köprübaşı

Manisa Kula

Manisa Selendi

Manisa Soma

Manisa Şehzadeler

Manisa Turgutlu

Manisa Yunus emre

Mersin Anamur

Mersin Aydın cık

Mersin Bozyazı

Mersin Çamlıyayla

Mersin Erdemli

Mersin Gülnar

Mersin Mut

Mersin Toroslar

Muğla Kavaklıdere

Muğla Seydikemer

Nevşehir Avanos

Nevşehir

Derinkuyu

Nevşehir Kozaklı

Nevşehir Ürgüp

Niğde Bor

Niğde Çiftlik

Sakarya Arifiye
Sakarya Erenler
Sakarya Ferizli
Sakarya Geyve
Sakarya Hendek
Sakarya
Karapürçek
Sakarya Karasu
Sakarya Kaynarca
Sakarya Kocaali

Sakarya Pamukova
Sakarya Söğütli

Sakarya Taraklı
Samsun Asarcık

Samsun Ayvacık
Samsun Bafra
Samsun Canik
Samsun Çarşamba
Samsun Kavak
Samsun Ladik
Samsun
Ondokuzmayıs
Samsun Salıpazarı
Samsun Terme
Samsun Vezirköprü
Siirt Aydınlar
Siirt Şirvan
Sinop Boyabat
Sinop Dikmen
Sinop Durağan
Sinop Saraydüzü
Sinop Türkeli
Sivas Akıncılar
Sivas Altınyayla
Sivas Doğanşar

Sivas Gölova
Sivas Koyulhisar
Sivas Sivas Merkez
Sivas Suşehri
Sivas Şarkışla

Sivas Yıldızeli
Şanlıurfa Akçakale
Şanlıurfa Eyyübiye

Niğde Niğde
Merkez
Niğde Ulukışla
Ordu Altınordu
Ordu Çamaş
Ordu Fatsa

Ordu Gököy
Ordu Gülyalı
Ordu Perşembe
Osmaniye Düziçi
Osmaniye
Hasanbeyli
Osmaniye Kadirli
Osmaniye
Osmaniye Merkez
Osmaniye Sumbas
Osmaniye
Toprakkale
Rize Fındıklı
Rize Pazar
Sakarya Sapanca
Sakarya Serdivan
Samsun Alaçam

Samsun Atakum
Samsun Havza
Samsun İlkadım
Samsun Tekkeköy
Samsun Yakakent
Sinop Ayancık
Sinop Erfelek
Sinop Gerze
Sivas Gemerek
Sivas Gürün
Sivas Hafik
Sivas Kangal
Sivas Ulaş
Sivas Zara
Tekirdağ
Çerkezköy
Tekirdağ Kapaklı
Tokat Niksar
Tokat Turhal
Tokat Zile
Trabzon
Beşikdüzü
Trabzon Düzköy
Trabzon Ortahisar

Şanlıurfa Haliliye

Şanlıurfa Harran

Tokat Artova

Tokat Başçiftlik

Tokat Erbaa

Tokat Pazar

Tokat Reşadiye

Tokat Sulusaray

Tokat Tokat
Merkez

Tokat Yeşilyurt

Trabzon Akçaabat

Trabzon Araklı

Trabzon Arsin

Trabzon Çarşıbaşı

Trabzon Çaykara

Trabzon

Dernekpazarı

Trabzon Hayrat

Trabzon Köprübaşı

Trabzon Maçka

Trabzon Of

Trabzon Sürmene

Trabzon Şalpazarı

Trabzon Vakfıkebir

Trabzon Yomra

Yalova Termal

Yozgat

Akdağmadeni

Yozgat Aydıncık

Yozgat Çekerek

Yozgat Kadişehri

Yozgat Saraykent

Yozgat Sarıkaya

Yozgat Sorgun

Yozgat Yerköy

Yozgat Yozgat
Merkez

Zonguldak Devrek

Trabzon Tonya

Tunceli

Çemişgezek

Uşak Banaz

Uşak Karahallı

Uşak Sivaslı

Uşak Ulubey

Uşak Uşak Merkez

Yalova Altınova

Yalova Armutlu

Yalova Çınarcık

Yalova Çiftlikköy

Yalova Yalova
Merkez

Yozgat Boğazlıyan

Yozgat Çandır

Yozgat Çayıralan

Yozgat Şefaati

Yozgat Yenifakılı

Zonguldak Alaplı

Zonguldak

Çaycuma

Zonguldak Ereğli

Zonguldak

Gökçebey

Zonguldak Kilimli

Zonguldak Kozlu

Zonguldak

Zonguldak Merkez

EK.10 2011 Genel Seçimi Oy Dağılımlarının İlçe Bazlı K-6 Kümeleme Analizi Sonucu

K6-2011					
1.Küme	2.Küme	3.Küme	4.Küme	5.Küme	6.Küme
Ağrı	Adıyaman	Ağrı	Ağrı	Adana	
Doğubayazıt	Adıyaman	Merkez	Çukurova	Adana Yüreğir	Adana Aladağ
Batman	Batman	Ağrı		Adıyaman	
Merkez	Besni	Diyadin	Adana Karataş	Gölbaşı	Adana Ceyhan
	Adıyaman	Ağrı			
Bitlis Hizan	Çelikhan	Hamur	Adana Seyhan	Adıyaman Tut	Adana Feke
Diyarbakır	Adıyaman	Ağrı	Afyon	Afyon	Adana
Bağlar	Gerger	Patnos	Sultandağı	Başmakçı	İmamoglu
Diyarbakır	Adıyaman	Ağrı	Amasya	Afyon	Adana
Bismil	Kahta	Taşlıçay	Gümüşhacıköy	Emirdağ	Karaisali
Diyarbakır	Adıyaman		Ankara		
Çınar	Samsat	Ağrı Tutak	Çankaya	Afyon Evciler	Adana Kozan
				Amasya	
Diyarbakır	Adıyaman	Batman	Ankara	Amasya	
Dicle	Sincik	Beşiri	Yenimahalle	Merkez	Adana Pozantı
Diyarbakır	Afyon	Batman	Antalya	Amasya	Adana
Hazro	Merkez	Gercüş	Konyaaltı	Göynücek	Saimbeyli
Diyarbakır		Batman	Antalya	Amasya	
Kayapınar	Afyon Bayat	Hasankeyf	Muratpaşa	Hamamözü	Adana Sarıçam
Diyarbakır		Batman		Amasya	Adana
Kocaköy	Afyon Bolvadin	Kozluk	Ardahan Çıldır	Merzifon	Tufanbeyli
		Batman	Ardahan	Amasya	Adana
Diyarbakır Lice	Afyon Çobanlar	Sason	Damal	Taşova	Yumurtalık
		Bingöl			
Diyarbakır		Bingöl	Ardahan	Ankara	
Silvan	Afyon Hocalar	Merkez	Hanak	Elmadağ	Afyon Çay
		Bingöl	Artvin	Ankara	
Diyarbakır Sur	Afyon İhsaniye	Karlıova	Ardanuç	Etimesgut	Afyon Dazkırı
Diyarbakır					
Yenişehir/Diyar		Bingöl			
bakır	Afyon İncehisar	Yayladere	Artvin Hopa	Ankara Gölbaşı	Afyon Dinar
Erzurum		Bitlis		Ankara	Afyon
Karaçoban	Afyon Sandıklı	Adilcevaz	Aydın Çine	Keçiören	Kızılören
Erzurum		Bitlis	Aydın Didim	Ankara	Aksaray
Karayazı	Afyon Sincanlı	Ahlat	(Yenişehir)	Mamak	Sarıyahşi
Erzurum		Bitlis	Bitlis	Ankara	
Tekman	Afyon Şuhut	Merkez	Aydın Efeler	Nallıhan	Ankara Ayaş
Hakkari		Bitlis	Aydın	Ankara	
Çukurca	Ağrı Eleşkirt	Güroymak	Germencik	Şereflikoçhisar	Ankara Polatlı
Hakkari Hakkari	Aksaray	Bitlis	Aydın	Antalya	
Merkez	Ağaçören	Tatvan	Kuşadası	Akseki	Antalya Alanya
Hakkari	Aksaray Aksaray	Diyarbakır		Antalya	Antalya
Şemdinli	Merkez	Çermik	Aydın Söke	Aksu/Antalya	Gündoğmuş
Hakkari		Diyarbakır	Aydın	Antalya	Antalya
Yüksekova	Aksaray Eski	Eğil	Sultanhisar	Döşemealtı	Kumluca
	Aksaray	Diyarbakır	Balıkesir		
Kars Digor	Gülağaç	Ergani	Ayvalık	Antalya Elmalı	Antalya Serik
Mardin	Aksaray	Diyarbakır	Balıkesir	Antalya Finike	Artvin Borçka

Dargeçit	Güzelyurt	Hani	Bandırma		
Mardin Derik	Aksaray Ortaköy	Diyarbakır	Balıkesir	Antalya	Aydın Köşk
Mardin	Amasya	Kulp	Burhaniye	Gazipaşa	Bilecik
Kızıltepe	Suluova	Erzurum	Balıkesir	Antalya İbradı	Bozüyük
Mardin		Hınıs	Edremit		Bilecik
Mazıdağı	Ankara Akyurt	İğdır	Balıkesir	Antalya Kale	Osmaneli
Mardin	Ankara	Aralık	Erdek		Bilecik
Nusaybin	Altındağ	İğdır	Balıkesir	Antalya Kaş	Pazaryeri
		Tuzluca	Gömeç		
		Kars	Balıkesir		
Mardin Ömerli	Ankara Balâ	Kağızman	Manyas	Antalya Kemer	Bilecik Söğüt
	Ankara				
Mardin Savur	Beyazırı	Kars Susuz	Bartın Amasra	Antalya Kepez	Burdur Tefenni
					Erzincan
	Ankara	Mardin		Antalya	Erzincan
Muş Bulanık	Çamlıdere	Artuklu	Bingöl Yedisu	Korkuteli	Merkez
		Mardin	Burdur	Antalya	Gümüşhane
Muş Malazgirt	Ankara Çubuk	Midyat	Karamanlı	Manavgat	Şiran
				Ardahan	
		Mardin	Burdur	Ardahan	
Muş Varto	Ankara Evren	Yeşilli	Yeşilova	Merkez	Hatay Belen
		Muş	Bursa		
Siirt Eruh	Ankara Gündül	Korkut	Mudanya	Ardahan Göle	Hatay Dörtöyl
	Ankara	Muş	Çanakkale		İğdır
Siirt Kurtalan	Haymana	Merkez	Ayvacak	Artvin Arhavi	İğdır
Şırnak		Siirt	Çanakkale	Artvin	Merkez
Beytüşşebap	Ankara Kalecik	Baykan	Bayramiç	Artvin	İğdır
		Siirt	Çanakkale	Merkez	Karakoyunlu
Şırnak Cizre	Ankara Kazan	Pervari	Bozcaada	Artvin Murgul	Isparta Aksu
			Çanakkale		
Şırnak	Ankara	Siirt	Çanakkale		Isparta
Güçlükönak	Kızılcahamam	Merkez	Merkez	Artvin Şavşat	Senirkent
	Ankara	Şanlıurfa	Çanakkale	Aydın	Isparta
Şırnak İdil	Pursaklar	Birecik	Eceabat	Bozdoğan	Şarkıkaraağaç
		Şanlıurfa	Çanakkale	Aydın	
Şırnak Silopi	Ankara Sincan	Bozova	Ezine	Buharkent	Isparta Yalvaç
		Şanlıurfa			
Şırnak Merkez	Şırnak	Ceylanpınarı	Çanakkale	Aydın	
	Ardahan Posof	r	Gelibolu	İncirlioğlu	Kars Arpaçay
		Şanlıurfa		Aydın	Kars
Şırnak Uludere	Artvin Yusufeli	Halfeti	Denizli Bekilli	Karacasu	Merkez
	Balıkesir	Şanlıurfa		Aydın	Kastamonu
Van Başkale	Dursunbey	Hilvan	Denizli Güney	Karpuzlu	Ağlı
	Balıkesir	Şanlıurfa	Denizli		Kastamonu
Van Çaldıran	Kepsut	Siverek	Sarayköy	Aydın Koçarlı	Devrekâni
		Şanlıurfa	Edirne	Aydın	Kastamonu
Van Çatak	Bartın Ulus	Suruç	Merkez	Kuyucak	Doğanyurt
					Kastamonu
					Kastamonu
Van Özalp	Bayburt	Şanlıurfa			
	Aydıntepe	Viranşehir	Edirne Enez	Aydın Nazilli	Merkez
		Van			
	Bayburt	Bahçeşarayı			
Van Saray	Merkez		Edirne Havsa	Aydın	Kastamonu
	Bayburt	Van		Yenipazar	Seydiler
	Demirözü	Edremit	Edirne İpsala	Balıkesir Balya	Kastamonu
					Taşköprü

Bingöl Adaklı	Van Erciş	Edirne Keşan	Balıkesir	Kayseri
Bingöl Genç	Van Gevaş	Edirne	Bigadiç	Felahiye
Bingöl Solhan	Van	Lalapaşa	Balıkesir	Kayseri
Bitlis Mutki	Gülpınar	Edirne Meriç	Gönen	Özvatan
	Van		Balıkesir	Kayseri
	Muradiye	Edirne Süloğlu	Havran	Pınarbaşı
		Edirne	Balıkesir	Kayseri Sarız
Bolu Dörtdivan		Uzunköprü	Marmara	Kırşehir Kaman
		Hatay	Balıkesir	
Bolu Gerede		İskenderun	Savaştepe	Kırşehir Mucur
		Hatay	Balıkesir	Manisa
Bolu Göynük		Samandağ	Sındırgı	Turgutlu
		İstanbul	Balıkesir	
Bolu Yeniçağa		Adalar	Susurluk	Mersin Anamur
		İstanbul	Bartın	Mersin
Burdur Ağlasun		Bakırköy	Merkez	Aydıncık
Burdur		İstanbul	Bartın	
Altınyayla		Beşiktaş	Kurucaşile	Mersin Bozyazı
		İstanbul	Bilecik	Mersin
Burdur Bucak		Çatalca	Merkez	Çamlıyayla
		İstanbul	Bilecik	
Burdur Çeltikçi		Kadıköy	Gölpazarı	Mersin Erdemli
		İstanbul		
Burdur Gölhisar		Sarıyer	Bilecik İnhisar	Mersin Gülnar
			Bilecik	
Burdur Kemer		İstanbul Şişli	Yenipazar	Mersin Mut
Bursa				
Büyükorhan		İzmir Aliağa	Bingöl Kiğı	Mersin Tarsus
			Bolu	
Bursa Gürsu		İzmir Balçova	Bolu	
			Merkez	Mersin Toroslar
				Nevşehir
Bursa İnegöl		İzmir Bayındır	Bolu Kıbrısık	Avanos
				Nevşehir
Bursa Keles		İzmir Beydağ	Bolu Mengen	Gülşehir
				Nevşehir
Bursa Yıldırım		İzmir Bornova	Bolu Mudurnu	Kozaklı
Çankırı				Osmaniye
Atkaracalar		İzmir Çeşme	Bolu Seben	Bahçe
Çankırı			Burdur	Osmaniye
Bayramören		İzmir Çiğli	Merkez	Düziçi
Çankırı				Osmaniye
Çankırı		İzmir Dikili	Burdur Çavdır	Hasanbeyli
Merkez				Osmaniye
Çankırı Çerkeş		İzmir Foça	Bursa Gemlik	Kadirli
				Osmaniye
		İzmir	Bursa	Osmaniye
Çankırı Eldivan		Güzelbahçe	Harmancık	Merkez
		İzmir		Osmaniye
Çankırı Ilgaz		Karaburun	Bursa İznik	Sumbas
Çankırı		İzmir	Bursa	Osmaniye
Kızılırmak		Karşıyaka	Karacabey	Toprakkale
Çankırı Korgun		İzmir Kınık	Bursa Kestel	Sivas Gürün

Çankırı Kurşunlu	İzmir Konak İzmir	Bursa Mustafa Kemal Paşa	Trabzon Çarşıbaşı
Çankırı Orta Çankırı Şabanözü Çankırı Yapraklı	Narlıdere İzmir Seferihisar İzmir Selçuk	Bursa Nilüfer Bursa Orhaneli Bursa Orhangazi Bursa	Yozgat Çandır Yozgat Şefaati Yozgat Yerköy
Çorum Alaca	İzmir Urla Kahramanmaraş	Osmangazi Bursa	
Çorum Bayat Çorum Boğazkale	ş Nurhak Kırklareli Babaeski Kırklareli Kırklareli	Yenişehir Çanakkale Biga	
Çorum İskilip	Merkez	Çanakkale Çan Çanakkale Gökçeada (İmroz)	
Çorum Kargı	Kırklareli Kofçaz Kırklareli	Çanakkale Lapseki Çanakkale Yenice	
Çorum Oğuzlar Çorum Osmancık Çorum Sungurlu Çorum Uğurludağ	Lüleburgaz Kırklareli Pehlivan köyü Kırklareli Pınarhisar Kırklareli Vize	Çorum Çorum Merkez Çorum Dodurga	
Denizli Çameli	Malatya Arguvan Malatya Hekimhan	Çorum Laçın Çorum Mecitözü Çorum Ortaköy Denizli Acıpayam	
Denizli Kale Diyarbakır Çüngüş Düzce Cumayeri Düzce Çilimli Düzce Düzce Merkez	Manisa Salihli Mersin Akdeniz Mersin Mezitli Mersin Silifke Mersin Yenişehir/Mersin	Denizli Denizli Denizli Denizli Denizli Denizli Denizli	
Düzce Gölyaka Düzce Gümüşova Düzce Kaynaşlı	in Muğla Bodrum Muğla Datça Muğla Marmaris	Denizli Baklan Denizli Beyazıt Denizli Bozkurt Denizli Buldan	
Düzce Yığılca Elazığ Alacakaya Elazığ Arıcak Elazığ Baskil Elazığ Elazığ Merkez Elazığ	Muğla Menteşe Muğla Milas Muğla Ortaca Muğla Ula Muğla	Denizli Çal Denizli Çardak Denizli Çivril Denizli Honaz Denizli	

Karakoçan	Yatağan	Serinhisar
Elazığ Keban	Nevşehir	Denizli Tavas
Elazığ	Hacıbektaş	Düzce
Kovancılar	Sinop Sinop	Akçakoca
Elazığ Palu	Merkez	Elazığ Ağın
Elazığ Sivrice	Sivas Divriği	Elazığ Maden
Erzincan İliç	Sivas İmranlı	Erzincan
Erzincan	Tekirdağ	Çayırli
Kemaliye	Çorlu	Erzincan
Erzincan	Tekirdağ	Kemah
Otlukbeli	Hayrabolu	Erzincan
	Tekirdağ	Refahiye
	Malkara	Erzincan
	Tekirdağ	Tercan
Erzurum Aşkale	Marmaraereğlis i	Erzincan
Erzurum Çat	Tekirdağ	Üzümlü
Erzurum	Murathı	Erzurum
Horasan	Tekirdağ	Şenkaya
	Saray	
Erzurum Ilıca	Tekirdağ	Eskişehir Alpu
	Şarköy	Eskişehir
Erzurum İspir	Tunceli Hozat	Beylikova
Erzurum	Tunceli	Eskişehir
Köprüköy	Mazgirt	Çifteler
Erzurum	Tunceli	
Narman	Nazımiye	Eskişehir Han
		Eskişehir
Erzurum Oltu	Tunceli Ovacık	İnönü
		Eskişehir
Erzurum Olur	Tunceli Pertek	Mahmudiye
Erzurum	Tunceli	Eskişehir
Palandöken	Pülümür	Mihalıççık
	Tunceli	
Erzurum	Tunceli	Eskişehir
Pasinler	Merkez	Odunpazarı
Erzurum	Zonguldak	Eskişehir
Pazaryolu	Çaycuma	Seyitgazi
Erzurum		Eskişehir
Tortum		Sivrihisar
Erzurum		Eskişehir
Uzundere		Tepebaşı
Erzurum		Gaziantep
Yakutiye		Karkamış
Eskişehir		Gaziantep
Günyüzü		Oğuzeli
Eskişehir		Gaziantep
Mihalgazi		Yavuzeli
Eskişehir		Giresun
Sarıcakaya		Bulancak
Gaziantep		Giresun
Araban		Eynesil
Gaziantep		Giresun

İslahiye

Gaziantep Nizip

Gaziantep

Nurdağı

Gaziantep

Şahinbey

Gaziantep

Şehitkamil

Giresun Alucra

Giresun

Çamoluk

Giresun

Çanakçı

Giresun Dereli

Giresun

Doğankent

Giresun Espiye

Giresun Güce

Giresun

Şebinkarahisar

Giresun

Tirebolu

Giresun

Yağlıdere

Gümüşhane

Gümüşhane

Merkez

Gümüşhane

Kelkit

Gümüşhane

Köse

Gümüşhane

Kürtün

Gümüşhane

Torul

Hatay Altınözü

Hatay Hassa

Hatay Kırıkhan

Hatay Kumlu

Hatay Reyhanlı

Hatay

Yayladağı

Isparta Sütçüler

İstanbul

Giresun

Merkez

Giresun Görele

Giresun Keşap

Giresun Piraziz

Hatay Erzin

Isparta Atabey

Isparta Eğirdir

Isparta

Gelendost

Isparta Gönen

Isparta Isparta

Merkez

Isparta

Keçiborlu

Isparta

Uluborlu

Isparta

Yenişarbademli

İstanbul

Ataşehir

İstanbul

Avcılar

İstanbul

Bahçelievler

İstanbul

Başakşehir

İstanbul

Bayrampaşa

İstanbul

Beykoz

İstanbul

Beylikdüzü

İstanbul

Beyoğlu

İstanbul

Büyükçekmece

İstanbul

Çekmeköy

İstanbul

Esenyurt

İstanbul Eyüp

İstanbul Fatih

İstanbul

Gaziosmanpaşa

İstanbul

Arnavutköy
İstanbul
Bağcılar
İstanbul Esenler
İstanbul
Sultanbeyli
Kahramanmaraş
Afşin
Kahramanmaraş
Andırın
Kahramanmaraş
Çağlıyancerit
Kahramanmaraş
Ekinözü
Kahramanmaraş
Elbistan
Kahramanmaraş
Göksun
Kahramanmaraş
Türkoğlu

Karabük Eflâni
Karabük
Eskipazar
Karabük
Karabük
Merkez
Karabük Ovacık
Karaman
Başyayla
Karaman
Karaman
Merkez
Karaman
Kâzımkarabekir

Kars Sarıkamış

Kars Selim
Kastamonu
Bozkurt
Kastamonu
Çatalzeytin
Kastamonu
İhsangazi
Kastamonu
İnebolu
Kastamonu
Küre
Kastamonu
Şenpazar
Kastamonu
Tosya
Kayseri Bünyan

Güngören
İstanbul
Kağıthane
İstanbul Kartal
İstanbul
Küçükçekmece
İstanbul
Maltepe
İstanbul
Pendik
İstanbul
Sancaktepe

İstanbul Silivri
İstanbul
Sultangazi

İstanbul Şile

İstanbul Tuzla
İstanbul
Ümraniye
İstanbul
Üsküdar

İstanbul
Zeytinburnu
İzmir Bayraklı

İzmir Bergama

İzmir Buca

İzmir Gaziemir
İzmir
Karabağlar
İzmir
Kemalpaşa

İzmir Kiraz
İzmir
Menderes
İzmir
Menemen

İzmir Ödemiş

İzmir Tire

İzmir Torbalı
Kahramanmaraş
Pazarcık
Karabük

Kayseri Develi
Kayseri Hacılar
Kayseri İncesu
Kayseri
Kocasinan
Kayseri
Melikgazi
Kayseri Talas
Kayseri
Tomarza
Kayseri Yahyalı
Kayseri
Yeşilhisar
Kırıkkale
Bahşili
Kırıkkale
Balışeyh
Kırıkkale Çelebi
Kırıkkale
Karakeçili
Kırıkkale
Keskin
Kırıkkale
Kırıkkale
Merkez
Kırıkkale
Yahşihan
Kırşehir
Akçakent
Kırşehir
Çiçekdağı
Kilis Kilis
Merkez
Kilis Musabeyli
Kilis Polateli
Kocaeli
Başiskele
Kocaeli Dilovası
Konya Ahırılı
Konya Akören
Konya
Altınekin
Konya Beyşehir
Konya Bozkır

Safranbolu
Karabük
Yenice
Karaman
Ayrancı
Karaman
Ermenek
Karaman
Sarıveliler
Kars Akyaka
Kastamonu
Abana
Kastamonu
Araç
Kastamonu
Azdavay
Kastamonu
Cide
Kastamonu
Daday
Kastamonu
Hanönü
Kastamonu
Pınarbaşı
Kayseri
Akkışla
Kayseri
Sarıoğlu
Kırıkkale
Delice
Kırıkkale
Sulakyurt
Kırklareli
Demirköy
Kırşehir
Akpınar
Kırşehir
Boztepe
Kırşehir
Kırşehir
Merkez
Kilis Elbeyli
Kocaeli
Çayırova
Kocaeli Darıca
Kocaeli
Derince
Kocaeli Gebze
Kocaeli
Gölcük
Kocaeli İzmit
Kocaeli

Konya
Cihanbeyli

Konya Çeltik
Konya Çumra
Konya
Derebucak
Konya
Güneysınır

Konya Hadım
Konya
Halkapınar
Konya Hüyük

Konya Ilgın
Konya
Kadınhanı

Konya Karatay

Konya Kulu

Konya Meram
Konya
Sarayönü

Konya Selçuklu

Konya Taşkent
Konya
Yalıhüyük

Konya Yunak
Kütahya
Altıntaş
Kütahya
Aslanapa
Kütahya
Çavdarhisar
Kütahya
Domaniç

Kütahya Emet
Kütahya Gediz
Kütahya
Hisarcık
Kütahya
Kütahya
Merkez
Kütahya
Pazarlar
Kütahya Simav

Kandıra
Kocaeli
Karamürsel
Kocaeli
Kartepe
Kocaeli Körfez

Konya Akşehir

Konya Derbent
Konya
Doğanhisar
Konya
Emirgazi
Konya Ereğli
Konya
Karapınar
Konya
Seydişehir
Konya
Tuzlukçu
Kütahya
Dumlupınar
Malatya
Akçadağ
Malatya
Arapgir
Malatya
Doğanşehir
Malatya
Kuluncak
Malatya
Yazıhan
Manisa
Ahmetli
Manisa
Akhisar
Manisa
Alaşehir
Manisa
Gölmarmara

Manisa Gördes
Manisa
Köprübaşı
Manisa Kula

Manisa Sarıgöl

Manisa
Saruhanlı

Manisa Selendi
Manisa Soma

Kütahya
Şaphane
Kütahya
Tavşanlı
Malatya
Battalgazi
Malatya
Darende
Malatya
Doğanyol
Malatya Kale
Malatya Pütürge
Malatya
Yeşilyurt

Manisa Demirci
Manisa
Kırkağaç
Muş Hasköy
Nevşehir Acıgöl
Nevşehir
Nevşehir
Merkez
Nevşehir Ürgüp
Niğde
Altunhisar

Ordu Akkuş
Ordu Aybastı
Ordu Çamaş
Ordu Çatalpınar
Ordu Çaybaşı
Ordu İkizce
Ordu Kabadüz

Ordu Kabataş

Ordu Korgan

Ordu Kumru

Ordu Ünye
Rize
Çamlıhemşin

Rize Çayeli

Rize Der pazarı

Rize Güneysu
Rize İkizdere
Rize İyidere

Muğla
Dalaman

Muğla Fethiye
Muğla
Kavaklıdere
Muğla
Köyceğiz
Nevşehir
Derinkuyu
Niğde Bor
Niğde Çamardı

Niğde Çiftlik
Niğde Niğde
Merkez

Niğde Ulukışla
Ordu Altınordu
Ordu Fatsa

Ordu Gök köy
Ordu Gülyalı
Ordu
Gürgentepe
Ordu
Mesudiye
Ordu Perşembe
Ordu Ulubey
Rize Ardeşen
Rize Fındıklı
Rize Hemşin
Rize Pazar
Sakarya
Sapanca
Sakarya
Söğütü
Samsun
Alaçam
Samsun
Atakum

Samsun Havza
Samsun
İlkadım
Samsun
Tekkeköy
Samsun
Yakakent
Sinop Ayancık
Sinop Erfelek

Rize
Kalkandere
Rize Rize
Merkez
Sakarya
Adapazarı
Sakarya Akyazı
Sakarya Arifiye

Sakarya Erenler
Sakarya Ferizli
Sakarya Geyve

Sakarya Hendek
Sakarya
Karapürçek
Sakarya Karasu
Sakarya
Kaynarca

Sakarya Kocaali
Sakarya
Pamukova
Sakarya
Serdivan
Sakarya Taraklı

Samsun Asarcık

Samsun Ayvacık
Samsun Bafra
Samsun Canik
Samsun
Çarşamba
Samsun Kavak
Samsun Ladik
Samsun
Ondokuzmayıs
Samsun
Salıpazarı

Samsun Terme
Samsun
Vezirköprü

Siirt Aydınlar
Siirt Şirvan

Sinop Boyabat

Sinop Dikmen

Sinop Durağan

Sinop Gerze

Sivas Gemerek

Sivas Hafik
Sivas Kangal
Sivas Zara
Tekirdağ
Çerkezköy
Tokat Almus
Tokat Niksar
Tokat
Reşadiye

Tokat Turhal
Tokat Zile
Trabzon
Beşikdüzü
Trabzon
Düzköy
Trabzon
Maçka
Trabzon
Ortahisar
Trabzon Tonya
Trabzon
Vakfıkebir
Tunceli
Çemişgezek
Uşak Banaz
Uşak Eşme

Uşak Karahallı
Uşak Sivaslı
Uşak Ulubey
Uşak Uşak
Merkez
Yalova
Altınova
Yalova
Armutlu
Yalova
Çınarcık
Yalova
Çiftlikköy
Yalova Termal
Yalova Yalova
Merkez
Yozgat
Boğazlıyan
Yozgat
Çayıralan

Sinop
Saraydüzü

Sinop Türkeli

Sivas Akıncılar

Sivas Altınyayla

Sivas Doğanşar

Sivas Gölova

Sivas

Koyulhisar

Sivas Sivas

Merkez

Sivas Suşehri

Sivas Şarkışla

Sivas Ulaş

Sivas Yıldızeli

Şanlıurfa

Akçakale

Şanlıurfa

Harran

Tokat Artova

Tokat Başçiftlik

Tokat Erbaa

Tokat Pazar

Tokat Sulusaray

Tokat Tokat

Merkez

Tokat Yeşilyurt

Trabzon

Akçaabat

Trabzon Araklı

Trabzon Arsin

Trabzon

Çaykara

Trabzon

Dernekpazarı

Trabzon Hayrat

Trabzon

Köprübaşı

Trabzon Of

Trabzon

Sürmene

Trabzon

Şalpazarı

Trabzon Yomra

Yozgat

Akdağmadeni

Yozgat

Yenifakılı

Zonguldak

Alaplı

Zonguldak

Devrek

Zonguldak

Ereğli

Zonguldak

Gökçebey

Zonguldak

Zonguldak

Merkez

Yozgat Aydıncık
Yozgat Çekerek
Yozgat
Kadışehri
Yozgat
Saraykent
Yozgat Sarıkaya
Yozgat Sorgun
Yozgat Yozgat
Merkez

EK.11 2015 Genel Seçimi Oy Dağılımlarının İlçe Bazlı K-6 Kümeleme Analizi Sonucu

K6-2015					
1.Küme	2.Küme	3.Küme	4.Küme	5.Küme	6.Küme
Ağrı Diyardin	Adıyaman	Ağrı	Adana	Adana Ceyhan	Adana Aladağ
Ağrı	Adıyaman Merkez	Ağrı Merkez	Çukurova	Adana	Adana Feke
Doğubayazıt	Adıyaman Çelikhhan	Ağrı Eleşkirt	Adana Karataş	Yumurtalık	Adana
Ağrı Hamur	Adıyaman Gerger	Ardahan Merkez	Adana Seyhan	Adana Yüreğir	Adana İmamoğlu
Ağrı Patnos	Adıyaman Kahta	Ardahan Göle	Afyon Sultandağı	Adıyaman Besni	Adana Karaisalı
Ağrı Taşlıçay	Adıyaman Samsat	Batman Gercüş	Amasya Gümüşhacıköy	Afyon Başmakçı	Adana Kozan
Ağrı Tutak	Adıyaman Sincik	Batman Hasankeyf	Ankara Çankaya	Afyon Dazkırı	Adana Pozantı
Batman Batman	Adıyaman Tut	Batman Batman	Antalya Antalya	Afyon Emirdağ	Adana Saimbeyli
Merkez	Afyon Bolvadin	Sason Bingöl	Konyaaltı Antalya	Afyon Evciler	Adana Sarıçam
Batman Beşiri	Afyon İscehisar	Adaklı Bingöl	Muratpaşa	Amasya Merkez	Adana Tufanbeyli
Batman Kozluk	Aksaray	Bingöl Merkez	Ardahan Damal	Amasya Merkez	Adıyaman Gölbaşı
Bingöl Karlıova	Ağaçören	Bingöl Kiğı	Hanak	Hamamözü	Afyon Afyon
Bingöl	Aksaray Eskil	Bingöl Yedisu	Artvin	Amasya Merzifon	Merkez
Yayladere	Amasya Suluova	Bitlis Adilcevaz	Ardanuç	Ankara Elmadag	Afyon Bayat
Diyarbakır	Ankara Akyurt	Bitlis Ahlat	Artvin Hopa	Ankara Etimesgut	Afyon Çay
Bağlar	Ankara Ankara	Bitlis Bitlis	Aydın Didim	Ankara Gölbaşı	Afyon Çobanlar
Diyarbakır	Çamlıdere	Merkez Bitlis	(Yenihisar)	Ankara Keçiören	Afyon Dinar
Bismil	Ankara Çubuk	Güroymak	Aydın Efeler	Ankara Mamak	Afyon Hocalar
Diyarbakır Eğil	Ankara Haymana	Bitlis Hizan	Aydın Germencik	Ankara Nallıhan	Afyon İhsaniye
Diyarbakır	Ankara Pursaklar	Bitlis Mutki	Aydın Karacasu	Ankara Yenimahalle	Afyon Kızılören
Ergani	Balıkesir Dursunbey	Bitlis Tatvan	Aydın Kuşadası	Antalya Akseki	Afyon Sandıklı
Diyarbakır	Bayburt	Diyarbakır	Aydın Nazilli	Antalya Aksu/Antalya	Afyon Sincanlı
Hazro	Aydıntepe	Çermik	Aydın Söke	Antalya Alanya	Afyon Şuhut
Diyarbakır	Bayburt	Diyarbakır	Aydın Balıkesir	Antalya Döşemealtı	Aksaray
Kayapınar	Demirözü	Çüngüş	Aydın Balıkesir	Antalya Elmalı	Aksaray Merkez
Diyarbakır	Bingöl Genç	Elazığ Arıcak	Sultanhisar		Gülağaç
Kocaköy	Bingöl Solhan	Elazığ Karakoçan	Balıkesir		
Diyarbakır	Bolu		Ayvalık		
Kulp	Dörtdivan	Erzurum Çat	Bandırma		
Diyarbakır Lice					

Diyarbakır Silvan	Bolu Gerede	Erzurum Hınıs Erzurum	Balıkesir Burhaniye Balıkesir Edremit	Antalya Finike Antalya Gazipaşa	Aksaray Güzelyurt
Diyarbakır Sur Diyarbakır Yenişehir/Diyar bakır	Bolu Göynük	Köprüköy			Aksaray Ortaköy
Erzurum Karaçoban Erzurum Karayazı Erzurum Tekman Hakkari Çukurca Hakkari Hakkari Merkez Hakkari Yüksekova	Bolu Yeniçağa Burdur Altınyayla Burdur Çeltikçi Bursa Büyükorhan Bursa İnegöl Çankırı Atkaracalar Çankırı Bayramören	Hakkari Şemdinli Iğdır Aralık Iğdır Iğdır Merkez Iğdır Karakoyunlu Kars Kağızman Kars Kars Merkez Kars Sarıkamış	Balıkesir Erdek Balıkesir Gömeç Balıkesir Manyas Bartın Amasra Burdur Yeşilova Bursa Mudanya Bursa Nilüfer Çanakkale Bayramiç Çanakkale Bozcaada Çanakkale Çanakkale Merkez Çanakkale Eceabat Çanakkale Gelibolu	Antalya İbradı Antalya Kale Antalya Kaş Antalya Kemer Antalya Kepez Antalya Korkuteli Antalya Kumluca Antalya Manavgat Antalya Serik Ardahan Çıldır Ardahan Posof Artvin Arhavi Artvin Artvin Merkez	Aksaray Sarıyahşi Amasya Göynücek Amasya Taşova Ankara Altındağ Ankara Ayaş Ankara Balâ Ankara Beypazarı Ankara Evren Ankara Güdül Ankara Kalecik Ankara Kazan Ankara Kızılcahamam Ankara Polatlı Ankara Sincan Ankara Şereflikoçhisar Antalya Gündoğmuş Artvin Borçka Artvin Yusufeli Aydın Köşk Balıkesir Bigadiç Balıkesir İvrindi Balıkesir Kepsut Balıkesir Savaştepe Balıkesir Sındırgı Bartın Ulus
Iğdır Tuzluca	Çankırı Ilgaz Çankırı	Kars Selim			
Kars Digor	Kızılırmak	Kars Susuz			
Mardin Dargeçit	Çankırı Korgun Çankırı Kurşunlu	Kocaeli Dilovası Konya Cihanbeyli Mardin			
Mardin Derik Mardin Kızıltepe Mardin Mazıdağı Mardin Nusaybin	Çankırı Orta Çankırı Yapraklı Çorum Bayat Çorum Boğazkale	Artuklu Mardin Midyat Mardin Ömerli Mardin			
Muş Bulanık		Savur Mardin	Denizli Bekilli	Artvin Murgul	Ankara Sincan Ankara
Muş Korkut	Çorum İskilip	Yeşilli Mersin	Denizli Bozkurt Denizli Çal	Artvin Şavşat Aydın Bozdoğan	Şereflikoçhisar Antalya Gündoğmuş
Muş Malazgirt	Çorum Kargı Çorum	Akdeniz Muş Muş	Denizli Çardak	Aydın Çine Aydın	Artvin Borçka
Muş Varto	Oğuzlar Çorum	Merkez	Denizli Güney Denizli	İncirliova Aydın	Artvin Yusufeli
Siirt Eruh	Uğurludağ Denizli	Siirt Baykan	Sarayköy Edirne Edirne	Karpuzlu	Aydın Köşk Balıkesir
Siirt Kurtalan	Çameli Düzce	Siirt Pervari Siirt Siirt	Merkez	Aydın Koçarlı Aydın	Bigadiç
Şanlıurfa Suruç Şırnak Beytüşşebap	Cumayeri Düzce Çilimli Düzce	Merkez Siirt Şirvan Şanlıurfa	Edirne Enez Edirne Havsa	Kuyucak Aydın Yenipazar Balıkesir	Balıkesir İvrindi Balıkesir Kepsut Balıkesir
Şırnak Cizre Şırnak Güçlükönak Şırnak İdil	Gölyaka Düzce Kaynaşlı Düzce Yığılca	Birecik Şanlıurfa Bozova Şanlıurfa	Edirne İpsala Edirne Keşan Edirne	Altıeylül Balıkesir Balya Balıkesir	Savaştepe Balıkesir Sındırgı Bartın Ulus

		Ceylanpınar	Lalapaşa	Gönen	
Şırnak Silopi	Elazığ	Şanlıurfa		Balıkesir	Bayburt Bayburt
Şırnak Şırnak	Alacakaya	Halfeti	Edirne Meriç	Havran	Merkez
Merkez	Elazığ Baskil	Şanlıurfa		Balıkesir	Bilecik
		Hilvan	Edirne Süloğlu	Karesi	Pazaryeri
Şırnak Uludere	Elazığ Keban	Şanlıurfa	Edirne	Balıkesir	
	Elazığ	Karaköprü	Uzunköprü	Marmara	Bolu Seben
Tunceli Mazgirt	Kovancılar	Şanlıurfa		Balıkesir	
Tunceli		Siverek	Eskişehir Han	Susurluk	Burdur Ağlasun
Nazımiye	Elazığ Palu	Şanlıurfa	Eskişehir	Bartın Bartın	
		Viranşehir	Odunpazarı	Merkez	Burdur Bucak
		Tunceli		Bartın	
Tunceli Ovacık	Elazığ Sivrice	Çemişgezek	Hatay Arsuz	Kurucaşile	Burdur Gölhisar
Tunceli Tunceli	Erzurum	Tunceli		Bilecik Bilecik	
Merkez	Aşkale	Hozat	Hatay Defne	Merkez	Burdur Kemer
	Erzurum	Tunceli	Hatay	Bilecik	
Van Başkale	Horasan	Pertek	Samandağ	Bozüyük	Bursa Gürsu
		Van	İstanbul	Bilecik	Bursa
Van Çaldıran	Erzurum Ilıca	Bahçesaray	Adalar	Gölpazarı	Harmancık
			İstanbul		
Van Çatak	Erzurum İspir	Van Erciş	Avcılar	Bilecik İnhisar	Bursa Keles
	Erzurum		İstanbul	Bilecik	
Van Edremit	Narman	Van Gevaş	Bakırköy	Osmaneli	Bursa Orhaneli
			İstanbul		
Van Gürpınar	Erzurum Oltu		Beşiktaş	Bilecik Söğüt	Bursa Yıldırım
	Erzurum		İstanbul	Bilecik	Çanakkale
Van İpekyolu	Pazaryolu		Çatalca	Yenipazar	Yenice
	Erzurum		İstanbul	Bolu Bolu	Çankırı Çankırı
Van Muradiye	Tortum		Kadıköy	Merkez	Merkez
	Erzurum		İstanbul		
Van Özalp	Uzundere		Maltepe	Bolu Kıbrısçık	Çankırı Çerkeş
	Eskişehir		İstanbul		
Van Saray	Günyüzü		Sarıyer	Bolu Mengen	Çankırı Eldivan
	Gaziantep				Çankırı
Van Tuşba	Nurdağı		İstanbul Silivri	Bolu Mudurnu	Şabanözü
	Gaziantep			Burdur Burdur	
	Yavuzeli		İstanbul Şişli	Merkez	Çorum Alaca
	Giresun				
	Alucra		İzmir Aliağa	Burdur Çavdır	Çorum Laçın
	Giresun			Burdur	Çorum
	Çamoluk		İzmir Balçova	Karamanlı	Osmancık
	Giresun			Burdur	Çorum
	Çanakçı		İzmir Bayındır	Tefenni	Sungurlu
	Giresun Dereli		İzmir Bayraklı	Bursa Gemlik	Denizli Kale
	Giresun				Düzce
	Doğankent		İzmir Bergama	Bursa İznik	Akçakoca
				Bursa	Düzce Düzce
	Giresun Güce		İzmir Beydağ	Karacabey	Merkez
	Giresun				Düzce
	Yağlıdere		İzmir Bornova	Bursa Kestel	Gümüşova
	Gümüşhane			Bursa Mustafa	
	Kelkit		İzmir Buca	Kemal Paşa	Elazığ Ağın
	Gümüşhane			Bursa	Elazığ Elazığ
	Köse		İzmir Çeşme	Orhangazi	Merkez

Gümüşhane	İzmir Çiğli	Bursa	Elazığ Maden
Kürtün		Osmangazi	
Hatay		Bursa	
Altınözü	İzmir Dikili	Yenişehir	Erzincan İliç
		Çanakkale	Erzincan
Hatay Hassa	İzmir Foça	Ayvacık	Kemaliye
Hatay		Çanakkale	Erzincan
Kırıkhan	İzmir Gaziemir	Biga	Otlukbeli
Hatay	İzmir	Çanakkale	Erzincan
Reyhanlı	Güzelbahçe	Çan	Refahiye
		Çanakkale	
Hatay	İzmir	Gökçeada	
Yayladağı	Karabağlar	(İmroz)	Erzurum Olur
Isparta	İzmir	Çanakkale	Erzurum
Sütçüler	Karaburun	Lapseki	Palandöken
İstanbul	İzmir	Çorum Çorum	Erzurum
Esenler	Karşıyaka	Merkez	Pasinler
İstanbul		Çorum	Erzurum
Sultanbeyli	İzmir Kınık	Dodurga	Şenkaya
Kahramanmaraş		Çorum	Erzurum
ş Dulkadiroğlu	İzmir Konak	Mecitözü	Yakutiye
Kahramanmaraş	İzmir	Çorum	Eskişehir
ş Onikişubat	Menderes	Ortaköy	Sarıcakaya
Kahramanmaraş	İzmir	Denizli	Gaziantep
ş Türkoğlu	Menemen	Acıpayam	Araban
Karaman	İzmir		Gaziantep
Başyayla	Narlıdere	Denizli Akköy	İslahiye
Kastamonu		Denizli	
Çatalzeytin	İzmir Ödemiş	Babadağ	Gaziantep Nizip
Kastamonu	İzmir	Denizli	Gaziantep
Tosya	Seferihisar	Baklan	Oğuzeli
Kayseri		Denizli	Gaziantep
Hacılar	İzmir Selçuk	Beyazağ	Şahinbey
Kayseri		Denizli	Gaziantep
Yahyalı	İzmir Tire	Buldan	Şehitkamil
Kilis			Giresun
Musabeyli	İzmir Torbalı	Denizli Çivril	Bulancak
Kocaeli			
Başiskele	İzmir Urla	Denizli Honaz	Giresun Espiye
	Kahramanmaraş	Denizli	
Konya Ahırılı	ş Nurhak	Merkezefendi	Giresun Eynesil
	Kırklareli	Denizli	
Konya Akören	Babaeski	Serinhisar	Giresun Görele
	Kırklareli		
Konya	Kırklareli		
Altınekin	Merkez	Denizli Tavas	Giresun Keşap
	Kırklareli	Erzincan	Giresun
Konya Bozkır	Koçaz	Çayırılı	Şebinkarahisar
		Erzincan	
	Kırklareli	Erzincan	Giresun
Konya Çumra	Lüleburgaz	Merkez	Tirebolu
			Gümüşhane
Konya	Kırklareli	Erzincan	Gümüşhane
Emirgazi	Pehlivan köyü	Kemah	Merkez
Konya	Kırklareli	Erzincan	Gümüşhane

Güneysınır	Pınarhisar	Tercan	Şiran
Konya Hadım	Kırklareli Vize	Erzincan	Gümüşhane
Konya	Malatya	Üzümlü	Torul
Halkapınar	Arguvan	Eskişehir	Hatay Belen
Konya	Malatya	Alpu	
Kadınhanı	Hekimhan	Eskişehir	Hatay Kumlu
Konya		Beylikova	
Karapınar	Manisa Salihli	Eskişehir	Isparta Atabey
Konya		Çifteler	
Karatay	Mersin Mezitli	Eskişehir	Isparta Eğirdir
	Mersin	İnönü	
Konya Kulu	Yenişehir/Mersin	Eskişehir	Isparta Isparta
		Mahmudiye	Merkez
Konya Meram		Eskişehir	Isparta
Konya	Muğla Bodrum	Mihalgazi	Senirkent
Sarayönü		Eskişehir	Isparta
Konya	Muğla Datça	Mihaliççık	Şarkıkaraağaç
Selçuklu		Eskişehir	İstanbul
Konya	Muğla Fethiye	Seyitgazi	Arnavutköy
Taşkent	Muğla	Eskişehir	İstanbul
Konya	Köyceğiz	Sivrihisar	Bağcılar
Yalıhüyük	Muğla	Eskişehir	İstanbul
	Marmaris	Tepebaşı	Sultangazi
Konya Yunak		Gaziantep	Kahramanmaraş
	Muğla Menteşe	Karkamış	Afşin
Kütahya		Giresun	
Aslanapa	Muğla Milas	Giresun	Kahramanmaraş
Kütahya		Merkez	Andırın
Pazarlar		Giresun	Kahramanmaraş
Malatya	Muğla Ortaca	Piraziz	Çağlıyancerit
Battalgazi			Kahramanmaraş
Malatya	Muğla Ula	Hatay Antakya	Ekinözü
Darende	Muğla		Kahramanmaraş
Malatya	Yatağan	Hatay Dörtöl	Elbistan
Doğanyol	Nevşehir		Kahramanmaraş
	Hacıbektaş	Hatay Erzin	Göksun
Malatya Kale	Sinop Sinop	Hatay	
Malatya	Merkez	İskenderun	Karabük Eflâni
Pütürge			Karabük
	Sivas Divriği	Hatay Payas	Eskipazar
			Karabük
Muş Hasköy			Karabük
Nevşehir	Sivas İmranlı	Isparta Aksu	Merkez
Acıgöl		Isparta	
Niğde	Tekirdağ Çorlu	Gelendost	Karabük Ovacık
Altunhisar	Tekirdağ		Karabük
	Ergene	Isparta Gönen	Safranbolu
Ordu Akkuş	Tekirdağ	Isparta	Karaman
	Hayrabolu	Keçiborlu	Ayrancı
Ordu Aybastı	Tekirdağ	Isparta	Karaman
	Malkara	Uluborlu	Ermenek
Ordu	Tekirdağ		Karaman
Çatalpınar	Marmaraereğlisi		Karaman
		Isparta Yalvaç	Merkez

Ordu Çaybaşı	Tekirdağ Muratlı	Isparta Yenişarbademl i İstanbul	Karaman Kâzımkarabekir Karaman
Ordu İkizce	Tekirdağ Saray	Ataşehir	Sarıveliler
Ordu Kabadüz	Tekirdağ Süleymanpaşa	İstanbul Bahçelievler	Kastamonu Ağlı
Ordu Korgan	Tekirdağ Şarköy	İstanbul Başakşehir	Kastamonu Araç
Ordu Kumru	Tunceli Pülümür	İstanbul Bayrampaşa	Kastamonu Bozkurt
Rize Ardeşen	Zonguldak Çaycuma	İstanbul Beykoz	Kastamonu Cide
Rize	Zonguldak	İstanbul	Kastamonu
Çamlıhemşin	Gökçebey	Beylikdüzü	Devrekâni
Rize Çayeli	Zonguldak Kilimli	İstanbul Beyoğlu	Kastamonu Doğanyurt
Rize	Zonguldak	İstanbul	
Derepazarı	Zonguldak Merkez	Büyükçekmece	Kastamonu İhsangazi
Rize Güneysu		İstanbul Çekmeköy	Kastamonu İnebolu
			Kastamonu
Rize İkizdere		İstanbul Esenyurt	Kastamonu Merkez
			Kastamonu
Rize İyidere		İstanbul Eyüp	Küre
Rize			Kastamonu
Kalkandere		İstanbul Fatih	Pınarbaşı
		İstanbul	
Rize Rize		Gaziosmanpaş a	Kastamonu Seydiler
Merkez		İstanbul	Kastamonu
Sakarya		Güngören	Şenpazar
Akyazı		İstanbul	Kastamonu
Sakarya		Kağıthane	Taşköprü
Arifiye		İstanbul	
Sakarya		Kartal	Kayseri Bünyan
Erenler		İstanbul	
		Küçükçekmece	
Sakarya			Kayseri Develi
Karapürçek		İstanbul	Kayseri
Sakarya		Pendik	Felahiye
Kaynarca		İstanbul	
Sakarya		Sancaktepe	Kayseri İncesu
Kocaali			Kayseri
Sakarya		İstanbul Şile	Kocasinan
Taraklı			Kayseri
Samsun		İstanbul Tuzla	Melikgazi
Asarcık		İstanbul	Kayseri
Samsun		Ümraniye	Özvatan
Ayvacı		İstanbul	Kayseri
		Üsküdar	Sarıoğlan
Samsun Canik		İstanbul	
Samsun		Zeytinburnu	Kayseri Talas
Çarşamba			

Samsun
Ondokuzmayıs

Samsun
Salıpazarı
Samsun
Terme
Samsun
Vezirköprü
Siirt Aydınlar
Sinop Dikmen
Sinop
Durağan
Sinop
Saraydüzü

Sinop Türkeli
Sivas
Akıncılar
Sivas
Altınyayla
Sivas
Doğanşar
Sivas Gölova
Sivas
Koyulhisar
Sivas Sivas
Merkez

Sivas Suşehri

Sivas Yıldızeli
Şanlıurfa
Eyyübiye

Şanlıurfa
Haliliye

Tokat Pazar
Tokat
Sulusaray
Trabzon
Araklı

Trabzon Arsin
Trabzon
Çaykara
Trabzon
Dernekpazarı
Trabzon
Hayrat
Trabzon
Köprübaşı

İzmir
Kemalpaşa
İzmir Kiraz
Kahramanmaraş
Pazarcık
Karabük
Yenice
Kars Akyaka
Kars Arpaçay
Kastamonu
Abana
Kastamonu
Azdavay
Kastamonu
Daday
Kastamonu
Hanönü
Kayseri
Akkışla
Kayseri
Pınarbaşı
Kayseri Sarız
Kırıkkale
Sulakyurt
Kırklareli
Demirköy
Kırşehir
Akpınar
Kırşehir
Boztepe
Kırşehir
Kaman
Kırşehir
Kırşehir
Merkez
Kocaeli
Derince
Kocaeli
Gölcük
Kocaeli İzmit
Kocaeli
Karamürsel
Kocaeli
Körfez
Konya Ereğli
Konya
Tuzlukçu
Malatya
Akçadağ
Kayseri
Tomarza
Kayseri
Yeşilhisar
Kırıkkale
Bahşili
Kırıkkale
Balıseyh
Kırıkkale Çelebi
Kırıkkale Delice
Kırıkkale
Karakeçili
Kırıkkale
Keskin
Kırıkkale
Kırıkkale
Merkez
Kırıkkale
Yahşihan
Kırşehir
Akçakent
Kırşehir
Çiçekdağı
Kırşehir Mucur
Kilis Elbeyli
Kilis Kilis
Merkez
Kilis Polateli
Kocaeli
Çayırova
Kocaeli Darıca
Kocaeli Gebze
Kocaeli Kandıra
Kocaeli Kartepe
Konya Akşehir
Konya Beyşehir
Konya Çeltik
Konya Derbent
Konya
Derebucak
Konya
Doğanhisar

Trabzon Of
Trabzon
Sürmene
Trabzon
Yomra
Yozgat
Aydıncık
Yozgat
Çekerek
Yozgat
Kadışehri
Yozgat
Saraykent
Yozgat
Sarıkaya
Yozgat
Sorgun

Malatya	Konya Hüyük
Arapgir	
Malatya	
Doğanehir	Konya Ilgın
Malatya	Konya
Kuluncak	Seydişehir
Malatya	Kütahya
Yazihan	Altıntaş
Manisa	Kütahya
Ahmetli	Çavdarhisar
Manisa	Kütahya
Akhisar	Domaniç
Manisa	Kütahya
Alaşehir	Dumlupınar
Manisa	
Gölmarmara	Kütahya Emet
Manisa Kula	Kütahya Gediz
Manisa	Kütahya
Sarıgöl	Hisarcık
	Kütahya
Manisa	Kütahya
Saruhanlı	Merkez
Manisa Soma	Kütahya Simav
Manisa	Kütahya
Şehzadeler	Şaphane
Manisa	Kütahya
Turgutlu	Tavşanlı
Manisa	Malatya
Yunusemre	Yeşilyurt
Mersin	
Anamur	Manisa Demirci
Mersin	
Aydıncık	Manisa Gördes
	Manisa
Mersin Gülnar	Kırkağaç
	Manisa
Mersin Mut	Köprübaşı
Mersin Silifke	Manisa Selendi
Mersin Tarsus	Mersin Bozyazı
Mersin	Mersin
Toroslar	Çamlıyayla
Muğla	
Dalaman	Mersin Erdemli
Muğla	Nevşehir
Kavaklıdere	Derinkuyu
Muğla	Nevşehir
Seydikemer	Gülşehir
	Nevşehir
Nevşehir	Nevşehir
Avanos	Merkez
Nevşehir	
Kozaklı	Nevşehir Ürgüp
Niğde	Niğde Bor

Ulukışla	
Ordu Altınordu	Niğde Çamardı
Ordu Fatsa	Niğde Çiftlik
	Niğde Niğde
Ordu Gökçöy	Merkez
Ordu Gülyalı	Ordu Çamaş
Ordu	
Gürgentepe	Ordu Kabataş
Ordu	
Perşembe	Ordu Mesudiye
Ordu Ulubey	Ordu Ünye
Osmaniye	Osmaniye
Düziçi	Bahçe
	Osmaniye
Rize Fındıklı	Hasanbeyli
Samsun	Osmaniye
Alaçam	Kadirli
	Osmaniye
Samsun	Osmaniye
Atakum	Merkez
Samsun	Osmaniye
İlkadım	Sumbas
Samsun	Osmaniye
Tekkeköy	Toprakkale
Samsun	
Yakakent	Rize Hemşin
Sinop	
Ayancık	Rize Pazar
	Sakarya
Sinop Erfelek	Adapazarı
Sinop Gerze	Sakarya Ferizli
Sivas	
Gemerek	Sakarya Geyve
Sivas Hafik	Sakarya Hendek
Sivas Zara	Sakarya Karasu
Tekirdağ	Sakarya
Çerkezköy	Pamukova
Tekirdağ	Sakarya
Kapaklı	Sapanca
	Sakarya
Tokat Almus	Serdivan
Tokat Niksar	Sakarya Söğütli
Tokat Turhal	Samsun Bafra
Tokat Zile	Samsun Havza
Trabzon	
Beşikdüzü	Samsun Kavak
Trabzon	
Düzköy	Samsun Ladik
Trabzon	
Tonya	Sinop Boyabat
Uşak Banaz	Sivas Gürün
Uşak Eşme	Sivas Kangal

Uşak		Sivas Şarkışla
Karahallı		Sivas Ulaş
Uşak Sivaslı		Şanlıurfa
Uşak Ulubey		Akçakale
Uşak	Uşak	Şanlıurfa
Merkez		Harran
Yalova		
Altınova		Tokat Artova
Yalova		
Armutlu		Tokat Başçiftlik
Yalova		
Çınarcık		Tokat Erbaa
Yalova		
Çiftlikköy		Tokat Reşadiye
Yalova Yalova	Tokat	Tokat
Merkez		Merkez
Zonguldak		
Alaplı		Tokat Yeşilyurt
Zonguldak		Trabzon
Devrek		Akçaabat
Zonguldak		Trabzon
Ereğli		Çarşıbaşı
Zonguldak		
Kozlu		Trabzon Maçka
		Trabzon
		Ortahisar
		Trabzon
		Şalpazarı
		Trabzon
		Vakfikebir
		Yalova Termal
		Yozgat
		Akdağmadeni
		Yozgat
		Boğazlıyan
		Yozgat Çandır
		Yozgat
		Çayıralan
		Yozgat Şefaati
		Yozgat
		Yenifakılı
		Yozgat Yerköy
		Yozgat Yozgat
		Merkez

EK.12 2018 Genel Seçimi Oy Dağılımlarının İlçe Bazlı K-6 Kümeleme Analizi Sonucu

K6-2018					
1.Küme	2.Küme	3.Küme	4.Küme	5.Küme	6.Küme
Ağrı Diyardin	Adıyaman	Ağrı	Ağrı	Adana	
Ağrı	Çelikhan	Merkez	Çukurova	Adana Ceyhan	Adana Aladağ
Doğubayazıt	Adıyaman			Adana	
	Gerger	Ağrı Eleşkirt	Adana Karataş	Yumurtalık	Adana Feke
	Adıyaman				Adana
Ağrı Patnos	Kahta	Ağrı Hamur	Adana Seyhan	Adana Yüreğir	İmamoğlu
		Ardahan			
	Adıyaman	Ardahan	Afyon	Adıyaman	Adana
Ağrı Taşlıçay	Samsat	Merkez	Sultandağı	Gölbaşı	Karaisalı
	Adıyaman	Ardahan	Amasya	Afyon	
Ağrı Tutak	Sincik	Göle	Gümüşhacıköy	Başmakçı	Adana Kozan
Batman Batman		Batman	Ankara		
Merkez	Afyon Hocalar	Gercüş	Çankaya	Afyon Dinar	Adana Pozantı
		Bat			
	Afyon	man	Antalya		Adana
Batman Beşiri	İhsaniye	Hasankeyf	Konyaaltı	Afyon Evciler	Saimbeyli
				Amasya	
Batman	Afyon	Bat	Antalya	Amasya	
Kozluk	İscehisar	man Sason	Muratpaşa	Merkez	Adana Sarıçam
		Bin			
Bingöl		göl	Bingöl	Amasya	Adana
Karlıova	Afyon Şuhut	Merkez	Damal	Merzifon	Tufanbeyli
					Adıyaman
Bingöl	Aksaray		Bin		Adıyaman
Yayladere	Ağaçören	göl Kiğı	Ardahan		Merkez
Diyarbakır			Hanak	Ankara Ayaş	
Bağlar		Bin	Artvin	Ankara	Adıyaman
Diyarbakır	Aksaray Eskil	göl Yedisu	Ardanuç	Elmadağ	Besni
	Aksaray	Bitl		Ankara	
Bismil	Ortaköy	is Adilcevaz	Artvin Hopa	Etimesgut	Adıyaman Tut
Diyarbakır	Aksaray	Bitl	Artvin		Afyon Afyon
Çınar	Sultanhanı	is Ahlat	Kemalpaşa	Ankara Gölbaşı	Merkez
		Bitl			
Diyarbakır	Amasya	is	Bitlis	Ankara	
Dicle	Suluova	Merkez			
Diyarbakır			Artvin Şavşat	Keçiören	Afyon Bayat
Ergani	Ankara Akyurt	is Güroymak	Aydın Didim		Afyon
Diyarbakır	Ankara	Bitl	(Yenihisar)	Ankara Mamak	Bolvadin
Hazro	Çamlıdere	is Hizan	Aydın Efeler	Ankara	
Diyarbakır		Bitl	Aydın	Yenimahalle	Afyon Çay
Kayapınar	Ankara Çubuk	is Tatvan	Germencik	Antalya Akseki	Afyon
		Diy			Çobanlar
Diyarbakır	Ankara	arbakır	Aydın	Antalya	
Kocaköy	Haymana	Çermik	Kuşadası	Aksu/Antalya	Afyon Dazkırı
		Diy			
Diyarbakır	Ankara	arbakır		Antalya	
Kulp	Pursaklar	Çüngüş	Aydın Söke	Alanya	Afyon Emirdağ
Diyarbakır		Diy	Balıkesir	Antalya	Afyon
Lice	Ankara Sincan	arbakır Eğil	Ayvalık	Döşemealtı	Kızılören
Diyarbakır	Artvin	Diy	Balıkesir	Antalya Elmalı	Afyon Sandıklı

Silvan	Yusufeli	arbakır Hani	Bandırma		
		Ela			
Diyarbakır Sur	Balıkesir	zığ	Balıkesir	Antalya Finike	Afyon Sincanlı
Diyarbakır	Dursunbey	Karakoçan	Burhaniye		Aksaray
Yenişehir/Diyar	Balıkesir	Erz	Balıkesir	Antalya	Aksaray
bakır	Kepsut	urum Hınıs	Edremit	Gazipaşa	Merkez
		Hak			
Erzurum	Bayburt	kari	Balıkesir	Antalya	Aksaray
Karaçoban	Aydıntepe	Şemdinli	Erdek	Gündoğmuş	Gülağaç
	Bayburt				
Erzurum	Bayburt	Iğdı	Balıkesir		Aksaray
Karayazı	Merkez	r Aralık	Gömeç	Antalya İbradı	Güzelyurt
Erzurum	Bayburt	r Iğdı	Burdur		Aksaray
Tekman	Demirözü	Merkez	Yeşilova	Antalya Kale	Sarıyahşi
Hakkari		r Iğdı	Bursa		Amasya
Çukurca	Bingöl Adaklı	Karakoyunlu	Mudanya	Antalya Kaş	Göynücek
Hakkari					
Hakkari		Iğdı			Amasya
Merkez	Bingöl Genç	r Tuzluca	Bursa Nilüfer	Antalya Kemer	Hamamözü
Hakkari		Kar	Çanakkale		Amasya
Yüksekova	Bingöl Solhan	s Kağızman	Bozcaada	Antalya Kepez	Taşova
		Kar	Çanakkale		
		s Kars	Çanakkale	Antalya	Ankara
Kars Digor	Bitlis Mutki	Merkez	Merkez	Korkuteli	Altındağ
Mardin	Bolu	Kar	Çanakkale	Antalya	
Dargeçit	Dörtdivan	s Sarıkamış	Eceabat	Kumluca	Ankara Balâ
		Kar	Çanakkale	Antalya	Ankara
Mardin Derik	Bolu Gerede	s Selim	Gelibolu	Manavgat	Beypazarı
Mardin		Kar			
Kızıltepe	Bolu Göynük	s Susuz	Denizli Beilli	Antalya Serik	Ankara Evren
Mardin		Koc			
Mazıdağı	Bolu Yeniçağa	aeli Dilovası	Denizli Güney	Ardahan Çıldır	Ankara GÜDÜL
		Kon			
Mardin	Burdur	ya	Denizli		
Nusaybin	Altınyayla	Cihanbeyli	Sarayköy	Artvin Arhavi	Ankara Kalecik
	Burdur	Mar	Edirne Edirne	Artvin Artvin	
Muş Bulanık	Çeltikçi	din Artuklu	Merkez	Merkez	Ankara Kazan
	Bursa	Mar			Ankara
Muş Korkut	Büyükorhan	din Midyat	Edirne Enez	Artvin Murgul	Kızılcahamam
		Mar		Aydın	Ankara
Muş Malazgirt	Bursa İnegöl	din Ömerli	Edirne Havsa	Bozdoğan	Nallıhan
		Mar		Aydın	
Muş Varto	Bursa Keles	din Savur	Edirne İpsala	Buharkent	Ankara Polatlı
	Çankırı	Mer			Ankara
Siirt Eruh	Atkaracalar	sin Akdeniz	Edirne Keşan	Aydın Çine	Şereflikoçhisar
		Mu			
Siirt Kurtalan	Çankırı	ş Muş		Aydın	
	Bayramören	Merkez	Edirne Meriç	İncirlioğlu	Ardahan Posof
	Çankırı	Siirt		Aydın	
Şanlıurfa Suruç	Eldivan	Baykan	Edirne Süloğlu	Karacasu	Artvin Borçka
Şırnak		Siirt	Edirne	Aydın	
Beytüşşebap	Çankırı Ilgaz	Pervari	Uzunköprü	Karpuzlu	Aydın Köşk

Şırnak Cizre	Çankırı	Siirt			Balıkesir
Şırnak	Kızılırmak	Siirt Merkez	Hatay Arsuz	Aydın Koçarlı	Bigadiç
Güçlükönak	Çankırı	Şan		Aydın	Balıkesir
	Korgun	İurfa Birecik	Hatay Defne	Kuyucak	Havran
		Şan			
Şırnak İdil	Çankırı	İurfa	Hatay		Balıkesir
	Kurşunlu	Bozova	Samandağ	Aydın Nazilli	İvrindi
		Şan			
Şırnak Silopi	Çankırı Orta	İurfa	İstanbul	Aydın	Balıkesir
	Çankırı	Ceylanpınar	Adalar	Sultanhisar	Savaştepe
Şırnak Uludere	Yapraklı	Şan	İstanbul	Aydın	
Tunceli		İurfa Halfeti	Bakırköy	Yenipazar	Bartın Ulus
Mazgirt	Çorum Bayat	Şan	İstanbul	Balıkesir	
		İurfa Hilvan	Beşiktaş	Altıeylül	Bolu Mudurnu
		Şan			
Tunceli	Çorum	İurfa	İstanbul		
Nazımiye	Boğazkale	Karaköprü	Kadıköy	Balıkesir Balya	Bolu Seben
		Şan			
Tunceli Ovacık	Çorum İskilip	İurfa	İstanbul	Balıkesir	Burdur
		Siverek	Maltepe	Gönen	Ağlasun
		Şan			
Tunceli Tunceli		İurfa			
Merkez	Çorum Kargı	Viranşehir	İstanbul Silivri	Balıkesir Karesi	Burdur Bucak
		Şırnak			
Van Başkale	Çorum	ak Şırnak		Balıkesir	Burdur
	Uğurludağ	Merkez	İstanbul Şişli	Manyas	Göhlisar
		Tun		Balıkesir	
Van Çaldıran	Denizli Çameli	celi Pertek	İzmir Aliğa	Marmara	Burdur Kemer
	Düzce	Van		Balıkesir	
Van Çatak	Cumayeri	Bahçesaray	İzmir Balçova	Sındırgı	Bursa Gürsu
		Van		Balıkesir	Bursa
Van Muradiye	Düzce Çilimli	Edremit	İzmir Bayraklı	Susurluk	Harmancık
	Düzce	Van			
Van Özalp	Kaynaşlı	Erciş	İzmir Beydağ	Bartın Amasra	Bursa Orhaneli
		Van		Bartın	
Van Saray	Düzce Yığılca	Gevaş	İzmir Bornova	Merkez	Bursa Yıldırım
	Elazığ	Van		Bartın	Çanakkale
	Alacakaya	Gürpınar	İzmir Buca	Kurucaşile	Yenice
		Van		Bilecik	Çankırı
	Elazığ Arıcak	İpekyolu	İzmir Çeşme	Bilecik	Çankırı
		Van		Merkez	Merkez
				Bilecik	
	Elazığ Baskil	Tuşba	İzmir Çiğli	Bozüyük	Çankırı Çerkeş
	Elazığ			Bilecik	Çankırı
	Kovancılar		İzmir Dikili	Gölpazarı	Şabanözü
	Elazığ Palu		İzmir Foça	Bilecik İnhisar	Çorum Alaca
				Bilecik	Çorum
	Elazığ Sivrice		İzmir Gaziemir	Osmaneli	Dodurga
	Erzincan		İzmir	Bilecik	
	Kemaliye		Güzelbahçe	Pazaryeri	Çorum Laçın
	Erzurum		İzmir		
	Aşkale		Karabağlar	Bilecik Söğüt	Çorum Oğuzlar
			İzmir	Bilecik	Çorum
	Erzurum Çat		Karaburun	Yenipazar	Osmancık
	Erzurum		İzmir	Bolu	Çorum
	Horasan		Karşıyaka	Merkez	Sungurlu

Erzurum Ilıca	İzmir Kinik	Bolu Kıbrısçık	Denizli Kale Düzce
Erzurum İspir	İzmir Konak	Bolu Mengen	Akçakoca
Erzurum Köprüköy	İzmir Menderes	Burdur Burdur Merkez	Düzce Düzce Merkez
Erzurum Narman	İzmir Menemen	Burdur Çavdır	Düzce Gölyaka
Erzurum Oltu	İzmir Narlıdere	Burdur	Düzce
	İzmir Seferihisar	Karamanlı	Gümüşova
Erzurum Olur	İzmir Selçuk	Burdur Tefenni	Elazığ Ağın
Erzurum Pasinler	İzmir Torbalı	Bursa Gemlik	Elazığ Elazığ Merkez
Erzurum Pazaryolu		Bursa İznik	Elazığ Keban
Erzurum Tortum	İzmir Urla	Bursa Bursa	Elazığ Maden
Erzurum Uzungözü	Kahramanmaraş	Karacabey	
Erzurum Yakutiye	Şanlıurfa Nurhak	Bursa Kestel	Erzincan İliç
Eskişehir	Kırklareli	Bursa Mustafa Kemal Paşa	Erzincan Otlukbeli
	Kırklareli	Bursa	Erzincan
Günyüzü	Merkez	Orhangazi	Refahiye
Gaziantep	Kırklareli	Bursa	Erzurum
Yavuzeli	Koçhisar	Osmangazi	Palandöken
Giresun	Kırklareli	Bursa	Erzurum
Alucra	Lüleburgaz	Yenişehir	Şenkaya
Giresun	Kırklareli	Çanakkale	
Çamoluk	Pehlivanköy	Ayvıcık	Eskişehir Alpu
Giresun Dereli	Kırklareli	Çanakkale	
	Pınarhisar	Bayramiç	Eskişehir İnönü
Giresun		Çanakkale	Eskişehir
Doğankent	Kırklareli Vize	Biga	Mihalgazi
Giresun Güce	Kırşehir		Eskişehir
	Boztepe	Çanakkale Çan	Sarıcakaya
Giresun	Malatya	Çanakkale	Gaziantep
Şebinkarahisar	Arguvan	Ezine	Araban
Giresun		Çanakkale	
	Malatya	Gökçeada	Gaziantep
Yağlıdere	Hekimhan	(İmroz)	İslahiye
Gümüşhane	Manisa	Çanakkale	Gaziantep
Kelkit	Gölmarmara	Lapseki	Karkamış
Gümüşhane		Çorum Çorum	Gaziantep
Köse	Manisa Salihli	Merkez	Nizip
Gümüşhane		Çorum	Gaziantep
Kürtün	Manisa Sarıgöl	Mecitözü	Nurdağı
Hatay		Çorum	Gaziantep
Altınözü	Mersin Mezitli	Ortaköy	Oğuzeli
Hatay Hassa	Mersin		
	Yenişehir/Mersin	Denizli	Gaziantep
Isparta	in	Acıpayam	Şahinbey
Sütçüler	Muğla Bodrum	Denizli Akköy	Gaziantep
			Şehitkamil

İstanbul		Denizli	Giresun
Sultanbeyli	Muğla Datça	Babadağ	Bulancak
Kahramanmaraş	Muğla		Giresun
ş Dulkadiroğlu	Köyceğiz	Denizli Baklan	Çanakçı
Kahramanmaraş	Muğla	Denizli	
ş Onikişubat	Marmaris	Beyağaç	Giresun Espiye
Kahramanmaraş			Giresun
ş Türkoğlu	Muğla Menteşe	Denizli Bozkurt	Eynesil
Karabük			
Eflâni	Muğla Milas	Denizli Buldan	Giresun Görele
Karabük			
Eskipazar	Muğla Ortaca	Denizli Çal	Giresun Keşap
Karabük			Giresun
Ovacık	Muğla Ula	Denizli Çardak	Tirebolu
Karaman			Gümüşhane
Kâzımkarabekir	Muğla		Gümüşhane
r	Yatağan	Denizli Çivril	Merkez
Kastamonu	Nevşehir		Gümüşhane
Bozkurt	Hacıbektaş	Denizli Honaz	Şiran
Kastamonu	Ordu	Denizli	Gümüşhane
Çatalzeytin	Gürgentepe	Merkezefendi	Torul
Kastamonu	Sinop Sinop	Denizli	
Doğanyurt	Merkez	Serinhisar	Hatay Belen
Kastamonu			
İhsangazi	Sivas Divriği	Denizli Tavas	Hatay Kırıkhan
Kastamonu		Edirne	
İnebolu	Sivas İmranlı	Lalapaşa	Hatay Kumlu
Kastamonu		Erzincan	
Şenpazar	Tekirdağ Çorlu	Çayırli	Hatay Reyhanlı
		Erzincan	
Kastamonu	Tekirdağ	Erzincan	Hatay
Tosya	Ergene	Merkez	Yayladağı
Kayseri	Tekirdağ	Erzincan	
Hacılar	Hayrabolu	Kemah	Isparta Atabey
Kayseri	Tekirdağ	Erzincan	
Yahyalı	Malkara	Tercan	Isparta Eğirdir
	Tekirdağ		
Kırşehir	Marmaraereğlisi	Erzincan	Isparta Isparta
Akçakent		Üzümlü	Merkez
Kilis	Tekirdağ	Eskişehir	Isparta
Musabeyli	Muratlı	Beylikova	Keçiborlu
		Eskişehir	Isparta
Kilis Polateli	Tekirdağ Saray	Çifteler	Şarkikaraağaç
	Tekirdağ		
Konya Ahırılı	Süleymanpaşa	Eskişehir Han	Isparta Yalvaç
	Tekirdağ	Eskişehir	İstanbul
Konya Akören	Şarköy	Mahmudiye	Arnavutköy
Konya		Eskişehir	İstanbul
Altınekin	Tunceli Hozat	Mihalıççık	Bağcılar
	Tunceli	Eskişehir	İstanbul
Konya Çumra	Pülümür	Odunpazarı	Esenler
Konya		Eskişehir	İstanbul
Derebucak		Seyitgazi	Gaziosmanpaşa
Konya		Eskişehir	İstanbul
Güneysınır		Sivrihisar	Sultangazi

Konya Hadım	Eskişehir Tepebaşı Giresun	Kahramanmaraş Afşin
Konya Kadınhanı	Giresun Merkez	Kahramanmaraş Andırın
Konya Karatay	Giresun Piraziz	Kahramanmaraş Çağlıyancerit
Konya Kulu	Hatay Antakya	Kahramanmaraş Ekinözü
Konya Meram	Hatay Dört Yol	Kahramanmaraş Elbistan
Konya Sarayönü	Hatay Erzin	Kahramanmaraş Göksun
Konya Selçuklu	Hatay İskenderun	Karabük Karabük Merkez
Konya Taşkent	Hatay Payas	Karabük Safranbolu
Konya Yalıhöyük	Isparta Aksu Isparta Gelendost	Karabük Yenice Karaman Ayrancı
Konya Yunak	Isparta Gönen	Karaman Başyayla
Kütahya	Isparta	Karaman
Kütahya Emet	Senirkent	Merkez
Kütahya	Isparta	Kastamonu
Pazarlar	Uluborlu	Abana
Kütahya	Isparta	Kastamonu
Simav	Yenişarbademli	Ağlı
Malatya	İstanbul	Kastamonu
Battalgazi	Ataşehir	Araç
Malatya	İstanbul	Kastamonu
Darende	Avclar	Cide
Malatya	İstanbul	Kastamonu
Doğanyol	Bahçelievler	Devrekâni
Malatya Kale	İstanbul	Kastamonu
Malatya	Başakşehir	Hanönü
Pütürge	İstanbul	Kastamonu
Mardin Yeşilli	Bayrampaşa	Kastamonu
Muş Hasköy	İstanbul	Küre
Nevşehir	Beykoz	Kastamonu
Acıgöl	İstanbul	Pınarbaşı
Ordu	Beylikdüzü	Kastamonu
Çatalpınar	İstanbul	Seydiler
Ordu Çaybaşı	Büyükçekmece	Kastamonu
Ordu Korgan	İstanbul	Taşköprü
	Çatalca	Kayseri
	İstanbul	Bünyan
	Çekmeköy	Kayseri Develi

Ordu Kumru	İstanbul	Kayseri
Rize	Esenyurt	Felahiye
Çamlıhemşin	İstanbul Eyüp	Kayseri İncesu
Rize Çayeli	İstanbul Fatih	Kayseri
Rize	İstanbul	Kocasinan
Derepaşarı	Güngören	Kayseri
Rize Güneysu	İstanbul	Melikgazi
Rize İkizdere	Kağıthane	Kayseri
Rize İyidere	İstanbul Kartal	Özvatan
Rize	İstanbul	Kayseri
Kalkandere	Küçükçekmece	Sarıoğlu
Rize Rize	İstanbul Pendik	Kayseri Talas
Merkez	İstanbul	Kayseri
Sakarya	Sancaktepe	Tomarza
Akyazı	İstanbul	Kayseri
Sakarya	Sarıyer	Yeşilhisar
Arifiye	İstanbul	Kırıkkale
Sakarya	İstanbul Şile	Bahşili
Erenler	İstanbul Tuzla	Kırıkkale
Sakarya Ferizli	İstanbul	Balışeyh
Sakarya Geyve	Ümraniye	Kırıkkale
Sakarya	İstanbul	Çelebi
Hendek	Üsküdar	Kırıkkale
Sakarya	İstanbul	Delice
Karapürçek	Zeytinburnu	Kırıkkale
Sakarya	İzmir Bayındır	Kırıkkale
Kaynarca	İzmir Bergama	Merkez
Sakarya	İzmir	Kırıkkale
Kocaali	Kemalpaşa	Yahşihan
Sakarya	İzmir Kiraz	Kırşehir
Pamukova	İzmir Ödemiş	Akpınar
Sakarya	İzmir Tire	Kırşehir
Taraklı	Kahramanmaraş	Çiçekdağı
Samsun	Ş Pazarcık	Kilis Elbeyli
Asarcık	Karaman	Kilis
Samsun	Ermenek	Merkez
Ayvacık	Karaman	Kocaeli
Samsun	Sarıveliler	Başiskele
Çarşamba	Kars Akyaka	Kocaeli
Samsun	Kars Arpaçay	Çayırova
Ondokuzmayıs	Kastamonu	Kocaeli Darıca
Samsun	Azdavay	Kocaeli Gebze
Salıpazarı		Kocaeli
Samsun Terme		Kandıra
Samsun		Kocaeli
Vezirköprü		Karamürsel

Siirt Aydınlar	Kastamonu	Kocaeli Kartepe
Siirt Şirvan	Daday	
Sinop Boyabat	Kayseri	Konya Akşehir
Sinop Dikmen	Akkışla	Konya
Sinop Durağan	Kayseri	Beyşehir
Sinop	Pınarbaşı	Konya Bozkır
Saraydüzü	Kayseri Sarız	
Sinop Türkeli	Kırıkkale	Konya Çeltik
Sivas	Sulakyurt	
Akıncılar	Kırklareli	Konya Derbent
Sivas	Demirköy	Konya
Altınyayla	Kırşehir	Doğanhisar
Sivas	Kaman	
Doğanşar	Kırşehir	Konya
Sivas Gölova	Kırşehir	Emirgazi
Sivas	Merkez	Konya
Koyulhisar	Kırşehir Mucur	Halkapınar
Sivas Suşehri	Kocaeli	Konya Hüyük
Sivas Yıldızeli	Derince	
Şanlıurfa	Kocaeli	Konya Ilgın
Akçakale	Gölcük	Konya
Şanlıurfa	Kocaeli İzmit	Karapınar
Eyyübiye	Kocaeli Körfez	Konya
Şanlıurfa	Konya Ereğli	Seydişehir
Haliliye	Konya	Kütahya
Tokat Pazar	Tuzlukçu	Altıntaş
Tokat	Malatya	Kütahya
Sulusaray	Akçadağ	Çavdarhisar
Trabzon	Malatya	Kütahya
Araklı	Arapgir	Domaniç
Trabzon Arsin	Malatya	Kütahya
Trabzon	Doğanşehir	Kütahya Gediz
Çaykara	Manisa	Kütahya
Trabzon	Ahmetli	Hisarcık
Dernekpazarı	Manisa	Kütahya
Trabzon	Akhisar	Kütahya
Hayrat	Manisa	Merkez
Trabzon	Alaşehir	Kütahya
Köprübaşı	Manisa	Şaphane
Trabzon Of	Köprübaşı	Kütahya
Trabzon	Manisa	Tavşanlı
Sürmene	Saruhanlı	Malatya
	Manisa Soma	Kuluncak
	Manisa	Malatya
	Şehzadeler	Yazıhan
	Manisa	Malatya
	Turgutlu	Yeşilyurt
	Manisa	Manisa
	Yunusemre	Demirci
		Manisa Gördes

Trabzon
Şalpazarı
Yozgat
Akdağmadeni
Yozgat
Aydıncık
Yozgat
Çekerek
Yozgat
Kadıışehri
Yozgat
Saraykent

Yozgat Sorgun

Mersin	Manisa
Anamur	Kırkağaç
Mersin	
Aydıncık	Manisa Kula
Mersin	
Bozyazı	Manisa Selendi
	Mersin
Mersin Gülnar	Çamlıyayla
Mersin Mut	Mersin Erdemli
	Nevşehir
Mersin Silifke	Derinkuyu
	Nevşehir
Mersin Tarsus	Gülşehir
	Nevşehir
	Nevşehir
Mersin Toroslar	Merkez
Muğla	Nevşehir
Dalaman	Ürgüp
	Niğde
Muğla Fethiye	Altınhisar
Muğla	
Kavaklıdere	Niğde Çamardı
Muğla	Niğde Niğde
Seydikemer	Merkez
Nevşehir	
Avanos	Ordu Akkuş
Nevşehir	
Kozaklı	Ordu Aybastı
Niğde Bor	Ordu Çamaş
Niğde Çiftlik	Ordu İkizce
Niğde Ulukışla	Ordu Kabadüz
Ordu Altınordu	Ordu Kabataş
Ordu Fatsa	Ordu Mesudiye
Ordu Gölköy	Ordu Ünye
	Osmaniye
Ordu Gülyalı	Bahçe
	Osmaniye
Ordu Perşembe	Hasanbeyli
	Osmaniye
Ordu Ulubey	Kadirli
	Osmaniye
Osmaniye	Osmaniye
Düziçi	Merkez
Osmaniye	
Sumbas	Rize Ardeşen
Osmaniye	
Toprakkale	Rize Hemşin
Rize Fındıklı	Rize Pazar
Samsun	Sakarya
Atakum	Adapazarı
Samsun	
İlkadım	Sakarya Karasu

Sinop Erfelek	Sakarya
	Sapanca
	Sakarya
Sinop Gerze	Serdivan
	Sakarya
Sivas Gemerek	Söğütlu
	Samsun
Sivas Hafik	Alaçam
Sivas Kangal	Samsun Bafra
Sivas Zara	Samsun Canik
Tekirdağ	
Çerkezköy	Samsun Havza
Tekirdağ	
Kapaklı	Samsun Kavak
Tokat Almus	Samsun Ladik
	Samsun
Tokat Niksar	Tekkeköy
	Samsun
Tokat Turhal	Yakakent
Tokat Zile	Sinop Ayancık
Trabzon	
Beşikdüzü	Sivas Gürün
Tunceli	Sivas Sivas
Çemişgezek	Merkez
Uşak Banaz	Sivas Şarkışla
Uşak Eşme	Sivas Ulaş
	Şanlıurfa
Uşak Karahallı	Harran
Uşak Sivaslı	Tokat Artova
	Tokat
Uşak Ulubey	Başçiftlik
Uşak Uşak	
Merkez	Tokat Erbaa
Yalova	
Altınova	Tokat Reşadiye
Yalova	Tokat Tokat
Armutlu	Merkez
Yalova	
Çınarcık	Tokat Yeşilyurt
Yalova	Trabzon
Çiftlikköy	Akçaabat
Yalova Yalova	Trabzon
Merkez	Çarşıbaşı
Yozgat	Trabzon
Boğazlıyan	Düzköy
Yozgat	
Yenifakılı	Trabzon Maçka
Zonguldak	Trabzon
Çaycuma	Ortahisar
Zonguldak	
Ereğli	Trabzon Tonya
Zonguldak	Trabzon
Gökçebey	Vakfikebir

Zonguldak
Kilimli
Zonguldak
Kozlu
Zonguldak
Zonguldak
Merkez

Trabzon Yomra
Yalova Termal
Yozgat Çandır
Yozgat
ayıralan
Yozgat
Sarıkaya
Yozgat Şefaatli
Yozgat Yerköy
Yozgat Yozgat
Merkez
Zonguldak
Alaplı
Zonguldak
Devrek

EK.13 2011 Genel Seçimi Oy Dağılımlarının İlçe Bazlı K-7 Kümeleme Analizi Sonucu

K7-2011						
1.Küme	2.Küme	3.Küme	4.Küme	5.Küme	6.Küme	7.Küme
Adıyaman	Ağrı	Adana	Ağrı Ağrı		Adana	Adana
Çelikhan	Doğubayazıt	Ceyhan	Merkez	Adana Feke	Aladağ	Karataş
	Batman			Adıyaman		
Adıyaman	Batman	Adana	Ağrı	Adıyaman	Adana	Afyon
Gerger	Merkez	Çukurova	Diyadin	Merkez	İmamoğlu	Sultandağı
Adıyaman	Batman	Adana	Ağrı	Adıyaman	Adana	Ankara
Kahta	Kozluk	Seyhan	Hamur	Besni	Karaisalı	Çankaya
Adıyaman		Adana	Ağrı	Adıyaman	Adana	Antalya
Samsat	Bitlis Hizan	Yüreğir	Patnos	Gölbaşı	Kozan	Konyaaltı
Adıyaman	Diyarbakır	Afyon	Ağrı	Adıyaman	Adana	Ardahan
Sincik	Bağlar	Evciler	Taşlıçay	Tut	Pozantı	Damal
		Amasya				
Afyon Afyon	Diyarbakır	Gümüşhacık	Ağrı		Adana	Ardahan
Merkez	Bismil	öy	Tutak	Afyon Bayat	Saimbeyli	Hanak
Afyon	Diyarbakır	Amasya	Batman	Afyon	Adana	Artvin
Bolvadin	Çınar	Merzifon	Beşiri	Çobanlar	Sarıçam	Ardanuç
Afyon	Diyarbakır	Ankara	Batman	Afyon	Adana	
Hocalar	Dicle	Elmadağ	Gercüş	Emirdağ	Tufanbeyli	Artvin Hopa
			Batman			
Afyon	Diyarbakır	Ankara	Hasankey	Afyon	Adana	Aydın Didim
İhsaniye	Hazro	Etimesgut	f	Sandıklı	Yumurtalık	(Yenihişar)
Afyon	Diyarbakır	Ankara	Batman		Afyon	Aydın
İscehisar	Kayapınar	Mamak	Sason	Afyon Şuhut	Başmakçı	Kuşadası
			Bingöl			
Afyon	Diyarbakır	Ankara	Bingöl	Aksaray		Balıkesir
Sincanlı	Kocaköy	Yenimahalle	Merkez	Gülağaç	Afyon Çay	Ayvalık
	Diyarbakır	Antalya	Bingöl	Aksaray	Afyon	Balıkesir
Ağrı Eleşkirt	Lice	Akseki	Karlıova	Güzelyurt	Dazkırı	Erdek
			Bingöl	Amasya		
Aksaray	Diyarbakır	Antalya	Yaylader	Amasya		Bingöl
Ağaçören	Silvan	Döşemealtı	e	Merkez	Afyon Dinar	Yedisu
Aksaray			Bitlis			
Aksaray	Diyarbakır	Antalya	Adilceva	Amasya	Afyon	Çanakkale
Merkez	Sur	Elmalı	z	Göynücek	Kızılören	Bozcaada
	Diyarbakır					Çanakkale
Aksaray	Yenişehir/Diy	Antalya	Bitlis	Amasya	Aksaray	Çanakkale
Eskil	arbakır	Finike	Ahlat	Hamamözü	Sarıyahşi	Merkez
			Bitlis			
Aksaray	Erzurum	Antalya	Bitlis	Amasya	Antalya	Çanakkale
Ortaköy	Karaçoban	Gazipaşa	Merkez	Taşova	Alanya	Eceabat
			Bitlis			
Amasya	Erzurum	Antalya	Güroyma	Ankara	Antalya	Çanakkale
Suluova	Karayazı	İbradı	k	Altındağ	Gündoğmuş	Gelibolu
Ankara	Erzurum		Bitlis	Ankara	Antalya	Denizli
Akyurt	Tekman	Antalya Kale	Tatvan	Ayaş	Kumluca	Bekilli
						Edirne
	Hakkari		Diyarbakı	Ankara	Antalya	Edirne
Ankara Balâ	Çukurca	Antalya Kaş	r Çermik	Bey pazarı	Serik	Merkez
Ankara	Hakkari	Antalya	Diyarbakı	Ankara	Ardahan	Edirne Enez

Çamlıdere	Hakkari Merkez	Kemer	r Eğil	Evren	Ardahan Merkez	
Ankara	Hakkari	Antalya	Diyarbakı	Ankara	Bilecik	Edirne
Çubuk	Şemdinli	Kepez	r Ergani	Gölbaşı	Bozüyük	Havsa
Ankara	Hakkari	Antalya	Diyarbakı	Ankara	Bilecik	Edirne
Güdül	Yüksekova	Manavgat	r Hani	Kalecik	Gölpazarı	İpsala
Ankara		Antalya	Diyarbakı	Ankara	Bilecik	Edirne
Haymana	Kars Digor	Muratpaşa	r Kulp	Keçiören	İnhisar	Keşan
Ankara	Mardin	Ardahan	Erzurum	Ankara	Bilecik	Edirne
Kazan	Dargeçit	Çıldır	Hınıs	Nallıhan	Osmaneli	Meriç
Ankara						
Kızılcahamam	Mardin Derik	Artvin Arhavi Artvin	İğdır Aralık	Ankara Polatlı	Bilecik Pazaryeri	Edirne Uzunköprü
Ankara	Mardin	Artvin	İğdır	Ankara	Bilecik	Hatay
Pursaklar	Kızıltepe	Merkez	Tuzluca	Sincan	Söğüt	Samandağ
			Kars	Ankara		
Artvin	Mardin	Artvin	Kağızma	Şereflikoşhis	Bilecik	İstanbul
Yusufeli	Mazıdağı	Murgul	n	ar	Yenipazar	Adalar
				Antalya		
Balıkesir	Mardin	Artvin	Kars	Aksu/Antalya	Burdur	İstanbul
Dursunbey	Nusaybin	Şavşat	Susuz	a	Çavdır	Bakırköy
Balıkesir	Mardin	Aydın	Mardin	Antalya	Burdur	İstanbul
Kepsut	Ömerli	Bozdoğan	Artuklu	Korkuteli	Tefenni	Beşiktaş
Bayburt	Mardin	Aydın	Mardin	Ardahan	Bursa	İstanbul
Aydıntepe	Savur	Buharkent	Midyat	Göle	Yenişehir	Kadıköy
Bayburt					Çankırı	
Merkez	Muş Bulanık	Aydın Çine	Mardin Yeşilli	Ardahan Posof	Çankırı Merkez	İzmir Balçova
Bayburt	Muş		Muş	Artvin	Eskişehir	İzmir
Demirözü	Malazgirt	Aydın Efeler	Korkut	Borçka	Çifteler	Beydağ
Bingöl		Aydın	Muş Muş	Aydın	Gaziantep	İzmir
Adaklı	Muş Varto	Germencik	Merkez	Karpuzlu	Karkamış	Çeşme
		Aydın	Siirt		Gümüşhane	
Bingöl Genç	Siirt Eruh	İncirliova	Baykan	Aydın Köşk	Şiran	İzmir Çiğli
Bingöl	Siirt	Aydın	Siirt	Balıkesir		
Solhan	Kurtalan	Karacasu	Pervari	Bigadiç	Hatay Belen	İzmir Dikili
	Şanlıurfa	Aydın	Siirt Siirt	Balıkesir	Hatay	
Bitlis Mutki	Suruç	Koçarlı	Merkez	Havran	Dört Yol	İzmir Foça
Bolu	Şırnak	Aydın	Şanlıurfa	Balıkesir		İzmir
Dörtdivan	Beytüşşebap	Kuyucak	Birecik	İvrindi	Hatay Erzin	Güzelbahçe
		Aydın	Şanlıurfa	Balıkesir	İğdır İğdır	İzmir
Bolu Gerede	Şırnak Cizre	Nazilli	Bozova	Savaştepe	Merkez	Karaburun
			Şanlıurfa			
	Şırnak		Ceylanpınar	Balıkesir	İğdır	İzmir
Bolu Göynük	Güçlükonak	Aydın Söke	nar	Sındırgı	Karakoyunlu	Karşıyaka
Bolu		Aydın	Şanlıurfa	Bartın Bartın		
Yeniçağa	Şırnak İdil	Sultanhisar	Halfeti	Merkez	Isparta Aksu	İzmir Konak
Burdur		Aydın	Şanlıurfa		Isparta	İzmir
Altınyayla	Şırnak Silopi	Yenipazar	Hilvan	Bartın Ulus	Senirkent	Narlıdere
					Isparta	
Burdur	Şırnak Şırnak	Balıkesir	Şanlıurfa	Bolu Bolu	Şarkikaraağaç	İzmir
Çeltikçi	Merkez	Balya	Siverek	Merkez	ç	Selçuk
Bursa	Şırnak	Balıkesir	Şanlıurfa	Bolu	Isparta	
Büyükorhan	Uludere	Bandırma	Viranşehir	Mengen	Yalvaç	İzmir Urla

			r			
			Van			
Bursa Gürsu	Van Başkale	Balıkesir	Bahçesar	Bolu	Karaman	Kahramanm
		Burhaniye	ay	Mudurnu	Sarıveliler	araş Nurhak
Bursa İnegöl	Van Çaldıran	Balıkesir	Van		Kars	Kırklareli
		Edremit	Edremit	Bolu Seben	Arpaçay	Babaeski
Bursa Keles	Van Çatak	Balıkesir	Van	Burdur	Kars Kars	Kırklareli
Çankırı	Van	Gömeç	Erciş	Ağlasun	Merkez	Koçaz
Atkaracalar	Gürpınar	Balıkesir	Van	Burdur	Kastamonu	Kırklareli
		Gönen	Gevaş	Bucak	Ağlı	Lüleburgaz
			Van			
Çankırı		Balıkesir	Muradiye	Burdur	Kastamonu	Kırklareli
Bayramören	Van Özalp	Manyas		Göhlisar	Doğanyurt	Pehlivan köy
					Kastamonu	
Çankırı		Balıkesir		Burdur	Kastamonu	Kırklareli
Eldivan	Van Saray	Marmara		Kemer	Merkez	Pınarhisar
		Balıkesir		Bursa	Kastamonu	Kırklareli
Çankırı Ilgaz		Susurluk		Harmancık	Seydiler	Vize
Çankırı		Bartın			Kastamonu	Malatya
Kızılırmak		Amasra		Bursa İznik	Taşköprü	Arguvan
Çankırı		Bartın			Kayseri	Mersin
Korgun		Kurucaşile		Bursa Kestel	Felahiye	Mezitli
		Bilecik		Bursa		Mersin
Çankırı		Bilecik		Mustafa	Kayseri	Yenişehir/M
Kurşunlu		Merkez		Kemal Paşa	Pınarbaşı	ersin
				Bursa	Kayseri	Muğla
Çankırı Orta		Bingöl Kiğı		Orhaneli	Sarız	Bodrum
Çankırı		Bolu		Bursa	Kırşehir	Muğla
Yapraklı		Kıbrısçık		Orhangazi	Kaman	Datça
		Burdur			Kırşehir	
Çorum Bayat		Burdur		Bursa	Kırşehir	Muğla
Çorum		Merkez		Osmangazi	Merkez	Marmaris
Boğazkale		Burdur		Bursa	Kırşehir	Muğla
Çorum		Karamanlı		Yıldırım	Mucur	Menteşe
İskilip		Burdur		Çanakkale	Manisa	Muğla
		Yeşilova		Yenice	Turgutlu	Milas
Çorum Kargı		Bursa		Çankırı	Mersin	Nevşehir
Çorum		Gemlik		Çerkeş	Aydıncık	Hacıbektaş
Oğuzlar		Bursa		Çankırı	Mersin	Sinop Sinop
Çorum		Karacabey		Şabanözü	Bozyazı	Merkez
Sungurlu		Bursa		Çorum	Mersin	Sivas
		Mudanya		Alaca	Çamlıyayla	Divriği
				Çorum		
Çorum		Bursa		Çorum	Mersin	Sivas
Uğurludağ		Nilüfer		Merkez	Erdemli	İmranlı
Diyarbakır		Çanakkale		Çorum	Mersin	Tekirdağ
Çüngüş		Ayvacık		Dodurga	Gülнар	Hayrabolu
Düzce		Çanakkale		Çorum		Tekirdağ
Cumayeri		Bayramiç		Laçın	Mersin Mut	Malkara
Düzce		Çanakkale		Çorum	Mersin	Tekirdağ
Çilimli		Biga		Osmancık	Toroslar	Muratlı
Düzce Düzce		Çanakkale		Denizli	Nevşehir	Tekirdağ
Merkez		Çan		Acıpayam	Avanos	Saray
Düzce		Çanakkale		Denizli	Nevşehir	Tekirdağ
Gölyaka		Ezine		Babadağ	Kozaklı	Şarköy

Düzce	Çanakkale	Denizli	Osmaniye	Tunceli
Gümüşova	Gökçeada	Beyağaç	Bahçe	Hozat
Düzce	(İmroz)	Denizli	Osmaniye	Tunceli
Kaynaşlı	Çanakkale	Çameli	Düziçi	Mazgirt
Düzce	Lapseki		Osmaniye	Tunceli
Yığılca	Çorum	Denizli Kale	Hasanbeyli	Nazımiye
Elazığ	Mecitözü	Denizli	Osmaniye	Tunceli
Alacakaya	Çorum	Serinhisar	Kadirli	Ovacık
	Ortaköy		Osmaniye	
Elazığ Arıcak	Denizli	Denizli	Osmaniye	Tunceli
	Akköy	Tavas	Merkez	Pertek
Elazığ Baskil	Denizli	Düzce	Osmaniye	Tunceli
	Baklan	Akçakoca	Sumbas	Pülümür
				Tunceli
Elazığ Elazığ	Denizli		Osmaniye	Tunceli
Merkez	Bozkurt	Elazığ Ağın	Toprakkale	Merkez
	Denizli	Elazığ		
Elazığ Keban	Buldan	Karakoçan	Sivas Gürün	
Elazığ		Elazığ	Yozgat	
Kovancılar	Denizli Çal	Maden	Çandır	
		Erzincan		
Elazığ Palu	Denizli	Erzincan	Yozgat	
Elazığ	Çardak	Merkez	Şefaattli	
Sivrice	Denizli		Yozgat	
Erzincan	Çivril	Erzincan İliç	Yenifakılı	
Kemaliye	Denizli	Erzincan	Yozgat	
Erzincan	Güney	Kemah	Yerköy	
Otlukbeli	Denizli	Erzincan		
Erzurum	Honaz	Refahiye		
Aşkale	Denizli	Erzincan		
	Sarayköy	Üzümlü		
Erzurum Çat	Edirne	Eskişehir		
Erzurum	Lalapaşa	Alpu		
Horasan	Edirne	Eskişehir		
	Süloğlu	İnönü		
Erzurum Ilıca	Erzincan	Eskişehir		
Erzurum	Çayırli	Mihalıççık		
İspir	Erzincan	Eskişehir		
Erzurum	Tercan	Sivrihisar		
Köprüküy	Erzurum	Gaziantep		
Erzurum	Şenkaya	Araban		
Narman	Eskişehir	Gaziantep		
	Beylikova	Oğuzeli		
Erzurum Oltu	Eskişehir	Gaziantep		
Erzurum	Han	Şahinbey		
Olur	Eskişehir	Gaziantep		
Erzurum	Mahmudiye	Şehitkamil		
Palandöken	Eskişehir	Gaziantep		
Erzurum	Odunpazarı	Yavuzeli		
Pasinler	Eskişehir	Giresun		
Erzurum	Seyitgazi	Bulancak		
Pazaryolu	Eskişehir	Giresun		
Erzurum	Tepebaşı	Espiye		
	Giresun	Giresun		

Tortum	Giresun Merkez	Eynesil
Erzurum	Hatay	Giresun
Uzundere	İskenderun	Görece
Erzurum	Isparta	Giresun
Yakutiye	Gelendost	Keşap
Eskişehir	Isparta	Giresun
Günyüzü	Gönen	Piraziz
Eskişehir	İstanbul	Giresun
Mihalgazi	Ataşehir	Tirebolu
Eskişehir	İstanbul	Hatay
Sarıcakaya	Avcılar	Kumlu
Gaziantep	İstanbul	Isparta
İslahiye	Beylikdüzü	Atabey
	İstanbul	
Gaziantep	Büyükçekmece	Isparta
Nizip		Eğirdir
		Isparta
Gaziantep	İstanbul	Isparta
Nurdağı	Çatalca	Merkez
Giresun	İstanbul	Isparta
Alucra	Esenyurt	Keçiözü
Giresun	İstanbul	Isparta
Çamoluk	Eyüp	Uluborlu
		Isparta
Giresun	İstanbul	Yenişarbademli
Çanakçı	Kartal	
	İstanbul	
Giresun	Küçükçekmece	İstanbul
Dereli		Arnavutköy
Giresun	İstanbul	İstanbul
Doğankent	Maltepe	Bağcılar
	İstanbul	İstanbul
Giresun Güce	Sarıyer	Bahçelievler
Giresun		
Şebinkarahisar	İstanbul	İstanbul
	Silivri	Başakşehir
Giresun	İstanbul	İstanbul
Yağlıdere	Şişli	Bayrampaşa
Gümüşhane		
Gümüşhane	İstanbul	İstanbul
Merkez	Üsküdar	Beykoz
Gümüşhane		İstanbul
Kelkit	İzmir Aliağa	Beyoğlu
Gümüşhane	İzmir	İstanbul
Köse	Bayındır	Çekmeköy
Gümüşhane	İzmir	İstanbul
Kürtün	Bayraklı	Fatih
		İstanbul
Gümüşhane	İzmir	Gaziosmanpaşa
Torul	Bergama	
Hatay	İzmir	İstanbul
Altınözü	Bornova	Güngören
		İstanbul
Hatay Hassa	İzmir Buca	Kağıthane

Hatay	İzmir	İstanbul
Kırıkhan	Gaziemir	Pendik
Hatay	İzmir	İstanbul
Reyhanlı	Karabağlar	Sancaktepe
Hatay	İzmir	İstanbul
Yayladağı	Kemalpaşa	Sultangazi
Isparta		
Sütçüler	İzmir Kınık	İstanbul Şile
İstanbul		İstanbul
Esenler	İzmir Kiraz	Tuzla
İstanbul	İzmir	İstanbul
Sultanbeyli	Menderes	Ümraniye
Kahramanmaraş	İzmir	İstanbul
Göksun	Menemen	Zeytinburnu
Kahramanmaraş	İzmir	Kahramanmaraş
Türkoğlu	Ödemiş	Afşin
Karabük	İzmir	Kahramanmaraş
Eflâni	Seferihisar	Andırın
		Kahramanmaraş
		Çağlıyancerit
Karabük	İzmir Tire	
Eskipazar	İzmir	Kahramanmaraş
Karabük	Torbalı	Ekinözü
Ovacık	Kahramanmaraş	Kahramanmaraş
Karaman	Pazarcık	Elbistan
Başyayla		Karabük
		Karabük
Kars	Karaman	Merkez
Sarıkamış	Ermenek	Karabük
Kastamonu	Kars	Safranbolu
Bozkurt	Akyaka	Karabük
Kastamonu	Kastamonu	Yenice
Çatalzeytin	Azdavay	Karaman
Kastamonu	Kastamonu	Ayrancı
İhsangazi	Daday	Karaman
		Karaman
Kastamonu	Kastamonu	Merkez
İnebolu	Hanönü	Karaman
		Kâzımkarabekir
Kastamonu	Kırıkkale	
Tosya	Sulakyurt	
Kayseri	Kırklareli	
Bünyan	Demirköy	Kars Selim
	Kırklareli	
Kayseri	Kırklareli	Kastamonu
Develi	Merkez	Abana
Kayseri	Kocaeli	Kastamonu
Hacılar	İzmit	Araç
Kayseri	Konya	Kastamonu
İncesu	Ereğli	Cide
Kayseri	Malatya	Kastamonu
Kocasinan	Hekimhan	Devrekânî
Kayseri	Manisa	Kastamonu
Melikgazi	Akhisar	Küre
Kayseri	Manisa	Kastamonu

Yahyalı	Alaşehir	Pınarbaşı
Kırıkkale	Manisa	Kastamonu
Bahşili	Gölmarmara	Şenpazar
Kırıkkale	Manisa	Kayseri
Çelebi	Salihli	Akkışla
Kırıkkale	Manisa	Kayseri
Karakeçili	Sarıgöl	Özvatan
Kırşehir	Manisa	Kayseri
Akçakent	Saruhanlı	Sarıoğlan
Kırşehir	Mersin	Kayseri
Çiçekdağı	Akdeniz	Talas
Kilis	Mersin	Kayseri
Musabeyli	Anamur	Tomarza
Kocaeli	Mersin	Kayseri
Başıskele	Silifke	Yeşilhisar
Kocaeli	Mersin	Kırıkkale
Dilovası	Tarsus	Balışeyh
Konya Ahırlı	Muğla	Kırıkkale
Konya	Dalaman	Delice
Akören	Muğla	Kırıkkale
Konya	Fethiye	Keskin
Altınekin	Muğla	Kırıkkale
Konya	Köyceğiz	Kırıkkale
Beyşehir	Muğla	Merkez
Konya	Ortaca	Kırıkkale
Bozkır	Muğla Ula	Yahşihan
Konya	Muğla	Kırşehir
Cihanbeyli	Yatağan	Akpınar
Konya	Niğde	Kırşehir
Çumra	Ulukışla	Boztepe
Konya	Ordu	Kilis Elbeyli
Derebucak	Gülyalı	Kilis Kilis
Konya	Ordu	Merkez
Güneysınır	Gürgentepe	Kilis
Konya	Ordu	Polateli
Hadım	Perşembe	Kocaeli
Konya	Ordu	Çayırova
Halkapınar	Ulubey	Kocaeli
Konya	Rize	Darıca
Kadınhanı	Fındıklı	Kocaeli
Konya	Samsun	Derince
Karatay	Atakum	Kocaeli
Konya Kulu	Sinop	Gebze
Konya	Erfelek	Kocaeli
Meram	Sinop Gerze	Gölcük
Konya	Sivas Hafik	Kocaeli
Sarayönü	Sivas Zara	Kandıra
Konya	Tekirdağ	Kocaeli
Selçuklu	Çerkezköy	Kocaeli
Konya		Karamürsel
Taşkent		Kocaeli
		Kartepe
		Kocaeli
		Körfez

Konya Yalıh�y�k	Tekirdağ Çorlu Tekirdağ	Konya Akşehir
Konya Yunak Kütahya Altıntaş Kütahya Aslanapa Kütahya �avdarhisar Kütahya Emet Kütahya Hisarcık Kütahya Kütahya Merkez Kütahya Pazarlar Kütahya Tavşanlı Malatya Battalgazi Malatya Darende Malatya Doğanyol	Marmaraereğ lisi Tokat Almus Tokat Zile Trabzon Beşikdüzü Tunceli Çemişgezek Uşak Banaz Uşak Eşme Uşak Karahallı Uşak Sivaslı Yalova Altınova Yalova �ınarcık Yalova Çiftlikköy Yalova Yalova Merkez Yozgat Boğazlıyan Zonguldak Çaycuma Zonguldak G�k�bey Zonguldak Zonguldak Merkez	Konya �eltik Konya Derbent Konya Doğanhisar Konya Emirgazi Konya Hüyük Konya Ilgın Konya Karapınar Konya Seydişehir Konya Tuzlukçu Kütahya Domaniç Kütahya Dumlupınar Kütahya Gediz Kütahya Simav Kütahya �aphane Malatya Akçadağ Malatya Arapgir Malatya Doğans�ehir Malatya Kuluncak Malatya Yazihan Manisa Ahmetli Manisa Gördes Manisa Kırkağ�� Manisa Köprübaşı Manisa Kula
Malatya Kale Malatya Pütürge Malatya Yeşilyurt Manisa Demirci		
Muş Hasköy Nev�ehir Acıgöl Nev�ehir Nev�ehir Merkez		
Ordu Akkuş		
Ordu Aybastı Ordu �atalpınar		
Ordu �aybaşı Ordu Kabataş		

Ordu Korgan

Ordu Kumru

Ordu Ünye

Rize

Çamlıhemşin

Rize Çayeli

Rize

Derepaazarı

Rize

Güneysu

Rize İkizdere

Rize İyidere

Rize

Kalkandere

Rize Rize

Merkez

Sakarya

Akyazı

Sakarya

Arifiye

Sakarya

Erenler

Sakarya

Karapürçek

Sakarya

Kaynarca

Sakarya

Taraklı

Samsun

Asarcık

Samsun

Ayvacık

Samsun Canik

Samsun

Çarşamba

Samsun

Kavak

Samsun

Ondokuzmayı

s

Samsun

Salıpazarı

Samsun

Terme

Samsun

Vezirköprü

Siirt Aydınlar

Manisa

Selendi

Manisa

Soma

Muğla

Kavaklıdere

Nevşehir

Derinkuyu

Nevşehir

Gülşehir

Nevşehir

Ürgüp

Niğde

Altunhisar

Niğde Bor

Niğde

Çamardı

Niğde

Çiftlik

Niğde Niğde

Merkez

Ordu

Altınordu

Ordu Çamaş

Ordu Fatsa

Ordu

Gölköy

Ordu İkizce

Ordu

Kabadüz

Ordu

Mesudiye

Rize

Ardeşen

Rize

Hemşin

Rize Pazar

Sakarya

Adapazarı

Sakarya

Ferizli

Sakarya

Geyve

Sakarya

Hendek

Sakarya

Karasu

Sakarya

Kocaali

Siirt Şirvan
Sinop
Dikmen
Sinop
Durağan
Sinop
Saraydüzü

Sinop Türkeli
Sivas
Akıncılar
Sivas
Altınyayla
Sivas
Doğanşar

Sivas Gölova
Sivas Sivas
Merkez

Sivas Suşehri
Sivas
Yıldızeli
Şanlıurfa
Akçakale
Şanlıurfa
Harran

Tokat Pazar
Tokat
Sulusaray
Tokat
Yeşilyurt
Trabzon
Araklı
Trabzon
Arsin
Trabzon
Çaykara
Trabzon
Dernekpazarı
Trabzon
Hayrat
Trabzon
Köprübaşı

Trabzon Of
Trabzon
Sürmene
Trabzon
Yomra
Yozgat
Akdağmadeni

Sakarya
Pamukova
Sakarya
Sapanca
Sakarya
Serdivan
Sakarya
Söğütlü
Samsun
Alaçam
Samsun
Bafra
Samsun
Havza
Samsun
İlkadım
Samsun
Ladik
Samsun
Tekkeköy
Samsun
Yakakent
Sinop
Ayancık
Sinop
Boyabat
Sivas
Gemerek
Sivas
Kangal
Sivas
Koyulhisar
Sivas
Şarkışla

Sivas Ulaş
Tokat
Artova
Tokat
Başçiftlik

Tokat Erbaa
Tokat
Niksar
Tokat
Reşadiye
Tokat Tokat
Merkez
Tokat
Turhal
Trabzon
Akçaabat

Trabzon
Çarşıbaşı

Yozgat
Aydıncık
Yozgat
Çekerek
Yozgat
Kadıışehri
Yozgat
Saraykent
Yozgat
Sarıkaya
Yozgat
Sorgun
Yozgat
Yozgat
Merkez

Trabzon
Düzköy
Trabzon
Maçka
Trabzon
Ortahisar
Trabzon
Şalpazarı
Trabzon
Tonya
Trabzon
Vakfıkebir

Uşak Ulubey
Uşak Uşak
Merkez
Yalova
Armutlu
Yalova
Termal
Yozgat
Çayıralan
Zonguldak
Alaplı
Zonguldak
Devrek
Zonguldak
Ereğli

EK.14 2015 Genel Seçimi Oy Dağılımlarının İlçe Bazlı K-7 Kümeleme Analizi Sonucu

K7-2015						
1.Küme	2.Küme	3.Küme	4.Küme	5.Küme	6.Küme	7.Küme
Adıyaman Samsat	Ağrı Diyadin	Adana Ceyhan	Ağrı Ağrı Merkez	Adana Aladağ	Adıyaman Merkez	Adana Çukurova
Adıyaman Sincik	Ağrı Doğubayazıt	Adana Yumurtalık	Ağrı Eleşkirt Ardahan	Adana Feke	Adıyaman Besni	Adana Karataş
Adıyaman Tut	Ağrı Hamur	Adana Yüreğir	Ardahan Merkez	Adana İmamoğlu	Adıyaman Çelikhan	Adana Seyhan
Afyon Bolvadin	Ağrı Patnos	Adıyaman Gölbaşı	Ardahan Göle	Adana Karaisalı	Adıyaman Gerger	Afyon Sultandağı
Afyon İscehisar	Ağrı Taşlıçay	Afyon Başmakçı	Batman Gercüş	Adana Kozan	Adıyaman Kahta	Amasya Gümüşhacıköy
Aksaray Ağaçoören	Ağrı Tutak Batman	Afyon Dazkırı	Batman Batman	Adana Pozantı	Ankara Haymana	Ankara Ankara
Aksaray Eski	Batman Merkez	Afyon Emirdağ	Batman Sason	Adana Saimbeyli	Bingöl Bingöl	Antalya Konyaaltı
Amasya Suluova	Batman Beşiri	Afyon Evciler Amasya	Bingöl Kiğı	Adana Sarıçam	Bingöl Bingöl	Antalya Muratpaşa
Ankara Akyurt	Batman Kozluk	Amasya Merkez	Bingöl Yayladere	Adana Tufanbeyli	Bingöl Genç	Ardahan Damal
Ankara Çamlıdere	Bingöl Karlıova	Amasya Hamamözü	Bingöl Yedisu	Afyon Afyon Merkez	Bingöl Solhan	Ardahan Hanak
Ankara Çubuk	Diyarbakır Bağlar	Amasya Merzifon	Bitlis Adilcevaz	Afyon Bayat	Bitlis Mutki	Artvin Ardanuç
Ankara Gündül	Diyarbakır Bismil	Ankara Elmadağ	Bitlis Ahlat	Afyon Çay	Diyarbakır Çüngüş	Artvin Hopa
Ankara Pursaklar	Diyarbakır Çınar	Ankara Etimesgut	Bitlis Bitlis	Afyon Çobanlar	Elazığ Alacakaya	Aydın Buharkent
Balıkesir Dursunbey	Diyarbakır Ergani	Ankara Gölbaşı	Bitlis Güroymak	Afyon Dinar	Elazığ Arıcak	Aydın Didim (Yenihisar)
Bayburt Aydıntepe	Diyarbakır Hazro	Ankara Keçiören	Bitlis Hizan	Afyon Hocalar	Elazığ Kovancılar	Aydın Efeler
Bayburt Demirözü	Diyarbakır Kayapınar	Ankara Mamak	Bitlis Tatvan	Afyon İhsaniye	Erzurum Çat	Aydın Germencik
Bolu Dörtdivan	Diyarbakır Kocaköy	Ankara Nallıhan	Diyarbakır Çermik	Afyon Kızılören	Erzurum Horasan	Aydın Karacasu
Bolu Gerede	Diyarbakır Kulp	Ankara Yenimahalle	Diyarbakır Dicle	Afyon Sandıklı	Erzurum Şenkaya	Aydın Kuşadası
Bolu Göynük	Diyarbakır Lice	Ankara Antalya Akseki	Diyarbakır Eğil	Afyon Sincanlı	Gaziantep Araban	Aydın Nazilli
Bolu Yeniçağa	Diyarbakır Silvan	Ankara Aksu/Antalya	Diyarbakır Hani	Afyon Şuhut	Gaziantep İslahiye	Aydın Söke

Burdur Altınyayla	Diyarbakır Sur Diyarbakır	Antalya Alanya	Elazığ Karakoçan	Aksaray Aksaray Merkez	Gaziantep Nizip	Aydın Sultanhisar
Burdur Çeltikçi	Yenişehir/Diyarbakır	Antalya Döşemealtı	Erzurum Hınıs	Aksaray Gülağaç	Gaziantep Şehitkamil	Balıkesir Ayvalık
Bursa Büyükorhan	Erzurum Karaçoban	Antalya Elmalı	Erzurum Köprüköy	Aksaray Güzelyurt	İstanbul Arnavutköy	Balıkesir Bandırma
Bursa İnegöl	Erzurum Karayazı	Antalya Finike	Hakkari Şemdinli	Aksaray Ortaköy	İstanbul Bağcılar	Balıkesir Burhaniye
Çankırı Atkaracalar	Erzurum Tekman	Antalya Gazipaşa	İğdır Aralık	Aksaray Sarıyahşi	İstanbul Esenler	Balıkesir Edremit
Çankırı Bayramören	Hakkari Çukurca	Antalya İbradı	İğdır Merkez	Amasya Göynücek	İstanbul Sultanbeyli	Balıkesir Erdek
Çankırı İlgaz	Hakkari Merkez	Antalya Kale	İğdır Karakoyunlu	Amasya Taşova	İstanbul Sultangazi	Balıkesir Gömeç
Çankırı Kızılırmak	Hakkari Yüksekova	Antalya Kaş	İğdır Tuzluca	Ankara Altındağ	Kars Sarıkamış	Balıkesir Manyas
Çankırı Korgun	Mardin Dargeçit	Antalya Kemer	Kars Kağızman	Ankara Ayaş	Kars Selim	Balıkesir Bartın
Çankırı Kurşunlu	Mardin Derik	Antalya Korkuteli	Kars Kars	Ankara Balâ	Kocaeli Dilovası	Amasra Burdur
Çankırı Orta	Mardin Kızıltepe	Antalya Kumluca	Kars Merkez	Ankara Beypazarı	Konya Cihanbeyli	Yeşilova Bursa
Çankırı Yapraklı	Mardin Mazıdağı	Antalya Manavgat	Mardin Midyat	Ankara Kalecik	Konya Malatya	Mudanya Bursa
Çorum Bayat	Mardin Nusaybin	Antalya Serik	Mardin Ömerli	Ankara Kazan	Malatya Yazıhan	Nilüfer Çanakkale
Çorum Boğazkale				Ankara Kızılcahamam	Mardin Yeşilli	Çanakkale Bozcaada
Çorum İskilip	Muş Bulanık	Ardahan Çıldır	Mardin Savur	Ankara Polatlı	Muş Hasköy	Çanakkale Merkez
Çorum Kargı	Muş Korkut	Ardahan Posof	Mersin Akdeniz	Ankara Sincan	Siirt Aydınlar	Çanakkale Eceabat
Çorum Oğuzlar	Muş Malazgirt	Artvin Arhavi	Muş Merkez	Ankara Şereflikoçhisar	Şanlıurfa Eyyübiye	Çanakkale Ezine
Çorum Uğurludağ	Muş Varto	Artvin Merkez	Siirt Baykan	Ankara Gündoğmuş	Şanlıurfa Haliliye	Çanakkale Gelibolu
Denizli Çameli	Siirt Eruh	Artvin Murgul	Siirt Pervari	Antalya Gündoğmuş	Şanlıurfa Karaköprü	Denizli Bekilli
Düzce Cumayeri	Siirt Kurtalan	Artvin Şavşat	Siirt Merkez	Artvin Borçka	Tunceli Çemişgezek	Denizli Bozkurt
Düzce Çilimli	Şanlıurfa Suruç	Aydın Bozdoğan	Siirt Şirvan	Artvin Yusufeli		Denizli Çal
Düzce Gölyaka	Şırnak Beytüşşebap	Aydın Çine	Şanlıurfa Birecik	Aydın Köşk		Denizli Çardak
Düzce Kaynaşlı	Şırnak Cizre	Aydın İncirliova	Şanlıurfa Bozova	Balıkesir Bigadiç		Denizli Güney
Düzce Yığılca	Şırnak Güçlükönak	Aydın Karpuzlu	Şanlıurfa Ceylanpınarı	Balıkesir İvrindi		Denizli

			r		Sarayköy
Elazığ		Aydın	Şanlıurfa	Balıkesir	Edirne
Baskil	Şırnak İdil	Koçarlı	Halfeti	Kepsut	Edirne
Elazığ		Aydın	Şanlıurfa	Balıkesir	Merkez
Keban	Şırnak Silopi	Kuyucak	Hilvan	Savaştepe	Edirne Enez
	Şırnak Şırnak	Aydın	Şanlıurfa	Balıkesir	Edirne
Elazığ Palu	Merkez	Yenipazar	Siverek	Sındırgı	Havsa
Elazığ	Şırnak	Balıkesir	Şanlıurfa		Edirne
Sivrice	Uludere	Altıeylül	Viranşehir	Bartın Ulus	İpsala
				Bayburt	
Erzurum	Tunceli	Balıkesir	Tunceli	Bayburt	Edirne
Aşkale	Mazgirt	Balya	Hozat	Merkez	Keşan
Erzurum	Tunceli	Balıkesir	Tunceli	Bilecik	Edirne
Ilıca	Nazimiye	Gönen	Ovacık	Pazaryeri	Lalapaşa
Erzurum		Balıkesir	Tunceli		Edirne
İspir	Van Başkale	Havran	Pertek	Bolu Seben	Meriç
			Tunceli		
Erzurum		Balıkesir	Tunceli	Burdur	Edirne
Narman	Van Çaldıran	Karesi	Merkez	Ağlasun	Süloğlu
			Van		
Erzurum		Balıkesir	Bahçesaray	Burdur	Edirne
Oltu	Van Çatak	Marmara		Bucak	Uzunköprü
Erzurum	Van	Balıkesir	Van	Burdur	Eskişehir
Pazaryolu	Gürpınar	Susurluk	Edremit	Göhlisar	Han
Erzurum	Van	Bartın Bartın		Burdur	Eskişehir
Tortum	Muradiye	Merkez	Van Erciş	Kemer	Odunpazarı
Erzurum		Bartın			
Uzundere	Van Özalp	Kurucaşile	Van Gevaş	Bursa Gürsu	Hatay Arsuz
		Bilecik			
Eskişehir		Bilecik	Van	Bursa	
Günyüzü	Van Saray	Merkez	İpekyolu	Harmancık	Hatay Defne
Gaziantep		Bilecik			Hatay
Nurdağı		Bozüyük	Van Tuşba	Bursa Keles	Samandağ
Gaziantep		Bilecik		Bursa	İstanbul
Yavuzeli		Gölpazarı		Orhaneli	Adalar
Giresun		Bilecik		Çanakkale	İstanbul
Alucra		İnhisar		Yenice	Avcılar
				Çankırı	
Giresun		Bilecik		Çankırı	İstanbul
Çamoluk		Osmaneli		Merkez	Bakırköy
Giresun		Bilecik		Çankırı	İstanbul
Çanakçı		Söğüt		Çerkeş	Beşiktaş
Giresun		Bilecik		Çankırı	İstanbul
Dereli		Yenipazar		Eldivan	Çatalca
Giresun		Bolu Bolu		Çankırı	İstanbul
Doğankent		Merkez		Şabanözü	Kadıköy
Giresun		Bolu			İstanbul
Güce		Kıbrısık		Çorum Alaca	Maltepe
Giresun		Bolu			İstanbul
Yağlıdere		Mengen		Çorum Laçın	Sarıyer
Gümüşhane		Bolu		Çorum	İstanbul
Kelkit		Mudurnu		Osmancık	Silivri

Gümüşhane	Burdur	Çorum	İstanbul Şişli
Köse	Burdur	Sungurlu	
Gümüşhane	Merkez		
Kürtün	Burdur	Denizli Kale	İzmir Aliğa
Hatay	Çavdır	Düzce	İzmir
Altınözü	Burdur	Akçakoca	Balçova
	Karamanlı	Düzce Düzce	İzmir
Hatay Hassa	Burdur	Merkez	Bayındır
Hatay	Tefenni	Düzce	İzmir
Kırıkhan	Bursa	Gümüşova	Bayraklı
Hatay	Gemlik		İzmir
Reyhanlı	Bursa İznik	Elazığ Ağın	Bergama
Hatay	Bursa	Elazığ Elazığ	İzmir
Yayladağı	Karacabey	Merkez	Beydağ
Isparta	Bursa		İzmir
Sütçüler	Kestel	Elazığ Maden	Bornova
Kahramanm			
araş	Bursa		
Dulkadiroğl	Mustafa	Erzincan	
u	Kemal Paşa	Kemaliye	İzmir Buca
Kahramanm			
araş	Bursa	Erzincan	
Onikişubat	Orhangazi	Otlukbeli	İzmir Çeşme
Kahramanm			
araş	Bursa	Erzincan	
Türkoğlu	Osmangazi	Refahiye	İzmir Çiğli
Karaman	Bursa		
Başyayla	Yenişehir	Erzurum Olur	İzmir Dikili
Kastamonu	Bursa	Erzurum	
Çatalzeytin	Yıldırım	Palandöken	İzmir Foça
Kastamonu	Çanakkale	Erzurum	İzmir
Tosya	Ayvacık	Pasinler	Gaziemir
Kayseri	Çanakkale	Erzurum	İzmir
Hacılar	Biga	Yakutiye	Güzelbahçe
Kayseri	Çanakkale	Eskişehir	İzmir
Yahyalı	Çan	Sarıcakaya	Karabağlar
	Çanakkale		
Kilis	Gökçeada	Gaziantep	İzmir
Musabeyli	(İmroz)	Oğuzeli	Karaburun
Kocaeli	Çanakkale	Gaziantep	İzmir
Başıskele	Lapseki	Şahinbey	Karşıyaka
	Çorum		
Konya	Çorum	Giresun	
Ahırlı	Merkez	Bulancak	İzmir Kınık
Konya	Çorum	Giresun	
Akören	Dodurga	Espiye	İzmir Konak
Konya	Çorum	Giresun	İzmir
Altınekin	Mecitözü	Eynesil	Menderes
Konya	Çorum	Giresun	İzmir
Bozkır	Ortaköy	Keşap	Menemen
Konya	Denizli	Giresun	İzmir
Çumra	Acıpayam	Şebinkarahisa	Narlıdere

Konya Derebucak	Denizli Akköy	r Giresun Tirebolu Gümüşhane Gümüşhane Merkez Gümüşhane Şiran Gümüşhane Torul	İzmir Ödemiş
Konya Emirgazi	Denizli Babadağ	Gümüşhane Merkez	İzmir Seferihisar
Konya Güneysınır	Denizli Baklan	Gümüşhane Şiran	İzmir Selçuk
Konya Hadım	Denizli Bey ağaç	Gümüşhane Torul	İzmir Tire
Konya Halkapınar	Denizli Buldan	Hatay Belen	İzmir Torbalı
Konya Kadınhanı	Denizli Çivril	Hatay Kumlu	İzmir Urla
Konya Karapınar	Denizli Honaz Denizli	Isparta Atabey	Kahramanm araş Nurhak
Konya Karatay	Merkezefen di	Isparta Eğirdir	Kırklareli Babaeski Kırklareli Kırklareli Merkez Kırklareli Kofçaz
Konya Meram	Denizli Serinhisar	Isparta Isparta Merkez	Kırklareli Lüleburgaz
Konya Sarayönü	Denizli Tavas	Isparta Senirkent Isparta Şarkikaraağaç	Kırklareli Lüleburgaz
Konya Selçuklu	Erzincan Çayırılı Erzincan	Kahramanmar aş Afşin	Kırklareli Pehlivan köyü
Konya Taşkent	Erzincan Merkez	Kahramanmar aş Andırın	Kırklareli Pınarhisar
Konya Yalıhüyük	Erzincan İliç	Kahramanmar aş	Kırklareli Vize
Konya Yunak	Erzincan Kemah	Çağlıyancerit	Malatya
Kütahya Aslanapa	Erzincan Tercan	Kahramanmar aş Ekinözü	Arguvan
Kütahya Pazarlar	Erzincan Üzümlü	Kahramanmar aş Elbistan	Malatya Hekimhan
Malatya Battalgazi	Eskişehir Alpu	Kahramanmar aş Göksun	Manisa
Malatya Darende	Eskişehir Beylikova	Karabük Eflâni	Salihli Mersin Mezitli Mersin
Malatya Doğanyol	Eskişehir Çifteler	Karabük Eskipazar Karabük	Yenişehir/M ersin
Malatya Kale	Eskişehir İnönü	Karabük Merkez	Muğla Bodrum
Malatya Pütürge	Eskişehir Mahmudiye	Karabük Ovacık	Muğla Datça
Malatya Yeşilyurt	Eskişehir Mihalgazi	Karabük Safranbolu	Muğla Fethiye

Nevşehir Acıgöl Niğde Altunhisar	Eskişehir Mihalıççık Eskişehir Seyitgazi	Karaman Ayrancı Karaman Ermenek Karaman Karaman Merkez Karaman Kâzımkarabek ir	Muğla Köyceğiz Muğla Marmaris
Ordu Akkuş	Eskişehir Sivrihisar	Karaman Merkez Karaman	Muğla Menteşe
Ordu Aybastı Ordu Çatalpınar	Eskişehir Tepebaşı Gaziantep Karkamış Giresun Giresun Merkez Giresun Görece	Karaman Sarıveliler	Muğla Milas Muğla Ortaca
Ordu Çaybaşı	Giresun Merkez Giresun Görece	Kastamonu Ağlı Kastamonu Araç	Muğla Ula Muğla Yatağan
Ordu İkizce Ordu Kabadüz Ordu Korgan Ordu Kumru Ordu Mesudiye	Giresun Piraziz Hatay Antakya Hatay Dört Yol Hatay Erzincan Hatay İskenderun	Kastamonu Bozkurt Kastamonu Devrekânî Kastamonu Doğanyurt Kastamonu İhsangazi Kastamonu İnebolu Kastamonu Kastamonu Merkez	Muğla Ula Muğla Yatağan Nevşehir Hacıbektaş Sinop Sinop Merkez
Ordu Ünye	Hatay Erzincan Hatay İskenderun	Kastamonu İhsangazi Kastamonu İnebolu Kastamonu Kastamonu Merkez	Sivas Divriği Sivas İmranlı Tekirdağ Çorlu
Rize Ardeşen Rize Çamlıhemşin	Hatay Payas	Kastamonu Küre Kastamonu Pınarbaşı	Tekirdağ Ergene
Rize Çayeli	Isparta Aksu Isparta Gelendost	Kastamonu Küre Kastamonu Pınarbaşı	Tekirdağ Hayrabolu Tekirdağ Malkara Tekirdağ Marmaraere ğlisi
Rize Derepaşarı Rize Güneysu Rize İkizdere	Isparta Gönen Isparta Keçiborlu Isparta Uluborlu	Kastamonu Seydiler Kastamonu Şenpazar Kastamonu Taşköprü	Tekirdağ Muratlı Tekirdağ Saray Tekirdağ Süleymanpa şa
Rize İyidere	Isparta Yalvaç Isparta Yenişarbadeli	Kayseri Bünyan	Tekirdağ Şarköy Tunceli Pülümür
Rize Kalkandere Rize Rize Merkez	İstanbul Ataşehir İstanbul Bahçelievler	Kayseri Develi Kayseri Felahiye	Zonguldak Çaycuma
Sakarya Akyazı		Kayseri İncesu	

Sakarya	İstanbul	Kayseri	Zonguldak
Arifiye	Başakşehir	Kocasinan	Gökçebey
Sakarya	İstanbul	Kayseri	Zonguldak
Erenler	Bayrampaşa	Melikgazi	Kilimli
			Zonguldak
			Zonguldak
			Merkez
Sakarya	İstanbul	Kayseri	
Karapürçek	Beykoz	Özvatan	
Sakarya	İstanbul	Kayseri	
Kaynarca	Beylikdüzü	Sarioğlu	
Sakarya	İstanbul		
Kocaali	Beyoğlu	Kayseri Talas	
	İstanbul		
Sakarya	Büyükçekm	Kayseri	
Taraklı	ece	Tomarza	
Samsun	İstanbul	Kayseri	
Asarcık	Çekmeköy	Yeşilhisar	
Samsun	İstanbul	Kırıkkale	
Ayvacı	Esenyurt	Bahşili	
Samsun	İstanbul	Kırıkkale	
Canik	Eyüp	Balışeyh	
Samsun	İstanbul	Kırıkkale	
Çarşamba	Fatih	Çelebi	
Samsun	İstanbul		
Ondokuzma	Gaziosmanp	Kırıkkale	
yıs	aşa	Delice	
Samsun	İstanbul	Kırıkkale	
Salıpazarı	Güngören	Karakeçili	
Samsun	İstanbul	Kırıkkale	
Terme	Kağıthane	Keskin	
		Kırıkkale	
Samsun	İstanbul	Kırıkkale	
Vezirköprü	Kartal	Merkez	
	İstanbul		
Sinop	Küçükçekm	Kırıkkale	
Dikmen	ece	Yahşıhan	
Sinop	İstanbul	Kırşehir	
Durağan	Pendik	Akçakent	
Sinop	İstanbul	Kırşehir	
Saraydüzü	Sancaktepe	Çiçekdağı	
Sinop	İstanbul	Kırşehir	
Türkeli	Şile	Mucur	
Sivas	İstanbul		
Akıncılar	Tuzla	Kilis Elbeyli	
Sivas	İstanbul	Kilis Kilis	
Altınyayla	Ümraniye	Merkez	
Sivas	İstanbul		
Doğanşar	Üsküdar	Kilis Polateli	
Sivas	İstanbul	Kocaeli	
Gölova	Zeytinburnu	Kartepe	
Sivas	İzmir	Konya	
Koyulhisar	Kemalpaşa	Akşehir	
Sivas Sivas		Konya	
Merkez	İzmir Kiraz	Beyşehir	
Sivas	Kahramanm	Konya Çeltik	

Su�ehri	araç	
	Pazarcık	
Sivas	Karabük	Konya
Yıldızeli	Yenice	Derbent
	Kars	Konya
Tokat Pazar	Akyaka	Doğanhisar
Tokat	Kars	Konya
Sulusaray	Arpaçay	Hüyük
Trabzon	Kastamonu	
Araklı	Abana	Konya Ilgın
Trabzon	Kastamonu	Konya
Arsin	Azdavay	Seydişehir
Trabzon	Kastamonu	Kütahya
Çaykara	Cide	Altıntaş
Trabzon		
Dernekpazar	Kastamonu	Kütahya
1	Daday	�avdarhisar
Trabzon	Kastamonu	Kütahya
Hayrat	Hanönü	Domaniç
Trabzon	Kayseri	Kütahya
Köprübaşı	Akkı�la	Dumlupınar
	Kayseri	Kütahya
Trabzon Of	Pınarbaşı	Emet
Trabzon	Kayseri	Kütahya
Sürmene	Sarız	Gediz
Trabzon	Kırıkkale	Kütahya
Yomra	Sulakyurt	Hisarcık
		Kütahya
Yozgat	Kırklareli	Kütahya
Aydıncık	Demirköy	Merkez
Yozgat	Kırşehir	Kütahya
�ekerek	Akpınar	Simav
Yozgat	Kırşehir	Kütahya
Kadı�ehri	Boztepe	�aphane
Yozgat	Kırşehir	Kütahya
Saraykent	Kaman	Tavşanlı
	Kırşehir	
Yozgat	Kırşehir	Manisa
Sarıkaya	Merkez	Demirci
Yozgat	Kocaeli	Manisa
Sorgun	�ayırova	Gördes
	Kocaeli	Manisa
	Darıca	Kırka�a�
	Kocaeli	Manisa
	Derince	Köprübaşı
	Kocaeli	Manisa
	Gebze	Selendi
	Kocaeli	Mersin
	Gölcük	Bozyazı
	Kocaeli	Mersin
	�zmit	Çamlıyayla
	Kocaeli	Mersin
	Kandıra	Erdemli
	Kocaeli	Nevşehir
	Karamürsel	Derinkuyu

Kocaeli	Nevşehir
Körfez	Gölşehir
	Nevşehir
Konya	Nevşehir
Ereğli	Merkez
Konya	Nevşehir
Tuzlukçu	Ürgüp
Malatya	
Akçadağ	Niğde Bor
Malatya	Niğde
Arapgir	Çamardı
Malatya	
Doğanşehir	Niğde Çiftlik
Malatya	Niğde Niğde
Kuluncak	Merkez
Manisa	
Ahmetli	Ordu Çamaş
Manisa	
Akhisar	Ordu Kabataş
Manisa	Osmaniye
Alaşehir	Bahçe
Manisa	
Gölmarmara	Osmaniye
	Hasanbeyli
Manisa	Osmaniye
Kula	Kadirli
	Osmaniye
Manisa	Osmaniye
Sarıgöl	Merkez
Manisa	Osmaniye
Saruhanlı	Sumbas
Manisa	Osmaniye
Soma	Toprakkale
Manisa	Sakarya
Şehzadeler	Adapazarı
Manisa	Sakarya
Turgutlu	Ferizli
Manisa	Sakarya
Yunusemre	Geyve
Mersin	Sakarya
Anamur	Hendek
Mersin	Sakarya
Aydıncık	Karasu
Mersin	Sakarya
Gölnar	Pamukova
	Sakarya
Mersin Mut	Sapanca
Mersin	Sakarya
Silifke	Serdivan
Mersin	Sakarya
Tarsus	Söğütlü
Mersin	Samsun
Toroslar	Bafra
Muğla	Samsun
Dalaman	Havza

Muğla	Samsun
Kavaklıdere	Kavak
Muğla	Samsun
Seydikemer	Ladik
Nevşehir	Sinop
Avanos	Boyabat
Nevşehir	
Kozaklı	Sivas Gürün
Niğde	
Ulukışla	Sivas Kangal
Ordu	Sivas
Altınordu	Şarkışla
Ordu Fatsa	Sivas Ulaş
Ordu	Şanlıurfa
Gölköy	Akçakale
Ordu	Şanlıurfa
Gülyalı	Harran
Ordu	
Gürgentepe	Tokat Artova
Ordu	Tokat
Perşembe	Başçiftlik
Ordu	
Ulubey	Tokat Erbaa
Osmaniye	Tokat
Düziçi	Reşadiye
Rize	Tokat Tokat
Fındıklı	Merkez
Rize	Tokat
Hemşin	Yeşilyurt
	Trabzon
Rize Pazar	Akçaabat
Samsun	Trabzon
Alaçam	Çarşıbaşı
Samsun	Trabzon
Atakum	Maçka
Samsun	Trabzon
İlkadım	Ortahisar
Samsun	Trabzon
Tekkeköy	Şalpazarı
Samsun	Trabzon
Yakakent	Vakfikebir
Sinop	Yalova
Ayancık	Termal
	Yozgat
Sinop	Akdağmadeni
Erfelek	
	Yozgat
Sinop Gerze	Boğazlıyan
Sivas	Yozgat
Gemerek	Çandır
	Yozgat
Sivas Hafik	Çayıralan
	Yozgat
Sivas Zara	Şefaatli

Tekirdağ
Çerkezköy
Tekirdağ
Kapaklı

Tokat
Almus
Tokat
Niksar
Tokat
Turhal

Tokat Zile
Trabzon
Beşikdüzü
Trabzon
Düzköy
Trabzon
Tonya

Uşak Banaz

Uşak Eşme

Uşak

Karahallı

Uşak

Sivaslı

Uşak Ulubey

Uşak Uşak

Merkez

Yalova

Altınova

Yalova

Armutlu

Yalova

Çınarcık

Yalova

Çiftlikköy

Yalova

Yalova

Merkez

Zonguldak

Alaplı

Zonguldak

Devrek

Zonguldak

Ereğli

Zonguldak

Kozlu

Yozgat
Yenifakılı
Yozgat
Yerköy
Yozgat
Yozgat
Merkez

EK.15 2018 Genel Seçimi Oy Dağılımlarının İlçe Bazlı K-7 Kümeleme Analizi Sonucu

K7-2018						
1.Küme	2.Küme	3.Küme	4.Küme	5.Küme	6.Küme	7.Küme
Adıyaman Gerger	Ağrı Diyardin	Adana Ceyhan	Ağrı Ağrı Merkez	Adana Aladağ	Adıyaman Adıyaman Merkez	Adana Çukurova
Adıyaman Kahta	Ağrı Doğubayazıt	Adana Seyhan	Ağrı Hamur	Adana Feke	Adıyaman Çelikhan	Adana Karataş
Adıyaman Samsat	Ağrı Patnos	Adana Yumurtalık	Ağrı Tutak	Adana İmamoğlu	Ağrı Eleşkirt	Afyon Sultandağı
Adıyaman Sincik	Ağrı Taşlıçay	Adana Yüreğir	Batman Beşiri	Adana Karaisalı	Ardahan Ardahan Merkez	Amasya Gümüşhacık öy
Afyon Hocalar	Batman Batman Merkez	Adıyaman Gölbaşı	Batman Gercüş	Adana Kozan	Ardahan Göle	Ankara Çankaya
Afyon İhsaniye	Diyarbakır Bağlar	Afyon Başmakçı	Batman Kozluk	Adana Pozantı	Batman Hasankeyf	Antalya Konyaaltı
Afyon İscehisar	Diyarbakır Bismil	Afyon Dinar	Bingöl Karlıova	Adana Saimbeyli	Batman Sason	Antalya Muratpaşa
Afyon Şuhut	Diyarbakır Çınar	Afyon Evciler	Bingöl Yaylader e	Adana Sarıçam	Bingöl Adaklı	Ardahan Damal
Aksaray Ağaçören	Diyarbakır Hazro	Amasya Amasya Merkez	Bingöl Yedisu	Adana Tufanbeyli	Bingöl Bingöl Merkez	Ardahan Hanak
Aksaray Eskil	Diyarbakır Kayapınar	Amasya Merzifon	Bitlis Adilceva z	Adıyaman Besni	Bingöl Kiğı	Artvin Ardanuç
Aksaray Ortaköy	Diyarbakır Kocaköy	Ankara Ayaş	Bitlis Ahlal	Adıyaman Tut	Bitlis Bitlis Merkez	Artvin Hopa
Aksaray Sultanhanı	Diyarbakır Lice	Ankara Elmadağ	Bitlis Güroyma k	Afyon Afyon Merkez	Bitlis Hizan	Artvin Kemalpaşa
Amasya Suluova	Diyarbakır Silvan	Ankara Etimesgut	Bitlis Tatvan	Afyon Bayat	Diyarbakır Çermik	Artvin Şavşat
Ankara Akyurt	Diyarbakır Sur	Ankara Gölbaşı	Diyarbakı r Dicle	Afyon Bolvadin	Diyarbakır Çüngüş	Aydın Didim (Yenihisar)
Ankara Çamlıdere	Diyarbakır Yenişehir/Diy arbakır	Ankara Mamak	Diyarbakı r Eğil	Afyon Çay	Elazığ Karakoçan	Aydın Germencik
Ankara Çubuk	Erzurum Karaçoban	Ankara Yenimahalle	Diyarbakı r Ergani	Afyon Çobanlar	Erzurum Çat	Aydın Kuşadası
Ankara Haymana	Erzurum Karayazı	Antalya Akseki	Diyarbakı r Hani	Afyon Dazkırı	İstanbul Sultanbeyli	Aydın Söke
Ankara Pursaklar	Erzurum Tekman	Antalya Aksu/Antaly a	Diyarbakı r Kulp	Afyon Emirdağ	Kars Kağızman	Balıkesir Ayvalık
Ankara Sincan	Hakkari Çukurca	Antalya Alanya	Erzurum Hınıs	Afyon Kızılören	Kars Kars Merkez	Balıkesir Burhaniye
Artvin Yusufeli	Hakkari Hakkari	Antalya Döşemealtı	Hakkari Şemdinli	Afyon Sandıklı	Kars Sarıkamış	Balıkesir Edremit

	Merkez					
Balıkesir	Hakkari	Antalya	Iğdır	Afyon	Kars Selim	Balıkesir
Dursunbey	Yüksekova	Elmalı	Aralık	Sincanlı		Erdek
Balıkesir	Kars Digor	Antalya	Iğdır	Aksaray	Kocaeli	Balıkesir
Kepsut		Finike	Iğdır	Aksaray	Dilovası	Gömeç
			Merkez	Merkez		
Bayburt	Mardin	Antalya	Iğdır	Aksaray	Konya	Bursa
Aydıntepe	Dargeçit	Gazipaşa	Karakoyunlu	Gülağaç	Cihanbeyli	Mudanya
Bayburt	Mardin Derik	Antalya	Iğdır	Aksaray	Konya Kulu	Bursa
Bayburt		Gündoğmuş	Tuzluca	Güzelyurt		Nilüfer
Merkez						
Bayburt	Mardin	Antalya	Kars	Aksaray	Mardin	Çanakkale
Demirözü	Kızıltepe	İbradı	Susuz	Sarıyahşi	Artuklu	Bozcaada
Bingöl Genç	Mardin	Antalya Kale	Mardin	Amasya	Mardin	Çanakkale
	Mazıdağı		Savur	Göynücek	Midyat	Çanakkale
						Merkez
Bingöl	Mardin	Antalya Kaş	Mersin	Amasya	Mardin	Çanakkale
Solhan	Nusaybin		Akdeniz	Hamamözü	Ömerli	Eceabat
Bitlis Mutki	Muş Bulanık	Antalya	Siirt	Amasya	Mardin	Çanakkale
		Kemer	Baykan	Taşova	Yeşilli	Gelibolu
Bolu	Muş Korkut	Antalya	Siirt	Ankara	Muş Muş	Denizli
Dörtdivan		Kepez	Eruh	Altındağ	Merkez	Bekilli
Bolu Gerede	Muş	Antalya	Siirt Siirt	Ankara Balâ	Siirt Pervari	Denizli
	Malazgirt	Korkuteli	Merkez			Güney
Bolu	Muş Varto	Antalya	Şanlıurfa	Ankara	Şanlıurfa	Denizli
Göynük		Kumluca	Halfeti	Beypazarı	Birecik	Sarayköy
Bolu	Siirt Kurtalan	Antalya	Şanlıurfa	Ankara Evren	Şanlıurfa	Edirne
Yeniçağa		Manavgat	Suruç		Bozova	Edirne
						Merkez
Burdur	Şırnak Cizre	Antalya	Şanlıurfa	Ankara	Şanlıurfa	Edirne Enez
Altınyayla		Serik	Viranşehir	Güdül	Ceylanpınar	
Burdur	Şırnak	Ardahan	Şırnak	Ankara	Şanlıurfa	Edirne
Çeltikçi	Güçlükonak	Çıldır	Beytüşşebap	Kalecik	Haliliye	Havsa
Bursa	Şırnak İdil	Artvin	Şırnak	Ankara	Şanlıurfa	Edirne
Büyükorhan		Arhavi	Şırnak	Kazan	Hilvan	İpsala
			Merkez			
Bursa	Şırnak Silopi	Artvin Artvin	Tunceli	Ankara	Şanlıurfa	Edirne
İnegöl		Merkez	Hozat	Keçiören	Karaköprü	Keşan
Bursa Keles	Şırnak	Artvin	Tunceli	Ankara	Şanlıurfa	Edirne
	Uludere	Borçka	Nazımiye	Kızılcahamam	Siverek	Meriç
Çankırı	Tunceli	Artvin	Tunceli	Ankara	Van	Edirne
Atkaracalar	Mazgirt	Murgul	Ovacık	Nallıhan	Bahçesaray	Süloğlu
Çankırı	Tunceli	Aydın	Tunceli	Ankara	Van Gevaş	Edirne
Bayramören	Tunceli	Bozdoğan	Pertek	Polatlı		Uzunköprü
	Merkez					
Çankırı	Van Başkale	Aydın	Van	Ankara		Hatay Arsuz
Eldivan		Buharkent	Çatak	Şereflikoçhisar		
Çankırı	Van Çaldıran	Aydın Çine	Van	Ardahan		Hatay Defne
İlgaz			Edremit	Posof		

Çankırı	Van	Aydın Efeler	Van	Aydın Köşk	Hatay
Kızılırmak	Muradiye		Erciş		Samandağ
Çankırı	Van Özalp	Aydın	Van	Balıkesir	İstanbul
Korgun		İncirliova	Gürpınar	Bigadiç	Adalar
Çankırı	Van Saray	Aydın	Van	Balıkesir	İstanbul
Kurşunlu		Karacasu	İpekyolu	Havran	Bakırköy
Çankırı Orta		Aydın	Van	Balıkesir	İstanbul
		Karpuzlu	Tuşba	İvrindi	Beşiktaş
Çankırı		Aydın		Balıkesir	İstanbul
Yapraklı		Koçarlı		Savaştepe	Kadıköy
Çorum		Aydın		Bartın Ulus	İstanbul
Bayat		Kuyucak			Maltepe
Çorum		Aydın		Bilecik	İstanbul
Boğazkale		Nazilli		Pazaryeri	Şişli
Çorum		Aydın		Bolu Mengen	İzmir Aliağa
İskilip		Sultanhisar			
Çorum		Aydın		Bolu	İzmir
Kargı		Yenipazar		Mudurnu	Balçova
Çorum		Balıkesir		Bolu Seben	İzmir
Uğurludağ		Altıeylül			Bayraklı
Denizli		Balıkesir		Burdur	İzmir
Çameli		Balya		Ağlasun	Beydağ
Düzce		Balıkesir		Burdur Bucak	İzmir
Cumayeri		Bandırma			Bornova
Düzce		Balıkesir		Burdur	İzmir Buca
Çilimli		Gönen		Göhlisar	
Düzce		Balıkesir		Burdur	İzmir Çeşme
Kaynaşlı		Karesi		Kemer	
Düzce		Balıkesir		Bursa Gürsu	İzmir Çiğli
Yığılca		Manyas			
Elazığ		Balıkesir		Bursa	İzmir Dikili
Alacakaya		Marmara		Harmancık	
Elazığ		Balıkesir		Bursa	İzmir Foça
Arıcak		Sındırgı		Orhaneli	
Elazığ		Balıkesir		Bursa	İzmir
Baskıl		Susurluk		Yıldırım	Gaziemir
Elazığ		Bartın		Çanakkale	İzmir
Kovancılar		Amasra		Yenice	Güzelbahçe
Elazığ Palu		Bartın Bartın		Çankırı	İzmir
		Merkez		Çankırı	Karabağlar
				Merkez	
Elazığ		Bartın		Çankırı	İzmir
Sivrice		Kurucaşile		Çerkeş	Karaburun
Erzincan		Bilecik		Çankırı	İzmir
Kemaliye		Bilecik		Şabanözü	Karşıyaka
		Merkez			
Erzurum		Bilecik		Çorum Alaca	İzmir Kınık
Aşkale		Bozüyük			
Erzurum		Bilecik		Çorum	İzmir Konak
Horasan		Gölpazarı		Dodurga	
Erzurum		Bilecik		Çorum Laçın	İzmir
Ilıca		İnhisar			Menderes
Erzurum		Bilecik		Çorum	İzmir
İspir		Osmaneli		Oğuzlar	Menemen
Erzurum		Bilecik		Çorum	İzmir

Köprüköy	Söğüt	Osmancık	Narlıdere
Erzurum	Bilecik	Çorum	İzmir
Narman	Yenipazar	Sungurlu	Seferihisar
Erzurum	Bolu Bolu	Denizli Kale	İzmir Selçuk
Oltu	Merkez		
Erzurum	Bolu	Düzce	İzmir Urla
Olur	Kıbrısık	Akçakoca	
Erzurum	Burdur	Düzce Düzce	Kahramanmaraş Nurhak
Pasinler	Burdur	Merkez	
	Merkez		
Erzurum	Burdur	Düzce	Kırklareli
Pazaryolu	Çavdır	Gölyaka	Babaeski
Erzurum	Burdur	Düzce	Kırklareli
Tortum	Karamanlı	Gümüşova	Kırklareli
			Merkez
Erzurum	Burdur	Elazığ Ağın	Kırklareli
Uzundere	Tefenni		Kofçaz
Erzurum	Burdur	Elazığ Elazığ	Kırklareli
Yakutiye	Yeşilova	Merkez	Lüleburgaz
Eskişehir	Bursa	Elazığ Keban	Kırklareli
Günyüzü	Gemlik		Pehlivan köyü
Giresun	Bursa İznik	Elazığ Maden	Kırklareli
Alucra			Pınarhisar
Giresun	Bursa	Erzincan İliç	Kırklareli
Çamoluk	Karacabey		Vize
Giresun	Bursa Kestel	Erzincan	Kırşehir
Dereli		Otlukbeli	Boztepe
Giresun	Bursa	Erzincan	Malatya
Doğankent	Mustafa	Refahiye	Arguvan
	Kemal Paşa		
Giresun	Bursa	Erzurum	Malatya
Güce	Orhangazi	Palandöken	Hekimhan
Giresun	Bursa	Erzurum	Manisa
Şebinkarahisar	Osmangazi	Şenkaya	Sarıgöl
Giresun	Bursa	Eskişehir	Mersin
Yağlıdere	Yenişehir	Alpu	Mezitli
Gümüşhane	Çanakkale	Eskişehir	Mersin
Kelkit	Ayvacık	İnönü	Yenişehir/Mersin
Gümüşhane	Çanakkale	Eskişehir	Muğla
Köse	Bayramiç	Mihalgazi	Bodrum
Gümüşhane	Çanakkale	Eskişehir	Muğla
Kürtün	Biga	Sarıcakaya	Datça
Hatay	Çanakkale	Eskişehir	Muğla
Altınöz	Çan	Sivrihisar	Köyceğiz
Hatay Hassa	Çanakkale	Gaziantep	Muğla
	Ezine	Araban	Marmaris
Isparta	Çanakkale	Gaziantep	Muğla
Sütçüler	Gökçeada	İslahiye	Menteşe
	(İmroz)		
Kahramanmaraş	Çanakkale	Gaziantep	Muğla Milas
Dulkadiroğlu	Lapseki	Karkamış	

Kahramanmaraş Onikişubat Kahramanmaraş Türkoğlu Karabük Eflâni Karabük Eskipazar Karabük Ovacık Karaman Kâzımkarabekir Kastamonu Bozkurt Kastamonu Çatalzeytin Kastamonu Doğanyurt Kastamonu İhsangazi Kastamonu İnebolu Kastamonu Şenpazar Kastamonu Tosya	Çorum Çorum Merkez Çorum Mecitözü Çorum Ortaköy Denizli Acıpayam Denizli Akköy Denizli Babadağ Denizli Baklan Denizli Beyazağaç Denizli Bozkurt Denizli Buldan Denizli Çal Denizli Çardak Denizli Çivril	Gaziantep Nizip Gaziantep Nurdağı Gaziantep Oğuzeli Gaziantep Şahinbey Gaziantep Şehitkamil Gaziantep Yavuzeli Giresun Bulancak Giresun Çanakçı Giresun Espiyeli Giresun Eynesil Giresun Görece Giresun Keşap Giresun Piraziz	Muğla Ortaca Muğla Ula Muğla Yatağan Nevşehir Hacıbektaş Ordu Gürgentepe Sinop Sinop Merkez Sivas Divriği Sivas İmranlı Tekirdağ Çorlu Tekirdağ Ergene Tekirdağ Hayrabolu Tekirdağ Malkara Tekirdağ Marmaraereğli Tekirdağ Muratlı Tekirdağ Saray Tekirdağ Süleymanpaşa Tekirdağ Şarköy Tunceli Pülümür
Kayseri Hacılar Kayseri Yahyalı	Denizli Honaz Denizli Merkezefendi	Giresun Tirebolu Gümüşhane Gümüşhane Merkez Gümüşhane Şiran	
Kırşehir Akçakent	Denizli Serinhisar	Gümüşhane Torul Hatay Belen	
Kilis Musabeyli Kilis Polateli Konya Ahırılı Konya Akören	Denizli Tavas Edirne Lalapaşa Erzincan Çayırılı Erzincan Erzincan Merkez	Hatay Kırıkhan Hatay Kumlu	
Konya Altınekin Konya Çumra Konya Derebucak Konya Güneşsınır	Erzincan Kemah Erzincan Tercan Erzincan Üzümlü Eskişehir Beylikova	Hatay Reyhanlı Hatay Yayladağı Isparta Atabey Isparta Eğirdir	

Konya	Eskişehir	Isparta Isparta
Hadım	Çifteler	Merkez
Konya	Eskişehir	Isparta
Kadınhanı	Han	Keçiborlu
Konya	Eskişehir	Isparta
Karatay	Mahmudiye	Senirkent
Konya	Eskişehir	Isparta
Meram	Mihalıççık	Şarkikaraağaç
Konya	Eskişehir	Isparta
Sarayönü	Odunpazarı	Yalvaç
Konya	Eskişehir	İstanbul
Selçuklu	Seyitgazi	Arnavutköy
Konya	Eskişehir	İstanbul
Taşkent	Tepebaşı	Bağcılar
Konya	Giresun	İstanbul
Yalıhüyük	Giresun	Esenler
	Merkez	
Konya	Hatay	İstanbul
Yunak	Antakya	Gaziosmanpaşa
Kütahya	Hatay	İstanbul
Aslanapa	Dört Yol	Sultangazi
Kütahya	Hatay Erzin	Kahramanmaraş Afşin
Emet		Kahramanmaraş Andırın
Kütahya	Hatay	Kahramanmaraş
Pazarlar	İskenderun	Çağlıyancerit
Kütahya	Hatay Payas	Kahramanmaraş Ekinözü
Simav		Kahramanmaraş Elbistan
		Kahramanmaraş Göksun
Malatya	Isparta Aksu	Karabük
Battalgazi		Karabük
Malatya	Isparta	Merkez
Darende	Gelendost	Karabük
Malatya	Isparta	Safranbolu
Doğanyol	Gönen	
Malatya	Isparta	
Kale	Uluborlu	
Malatya	Isparta	
Pütürge	Yenişarbademli	
Muş Hasköy	İstanbul	Karabük
	Ataşehir	Yenice
Nevşehir	İstanbul	Karaman
Acıgöl	Avcılar	Ayrancı
Ordu	İstanbul	Karaman
Çatalpınar	Bahçelievler	Başyayla
Ordu	İstanbul	Karaman
Çaybaşı	Başakşehir	Karaman
		Merkez
Ordu	İstanbul	Kastamonu
Korgan	Bayrampaşa	Abana
Ordu	İstanbul	Kastamonu
Kumru	Beykoz	Ağlı
Rize	İstanbul	Kastamonu

Çamlıhemşin	Beylikdüzü	Araç
Rize Çayeli	İstanbul	Kastamonu
Rize	Beyoğlu	Cide
Derepazarı	İstanbul	Kastamonu
	Büyükçekmece	Devrekâni
Rize	İstanbul	Kastamonu
Güneysu	Çatalca	Hanönü
Rize	İstanbul	Kastamonu
İkizdere	Çekmeköy	Kastamonu
		Merkez
Rize İyidere	İstanbul	Kastamonu
	Esenyurt	Küre
Rize	İstanbul	Kastamonu
Kalkandere	Eyüp	Pınarbaşı
Rize Rize	İstanbul	Kastamonu
Merkez	Fatih	Seydiler
Sakarya	İstanbul	Kastamonu
Akyazı	Güngören	Taşköprü
Sakarya	İstanbul	Kayseri
Arifiye	Kağıthane	Bünyan
Sakarya	İstanbul	Kayseri
Erenler	Kartal	Develi
Sakarya	İstanbul	Kayseri
Ferizli	Küçükçekmece	Felahiye
Sakarya	İstanbul	Kayseri
Geyve	Pendik	İncesu
Sakarya	İstanbul	Kayseri
Hendek	Sancaktepe	Kocasinan
Sakarya	İstanbul	Kayseri
Karapürçek	Sarıyer	Melikgazi
Sakarya	İstanbul	Kayseri
Kaynarca	Silivri	Özvatan
Sakarya	İstanbul Şile	Kayseri
Kocaali		Sarıoğlu
Sakarya	İstanbul	Kayseri Talas
Pamukova	Tuzla	
Sakarya	İstanbul	Kayseri
Taraklı	Ümraniye	Tomarza
Samsun	İstanbul	Kayseri
Asarcık	Üsküdar	Yeşilhisar
Samsun	İstanbul	Kırıkkale
Ayvacık	Zeytinburnu	Bahşili
Samsun	İzmir	Kırıkkale
Çarşamba	Bayındır	Balıseyh
Samsun	İzmir	Kırıkkale
Ondokuzmayıs	Bergama	Çelebi
Samsun	İzmir	Kırıkkale
Salıpazarı	Kemalpaşa	Delice
Samsun	İzmir Kiraz	Kırıkkale
Terme		Karakeçili
Samsun	İzmir	Kırıkkale

Vezirköprü	Ödemiş	Keskin
Siirt	İzmir Tire	Kırıkkale
Aydınlar		Kırıkkale
		Merkez
Siirt Şirvan	İzmir	Kırıkkale
	Torbalı	Yahşihan
Sinop	Kahramanma	Kırşehir
Boyabat	raş Pazarcık	Akpınar
Sinop	Karaman	Kırşehir
Dikmen	Ermenek	Çiçekdağı
Sinop	Karaman	Kilis Elbeyli
Durağan	Sarıveliler	
Sinop	Kars Akyaka	Kilis Kilis
Saraydüzü		Merkez
Sinop	Kars	Kocaeli
Türkeli	Arpaçay	Başiskele
Sivas	Kastamonu	Kocaeli
Akıncılar	Azdavay	Çayırova
Sivas	Kastamonu	Kocaeli
Altınyayla	Daday	Darıca
Sivas	Kayseri	Kocaeli
Doğanşar	Akkışla	Gebze
Sivas	Kayseri	Kocaeli
Gölova	Pınarbaşı	Kandıra
Sivas	Kayseri	Kocaeli
Koyulhisar	Sarız	Karamürsel
Sivas	Kırıkkale	Kocaeli
Suşehri	Sulakyurt	Kartepe
Sivas	Kırklareli	Konya
Yıldızeli	Demirköy	Akşehir
Şanlıurfa	Kırşehir	Konya
Akçakale	Kaman	Beyşehir
Şanlıurfa	Kırşehir	Konya Bozkır
Eyyübiye	Kırşehir	
	Merkez	
Tokat Pazar	Kırşehir	Konya Çeltik
	Mucur	
Tokat	Kocaeli	Konya
Sulusaray	Derince	Derbent
Trabzon	Kocaeli	Konya
Araklı	Gölcük	Doğanhisar
Trabzon	Kocaeli İzmit	Konya
Arsin		Emirgazi
Trabzon	Kocaeli	Konya
Çaykara	Körfez	Halkapınar
Trabzon	Konya	Konya Hüyük
Dernekpazarı	Ereğli	
Trabzon	Konya	Konya Ilgın
Hayrat	Tuzlukçu	
Trabzon	Malatya	Konya
Köprübaşı	Akçadağ	Karapınar
Trabzon Of	Malatya	Konya
	Arapgir	Seydişehir

Trabzon	Malatya	Kütahya
Sürmene	Doğanşehir	Altıntaş
Trabzon	Manisa	Kütahya
Şalpazarı	Ahmetli	Çavdarhisar
Yozgat	Manisa	Kütahya
Akdağmaden	Akhisar	Domaniç
i		
Yozgat	Manisa	Kütahya
Aydıncık	Alaşehir	Dumlupınar
Yozgat	Manisa	Kütahya
Çekerek	Gölmarmara	Gediz
Yozgat	Manisa	Kütahya
Kadıışehri	Köprübaşı	Hisarcık
Yozgat	Manisa	Kütahya
Saraykent	Salihli	Kütahya
		Merkez
Yozgat	Manisa	Kütahya
Sorgun	Saruhanlı	Şaphane
	Manisa	Kütahya
	Soma	Tavşanlı
	Manisa	Malatya
	Şehzadeler	Kuluncak
	Manisa	Malatya
	Turgutlu	Yazıhan
	Manisa	Malatya
	Yunusemre	Yeşilyurt
	Mersin	Manisa
	Anamur	Demirci
	Mersin	Manisa
	Aydıncık	Gördes
	Mersin	Manisa
	Bozyazı	Kırkağaç
	Mersin	Manisa Kula
	Gölnar	
	Mersin Mut	
		Manisa
		Selendi
	Mersin	Mersin
	Silifke	Çamlıyayla
	Mersin	Mersin
	Tarsus	Erdemli
	Mersin	Nevşehir
	Toroslar	Derinkuyu
	Muğla	Nevşehir
	Dalaman	Gölşehir
	Muğla	Nevşehir
	Fethiye	Nevşehir
		Merkez
	Muğla	Nevşehir
	Kavaklıdere	Ürgüp
	Muğla	Niğde
	Seydikemer	Altınhisar
	Nevşehir	Niğde Bor
	Avanos	
	Nevşehir	Niğde
	Kozaklı	Çamardı

Niğde
Çiftlik
Niğde
Ulukışla
Ordu
Altınordu
Ordu
Gölköy
Ordu
Gülyalı
Ordu
Perşembe
Ordu Ulubey

Osmaniye
Düziçi
Osmaniye
Toprakkale
Rize Fındıklı
Samsun
Atakum
Samsun
İlkadım
Sinop
Erfelek
Sinop Gerze

Sivas
Gemerek
Sivas Hafik
Sivas
Kangal
Sivas Zara
Tekirdağ
Çerkezköy
Tekirdağ
Kapaklı
Tokat Almus

Tokat Niksar

Tokat Turhal

Tokat Zile

Trabzon
Beşikdüzü
Tunceli
Çemişgezek
Uşak Banaz

Uşak Eşme

Niğde Niğde
Merkez
Ordu Akkuş

Ordu Aybastı

Ordu Çamaş

Ordu Fatsa

Ordu İkizce

Ordu
Kabadüz
Ordu Kabataş

Ordu
Mesudiye
Ordu Ünye

Osmaniye
Bahçe

Osmaniye
Hasanbeyli

Osmaniye
Kadirli

Osmaniye
Osmaniye

Merkez
Osmaniye

Sumbas
Rize Ardeşen
Rize Hemşin

Rize Pazar

Sakarya
Adapazarı

Sakarya
Karasu

Sakarya
Sapanca

Sakarya
Serdivan

Sakarya
Söğütlü

Samsun
Alaçam
Samsun Bafra

Samsun Canik

Samsun
Havza
Samsun
Kavak

Uşak
Karahallı
Uşak Sivaslı

Uşak Ulubey

Uşak Uşak
Merkez
Yalova
Altınova
Yalova
Armutlu
Yalova
Çınarcık
Yalova
Çiftlikköy
Yalova
Yalova
Merkez
Yozgat
Boğazlıyan
Yozgat
Yenifakılı
Zonguldak
Çaycuma
Zonguldak
Ereğli
Zonguldak
Gökçebey
Zonguldak
Kilimli
Zonguldak
Kozlu
Zonguldak
Zonguldak
Merkez

Samsun
Ladik
Samsun
Tekkeköy
Samsun
Yakakent
Sinop
Ayancık
Sivas Gürün

Sivas Sivas
Merkez
Sivas Şarkışla

Sivas Ulaş

Şanlıurfa
Harran

Tokat Artova

Tokat
Başçiftlik
Tokat Erbaa

Tokat
Reşadiye
Tokat Tokat
Merkez
Tokat
Yeşilyurt
Trabzon
Akçaabat
Trabzon
Çarşıbaşı

Trabzon
Düzköy
Trabzon
Maçka
Trabzon
Ortahisar
Trabzon
Tonya
Trabzon
Vakfikebir
Trabzon
Yomra
Yalova
Termal
Yozgat
Çandır
Yozgat
Çayıralan
Yozgat

Sarıkaya
Yozgat
Şefaati
Yozgat
Yerköy
Yozgat
Yozgat
Merkez
Zonguldak
Alaplı
Zonguldak
Devrek

KAYNAKÇA

- Abadan, N., Yücekök, A. (1966), “1961-1965 Seçimlerinde Büyük Şehirlerin Oy Verme Davranışlarıyla İlgili Bazı Yorumlar”, *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 21:103-117.
- Abadan-Unat, N. (1966), *Anayasa Hukuku ve Siyasi Bilimler Açısından 1965 Seçimlerinin Tahlili*, Ankara: Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi.
- Agnew, J.A. (1987), *Place and Politics: The Geographical Mediation of State and Society*, Boston: Allen & Unwin.
- Agnew, J.A. (1994), “The National Versus the Contextual: The Controversy Over Measuring Electoral Change in Italy Using Goodman Flow-of-Vote Estimates”, *Political Geography*, 13:245-254.
- Agnew, J.A. (1995), “The Rhetoric of Regionalism: The Northern League in Italian Politics, 1983-94”, *Transactions of the Institute of British Geographers*, 20:156-172.
- Agnew, J.A. (1996), “Mapping Politics: How Context Counts in Electoral Geography”, *Political Geography*, 15: 129-146.
- Agnew, J.A. (2002), *Making Political Geography*, London: Arnold Hodder Headline Group.
- Akarca, A.T. (2009), “A Prediction for AKP’s Nationwide Vote Share in the 29 March 2009 Turkish Local Elections”, *İktisat İşletme ve Finans*, 24(276): 7-22.
- Akarca, A.T. (2011), “A Prediction for AKP’s Nationwide Vote Share in the 12 June 2011 Turkish Parliamentary Election”, *İktisat İşletme ve Finans*, 26(302):53-74.
- Akarca, A.T., Başlevent, C. (2011), “Persistence in Regional Voting Patterns in Turkey During a Period of Major Political Realignment”, *European Urban and Regional Studies*, 18(2): 184-202.
- Akengin, H. (2012), *Siyasi Coğrafya: İnsan ve Mekân Yönetimi*, Ankara: Pegem Akademi.
- Akgün, B. (2002), *Türkiye’de Seçmen Davranışı, Partiler Sistemi ve Siyasal Güven*, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Altındağ, O., Kaushal, N. (2020), “Do Refugees Impact Voting Behavior in The Host Country? Evidence From Syrian Refugee Infows to Turkey”, *Public Choice*, 186: 149-178.

- Altman, M. (2002), "A Bayesian Approach to Detecting Electoral Manipulation", *Political Geography*, 21(1): 39-48.
- Anaz, N. (1995), "Siyasi Coğrafyada Disipliner Gelişmeler ve Türkiye’de Siyasi Coğrafya Çalışmaları, L. Sunar içinde", *Sosyal Bilimlerde Yeni Eğilimler*, Ankara: Nobel, s. 185-218.
- Anderberg, M.R. (1973), *Cluster Analysis for Applications*, New York: Academic Press.
- Andersen, R., Heath, A. (2000), *Social Cleavages, Attitudes and Voting Patterns: A Comparison of Canada and Great Britain*, CREST Working Paper Series 81.
- Anselin, L. (1995), "Local Indicators of Spatial Association-LISA", *Geographical Analysis*, 27(2): 93-115.
- Archer, C.J. (2002), "The Geography of an Interminable Election: Bush v. Gore, 2000", *Political Geography*, 21(1): 71-77.
- Arrington, T.S., Ingalls, G.L. (1998), "The Limited Vote Alternative to Affirmative Districting", *Political Geography*, 17(6): 701-728.
- Artunes, R. (2010), "Theoretical Models of Voting Behaviour", *Exedra*, 4: 145-170.
- Atalay, A., Tortum, A. (2010), "Türkiye’deki İllerin 1997-2006 Yılları Arası Trafik Kazalarına Göre Kümeleme Analizi", *Pamukkale Üniversitesi Mühendislik Bilimleri Dergisi*, 16(3): 335-343.
- Aydın, K., Özbek, V. (2004), "Ailenin Seçmen Davranışları Üzerindeki Etkisi", *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, s. 144-167.
- Aydoğan Ünal, B. (2020), "Türkiye’deki Seçmen Tercihlerinin Coğrafi Kümeleme Analizi: 24 Haziran 2018 Seçimleri", *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 39: 21-32.
- Aydoğan Ünal, B. (2016), "Oy Verme Davranışı Modelleri", *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 6(15): 95-119.
- Bartels, L.M. (1996), "Uninformed Voters: Information Effects in Presidential Elections", *The American Political Science Review*, 40(1): 194-230.
- Bartels, L.M. (2010), "The Study of Electoral Behavior", J.E. Leighley içinde, *The Oxford Handbook of American Elections and Political Behavior*, New York: Oxford University Press, s. 239-261.

- Başlevent, C., Kirmanoğlu, H., & Şenatarlar, B. (2005), “Empirical Investigation of Party Preferences and Economic Voting in Turkey”, *European Journal of Political Research*, 44(4): 547-562.
- Baykal, D. (1970), *Siyasal Katılma: Bir Davranış İncelemesi*, Ankara: Sevinç Matbaası.
- Bekaroğlu E., Kaya Odabaşoğlu G. (2021), “Introduction to Turkey’s electoral Geography An Overview Since 1950”, *Turkey’s Electoral Geography Trends, Behaviors, and Identities*, London: Routledge, London.
- Berelson, B.R., Lazarsfeld, P.F., & Willian, M.N. (1954), *Voting: A Study of Opinion Formation in a Presidential Campaign*, Chicago: University of Chicago.
- Blacksell, M. (2006), *Political Geography*, New York: Routledge Contemporary Human Geography Series.
- Blais, A., Degan, A. (2019), “The Study of Strategic Voting”, R.D. Congleton, B. Grofman, & S. Voigt içinde, *The Oxford Handbook of Public Choice*, Volume 1, New York: Oxford University Press, s. 292-309.
- Boiney, J., Paletz, D.L. (1991), “In Search of the Model Model: Political Science Versus Political Advertising Perspectives on Voter Decision Making”, F. Biocca içinde, *Television and Political Advertising*, Volume I: Psychological Processes, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates, s. 3-26.
- Brady, H.E., Sniderman, P.M. (1985), “Attitude Attribution: A Group Basis for Political Reasoning”, *American Political Science Review*, 79(4): 1061-1078.
- Brown, M., Knoop, L., Morrill, R. (2005), “The Culture Wars and Urban Electoral Politics: Sexuality, Race, and Class in Tacoma, Washington”, *Political Geography*, 24(3): 267-291.
- Brustein, W. (1996), “Mapping Politics: How Mode of Production Counts in Electoral Geography”, *Political Geography*, 15(2): 153-158.
- Bulut, H. (2018), *R Uygulamaları ile Çok Değişkenli İstatistiksel Yöntemler*, Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Bulutay, T. (1970), “Türk Toplumsal Hayatında İktisadi ve Siyasal Gelişmeler”, *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 25(3): 79-119.
- Bulutay, T., Yıldırım, N. (1969), “Türk Seçmenlerin Oy Verme Eğilimlerinde İktisadi Sebeplerin Üzerinde Bir Deneme”, *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 23(4): 7-39.

- Busteed, M.A. (1975), *Geography and Voting Behaviour*, London: Oxford University Press.
- Campbell, A., Converse, P., Miller, W., & Stokes, D.E. (1960), *The American Voter*, Chicago: University of Chicago Press.
- Carey, S., & Lebo, M.J. (2006), "Election Cycles and the Economic Voter", *Political Research Quarterly*, Vol: 59, 59(4): 543-567.
- Chapman, T., Leib, J.I., Webster, G. (2007), "Race, the Creative Class, and Political Geographies of Same Sex Marriage in Georgia", *Southeastern Geographer*, 47(1): 27-54.
- Clem, R.S., Craumer, P.R. (1995), "A Rayon-Level Analysis of the Russian Election and Constitutional Plebiscite of December 1993", *Post-Soviet Geography*, 36(8): 459-475.
- Clem, R.S., Craumer, P.R. (1995), "The Geography of the Russian 1995 Parliamentary Election: Continuity, Change, and Correlates", *Post-Soviet Geography*, 36(10): 587-616.
- Cox, G.W. (1997), *Making Votes Count: Strategic Coordination in the World's Electoral Systems*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Cox, K.R. (1969), "The Voting Decision in a Spatial Context", *Progress in Geography*, 1: 81-117.
- Cox, K.R. (1979), *Location and Public Problems*, Chicago: Maaroufa Press.
- Cömert, S. (2000), *Jeopolitik, Jeostrateji ve Strateji*, İstanbul: Harp Akademileri Komutanlığı Yayınları.
- Çaha, Ö., Toprak, M., Dalmış, İ. (1996), "Siyasal Parti Üyelerinde Siyasal Katılım Düzeyi: Kırıkkale Örneği", *Yeni Türkiye Dergisi*, 2(9): 205-247.
- Çakmak, C. (1985), "Türkiye'de 1950'li Yıllardaki Genel Seçimler Üzerine Bir Deneme", *ODTÜ Gelişme Dergisi*, 3-4:245-283.
- Çakmak Z., Uzgören N., Keçek G. (2015), "Kümeleme Analizi Teknikleri ile İllerin Kültürel Yapılarına Göre Sınıflandırılması ve Değişimlerinin İncelenmesi", *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Haziran, 12.
- Çarkoğlu, A. (1997), "Macro-Economic Determinants of Electoral Support for Incumbents in Turkey, 1950-1995", *New Perspectives on Turkey*, 17: 75-96.
- Çarkoğlu, A. (1997), "The Turkish General Election of 24 December 1995", *Electoral Studies*, 16(1): 86-95.

- Çarkoğlu, A. (1998), "The Electoral Message of the December 1995 General Election in Turkey: Implications and Prospects for the April 1999 Elections", *Insight Turkey*, 21:121-134.
- Çarkoğlu, A. (2000), "The Geography of the April 1999 Turkish Elections", *Turkish Studies*, 1(1): 149-171.
- Çarkoğlu, A. (2002), "The Rise of the New Generation Pro-Islamists in Turkey: The Justice and Development Party Phenomenon in the November 2002 Elections in Turkey", *South European Society and Politics*, 7(3): 123-156.
- Çarkoğlu, A. (2008), "Ideology or Economic Pragmatism?: Profiling Turkish Voters in 2007", *Turkish Politics*, 9(2): 317-344.
- Çarkoğlu, A. (2009), "The March 2009 local elections in Turkey: A signal for takers or the inevitable beginning of the end for AKP?", *South European Society and Politics*, 14(3)295-316.
- Çarkoğlu, A. (2012), "Economic Evaluations vs. Ideology: Diagnosing the Sources of Electoral Change in Turkey", *Electoral Studies*, 31(3): 513-521.
- Çarkoğlu, A. (2015), "Riding the Electoral Roller Coaster in Turkey: How to Read the Results of the June and November 2015 Elections?", *Global Turkey in Europe*, s. 1-8.
- Çarkoğlu, A., Avcı, G. (2002), "An Analysis of the Electorate from a Geographical Perspective", S. Sayarı, & Y. Esmer içinde, *Politics, Parties and Elections in Turkey*, Boulder London: Lynn Rienner, s. 115-136.
- Çavdar, T. (1974), "Seçim Sonuçlarının Getirdiği Ön Bulgular", *Özgür İnsan*, 18:75-79.
- Çınar, A.K., Penbecioğlu, M., "Kentsel Dönüşüm ve Yerel Siyasetin Değişen Dinamikleri: 2009 ve 2014 İzmir Yerel Seçim Sonuçları Bağlamında Bir Araştırma", *Planlama*, 2018, 28(1) 56-75.
- Çinko, L. (2006), "Seçmen Davranışları İle Ekonomik Performans Arasındaki İlişkilerin Teorik Temelleri ve Türkiye Üzerine Genel Bir Değerlendirme", *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 61(1): 103-116.
- Çitçi, O. (2005), *Yerel Seçimler Coğrafyası 1963-1999*, Ankara: Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü.
- Dalton, R., Wattenberg, M.P. (1993), "The Not So Simple Act of Voting", A.W. Finifter içinde, *Political Science: The State of Discipline*, American Political Science Association .

- Damlapınar, Z., Balcı, Ş. (2005), “Seçmenin Zihnindeki Aday İmajını Belirleyen Etkenler: 28 Mart 2004 Yerel Seçimleri Alan Araştırması”, *Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Akademik Dergisi*, 4(1): 58-79.
- Darmofal, D. (2006), “The Political Geography of Macro-Level Turnout in American Political Development”, *Political Geography*, 25(2): 123-150.
- Downs, A. (1957), *An Economic Theory of Democracy*, New York: Harper Press.
- Duran, H., Öğütçü, A.O. (2005), “Siyasal Katılmayı Etkileyen Faktörler Üzerine Bir Araştırma: Tavşanlı-Kütahya Örneği”, *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 13: 131-152.
- Duverger, M. (1954), *Political Parties: Their Organization and Activity in the Modern State*, New York: John Wiley & Sons.
- Ergüder, Ü. (1981), *Türkiye’de Tarım Destek Siyaseti ve Siyaset*, İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi İdari Bilimler Fakültesi.
- Ergül, N. (2017), Kadın Seçmenlerin Oy Verme Davranışları Üzerinde Etnisite Etkisi: Sivas İli Örneği, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Trabzon: Avrasya Üniversitesi.
- Erikson, R.S., Romero, D.W. (1990), “Candidate Equilibrium and the Behavioral Model of the Vote”, *American Political Science Review*, 84(4): 1103-1125.
- Eriş, E. (2009), Seçmenlerin Etik Kimlikleri ve Etik İnançları ile Siyasal Tercihleri Arasındaki İlişki: 22 Temmuz 2007 Genel Seçimleri Niğde Örneği, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Niğde: Niğde Üniversitesi.
- Esmer, Y. (1995), “Parties and the Electorate: A Comparative Analysis of Voter Profiles of Turkish Political Parties”, Ç. Balım, E. Kalaycıoğlu, C. Karataş, G. Winrow, & F. Yasamee içinde, *Turkey: Political, Social and Economic Challenges in the 1990s*, Leiden: E.J. Brill, s. 74-89.
- Esmer, Y. (2002), “At The Ballot Box: Determinants of Voting Behavior in Turkey”, Y. Esmer, & S. Sayarı içinde, *Politics, Parties and Elections in Turkey*, Colorado: Lynn Rienner, s. 91-114.
- Filiz U. (2019), Seçmen Davranışını Etkileyen Sosyo-psikolojik Faktörler: Pamukkale Üniversitesi Örneği, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Denizli: Pamukkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Ana Bilim Dalı.
- Fiorina, M.P. (1981), *Retrospective Voting in American National Elections*, New Haven: Yale University Press.

- Forest, B. (1996), "Regionalism in Rlection District Jurisprudence", *Urban Geography*, 17(7): 572-578.
- Forest, B. (2017), "Electoral Geography: From Mapping Votes to Representing Power", *Geography Compass*, 12(1): 1-17.
- Frey, F.W. (1966), *Regional Variations in Rural Turkey*, Massachusetts: Center for International Studies, Massachusetts Institute of Technology.
- Gencer, N. (2015), Dindarlığın İbadet Boyutunun Seçmen Tercihi Üzerindeki Etkisi-Çorum Örneği, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çorum: Hitit Üniversitesi.
- Giordano, B. (1999), "A Place Called Padania?: The Lega Nord and the Political Representation of Northern Italy", *European Urban and Regional Studies*, 6(3): 215-230.
- Gottmann, J. (1961), *Megalopolis: The Urbanized Northeastern Seaboard of the United States*, New York: The Twentieth Century Fund.
- Gschwend, T. (2001), Strategic Voting in Mixed Electoral Systems, Yayınlanmamış Doktora Tezi, New York: State University of New York at Stony Brook.
- Gülmen, Y. (1979), *Türk Seçmen Davranışı: 1960-1970*, İstanbul: İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Yayınları.
- Gümüş, B. (2006), Eğitim Düzeyinin Seçmen Davranışındaki Rolü Ve Antalya Örnek Olayı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Ana Bilim Dalı.
- Günel, K. (2002), *Coğrafyanın Siyasal Gücü*, İstanbul: Çantay Kitabevi.
- Güvenç, M., Kirmanoğlu, H. (2009), *Türkiye Seçim Atlası 1950-2009: Türkiye Siyasetinde Süreklilik ve Değişim*, İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Hair, J.F., Anderson, R.E., Tatham, R.L., Black, W.C. (1995), *Multivariate Data Analysis with Readings*, Prentice-Hall.
- Harrop, M., Miller, W.L. (1987), *Elections and Voters: A Comparative Introduction*, London: Palgrave Macmillan.
- Hee, R. (1998), "World Conquest: The Heartland Theory of Halford J. Mackinder", *Journal of the Singapore Armed Forces*, 24(3).

- Heywood, A. (2007), *Siyaset*, Ankara: Liberte Yayınları.
- Hodge, D.C., Staeheli, L.A. (1992), "Social-Relations and Geographic Patterns of Urban Electoral-Behavior", *Urban Geography*, 13(4): 307-333.
- Huntington, S.P. (1997), *The Clash of Civilizations and the Remaking of World Order*, New York: Touchstone.
- İbrahimov, A., Özözen Kahraman, S. (1999), "Türkiye'de 1995 Seçim Sonuçlarının Sosyo Demografik Göstergeleri", *Ege Coğrafya Dergisi*, 10: 39-52.
- Ilhan, S. (1989), *Jeopolitik Duyarlılık*, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.
- Işık, O., Pınarcıoğlu, M. (2006), "Bölgesel Siyasi Tercihler ve AKP", *Toplum ve Bilim*, 107:66-86.
- Johnson, A.R., Wichern, D.W. (1992), *Applied multivariate statistical analysis. International Editions*, New Jersey: Prentice Hall.
- Johnston, R. (1980), "Electoral Geography and Political Geography", *Australian Geographical Studies*, 18(1): 37-50.
- Johnston, R. (1992), "Political-Geography of Contemporary Events XIII: Redistricting in England Revisited", *Political Geography*, 11(6): 579-587.
- Johnston, R. (2010), "Book Review Essay: What every Human Geography Student Needs to Read to Know the Discipline?", *Progress in Human Geography*, 34(4): 528-535.
- Johnston, R., Pattie, C. (2012), "Kevin Cox and Electoral Geography", A. Wood, & A. Jonas içinde, *Territory, the State and Urban Politics: A Critical Appreciation of the Selected Writings of Kevin R. Cox*, Ashgate: Burlington, s. 23-44.
- Johnston, R., Pattie, C., Rossiter, D. (2006), "Changing the Scale and Changing the Result: Evaluating the Impact of an Electoral Reform on the 2000 and 2004 US Presidential Elections", *Political Geography*, 25(5): 557-569.
- Johnston, R., Rallings, C., Thrasher, M. (2002), "Electoral Success, Electoral Bias, and Labour Hegemony: Electoral System Effects in English Metropolitan Boroughs", *Environment and Planning*, 34(7): 1303-1317.
- Jones, K. (1991), "Specifying and Estimating Multi-Level Models for Geographical Research", *Transactions of the Institute of British Geographers*, 16(2): 148-159.

- Kalaycıoğlu, E. (1994), “Elections and Party Preferences in Turkey: Changes and Continuities in the 1990s.”, *Comparative Political Studies*, 27(3): 402-424.
- Kalaycıoğlu, E. (1999), “The Shaping of Party Preferences in Turkey: Coping with the Post-Cold War Era”, *New Perspectives on Turkey*, 20: 47-76.
- Kalender, A. (1998), Seçmen Tercihini Etkileyen Propaganda ve İletişim Faktörleri: Türk Seçmen Davranışı Üzerine Bir Araştırma Konya Örneği, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Halkla İlişkiler ve Tanıtım Ana Bilim Dalı.
- Kalender, A. (2000), *Siyasal İletişim: Seçmenler ve İkna Stratejileri*, İstanbul: Çizgi Kitabevi.
- Karabulut, M., Gürbüz, M., Sandal, E. (2004), “Hiyerarşik Kluster (Küme)Tekniği Kullanılarak Türkiye’de İllerin Sosyo-Ekonomik Benzerliklerinin Analizi”, *Coğrafi Bilimler Dergisi*, 2(2):65-78.
- Karpat, G., Yılmaz, V. (2002), Türkiye’deki Trafik Kazaları Oluş Şekillerinin, Kazanın Olduğu Yerdeki Trafik, Aydınlatma ve Yol Durumuna Göre İller Bazında İncelenmesi, Ankara.
- Kasdin, S.R. (2009), Policy, Valence, and Identity: Voter Decisionmaking in Primaries and Non-Partisan Elections, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Santa Barbara: University of California.
- Kaufman, L., Rousseeuw, P.J. (1990), *Finding groups in data: An introduction to cluster analysis*, New York: John Wiley and Sons.
- Kaya, İ. (2008), “Coğrafi Bağlam, Siyasal Katılım ve Parti Tercihleri: 22 Temmuz 2007 Türkiye Genel Seçimlerine Coğrafi Bir Bakış”, *TÜCAUM V. Coğrafya Sempozyumu*, Ankara: Ankara Üniversitesi Türkiye Coğrafyası Araştırma ve Uygulama Merkezi, s. 199-212.
- Kaya, Ö., Toroğlu, E., Adıgüzel, F. (2015), “2011 Genel Seçimlerinde Partilerin Aldığı Oy Oranlarının İlçeler Ölçeğinde Mekânsal Analizi”, *Coğrafya Dergisi*, 31: 1-13.
- Kaya Odabaşıoğlu G., (2021), “Gerrymandering in Turkish elections since 1950 (re)setting the rules of the game?”, *Turkey’s Electoral Geography Trends, Behaviors, and Identities*, London: Routledge.
- Kemahlioğlu, Ö. (2015), “Winds of Change? The June 2015 Parliamentary Election in Turkey”, *South European Society and Politics*, 20(4): 445-464.
- Koç, S. (2001), “Türkiye’de İllerin Sosyo-Ekonomik Özelliklere Göre Sınıflandırılması”, *5. Ulusal Ekonometri ve İstatistik Sempozyumu*, Adana.

- Kohfeld, C.W., Sprague, J. (2002), "Race, Space, and Turnout", *Political Geography*, 21(2): 175-193.
- Kovalcsik, Tamás – Nzimande, Ntombifuthi (2019), "Theories of the Voting Behaviour in the Context of Electoral and Urban Geography", *Belvedere Meridionale*, S. 31(4), s. 207-220
- Kramer, D.C. (1990), "Those People Across the Water Just Don't Know Our Problems: An Analysis of Friends and Neighbours Voting in A Geographically-Split Legislative District", *Political Geography Quarterly*, 9(2): 189-196.
- Krebheil, E. (1916), "Geographic Influences in British Elections", *Geographical Review*, 2(6): 419-432.
- Kumbaracıbaşı, A.C. (2014), "Cumhuriyet Halk Partisi Oylarının Birikimli Düzey Analizi ve Türkiye'de Merkez Solun Seçim Coğrafyasının İncelemesi", *Amme İdaresi Dergisi*, 47(4): 59-92.
- Kumbaracıbaşı, A.C. (2016), "An Aggregate Analysis of the AKP Vote and Electoral Continuities in the Turkish Party System", *Turkish Studies*, 17(2): 223-250.
- Laponce, J.A. (2004), "Turning Votes into Territories: Boundary Referendums in Theory and Practice", *Political Geography*, 23(2): 169-183.
- Lazarsfeld, P.F., Berelson, B., Gaudet, H. (1944), *The People's Choice: How the Voter Makes Up His Mind in a Presidential Campaign*, New York: Columbia University Press.
- Leib, J.I. (1998), "Communities of Interest and Minority Districting after Miller v. Johnson", *Political Geography*, 17(6): 683-699.
- Leib, J.I., Dittmer, J. (2002), "Florida's Residual Votes, Voting Technology, and the 2000 Election", *Political Geography*, 21(1): 91-98.
- Lennertz, J.E. (2000), "Back in Their Proper Place: Racial Gerrymandering in Georgia", *Political Geography*, 19(2): 163-188.
- Lewis-Beck, M.S. (1990), *Economics and Elections: The Major Western Democracies*, Ann Arbor: University Of Michigan Press.
- Ley, D. (1994), "Gentrification and the Politics of the New Middle Class", *Environment and Planning*, 12(1): 53-74.

- Livingstone, D. (1992), *The Geographical Tradition: Episodes in the History of a Contested Enterprise*, Malden, MA: Blackwell Publishing Ltd.
- Lo, L., Teixeira, C. (1998), "If Quebec Goes ... The 'Exodus' Impact?", *The Professional Geographer*, 50(4): 481-489.
- Mackinder, H.J. (1904), "The Geographical Pivot of History", *The Geographical Journal*, 23(4): 421-437.
- Mackinder, H.J. (1919), "Democratic Ideals and Reality", *Nature*, 103: 423-424.
- Mair, P. (2006), "Polity-Scepticism, Party Failings, and the Challenge to European Democracy", *Uhlenbeck Lecture 24*, Wassenaar: Netherlands Institute of Advanced Studies.
- Marschall, M., Aydogan, A., Bulut, A. (2016), "Does Housing Create Votes? Explaining the Electoral Success of the AKP in Turkey", *Electoral Studies*, 42: 201-212.
- Norris, P. (1998), *Elections and Voting Behavior: New Challenges, New Perspectives*, Dartmouth: Ashgate.
- Nuhrat, C. (1971), "Türkiye Köylerinde Olağandışı Oy Verme", *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 26(1): 219-244.
- O'Loughlin, J. (2003), "Spatial Analysis in Political Geography", J. Agnew, K. Mitchell, & G. Toal içinde, *A Companion to Political Geography*, Oxford: Blackwell, s. 30-46.
- O'Loughlin, J., Shin, M., & Talbot, P. (1996), "Political Geographies and Cleavages in the Russian Parliamentary Elections", *Post-Soviet Geography and Economics*, 37(6): 355-385.
- Osei-Kwame, P., Taylor, P.J. (1984), "A Politics of Failure: The Political Geography of Ghanaian Elections, 1954- 1979", *Annals of the Association of American Geographers*, 74(4): 574-589.
- Özbudun, E. (1976), *Social Change and Political Participation in Turkey*, New Jersey: Princeton University Press.
- Özbudun, E. (1977), "1973 Türk Seçimleri Üzerinde Bir İnceleme", E. Özbudun, O. Araslı, T. Karamustafaoğlu, & E. Onar içinde, *Prof. Dr. Bülent Nuri Esen'e Armağan*, Ankara: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, s. 265-312.
- Özbudun, E. (1980), "Turkey", J.M. Landau, E. Özbudun, & F. Tachau içinde, *Electoral Politics in the Middle East: Issues, Votes and Elites*, Routledge, s. 107-143.

- Özbudun, E., Tachau, F. (1975), “Social Change and Electoral Behavior in Turkey: Toward a ‘Critical Realignment?’”, *International Journal of Middle East Studies*, 6(4): 460-480.
- Özcan, Y.Z. (1998), “Siyasi Parti Tercihlerini Belirleyen Etmenler: İstanbul Örneği”, *Toplum ve Bilim*, 76: 195.
- Özdamar, H. (2019), Seçmenlerin Oy Verme Davranışına Etki Eden Faktörler: Mamak İlçesi Örneği, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Atılım Üniversitesi.
- Özdamar, K. (2004), *Paket Programlar ile İstatistiksel Veri Analizi 2*, Eskişehir: Kaan Kitabevi.
- Özen, İ.C., Kalkan, K.O. (2017), “Spatial Analysis of Contemporary Turkish Elections: A Comprehensive Approach”, *Turkish Studies*, 18(2): 358-377.
- Özer, İ., Meder, M. (2008), *Siyasal Katılma ve Seçmen Davranışı*, İstanbul: Ege Yayınları.
- Özhan, M. (2018), Türkiye’de Seçmen Davranışları: Güneydoğu Anadolu İncelemesi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Ana Bilim Dalı.
- Özler, Ş. (2000), “Politics of the Gecekondu in Turkey: The Political Choices of Urban Squatters in National Elections”, *Turkish Studies*, 1(2): 39-58.
- Özözen Kahraman, S. (2007), *Seçimlerin Mekânsal Analizi*, Ankara: Gazi Kitabevi.
- Özözen Kahraman, S., Gültay, B. (2019), “Türkiye’de Parti Tercihlerinde Sıradışı İlçelerin Belirlenmesi (2007-2015)”, *Amme İdaresi Dergisi*, 52(3), 95-122.
- Öztekin, A. (2003), *Siyaset Bilimine Giriş*, Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Perepechko, A.S., Kolossov, V.A., ZumBrunnen, C. (2007), “Remeasuring and Rethinking Social Cleavages in Russia: Continuity and Changes in Electoral Geography 1917-1995”, *Political Geography*, 26(2): 179-208.
- Polat, F. (2009), Dinin Türk Seçmen Davranışı Üzerindeki Etkisi: Denizli İli Örneği, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Antalya: Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Powell, L., Cowart, J. (2003), *Political Campaign Communication: Inside and Out*, Boston: Pearson Education.
- Prescott, J.R. (1959), “The Function and Methods of Electoral Geography”, *Annals of the Association of American Geographers*, 49(3): 296-304.

- Ratzel, F. (1897) , *Politische Geographie*, Mnh: R. Oldenbourg.
- Richter, R. (2012) , *Sosyolojik Paradigmalar*, stanbul: Kre Yayınları.
- Rokkan, S. (1970) , *Citizens, Elections, Parties: Approaches to the Comparative Study of the Processes of Development*, Oslo: The ECPR Press.
- Rosema, M. (2004) , *The Sincere Vote: A Psychological Study of Voting*, Leiden: University of Leiden.
- Rowley, G. (1970) , “Elections and Population Changes”, *Area*, 2(3): 13-18.
- Sandal, E.K., Karabulut, M., Gürbüz, M. (2005), “Sosyo-Ekonomik Kriterler Bakımından Türkiye’nin Konumu ve Avrupa Birliği”, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, s. 1-14.
- Sandner, G. (1994), “In Search of Identity: German Nationalism and Geography 1871-1910”, D. J. Hooson içinde, *Geography and National Identity*, Cambridge: Blackwell.
- Sarıman G. (2014), “Veri Madenciliğinde Kümeleme Teknikleri zerine Bir alışma: K-Means ve K-Medoids Kümeleme Algoritmalarının Karşılaştırılması”, *Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, Temmuz, 15(3): 192-202.
- Savcı, B. (1965) , “1965 Milletvekilleri Seçimi zerinde Bir Analiz”, *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 20(4): 177-218.
- Savcı, B. (1966) , “1966 Kısmi Senato Seçimleri Tahlili”, *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 21(3): 161-169.
- Scarborough, E. (1984), *Political Ideology and Voting: An Exploratory Study*, New York: Oxford University Press.
- Schulten, S. (2012) , *Mapping the Nation: History and Cartography in Nineteenth-Century America*, Chicago: University of Chicago Press.
- Secor, A. J. (2001), “Ideologies in Crisis: Political Cleavages and Electoral Politics in Turkey in the 1990s”, *Political Geography*, 20(5): 539-560.
- Sencer, M. (1974), *Türkiye’de Sınıfsal Yapı ve Seçmen Davranışları*, stanbul: May Yayınları.
- Shin, M. (2001), “The Politicization of Place in Italy”, *Political Geography*, 20(3): 331-352.

- Siegfried, A. (1913), *Tableau politique de la France de l'ouest sous la troisième république: 102 cartes et croquis, 1 carte hors texte*. A. Colin.
- Siegfried, A. (1947), *Geographie Electorale de l'Ardeche*, Paris: Colin.
- Singh, C.P. (2000), "A Century of Constituency Delimitation in India", *Political Geography*, 19(4): 517-532.
- Sitembölükbaşı, Ş. (2004), "1995 ve 1999 Yıllarıyla Karşılaştırmalı Olarak 3 Kasım 2002 Seçimlerinde Siyasal Partilerin Sosyoekonomik Tabanları: Isparta Örnekolayı", *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 9(1): 77-98.
- Sniderman, P., Brody, R., Tetlock, P. (1991), *Reasoning and Choice: Explorations in Political Psychology*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Stephenson, L.B., Aldrich, J.H., Blais, A. (2018), *The Many Faces of Strategic Voting: Tactical Behavior In Electoral Systems Around the World*, Ann Arbor: University of Michigan Press.
- Sui, D.Z., Hugill, P.J. (2002), "A GIS-Based Spatial Analysis on Neighborhood Effects and Voter Turn-Out: A Case Study in College Station, Texas", *Political Geography*, 21(29): 159-173.
- Şekercioğlu, E., Arıkan, G. (2008), "Trends in Party System Indicators for the July 2007 Turkish Elections", *Turkish Studies*, 9(2): 213-231.
- Taylor, P.J., Flint, C. (2000), *Political Geography: World-Economy, Nation-State and Locality*, London: Routledge.
- Taylor, P. J., Gudgin, G. (1976), "The Myth of Non-partisan Cartography", *Urban Studies*, 31(1): 13-25.
- Taylor, P.J., Johnston, R. (1979), *Geography of Elections*, New York: Holmes & Meier Publishers.
- Tehci, A., Yıldız, S. (2020), "Siyasal Pazarlama Sürecinde Sosyal Medya ve Elektronik Ağızdan Ağıza İletişime Yönelik Yapısal Bir Model Önerisi", *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 15(1): 95-118.
- Tekeli, İ., Gökçeli, R. (1977), *1973 ve 1975 Seçimleri Seçim Coğrafyası Üzerine Bir Deneme*, İstanbul: Milliyet Yayın Limited Şirketi Yayınları, s. 134-135.
- Tezkan, Y., Taşar, M. (2002), *Dünden Bugüne Jeopolitik Dünya ve Türkiye*, İstanbul: Ülke Kitapları.

- Toprak, B. (1988), "The State, Politics and Religion in Turkey", M. Heper, & A. Evin içinde, *State, Democracy and the Military: Turkey in the 1980s*, New York: Walter de Gruyter, s. 119-135.
- Tosun T., Tosun E. vd., (2021), "The Dynamics Of Change and Differentiation in Voter Preferences in The Western Coastal Provinces Of Turkey Since The 1980s", *Turkey's Electoral Geography Trends, Behaviors, and Identities*, London: Routledge.
- Tosun, G.E., Tosun, T. (2008), "Voter Preferences in İzmir from the November 3, 2002 to the July 22, 2007 Elections: Has the Election Map Altered?", *Turkish Studies*, 9(2): 247-295.
- Turan, E., Temizel, M. (2015), "Din ve Siyaset İlişkisi Bağlamında Oy Verme Davranışı: Niğde Bölgesinde Bir Araştırma", *Kastamonu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 7(1): 86-99.
- Turan, İ. (1988), "Political Parties and the Party System in Post-1983 Turkey", M. Heper, & A. Evin içinde, *State, Democracy and the Military: Turkey in the 1980s*, New York: Walter de Gruyter, s. 63-77.
- Turanlı, M., Özden, Ü., & Türedi, S. (2006), "Avrupa Birliği'ne Aday ve Üye Ülkelerin Ekonomik Benzerliklerinin Kümeleme Analiziyle İncelenmesi", *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9:95-108.
- Tüysüz S. - Gülmez R. (2019), "Instrumentalisation of Gerrymandering in Recentralization in Turkey: The Case Of Ankara", *International Journal of Geography and Geography Education*, 40:139-150.
- Tüysüz, S., Gülmez, R., & Mutlu, K. (2020). "Seçimlerde Komşusundan Ayrıklaşan ilçeler ve Ayrıklaşmayı Sağlayan Dinamikler". *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 21:99-115.
- Üçer, P. (2015), Seçmen Davranışı Üzerine Bir İnceleme: Muğla'da Genel Seçimler, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Muğla: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi.
- Warf, B. (2006), "Voting Technologies and Residual Ballots in the 2000 and 2004 Presidential Elections", *Political Geography*, 25(5): 530-565.
- Waterman, S., Zefadia, E. (1992), "Political-Geography in Practice II: Israeli Electoral Reforms in Action", *Political Geography*, 11(6): 563-578.
- Webster, G.R. (1992), "Geography of a Senate Confirmation Vote", *Geographical Review*, 82(2): 154-165.

- Webster, G.R. (1993), “Congressional redistricting and African-American representation in the 1990s: An Example from Alabama”, *Political Geography*, 12(6): 549-564.
- Webster, G.R. (1997), “The Potential Impact of Recent Supreme Court Decisions on the Use of Race and Ethnicity in the Redistricting Process”, *Cities*, 14(1): 13-19.
- West, W.J. (2005), “Regional Cleavages in Turkish Politics: An Electoral Geography of the 1999 and 2002 National Elections”, *Political Geography*, 24(4): 499-523.
- Yagci, A.H., Oyvat, C. (2020), “Partisanship, Media and the Objective Economy: Sources of Individual-Level Economic Assessments”, *Electoral Studies*, 66: 102135.
- Yagci, A.H., Harma, M., & Tekgüç, H. (2020), “Who Wants Left-Wing Policies? Economic Preferences and Political Cleavages in Turkey”, *Mediterranean Politics*, s. 1-26.
- Yalçintan, M.C., Erbaş, A.E. (2003), “Impacts of 'Gecekonu' on the Electoral Geography of Istanbul”, *International Labor and Working-Class History*, 64: 91-111.
- Zeyneloğlu, S. (2006), “İstanbul’un Seçim Coğrafyası: 1999-2002”, *Toplum ve Bilim*, 107: 292-305.

İnternet Kaynakları

<https://www.sanayi.gov.tr/assets/pdf/birimler/2017-ilce-sege.pdf>

<https://www.sanayi.gov.tr/merkez-birimi/b94224510b7b/sege/ilce-sege-raporlari>